

Посланица Јованова
Јеванђеље по Матеју
Јеванђеље по Марку
Јеванђеље по Јовану
Постање
Излазак
Бројеви
Поновљени закони
Исус Навин

Преглед

Ово је пажљиво одабрана селекција древних грчких текстова намењена да најбоље ухвати учење Исуса, како директно тако и кроз Његове ученике, као и темељ Његовог учења: Божји закон. После ових, размотрите читање књига других пророка (Псалми, Исаија, Јеремија, Данило, Јона, Осија, итд.).

Одрицање одговорности

Овај превод је направљен из оригиналног грчког Септуагинта и византијских текстова помоћу великих језичких модела. Из тог разлога садржи многе артефакте културе и граматике оригиналног језика, али може садржати и грешке. Ако нешто изгледа чудно, молимо проверите оригинални грчки текст. Ако пронађете грешку, молимо пошаљите је на jesusislord@joshuabible.com.

Лиценцирање

Имате дозволу да умножавате и дистрибуируете овај превод делимично или у целини. Није вам дозвољено да га мењате или продајете. Ако пронађете грешку, молимо вас да пошаљете е-пошту на jesusislord@joshuabible.com како бисмо је исправили и пружили вам ажурирано издање.

Посланица Јованова

1 2 3 4 5

Јеванђеље по Матеју

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28

Јеванђеље по Марку

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Јеванђеље по Јовану

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Постање

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46
47 48 49 50

Излазак

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

Бројеви

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36

Поновљени закони

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34

Исус Навин

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

Посланица Јованова

1

Оно што беше од почетка, што смо чули, што смо видели својим очима, што смо посматрали и што су наше руке опипале, о Речи живота, И живот се јави, и видели смо и сведочимо и објављујемо вама живот вечни, који беше код Оца и јави се нама. Оно што смо видели и чули објављујемо вама, да и ви заједницу имате са нама, а наша заједница је са Оцем и са Сином његовим, Исусом Христом. И ово вам пишемо да би наша радост била испуњена.

И ово је порука коју смо чули од њега и објављујемо вама, да је Бог светлост и таме у њему нема никакве. Ако кажемо да имамо заједницу са њим и ходимо у тами, лажемо и не чинимо истину, Ако ли у светлости ходамо, као што је он у светлости, заједницу имамо једни с другима, и крв Исуса Христа, сина његовог, чисти нас од сваког греха. Ако кажемо да немамо греха, варамо себе и истина није у нама. Ако признамо грехе наше, веран је и праведан да нам опрости грехе и очисти нас од сваке неправде. Ако кажемо да нисмо згрешили, чинимо га лажовом, и реч његова није у нама.

2

Деца моја, ово вам пишем да не грешите, а ако ко греша, имамо заступника код Оца, Исуса Христа праведног, И он је измирење за грехе наше, не само за наше, него и за грехе целог света. И по овоме знамо да смо Га упознали, ако чувамо Његове заповести. Онај који говори: Знам га, а заповести његове не држи, лажов је, и у њему истине нема. Ко би чувао

његову реч, заиста је у овоме љубав Божја усавршена. По овоме знамо да смо у њему. Онај који говори да остаје у њему дугује да хода као што је онај ходио.

Браћо, не пишем вам нову заповест, него стару заповест коју сте имали од почетка; стара заповест је реч коју сте чули од почетка. Опет вам пишем нову заповест, која је истинита у њему и у вама, јер тама пролази и истинита светлост већ сија. Онај који говори да је у светлости, а мрзи свог брата, у тами је до сада. Онај који воли брата свог у светлости остаје, и саблазни у њему нема. Онај који мрзи брата свог у тами је и у тами хода, и не зна куда иде, јер га је тама заслепила.

Пишем вама, децо мала, зато што су вам опроштени греси због његовог имена. Пишем вам, очеви, јер сте познали Оног од почетка. Пишем вам, младићи, јер сте победили Злог. Написао сам вама, деца, зато што сте упознали Оца. Написао сам вама, очеви, зато што сте упознали Оног од почетка. Написао сам вама, младићи, зато што сте јаки и реч Божја у вама остаје и победили сте Злог.

Не волите свет нити оно што је у свету. Ако неко воли свет, није љубав Оца у њему, јер све оно у свету, жеља тела и жеља очију и охолост живота, није од оца, него је од света. И свет пролази и жеља његова, а онај који чини вољу Божју остаје довека.

Деца, последњи је час, и као што сте чули да антихрист долази, и сада је много антихриста постало, одакле знамо да је последњи час. Из нас изашли су, али нису били из нас, јер ако су били из нас, остали би са нама, али да би се открило да нису сви из нас. И ви имате помазање од Светога, и знате све.

Не написах вам зато што не знате истину, него зато што је знате, и зато што никаква лаж није из истине. Ко је лажов ако не онај који порицује да је Исус Христ? Овај је антихрист, онај који порицује Оца и Сина. Сваки онај који негира Сина ни Оца нема. Ви, дакле, оно што сте чули од почетка, нека остане у вама. Ако у вама остане оно што сте чули од почетка, и ви ћете остати у Сину и у Оцу. И ово је обећање које нам је он дао — вечни живот. Ово сам вам написао о онима који вас обмањују. И ви, помазање које сте примили од њега остаје у вама, и немате потребу да вас неко учи, него као што само помазање учи вас о свему, и истинито је и није лаж, и као што вас научило, остаћете у њему. И сада, деца мала, останите у њему, да када буде откривен имамо слободу говора и не будемо постиђени од њега при доласку његовом. Ако знате да је праведан, знате да је свако ко чини правду рођен из њега.

3

Видите какву љубав нам је дао Отац да будемо звани деца Божја. Због тога свет вас не познаје, јер није познао Њега. Вољени, сада смо деца Божја, и још увек није откривено шта ћемо бити, али знамо да ако буде откривен, бићемо слични њему, јер ћемо га видети какав јесте. И сваки који има ту наду у њега очишћава себе, као што је он чист.

Сваки који чини грех, чини и беззаконије, и грех је беззаконије. И знате да се онај јавио да узме грехе наше, и греха у њему нема. Сваки онај који у њему остаје не греша, сваки онај који греша није га видео нити га је познао. Деца, нико нека вас не обмањује, онај који чини правду праведан је, као што је онај праведан. Онај који чини грех је од ђавола, јер ђаво греша од почетка. Зато се јавио Син Божји, да разруши

дела ђавола. Сваки рођени од Бога не чини грех, јер семе Његово у њему остаје, и не може грешити, јер је рођен од Бога. У овоме су јасна деца Божја и деца ђаволова. Сваки онај који не чини правду није од Бога, и онај који не љуби брата свога. Зато ова је порука коју сте чули од почетка, да волимо једни друге. Не као Каин, који је био од злога и заклао брата свога, и зашто га је заклао? Зато што су дела његова била зла, а дела брата његовог праведна. Не чудите се, браћо моја, ако вас мрзи свет. Ми знамо да смо прешли из смрти у живот, јер волимо браћу. Онај који не воли брата остаје у смрти. Сваки онај који мрзи брата свог убица је, и знате да ниједан убица нема вечни живот који остаје у њему. У овоме смо познали ту љубав, јер је онај за нас своју душу положио, и ми дугујемо за браћу душе полагати. Ко би имао живот овога света и посматра свога брата који има потребу, и затвори своју утробу од њега, како љубав Божја остаје у њему? Децо моја, не љубимо речју нити језиком, него делом и истином. И по овоме знамо да смо из истине, и пред њим ћемо умирити срца наша, јер ако нас осуђује срце наше, Бог је већи од срца нашег и зна све. Вољени, ако нас срце наше не осуђује, имамо слободу говора према Богу, И шта год тражимо, примамо од њега, јер његове заповести чувамо и чинимо оно што је угодно пред њим. И ово је заповест његова, да верујемо у име Сина његовог Исуса Христа и да љубимо једни друге, као што је дао заповест. И онај који чува његове заповести остаје у њему, и он у њему. И по овоме знамо да остаје у нама, из Духа којег нам је дао.

4

Вољени, не верујте сваком духу, него испитујте духове да ли су од Бога, јер су многи лажни пророци изашли у свет. У

овоме познајете Духа Божјег: сваки дух који признаје да је Исус Христос дошао у телу, из Бога је. И сваки дух који не исповеда Исуса Христа у телу дошлог из Бога није, и ово је оно антихриста које сте чули да долази, и сада је у свету већ. Ви сте од Бога, деце, и победили сте их, јер је већи онај који је у вама него онај који је у свету. Они су из света, због тога говоре из света и свет их слуша. Ми смо од Бога, онај који познаје Бога слуша нас. Ко није од Бога не слуша нас. По овоме познајемо духа истине и духа заблуде.

Вољени, волимо једни друге, зато што је љубав из Бога, и сваки онај који воли рођен је из Бога и зна Бога. Онај који не љуби није упознао Бога, јер је Бог љубав. У овоме се јавила љубав Божја у нама, јер је Бог послао Сина свог Јединородног у свет да живимо кроз Њега. У овоме је љубав, не у томе да смо ми вољели Бога, него у томе да је он волео нас и послао свога Сина као искупљење за грехе наше. Вољени, ако нас је Бог тако волео, и ми смо дужни да волимо једни друге. Бога нико никада није видео; ако љубимо једни друге, Бог у нама остаје и љубав његова је усавршена у нама. У овоме знамо да у њему остајемо и он у нама, јер нам је од свога Духа дао. И ми смо видели и сведочимо да је Отац послао Сина као Спаситеља света. Ко исповеди да је Исус Син Божји, Бог у њему остаје и он у Богу. И ми смо познали и поверовали у љубав коју Бог има у нама. Бог је љубав, и онај који остаје у љубави остаје у Богу, и Бог у њему. У овоме је усавршена љубав са нама, да имамо смелост у дану суда, јер као што је Онај, тако смо и ми у овом свету. Страху нема у љубави, него савршена љубав изгони страх, јер страх носи казну, а онај који се боји није усавршен у љубави. Ми волимо њега, зато што нас је он први заволео. Ако неко каже да воли Бога, а мрзи брата свога, лажов је, јер онај који не воли брата свога кога је видео,

како може волети Бога кога није видео? И ову заповест имамо од њега, да онај који љуби Бога љуби и брата свог.

5

Сваки онај који верује да је Исус Христ, рођен је од Бога, и сваки онај који воли Оног који је родио, воли и оног који је рођен од Њега. У овоме знамо да волимо децу Божју, када Бога волимо и заповести Његове чувамо. Ово је јер љубав Божја, да чувамо његове заповести, и његове заповести нису тешке. јер све што је рођено из Бога побеђује свет, и ова је победа која је победила свет, вера наша. Ко је онај који побеђује свет, ако не онај који верује да је Исус Син Божји? Овај је Онај који је дошао кроз воду и крв, Исус Христос, не у води само, него у води и крви, и Дух је Онај који сведочи, јер Дух је истина. Јер три су који сведоче у небу: Отац, Реч и Свети Дух, и ова три једно су, и три су који сведоче на земљи. Дух и вода и крв, и та три су једно. Ако примамо сведочанство људи, сведочанство Божје је веће, јер ово је сведочанство Божје које је Он посведочио о Сину свом. Онај који верује у Сина Божјег има сведочанство у себи, онај који не верује Богу учинио га је лажовом, јер није веровао у сведочанство које је Бог посведочио о Сину његовом. И ово је сведочанство: да је Бог дао нама вечни живот, и овај живот је у Његовом Сину. Онај који има Сина има живот, онај који нема Сина Божјег живот нема.

Ово сам написао вама који верујете у име Сина Божјег, да бисте знали да имате вечни живот, и да бисте веровали у име Сина Божјег. И ово је слобода говора коју имамо према њему, да ако нешто тражимо према његовој вољи, он нас слуша. И ако знамо да нас чује у ономе што тражимо, знамо да имамо

молбе које смо тражили од њега. Ако неко види свог брата где греши грехом који није ка смрти, тражиће, и даће му живот, онима који греше не ка смрти. Постоји грех ка смрти; не кажем о том да тражи. Сва неправда грех је, и има греха који није ка смрти. Знамо да сваки онај који је рођен од Бога не греши, него онај који је рођен од Бога чува себе, и зли га се не дотиче. Знамо да смо од Бога, и цео свет у злу лежи. Знамо пак да је Син Божји дошао и дао нам ум да познајемо Истинитог, и јесмо у Истинитом, у Сину његовом Исусу Христу. Овај је истинити Бог и живот вечни.

Деца, чувајте себе од идола, амин.

Јеванђеље по Матеју

1

Књига о рођењу Исуса Христа, сина Давидовог, сина Аврамовог. Аврахам роди Исака, Исак роди Јакова, Јаков роди Јуду и браћу његову, Јуда роди Фареса и Зару од Тамаре, Фарес роди Есрома, Есром роди Арама, Арам роди Аминадаба, Аминадаб роди Насона, Насон роди Салмона, Салмон је родио Воаза од Рахаве, Воаз је родио Овида од Руте, Овид је родио Јесаја, Јесеј роди Давида краља. Давид краљ роди Соломона од оне Уријине, Соломон роди Ровоама, Ровоам роди Авију, Авија роди Асу, Аса је родио Јосафата, Јосафат је родио Јорама, Јорам је родио Озију, Озија роди Јоатама, Јоатам роди Ахаза, Ахаз роди Езекију, Језекија је родио Манасију, Манасија је родио Амона, а Амон је родио Јосију. Јосија је родио Јехонију и браћу његову за време вавилонског прогонства.

А после прогонства Вавилона, Јехонија роди Салатиила, а Салатиил роди Зоровавела, Зоровавел роди Авиуда, Авиуд роди Елиакима, Елиаким роди Азора, Азор роди Садока, Садок роди Ахима, Ахим роди Елиуда, Елиуд роди Елеазара, Елеазар роди Матана, Матан роди Јакова, Јаков роди Јосифа, мужа Марије, из које је рођен Исус, звани Христос. Све дакле генерације од Аврама до Давида четрнаест генерација, и од Давида до вавилонског изгнанства четрнаест генерација, и од вавилонског изгнанства до Христа четрнаест генерација.

Рођење Исуса Христа било је овако. Пошто је његова мајка Марија била заручена за Јосифа, пре него што су се састали, нађена је да у утроби има од Духа Светог. Јосиф, њен

муж, будући праведан и не желећи да је јавно осрамоти, пожелео је да је тајно отпусти. Када је он ово размислио, гле, анђео Господњи појавио му се у сну говорећи: Јосифе, сине Давидов, не бој се узети Маријам, жену своју, јер оно што је у њој зачето из Духа Светог је. Родиће сина, и назваћеш име његово Исус, јер он ће спасити народ свој од грехова њихових. Ово се цело догодило да би се испунило оно што је Господ рекао преко пророка који говори, Ево, девица ће у утроби зачети и родиће сина, и зваће име његово Емануил, што је у преводу: са нама Бог.

Пробудивши се од сна, Јосиф је учинио како му је наредио анђео Господњи и узео је своју жену, И није је познавао док није родила сина свог првенца, и надену му име Исус.

2

Но када је Исус рођен у Витлејему Јудејском у данима Ирода краља, ево мудраци са истока дођоше у Јерусалим Говорећи: Где је рођени цар Јудејаца? Јер видесмо његову звезду на истоку и дођосмо да му се поклонимо. Чувши то, краљ Ирод био је узнемирен и сав Јерусалим са њим. И сакупивши све главне свештенике и књижевнике народа, распитивао се код њих где се Христос рађа. Они му рекоше: У Витлејему Јудејском, јер је тако написано преко пророка, И ти, Витлејеме, земљо Јуда, ниси ни на који начин најмањи међу вођама Јуде, јер из тебе ће изаћи вођа који ће пасти народ мој, Израиљ.

Тада Ирод, тајно позвавши магове, утврди од њих време појављивања звезде, И пославши их у Витлејем, рече:

Отишавши, тачно испитајте о детету, а када га нађете, јавите ми, тако да и ја дођем и поклоним му се. Они пак, чувши краља, отишли су, и гле, звезда коју су видели на истоку ишла је пред њима, док није дошла и стала изнад места где беше дете, Видевши пак звезду, обрадоваше се радошћу великом веома. И дошавши у кућу, видели су дете са Маријом, мајком његовом, и павши, поклонили су се њему, и отворивши ризнице своје, принели су му дарове: злато, кадионицу и смирну. И бивши опоменути у сну да се не враћају Ироду, другим путем повукоше се у своју земљу.

Пошто су се они повукли, ево, анђео Господњи појављује се у сну Јосифу говорећи: Устани, узми дете и његову мајку и бежи у Египат, и буди тамо док ти не кажем, јер Ирод намерава да тражи дете да га уништи. А он, уставши, узне дете и његову мајку ноћу и повуче се у Египат. И био је тамо до смрти Иродове, да би се испунило речено од Господа кроз пророка који говори: Из Египта позвах сина свог.

Тада Ирод, видевши да је био исмејан од мудраца, разгневи се веома, и пославши уби сву децу у Витлејему и у свим његовим границама, од двогодишњих и ниже, према времену које је тачно сазнао од мудраца. Тада се испунило речено од пророка Јеремије који је говорио, Глас у Рами чуо се, нарицање и плач и јаук велики, Рахила плачући децу своју, и није хтела да се утешу, јер их нема.

Када је Ирод умро, ево, анђео Господњи јавља се Јосифу у сну у Египту Говорећи: Уставши, узми дете и мајку његову и иди у земљу Израила, јер су умрли они који су тражили душу детета. Он уставши узне дете и његову мајку и дође у земљу Израила.

Чувши пак да Архелај царује над Јудејом уместо Ирода, оца његовог, уплашио се да тамо оде, али упозорен по сну, повукао се у крајеве Галилеје, И дошавши, настанио се у граду званом Назарет, тако да се испуни оно што је речено кроз пророке да ће бити зван Назарејац.

3

У оним данима долази Јован Крститељ проповедајући у пустињи Јудеје И говорећи: Покајте се, јер се приближило царство небеса. Јер ово је онај о коме је речено преко пророка Исаије који говори: Глас оног који виче у пустињи, припремите пут Господњи, исправите стазе његове.

Сам Јован је имао одећу од камиљих длака и кожни појас око бедара, а храна му беше скакавци и дивљи мед. Тада је излазио према њему Јерусалим и сва Јудеја и сва околна област Јордана, И крштавани су у Јордану од њега, исповедајући грехе своје.

Видевши многе од фарисеја и садукееја како долазе на његово крштење, рекао им је: Потомци гује, ко вам је показао да побегнете од будућег гнева? Учините дакле плод достојан покајања, И не мислите да говорите у себи: оца имамо Аврама. Кажем вам јер Бог може од овог камења подигнути децу Авраму. Већ и секира лежи при корену дрвећа, свако дрво дакле које не рађа добар плод сече се и у ватру баца се.

Ја заиста крштавам вас у води за покајање, а онај који долази после мене јачи је од мене, чије сандале нисам достојан да носим, он ће вас крстити у Светом Духу и ватри. Вијалица је у његовој руци и темељно ће очистити своје

гумно, и сакупиће своје жито у амбар, а плеву ће спалити неугасивим огњем.

Тада долази Исус из Галилеје на Јордан к Јовану да буде крштен од њега. Али Јован га је спречавао говорећи: Ја имам потребу да будем крштен од тебе, а ти долазиш к мени? Одговоривши, Исус му рече: Пусти сада, јер тако је прикладно нама да испунимо сву правду. Тада га пушта. И пошто је био крштен, Исус одмах изађе из воде, и ево, отворише му се небеса, и виде Духа Божјег како силази као голуб и долази на њега, И ево глас из небеса говорећи: Овај је Син мој возљубљени, у коме сам благоизволео.

4

Тада је Исус одведен у пустињу од Духа да буде искушаван од ђавола. И пошто је постио четрдесет дана и четрдесет ноћи, касније је огладнео. И приступивши њему, искушавач рече: Ако си син Божји, реци да ово камење постане хлеб. Он пак одговарајући рече: Написано је, неће на хлебу само живети човек, него на свакој речи која излази кроз уста Божја. Тада га ђаво узима у свети град и поставља га на крило храма И каже му: ако си син Божји, баци себе доле, јер написано је да ће заповедити анђелима својим о теби, и на рукама подићи ће те, да не удариш ногом својом о камен.

Рече му Исус: Опет је написано: Не ћеш кушати Господа Бога свог.

Опет ђаво узима њега на веома високу гору и показује му сва царства света и њихову славу И говори му: Ово све ћу ти дати ако падне и поклониш ми се. Тада Исус каже њему: Иди

иза мене, сатано, јер је написано: Господу Богу свом поклонићеш се и њему једином служићеш. Тада га ђаво пушта, и ево, анђели приступише и службаху му.

Чувши пак Исус да је Јован предат, повукао се у Галилеју. И оставивши Назарет, дошао је и населио се у Капернауму приморском, у границама Завулоне и Нефталима. да би се испунило оно што је речено кроз пророка Исаију који говори Земља Завулонова и земља Нефталимова, путморски, преко Јордана, Галилеја незнабожачка, Народ који је седео у тами видео је велику светлост, и онима који су седели у земљи и сенци смрти светлост је изгрејала.

Од тада Исус започе да проповеда и да говори: Покајте се, јер се приближило Царство Небеско.

Ходајући поред мора Галилеје, видео је два брата, Симона званог Петар и Андреју, брата његовог, како бацају мрежу у море, јер су били рибари, И рече им: Хајдете за мном и учинићу вас рибарима људи. Они су одмах оставили мреже и пошли за њим. И отишавши одатле, видео је друга два брата, Јакова Зеведејевог и Јована, брата његовог, у чамцу са Зеведејем, оцем њиховим, како крпе мреже своје, и позвао их је. Они су одмах оставили брод и оца свог и пошли за њим.

И обилазио је Исус целу Галилеју, учећи у њиховим синагогама и проповедајући добру вест о краљевству и исцељујући сваку болест и сваку слабост у народу. И отишло је чуло његово у целу Сирију, и донели су му све оне који су лоше имали, обузете разним болестима и мукама, и опседнуте демонима и месечаре и узете, и излечио их је. И следиле су га

многе гомиле из Галилеје и Декаполиса и Јерусалима и Јудеје и с оне стране Јордана.

5

Видевши пак гомиле, отишао је на гору, и када је сео, приступили су му његови ученици, И отворивши уста своја, поучаваше их говорећи, Блажени су сиромашни духом, јер је њихово царство небеско. Блажени су они који жале, јер ће они бити утешени. Блажени су кротки, јер ће они наследити земљу. Блажени су они који гладују и жедне су за правдом, јер ће они бити задовољени. Блажени су милостиви, јер ће они бити помиловани. Благословени су чисти у срцу, јер ће они видети Бога. Блажени су творци мира, јер ће они бити названи синовима Божјим. Блажени су они који су прогоњени због правде, јер је њихово царство небеско. Благословени сте када вас укорје и прогоне, и када лажући кажу сваку злу реч против вас због мене. Радујте се и веселите се, јер је награда ваша велика на небесима, јер су тако прогонили пророке који су били пре вас.

Ви сте со земље, али ако со постане безукусно, чиме ће бити посоложено? Ни за шта више не вреди осим да буде бачено напоље и погажено од људи. Ви сте светлост света. Град који лежи на планини не може бити сакривен. Нити пале светиљку и стављају је под корпу, него на свећњак, и она сија свима у кући. Тако нека сија светлост ваша пред људима, да виде ваша добра дела и прославе Оца вашег који је на небесима.

Не мислите да сам дошао да уништим закон или пророке, нисам дошао да уништим, него да испуним. Амен, јер вам кажем, док не прође небо и земља, ни једна јота нити једна

црта неће проћи од закона, док се све не испуни. Ко дакле укине једну од ових најмањих заповести и тако учи људе, најмањим ће се звати у царству небеском; а ко је чини и учи, овај ће се великим звати у царству небеском. Кажем вам да ако ваша правда не избилује више од правде писара и фарисеја, нећете ући у царство небеско. Чули сте да је речено древнима: не ћеш убити, а ко убије, биће крив пред судом. Ја вам кажем да ће сваки онај који се љути на брата свога без разлога бити крив пред судом, а ко каже брату свом рака, биће крив пред већем, а ко каже будало, биће крив за огњену гећену. Ако дакле приносиш дар твој на жртвеник и тамо се сетиш да твој брат има нешто против тебе, Остави тамо свој дар пред олтаром, и иди прво те се помири са својим братом, и онда дошавши принеси свој дар. Буди добронамеран према противнику свом брзо, док си на путу са њим, да те не би противник предао судији, и судија те предао стражару, и у тамницу бачен будеш. Амин ти кажем, нећеш изаћи одатле док не вратиш последњи кодрант.

Чули сте да је речено древнима: не чини прељубу. Ја вам кажем да сваки онај који гледа жену да је пожели, већ је учинио прељубу с њом у свом срцу. Ако ли те око твоје десно саблажњава, ишчупај га и баци од себе, јер ти је корисније да пропадне један од удова твојих, него да цело тело твоје буде бачено у пакао. И ако те десна рука твоја саблажњава, одсеци је и баци од себе, јер ти је корисније да пропадне један од удова твојих, него да цело тело твоје буде бачено у пакао.

Речено је: ко би отпустио жену своју, нека јој да отпусно писмо. Ја вам кажем да ко год отпусти жену своју, осим због блуда, чини да она учини прељубу, и ко се ожени отпуштеном, чини прељубу.

Опет сте чули да је речено древнима: нећеш се лажно заклинаћи, него ћеш испунити Господу заклетве своје. Ја вам, пак, кажем да се не заклинајте уопште, ни небом, јер је оно престо Божји. нити у земљи, зато што је подножје његових ногу, нити у Јерусалим, зато што је град великог краља, Нити у глави својој заклету се, јер не можеш ни једну длаку белом или црном учинити. Нека ваша реч буде да да, не не, а све преко тога је од зла.

Чули сте да је речено: око за око и зуб за зуб. Ја пак вам кажем да се не противите злу, него ко год те удари по десном образу, окрени му и други, И ономе који жели да те тужи и да узме твоју тунуку, остави му и огртач. И ко тебе присили да идеш једну миљу, иди с њим две. Ономе који тражи од тебе дај, и не одврати оног који жели да позајми од тебе.

Чули сте да је речено: Волећеш ближњег свог и мрзећеш непријатеља свог. Ја пак вам кажем: волите непријатеље своје, благосиљајте оне који вас проклињу, чините добро онима који вас мрзе и молите се за оне који вас злостављају и прогоне вас, тако да постанете синови Оца вашег који је на небесима, јер Он сунце своје излази на зле и добре и кишу шаље на праведне и неправедне. Јер ако волите оне који воле вас, какву награду имате? Зар и цариници не чине исто? И ако поздравите само ваше пријатеље, шта нарочито чините? Зар и цариници тако не чине? Бићете, дакле, ви савршени, као што је Отац ваш који је на небесима савршен.

6

Пазите да милостињу вашу не чините пред људима да бисте били виђени од њих, јер ако то чините, награду немате

код оца вашег који је на небесима. Кад дакле чиниш милостињу, не труби пред собом, као што лицемери чине у зборницама и на улицама, да би били прослављени од људи. Заиста вам кажем, примили су своју плату. А кад ти чиниш милостињу, нека твоја лева не зна шта чини твоја десна тако да твоја милостиња буде у тајности, и отац твој који види у тајности вратиће ти јавно.

И када се молиш, нећеш бити као лицемери, јер воле у зборницама и на угловима улица стојећи да се моле, да би се показали људима. Заиста вам кажем да су примили награду своју. Ти, пак, када се молиш, уђи у своју унутрашњу собу, и затворивши своја врата, помоли се свом оцу који је у тајности, и твој отац који гледа у тајности даће ти јавно.

Молећи се, пак, не брбљајте као незнабошци, јер они мисле да ће у својој многоречивости бити услышени. Не будите дакле слични њима, јер зна отац ваш шта вам је потребно пре него што га замолите. Тако дакле молите се ви: Оче наш који си на небесима, нека се посвети име твоје, Нека дође царство твоје, нека буде воља твоја, као у небу, и на земљи. Хлеб наш свагдашњи дај нам данас. И опрости нама дугове наше, као и ми опраштамо дужницима нашим. И не доведи нас у искушење, али избави нас од зла. Јер твоје је царство и сила и слава у векове, амин.

Јер ако опростите људима преступе њихове, опростиће и вама Отац ваш Небески, Ако ли не опростите људима преступе њихове, ни отац ваш неће опростити преступе ваше.

Кад год постите, не будите као лицемери тужни, јер наказују лица своја да би се показали људима да посте, заиста

вам кажем да су примили награду своју. Ти, пак, постећи, помажи своју главу и опери своје лице. тако да се не појавиш људима постећи, него оцу свом који је у тајности, и отац твој који гледа у тајности вратиће ти јавно.

Не складиштите себи благо на земљи, где мољац и рђа уништавају, и где лопови провале и краду. Чувајте себи благо на небу, где ни мољац ни рђа не уништава, и где лопови не подкопавају нити краду. Где је ваше благо, ту ће бити и ваше срце.

Светиљка тела је око; ако дакле твоје око буде просто, цело твоје тело биће светло. Ако ли је око твоје зло, цело тело твоје биће мрачно. Ако је, дакле, светлост у теби тама, колика је та тама?

Нико не може да служи два господара, јер ће или једног мрзети а другог волети, или ће се једног држати а другог презирати. Не можете служити Богу и мамону.

Због овога вам кажем, не брините за душу вашу шта ћете јести и шта ћете пити, нити за тело ваше шта ћете обући, није ли душа више од хране и тело од одеће? Погледајте на птице небеске, јер не сеју нити жању нити сакупљају у житнице, и Отац ваш небески храни их. Зар ви нисте вреднији од њих? Ко ли од вас бринући се може додати један лакат на његов живот? И о одећи што бринете? Размотрите лиљане пољске како расту: не труде се нити преду, Кажем вам да ни Соломон у свој својој слави није био обучен као једно од ових. Ако ли траву пољску, која данас постоји а сутра се у пећ баца, Бог тако одева, зар не много више вас, малOVERНИ? Не брините, дакле, говорећи: шта ћемо јести, или шта ћемо пити, или шта

ћемо обући? Све ово народи траже, јер ваш небески Отац зна да вам је потребно све ово. Тражите прво царство Божје и правду његову, и ово ће вам све бити додато. Не будите дакле забринуте за сутрашњицу, јер ће сутрашњица бити забринута за своје ствари; довољно је дану његово зло.

7

Не судите, да не бисте били суђени, Јер у ком суду судите, бићете суђени, и у којој мери мерите, биће вама измерено. Зашто видиш трн у оку брата свога, а греду у свом оку не примећујеш? Или како ћеш рећи брату свом: Дозволи да избацам трун из ока твог, а ево греда у оку твојом? Лицемере, избаци прво греду из свог ока, и онда ћеш јасно видети да избациш трун из ока свог брата.

Не дајте свето псима, нити бацајте бисере своје пред свиње, да их не погазе ногама својим и да се, окренувши се, не окрену против вас и растргну вас.

Тражите, и биће вам дато, тражите, и наћи ћете, куцајте, и биће вам отворено. Јер сваки који тражи прима, и који тражи налази, и ономе ко куца отвориће се. Или ко је од вас човек који ће, ако га син његов замоли за хлеб, дати му камен? И ако затражи рибу, неће му змију дати? Ако дакле ви, иако сте зли, знате да дајете добре дарове својој деци, колико ће више ваш Отац који је на небесима дати добра онима који траже од њега?

Све дакле што би хтели да вам чине људи, тако и ви чините њима, јер ово јесте закон и пророци.

Уђите кроз уску капију, јер широка је капија и простран пут који води у уништење, и многи су они који улазе кроз њу. Како су тесна врата и притешњен пут који води у живот, и мало их је оних који га налазе

Пазите пак од лажних пророка који долазе к вама у одећи оваца, а изнутра су вукови грабљивци. Од плодова њихових познаћете их. Зар не беру од трња грозђе, или од трња смокве? Тако свако добро дрво доноси лепе плодове, а труло дрво доноси зле плодове. Не може добро дрво зле плодове да рађа, нити труло дрво добре плодове да рађа. Свако дрво које не рађа добар плод сече се и баца се у ватру. Дакле, од плодова њихових познаћете их.

Неће сви који ми говоре Господе, Господе, ући у царство небеско, него онај који чини вољу Оца мог који је на небесима. Многи ће рећи мени у онај дан: Господе, Господе, нисмо ли у твоје име пророковали, и у твоје име демоне изгонили, и у твоје име многа чудеса учинили? И тада ћу им исповедити да вас никада нисам знао, одлазите од мене ви који чините беззаконост.

Сваки, дакле, који чује ове моје речи и извршава их, упоредићу га с мудрим човеком који је сазидао своју кућу на стени, И сиђе киша и дођоше реке и дунуше ветрови и нападоше на кућу ону, и не паде, јер беше основана на стени. И сваки који слуша ове моје речи и не чини их биће упоређен лудом човеку, који сазида своју кућу на песак, И сиђе киша и дођоше реке и дунуше ветрови и ударише у ону кућу, и паде, и беше пад њен велик.

И догодило се када је Исус завршио ове речи, гомиле су се запањивале његовим учењем. Јер их је подучавао као онај који има ауторитет, а не као писари.

8

Када је сишао са планине, следиле су га многе гомиле. И ево, губав дошавши клањао му се говорећи: Господе, ако хоћеш, можеш ме очистити. И испруживши руку, Исус га се дотакао говорећи: Хоћу, буди очишћен. И одмах је његова лепра била очишћена. И рече му Исус: Пази да никоме не кажеш, него иди, покажи се свештенику и принеси дар који је заповедио Мојсије, њима за сведочанство.

Када је ушао у Капернаум, приступио му је стотник молећи га и говорећи, Господе, дете моје лежи у кући парализовано, страшно се мучи. И рече му Исус: Ја ћу доћи и исцелити га. И одговори стотник и рече: Господе, нисам достојан да под мој кров уђеш, али само реци речју, и исцелиће се слуга мој. Јер и ја сам човек под влашћу, имајући под собом војнике, и кажем овоме: Иди, и иде, и другоме: Дођи, и долази, и робу мом: Учини ово, и чини. Чувши пак, Исус се зачуди и рече онима који следе: Заиста вам кажем, ни у Израилу нисам нашао толику веру. Кажем вам да ће многи са истока и запада доћи и возлећи са Аврамом и Исаком и Јаковом у царству небеском Али синови царства биће избачени у спољашњу таму; тамо ће бити плач и шкргут зуба. И рекао је Исус том стотнику: Иди, и како си веровао, нека ти буде. И исцељен је слуга његов у том часу.

И када је дошао у Петрову кућу, Исус је видео његову ташту како лежи и пати од грознице. И дотакао се руке њене,

и остави је грозница, и она устаде и служаше му. Увече пак, када је настало, донели су њему многе опседнуте демонима, и истерао је духове речју и исцелио све оне који су се лоше осећали, Тако да може бити испуњено оно што је речено кроз пророка Исаију који говори: Он наше слабости узме и болести поднесе.

Видевши а Исус многе гомиле око себе, наредио је да оду на другу страну. И приступивши један књижевник рече му: Учитељу, следићу те куда год да идеш. И каже му Исус: Лисице имају јазбине и птице небеске гнезда, а Син Човечји нема где главу да наслони. Други пак од његових ученика рекао му је: Господе, дозволи ми прво да одем и сахраним оца свога. А Исус му рече: следи ме и пусти мртве да сахране своје мртве.

И када је укрцао у брод, пратили су га његови ученици. И ево, велики земљотрес догоди се у мору, тако да је брод био покриван таласима, а он је спавао. И приступивши, ученици његови пробудили су га говорећи: Господе, спаси нас, пропадамо. И каже им: Што сте плашљиви, маловерни? Тада уставши прекори ветрове и море, и настаде велика тишина. Људи су се дивили говорећи: Какав је овај, јер и ветрови и море слушају га?

И када је дошао у ону земљу с оне стране, у земљу Гергесенаца, сретеше га два опседнута бесом који су излазили из гробова, веома опасни, тако да нико није могао проћи оним путем. И ево, викали су говорећи: Шта нама и теби, Исусе, Сине Божји? Дошао си овде пре времена да нас мучиш? Било је далеко од њих стадо многих свиња које су се пасле. Демони су га молили говорећи: Ако нас изгониш, дозволи нам да

отидемо у стадо свиња. И рекао им је: Идите. Они су, пошто су изашли, отишли у крдо свиња, и ево, све крдо свиња појурило је низ литицу у море и умрле су у водама. Пасући су побегли и, отишавши у град, јавили су све и оно о опседнутима. И ево, сав град изађе у сусрет Исусу, и видевши га, молили су да оде од њихових граница.

9

И ушавши у брод, прешао је и дошао у свој град. И ево доносили су му узетог који је лежао на кревету, и видевши Исус веру њихову, рече узетом: храбри се, дете, опроштени су ти грехови твоји. И ево, неки од писара рекоше у себи: Овај хули. И видевши Исус њихове мисли, рекао је: Зашто мислите зло у вашим срцима? Шта је јер лакше: рећи опроштени су ти греси, или рећи устани и ходај? Да бисте знали да Син Човечији има власт на земљи да опрашта грехе, тада говори паралитичару: Устани, узми своју постељу и иди у своју кућу. И уставши, отиде у његов дом. Видевши пак, гомиле се зачудише и прославише Бога који је дао такву власт људима.

И пролазећи одатле, Исус виде човека по имену Матеја како седи у царинарници, и рече му: Следи ме. И он уста и пође за њим. И догодило се док је он лежао за трпезом у кући, и ево многи цариници и грешници који су дошли лежали су заједно са Исусом и његовим ученицима. И видевши то, фарисеји рекоше његовим ученицима: Зашто ваш учитељ једе са царинарима и грешницима? А Исус, чувши, рече им: Не требају јаки лекара, него они који су болесни. Отишавши, научите шта је: милост желим, а не жртву. Јер нисам дошао да позовем праведне, него грешнике на покајање.

Тада приступају њему ученици Јованови говорећи: Зашто ми и фарисеји постимо много, а твоји ученици не посте? И рекао им је Исус: Не могу синови сватовске одаје да туже док је са њима младожења. Али доћи ће дани када буде узет од њих младожења, и тада ће постити. Нико не ставља закрпу од нескупљене тканине на стару одећу, јер она узима своју пуноћу од одеће, и горе цепање настаје. Нити бацају младо вино у старе мехове, јер иначе мехови пуцају, и вино се излива и мехови ће пропасти, него младо вино бацају у нове мехове, и обоје се чувају.

Док је он ово говорио њима, ево, један владар је приступио и клањао му се говорећи: Кћи моја је управо умрла, али дођи и стави руку твоју на њу и живеће. И уставши, Исус пође за њим, и ученици његови. И ево, жена која је крварила дванаест година, приступивши одозго, дотакла се ресе његове одеће. Говорила је јер у себи: Ако само дотакнем његову одећу, спашћу се. А Исус се окренувши и видевши је рече: Храбри се, кћери, вера твоја те је спасила. И жена би спасена од оног часа. И дошавши Исус у кућу владара и видевши свираче на флауту и узнемирену гомилу, каже им, Повуците се, јер девојчица није умрла, него спава. И смејали су му се. Када је гомила била истерана, ушавши ухватио је њену руку, и девојчица је устала. И изашао је овај глас у целу ону земљу.

И када је Исус пролазио одатле, следила су га два слепца вичући и говорећи: Смилуј се на нас, сине Давидов. Када је дошао у кућу, приступили су њему слепи, и говори им Исус: Верујете ли да могу ово учинити? Говоре њему: Да, Господе. Тада се дотакао њихових очију говорећи: Према вашој вери нека вам буде. И отворише се њихове очи, и запрети им Исус

говорећи: Гледајте, нико нека не зна. А они, изашавши, раширише глас о њему у целој оној земљи.

Када су они излазили, ево донесоше му човека немог опседнутог демоном. И када је демон био избачен, ниједи је проговорио, и гомиле су се дивиле говорећи да се никада овако није појавило у Израелу. Али Фарисеји су говорили: Он избацује демоне силом владара демона.

И обилазио је Исус све градове и села, учећи у њиховим зборницама и проповедајући добру вест о краљевству, и исцељујући сваку болест и сваку слабост у народу.

Видевши crowds, сажаљевао се о њима, јер су били изнемогли и бачени као овце које немају пастира. Тада говори својим ученицима: Жетва је заиста велика, а радника мало. Молите се дакле Господа жетве да би послао раднике у жетву његову.

10

И призвавши дванаест ученика својих, дао им је власт над нечистим духовима, тако да их избацују и да лече сваку болест и сваку немоћ. Од дванаест апостола имена су ова: први Симон, звани Петар, и Андреја, брат његов, Јаков, син Зеведејев, и Јован, брат његов, Филип и Вартоломај, Тома и Матеј порески сакупљач, Јаков син Алфејев и Левај по надимку Тадај, Симон Кананит и Јуда Искарот који га је предао.

Ових дванаест послао је Исус, наредивши им и говорећи: На пут народа не идите и у град Самарјана не улазите, Идите

више ка изгубљеним овцама куће Израилеве. Идући пак, проповедајте говорећи да се приближило царство небеско. Болесне лечите, губаве чистите, мртве дижите, демоне избацујте; даром узесте, даром дајте. Не стећите злато ни сребро ни бронзу у појасевима вашим, Не торбу за пут, нити два хитона, нити сандале, нити штап, јер је радник достојан своје хране. У који год град или село уђете, испитајте ко је у њему достојан, и тамо останите док не изађете. Улазећи у ту кућу, поздравите је говорећи: Мир овом дому. И ако је заиста кућа достојна, нека дође ваш мир на њу; ако пак није достојна, нека се ваш мир врати к вама. И који ако не прими вас нити чује речи ваше, излазећи изван куће или града оног, отресите прашину са стопала ваших. Заиста вам кажем, подношљивије ће бити земљи содомској и гоморској у дану суда него онеме граду.

Ево, ја вас шаљем као овце међу вукове, зато будите мудри као змије и невини као голубови. Пазите се људи, јер ће вас предати у већа и у синагогама њиховим бичеваће вас. И на вође и царева бићете вођени због мене, за сведочанство њима и народима. Кад вас предају, не брините како или шта ћете говорити, јер ће вам бити дато у том часу шта ћете говорити. Јер не говорите ви, него Дух Оца вашег који говори у вама. Предаће брат брата на смрт и отац дете, и устаће деца на родитеље и умртвиће их, И бићете мржени од свих због мог имена, а онај који истраје до краја, тај ће бити спасен. Кад вас прогоне у овом граду, бежите у други, заиста вам кажем, нећете завршити градове Израилја док не дође Син Човечији. Ученик није изнад свог учитеља, нити је роб изнад свог господара. Довољно је ученику да постане као учитељ његов, и служи као господар његов. Ако су домаћина Веелзевулом назвали, колико ли више чланове домаћинства његовог? Не

бојте се их дакле, јер нема ничега покривеног што неће бити открито, и сакривеног што неће бити познато. Оно што вам кажем у тами, реците на светлу, и оно што чујете на ухо, прогласите са кровова. И не бојте се оних који убијају тело, а душу не могу убити, него се бојте више оног који може и душу и тело уништити у паклу. Не продају ли се два врапца за асарион? И један од њих неће пасти на земљу без вашег оца. А и длаке ваше главе све су пребројане. Не бојте се дакле, ви сте вреднији од многих врабаца.

Сваки, дакле, ко ме призна пред људима, признаћу и ја њега пред Оцем мојим који је на небесима, Ко год би ме порекао пред људима, порећи ћу и ја њега пред Оцем мојим који је на небесима.

Не мислите да сам дошао да донесем мир на земљу, нисам дошао да донесем мир, него мач. Дошао сам јер да поделим човека против оца његовог и кћер против мајке њене и снаху против свекрве њене. И непријатељи човека биће његови домаћи.

Онај који воли оца или мајку више од мене није мене достојан, и онај који воли сина или кћер више од мене није мене достојан, И који не узима крст свој и не следује за мном, није мене достојан. Онај који нађе своју душу изгубиће је, а онај који изгуби своју душу ради мене наћи ће је.

Онај који вас прима, мене прима, и онај који мене прима, прима оног који ме је послао. Онај који прима пророка у име пророка примиће награду пророка, и онај који прима праведног у име праведног примиће награду праведног. И

који ако напоји једног од ових малих чашом хладне воде само у име ученика, заиста вам кажем, неће изгубити награду своју.

11

И догодило се када је Исус завршио са упућивањем својих дванаест ученика, отишао је одатле да учи и проповеда по њиховим градовима.

А Јован, чувши у тамници дела Христова, посла двојицу ученика својих Рече му: Јеси ли ти онај који долази, или другог да чекамо? И Исус им одговори и рече: Идите и јавите Јовану шта чујете и видите, Слепи поново виде и храми ходају, губави се чисте и глуви чују, мртви се подижу и сиромашнима се проповеда добра вест. И благословен је онај који се не саблазни о мене.

Док су ови ишли, Исус је започео да говори народу о Јовану: шта сте изашли у пустињу да видите? Трску коју ветар љуља? Али шта сте изашли да видите? Човека обученог у меке одеће? Ево, они који носе меке одеће су у кућама краљева. Али шта изађосте да видите? Пророка? Да, кажем вам, и већег од пророка. Јер овај је онај о коме је написано: Ево, ја шаљем анђела свог пред лице твоје, који ће приправити пут твој пред тобом.

Заиста вам кажем, није устао међу рођенима од жена већи од Јована Крститеља, али најмањи у царству небеском већи је од њега. Од дана Јована Крститеља до сада, Царство небеско силом се узима, и насилници га грабе. Јер сви пророци и закон су до Јована пророковали. И ако хоћете да

примите, он је Илија који треба да дође. Онај који има уши да слуша, нека слуша.

Коме ли ћу упоредити ово поколење? Слично је деци која седе на трговима и која, дозивајући своје другове, говоре, Свирали смо вам, а ви нисте играли; жалили смо вам, а ви нисте тужили. Јер дошао је Јован, ни једући ни пијући, и говоре: Демона има. Дошао је Син Човечији једући и пијући, и говоре: Ево човека ждерача и винопије, пријатеља царинара и грешника. И оправдана је мудрост од деце њене.

Тада започе да прекорава градове у којима су се догодила његова највећа чуда, зато што се нису покајали, Јао теби, Хоразине, јао теби, Витсаидо, јер ако би у Тиру и Сидону биле учињене оне силе које су учињене у вама, одавно би се, седећи у кострети и пепелу, покајали. Али кажем вам, Тиру и Сидону подношљивије ће бити у дану суда него вама. И ти, Капернауме, која си до неба уздигнута, до пакла ћеш бити спуштена, јер ако би у Содомима биле те силе које су се догодиле у теби, остали би до данас. Али кажем вам да ће земљи Содома подношљивије бити у дану суда него теби.

У оно време Исус одговори и рече: Захваљујем Ти се, Оче, Господе неба и земље, јер си сакрио ово од мудрих и разумних, а открио си то малој деци, Да, Оче, јер тако је било благоугодно пред Тобом. Све ми је предато од Оца мог, и нико не зна Сина осим Оца, нити Оца ико зна осим Сина и оног коме Син жели да открије. Дођите к мени сви који се трудите и оптерећени сте, и ја ћу вас одморити. Подигните јарам мој на себе и научите од мене, јер сам благ и смиран у срцу, и наћи ћете одмор за душе ваше, Јер је јарам мој добар и терет мој лак.

У оно време ишао је Исус у суботу кроз жетвена поља, а ученици његови огладнеше и почеше чупати класје и јести. А Фарисеји, видевши, рекоше њему: Ево, ученици твоји чине оно што није дозвољено чинити у суботу. А он им рече: Нисте ли читали шта је учинио Давид када је био гладан он и они који су били са њим? како је ушао у кућу Божју и јео хлебове представљања, које није било дозвољено њему да једе нити онима који су били с њим, ако не само свештеницима Или нисте прочитали у закону да суботом свештеници у храму скрнавe суботу и без кривице су? Кажем вам да је овде нешто веће од храма. Ако бисте знали шта значи милост желим а не жртву, не бисте осудили невинe. Јер Син Човечји је господар и суботе.

И отишавши одатле, дошао је у њихову синагогу. И ево, човек је био тамо који је имао суву руку, и упитали су га говорећи: Да ли је дозвољено суботом лечити? — да би га оптужили. А он рече њима: Ко ће бити од вас човек који ће имати једну овцу, и ако она падне у суботу у јаму, неће ли је зграбити и подићи? Колико дакле човек вреди више од овце? Тако да је дозвољено суботом добро чинити. Тада говори том човеку: Испружи своју руку, и он је испружи, и она би враћена здрава као она друга. Изашавши, фарисеји узеше савет против њега, како да га униште. А Исус, сазнавши, повуче се одатле, и многе гомиле га следише, и исцели их све. И укорио их је да га не открију. тако да се испуни оно што је речено кроз пророка Исаију који говори Ево слуге мога, кога изабрах, вољени мој, у кога благоизволела душа моја; ставићу Дух мој на њега, и суд ће народима објавити. Неће се свађати нити викати, нити ће ико чути на улицама глас његов. Треску

сломљену неће сломити и лан тињајући неће угасити, док не изнесе суд у победу. И у име његово народи ће се надати.

Тада му је био доведен човек опседнут демоном, слеп и нем, и исцелио га је, тако да је слепи и неми могао и да говори и да види. И све гомиле су биле запањене и говориле су: Зар овај није Христ, син Давидов? А фарисеји, чувши то, рекоше: Овај не изгони демоне осим помоћу Велзевула, владара демона. Знајући пак Исус њихове мисли, рече им: свако царство подељено против себе опустошава се, и сваки град или кућа подељени против себе неће стајати. И ако сатана сатану избацује, на себе је подељен, како ће дакле стајати царство његово? И ако ја у Веелзевулу изгоним демоне, синови ваши у коме ће их изгонити? Због тога они ће бити ваши судије. Ако ли ја у Духу Божјем изгоним демоне, онда је дошло на вас царство Божје. Или како неко може да уђе у кућу јаког човека и да отме његово посуђе, ако прво не веже јаког? И тада ће опљачкати његову кућу. Онај који није са мном, против мене је, и онај који не сакупља са мном, расипа.

Због тога вам кажем, сваки грех и хула опростиће се људима, али хула на Духа неће се опростити људима, И ко год каже реч против Сина Човечјег, опростиће му се, али ко год каже против Духа Светога, неће му се опростити ни у садашњем веку ни у будућем.

Или учините дрво добрим и плод његов добрим, или учините дрво трулим и плод његов трулим, јер се по плоду дрво познаје. Потомци змија, како можете добре ствари говорити будући зли? Јер из обиља срца уста говоре. Добар човек из добре ризнице избацује добре ствари, и зао човек из зле ризнице избацује зле ствари. Кажем вам да ће за сваку

празну реч коју људи изговоре дати одговор на дан суда, Јер из твојих речи бићеш оправдан и из твојих речи бићеш осуђен.

Тада одговорише неки од писара и фарисеја говорећи: Учитељу, хоћемо да видимо знак од тебе. Он пак одговарајући рече њима: Генерација зла и прељубничка тражи знак, и знак неће јој бити дат осим знака Јоне пророка. Јер баш као што је Јона пророк био у стомаку велике рибе три дана и три ноћи, тако ће и Син Човечији бити у срцу земље три дана и три ноћи. Људи Ниневљани устаће на суду са овом генерацијом и осудиће је, јер су се покајали на проповед Јоне, и ево, овде је више од Јоне. Краљица југа устаће на суду са овим поколењем и осудиће га, зато што је дошла са крајева земље да чује мудрост Соломонову, и ево, више од Соломона је овде.

Кад нечисти дух изађе из човека, пролази кроз безводна места тражећи одмор и не налази га. Тада каже: У кућу моју вратићу се одакле сам изашао, и дошавши, налази је празну, пометену и украшену. Тада иде и узима са собом седам других духова злијих од себе, и ушавши настањују се тамо, и постаје последње стање тог човека горе од првог. Тако ће бити и са овим злим нараштајем.

Док је још говорио crowds, гле, мајка и браћа његова стајали су споља, тражећи да му говоре. Рече му неко: Ево, мајка твоја и браћа твоја стоје напољу и траже да те виде. А он одговарајући рече ономе који му говори: Ко је моја мајка и који су моја браћа? И пруживши руку своју на ученике своје, рекао је: Ево мајке моје и браће моје, Ко год би учинио вољу Оца мог који је на небесима, он ми је брат и сестра и мајка.

У том дану Исус, изашавши из куће, седео је поред мора. И многе гомиле су биле скупљене око њега, тако да је он ушао у лађу и седео, а сва гомила је стајала на обали. И говорио им је много у причама, говорећи: Ево, изашао је сејач да сеје. И док је он сејао, нека семена падоше поред пута, и дошле птице и прождрле их, Али друго паде на камените места, где није имало много земље, и одмах никну зато што није имало дубину земље, А кад је сунце изашло, опржено је, и пошто није имало корен, осушило се, Али друга падоше на трње, и изађе трње и угуши их, Али друго паде на добру земљу и даваше род: једно сто, друго шездесет, треће тридесет. Онај који има уши да слуша, нека слуша.

И приступивши ученици рекоше њему: Зашто им у причама говориш? А он одговори и рече им: Зато што вама је дато да знате тајне царства небеског, а онима није дато. Јер ко год има, биће му дато и имаће изобиље, а ко год нема, и оно што има биће му узето. Због тога у причама њима говорим, да гледајући не виде и слушајући не чују нити разумеју, да не би се вратили, и тада ће се њима испунити пророчанство Исаије које каже: слухом ћете слушати и нећете разумети, и гледајући ћете гледати и нећете видети, Отупело је јер срце овог народа, и ушима тешко су чули, и очи своје су затворили, да не виде очима и ушима не чују и срцем не разумеју и не врате се, и исцелићу их.

Али блажене су ваше очи, зато што виде, и ваше уши, зато што чују. Заиста вам кажем да су многи пророци и праведници желели да виде оно што ви видите, и нису видели, и да чују оно што ви чујете, и нису чули.

Ви, дакле, чујте причу о сејачу. Код сваког који слуша реч царства и не разуме, долази зли и узима посејано у његовом срцу; овај је онај који је посејан поред пута. Онај који је посејан на каменитим местима, то је онај који слуша реч и одмах је са радошћу прима, Не има корен у себи, али је привремен, а када настане невоља или прогонство због те речи, одмах се саблажњава. Онај који је посејан у трње, то је онај који слуша реч, али брига овог века и превара богатства гуше реч, и он постаје неплодан. А онај посејан на добру земљу, то је онај који слуша реч и разуме је, који заиста рађа плод и доноси: један сто, други шездесет, трећи тридесет.

Другу причу ставио је пред њих говорећи: Уподобљено је царство небеса човеку који је посејао добро семе у својој њиви, А док су људи спавали, дошао је његов непријатељ и посејао коров међу жито и отишао. Када је никла трава и донела плод, тада се појавио и коров. Приступивши дакле, слуге господара куће рекоше њему: Господару, ниси ли добро семе посејао у свом пољу? Одакле онда коров? Он им рече: Непријатељ човек ово учини. А робови му рекоше: Хоћеш ли дакле да отидемо и покупимо их? Он но рекао: Не, да не сакуљајући коров искорените заједно с њим и жито. Дозволите да расту заједно обоје до жетве, и у време жетве рећи ћу жетеоцима: сакупите прво коров и вежите га у снопове да би га спалили, а жито сакупите у моју житницу.

Другу причу ставио је пред њих говорећи: Слично је Царство Небеско зрну горушице које је човек узео и посејао на свом пољу, Које је заиста мање од свих семена, али када порасте, веће је од свег поврћа и постаје дрво, тако да птице небеске долазе и гнезде се у његовим гранама.

Другу причу говорио им је: слично је царство небеско квасцу који је жена узела и сакрила у три мере брашна, док није цело укисло.

Све ово говорио је Исус у причама народу, и без приче није им ништа говорио, Тако да се испуни оно што је речено кроз пророка који говори: Отворићу у причама уста своја, изговорићу оно што је сакривено од оснивања света.

Тада, оставивши гомиле, дошао је у своју кућу. И приступили су му његови ученици говорећи: Објасни нам причу о коровима на њиви. Али он одговарајући рече им: онај који сеје добро семе јесте Син Човечији. Поље је свет, добро семе су синови царства, а коров су синови злога, А непријатељ који их је посејао јесте ђаво, а жетва је свршетак века, а жетеоци су анђели. Као што се дакле скупља коров и ватром гори, тако ће бити на завршетку овог века. Послаће Син човечји анђеле своје, и они ће сакупити из царства његовог све саблазни и оне који чине беззаконије, И баћиће их у пећ огњену, тамо ће бити плач и шкргут зуба. Тада ће праведни засијати као сунце у царству Оца свог. Ко има уши да чује, нека чује.

Опет је слично царство небеско благу сакривеном у пољу, које нашавши човек сакри, и од радости своје иде и све што има продаје и купује оно поље.

Опет, Царство небеско слично је човеку трговцу који тражи лепе бисере, Који је, нашавши један драгоцен бисер, отишао и продао све што је имао, и купио га.

Опет је царство небеса слично мрежи баченој у море и која је сакупила из сваког рода, Када је била испуњена, извукавши је на обалу и севши, сакупили су добре у посуде, а лоше су напоље бацили. Тако ће бити на крају века. Изаћи ће анђели и одвојиће зле из средине праведних, И бациће их у пећ огњену, тамо ће бити плач и шкргут зуба. Исус им говори: Разумели сте све ово? Они му говоре: Да, Господе. Он им рече: Због тога сваки писар обучен за царство небеско сличан је човеку господару куће, који из своје ризнице износи ново и старо.

И догодило се када је Исус завршио ове параболе, отишао је одатле. И дошавши у отаџбину његову, учио их је у сабору њиховом, тако да су били запањени и говорили: Одакле овоме ова мудрост и силе? Није ли овај син тесарев? Није ли његова мајка звана Маријам и његова браћа Јаков и Јосије и Симон и Јуда? И сестре његове нису ли све међу нама? Одакле дакле овоме све ово? И саблажњавали су се у њему. А Исус им рече: Није пророк без части, осим у својој отаџбини и у својој кући. И није тамо учинио многа чуда због њиховог неверовања.

14

У оно време чуо је Ирод тетрарх глас о Исусу И рече слугама својим: Овај је Јован Крститељ, он уста од мртвих, и због тога силе делују у њему. Јер Ирод, ухвативши Јована, везао га је и ставио у тамницу због Иродијаде, жене Филипа, брата свог. Јер Јован му је говорио: Није ти дозвољено да је имаш. И желећи да га убије, плашио се гомиле, јер су га имали као пророка. А када се прослављао рођендан Иродов, плесала је кћер Иродијадина усред гозбе и допала се Ироду Зато јој се са заклетвом обећа да ће јој дати шта год затражи.

Она је, подстакнута од стране своје мајке, рекла: Дај ми овде на плочи главу Јована Крститеља. И ожалостио се цар, али због заклетве и оних који су с њим за трпезом седели наредио је да буде дато. И пославши, обезглавио је Јована у тамници. И донесена је глава његова на тањиру и дата је девојци, и донела је матери њеној. И приступивши, ученици његови узеше тело и сахранише га, и дошавши јавише Исусу.

Чувши то, Исус се повуче одатле у чамцу на пусто место, сам, а гомиле, чувши то, пођоше за њим пешке из градова. И изашавши, Исус виде велику гомилу и сажали се на њих и излечи њихове болеснике. Увече, пак, када се догодило, приступили су њему ученици његови говорећи: Пусто је место и час је већ прошао, отпусти гомиле да оду у села и купе себи храну. Али Исус им рече: Немају потребу да оду, дајте им ви да једу. Они му кажу: Немамо овде ништа осим пет хлебова и две рибе. Он рече: Донесите ми их овамо. И наредивши гомилама да легну на траве, узевши пет хлебова и две рибе, погледавши у небо, благослови, и изломивши даде ученицима хлебова, а ученици гомилама. И јели су сви и наситили се, и покупили су преостале комаде, дванаест пуних корпи. А оних који су јели било је око пет хиљада мушкараца, не рачунајући жене и децу.

И одмах је Исус приморао ученике своје да уђу у чамац и да иду пред њим на другу страну, док не отпусти гомиле. И отпустивши гомиле, отишао је на гору да се моли насамо. Када је пак настало вече, био је сам тамо. А брод беше већ на средини мора, мучен од таласа, јер беше супротан ветар. Четвртој стражи ноћи отишао је према њима Исус ходајући по мору. И видевши га ученици како хода по мору, узнемирили су се говорећи да је утвара, и од страха повикали су. Одмах

затим Исус им проговори говорећи: Охрабрите се, ја сам, не бојте се. Одговоривши му, Петар рече: Господе, ако си ти, заповеди ми да дођем к теби по води. Он али рече: Дођи. И сишавши с брода, Петар ходао по води да дође ка Исусу. Гледајући јак ветар, уплашио се, и почевши да тоне, повикао је говорећи: Господе, спаси ме. Али Исус одмах испружи руку, ухвати га и рече му: Маловерни, зашто си посумњао? И када су они ушли у брод, ветар је престао. Они који су дошли у чамац поклонили су му се говорећи: Заиста си Божји Син.

И пошто су прешли, дођоше у земљу Генисарет. И препознавши га, људи оног места послаше у целу ону околину и донесоше му све болеснике, И молили су га да макар само дотакну ресу одеће његове, и колико их год дотакоше, спасени бише.

15

Тада приступају Исусу писари и фарисеји из Јерусалима говорећи, Зашто твоји ученици престапају традицију старешина? Јер не перу своје руке када једу хлеб. Он пак одговарајући рече им: Зашто и ви преступате заповест Божју због предања вашег? Јер Бог је заповедио говорећи: Поштуј оца и мајку, и: Онај који зло говори о оцу или мајци нека умре смрћу. Ви пак кажете: ко би рекао оцу или мајци, дар је оно чиме би се од мене користио, и неће поштовати оца свог или мајку своју, И поништисте заповест Божју због ваше традиције. Лицемери, добро је пророковао о вама Исаија говорећи, Приближава ми се овај народ својим устима и уснама ме поштује, али њихово срце далеко је од мене, Узалуд ме поштују, учећи учењима заповести људских.

И позвавши гомилу, рекао им је: Чујте и разумејте, Не оно што улази у уста оскврњује човека, него оно што излази из уста, то оскврњује човека. Тада приступивши ученици његови рекоше њему: Знаш ли да су се фарисеји увредили чувши ту реч? Али одговоривши рече: свака садница коју није посадио Отац мој небески биће искорењена. Пустите их, они су слепи водичи слепих; ако слепи води слепог, обојица ће у јаму пасти. Одговоривши, Петар му рече: Објасни нам ову причу. А Исус рече: Још увек и ви без разумевања сте? Још не разумете да све оно што улази у уста иде у стомак и избацује се у нужник? Оно што излази из уста долази из срца, и то оскврњује човека. Јер из срца излазе зле мисли, убиства, прељубе, блудови, крађе, лажна сведочења, хуле. Ово су ствари које оскврњују човека, али јести неопраним рукама не оскврњује човека.

И изашавши одатле, Исус се повукао у крајеве Тира и Сидона. И ево, жена Хананејка, изашавши из оних крајева, повикала је њему говорећи: Смилуј се на мене, Господе, сине Давидов, кћер моја је тешко опседнута демоном. Он јој није одговорио ни речи. И приступивши ученици његови питали су га говорећи: Отпусти је, јер виче за нама. Он је одговорио и рекао: Нисам послат него к изгубљеним овцама дома Израелевог. А она, дошавши, поклони се њему говорећи: Господе, помози ми. Али он одговори и рече: Није добро узети хлеб деце и бацити га псићима. Она рече: Да, Господе, јер и пси једу мрвице које падају са стола њихових господара. Тада Исус одговори и рече јој: О жено, велика је твоја вера, нека ти буде како хоћеш. И исцељена би њена кћи од тог часа.

И отишавши одатле, Исус дође поред мора Галилејског, и попевши се на гору, седе онде. И приступиле су му многе

гомиле, имајући са собом хроме, слепе, неме, сакате и многе друге, и бацили су их код ногу Исусових, и исцелио их је. тако да су се гомиле дивиле гледајући глуве како слушају, неме како говоре, сакате здраве, хроме како ходају и слепе како гледају, и прославише Бога Израиља.

А Исус, позвавши своје ученике, рече: Сажалевам се на народ, јер већ три дана остају са мном и немају шта да једу, а нећу да их отпустим гладне да не би изнемогли на путу. И кажу му ученици његови: Одакле нама у пустињи толико хлебова да нахранимо толику гомилу? И Исус им говори: Колико хлебова имате? А они рекоше: Седам, и мало рибица. И наредио је гомилама да легну на земљу. И узевши седам хлебова и рибе, захваливши сломи и даде ученицима својим, а ученици народу. И јели су сви и били су задовољни, и покупили су преостале комаде — седам пуних корпи. А оних који су јели било је четири хиљаде мушкараца, без жена и деце. И отпустивши гомиле, ушао је у брод и дошао у крајеве Магдале.

16

И приступивши фарисеји и садукееји, кушајући га, упиташе да им покаже знак с неба. Он им одговори и рече: Када наступи вече, кажете: Биће ведро, јер је небо црвено. И ујутру: Данас ће бити зима, јер небо црвени мрачно. Лицемери, лице неба знате да разликујете, а знаке времена не можете да познате? Зло и прељубничко поколење тражи знак, и знак неће бити дат њему осим знака Јоне пророка. И оставивши их, отишао је.

И када су ученици његови дошли на ону страну, заборавили су да узму хлебове. А Исус им рекао: Гледајте и чувајте се квасца фарисеја и садужеја. Они пак расуђивали међу собом говорећи: Хлебове нисмо узели. А Исус, знајући, рекао им је: Шта расправљате у себи, малOVERни, зато што хлебове нисте узели? Зар још не разумете, нити памтите пет хлебова за пет хиљада и колико сте корпи узели? Нити седам хлебова за четири хиљаде и колико сте корпи узели? Како не разумете да вам нисам о хлебу рекао да пазите од кваса фарисеја и садужеја? Тада су разумели да није рекао да се чувају од квасца хлеба, него од учења фарисеја и садужеја.

Дошавши пак Исус у крајеве Кесарије Филипове, питао је ученике своје говорећи: За кога људи говоре да је Син Човечији? Они пак рекоше: Једни Јована Крститеља, други Илију, а други Јеремију или једног од пророка. Каже им: А ви, ко кажете да сам ја? Одговоривши, Симон Петар рекао: Ти јеси Христос, Син Бога живога. И одговоривши, Исус му рече: Блажен си, Симоне Барјона, јер ти то није открило тело и крв, него Отац мој који је на небесима. И ја пак теби кажем да ти јеси Петар, и на овој стени сазидаћу моју цркву, и врата пакла неће је надјачати. И даћу ти кључеве Царства небеског, и шта год свежеш на земљи, биће свезано на небесима, и шта год одрешиш на земљи, биће одрешено на небесима. Тада је заповедио својим ученицима да никоме не кажу да је он Исус Христ.

Од тада Исус почео показивати својим ученицима да је потребно да он оде у Јерусалим и да много пострада од старешина, поглавара свештеничких и књижевника, и да буде убијен, и трећег дана да буде подигнут. И узевши га у страну, Петар га почео укоравати говорећи: Милостив теби, Господе,

неће ти се ово догодити. Он се окренувши рече Петру: Иди иза мене, сатано! Саблазан си ми, јер не мислиш на оно што је Божје, него на оно што је људско.

Тада Исус рече ученицима својим: Ако ко хоће за мном доћи, нека се одрекне себе и нека узме крст свој и нека ме следи. Јер ко би желео да спаси своју душу, изгубиће је, а ко би изгубио своју душу ради мене, наћи ће је. Јер шта користи човека ако цео свет добије, а душу своју изгуби? Или шта ће човек дати у замену за своју душу? Јер Син Човечији намерава да дође у слави Оца свог са анђелима својим, и тада ће вратити свакоме према делу његовом. Заиста вам кажем, има неких од оних који овде стоје, који неће окусити смрт док не виде Сина Човечијег како долази у свом царству.

17

И после шест дана Исус узима Петра и Јакова и Јована, брата његовог, и узводи их на високу гору насамо. И преобразио се пред њима, и засјало лице његово као сунце, а одеће његове постале су беле као светлост. И ево, показаше им се Мојсије и Илија који су с њим разговарали. Одговарајући, Петар рече Исусу: Господе, добро је да будемо овде. Ако хоћеш, да начинимо овде три шатора: теби један, и Мојсију један, и Илији један. Док је још говорио, ево, светао облак их је засенио, и ево глас из облака који је говорио: Овај је Син мој возљубљени, у коме сам благоизволео; њега слушајте. И чувши ово, ученици падоше на лице своје и уплашише се веома. И приступивши, Исус их се дотакао и рекао: Устаните и не бојте се. Подигавши очи своје, никога не видеше осим самог Исуса. И док су силазили са планине, Исус им заповеди говорећи: Никоме не кажите виђење док Син Човечји из

мртвих не устане. И упиташе га ученици његови говорећи: Шта дакле књижевници говоре да Илија треба прво да дође? Али Исус им одговори: Илија заиста долази први и вратиће све, Кажем вам да је Илија већ дошао, и нису га препознали, али су учинили са њим колико су хтели, тако и Син Човечији треба да трпи од њих. Тада су ученици разумели да им је о Јовану Крститељу говорио.

И када су дошли према гомили, приступио му је човек клечећи пред њим и говорећи, Господе, смилуј се на мога сина, јер је месечар и тешко пати, често пада у ватру и често у воду. И донео сам га твојим ученицима, и нису могли да га исцеле. Одговоривши, Исус рече: О роде неверни и изопачени, до кад ћу бити са вама? До кад ћу вас трпети? Донесите ми га овамо. И прекорео га је Исус, и изашао је из њега демон, и исцељено је дете од оног часа. Тада ученици, приступивши Исусу насамо, рекоше: Зашто ми не бисмо у стању да га изгнамо? А Исус им рече: Због неверовања вашег. Заиста вам кажем, ако имате веру као зрно горушице, рећи ћете овој гори: Помери се одавде тамо, и помериће се, и ништа вам неће бити немогуће. Ова врста не излази осим молитвом и постом.

Док су се они кретали по Галилеји, рекао им је Исус: Син Човечији ће бити предат у руке људи. И убиће га, и трећег дана биће васкрсен. И ожалостише се веома.

Када су дошли у Капернаум, приступили су Петру они који узимају дидрахме и рекли: Ваш учитељ не плаћа дидрахме? Каже: Да. И када је ушао у кућу, Исус га је предухитрио говорећи: Шта ти мислиш, Симоне? Цареви земље од кога узимају порезе или данак? Од својих синова

или од туђих? Каже му Петар: Од туђих. Рече му Исус: Дакле, синови су слободни. Али да их не увредимо, отиђи на море, баци удицу и узми прву рибу која изађе, и кад јој отвориш уста, наћи ћеш статир, узми га и дај им га уместо мене и тебе.

18

У оном часу приступили су ученици Исусу говорећи: Ко је онда већи у царству небеском? И призвавши дете, Исус га постави у њихову средину и рече, Заиста вам кажем, ако се не окренете и не постанете као деца, нећете ући у царство небеско. Ко год дакле понизи себе као ово дете, тај је највећи у царству небеском. И ко прими дете такво једно у моје име, мене прима, Ко би саблазнио једног од ових малих који верују у мене, боље би било за њега да му се обеси магарећи воденични камен о врат и да буде потопљен у дубини морској. Тешко свету од саблазни, јер је нужно да дођу саблазни, али тешко ономе човеку кроз кога саблазан долази. Ако ли рука твоја или нога твоја саблажњава те, одсеци их и баци од себе, јер ти је боље ући у живот храм или сакат, него ли имајући две руке или две ноге бити бачен у вечну ватру. И ако те твоје око саблажњава, ишчупај га и баци од себе, јер ти је боље једнооким ући у живот, него имајући два ока бити бачен у огњену гећенни. Гледајте да не презрете једног од ових малих, јер вам кажем да анђели њихови у небесима увек виде лице Оца мог који је у небесима. Јер дође Син Човечији да спаси изгубљено.

Шта вама се чини? Ако неки човек има сто оваца и једна од њих залута, зар неће оставити деведесет девет на планинама, отићи и тражити ону која лута? И ако успе да га нађе, заиста вам кажем да се радује над њим више него над

деведесет девет оних који нису залутали. Овако није воља пред Оцем вашим који је на небесима да пропадне један од ових малих.

Ако но згреши против тебе брат твој, иди и укори га између тебе и њега насамо, ако те чује, добио си брата свог. Ако пак не чује, узми са собом још једног или двојицу, да на устима два или три сведока стоји свака реч. Ако ли не слуша њих, реци цркви; ако ли и цркву не слуша, нека ти буде као незнабожац и цариник. Заиста вам кажем, шта год да вежете на земљи, биће везано на небу, и шта год да одрешите на земљи, биће одрешено на небу. Опет вам заиста кажем да ако се двоје од вас сложе на земљи о било којој ствари коју затраже, биће им дато од Оца мог који је на небесима. Јер где су два или три сакупљена у моје име, ту сам ја међу њима.

Тада Петар приступи њему и рече: Господе, колико пута да опростим брату мом када згреши против мене? До седам пута? Исус му каже: Не кажем ти до седам пута, него до седамдесет пута седам.

Зато се упоредило царство небеско са човеком царем који хтео да поравна рачун са робовима својим. Када је он почео да подмирује рачуне, доведен му је један дужник који је дуговао безброј таланата. Пошто није имао чиме да врати, господар његов наредио је да буде продат он и жена његова и деца његова и све што је имао, и да буде враћено. Павши дакле, роб се клањаше њему говорећи: Господару, буди стрпљив према мени и све ћу ти вратити. Али господар тог роба, саживевши се, пустио га је и опростио му дуг. Изашавши, тај роб нашао је једног од својих сународника који му је дуговао сто динара, и зграбивши га, душио га је говорећи: Врати ми ако ми нешто

дугујеш. Паднувши дакле сусужањ његов на стопала његова, молио га говорећи: Буди стрпљив према мени и вратићу ти. Али он није хтео, него је отишао и бацио га у тамницу док не врати дуговано.

Видевши а сусужњи његови оно што се догодило, ожалостише се веома, и дошавши објаснише господару њиховом све оно што се догодило. Тада га позва његов господар и рече му: Опаки робе, сав онај дуг сам ти опростио, пошто си ме молио. Није ли било потребно и ти да сажалиш свог сужња, као што сам и ја тебе сажалио? И разгневивши се, господар његов предао га је мучитељима док не врати све што му дугује. Тако ће и мој небески Отац учинити вама, ако не опростите сваки свом брату од срца ваших њихове преступе.

19

И догодило се када је Исус завршио ове речи, отишао је из Галилеје и дошао у крајеве Јудеје с оне стране Јордана. И следиле су га многе гомиле, и исцелио их је тамо. И приступили су му фарисеји кушајући га и говорећи му: Да ли је дозвољено човеку да отпусти жену своју због сваког узрока? Он пак одговарајући рече им: Нисте ли читали да је Онај који је створио од почетка мушко и женско створио их и рекао: Због овога оставиће човек оца свог и мајку и прилепиће се жени својој, и биће двоје једно тело. Тако да више нису два, него једно тело. Оно што је дакле Бог спојио, човек нека не раздваја. Говоре му: Зашто је онда Мојсије заповедио да се да књига развода и да се отпусти жена? Говори им да је Мојсије због тврдоће срца вашег дозволио вам да отпустите жене ваше, али од почетка није било тако. Кажем вам да ко отпусти жену своју, осим због блуда, и ожени другу, чини прељубу, и

онај који се ожени отпушеном чини прељубу. Кажу му ученици његови: ако је такав узрок човека са женом, није корисно женити се. Он им рече: Не примају сви ову реч, него они којима је дато. Јер постоје скопци који су тако рођени из утробе мајке. И постоје скопци који су скопљени од стране људи, и постоје скопци који су себе скопили због царства небеског. Онај који је способан да прихвати, нека прихвати.

Тада му беху доведена деца, да на њих положи руке и помоли се, али ученици их укорише. Али Исус рече: Пустите децу и не забрањујте им да дођу к мени, јер таквих је царство небеско. И поставивши руке на њих, отишао је одатле.

И ево, један приступивши рекао му: Учитељу добри, шта добро да учиним да имам живот вечни? Он му рече: Зашто ме називаш добрим? Нико није добар осим једног Бога. Ако ли хоћеш ући у живот, држи заповести. Каже му: Којих? А Исус рече: Не ћеш убити, не ћеш учинити прељубу, не ћеш украсти, не ћеш лажно сведочити, Поштуј оца и мајку, и волећеш ближњег свог као себе самог. Млади човек му говори: Све ово чувао сам од своје младости; шта ми још недостаје? Рекао му је Исус: Ако хоћеш да будеш савршен, иди, продај своја имања и дај сиромашнима, и имаћеш благо на небу, и дођи и следи ме. Чувши пак младић ту реч, отишао је жалостан, јер је имао много имања. А Исус рече ученицима својим, заиста вам кажем да ће тешко богат ући у царство небеско. Поново вам кажем, лакше је камили да прође кроз игљине уши него богаташу да уђе у царство Божје. Чувши пак, ученици његови зачуђивали су се веома говорећи: Ко онда може бити спасен? Погледавши, Исус им рече: код људи је ово немогуће, а код Бога је све могуће. Тада Петар одговарајући рече му: Ево, ми смо оставили све и следили смо те, шта ће онда бити са нама?

А Исус рече њима: Заиста вам кажем да ви који сте ме следили, у обнављању, када седне Син Човечији на престолу славе своје, седећете и ви на дванаест престола судећи дванаест племена Израилевих. И сваки који остави куће или браћу или сестре или оца или мајку или жену или децу или поља због мог имена, стотруко ће примити и вечни живот ће наследити. Многи који су први биће последњи, и последњи ће бити први.

20

Слична је јер царевина небеска човеку домаћину који је изашао рано ујутру да најми раднике у свој виноград. И договоривши се са радницима за динар на дан, послао их је у свој виноград. И изашавши око трећег часа, видео је друге како стоје беспосличне на тржници, И онима рече: Идите и ви у виноград, и шта буде праведно даћу вам. Они су отишли. Поново изашавши око шестог и деветог часа, учинио је исто тако. А око једанаестог часа изашавши, нашао је друге како стоје беспосличне, и говори им: зашто овде стојите цео дан беспосличне? Кажу му: Зато што нас нико није најмио. Каже им: Идите и ви у виноград, и шта буде праведно примићете. Када је пак дошло вече, каже господар виноградов управнику његовом: позови раднике и дај им плату, почевши од последњих до првих. И дошавши око једанаестог часа, узеше по динар. Дошавши, први су сматрали да ће узети више, и узели су и они по динар. Узевши пак, роптаху против домаћина говорећи да су ови последњи један час радили, а ти си их изједначио са нама који смо поднели терет дана и врућину. Али он одговори и рече једном од њих: Другаре, не чиним ти неправду. Ниси ли се договорио са мном за динар? Подигни своје и иди, а желим овом последњем дати као и

теби. Или није ми дозвољено да чиним шта хоћу са својим? Зар је твоје око зло зато што сам ја добар? Тако ће последњи бити први и први последњи, јер многи су позвани, али мало изабраних.

И идући горе у Јерусалим, Исус узео дванаест ученика насамом на путу и рече им, Ево, идемо у Јерусалим, и Син Човечији биће предат главним свештеницима и књижевницима, и осудиће Га на смрт, И предаће га народима на исмевање и бичевање и разапињање, и трећег дана устаће.

Тада му приступила мајка синова Зеведејевих са својим синовима, клањајући се и тражећи нешто од њега. Он јој рече: Шта желиш? Она му каже: Реци да седну ова два сина моја, један с десне стране твоје и један с леве стране твоје, у царству твом. Одговоривши, а Исус рече: Не знате шта тражите. Можете ли пити чашу коју ја треба да пијем, или крштењем којим ја бивам крштен бити крштени? Кажу њему: Можемо. И каже им: Чашу моју заиста ћете пити, и крштењем којим се ја крштавам бићете крштени, али седети с десне стране моје и с леве стране моје није моје да дам, него онима којима је припремљено од Оца мога. И када су десеторица чули, негодоваху због двојице браће. А Исус, позвавши их, рече: знате да владари народа господаре над њима и велики врше власт над њима. Неће тако бити међу вама, него ко год жели међу вама велики постати, биће ваш слуга, И ко год жели међу вама да буде први, биће ваш роб. Баш као што син човека није дошао да буде служен, него да служи и да да своју душу као откуп уместо многих.

И када су излазили из Јерихона, следила га је велика гомила. И ево, два слепа седећи поред пута, чувши да Исус

пролази, повикаше говорећи: Помилуј нас, Господе, Сине Давидов. Гомила их је прекорила да ућуте, али су они још гласније викали говорећи: Смилуј се на нас, Господе, сине Давидов. И Исус, стојећи, позва их и рече: Шта желите да вам учиним? Говоре му: Господе, да нам се отворе очи. Саосећајући се, Исус се дотакао њихових очију и одмах прогледаше, и следише га.

21

И када су се приближили Јерусалиму и дошли у Витфагу према Маслинској гори, тада је Исус послао два ученика Говорећи им: идите у село које је пред вама, и одмах ћете наћи везану магарицу и магаре са њом; одвезавши их, доведите ми. И ако вам ко нешто каже, рећи ћете да Господ има потребу за њима, а одмах ће их послати. Ово се цело догодило да би се испунило оно што је речено преко пророка који говори, Реците кћери Сиона: ево, цар твој долази к теби кротак и јашући на магарца и магаре, сина товарне животиње.

Отишавши пак, ученици су учинили као што им је Исус заповедио. Довели су магарицу и ждребе, поставили су на њих своје одежде, и он седе на њих. А највећа гомила простирала је своје одежде на путу, други пак сецаху гране са дрвећа и простираху их на путу. А гомиле које су ишле напред и оне које су пратиле викале су говорећи: Осана сину Давидовом! Благословен онај који долази у име Господње! Осана на висинама!

И када је ушао у Јерусалим, сав град је био узбуђен, говорећи: Ко је овај? Гомиле су говориле: Овај је Исус, пророк из Назарета Галилејског.

И ушао је Исус у храм Божји, и избацио је све који су продавали и куповали у храму, и преврнуо је столове мењача новца и седишта оних који су продавали голубове, И каже им: Написано је: кућа моја кућом молитве зваће се, а ви сте је учинили пећином разбојника.

И приступили су њему хроми и слепи у храму, и исцелио их је. Видевши пак главни свештеници и писари чуда која је учинио и децу која је викала у храму и говорила: Осана сину Давидовом, огорчили су се. И рекоше му: Чујеш ли шта ови говоре? А Исус им каже: Да, зар никада нисте читали да сам из уста одојчади и дојенчади приправио хвалу? И оставивши их, изашао је напоље из града у Витанију и преноћио тамо.

Ујутру, враћајући се у град, огладнео је. И видевши једну смокву на путу, дошао је до ње и ништа није нашао на њој осим лишћа, и говори јој: нека се више никада не роди плод од тебе. И одмах се осушила та смоква. И видевши то, ученици су се зачудили говорећи: Како се смоква одмах осушила? Одговоривши, Исус рекао им је: Амин, кажем вам, ако имате веру и не сумњате, не само да ћете учинити оно са смоквом, него ако и овој планини кажете: Буди узета и бачена у море, то ће се догодити. И све колико затражите у молитви верујући, примићете.

И када је дошао у храм, приступише му, док је учио, главни свештеници и старешине народа говорећи: У каквој власти ове ствари чиниш, и ко ти даде ову власт? Одговарајући, Исус им рече: Упитаћу и ја вас једну реч, коју ако ми кажете, и ја ћу вам рећи у којој власти ово чиним. Крштење Јована одакле беше, из неба или из људи? Они пак расуђиваху међу собом говорећи: ако кажемо из неба, рећи ће

нама: зашто дакле не веровасте њему? Ако ли кажемо: Од људи, бојимо се народа, јер сви сматрају Јована пророком. И одговоривши Исусу рекоше: Не знамо. Рече им и он: Ни ја вам кажем у којој власти ово чиним.

Шта вама се чини? Неки човек имао је двоје деце, и приступивши првом рекао је: Дете, иди данас ради у мом винограду. Али он одговори и рече: Не желим. Касније се покајао и отишао. И приступивши другом, рекао је исто. Он је пак одговорио и рекао: Ја, господару, и није отишао. Ко од та два учини вољу оца? Говоре му: Први. Исус им говори: Заиста вам кажем да цариници и курве иду пред вама у царство Божје. Јер дошао је к вама Јован путем правде, и не веровасте му, а цариници и курве вероваште му; ви пак, видевши то, не покајасте се касније да верујете му.

Другу причу чујте. Беше неки човек, господар куће, који засади виноград и постави око њега ограду, и ископа у њему каду, и сагради кулу, и изда га земљорадницима, и отпутова. Када се приближило време плодова, послао је своје робове земљорадницима да узму његове плодове. И узевши земљорадници робове његове, једног истукоше, другог убише, а трећег камењем засуше. Опет је послао друге робове, више него прве, и учинили су им исто тако. Касније је пак послао према њима сина свога говорећи: Постидеће се сина мога. Али земљорадници, видевши сина, рекоше међу собом: Овај је наследник. Хајде да га убијемо и да заузмемо његово наследство. И узевши га, избацише га изван винограда и убише га. Кад дакле дође господар винограда, шта ће учинити оним земљорадницима? Кажу му: Зле ће зло уништити, а виноград ће изнајмити другим земљорадницима који ће му вратити плодове у њихово време. Каже им Исус: Никада нисте

читали у Писмима: Камен који одбацише градитељи, овај поста глава угла; од Господа поста ово, и дивно је у очима нашим?

Због тога вам кажем да ће царство Божје бити узето од вас и биће дато народу који доноси плодове његове И онај који падне на овај камен биће сломљен у комаде, а на кога он падне, њега ће разбити. И чувши главни свештеници и фарисеји приче његове, знали су да о њима говори. И тражећи да га ухвате, плашили су се народа, јер су га сматрали пророком.

22

И Исус им поново одговори причама говорећи, Уподобило се царство небеско човеку цару који учини свадбу сину свом. И послао је робове своје да позову оне који су били позвани на свадбу, и нису хтели да дођу. Опет је послао друге робове говорећи: Реците позванима: ево, најбољу гозбу моју припремио сам, бикови моји и угојена стока заклани су, и све је спремно, дођите на свадбу. Али они, занемаривши, отишли су, један на своје поље, а други у своју трговину, А остали, освојивши робове његове, увредише их и убише. Чувши то, онај цар се разгневио, и пославши своје војске, уништио је оне убице и спалио њихов град. Тада говори својим робовима: Свадба је заиста спремна, али позвани нису били достојни, Идите дакле на раскршћа путева и колико год нађете, позовите на свадбу. И изашавши, они робови су на те путеве сакупили све колико су нашли, зле и добре, и напунила се та свадба узванима. Ушавши а цар да види оне који леже, видео је тамо човека који није био обучен у свадбено одело, И каже му: Другаре, како си ушао овде не имајући венчано одело? А

он је био уђуткан. Тада рече краљ слугама: Везавши му ноге и руке, подигните га и избаците у спољашњу таму; тамо ће бити плач и шкргут зуба. Јер многи су звани, али мало изабраних.

Тада фарисеји отишавши савет узеше како да га ухвате у речи. И шаљу њему њихове ученике са Иродијанцима говорећи: Учитељу, знамо да си истинит и да пут Божји у истини учиш, и не брине те ни за кога, јер не гледаш у лице људима, Реци нам дакле, шта ти мислиш; да ли је дозвољено дати данак Цезару или не? Знајући њихову opakост, Исус рече: Шта ме кушате, лицемери? Покажите ми новчић пореза. А они му донесоше динар. И говори им: Чија је ова слика и натпис? Кажу му: Цезарово. Тада им каже: Дајте дакле Цезарово Цезару, а Божије Богу. И чувши, зачудише се, и оставивши га, отидоше.

У онај дан приступили су њему садужеји, који говоре да нема васкрсења, и питали су га Говорећи: Учитељу, Мојсије је рекао: ако ко умре не имајући деце, његов брат ће се оженити његовом женом и подићи ће семе свом брату. Било је код нас седам браће, и први се оженио и умро, и пошто није имао потомства, оставио је своју жену свом брату, Слично и други и трећи, до седам. Касније, после свих, умрла је и та жена. У том васкрсењу, дакле, чија ће од седморице бити жена? Јер су је сви имали. Одговоривши, Исус им рече: Варате се, не знајући Писма нити силу Божју. У васкрсењу, наиме, ни се жене ни се удају, него су као анђели Божји на небу. А о васкрсењу мртвих, нисте ли прочитали оно што вам је речено од Бога који говори, Ја сам Бог Аврамов и Бог Исаков и Бог Јаковљев; Бог није Бог мртвих, него живих. И када су гомиле то чуле, запањене су биле његовим учењем.

Фарисеји пак, чувши да је ућуткао садудеје, сакупили су се заједно. И упитао га је један од њих, законик, кушајући га и говорећи, Учитељу, која је заповест велика у закону? А Исус рече њему: Волећеш Господа Бога свог у целом срцу свом и у целој души својој и у целом уму свом. Ово је прва и велика заповест. Друга је слична овој: волећеш ближњег свог као самог себе. На ове две заповести виси цео закон и пророци.

Када су се фарисеји окупили, упитао их је Исус Говорећи: Шта вама се чини о Христу? Чији је син? Говоре му: Давидов. Каже им, како онда Давид у Духу зове га Господом говорећи, Рече Господ Господу мом: седи мени с десне стране док не поставим непријатеље твоје за подножје ногама твојим.

Ако дакле Давид зове га Господом, како је он његов син?

И ниједан није био у стању да му одговори ни речи, нити се неко усудио од оног дана да га више пита.

23

Тада је Исус говорио народу и својим ученицима Говорећи: На Мојсијевој столици седоше књижевници и фарисеји. Све дакле, колико год ако вам кажу да чувате, чувајте и чините, али према делима њиховим не чините, јер говоре и не чине. Везују јер тешке и тешко подношљиве терете и стављају их на рамена људи, али својим прстом не желе да их помере. Сва дела своја чине да би их људи видели. Јер проширују своје филиктерије и увећавају ресе на својим одеждама, Воле пак почасна места на гозбама и прва седишта у зборницама и поздрављања на тржницама и да их људи зову рабин, рабин. Ви, пак, не будите звани раби, јер један је ваш

учитељ, Христос, а сви ви сте браћа. И оца не зовите свог на земљи, јер један је Отац ваш, Онај на небесима. Нити будите звани учитељи, јер један је ваш учитељ, Христос. Онај који је већи међу вама биће ваш слуга. Ко год узвиси себе, биће понижен, и ко год понизи себе, биће узвишен.

Тешко вама, писари и фарисеји лицемери, јер прождирете куће удовица и под изговором се дуго молите, због тога ћете примити већи суд. Тешко вама, писари и фарисеји лицемери, јер затварате царство небеско пред људима: ви сами не улазите, нити оне који улазе пуштате да уђу. Тешко вама, писари и фарисеји лицемери, јер обилазите море и сувоземље да учините једног дошљака, и када постане, чините га сином пакла двоструко више од вас. Тешко вама, слепи водичи, који говорите: ко се закуне у храму, то није ништа, али ко се закуне у злату храма, дужан је. Будале и слепи, шта је веће, злато или храм који освећује злато? И ко би се заклео олтаром, то ништа није, али ко би се заклео даром који је на њему, дужан је. Будале и слепи, шта је веће, дар или жртвеник који освећује дар? Онај који се, дакле, закуне олтаром, куне се њиме и свим што је на њему, И онај који се закуне у храму, куне се њиме и Оним који у њему станује, И онај који се закле небом, заклиње се престолом Божјим и Оним који седи изнад њега. Тешко вама, писари и фарисеји лицемери, јер дајете десетак нане и копра и кима, и занемарили сте теже ствари закона: суд и милост и веру. Ово је требало чинити, а оно не занемаривати. Слепи водичи, који цеде комарца, а камилу гутају. Тешко вама, књижевници и фарисеји лицемери, јер чистите споља чашу и зделу, а изнутра су пуни грабежа и неправде. Фарисеју слепи, очисти прво унутрашњост чаше и чиније, да постане и њихова спољашњост чиста. Тешко вама, писари и фарисеји лицемери,

јер личите на окречене гробове који споља изгледају лепо, а изнутра су пуни мртвих костију и сваке нечистоће. Тако и ви споља заиста изгледате људима праведни, али изнутра сте пуни лицемерја и беззаконија. Тешко вама, писари и фарисеји лицемери, зато што градите гробнице пророка и украшавате споменике праведних, И кажете: Да смо били у данима очева наших, не бисмо били саучесници њихови у крви пророка. Тако да сведочите против себе да сте синови оних који су убили пророке. И ви напуните меру отаца ваших. Змије, потомци гује, како ћете побећи од суда пакла? Због овога, ево, ја шаљем према вама пророке и мудре и књижевнике, и од њих ћете убити и разапети, и од њих ћете бичевати у зборницама вашим и прогонићете од града у град. тако да дође на вас свака праведна крв која се пролива на земљи, од крви Авеља Праведног до крви Захарије, сина Варахијиног, кога сте убили између храма и олтара. Заиста вам кажем да ће све ово доћи на овај нараштај. Јерусалиме, Јерусалиме, ти који убијаш пророке и каменујеш оне који су послати к теби, колико пута сам желео да сакупим децу твоју онако како кокош сакупља своја пилића под крила, и нисте хтели. Ево, кућа ваша вам остаје пушта. Кажем вам јер, нећете ме видети од сада док не кажете, благословен онај који долази у име Господње.

24

И изашавши, Исус је ишао од храма, и приступили су његови ученици да му покажу зграде храма. А Исус им рече: Не видите ли све ово? Заиста вам кажем, неће овде остати камен на камену који неће бити срушен. А док је он седео на Маслинској гори, приступише му ученици насамо говорећи: Реци нам, када ће ово бити, и који је знак твог доласка и

свршетка века? И одговарајући, Исус им рече: Гледајте да вас неко не заведе. Јер многи ће доћи у моје име говорећи: Ја сам Христос, и многе ће обманути. Бићете пак чути о ратовима и слуховима о ратовима, гледајте да се не узнемиравате, јер је потребно да све постане, али још није крај. Јер ће устати народ на народ и краљевство на краљевство, и биће глади и куте и земљотреси по местима, Све ово је почетак порођајних болова. Тада ће вас предати у невољу и убиће вас, и бићете мрзети од свих народа због мог имена. И тада ће многи бити саблажњени и једни ће друге предати и мрзеће једни друге. И многи лажни пророци ће устати и обманути многе. И због тога што ће се умножити беззаконост, охладиће се љубав многих. Онај који истраје до краја, овај ће бити спасен. И биће проповедано ово јеванђеље царства у целом насељеном свету за сведочанство свим народима, и онда ће доћи крај. Кад дакле видите гнусобу пустошења, речено кроз пророка Данила, како стоји на светом месту – онај који чита нека разуме Тада они у Јудеји нека беже на планине, онај на крову нека не силази да подигне ствари из своје куће И онај који је у пољу нека се не враћа назад да узме своју одећу. Јао онима које су трудне и онима које доје у оне дане. Молите се да ваше бекство не буде зими нити суботом. Јер ће тада бити велика невоља, каква није била од почетка света до сада, нити ће икада бити. И ако они дани не би били скраћени, не би било спасено никакво тело, али због изабраних биће скраћени они дани. Тада ако вам неко каже: Ево, овде је Христос или овде, не верујте, Јер ће се подигнути лажни христоси и лажни пророци и даће велике знаке и чудеса, тако да заведу, ако је могуће, и изабране. Ево, унапред сам вам рекао. Ако вам дакле кажу, ево у пустињи је, не изађите, ево у оставама, не верујте, Јер управо као што муња излази са истока и појављује

се до запада, тако ће бити и долазак Сина Човечијег. Јер где буде леш, онде ће се скупити орлови.

Одмах након невоље оних дана, сунце ће бити помрачено и месец неће дати своју светлост, и звезде ће пасти са неба, и силе небеса ће бити потресене.

И тада ће се појавити знак Сина Човечијег на небу, и тада ће заридати сва племена земље и видеће Сина Човечијег како долази на облацима небеским са силом и великом славом. И послаће анђеле своје са трубом гласа великог, и сабраће изабране своје из четири ветра од крајева небеса до крајева њихових. Од смокве научите причу. Кад њена грана постане нежна и лишће изникне, знате да је лето близу. Тако и ви, када видите све ово, знајте да је близу, на вратима. Заиста вам кажем, неће проћи ова генерација док се све ово не догоди. Небо и земља ће проћи, али моје речи неће проћи. О том дану и часу нико не зна, ни анђели небески, осим Оца мог самог. Управо као што су били дани Нојеви, тако ће бити и долазак Сина Човечијег. Јер као што беху у оним данима пре потопа једући и пијући, жењећи се и удајући, до оног дана када уђе Ноје у ковчег, И нису знали док није дошао потоп и однео све, тако ће бити и долазак Сина Човечијег. Тада ће двојица бити у пољу, један ће бити узет и један ће бити остављен, Две жене које мељу у млину, једна се узима и једна се оставља. Бдите дакле, јер не знате у који час Господ ваш долази. Оно али знате да ако је знао господар куће у којој стражи лопов долази, бдео би и не би дозволио да му кућа буде проваљена. Због овога и ви будите спремни, јер у који час не мислите, Син Човечји долази.

Ко је онда верни и мудри роб, кога је његов господар поставио над његовом службом да им даје храну у право време? Благословен је онај роб кога ће његов господар, када дође, наћи да тако чини. Заиста вам кажем да ће га поставити над свим његовим добрима. Ако ли каже онај лош роб у срцу свом: Одуговлачи мој господар да дође, и почне да удара своје саробе, а једе и пије са пијаницама, Доћи ће господар тог роба у дан који не очекује и у час који не зна. И расећи ће га на два дела, и део његов са лицемерима поставиће; тамо ће бити плач и шкргут зуба.

25

Тада ће царство небеско бити уподобљено десет девица, које су узевши своје светиљке изашле у сусрет младожењи. Пет њих беху мудре, а пет лудачке. које су луде, узевши своје светиљке, нису узеле са собом уље, Али мудре узеше уље у својим судовима са својим светиљкама. Пошто је младожења одлагао, све су постале поспане и заспале. Усред ноћи вика се зачула: Ево, младожења долази, излазите му у сусрет! Тада устале све оне девице и украсиле своје лампаде. А луде мудрима рекоше: Дајте нам од вашег уља, јер наше светиљке се гасе. Одговорице су а мудре говорећи: Да не неће бити довољно нама и вама, идите радије ка онима који продају и купите себи. Док су они одлазили да купе, дошао је младожења и спремне су ушле с њим у свадбу, и врата су се затворила. Касније долазе и преостале девице говорећи: Господару, господару, отвори нам. Али он одговори и рече: Заиста вам кажем, не знам вас. Бдите дакле, јер не знате ни дан ни час у који Син Човечији долази.

Јер баш као човек који путује, позвао је своје робове и предао им своју имовину, И једноме даде пет таланата, другоме два, трећем један, свакоме према његовој властитој снази, и одмах отпутова. Отишавши, онај који је узео пет таланата урадио је с њима и учинио других пет таланата. Likewise и онај са два стекао је и он сам друга два. Онај који је узео један отишао је, ископао у земљи и сакрио сребро свог господара. После много времена долази господар оних робова и поравнава рачун са њима. И приступивши, онај који је узео пет таланата донео је других пет таланата говорећи: Господару, пет таланата си ми предао, гле, других пет таланата сам добио на њима. Рече му господар његов: Добро, робе добри и верни, над малим беше веран, над многим ћу те поставити, уђи у радост господара свога. Приступивши и онај који је узео два таланта рече: Господару, два таланта си ми предао, ево још два таланта добих на њима. Рекао му је његов господар: Добро, добри и верни робе! На мало си био веран, над много ћу те поставити. Уђи у радост свог господара. Приступивши али и онај који је узео један таланат рекао: Господару, знао сам те да си тврд човек, жањући где ниси посејао и сакупљајући одакле ниси расејао, И побојавши се, отишао сам и сакрио твој таланат у земљи; ево, имаш своје. Одговоривши пак, господар његов рече му: зли робе и лењи, знао си да жњем где нисам посејао и сабирам одакле нисам расејао Било је дакле неопходно да ти предаш моје сребро банкарима, и када бих дошао, ја бих примио своје са каматом. Подигните дакле од њега талант и дајте ономе који има десет таланата. Јер ономе који има свему ће бити дато и имаће изобиље, а од оног који нема и оно што има биће му узето. И бескорисног роба избаците у спољашњу таму, тамо ће бити плач и шкргут зуба.

Кад дође Син Човечији у слави Својој и сви свети анђели с Њим, тада ће сести на престо славе Своје, И сви народи ће бити сакупљени пред њега, и одвојиће их једне од других, као што пастир одваја овце од јарића, И поставиће овце са десне стране своје, а јарце са леве. Тада ће цар рећи онима са његове деснице: дођите, благословени Оца мог, наследите царство припремљено за вас од оснивања света. Јер сам био гладан, и дали сте ми да једем, био сам жедан, и напојили сте ме, био сам странац, и прихватили сте ме, Био сам наг и обукосте ме, био сам болестан и посетисте ме, био сам у тамници и дођосте к мени. Тада ће му праведни одговорити говорећи: Господе, када смо те видели гладног и нахранили, или жедног и напојили? Када смо те видели као странца и прихватили, или нагог и одели? Када смо те видели слаба или у тамници и дођосмо к теби? И одговарајући, цар ће рећи њима: Амин кажем вам, колико год учинисте једном од ове моје најмање браће, мени учинисте. Тада ће рећи и онима са леве стране: Идите од мене, ви проклети, у вечну ватру која је припремљена ђаволу и његовим анђелима. Јер сам био гладан, и нисте ми дали да једем, жедан сам био, и нисте ме напојили, Странац сам био, и нисте ме примили, наг, и нисте ме одели, болестан и у тамници, и нисте ме посетили. Тада ће му одговорити и они сами говорећи: Господе, када те видесмо гладног или жедног или странца или нагог или слабог или у тамници, и не послужисмо ти? Тада ће им одговорити говорећи: Заиста вам кажем, колико год нисте учинили једном од ових најмањих, ни мени нисте учинили. И отићи ће ови у вечну казну, а праведни у вечни живот.

И када Исус заврши све ове речи, рече својим ученицима, Знате да после два дана долази Пасха, и Син Човечји се предаје да буде распет. Тада су се окупили главни свештеници и писари и старешине народа у двору првосвештеника по имену Кајафа, И саветовали су се да Исуса преваром ухвате и убију. Говорили су пак: Не на празнику, да не постане узбуна у народу.

А кад је Исус био у Витанији у кући Симона губавог, Приступила му је жена имајући алабастар врло драгоценог мира, и изли га на његову главу док је лежао. Видевши пак, ученици његови негодоваше, говорећи: Чему ово уништење? Јер ово миро је могло бити продато за много и дато сиромашнима. Знајући то, Исус им рече: Зашто задајете муке жени? Јер добро дело учини према мени. Сиромашне јер увек имате са собом, мене пак не увек имате. Јер поливши ова миро ово на моје тело, учинила је то ради мог сахрањивања. Заиста вам кажем, где год буде проглашена ова добра вест у целом свету, биће речено и оно што је она учинила у спомен на њу.

Тада је један од дванаесторице, звани Јуда Искариот, отишао ка главним свештеницима и рекао, Шта хоћете да ми дате, и ја ћу вам предати њега? А они му одредише тридесет сребрњака. И од тада тражио је прилику да га преда.

А првог дана Празника бесквасних хлебова приступише ученици Исусу говорећи му: Где хоћеш да ти приправимо да једеш пасху? Он рече: Идите у град к том човеку и реците му: Учитељ говори: Моје време је близу, код тебе ћу учинити Пасху са мојим ученицима. И ученици учинише као што им заповеди Исус, и приправише пасху. Када је вече настало,

лежао је са дванаесторицом. И док су јели, рекао је: Заиста вам кажем да ће ме један од вас предати. И тужећи веома, почеше му говорити сваки од њих: Зар нисам ја, Господе? А он, одговоривши, рече: Онај који је умочио са мношћу руку у посуду, тај ће ме предати. Син човечји заиста иде како је написано о њему, али тешко ономе човеку кроз кога је син човечји издаван, боље би било за њега да се тај човек није родио. Одговоривши а Јуда који га предаваше рече: Нисам ваљда ја, рави? Каже му: Ти си рекао. Док су они јели, Исус узме хлеб и захвалившиломи га и даваше ученицима и рече: узмите, једите, ово је тело моје. И узевши чашу и захваливши, даде им говорећи: пијте из ње сви. Јер ово је крв моја новог завета која се за многе пролива на опроштај грехова. Кажем вам да нећу пити од сада од овог плода винове лозе до оног дана када га будем пио са вама нов у царству Оца мог.

И певавши химну, изашли су на Маслинску гору. Тада им Исус говори, Сви ви ћете се саблазнити у мени у овој ноћи, јер је написано: Ударићу пастира, и овце стада ће се расејати.

Али пошто будем подигнут, ићи ћу пред вама у Галилеју. Одговоривши, Петар му рече: ако се сви саблазне у теби, ја се никада нећу саблазнити. Рекао му је Исус: Амин, кажем ти да ћеш у овој ноћи, пре него што петом проговори, три пута порећи ме. Каже њему Петар: Чак и ако буде потребно да умрем са тобом, нећу те порећи. Слично су рекли и сви ученици.

Тада долази Исус са њима у место звано Гетсимани, и каже ученицима: Седите овде док не отидем да се помолим тамо. И узевши Петра и два сина Зеведејева, почео је да се жалости и да се мучи. Тада им Исус говори: Веома је тужна

душа моја до смрти; останите овде и бдите са мном. И одавши напред мало, паде на лице своје молећи се и говорећи: Оче мој, ако је могуће, нека прође од мене ова чаша, али не како ја хоћу, него како ти. И долази к ученицима и налази их како спавају, и говори Петру: тако не могасте један сат бдети са мном? Будите на стражи и молите се, да не уђете у искушење; дух је заиста вољан, али је тело слабо. Опет, по други пут отишавши, помолио се говорећи: Оче мој, ако овај чаша не може да прође од мене ако је не попијем, нека буде воља твоја. И дошавши, налази их опет како спавају, јер су њихове очи биле отежале. И оставивши их, отишао је опет и молио се по трећи пут, говорећи исте речи. Тада долази к ученицима својим и говори им: Спавате остало време и одмарате се? Ево, приближио се час, и Син Човечији предаје се у руке грешника. Устаните, идемо, ево приближио се онај који ме предаје.

И док је још говорио, ево Јуда, један од дванаесторице, дошао је, и са њим велика гомила са мачевима и дрвећем од главних свештеника и старешина народа. Онај који га је предавао дао им је знак говорећи: Кога пољубим, он је, ухватите га. И одмах приступивши Исусу, рече: Здраво, рабине! и пољуби га. Али Исус му рече: Другаре, зашто си овде? Тада приступише, положише руке на Исуса и ухватише га. И ево, један од оних са Исусом испруживши руку извукао је мач свој, и ударивши слугу првосвештеника одсекао му ухо. Тада му Исус говори: одврати свој мач на његово место, јер сви који узму мач, од мача ће умрети. Или мислиш да не могу сада да позовем оца мог, и он ће ми дати више од дванаест легија анђела? Како дакле да се испуне Писма да тако треба да буде? У оном часу рекао је Исус гомилама: Као на разбојника изашли сте са мачевима и моткама да ме ухватите.

Сваког дана седео сам код вас учећи у храму, и нисте ме ухватили. Ово се али цело догодило да би се испунили списи пророка. Тада су сви ученици, оставивши га, побегли.

Они који су ухватили Исуса одвели су га Кајафи, поглавару свештеника, где су се писари и старешине били сакупили. Петар га је пратио издалека до дворишта првосвештеника, и ушавши унутра, седео је са помоћницима да види крај. Главни свештеници, старешине и цело веће тражили су лажно сведочанство против Исуса да би га предали смрти, И не нађоше, и многих лажних сведока који приступише, не нађоше. Касније но, приступивши два лажна сведока Рекао сам, овај је рекао, могу да уништим храм Божји и за три дана да га изградим. И уставши, велики свештеник рече њему: Ништа не одговараш? Шта ови против тебе сведоче? Али Исус је ћутао. И одговоривши, првосвештеник му рече: Заклињем те Богом живим да нам кажеш јеси ли ти Христос, Син Божји. Каже му Исус: Ти си рекао, али вам кажем, од сада ћете видети Сина Човечјег где седи с десне стране Силе и долази на облацима небеским. Тада велики свештеник поцепа своје одежде говорећи: Похулио је! Какву још потребу имамо за сведоцима? Ево, сада сте чули његову хулу. Шта вама се чини? А они одговоривши рекоше: Крив је и достојан смрти. Тада су плънули у његово лице и ударили га, а неки су га ошамарили. говорећи: Пророкуј нам, Христе, ко је тај који те удари?

А Петар је споља седео у дворишту, и приступила му је једна слушкиња говорећи: И ти си био са Исусом Галилејцем. Али он је порекао пред свима њима говорећи: Не знам шта говориш. Када је изашао у капију, виде га друга и говори онима који су били тамо: И овај је био са Исусом

Назарећанином. И опет је порекао са заклетвом да не зна тог човека. После малог времена приступише они који су стајали и рекоше Петру: Заиста и ти си од њих, јер те твој говор одаје. Тада је почео да се проклиње и да се куне да не зна тог човека. И одмах је петао прокукурикао. И сетио се Петар речи Исуса који му је рекао да ће га пре него што петао проговори три пута порећи, и изашавши напоље заплакао је горко.

27

Кад је настало јутро, сви главни свештеници и старешине народа узеше савет против Исуса, да га убију. И пошто су га везали, одвели су га и предали Понтију Пилату, управитељу.

Тада Јуда, који га је предао, видевши да је осуђен, покајавши се, вратио је тридесет сребрњака главним свештеницима и старешинама Говорећи: Сагрешио сам предавши крв невину. Они пак рекоше: Шта нама до тога? Ти ћеш видети. И бацивши сребрњаке у храм, повукао се, и отишавши, обесио се. Али главни свештеници, узевши сребрњаке, рекоше: Није дозвољено бацити их у ризницу, јер је то цена крви. Савет пак узевши, купише од њих поље лончара за гроб странцима. Зато је оно поље названо пољем крви до данас. Тада се испунило оно што је речено кроз пророка Јеремију који је говорио, и узели су тридесет сребрњака, цену оног који је оцењен, кога су оценили синови Израиља, И дадоше их за поље лончарево, као што ми заповеди Господ.

А Исус је стајао пред вођом, и вођа га је упитао говорећи: Ти си цар Јевреја? А Исус му рече: Ти кажеш. И када је био оптуживан од главних свештеника и старешина, ништа није

одговорио. Тада му говори Пилат: Зар не чујеш колико тога против тебе сведоче? И није му одговорио ни на једну реч, тако да се вођа веома дивио. Према празнику, пак, вођа беше навикнут да ослобађа гомили једног затвореника, кога су хтели. Имали су тада једног истакнутог заробљеника по имену Варава. Када су се дакле окупили, рекао им је Пилат: Кога хоћете да вам пустим? Вараву или Исуса који се зове Христос? Знао је јер су га због зависти предали. Док је он седео на платформи, послала му је његова жена поруку говорећи: Немој ништа са тим праведником, јер сам много пропатила данас у сну због њега. Али главни свештеници и старешине убедише гомиле да траже Вараву, а Исуса да униште. Одговоривши, вођа им рече: кога хоћете од ове двојице да вам пустим? Они рекоше: Вараву. Пилат им говори: Шта ћу онда учинити са Исусом, који се зове Христос? Сви му говоре: Нека буде разапет! Али вођа рече: Шта је зар зло учинио? Али они још јаче викаху говорећи: Нека буде разапет! Видевши а Пилат да ништа не користи, али да више узбуна постаје, узевши воду опра руке пред гомилом говорећи: Невин сам од крви праведног овог, ви ћете видети. И одговори сав народ и рече: Крв његова на нас и на децу нашу! Тада им је пустио Вараву, а Исуса, пошто га је ишибао, предао да буде разапет.

Тада су војници вође, узевши Исуса у преторијум, сакупили око њега целу кохорту. И свукавши га, ставише на њега гримизни огртач. И исплевши венац од трња, поставише га на главу његову и трску у десницу његову, и клекнувши пред њим ругаху му се говорећи: Здраво, царе јудејски! И плъунувши у њега, узеше трску и удараху га по глави. И када су му се поругали, свукоше с њега огртач и обукоше га у његове одежде, и одведоше га да га разапну.

Излазећи, нашли су човека Киринајца по имену Симона, и присилили су га да понесе крст његов. И дошавши на место звано Голгота, што значи место лобање, Дали су му да пије сирће помешано са жучи, и окусивши га, није хтео да пије. Разапевши га, поделише његове одеће бацивши жреб. И седећи, чували су га тамо. И поставише изнад главе његове његову кривицу написану: Овај је Исус, цар јудејски. Тада су са њим распета два разбојника, један с десне и један с леве стране. А они који су пролазили хулили су га климајући главама. и говорећи: Онај који разара храм и за три дана га зида, спаси себе! Ако си син Божји, сиђи са крста! Слично, али и главни свештеници, ругајући се са писарима, старешинама и фарисејима, говорили су, Друге је спасао, себе не може да спаси; ако је цар Израела, нека сиђе сада са крста и вероваћемо у њега. Поуздао се у Бога, нека га сада избави, ако га жели, јер је рекао да је Божји син. Исто тако и разбојници који су били разапети с њим ружили су га.

Од шестог сата настала је тама на свој земљи до деветог сата. О девети сахат викну Исус великим гласом говорећи: Или, или, лима сабахтани? то јест: Боже мој, Боже мој, зашто си ме оставио? Неки пак од оних који су тамо стајали, чувши то, говораху: Илију зове овај. И одмах је један од њих отрчао и узео сунђер, напунио га сирћетом и ставио на трску, те га је појио. А остали говораху: Остави, да видимо да ли долази Илија да га спасе. А Исус, поново повикавши великим гласом, пусти дух. И ево, завеса храма раздрла се на два дела од одозго до доле, и земља се потресла и стене се расцепиле, И гробови су отворени и многа тела заспалих светих су устала И изашавши из гробова, после његовог васкрсења ушли су у свети град и показали се многима. А центурион и они који су са њим чували Исуса, видевши земљотрес и оно што се

догодило, уплашили су се веома говорећи: Заиста, Божји Син је био овај. Биле су тамо и многе жене које су гледале издалека, а које су следиле Исуса из Галилеје служећи му. У којима беше Марија Магдалина, и Марија, мајка Јакова и Јосије, и мајка синова Зеведејевих.

Увече пак, када се догодило, дошао је богат човек из Ариматеје, по имену Јосиф, који је и сам постао ученик Исусов, Овај, приступивши Пилату, затражи тело Исусово. Тада Пилат нареди да се преда тело. И узевши тело, Јосиф га умота чистим платном, И положио га је у своју нову гробницу коју је исекао у стени, и откотрљавши велики камен на врата гробнице, отишао је. Беше тамо Марија Магдалена и друга Марија, које су седеле насупрот гроба.

А следећег дана, који је после припреме, скупили су се главни свештеници и фарисеји код Пилата Говорећи: Господе, сетисмо се да је онај варалица рекао док је још био жив: После три дана устајем. Наредите дакле да буде обезбеђен гроб до трећег дана, да не дођу његови ученици ноћу и украду га и кажу народу: устао је од мртвих, и биће последња заблуда гора од прве. Рекао им је Пилат: Имате стражу, идите и осигурајте како знате. Они су отишли и осигурали гроб, запечативши камен са стражом.

28

Касно после суботе, на свитање првог дана у недељи, дође Марија Магдалена и друга Марија да виде гроб. И ево, догоди се велики земљотрес, јер анђео Господњи сишавши с неба и приступивши, одваљао је камен од врата иседео је изнад њега. Беше а идеја његова као муња и одећа његова бела као снег.

Од страха његовог потресли су се стражари и постали су као мртви. Одговоривши, анђео рече женама: Не бојте се ви, јер знам да тражите Исуса распетог, Није овде, јер је устао као што је рекао. Дођите и видите место где је лежао Господ. И брзо пошавши, реците његовим ученицима да је устао из мртвих, и ево иде пред вама у Галилеју, тамо ћете га видети. Ево, рекох вама. И изашавши брзо из гроба са страхом и великом радошћу, отрчаше да јаве његовим ученицима. Као што су ишле да јаве његовим ученицима, и гле, Исус их срео говорећи: Радуйте се. Оне су приступиле, ухватиле његове ноге и поклониле му се. Тада им Исус говори: Не бојте се, идите и јавите мојој браћи да оду у Галилеју, и тамо ће ме видети.

Док су они ишли, ево, неки од страже дошли су у град и јавили главним свештеницима све што се догодило. И сабравши се са старешинама и узевши савет, дадоше довољно сребра војницима говорећи, Реците да су његови ученици дошли ноћу и украли га док смо ми спавали. И ако буде чуто ово код вође, ми ћемо убедити њега и вас учинити безбрижним. Они пак, узевши сребрњаке, учинише како беху научени. И раширио се овај говор међу Јеврејима до данашњег дана.

А једанаест ученика отишли су у Галилеју, на гору где им је Исус одредио. И видевши га, поклонише му се, а неки посумњаше. И приступивши, Исус им рече: Дата ми је сва власт на небу и на земљи. Отишавши, учините ученицима све народе, крштавајући их у име Оца и Сина и Светог Духа. учећи их да чувају све што сам вам заповедио, и ево ја сам са вама све дане до свршетка века. Амин.

Јеванђеље по Марку

1

Почетак доброг гласа Исуса Христа, Сина Божјег. Како је написано у пророцима: Ево, ја шаљем анђела свог пред лице твоје, који ће припремити пут твој пред тобом, Глас оног који виче у пустињи: припремите пут Господњи, исправите стазе његове.

Десило се да је Јован крштавао у пустињи и проповедао крштење покајања за опроштај грехова. И излажаше ка њему сва јудејска земља и Јерусалимљани, и крштавани беху сви у реци Јордану од њега, исповедајући грехе своје. А Јован је био обучен у камиљу длаку и имао је кожни појас око бедара, и хранио се скакавцима и дивљим медом. И проповедао је говорећи: Долази јачи од мене после мене, коме нисам достојан да се сагнем и одрешим ремен његових сандала. Ја сам вас заиста крстио водом, а он ће вас крстити Духом Светим.

И догодило се у оним данима да је дошао Исус из Назарета Галилејског и крштен је од Јована у Јордану. И одмах, излазећи из воде, видео је како се небеса раздиру и Дух као голубица силази на њега, И глас се зачу с небеса: Ти си Син мој возљубљени, у Теби сам благоизволео.

И одмах га Дух избацује у пустињу, И био је тамо у пустињи четрдесет дана, бивајући кушан од сатане, и био је са зверима, и анђели су му служили.

А пошто је Јован био предат, дошао је Исус у Галилеју проповедајући добру вест о царству Божјем И говорећи: Испунило се време и приближило се царство Божје, покајте се и верујте у добру вест.

Ходајући поред мора Галилејског, видео је Симона и Андреју, брата његовог, Симоновог, како бацају мрежу у море, јер су били рибари, И рекао им је Исус: Дођите за мном, и учинићу да постанете рибари људи. И одмах су оставили своје мреже и пошли за њим. И отишавши одатле мало, видео је Јакова, сина Зеведејевог, и Јована, брата његовог, и њих у броду како поправљају мреже, И одмах их је позвао. И оставивши свог оца Зеведеја у чамцу са најамницима, отишли су за њим.

И улазе у Капернаум, и одмах суботом, ушавши у синагогу, учаше. И били су запањени његовим учењем, јер их је учио као онај који има ауторитет, а не као књижевници. И био је у њиховој синагоги човек у нечистом духу, и повикао је говорећи: Шта нама и теби, Исусе Назарећанине? Дошао си да уништиш нас? Знам ко си ти, Свети Божји. И укори га Исус говорећи: Ућути и изиђи из њега. И нечисти дух га је конвулзирао и повикавши гласом великим изашао је из њега. И зачудили се сви, тако да су расправљали међу собом говорећи: Шта је ово? Каква је ово нова наука, да по ауторитету и нечистим духовима заповеда, и они му се покорављају? И чујење о њему одмах се раширило по целој околини Галилеје.

И одмах пошто су изашли из синагоге, дошли су у кућу Симона и Андреје са Јаковом и Јованом. А свекрва Симонова лежала је у грозници. И одмах му говори о њој. И

приступивши, подиже је ухвативши је за руку, и одмах је остави грозница, и она им служаше. Увече, када је сунце зашло, доносили су му све болесне и оне опседнуте демонима. И цео град беше сакупљен пред вратима. И исцелио је многе који су болели од различитих болести, и многе демоне је изгнао, и није дозволио демонима да говоре, јер су знали да је он Христ.

И ујутру, док је још било дубоко у ноћи, уставши изашао је и отишао на пусто место, и тамо се молио. и гонили су га Симон и они који су били с њим И наставши га, говоре му да га сви траже. И каже им: Хајдемо у суседне варошице, да и тамо проповедам, јер сам за то изашао. И био је проповедајући у зборницама њиховим по целој Галилеји и изгонећи демоне.

И долази према њему губав, молећи га и клечећи пред њим, и говорећи му: Ако хоћеш, можеш ме очистити. А Исус, осећајући сажаљење, испруживши руку, дотакао се га и рече му: Желим, буди очишћен. И када је рекао, одмах је отишла од њега губа, и очишћен је. И опоменувши га, одмах га истера и говори му, Гледај да никоме ништа не кажеш, али иди, покажи себе свештенику и принеси за своје очишћење оно што је заповедио Мојсије, њима за сведочанство. Али он, изашавши, започе много да проповеда и да шири ту реч, тако да више није могао отворено да уђе у град, него је био споља, на пустим местима, и долазили су к њему одсвуда.

2

И поново је ушао у Капернаум после неколико дана, и чуло се да је у кући. И одмах су се скупили многи, тако да

више није било места ни код врата, и говорио им је реч. И долазе к њему носећи узетог, кога носе четворица. И, не будући у могућности да му се приближе због гурбе, открили су кров где је био, и ископавши, спуштају простирку на којој је парализовани лежао. Видевши пак Исус веру њихову, говори паралитичару: Чедо, опроштени су ти греси твоји. Били су неки од писара који су тамо седели и размишљали у својим срцима, Шта овај овако говори хуле? Ко може опростити грехе ако не један Бог? И одмах сазнавши Исус духом својим да они тако расуђују у себи, рече им: Шта ове ствари расуђујете у срцима вашим? Шта је лакше, рећи узетом: опроштени су ти греси, или рећи: устани, узми постељу своју и ходај? Да би знали да Син Човечији има ауторитет да опрашта грехе на земљи, говори парализованом, Теби кажем: устани, узми постељу своју и иди у своју кућу. И устао је одмах, и узевши постељу, изашао је пред свима, тако да су се сви чудили и славили Бога говорећи: Никада овако нисмо видели.

И изашао је опет поред мора, и сав народ долазио је ка њему, и учио их је. И пролазећи, видео је Левија, оног од Алфеја, како седи на царинарници, и говори му: Следи ме. И уставши, следио га је. И догодило се када је он лежао у његовој кући, да су многи цариници и грешници лежали заједно са Исусом и његовим ученицима, јер их је било много, и следили су га. И књижевници и фарисеји, видевши га како једе са цариницима и грешницима, говорили су његовим ученицима: Зашто са цариницима и грешницима једе и пије? И чувши то, Исус им каже: Не требају јаки лекара, него они који су болесни. Нисам дошао да позовем праведне, него грешнике на покајање.

И ученици Јованови и ученици фарисејски су постили. И долазе и говоре му: Зашто ученици Јованови и фарисејски посте, а твоји ученици не посте? И рекао им је Исус: Зар могу синови брачне одаје да посте док је младожења с њима? Колико год времена имају младожењу са собом, не могу да посте. Доћи ће, међутим, дани када буде узет од њих младожења, и тада ће постити у оним данима. Нико не пришива закрпу од некупљене тканине на стару одећу, јер ако то учини, нова закрпа узима део старе, и настаје гора рупа. И нико не баца ново вино у старе мехове, јер ако не, ново вино пара мехове, и вино се излива и мехови ће пропасти, али ново вино мора бити стављено у нове мехове.

И догодило се да је он пролазио суботом кроз жетва поља, и његови ученици почеше да праве пут чупајући класје. И Фарисеји су му говорили: Види шта они чине у суботу, шта није дозвољено. И он им је говорио: Зар никада нисте читали шта је учинио Давид када је имао потребу и када је гладовао он и они који су били са њим? како је ушао у дом Божји за време првосвештеника Авијатара и јео хлебове представљања, које није дозвољено јести ако не свештеницима, и дао и онима који су били са њим? И говорио им је: Субота је постала због човека, а не човек због суботе. Тако да је Син Човечији господар и над суботом.

3

И ушао је поново у ту зборницу, и био је тамо човек који је имао осушену руку. И посматрали су га да ли ће у суботу исцелити га, да би га оптужили. И каже човеку који има осушену руку: Устани на средину. И говори им: Дозвољено ли је суботом добро чинити или зло чинити? Душу спасити или

убити? А они су ћугали. И погледавши око њих са гневом, жалостећи се на очвршћењу срца њиховог, говори човеку: Испружи руку твоју. И испружи, и врати се рука његова здрава као друга. И изашавши, Фарисеји одмах са Иродијанцима савет чинили против њега да га униште.

И Исус се повукао са својим ученицима ка мору, и велико мноштво из Галилеје следило је за њим, И из Јудеје и из Јерусалима и из Идумеје и с оне стране Јордана и они око Тира и Сидона, велико мноштво, чувши колико је чинио, дошли су к њему. И рекао је својим ученицима да чамац чека на њега због гомиле, да га не притискају. Јер многе исцели, тако да падају на њега да би га дотакли колико их имаше бичева. И нечисти духови, када га виђаху, падаху пред њим и викаху говорећи да ти си Син Божји. И много их је укоравао да га не открију.

И узлази на планину и призива оне које је он хтео, и они су отишли к њему. И учинио је дванаест, да буду с њим и да их шаље да проповедају и да имају власт да лече болести и да изгоне демоне и поставио је Симону име Петар И Јакова, сина Зеведејевог, и Јована, брата Јаковљевог, и поставио им је имена Воанергес, што значи синови грома, и Андреју и Филипа и Вартоломеја и Матеја и Тому и Јакова сина Алфејевог и Тадеја и Симона Зилота и Јуду Искарјота, који га је и предао.

И долазе у кућу, и опет се скупља гомила, тако да они не могу ни хлеб да једу. И када су чули, његови су изашли да га ухвате, јер су говорили да је изван себе. И књижевници који су сишли из Јерусалима говорили су да има Веелзевула и да помоћу владара демона истерује демоне. И позвавши их, у

причама им говораше: како може сатана сатану изгонити? И ако се царство подели против себе, то царство не може да опстане, И ако кућа буде подељена сама против себе, не може та кућа опстати. И ако је сатана устао против себе и подељен је, не може опстати, него има крај. Нико не може опљачкати судове јаког човека ушавши у његову кућу, ако прво не веже јаког, и тада ће опљачкати његову кућу. Заиста вам кажем да ће све бити опроштено синовима људским, греси и хуле, колико год да их хуле, Ко но би хулио на Духа Светога, нема опроштења вавек, него је крив вечне осуде, зато што су говорили: Нечист дух има.

Долазе дакле његова мајка и његова браћа, и стојећи споља, послаше ка њему зовући га. И седела је око њега гомила, и рекли су му: Ево, мајка твоја и браћа твоја напољу те траже. И одговорио им је говорећи: Ко је мајка моја или браћа моја? И погледавши околу оне који седе око њега, говори: Ево мајка моја и браћа моја, Ко би чинио вољу Божју, тај је брат мој и сестра моја и мајка.

4

И опет започе да учи поред мора, и сабра се према њему велика гомила, тако да је он ушао у брод и седео на мору, а сва гомила беше на земљи поред мора. И учио их је много у причама, и говорио им је у свом учењу: Слушајте. Ево, изашао је онај који сеје да сеје. И догодило се приликом сејања да је једно пало на пут, и дођоше птице и прождреше га. И друго паде на камењар, где није имало много земље, и одмах никну због тога што није имало дубину земље, А кад је сунце изашло, опржено је, и пошто није имало корен, осушило се је. И друго паде у трње, и израсло је трње и угушило га, и плод

није дало. И друго паде у добру земљу и давало је плод који је растао и увећавао се, и доносило је тридесет и шездесет и сто. И говораше им: онај који има уши да слуша, нека слуша. Када је пак био сам, питали су га они који су били око њега са дванаесторицом о причи. И говорио је њима: Вама је дато да знате тајне Царства Божјег, а онима који су споља све постаје у причама, Тако да гледајући гледају и не виде, и слушајући слушају и не разумеју, да не би се вратили и опростили им се греси.

И каже им: Не знате ову причу, и како ћете све приче познати? Онај који сеје реч сеје. Ови пак су они поред пута где се сеје реч, и кад чују, одмах долази сатана и узима реч сејану у њиховим срцима. И ови су слично они који су посејани на каменита места, који када чују реч, одмах је са радошћу примају, И немају корен у себи, али су привремени, онда када настане невоља или прогонство због речи, одмах се спотичу. И ови су они који су посејани у трње, они који слушају реч И бриге овог века и превара богатства и жеље за преосталим стварима, улазећи, гуше реч, и она постаје бесплодна. И ови су они који су посејани на добру земљу, који слушају реч и примају је, и рађају плод тридесет и шездесет и сто пута.

И говорио им је: Зар долази светиљка да буде стављена под суд или под постељу? Зар не да буде стављена на свећњак? Јер није ништа скривено што неће бити откривено, нити је постало сакривено, него да дође на видело. Ако неко има уши да чује, нека чује. И говорио је њима: Гледајте шта слушате. Којом мером мерите, њом ће вама бити измерено, и бити ће вама додато, вама који слушате. Ко би имао, биће му дато, а ко нема, и оно што има биће му узето. И говорио је: Тако је Царство Божје као кад човек баца семе на земљу, И он

спава и устаје ноћу и дању, и семе ниче и расте како он не зна. Од себе јер земља рађа плод: прво траву, онда клас, онда пуно жито у класу. Кад плод сазри, одмах шаље срп, јер је жетва дошла.

И говораше: Како ћемо уподобити Царство Божје? Или у којој причи да га упоредимо? као зрно горушице, које када је посејано на земљи, најмање је од свих семена на земљи, И када је посејано, узлази и постаје веће од свег поврћа, и прави велике гране, тако да птице небеске могу да се гнезде под његовом сенком.

И таквим многим причама говораше им реч, како беху кадри да слушају, Без параболе није говорио њима реч, али насамо својим ученицима објашњавао је све.

И говори им у онај дан, када је настало вече: Хајде да пређемо на ону страну. И оставивши гомилу, узимају га као што је био у чамцу, и други чамци беху са њим. И постаје велика олуја ветра, а таласи су ударали у брод, тако да се он већ потапао. И он је био на крми и спавао је на узглављу, и пробудише га и рекоше му: Учитељу, зар те није брига што пропадамо? И пробудивши се, прекорио је ветар и рекао мору: Ћути, умукни. И ветар је престао, и настала је велика тишина. И рекао им је: Зашто сте тако кукавични? Како немате веру? И уплашише се страхом великим и говорашу један другоме: Ко је онда овај, јер и ветар и море слушају га?

5

И дошли су на ону страну мора у земљу Гергесенаца. И када је изашао из брода, одмах му је из гробова сусрео човек у

нечистом духу, који је становање имао у гробовима, и ни ланцима га нико није могао везати, зато што је он често оковима и ланцима био везиван, и биле су од њега ланце поцепане и окови сломљени, и нико није био способан да га украти И кроз све ноћи и дане у гробницама и по планинама викао је и сећао себе камењем. Видевши пак Исуса издалека, отрчао је и поклонио му се. И викнувши гласом великим, говори: Шта мени и теби, Исусе, Сине Бога Највишег? Заклињем те Богом, не мучи ме! Говорио му је јер: Изађи, душе нечисти, из тог човека. И питао га је: Шта ти је име? И одговорио је говорећи: Легион ми је име, јер нас је много. И молио га је много да их не пошаље изван земље. Беше и тамо велико стадо свиња које се пасло према планини. И сви демони су га молили говорећи: Пошаљи нас у свиње, да у њих уђемо. И Исус им одмах дозволи. И изашавши нечисти духови уђоше у свиње, и стадо појури низ литицу у море, а било их је око две хиљаде, и давили су се у мору. И свињари побегоше и јавише у град и у поља, и изиђоше да виде шта се догодило. И долазе ка Исусу, и посматрају оног опседнутог демоном како седи и обучен је и здравог је ума, оног који је имао легију, и уплашише се. И испричали су им они који су видели како се догодило ономе опседнутом демоном и о свињама. И почеше да га моле да оде из њихових крајева. И када је улазио у брод, молио га је онај који је био опседнут демонима да буде с њим. И није му дозволио, него му каже: иди у своју кућу к својима и јави им колико ти је Господ учинио и како те је помиловао. И отишао је и почео да проповеда у Декапољу колико је учинио за њега Исус, и сви су се дивили.

И када је Исус опет прешао у броду на другу страну, сакупила се велика гомила око њега, и он је био крај мора. И долази један од старешина синагоге, по имену Јаир, и

видевши га, пада му к ногама И молио га је много, говорећи: Кћерка моја је при крају, да дођеш и положиш јој руке, да буде спасена и да живи. И отишао је са њим, и пратила га је велика гомила, и притискали су га. И жена нека, која је била у течењу крви дванаест година, и много претрпевши од многих лекара и потрошивши све што је имала, и нимало не бивши помогнута, него још више у горе стање дошавши, Чувши о Исусу, дошавши у гомилу одозго, дотакла се његове одеће. Говорила је у себи: Ако дотакнем чак и његову одећу, спашћу се. И одмах беше исушен извор крви њене, и знала је телом да је исцељена од бича. И одмах Исус, сазнавши у себи да је снага изашла из њега, окренувши се у гомили, рече: Ко се дотакао моје одеће? И говораху му ученици његови: Видиш гомилу која те притиска, и говориш: Ко ме се дотакао? И осврташе се да види ону која је ово учинила. Жена, плашећи се и дрхтећи, знајући шта јој се догодило, дошла је, пала пред њим и рекла му сву истину. Он јој рече: Кћери, вера твоја те је спасила. Иди у миру и буди здрава од болести своје. Док је он још говорио, долазе од вође синагоге говорећи да је твоја кћи умрла, зашто још мучиш учитеља? А Исус, одмах чувши реч која се говори, каже старешини синагоге: Не бој се, само веруј. И није допустио никоме да га прати, осим Петра и Јакова и Јована, брата Јаковљевог. И долази у кућу старешине синагоге и види галаму и плачуће и јаукајуће много. И ушавши рече им: Шта сте узнемирени и плачете? Дете није умрло, него спава. И ругали су му се. Он но, избацивши све, узима оца детета и мајку и оне који су са њим, и улази где је било дете лежеће. И узевши руку детета, каже јој: Талита куми, што је преведено: Девојчице, теби кажем, устани. И одмах устаде девојка и ходаше, јер беше од дванаест година. И зачудише се великим чуђењем. И строго им је заповедио да нико не сазна за ово, и рекао је да јој се да нешто да једе.

И изашао је одатле и дошао у своју отаџбину, и следили су га његови ученици. И када је постала субота, почео је у синагоги да учи, и многи који су слушали били су запањени говорећи: Одакле овоме ово? И каква је то мудрост која је дата њему, и такве силе постају кроз његове руке? Није ли овај дрводеља, син Марије, а брат Јакова и Јосе и Јуде и Симона? И нису ли његове сестре овде код нас? И били су увређени њиме. Говорио је Исус њима да није пророк без части, осим у својој отаџбини и међу својим сродницима и у својој кући. И није могао тамо да учини ниједно чудо, осим што је неколицини болесних положио руке и исцелио их. И чудило се због њиховог неверовања. И обилазио је села наоколо поучавајући.

И призива дванаесторицу и почео је да их шаље по двојицу, и давао им је власт над нечистим духовима. И наредио им је да ништа не узимају на пут осим самог штапа, ни торбу, ни хлеб, ни бронзу у појасу, али обувени у сандале, и да не носе две тунике. И говорио им је: Где год да уђете у кућу, тамо останите док не изађете одатле. И колико год вас не приме нити вас чују, излазећи одатле отресите прашину испод ваших стопала у сведочанство њима. Амин вам кажем, подношљивије ће бити Содомима или Гомори у дану суда него ономе граду. И изашавши, проповедаху да се покају. И изгоњали су многе демоне, и мазали су уљем многе болесне и исцељивали су их.

И чуо је краљ Ирод, јер је његово име постало јасно, и говорио је да је Јован Крститељ из мртвих устао, и због тога делују силе у њему. Други су говорили да је Илија, а други су

говорили да је пророк као један од пророка. Чувши то, Ирод рече: Онај кога сам ја обезглавио, Јован, овај је, он уста из мртвих. Сам Ирод је, пославши, ухватио Јована и везао га у тамници због Иродијаде, жене Филипа, брата свог, јер се њом оженио. Говорио је Јован Ироду да му није дозвољено имати жену свог брата. А Иродијада је гајила замерку према њему и желела је да га убије, али није била у стању. Јер Ирод се плашио Јована, знајући да је он човек праведан и свет, и штитио га је, и слушајући га много је чинио и радо га је слушао. И када је дошао погодан дан, када је Ирод на свој рођендан приредио вечеру за своје великаше и хилијархе и прве људе Галилеје, И када је ушла кћи њена Иродијадина и плесала и угодила Ироду и онима који су лежали с њим, рекао је цар девојци: Затражи од мене шта год хоћеш, и даћу ти. И заклео се њој да шта год ме замолиш, даћу ти до половине царства мог. Она је изашла и рекла својој мајци: Шта да тражим? А она рече: Главу Јована Крститеља. И ушавши одмах са журбом ка цару, затражи говорећи: Хоћу да ми даш одмах на тањиру главу Јована Крститеља. И цар, дубоко ожалошћен, због заклетави и гостију који суседели с њим за трпезом, није хтео да је одбаци. И одмах пославши, цар је наредио целату да донесе његову главу. Он је отишао и одсекао му главу у тамници, донео његову главу на тањиру и дао је девојци, а девојка ју је дала својој матери. И чувши то, његови ученици дошли су и подигли његов леш, и поставили су га у гробницу.

И окупљају се апостоли код Исуса, и јавише му све што су учинили и што су научили. И рекао им: Дођите ви сами на пусто место, и одморите се мало, јер су били многи који су долазили и одлазили, и нису имали времена ни да једу. И отишли су на пусто место у чамцу сами. И видеше их како

одлазе, и многи их познаше, и пешке из свих градова стекоше се тамо, и претекоше их, и скупише се к њему. И изашавши, Исус је видео велику гомилу и сажалио се на њих, јер су били као овце које немају пастира, и почео је да их учи многоме. И пошто је већ много сата прошло, приступивши њему ученици његови говоре да је место пусто и већ је касан сат Отпусти их, да оду у околна поља и села и купе себи хлебове, јер немају шта да једу. Али он одговори и рече им: Дајте ви њима да једу. И кажу му: Да одемо и купимо хлебова за двеста динара и дамо им да једу? Он пак каже њима: Колико хлебова имате? Идите и видите. И сазнавши кажу: Пет, и две рибе. И наредио им је да сви полегну у гозбама на зеленој трави. И леглоше у групама, по сто и по педесет. И узевши пет хлебова и две рибе, погледавши у небо, благослови и сломи хлебове и даваше ученицима да их поставе пред њих, а две рибе подели свима. И јели су сви и били су задовољени. И узеше дванаест кошара пуних одломака, и од рибâ. И било је оних који су јели хлебове пет хиљада људи.

И одмах је приморао своје ученике да уђу у чамац и да иду напред на другу страну према Витсаиди, док он отпусти гомилу. И опростивши се од њих, отишао је у планину да се помоли. И када се догодило вече, брод је био усред мора, а он сам на земљи. И видевши их како се муче веслајући, јер је ветар био противан њима, око четврте страже ноћи долази према њима ходајући по мору, и хтео је да их прође. Они али, видевши га како хода по мору, учинило им се да је утвара, и повикаше. Јер сви су га видели и узнемирили се. И одмах је проговорио са њима и каже им: охрабрите се, ја сам, не бојте се. И ушао је у лађу к њима, и ветар је престао, и веома су се изузетно у себи чудили и дивили. Јер нису разумели о хлебовима, него им беше срце отворднуто.

И пошто су прешли, отишли су у земљу Генисарет и усидрили се. И када су изашли из брода, одмах су га препознали. обтрчаше целу ону околну област и почеше да носе около на носилима оне који су били болесни, где слушаше да је он тамо И где год би улазио у села или градове или поља, на тржницама су постављали болесне и молили га да се дотакну макар ресе његове одеће, и колико год би га се дотакли, бивали су исцељени.

7

И окупљају се код њега фарисеји и неки од књижевника који су дошли из Јерусалима. И видевши неке од његових ученика како једу хлебове обичним рукама, то јест неопраним, окривише их. Јер фарисеји и сви Јудејци, ако не оперу руке песницом, не једу, држећи се традиције старешина. И са пијаце, ако се не оперу, не једу, и има много других ствари које су примили да држе: прања чаша и бокала и бронзаних посуда и постеља, Затим га Фарисеји и писари питају: Зашто твоји ученици не поступају према предању старешина, него неопраним рукама једу хлеб? Он пак одговарајући рече им да добро пророкова Исаија о вама лицемерима, као што је написано: овај народ уснама ме поштује, али срце њихово далеко је од мене. Узалуд ме поштују, учећи учењима људских заповести.

Јер, оставивши заповест Божју, држите се предања људског, прања крчага и чаша, и многа друга слична томе чините. И говорио је њима: Добро постављате по страни заповест Божју да бисте чували своју традицију. Мојсије је јер рекао: поштуј свог оца и своју мајку, и онај који говори зло о оцу или мајци нека умре смрћу. Ви пак кажете: ако каже

човек оцу или мајци: корбан, то јест дар, оно чиме би од мене имао користи, и не пуштате га више да ишта учини за оца свог или за мајку своју, Поништавајући реч Божју предањем вашим које сте предали, и многа слична таква чините. И позвавши сав народ, говораше им: Слушајте ме сви и разумејте. Ништа споља од човека што улази у њега не може га оскрнавити, али оно што излази оскрнављује човека. И када је ушао у кућу од гомиле, питали су га његови ученици о причи. И говори им: Тако и ви без разумевања сте? Још не разумете да све што споља улази у човека не може га оскрнавити? зато што не улази његово у срце, него у стомак, и излази у нужник, чистећи сву храну. Говорио је да оно што излази из човека, то скврни човека. Јер изнутра, из срца људи, излазе лоше мисли, прељубе, блудови, убиства, краже, похлепе, злобе, превара, разврат, зло око, хула, охолост, лудост, Сва ова зла изнутра излазе и оскврњују човека.

И одатле уставши, отишао је у границе Тира и Сидона. И ушавши у кућу, никога није хтео да зна, и није могао остати непримећен. Јер жена која је имала малу кћер са нечистим духом, чувши о њему, дошла је и пала пред његове ноге, А жена беше Грчка, Сирофеникијанка по роду, и молила га да демона истера из њене кћери. А Исус јој рече: пусти прво да се насите деца, јер није добро узети хлеб деце и псићима бацити. Она му одговори и рече: Да, Господе, и псићи испод стола једу мрвице деце. И рекао јој је: Због ове речи иди, изашао је демон из твоје кћери. И отишавши у своју кућу, нађе дете како лежи на кревету, а демон је изашао.

И опет, изашавши из граница Тира и Сидона, дошао је ка мору Галилеје кроз средину граница Декаполиса. И доносе му глувог немог и моле га да му положи руку. И узевши га од

гомиле насамо, ставио је прсте своје у уши његове, и плъунувши дотакао се језика његовог. И погледавши у небо, уздахнуо је и рекао му: Ефата, што значи Отвори се. И одмах му се отворише уши и разреши се веза језика његовог, и говораше правилно. И заповедио им је да никоме не кажу, али колико је он њима заповедао, утолико су више проповедали. И преко мере били су запањени говорећи: Добро је све учинио, и глуве чини да чују и неме да говоре.

8

У оне дане, када је опет био велики народ и нису имали шта да једу, Исус је позвао своје ученике и рекао им: Сажаљевам се на народ, јер већ три дана остају са мном и немају шта да једу. И ако их отпустим гладне у њихову кућу, ослабиће на путу, јер су неки од њих дошли издалека. И одговорише му ученици његови: Одакле ће ко овде моћи да нахрани ове хлебом на пустињи? И питао их је: Колико имате хлебова? А они рекоше: Седам. И наредио је гомили да легну на земљу, и узевши седам хлебова, захваливши, сломио их је и давао ученицима својим да поставе, и поставили су их гомили. И имали су мало рибица, и њих благословивши, рекао је да поставе и њих. Јели су и наситили се, и узели су остатке комада — седам котарица. Било их је око четири хиљаде, и отпустио их је. И ушавши одмах у брод са својим ученицима, дошао је у крајеве Далмануте.

И изашли су фарисеји и почели су да се расправљају с њим, тражећи од њега знак с неба, кушајући га. И дубоко уздахнувши у духу свом, каже: Шта овај нараштај тражи знак? Заиста вам кажем, неће бити дат овом нараштају знак. И оставивши их, ушао је у брод и поново отишао.

И заборавили су да узму хлебове, и осим једног хлеба нису имали са собом у чамцу. И наређиваше им говорећи: Гледајте, чувајте се од квасца фарисејског и квасца Иродовог. И размишљали су једни с другима говорећи да немамо хлебава. И знајући, Исус им говори: Шта разматрате зато што немате хлебове? Зар још не разумете нити схватате? Зар још увек имате ојачало срце? Имајући очи не видите, и имајући уши не чујете? И не памтите?

Када сам пет хлебава преломио за пет хиљада, колико сте пуних корпи комада покупили? Кажу му: Дванаест. Када сте пак седам за четири хиљаде, колико корпи пуних комада узесте? А они рекоше: седам. И говорио је њима: Још не разумете?

И долази у Витсаиду и доносе му слепца и моле га да га дотакне. И узевши руку слепог, извео га је напоље из села, и плъунувши у очи његове, положивши руке на њега, питао га је да ли нешто види. И погледавши горе, говораше: Видим људе као дрвета како ходају. Затим је опет положио руке на његове очи и учинио га да погледа, и вид му је враћен, и гледао је јасно све. И послао га је у његову кућу говорећи: Ни у село не улази, нити говори икоме у селу.

И изашао је Исус и ученици његови у села Кесарије Филипове, и на путу питао је ученике своје говорећи им: За кога ме људи говоре да сам? Они су одговорили: Јована Крститеља, а други Илију, други пак једног од пророка. И он им говори: А ви, ко кажете да сам ја? Одговарајући, Петар му рече: Ти си Христос. И укорио их је да никоме не говоре о њему.

И почео је да их учи да је потребно да Син Човечији много пострада, и да буде одбачен од старешина и главних свештеника и књижевника, и да буде убијен, и да после три дана устане, И отворено је говорио реч. И узевши га, Петар је почео да га укорава. Али он, окренувши се и видевши своје ученике, укорио је Петра говорећи: Иди иза мене, сатано, јер не мислиш на оно што је Божје, него на оно што је људско.

И призвавши гомилу са ученицима својим, рекао им је: ко хоће за мном да иде, нека се одрекне себе и нека узме крст свој, и нека ме следује. Ко би желео да спаси своју душу, изгубиће је, а ко би изгубио своју душу због мене и добре вести, тај ће је спасити. Шта ће користити човека ако добије цео свет, а изгуби своју душу? Или шта ће човек дати у замену за душу своју? Ко се год постиди мене и мојих речи у овом прељубничком и грешном поколењу, и Син Човечији постидеће се њега када дође у слави Оца свога са светим анђелима.

9

И говорио им је: Заиста вам кажем да су неки од оних који овде стоје такви да неће никако окусити смрт док не виде Царство Божје како долази у сили.

И после шест дана Исус узима Петра и Јакова и Јована и узводи их на високу гору насамо саме, и преобразио се пред њима, И одежде његове постадоше блистајуће, беле веома као снег, какве белилац на земљи не може тако да убели. И појавио се њима Илија са Мојсијем, и разговарали су са Исусом. И одговори Петар и рече Исусу, Рабби, добро је да будемо овде, и да направимо три шатора, један теби и један

Мојсију и један Илији. Није знао шта говори, јер су били уплашени. И догодио се облак који их је засењивао, и дошао је глас из облака говорећи: Овај је Син мој вољени, њега слушајте. И изненада, погледавши околу, не видеше више никога, него само Исуса са собом. Када су силазили са планине, заповедио им је да никоме не испричају шта су видели, док Син Човечији не устане из мртвих. И ту реч задржаше, расправљајући међу собом шта је то из мртвих устати. И питали су га говорећи: Зашто књижевници говоре да Илија треба прво да дође? А он одговоривши рече им: Илија заиста дошавши први обнавља све, и како је написано о Сину Човечијем да много страда и буде презрен? Али вам кажем да је и Илија дошао, и учинили су му све што су хтели, као што је написано о њему.

И када је дошао к ученицима, видео је велику гомилу око њих и књижевнике који су расправљали с њима. И одмах сав народ, видевши га, зачуди се, и притрчавши поздравише га. И упитао је писаре: Шта расправљате међу собом? И одговарајући, један из crowds рекао: Учитељу, донео сам свог сина к теби, који има немог духа. И где би га схватио, баца га, и пени се и шкргуће зубима његовим, и суши се, и рекох ученицима твојим да га истерају, и не могоше. Он но, одговарајући њему, каже: О роде неверни, до кад ћу бити међу вама? До кад ћу вас подносити? Доведите га к мени. И доведоше га к њему. И видевши га, дух га одмах конвулзирао, и он је, павши на земљу, котрљао се пенећи. И упитао је оца његовог: Колико времена је прошло откако му се ово догодило? А он рече: Од детињства. И често га је бацао и у ватру и у воде да га уништи, али ако нешто можеш, помози нам саосећајући се према нама. А Исус му рече: Ако си у стању да верујеш, све је могуће ономе који верује. И одмах је отац

детета извикао са сузама: Верујем, Господе, помози мом неверовању. Видевши а Исус да се стиче гомила, укори нечистог духа говорећи му: Неми и глуви душе, ја ти заповедам, изиђи из њега и више не улази у њега. И викнувши и много га грчивши изађе, и поста као мртав, тако да многи говораху да је умро. А Исус га узе за руку и подиже га, и он уста. И када је ушао у кућу, ученици његови питали су га насамо: Зашто ми нисмо могли да га изгнамо? И рекао им је: ова врста ни на који начин не може изаћи осим молитвом и постом.

И пошто су одатле изашли, пролазили су кроз Галилеју, и није хтео да ико зна, Подучавао је своје ученике и говорио им је да се Син човечји предаје у руке људи, и убиће га, и пошто буде убијен трећег дана устаће. Они али нису разумели ту реч и плашили су се да га упитају.

И дође у Капернаум, и када је био у кући, питао их је: Шта сте на путу међу собом расправљали? Они су ћутали, јер су на путу разговарали међу собом ко је већи. И севши, позва дванаесторицу и рече им: ако ко хоће први бити, биће од свих последњи и свима слуга. И узевши дете, постави га међу њих, и загрливши га, рече им, Ко прими једно од такве деце у моје име, мене прима, и ко мене прими, не прима мене, него онога који ме је послао. Одговорио му је Јован говорећи: Учитељу, видели смо неког како у твоје име изгони демоне, који не следи нас, и забранили смо му, зато што не следи нас. А Исус рече: Не браните га, јер нико није који ће учинити чудо у име моје и моћи ће брзо зло говорити о мени. Ко није против вас, за вас је. Ко би вас напојио чашом воде у моје име, зато што сте Христови, заиста вам кажем, неће изгубити своју награду.

И ко би саблазнио једног од ових малих који верују у мене, боље би било за њега да му је обешен воденични камен о врат и да је бачен у море. И ако те саблажњава рука твоја, одсеци је; добро ти је сакат у живот ући, него ли имајући две руке отићи у гећенни, у ватру неугасиву. где њихов црв не умире и ватра се не гаси И ако нога твоја саблажњава те, одсеци је; боље ти је ући у живот храм, него имајући обе ноге бити бачен у геену, у ватру неугасиву. где њихов црв не умире и ватра се не гаси И ако те око твоје саблажњава, избаци га; боље ти је једнооким ући у царство Божје, него имајући два ока отићи у гећенни огњену. где њихов црв не умире и ватра се не гаси Јер сваки ће ватром бити посољен, и свака жртва ће сољу бити посољена. Добра је со, али ако со постане бессолна, чиме ћете је зачинити? Имајте у себи со и будите у миру једни с другима.

10

И уставши одатле, долази у крајеве Јудеје кроз оне с оне стране Јордана, и опет се скупљају гомиле око њега, и као што беше навикао, опет их поучаваше. И приступивши, фарисеји су га питали да ли је дозвољено мушкарцу да отпусти жену, кушајући га. Он им је одговорио и рекао: Шта вам је заповедио Мојсије? Они пак рекоше: Мојсије је дозволио написати књигу развода и отпустити. И одговарајући, Исус им рече: Због тврдоће срца вашег написао вам је ову заповест. Од почетка стварања Бог их је створио мушко и женско. Због овога оставиће човек оца свог и мајку, и прилепиће се жени својој, и биће двоје у тело једно. тако да више нису два, него једно тело, Оно што је Бог спојио, човек нека не раздваја. И у кући су ученици опет питали га о овоме. И говори им: ко би отпустио жену своју и оженио се другом, чини прељубу према

њој, И ако жена, отпустивши мужа, удаје се за другог, чини прељубу.

И доносили су њему децу да их додирне, а ученици су укоравали оне који су их доносили. Видевши пак, Исус се разгневи и рече им: Пустите децу да долазе к мени и не забрањујте им, јер таквих је царство Божје. Заиста вам кажем, ко не прими царство Божје као дете, неће ући у њега. И загрљивши их, благосиљао их је полагајући руке на њих.

И када је излазио на пут, притрчао је један и клекнувши пред њим питао га: Учитељу добри, шта да учиним да наследим вечни живот? А Исус му рече: Зашто ме називаш добрим? Нико није добар осим Бога. Заповести знаш: не чини прељубу, не убиј, не укради, не лажно сведочи, не превари, поштуј оца свог и мајку. А он одговори и рече му: Учитељу, све ово чувао сам од своје младости. А Исус, погледавши га, заволе га и рече му: Једно ти недостаје, ако хоћеш савршен бити, иди, продај све што имаш и дај сиромашнима, и имаћеш благо на небу, и дођи те ме следи, узевши крст свој. Он је, постао мрачан због тих речи, отишао тужан, јер је имао многа имања.

И обазревши се, Исус рече ученицима својим: Како тешко они који имају богатство улазе у царство Божје! Ученици су били зачуђени његовим речима. А Исус им поново одговарајући каже: Деца, како је тешко онима који се уздају у богатство ући у царство Божије. Лакше је камили кроз игљине уши ући него богаташу у царство Божје ући. Они су били преко мере запањени и говорили су међу собом: Ко онда може бити спасен? Погледавши на њих, Исус каже: Код људи је немогуће, али не код Бога, јер је све могуће код Бога. Петар му

рече: Ево, ми смо оставили све и пошли смо за тобом. Одговоривши, Исус рекао: Амин, кажем вам, нико није који је оставио кућу или браћу или сестре или оца или мајку или жену или децу или поља због мене и због јеванђеља, ако не узме стоструко сада у овом времену куће и браћу и сестре и оца и мајку и децу и поља са прогонствима, и у долазећем веку живот вечни. Многи који су први биће последњи, и последњи ће бити први.

Били су на путу идући горе у Јерусалим, и Исус је ишао пред њима, и чудили су се, а следећи га бојали су се. И узевши опет дванаесторицу, почео је њима да говори о стварима које су имале да му се догоде, Да, ево идемо горе у Јерусалим и Син Човечији биће предат главним свештеницима и књижевницима, и осудиће га на смрт и предаће га народима, И ругаће му се и бичеваће га и плуваће му и убиће га, и трећег дана устаће.

И приступају њему Јаков и Јован, синови Зеведеја, говорећи: Учитељу, хоћемо да шта год затражимо, учиниш нама. А он рече њима: Шта хоћете да учиним вама? Они му рекоше: Дај нам да један седне теби с десне стране, а један с леве стране у твојој слави. Али Исус им рече: Не знате шта тражите. Можете ли пити чашу коју ја пијем и крстити се крштењем којим се ја крштавам? Они пак рекоше њему: Можемо. А Исус рече њима: Чашу коју ја пијем заиста ћете испити, и крштењем којим се ја крштавам бићете крштени, Али седети с десне стране моје и с леве није моје да дам, него онима којима је припремљено.

И када је десеторица чула, почеше да негодују због Јакова и Јована. А Исус, позвавши их, каже им: знате да они који

изгледају да владају народима господаре над њима и велики њихови врше власт над њима. Али неће тако бити међу вама, него ко жели да постане велик међу вама, биће ваш слуга. и који жели међу вама да постане први, биће роб свих. И за син човечији није дошао да буде служен, него да служи, и да да душу своју као откуп уместо многих.

И долазе у Јерихон. И када је он излазио из Јерихона са ученицима својим и доста велика гомила, син Тимејев Вартимеј слепи седео је поред пута просећи. И чувши да је то Исус Назарећанин, почео је да виче и говори: Сине Давидов, Исусе, помилуј ме. И многи су га укоравали да ућути, али је он још више викао: Сине Давидов, смилуј се на мене! И Исус, стојећи, рече: Позовите га. И зову слепог говорећи му: Охрабри се, устани, зове те. Он је, бацивши своју одећу и оставши, дошао ка Исусу. И одговарајући, говори му Исус: Шта хоћеш да ти учиним? А слепи му рече: Рабуни, да прогледам. И Исус му рече: Иди, вера твоја те је спасила. И одмах прогледа и следио је Исуса на путу.

11

И када се приближавају Јерусалиму, Витфаги и Витанији, према Маслинској гори, шаље двојицу својих ученика И говори им: идите у село које је насупрот вас, и одмах улазећи у њега наћи ћете везано ждребе на којем ниједан човек није седео; одрешите га и доведите. И ако вам неко каже: Шта то радите?, реците да Господ има потребу за њим, и одмах га шаље натраг овамо. Отишли су и нашли жребе везано за врата споља на улици, и одвезују га. И неки од оних који су тамо стајали говорили су им: Шта то радите одвезујући ждребе? Они пак рекоше њима како што заповеди Исус, и

пустише их. И довели су жребе ка Исусу и положили су на њега одежде своје, и он је сео на њега. Многи су своју одећу прострли на пут, а други су сецали лиснате гране са дрвећа и простирали их на пут. И они који су ишли напред и они који су следили викали су говорећи: Осана, благословен онај који долази у име Господње. Благословено долазеће царство у име Господа, оца нашег Давида, осана на висинама.

И ушао је Исус у Јерусалим и у храм, и обазревши се свуда, пошто је већ било вече, изашао је у Витанију са дванаесторицом.

И следећег дана, пошто су изашли из Витаније, огладне. И видевши смокву издалека која је имала лишће, дошао је да види да ли ће можда нешто наћи на њој, и када је дошао до ње, ништа није нашао осим лишћа, јер није било време за смокве. И одговарајући рекао јој: Нека више никада нико не једе воће од тебе. И слушали су то његови ученици.

И долазе поново у Јерусалим, и ушавши Исус у храм, почео је да избацује продавце и купце у храму, и преврнуо је столове мењача новца и седишта оних који су продавали голубове. И није допуштао да ко пронесе суд кроз храм. И учио је говорећи им: Није ли написано да ће се кућа моја звати кућа молитве за све народе? Ви сте је пак учинили пећином разбојника.

И чули су књижевници и фарисеји и главни свештеници, и тражили су како да га униште, јер су га се бојали, зато што је сав народ био запањен његовим учењем. И када је касно постало, излажаше из града.

И пролазећи ујутро, видели су смокву осушену од корена. И сетивши се, Петар му говори: Рави, види, смоква коју си проклео осушила се. И одговарајући, Исус им говори: Имајте веру у Бога. Заиста вам кажем да ко би рекао овој планини: Подигни се и баци се у море, и не посумња у срцу свом, него верује да ће се оно што каже догодити, биће му шта год рекне. Због тога вам кажем: све што год молећи се тражите, верујте да примате, и биће вам. И када стојите молећи се, опраштајте ако нешто имате против некога, да и Отац ваш који је на небесима опрости вама ваше преступе. Ако ли ви не опраштате, ни Отац ваш неће опростити преступе ваше.

И долазе поново у Јерусалим, и док је ходао по храму, долазе к њему главни свештеници и писари и старешине. И говоре њему: У каквој власти ове ствари чиниш? Или ко ти је дао ту власт да ове ствари чиниш? А Исус им одговори и рече: Упитаћу и ја вас једну реч, и одговорите ми, и рећи ћу вам у каквом ауторитету ово чиним. Крштење Јована је ли било са неба или од људи? Одговорите ми. И разматрали су међу собом говорећи: Ако кажемо из неба, рећи ће: Зашто му онда нисте поверовали? Али да кажемо: од људи? Плашили су се народа, јер су сви сматрали да је Јован био пророк. И одговоривши, говоре Исусу: Не знамо. И Исус одговоривши говори њима: Ни ја вам не говорим у којој власти ово чиним.

12

И почео је њима у причама да говори: Виноград је посадио човек и поставио је около ограду, и ископао је каду за вино, и саградио је кулу, и издао га је земљорадницима, и отишао је. И послао је у време роба к земљорадницима, да узме од земљорадника од плода винограда. И узевши га,

избише га и отпремише празних руку. И опет је послао према њима другог роба, и њега су каменовавши ранили у главу и послали обесчашћеног. И опет посла другог, и оног убише, и многе друге — једне бијући, а друге убијајући. Још дакле, имајући једног вољеног сина, послао је и њега последњег к њима говорећи: Поштоваће мог сина. Они земљорадници, видевши га како долази, рекли су међу собом: Овај је наследник, хајде да га убијемо, и наслеђе ће бити наше. И узевши га, убише га и избацише га изван винограда. Шта ће дакле учинити господар винограда? Доћи ће и уништити ове земљораднике, и даће виноград другима. Ни ово писање нисте читали: камен који су одбацили градитељи, овај је постао глава угла. Од Господа постаде ово, и дивно је у очима нашим;

И тражили су да га зграбе, и плашили су се crowds, јер су знали да је причу њима рекао. И оставивши га, отишли су.

И шаљу према њему неке од фарисеја и од иродијанаца да га ухвате речју. Они су дошавши рекли њему: Учитељу, знамо да си истинит и да те није брига ни за кога, јер не гледаш у лице људима, него по истини учиш путу Божјем. Реци нам дакле, да ли је дозвољено дати данак Цезару или не? Да дамо или да не дамо? Али он, знајући њихово лицемерје, рекао им је: Шта ме искушавате? Донесите ми динар да видим. Они пак донесоше. И говори им: Чија је ова слика и натпис? Они пак рекоше: Цезаров. И одговарајући, Исус им рече: Дајте Цезарово Цезару, а Божије Богу. И дивили су му се.

И долазе Садукеји ка њему, који говоре да васкрсења нема, и питаху га говорећи, Учитељу, Мојсије нам је написао да ако нечији брат умре и остави жену, а децу не остави, да

његов брат узме његову жену и подигне семе свом брату. Било је дакле седам браће. Први је узео жену и, умирући, није оставио потомство. И други је узео њу и умро, и ни он није оставио семе. И трећи такође. И узеше је седморица, и не оставише семена. Последња од свих умре и жена. У том дакле васкрсењу, када устану, чија ће од њих бити жена? Јер седморица су је имали за жену. И одговарајући, Исус им рече: Зар се не варате због тога што не знате Писма нити силу Божју? Јер кад из мртвих устану, ни жене се ни удају се, него су као анђели на небесима. А о мртвима да устају, нисте ли читали у књизи Мојсијевој, на грму, како му рече Бог говорећи: ја сам Бог Аврамов и Бог Исаков и Бог Јаковљев? Бог није Бог мртвих, него живих, ви сте, дакле, у великој заблуди.

И приступивши један од књижевника, чувши њих како се расправљају, видевши да им је добро одговорио, упитао га: Која је прва од свих заповести? А Исус му одговори да је прва од свих заповести: слушај, Израилу, Господ Бог наш Господ један је, И волећеш Господа Бога свог из целог срца свог и из целе душе своје и из целог ума свог и из целе снаге своје. Ово је прва заповест. И друга је слична овој: волећеш ближњег свог као самог себе. Веће заповести од ових нема. И рекао му је писар: Добро, учитељу, истину си рекао да је један и да нема другог осим њега, И волети Га из целог срца и из целог разумевања и из целе душе и из целе снаге, и волети ближњег као себе, више је од свих жртава паљеница и жртава. И Исус, видевши да је разумно одговорио, рече му: Ниси далеко од царства Божијег. И нико више није смео да га пита.

И одговарајући, Исус је говорио поучавајући у храму: Како говоре књижевници да је Христос син Давидов? Сам

Давид рече у Духу Светом: Каже Господ Господу мом, седи с десне стране моје док не ставим непријатеље твоје за подножје ногама твојим. Сам дакле Давид га назива Господом, и како је он његов син? И велика гомила га је радо слушала.

И говорио им је у свом учењу: Чувајте се књижевника који воле да ходе у одорама и да их поздрављају на трговима и првоседења у сабрањима и првоместа на гозбама. они који прождиру куће удовица и под изговором дуго се моле, ови ће примити већи суд

И пошто је сео Исус насупрот ризнице, посматрао је како гомила баца бронзу у ризницу. И многи богати бацаху многа, и дошавши једна сиромашна удовица баци два лепта, што је квадранс. И призвавши ученике своје, рекао им је: Амин кажем вам да је ова сиромашна удовица више од свих бацила у ризницу. Сви су јер из свог изобиља бацили, а ова је из свог сиромаштва бацила све што је имала, цео свој живот.

13

И када је излазио из храма, говори му један од његових ученика: Учитељу, види какво камење и какве зграде! И Исус му одговори и рече: Видиш ли ове велике зграде? Неће овде остати камен на камену који неће бити оборен. И док је седео на Маслинској гори наспрам храма, питали су га насамо Петар и Јаков и Јован и Андреја, Реци нама када ће ове ствари бити, и шта је знак када све ове ствари буду близу да се изврше? А Исус им одговори и поче да говори: Пазите да вас неко не заведе. Јер многи ће доћи у моје име говорећи да сам ја, и многе ће одвести у заблуду. Кад чујете за ратове и

гласине о ратовима, не узнемиравајте се, јер то мора да се догоди, али то још није крај. Јер устаће народ на народ и краљевство на краљевство, и биће земљотреси по местима, и биће глади и немири. Почеци порођајних болова су ове ствари. Али ви чувајте себе. Јер предаће вас у веће и у њиховим синагогама бићете бичевани, и пред управитељима и краљевима стајаћете због мене као сведочанство њима. И потребно је да прво буде проглашена добра вест свим народима. Када вас воде предајући, не брините унапред шта ћете говорити, нити вежбајте, него шта вам буде дато у оном часу, то говорите, јер нисте ви они који говоре, него Дух Свети. Предаће брат брата на смрт и отац дете, и устаће деца на родитеље и убиће их. И бићете мржени од свих због мог имена, а онај који истраје до краја, тај ће бити спасен.

Кад видите одбојност пустошења, речено од пророка Данила, како стоји где не треба – онај који чита нека разуме – онда они који су у Јудеји нека беже у планине Онај који је на крову нека не силази у кућу, нити нека улази да узме нешто из куће своје. И који буде у пољу нека се не враћа натраг да узме одећу своју. Јао онима које су трудне и онима које доје у оне дане. Молите се да ваше бекство не буде зими. Јер ће они дани бити невоља каква није била од почетка стварања које је створио Бог до сада и неће бити. И да Господ није скратио те дане, не би било спасено никакво тело, али због изабраних које је изабрао, скратио је те дане. И тада, ако вам ко каже: Ево, овде је Христос или Ево, тамо је, не верујте. Јер ће устати лажни христоси и лажни пророци и чиниће знаке и чудеса да би завели, ако је могуће, и изабране. Али ви пазите: ево, унапред сам вам рекао све. Али у оним данима, после оне невоље, сунце ће се помрачити, и месец неће дати своју светлост, И звезде ће падати са неба, и силе које су на

небесима ће бити потресене. И тада ће видети Сина Човечијег како долази у облацима са великом силом и славом. И тада ће послати гласнике своје и сакупиће изабране своје из четири ветра, од краја земље до краја неба.

Од смоквиног дрвета научите параболу. Кад њена грана већ постане нежна и избије лишће, знате да је лето близу. Тако и ви, када видите да се ово дешава, знајте да је близу, на вратима. Заиста вам кажем да неће проћи ово поколење док се све ово не догоди. Небо и земља ће проћи, али моје речи неће проћи.

О том дану или том часу нико не зна, ни анђели у небу, ни Син, него само Отац. Гледајте, будите бдени и молите се, јер не знате када је време. Као човек на путовању који је оставио своју кућу и дао својим робовима ауторитет и сваком његов посао, и вратару наредио да бди. Бдите дакле, јер не знате када господар куће долази: касно или поноћи или у певање петла или рано. да не дошавши изненада нађе вас како спавате. Оно што вама кажем, свима кажем: бдите.

14

Био је пасха и празник пресних хлебова после два дана. И главни свештеници и књижевници су тражили како да га ухвате преваром и убију. Говораху же: Не на празнику, да не буде сметња народа.

И док је он био у Витанији у кући Симона губавог, док је лежао, дође жена која је имала алабастрову посуду мира од нарда, чистог и врло скупог, и сломивши алабастрову посуду, изли га на његову главу. Били су неки који су

негодовали међу собом говорећи: Зашто је дошло до овог расипања помасти? Јер ово миро је могло бити продато за више од три стотине динара и дато сиромашнима, и грдили су је. А Исус рече: Оставите је, што јој муке задајете? Добро дело учини на мени. Јер сиромашне увек имате са собом, и када хоћете можете њима добро учинити, мене пак не увек имате. Оно што је имала, то је учинила, предухитрила је да помаже моје тело за сахрану. Амин вам кажем, где год се проповеда ова добра вест у целом свету, и оно што је она учинила биће говорено на њен спомен.

И Јуда Искарот, један од дванаестице, отишао је главним свештеницима да им га преда. А они, чувши, обрадовали се и обећали су му да дају сребрњаке, и тражио је како да га погодно преда.

И првог дана пресних хлебова, када су пасху жртвовали, кажу му његови ученици: Где хоћеш да отидемо и приправимо да једеш пасху? И шаље двојицу од својих ученика и говори им: Идите у град, и сретће вас човек који носи крчаг воде, следите га, И где ако уђе, реците господару куће да учитељ каже: Где је моја одаја где ћу пасху са мојим ученицима јести? И он ће вам показати велику горњу собу, намештену и готову; тамо припремите за нас. И изашли су ученици његови и дошли у град, и нашли као што им је рекао, и припремили Пасху. И када се догодила вечер, долази са дванаестицом, И док су лежали и јели, рекао је Исус: Заиста вам кажем да ће један од вас предати ме, онај који једе са мном. Они су почели да се ожалошћују и да му говоре један по један: Зар не ја? и други: Зар не ја? Али одговарајући рекао им је: један од оних дванаест, онај који умаче са мном у чинију. Син човеков иде као што је написано о њему, али тешко ономе

човеку кроз кога се Син човеков предаје, боље би било за њега да се тај човек није родио. И док су јели, Исус узео хлеб, благослови, сломи и даде им, и рече: узмите, једите, ово је тело моје. И узевши чашу и захваливши, даде им, и пише из ње сви. И рекао им: ово је крв моја новог завета која се за многе пролива. Амен говорим вама да више нећу пити од плода винове лозе до оног дана када га будем пио ново у царству Божјем.

И певавши химну, изашли су на Маслинску гору. И каже им Исус да ће се сви саблазнити у мени у овој ноћи, јер је написано: Ударићу пастира и овце ће се расејати. Али пошто будем васкрснут, ићи ћу пред вама у Галилеју. А Петар му рече: Ако и сви саблазне се, ја нећу. И каже му Исус: Амин кажем ти да ћеш ти данас, у овој ноћи, пре него што петало двапут прокука, трипут да ме се одречеш. Али Петар је још више говорио: Ако ми је потребно да умрем с тобом, нећу те порећи. Слично су говорили и сви остали.

И долазе на место коме је име Гетсимани, и говори ученицима својим: Седите овде док се помолим. И узима Петра и Јакова и Јована са собом, и почео је да буде веома узнемирен и да тугује. И рече им: Веома је тужна душа моја до смрти, останите овде и бдите. И напредовавши мало, паде на лице на земљу и молио се да, ако је могуће, прође од њега час, И говораше: Аба, Оче, све је могуће Теби, однеси ову чашу од мене, али не шта ја хоћу, него шта Ти. И долази и налази их како спавају, и говори Петру: Симоне, спаваш? Нисте могли један сат да бдите? Будите на стражи и молите се, да не уђете у искушење; дух је заиста вољан, али је тело слабо. И опет, отишавши, молио се, рекавши исту реч. И вративши се, нашао их је поново како спавају, јер су им очи биле отежане, и

нису знали шта да му одговоре. И долази трећи пут и говори им: Спавате још и одмарате се? Доста је, дошао је час, ево предаје се Син Човечији у руке грешника. Устаните, хајдемо, ево, онај који ме предаје приближио се.

И одмах, док је још говорио, долази Јуда Искариот, један од дванаесторице, и са њим велика гомила са мачевима и моткама, послати од главних свештеника и књижевника и старешина. А онај који га је предавао дао им је знак говорећи: Кога пољубим, он је, ухватите га и одведите безбедно. И дошавши, одмах му се приближио и рече: Здраво, равине, и пољубио га. Они пак положише на њега своје руке и ухватише га. Један од оних који су стајали поред извукао је мач, ударио роба високог свештеника и одсекао му ухо. И одговоривши, Исус рече њима: Као на разбојника изађосте са мачевима и дрвима да ме ухватите. Сваког дана сам био са вама у храму учећи, и нисте ме ухватили. Али да се испуне Писма. И оставивши га, сви побегоше. И један младић следио је за њим, обучен у платно на голом телу, и младићи га хватају. Он је, оставивши платно, гол побегао од њих.

И одвели су Исуса првосвештенику, и дошли су к њему сви главни свештеници, старешине и књижевници. И Петар га је пратио издалека до унутра у двориште високог свештеника, и седео је заједно са помоћницима и грејао се код ватре. Главни свештеници и цео савет тражили су сведочанство против Исуса да би га убили, али нису налазили. Многи су лажно сведочили против њега, и сведочанства нису била једнака. И неки, уставши, лажно сведочаху против њега говорећи Зато што смо ми чули како је говорио да ће он уништити овај рукотворни храм и за три дана ће сазидати други нерукотворни. И ни тако нису била једнака њихова

сведочанства. И уставши, високи свештеник је у средину питао Исуса говорећи: Не одговараш ништа? Шта ови против тебе сведоче? Он је ћутао и ништа није одговорио. Поново га је првосвештеник питао и каже му: Јеси ли ти Христос, Син Благословеног? А Исус рече: Ја сам, и видећете Сина Човечијег како седи с десне стране Силе и долази на облацима небеским. А велики свештеник, поцепавши своје хаљине, каже: Какву још потребу имамо за сведоцима? Чули сте сасвим богохуљење, шта вама изгледа? Они су га сви осудили да буде крив смрти. И почеше неки да плују на њега и да покривају лице његово и да га ударају и да му говоре: пророкуј нам ко је онај који те удари. И слуге га ударцима ударише.

И док је Петар био доле у дворишту, долази једна од слушкиња првосвештеника, И видевши Петра како се греје, погледавши га, говори: И ти си био са Исусом Назарећанином. Али он је порекао говорећи: Не знам нити разумем шта ти кажеш. И изашао је напоље у предворје, и петао је запевао. И млада жена, видевши га опет, почела је да говори онима који стоје поред да је овај један од њих. Али он је опет порицао. И после мало, опет су они који су стајали поред говорили Петру: Заиста си од њих, јер си Галилејац и говор твој личи. Он али започе да куње и да се куње да не зна тог човека кога помињете. И по други пут петао закука. И сетио се Петар речи коју му је рекао Исус да ће се, пре него што петао два пута прокука, одрећи га три пута, и заплакао је.

15

И одмах ујутру главни свештеници са старешинама и књижевницима и цео савет, пошто су одржали веће, свезаше

Исуса, одведоше га и предадоше Пилату. И упитао га је Пилат: Ти си цар Јудејаца? А он одговоривши рече му: Ти кажеш. И главни свештеници га много оптуживали, али он ништа није одговорио. А Пилат га поново питао говорећи: Не одговараш ништа? Види колико тога против тебе сведоче! Али Исус више ништа није одговорио, тако да се Пилат чудило. Према празнику пуштао им је једног заробљеника, којег су тражили. А био је онај звани Бараба везан са саучесницима у побуни, који су у побуни убиство учинили. И викнувши, гомила је почела да тражи као што им је увек чинио. А Пилат им одговори говорећи: Хоћете ли да вам пустим краља Јудејског? Знао је јер да су га главни свештеници предали због зависти. Али главни свештеници су узбуркали гомилу да им радије ослободи Вараву. Пилат им опет одговори и рече: Шта дакле хоћете да учиним с оним кога зовете царем јудејским? Они су опет викнули: разапни га! А Пилат им говораше: Шта је учинио зло? Они још више повикаше: Разапни га! А Пилат, желећи crowd-у довољно учинити, пустио је њима Вараву и предао Исуса, бичевавши га, да буде распет.

А војници одвели га унутра дворишта, које је преторијум, и сазивају целу кохорту. И облаче га у пурпур и стављају му на главу исплетени трњев венац И почеше да га поздрављају. Здравом, царе јудејски! И ударали су његову главу трском и плували су на њега, и спуштајући колена клањали су му се. И када су му серугали, свукоше с њега пурпур и обукоше га у његове одеће, и изведоше га да га разапну.

И присиљавају неког Симона Киринејца који је пролазио, долазећи са поља, оца Александровог и Руфовог, да понесе крст његов.

И доносе га на место Голгота, што у преводу значи Лобањино место. И давали су му да пије вино помешано са смирном, али он га не узме. И разапевши га, деле одећу његову, бацајући жреб на њу, ко шта да узме. Беше трећи час и разапеше га. И натпис његовог оптужења беше написан: Цар Јудејски.

И са њим разапињу два разбојника, једног с десне и једног с леве стране. И испуњено је Писмо које говори: и с беззаконицима је рачунат. И они који су пролазили поред хулили су га климајући главама својим и говорећи: Ха, ти који разараш храм и за три дана га градиш Спаси себе и сиђи са крста. Слично, али и главни свештеници, ругајући се једни другима са писарима, говорили су: Друге је спасао, себе не може да спаси. Христос, цар Израиља, нека сиђе сада са крста, да видимо и верујемо у њега. И они који су били разапети са њим ругали су му се.

А када је дошао шести сат, тама се спустила на целу земљу до деветог сата. И у девети час викну Исус гласом великим говорећи: Елои, Елои, лама сабахтани? што је преведено: Боже мој, Боже мој, зашто си ме напустио?

И неки од оних који су стајали поред, чувши то, говорили су: Ево, зове Илију. Отрчао је један и напунио сунђер сирћетом, ставио га на трску и појио га, говорећи: Пустите да видимо да ли долази Илија да га скине. А Исус, пустивши глас велики, издахну. И завеса храма раздвоји се на два од одозго до доле. Видевши но центурион који је стојао наспрам њега да је тако повикавши издахнуо, рекао је: Заиста, овај човек је био Син Божји. Биле су и жене које су гледале издалека, међу којима беше и Марија Магдалина и Марија, мајка Јакова

малог и Јосије, и Саломија, које су и када је био у Галилеји следовале га и служиле му, и многе друге које су дошле с њим у Јерусалим.

И пошто је већ настало вече, јер беше дан припреме, то јест предсубота, Дошавши Јосиф из Ариматеје, угледан саветник, који је и сам чекао царство Божје, усудио се, ушао код Пилата и затражио тело Исусово. А Пилат се зачудио да ли је већ умро, и позвавши центуриона, упитао га је да ли је давно умро, И сазнавши од центуриона, даровао је тело Јосифу. И купивши платно и скинувши га, умотао га је у платно и положио га у гробницу која беше исечена из стене, и привалио је камен на врата гробнице. А Марија Магдалина и Марија Јосијина гледале где се поставља.

16

И када је прошла субота, Марија Магдалена и Марија Јаковљева и Саломе купише мирисе да дођу и помажу га. И веома рано јутром, првог дана у недељи, долазе на гроб, пошто је сунце изашло. И говориле су међу собом: Ко ће нам одваљати камен са врата гроба? И подигавши поглед, виде да је камен одваљен, јер је био веома велики. И ушавши у гроб, видеше младића који је седео с десне стране, обученог у белу одежду, и зачудише се. Он пак каже њима: Не узнемиравајте се, тражите Исуса Назарећанина, распетог. Васкрсао је, није овде. Ево место где су га положили. Али идите, реците ученицима његовим и Петру да иде пред вама у Галилеју, тамо ћете га видети, као што вам је рекао. И изашавши, побегоше од гроба, јер их обузе дрхтање и ужас, и никоме ништа не рекоше, јер се бојаху.

Уставши ујутру првог дана суботе, појавио се први Марији Магдалени, из које је био истерао седам демона. Она отишавши јави онима који су били са њим, а који су жалили и плакали. И они, чувши да живи и да је виђен од ње, не повероваше. После овога јавио се двојици од њих у другом облику, док су ишли у поље. И они отишавши јавише осталима, нити онима повероваше. Касније се јавио њима једанаесторици док су лежали, и прекорио њихово неверовање и тврдосрђе, јер нису веровали онима који су га видели васкрслог. И рекао им је: Отишавши у сав свет, проповедајте добру вест свему створењу. Онај који је веровао и крштен био спашће се, а онај који није веровао биће осуђен. Знаци пак оне који су веровали ови ће пратити: у моје име ће демоне избацити, говориће новим језицима, Змије ће подизати, и ако попију нешто смртоносно, неће им naudити, на болесне ће полагати руке, и они ће бити добро.

Господ дакле, након што им је говорио, узнесен је на небо и сео с десне стране Бога. Они пак, изашавши, проповедали су свуда, при чему је Господ сарађивао и потврђивао реч знацима који су пратили. Амин.

Јеванђеље по Јовану

1

У почетку беше Реч, и Реч беше код Бога, и Реч беше Бог. Овај беше у почетку код Бога. Све је кроз њега постало, и без њега није постало ништа што је постало. У њему беше живот, и живот беше светлост људи. И светлост у тами сија, и тама је није обузела.

Појави се човек послат од Бога, име му беше Јован, Овај дође да сведочи о светлости, да сви верују кроз њега. Он није био светлост, него да сведочи о светлости. Беше истинска светлост која обасјава сваког човека који долази на свет. У свету беше, и свет кроз њега дође у постојање, и свет га не позна. У своје дође, и своји га не примише. А колико их га узеше, даде им власт да постану деца Божја, онима који верују у име његово. који нису рођени из крви, нити из воље тела, нити из воље човека, него из Бога. И Реч постаде тело и настани се међу нама, и видесмо славу његову, славу као Јединородног од Оца, пун благодати и истине. Јован сведочи о њему и виче говорећи: Овај је био онај о коме рекох: Онај који долази после мене постао је пре мене, јер је био пре мене. И из пунине његове ми сви узесмо, и благодат уместо благодати, Јер је закон дат кроз Мојсеја, а благодат и истина постала кроз Исуса Христа. Бога никада нико није видео; јединородни Син, који је у крилу Очевом, Он га је објавио.

И ово је сведочанство Јованово, када су Јудејци послали из Јерусалима свештенике и Левите да га питају: Ти ко си? И признао је, и није порекао, и признао је да није он Христос. И упиташе га: Шта дакле? Илија јеси ти? И каже: Нисам.

Пророк јеси ти? И одговори: Не. Рекоше му дакле: Ко си ти, да одговор дамо онима који су нас послали? Шта кажеш о себи самом? Рекао: Ја сам глас оног који виче у пустињи: Исправите пут Господњи, као што је рекао пророк Исаија.

И они који беху послати беху од фарисеја. И упитали су га и рекли му: Зашто онда крштаваш, ако ниси ни Христос, ни Илија, ни пророк? Одговорио им је Јован говорећи: ја крштавам у води, али међу вама стоји онај кога ви не знате. Он је онај који долази после мене, који је постао пре мене, чији ја нисам достојан да одрешим ремен сандале. Ово се догодило у Витанији с оне стране Јордана, где је Јован крштавао.

Следећег дана Јован види Исуса како долази према њему и каже: Ево Јагњета Божјег које носи грех света. Овај је онај о коме ја рекох: после мене долази човек који је постао пре мене, јер је био пре мене. И ја нисам знао њега, али да би био откривен Израилу, због тога сам дошао крштавајући у води. И сведочио је Јован говорећи: Видео сам Духа како силази као голубица из неба, и остао је на њему. И ја нисам знао њега, али онај који ме је послао да крстим у води, тај ми рече: На кога видиш Духа како силази и остаје на њему, то је онај који крсти Духом Светим. И ја сам видео и посведочио да је Овај Син Божји.

Следећег дана опет је стајао Јован и два од његових ученика, И погледавши на Исуса који хода, говори: Гле, јагње Божје. И чула су два ученика како говори, и пошли су за Исусом. Окренувши се, Исус виде да га следе и рече им Шта тражите? Они пак рекоше њему: Рави (што се тумачено каже Учитељу), где останеш? Каже им: Дођите и видите. Дошли су

дакле и видели где остаје, и остали су код њега тај дан; беше око десетог часа. Андреја, брат Симона Петра, био је један од двојице који су чули од Јована и пошли за њим. Овај први налази свог брата Симона и говори му: Нашли смо Месију, што у преводу значи Христос. И довео га је Исусу. Погледавши га, Исус рече: Ти си Симон, син Јонин, ти ћеш се звати Кифа, што се тумачи Петар.

Следећег дана Исус је желео да изађе у Галилеју, и налази Филипа и говори му: Следи ме. Филип је био из Витсаиде, из града Андреја и Петра. Филип налази Натанаила и говори му: Нашли смо онога кога је Мојсије написао у закону и пророци, Исуса, сина Јосифа из Назарета. И рече му Натанаило: Из Назарета може ли шта добро бити? Рече му Филип: Дођи и види. Исус виде Натанаила како долази ка њему и рече о њему: Ево заиста Израиљца у коме нема преваре. Каже њему Натанаило: Одакле ме знаш? Одговорио Исус и рекао њему: Пре него што те Филип позва, видео сам те под смоквом. Одговорио је Натанаило и каже му: Рабине, ти си Син Божји, ти си Цар Израиљев. Одговорио је Исус и рекао му: Зато што сам ти рекао да сам те видео испод смокве, верујеш? Већа од овога ћеш видети. И рече му: Заиста, заиста вам кажем, од сада ћете видети небо отворено и анђеле Божје како узлазе и силазе на Сина Човечјег.

2

И трећег дана догоди се свадба у Кани Галилејској, и мајка Исусова беше онде, Позван је био и Исус и његови ученици на свадбу. И када је вино понестало, мајка Исусова каже њему: Немају вина. Каже јој Исус: Шта мени и теби, жено? Још није дошао мој сат. Мајка његова каже слугама:

Шта год вам каже, учините. Било је тамо шест камених водених посуда које су стајале за очишћење Јевреја, држећи по две или три мере. Исус им рече: Напуните судове водом. И напунише их до врха. И рече им: Захватите сада и однесите главном конобару. И они однесоше. Када је старешина гозбе окусио воду која је постала вино и није знао одакле је, али слуге су знале, оне које су захватиле воду, старешина гозбе зове младожењу И рече му: Сваки човек прво ставља добро вино, а када су пијани, онда оно слабије. Ти си сачувао добро вино до сада. Ово учини као почетак знакова Исус у Кани Галилејској и откри славу своју, и повероваше у њега ученици његови.

После овога сишао је у Капернаум он и мајка његова и браћа његова и ученици његови, и тамо су остали неколико дана.

И близу беше пасха Јевреја, и отиде Исус у Јерусалим. И нашао је у храму оне који продају волове и овце и голубове, и мењаче новца где седе. И направивши бич од ужади, све их истера из храма, и овце и волове, а мењачима просу новац и столове преврну, И онима који продају голубове рекао је: Уклоните ово одавде, не чините кућу Оца мог кућом трговине. Сетили су се његови ученици да је написано: ревност куће твоје прождреће ме. Одговорили су дакле Јевреји и рекли му: Какав знак нам показујеш, јер ово чиниш? Одговорио је Исус и рекао им: Уништите овај храм, и за три дана подићу га. Рекоше дакле Јудеји: четрдесет и шест година грађен је храм овај, а ти ћеш га у три дана подигнути? Онај је, међутим, говорио о храму свога тела. Када је дакле устао из мртвих, сетили су се његови ученици да је ово говорио, и поверовали су у писмо и у реч коју је рекао Исус.

Када беше у Јерусалиму за Пасху, на празнику, многи повероваше у име његово, видевши знаке које је чинио. Али сам Исус није поверавао себе њима због тога што је знао све, И да није имао потребу да неко сведочи о човеку, јер је он сам знао шта је било у човеку.

3

Био је један човек од фарисеја, по имену Никодим, владар јеврејски. Овај дође к њему ноћу и рече му: Рабине, знамо да си од Бога дошао као учитељ, јер нико не може чинити ове знаке које ти чиниш, ако Бог не буде с њим. Одговорио је Исус и рекао му: Амин, амин, кажем ти, ако се неко не роди одозго, не може видети царство Божје. Никодим му каже: Како може човек да се роди када је стар? Зар може други пут да уђе у утробу своје мајке и да се роди? Одговорио је Исус: Заиста, заиста ти кажем, ако се неко не роди из воде и Духа, не може ући у царство Божје. Оно што је рођено из тела, тело је, и оно што је рођено из Духа, дух је. Не чуди се што ти рекох: неопходно је да се родите одозго. Дух дува где хоће, и глас његов чујеш, али не знаш одакле долази и куда иде; тако је са сваким који је рођен из Духа. Одговорио је Никодим и рекао му: Како могу ове ствари да се догоде? Одговорио је Исус и рекао му: Ти си учитељ Израиља и ове ствари не знаш? Заиста, заиста ти кажем да оно што знамо говоримо, и оно што смо видели сведочимо, и сведочанство наше не примате. Ако сам вам земаљске ствари рекао и не верујете, како ћете веровати ако вам кажем небеске? И нико није узашао на небо осим оног који је сишао с неба, Син Човечији који је на небу. И као што је Мојсије уздигао змију у пустињи, тако треба да буде уздигнут Син човечији, тако да сваки који верује у њега не пропадне, него има живот вечни. Јер тако је Бог воловао свет,

да је сина свог јединородног дао, да сваки који верује у њега не пропадне, него да има живот вечни. Јер Бог није послао сина свог у свет да суди свету, него да се свет спасе кроз њега. Онај који верује у њега не суди се, а онај који не верује већ је осуђен, зато што није веровао у име јединородног Сина Божјег. Ово је пак суд, зато што је светлост дошла у свет, и људи су више волели таму него светлост, јер су њихова дела била зла. Јер сваки који чини беспосличне ствари мрзи светлост и не долази ка светлости, да његова дела не буду изобличена. Онај који чини истину долази ка светлости, да би се открила његова дела, јер су учињена у Богу.

После ових ствари дошао је Исус и ученици његови у јудејску земљу, и тамо је проводио време са њима и крштавао. А Јован је крштавао у Ајнону близу Салима, јер је било много воде тамо, и долазили су и крштавали су се. Јован још није био бачен у тамницу. Дакле, дошло је до расправе између Јованових ученика и Јеврејина о очишћењу. И дођоше ка Јовану и рекоше му: Рави, онај који беше са тобом с оне стране Јордана, коме си ти сведочио, ево овај крштава и сви долазе к њему. Одговорио је Јован и рекао: Не може човек узети ништа, ако му не буде дато с неба. Сами ви мени сведочите да сам рекао: нисам ја Христос, него да сам послат пред њим. Онај који има младу је младожења, а пријатељ младожењин, који стоји и слуша га, радује се радостју због гласа младожењиног. Ова дакле радост моја је испуњена. Њега треба да се увећава, а мене да се умањује. Онај који долази одозго је изнад свих. Онај који је са земље, са земље је и о земаљском говори, онај који долази са неба је изнад свих. И оно што је видео и чуо, то сведочи, и сведочанство његово нико не прима. Онај који је примио његово свједочанство запечатио је да је Бог истинит. Јер кога је Бог послао, он

говори речи Божје, јер Бог не даје Духа из мере. Отац воли сина и све је дао у његову руку. Онај који верује у Сина има вечни живот, а онај који не слуша Сина неће видети живот, него гнев Божји остаје на њему.

4

Када је дакле Господ сазнао да су Фарисеји чули да Исус чини више ученика и крштава него Јован иако заиста Исус сам није крштавао, већ ученици његови Оставио је Јудеју и отишао у Галилеју. Било је неопходно да он прође кроз Самарију. Долази дакле у град Самарије звани Сихар, близу места које је Јаков дао Јосифу, сину свом, Био је а тамо извор Јаковљев. Исус дакле, уморивши се од путовања, седео је тако на извору; час је био око шести. Долази жена из Самарије да извуче воду. Каже јој Исус: Дај ми да пијем. Јер су његови ученици отишли у град да купе храну. Каже му дакле жена Самарејка: Како ти, будући Јудејац, од мене тражиш да пијеш, будући да сам жена Самарејка? Јер Јудејци се не друже са Самарејцима. Одговорио је Исус и рекао јој: Да си знала дар Божји и ко је онај који ти говори дај ми да пијем, ти би замолила њега, и он би ти дао живу воду. Каже му жена: Господе, ни ведро немаш, а бунар је дубок, одакле дакле имаш живу воду? Ниси ли ти већи од оца нашег Јакова, који нам је дао бунар, и сам је из њега пио и синови његови и стока његова? Одговорио је Исус и рекао јој: Сваки онај који пије из ове воде, ожедниће поново. Ко би пио од воде коју ја ћу дати њему, неће жедети вавек, него вода коју ћу дати њему постаће у њему извор воде која извире у живот вечни. Жена му говори: Господе, дај ми ову воду, да не жедним нити долазим овде да црпим. Каже јој Исус: Иди, позови мужа свог и дођи овамо. Жена је одговорила и рекла: Немам мужа. Исус јој

каже: Добро си рекла да немаш мужа, Пет мушкараца си имала, и сада онај којег имаш није твој муж, ово си истинито рекла. Жена му говори: Господе, видим да си ти пророк. Оци наши су се клањали на овој планини, а ви кажете да је у Јерусалиму место где треба да се клања. Каже јој Исус: Жено, веруј ми да долази час када нећете се клањати Оцу ни на овој планини ни у Јерусалиму. Ви се поклањате ономе што не знате, ми се поклањамо ономе што знамо, јер је спасење из Јевреја. Али долази час, и сада је, када ће се истински поклоници поклонити Оцу у духу и истини, јер Отац тражи такве који му се клањају. Дух је Бог, и они који му се клањају треба да му се клањају у духу и истини. Каже му жена: Знаш да долази Месија, звани Христос; када он дође, објавиће нам све. Каже јој Исус: Ја сам онај који ти говори. И на ово дођоше ученици његови и зачудише се да са женом говораше, нико међутим рече: Шта тражиш? или: Шта говориш са њом? Остави дакле жена свој крчаг и отиде у град, и говори људима, Дођите видите човека који ми је рекао све што сам учинила, зар није овај Христос? Изашли су дакле из града и долазили су према њему.

У међувремену су га ученици питали говорећи: Рабине, једи. Али он им рече: Ја имам храну да једем коју ви не знате. Говорили су дакле ученици једни другима: Није ли му неко донео да једе? Исус им каже: Моја храна је да чиним вољу Онога који ме је послао и да довршим Његово дело. Не кажете ли ви да је још четири месеца и долази жетва? Ево, кажем вам, подигните ваше очи и погледајте земље, јер су већ беле за жетву. И жетелац награду прима и сабира плод у вечни живот, да се и сејач заједно радује и жетелац. У овоме је реч истинита, јер један је онај који сеје, а други онај који жње. Ја сам вас послао да жњете оно што ви нисте трудили, други су

трудили, и ви сте ушли у њихов рад. Из тог града многи Самарјани су поверовали у њега због речи те жене која је сведочила: Рекао ми је све што сам учинила. Као што су дакле дошли к њему Самарјани, молили су га да остане код њих, и остао је тамо два дана. и много више њих је веровало због његове речи, Тој жени говорили су да не верују више због њене речи, јер су сами чули и знају да је Он истински Спаситељ света, Христос.

А после те две дане изашао је одатле и отишао у Галилеју. Сам Исус је посведочио да пророк у сопственој отаџбини нема части. Када дакле дође у Галилеју, примише га Галилејци, пошто су видели све што је учинио у Јерусалиму на празнику, јер су и они дошли на празник.

Дошао је дакле опет Исус у Кану Галилејску, где је воду претворио у вино. И био је неки краљевски службеник, чији је син боловао у Капернауму, Овај, чувши да је Исус дошао из Јудеје у Галилеју, отишао је к њему и молио га да сиђе и исцели његовог сина, јер је био при смрти. Рече дакле Исус према њему: Ако не видите знаке и чудеса, нећете веровати. Каже му царски службеник: Господе, сиђи пре него што умре моје дете. Каже му Исус: Иди, син твој живи. И човек поверова речи коју му рече Исус, и пође. Већ док је силазио, робови његови срели су га и јавили му говорећи да твоје дете живи. Упитао је дакле од њих у који час му је боље било. И рекли су му да га је јуче у седмом часу оставила грозница. Отац је дакле знао да је то био онај час у који му је Исус рекао да му син живи, и веровао је он и цела његова кућа. Ово је опет други знак који је Исус учинио када је дошао из Јудеје у Галилеју.

После ових ствари беше празник Јевреја, и отиде Исус у Јерусалим. А у Јерусалиму је на овчијој базен, звана јеврејски Витезда, која има пет тремова. У овима је лежало велико мноштво болесних, слепих, хромих и изнемоглих, чекајући покрет воде. Анђео је у одређено време силазио у базен и узбуркавао воду, па онај који је први ушао после узбуркавања воде постајао је здрав од које год болести да је био задесен. Био је тамо неки човек који је тридесет и осам година био у својој слабости. Видевши овог како лежи, Исус, знајући да већ дуго време има, говори му: Хоћеш ли да постанеш здрав? Одговорио му је болесник: Господе, немам човека да ме баци у базен када се узбурка вода, али док ја долазим, други пре мене силази. Каже му Исус: Устани, подигни постељу своју и ходај. И одмах поста здрав тај човек, и подиже своју постељу и хођаше. А беше субота тога дана. Говорили су дакле Јевреји оном исцељеном: Субота је, није ти дозвољено да носиш постељу. Одговорио им је: Онај који ме је учинио здравим, тај ми је рекао: Узми своју постељу и ходај. Упитали су га дакле: Ко је тај човек који ти је рекао: Узми своју постељу и ходај? Онај који је исцељен није знао ко је, јер се Исус удаљио пошто је гомила била на том месту. После ових ствари Исус га налази у храму и рече му: гле, здрав си постао, више не греши, да ти се не деси нешто горе. Отишао је човек и јавио Јеврејима да је Исус онај који га је учинио здравим.

И због овога гонили су Исуса Јевреји и тражили су да га убију, јер је ово чинио у суботу. Али Исус им одговори: Отац мој до сада ради, и ја радим. Због овога дакле још више тражили су Јудејци да га убију, јер не само што је кршио

суботу, него је и Бога називао својим оцем, чинећи себе једнаким Богу.

Одговорио је дакле Исус и рекао им: Заиста, заиста вам кажем, не може Син чинити ништа од себе, ако не види Оца како чини; јер шта год Онај чини, то и Син слично чини. Јер Отац воли Сина и показује му све што Он чини, и показаће му већа дела од ових, да бисте се ви чудили. Баш као што отац подиже мртве и даје живот, тако и син даје живот онима којима хоће. Јер ни отац не суди никога, него је сав суд дао Сину. Да сви поштују Сина као што поштују Оца. Онај који не поштује Сина, не поштује Оца који га је послао. Заиста, заиста вам кажем да онај који слуша реч моју и верује ономе који је мене послао, има живот вечни и не долази на суд, него је прешао из смрти у живот. Заиста, заиста вам кажем да долази час, и сада је, када ће мртви чути глас Сина Божјег, и они који чују ће живети. Баш као што Отац има живот у себи, тако је дао и Сину да има живот у себи, И даде му власт и да врши суд, јер је Син Човечији. Не дивите се овоме, јер долази час у коме ће сви који су у гробовима чути његов глас, И изаћи ће они који су добра учинили у васкрсење живота, а они који су подла учинили у васкрсење суда.

Не могу ја ништа да чиним од себе. Као што чујем, судим, и суд мој је праведан, јер не тражим вољу своју, него вољу Оца који ме је послао. Ако ја сведочим о себи, моје сведочанство није истинито. Други је онај који сведочи о мени, и знам да је истинито сведочанство које он даје о мени. Ви сте послали к Јовану, и он је посведочио истини. Ја, пак, не узимам сведочанство од човека, али ово говорим да бисте ви били спасени. Онај је био светиљка која је горела и светлела, а ви сте хтели да се радујете један час у његовој светлости. Ја пак

имам сведочанство веће од Јовановог, јер дела која ми је Отац дао да их довршим, та дела која ја чиним сведоче о мени да ме је Отац послао. И Отац који ме је послао, Он сам је сведочио о мени. Ви никада нисте чули Његов глас нити сте видели Његов лик, И реч његову немате у себи, јер ономе кога је он послао ви не верујете. Истражујете писма, јер ви мислите да у њима имате вечни живот, а она су та која сведоче о мени, И не хоћете да дођете к мени да бисте имали живот. Славу од људи не примам. Али знам вас да љубав Божју немате у себи. Ја сам дошао у име оца мог, и не примате ме; ако други дође у своје име, њега ћете примити. Како можете ви да верујете, примајући славу једни од других, а славу од јединог Бога не тражите? Не мислите да ћу ја вас оптужити пред Оцем; онај који вас оптужује јесте Мојсије, у кога сте се ви надали. Ако сте веровали Мојсеју, веровали бисте мени, јер је он о мени писао. Ако оним његовим писмима не верујете, како ћете мојим речима веровати?

6

После овога отишао је Исус преко Галилејског мора, Тивериадског И пратила га је велика гомила, зато што су видели његове знакове које је чинио над болеснима. Отишао је Исус у планину и тамо је седео са својим ученицима. Био је пак близу пасха, празник Јевреја. Подигавши дакле Исус очи и видевши да велика гомила долази према њему, рече Филипу: Одакле да купимо хлебова да ови једу? Ово пак говораше кушајући га, јер он сам знаше шта намераваше да чини. Одговорио му је Филип: хлебови од двеста динара нису довољни њима да сваки од њих узме по мало нешто. Говори му један од његових ученика, Андреја, брат Симона Петра, Јесте дете једно овде, које има пет јечмених хлебова и две

рибе, али шта је то за толике? Рече Исус: Учините да људи легну. Беше много траве на том месту. Легоше дакле људи, бројем око пет хиљада. Узе а хлебове Исус и захваливши раздаде ученицима, а ученици онима који су лежали, слично и од риба колико су хтели. Кад су се наситили, говори ученицима својим: Скупите остале комаде, да ништа не пропадне. Сакупили су дакле и напунили дванаест корпи комада од пет хлебова од јечма који су преостали онима који су јели. Људи дакле, видевши знак који учини Исус, говораху да је овај заиста пророк који долази у свет. Исус, дакле, знајући да намеравају да дођу и отму га како би га учинили краљем, повукао се опет на гору сам.

Када паде вече, ученици његови сиђоше на море, И ушавши у брод, долазили су преко мора у Капернаум. И тама већ беше настала, а Исус још не беше дошао к њима. Море се узбуркавало док је дувао велики ветар. Провеславши дакле око двадесет пет или тридесет стадијума, виде Исуса како хода по мору и приближава се чамцу, и уплашише се. Он им каже: Ја сам, не бојте се. Били су вољни дакле да га узму у брод, и одмах се брод нашао на земљи ка којој су одлазили.

Следећег дана гомила која је стајала с оне стране мора, видевши да није било тамо другог чамца осим оног једног у који су ушли његови ученици, и да Исус није ушао заједно са својим ученицима у чамац, него да су његови ученици сами отишли, Али дођоше чамци из Тиверијаде близу места где су јели хлеб, пошто је Господ захвалио, Када је дакле гомила видела да Исус није тамо, нити његови ученици, укрцали су се у бродове и дошли у Капернаум тражећи Исуса. И нашавши га с оне стране мора, рекоше му: Рави, када си овде дошао? Одговорио им је Исус и рекао: Заиста, заиста вам кажем,

тражите ме не зато што сте видели знаке, него зато што сте јели од хлебова и наситили сте се. Радите не за храну која пропада, него за храну која остаје за живот вечни, коју ће вам дати Син Човечији, јер Њега је запечатио Отац Бог. Рекоше дакле према њему: Шта да чинимо да бисмо радили дела Божја? Одговорио је Исус и рекао им: Ово је дело Божје, да верујете у Оног кога је Он послао.

Рекоше му дакле: Какав знак дакле чиниш ти да видимо и верујемо теби? Шта радиш? Оци наши јели су ману у пустињи, као што је написано, хлеб са неба дао им је да једу. Рекао им дакле Исус: Заиста, заиста вам кажем, није вам Мојсије дао хлеб с неба, него вам мој Отац даје истински хлеб с неба. Јер хлеб Божји је онај који силази с неба и даје живот свету. Рекоше дакле према њему: Господе, увек нам дај овај хлеб. Рекао им је Исус: ја сам хлеб живота, онај који долази к мени неће огладнети, и онај који верује у мене неће ожеднети никада.

Али рекох вам да сте ме видели и не верујете. Све што ми Отац даје доћи ће к мени, и онога који долази к мени нећу избацити напоље. Зато сам сишао из неба, не да чиним вољу моју, него вољу онога који ме је послао. Ово је пак воља Оца који ме је послао, да све оно што ми је дао не изгубим од тога, него да га васкрснем у последњи дан. Ово је пак воља Оног који ме је послао, да сваки који види Сина и верује у Њега има живот вечни, и ја ћу га васкрснути у последњи дан. Роптали су дакле Јевреји о њему зато што је рекао: Ја сам хлеб који је сишао с неба. И говораху: Није ли овај Исус, син Јосифа, кога ми знамо оца и мајку? Како дакле овај говори да је из неба сишао? Одговорио је дакле Исус и рекао им: Не гунђајте међу собом. Нико не може доћи к мени, ако га Отац који ме је

послао не привуче, и ја ћу га васкрснути у последњи дан. Написано је у пророцима: и сви ће бити научени од Бога. Свако ко слуша од Оца и научи, долази к мени. Не да је неко видео Оца, ако не онај који је од Бога, овај је видео Оца. Заиста, заиста вам кажем, онај који верује у мене има вечни живот. Ја сам хлеб живота. Ваши очеви су јели ману у пустињи и умрли. Ово је хлеб који силази с неба, да ко од њега једе и не умре. Ја сам живи хлеб који је сишао с неба, ако неко једе од овог хлеба, живеће вавек. А хлеб који ћу ја дати јесте моје тело, које ћу ја дати за живот света. Свађали су се дакле Јевреји једни с другима говорећи: Како овај може да нам да своје месо да једемо? Рекао им дакле Исус: Заиста, заиста вам кажем, ако не једете тело Сина Човечијег и не пијете Његову крв, немате живот у себи. Онај који једе моје месо и пије моју крв има вечни живот, и ја ћу га подигнути у последњи дан. Јер тело моје истински јесте храна, и крв моја истински јесте пиће. Онај који једе моје тело и пије моју крв остаје у мени, а ја у њему. Као што ме је послао живи Отац и ја живим кроз Оца, и онај који ме једе и он ће живети кроз мене. Ово је хлеб који је сишао с неба, не као што су јели оци ваши ману и умрли; онај који једе овај хлеб живеће вавек. Ово рече у синагоги док је учио у Капернауму.

Многи дакле од његових ученика, пошто су чули, рекоше: Тврд је овај говор, ко може да га слуша? Знајући али Исус у себи да гунђају о овоме ученици његови, рече им: ово вас саблажњава? Ако дакле видите Сина Човечијег како узлази тамо где је био раније? Дух је оно што оживљава, тело не користи ништа; речи које ја говорим вама дух су и живот су. Али међу вама има неких који не верују. Јер Исус је од почетка знао који су они који не верују и ко је онај који ће га предати. И говорио је: Због тога сам вам рекао да нико не

може доћи к мени ако му није дато од Оца мог. Из овог многи од његових ученика су отишли назад и више нису ходили са њим. Рекао је дакле Исус дванаесторици: Зар и ви хоћете да одете? Одговорио му дакле Симон Петар: Господе, коме ћемо отићи? Ти имаш речи вечног живота, И ми смо поверовали и познали да си ти Христос, Син Бога живога. Одговорио им је Исус: Нисам ли ја вас дванаестицу изабрао? И један од вас је ђаво. Говорио је о Јуди Симонову Искаротском, јер овај беше о томе да га преда, будући један од дванаесторице.

7

И ходао је Исус после овога у Галилеји, јер није хтео да хода у Јудеји, зато што су га Јевреји тражили да убију. Беше близу јеврејски празник сеница. Рекоше дакле њему браћа његова: Премести се одавде и иди у Јудеју, да и ученици твоји виде дела твоја која чиниш, Јер нико не чини нешто у тајности и тражи да буде у отворености. Ако ове ствари чиниш, покажи себе свету. Ни браћа његова нису веровала у њега. Каже им дакле Исус: Моје време још није дошло, а ваше време увек је спремно. Свет не може да мрзи вас, али мене мрзи, јер ја сведочим о њему да су дела његова зла. Ви идите на овај празник, ја још не идем на овај празник, зато што моје време још није испуњено. Рекавши им ове ствари, остао је у Галилеји. Као што су отишла горе браћа његова, тада је и сам отишао горе на празник, не отворено, него као у тајности. Јевреји су дакле тражили њега на празнику и говорили: Где је онај? И роптање велико о њему беше у гомилама. Једни говораху да је добар, а други говораху: не, него обмањује народ. Нико, међутим, отворено не говораше о њему због страха од Јевреја.

Већ када је празник био у средини, Исус је отишао у храм и учио. И дивили су се Јевреји говорећи: Како овај зна писмена, а да се није учио? Одговорио им је дакле Исус и рекао: Моје учење није моје, него Онога који ме је послао. Ако неко жели да чини Његову вољу, знаће о учењу да ли је од Бога или ја говорим од себе. Онај који говори од себе тражи своју славу, али онај који тражи славу онога који га је послао, овај је истинит, и неправде у њему нема. Није ли вам Мојсије дао закон? И ниједан од вас не извршава закон. Зашто настојите да ме убијете? Гомила је одговорила и рекла: Демона имаш! Ко тебе тражи да убије? Одговорио је Исус и рекао им: Један посао сам учинио, и сви се чудите због тога. Мојсије вам је дао обрезање, не зато што је од Мојсија, него од очева, и у суботу обрезајете човека. Ако обрезање прима човек у суботу да не буде прекршен закон Мојсијев, на мене се љутите зато што сам целог човека здравим учинио у суботу? Не судите према виду, него судите праведним судом. Говорили су дакле неки од Јерусалимљана: Није ли ово онај кога траже да убију? И ево, отворено говори, и ништа му не говоре. Да нису владари заиста спознали да је овај заиста Христ? Али овог знамо одакле је, а Христа када долази, нико не зна одакле је. Повикао је дакле Исус у храму учећи и говорећи: и мене знате, и знате одакле сам, и нисам дошао од себе самог, али је истинит онај који ме је послао, кога ви не знате, Ја знам њега, јер сам од њега и он ме је послао. Тражили су дакле да га ухвате, и нико није ставио на њега руку, јер још није дошао час његов. Многи из гомиле поверовали су у њега и говорили: Христос када дође, зар неће више знакова учинити од ових које је овај учинио? Фарисеји су чули гомилу како мрмља о њему ове ствари, и фарисеји и поглавари свештеника послали су помоћнике да га ухвате. Рекао је дакле Исус: Још мало времена сам са вама, и онда

одлазим ономе који ме је послао. Тражићете ме и нећете ме наћи, и где сам ја, ви не можете доћи. Рекоше дакле Јудејци међу собом: Где овај намерава да иде, да га ми нећемо наћи? Да не намерава да иде у расејање Грка и да учи Грке? Шта је ово реч коју је рекао: тражићете ме и нећете ме наћи, и где сам ја, ви не можете доћи?

У последњи велики дан те свечаности стајао је Исус и повикао говорећи: Ако ко жедни, нека дође к мени и нека пије. Онај који верује у мене, као што је рекло Писмо, реке живе воде ће тећи из његове утробе. Ово је пак рекао о Духу кога су требали примити они који верују у њега, јер још није било Духа Светога, јер Исус још није био прослављен. Многи дакле из гомиле, чувши реч, говораху: Овај је заиста пророк. Други су говорили: Овај је Христос, а други су говорили: Зар Христос не долази из Галилеје? Није ли писмо рекло да из семена Давида и из Витлејема, села где је био Давид, долази Христос? Подела је дакле настала у гомили због њега. Неки од њих су хтели да га ухвате, али нико није ставио руке на њега. Дошли су дакле помоћници код главних свештеника и фарисеја, и они им рекоше: Зашто га нисте довели? Помоћници одговорише: Никада тако није говорио човек, као овај човек. Одговорише дакле њима Фарисеји: Нисте ли и ви заведени? Није ли неко од владара веровао у њега или од фарисеја? Али ова гомила која не зна закон проклета је. Каже Никодим према њима, онај који је дошао ноћу к њему, будући један од њих, Зар наш закон суди човека ако га претходно не саслуша и не сазна шта чини? Одговорили су и рекли му: Зар и ти ниси из Галилеје? Истражи и види да пророк из Галилеје није устао. И сваки је отишао својој кући.

А Исус отиде на Маслинску гору, Зоре је опет дошао у храм, и сав народ је долазио према њему, и севши је учио их. Воде а књижевници и Фарисеји жену ухваћену на прељуби, и поставивши је у средини Кажу му: Учитељу, ова жена је ухваћена на делу како чини прељубу, И у закону нашем Мојсије је заповедио да се такве каменују. Ти дакле шта кажеш? Ово пак рекоше искушавајући га, да би имали оптужбу против њега. А Исус, савивши се доле, писао је прстом по земљи. Како су они наставили да га питају, он се исправио и рекао им: онај који је од вас безгрешан, нека први баци камен на њу. И опет, сагнувши се доле, писао је по земљи. Они пак, чувши то, излажаху један по један, почевши од старијих, и остаде Исус и жена која беше у средини. Погледавши горе, Исус јој рече: Жено, где су? Зар те нико није осудио? Она пак рече: Нико, Господе. Рече пак Исус: Ни ја тебе не осуђујем, иди и од сада више не греши.

Опет дакле Исус говори њима рекавши: ја сам светлост света; онај који следи мене неће ходати у тами, него ће имати светлост живота. Рекоше му дакле фарисеји: Ти о себи сведочиш, сведочанство твоје није истинито. Одговорио је Исус и рекао им: Чак и ако ја сведочим о себи, истинито је сведочанство моје, јер знам одакле сам дошао и где идем; ви, пак, не знате одакле долазим или где идем. Ви према телу судите, ја не судим никога. И ако судим и ја, суд мој истинит је, зато што нисам сам, него ја и Отац који ме је послао. И у вашем закону написано је да је сведочанство двојице људи истинито. Ја сам онај који сведочи о себи, и сведочи о мени Отац који ме је послао. Говорили су дакле њему: Где је отац твој? Одговорио је Исус: Ни мене не знате ни оца мојега; да сте мене знали, знали бисте и оца мојега. Ове речи говорио је

Исус у ризници, учећи у храму, и нико га није ухватио, јер још није дошао час његов.

Рекао им је дакле Исус поново: Ја одлазим и тражићете ме, и умрећете у греху свом. Где ја одлазим, ви не можете доћи. Говорили су дакле Јевреји: Зар неће убити себе, јер каже: Где ја одлазим, ви не можете доћи? И рекао им је: Ви сте из оних доле, ја сам из оних горе; ви сте из овог света, ја нисам из овог света. Рекао сам вам дакле да ћете умрети у гресима вашим, јер ако не верујете да сам ја, умрећете у гресима вашим. Говорили су дакле њему: Ти ко си? И рекао им је Исус: Од почетка оно што вам и говорим. Много имам о вама да говорим и да судим, али онај који ме је послао истинит је, и ја оно што сам чуо од њега, то говорим свету. Нису знали да им је о Оцу говорио. Рекао им је дакле Исус: Када подигнете Сина Човечјег, тада ћете знати да сам ја, и да од себе не чиним ништа, него као што ме је научио Отац мој, то говорим. И онај који ме је послао са мношвом је, није ме оставио самог Оца, јер ја увек чиним оно што му је угодно. Док је он говорио ове ствари, многи су веровали у њега.

Говорио је дакле Исус Јудејцима који су веровали у њега: ако ви останете у мојој речи, истински сте моји ученици. И знаћете истину, и истина ће вас ослободити. Одговорили су му: Ми смо семе Аврамово и никада нисмо били поробљени никоме. Како ти кажеш да ћемо постати слободни? Одговорио им је Исус: Заиста, заиста вам кажем, сваки који чини грех роб је греха. Роб не остаје у кући довека, син остаје довека. Ако вас, дакле, Син ослободи, истински ћете бити слободни. Знам да сте семе Аврамово, али тражите да ме убијете, јер моја реч не продире у вас. Ја говорим оно што сам видео код мог оца, и ви дакле чините оно што сте видели код вашег оца.

Одговорили су и рекли му: Отац наш је Аврам. Каже им Исус: Ако бисте били деца Аврамова, чинили бисте дела Аврамова. Сада пак тражите да ме убијете, човека који вам је истину говорио, коју сам чуо од Бога; ово Аврам није учинио. Ви чините дела оца вашег. Рекли су му дакле: Ми нисмо рођени из курварства, једног оца имамо, Бога. Рекао им дакле Исус: Ако би Бог био ваш отац, волели бисте ме, јер сам ја од Бога изашао и дошао, нити сам од себе дошао, него ме онај послао. Зашто не разумете мој говор? Зато што не можете да чујете моју реч. Ви сте од оца ђавола, и жеље оца свог хоћете да чините. Он беше убица људи од почетка и не стоји у истини, јер нема истине у њему. Када говори лаж, из свог говори, јер је лажац и отац лажи. Ја, али зато што истину говорим, не верујете ми. Ко од вас ме доказује за грех? Ако ли истину говорим, зашто ми ви не верујете? Онај који је из Бога слуша речи Божје, због тога ви не слушате, јер нисте из Бога.

Одговорили су дакле Јевреји и рекли му: Зар не кажемо ми добро да си ти Самарјанин и да имаш демона? Одговорио је Исус: Ја немам демона, него ђастим Оца свог, а ви мене нечастите. Ја пак не тражим своју славу, постоји онај који тражи и суди. Амин, амин кажем вам, ако ко чува реч моју, неће видети смрт вавек. Рекоше дакле њему Јудеји: Сада смо спознали да демона имаш. Аврам умре и пророци, а ти кажеш: Ако ко реч моју чува, неће окусити смрти довека. Ниси ли ти већи од оца нашег Аврама, који је умро? И пророци су умрли. Шта себе ти чиниш? Одговорио је Исус: ако ја славим себе, слава моја ништа није; отац мој је који ме слави, за кога ви кажете да је Бог ваш, И ви нисте познали њега, ја пак знам њега. И ако кажем да не знам њега, бићу као ви лажац, али знам њега и реч његову чувам. Абрахам, отац ваш, радовао се да види дан мој, и видео га је и радовао се. Рекоше дакле Јудејци према њему: Педесет година још

немаш, и Аврама си видео? Рекао им Исус: Заиста, заиста вам кажем, пре него што је Аврам постао, ја јесам. Подигоше дакле камење да би га бацили на њега. Исус се пак сакри и изиђе из храма прошавши кроз њихову средину, и тако пролажаше.

9

И пролазећи, виде човека слепог од рођења. И питали су га његови ученици говорећи: Рабине, ко је згрешио, овај или његови родитељи, да се роди слеп? Одговорио је Исус: Ни овај није сагрешио, нити његови родитељи, него да би се открила дела Божја у њему. Ја морам да радим дела Оног који ме је послао док је дан, долази ноћ када нико не може да ради. Кад сам у свету, ја сам светлост света. Рекавши ово, он плуну на земљу и начини блато од плувачке, и намаза блато на очи слепог И рекао му: Иди, опери се у базену Силоам, што се тумачи као Послат. Отишао је дакле и опрао се, и вратио се видећи.

Суседи дакле и они који су га раније виђали јер је био слеп, говорили су: Није ли ово онај који је седео и просио? Други говораху да је то он, други пак да је сличан њему. Онај говораше да је то он. Говорили су дакле њему: Како су ти отворене очи? Онај одговори и рече: Човек звани Исус направио је блато и намазао моје очи, и рекао ми је: Иди у базен Силоамски и умиј се. Отишао сам, умио се и прогледао сам. Рекоше дакле њему: Где је онај? Говори: Не знам.

Воде га к Фарисејима, онога који је некада био слеп. Била је субота када је Исус направио блато и отворио његове очи. Опет дакле питали су га и фарисеји како је прогледао. Он пак

рече њима: Блато ми је ставио на очи, и умрио сам се, и видим. Говорили су дакле неки од Фарисеја: Овај човек није од Бога, јер не чува суботу. Други говорили: Како може човек грешник такве знаке чинити? И беше подела међу њима. Говоре слепом опет: Ти шта говориш о њему, јер ти је отворио очи? А он рече: Пророк је. Не вероваше, дакле, Јудеји о њему да је слеп био и да је прогледао, док не позваше родитеље његове, оног који је прогледао. И упиташе их говорећи: Овај је син ваш, кога ви кажете да је слеп рођен? Како дакле сада види? Одговорили су њима родитељи његови и рекли: Знамо да је овај син наш и да је слеп рођен. Како сада види не знамо, или ко је отворио његове очи ми не знамо, он је пунолетан, њега питајте, он ће о себи говорити. Ово рекоше његови родитељи зато што су се бојали Јевреја, јер су се Јевреји већ договорили да, ако неко призна да је он Христос, буде изгнан из синагоге. Због овога његови родитељи рекоше: Пунолетан је, њега питајте. Позваше дакле по други пут човека који беше слеп и рекоше му: Дај славу Богу; ми знамо да је овај човек грешник. Одговорио је дакле онај и рекао: Да ли је грешник, не знам; једно знам, да сам био слеп, а сада видим. Рекоше му поново: Шта ти је учинио? Како ти је отворио очи? Одговорио им је: Рекао сам вам већ, и нисте чули. Шта поново хоћете да чујете? Зар и ви хоћете да постанете његови ученици? Извргли су га и рекли: Ти си ученик онога, а ми смо Мојсијеви ученици. Ми знамо да је Бог говорио Мојсију, али овог не знамо одакле је. Одговорио је човек и рекао им: У овоме је заиста дивно, да ви не знате одакле је, а отворио ми је очи. Ми знамо да Бог грешнике не слуша, али ако је неко богобојазан и чини вољу његову, овога слуша. Од века се није чуло да је неко отворио очи слепорођеног. Ако овај не би био од Бога, не би могао чинити ништа. Одговорили су и рекли му: У гресима си се ти цео родио, и ти нас учиш? И избацили су га напоље. Чуо је

Исус да су га избацили напоље, и нашавши га рекао му је: Ти верујеш у Сина Божјег? Онај одговори и рече: Ко је, Господе, да верујем у њега? Рече му Исус: И видео си га, и онај који говори с тобом, он је. Он рече: Верујем, Господе, и поклони му се. И рече Исус: У суд ја у овај свет дођох, да они који не виде виде, и они који виде слепи постану. И чули су ово неки од Фарисеја који су били с њим, и рекли су му: Зар и ми слепи смо? Рекао им је Исус: ако бисте слепи били, не бисте имали грех; али сада кажете да видимо, па ваш грех остаје.

10

Заиста, заиста вам кажем, онај који не улази кроз врата у двориште оваца, него се пење одандле, онај је лопов и разбојник. Онај који улази кроз врата јесте пастир оваца. Овоме вратар отвара, и овце његов глас слушају, и своје овце зове по имену и изводи их. И када своје овце изведе, пред њима иде, и овце њему следе, јер знају глас његов. Страном пак неће следити, него ће побећи од њега, јер не знају глас странаца. Ову причу рече им Исус, али они не разумеше шта им говораше. Рекао им је дакле Исус опет: Заиста, заиста вам кажем да сам ја врата оваца. Сви који су дошли пре мене лопови су и разбојници, али овце их нису слушале. Ја сам врата, ако неко уђе кроз мене, биће спасен, и ући ће и изаћи ће, и наћи ће пашњак. Лопов долази само да украде, да убије и да уништи, ја сам дошао да живот имају и да га имају у изобиљу. Ја сам добар пастир. Добар пастир своју душу полаже за овце. Најамни радник, који није пастир и коме овце нису његове, види вука како долази, оставља овце и бежи, а вук их граби и расипа. А најамник бежи, јер је најамник и није му брига за овце. Ја сам добар пастир и знам своје, и моји мене познају, Као што ме отац зна и ја знам оца, и душу своју

полажем за овце. И друге овце имам које нису из овог дворишта, и њих морам довести, и мој глас ће чути, и постаће једно стадо, један пастир. Због овога ме Отац љуби, јер ја полажем душу своју, да је поново узмем. Нико је не узима од мене, него ја сам је полажем од себе, власт имам да је положим, и власт имам да је поново узмем, ову заповест примих од Оца мог. Подела је дакле опет настала међу Јеврејима због ових речи. Говорили су многи од њих: Демона има и луд је, зашто га слушате? Други говораху: ово нису речи опседнутог демоном. Зар демон може отварати очи слепих?

Догодило се пак посвећење у Јерусалиму, и беше зима, И ходао је Исус у храму у Соломоновом трему. Опколили су га дакле Јудејци и говорили му: До кад ћеш душу нашу узимати? Ако си ти Христос, реци нам отворено. Одговорио им је Исус: Рекао сам вам, и не верујете. Дела која ја чиним у име Оца мог, она сведоче о мени. Али ви не верујете, јер нисте од оваца мојих, као што сам вам рекао. Овце моје слушају мој глас, и ја их познајем, и оне ме следе, И ја им дајем вечни живот, и неће никада погинути, и нико их неће зграбити из моје руке. Отац мој, који ми је дао, већи је од свих, и нико не може да отме из руке мога оца. Ја и Отац једно смо. Јевреји су дакле опет понели камење да би га каменовали. Одговорио им је Исус: Многа добра дела показао сам вама од Оца мог, због којег од њих дела ме камењујете? Одговорише му Јудејци говорећи: О добром делу те не камењујемо, него о богохулству, и зато што ти, будући човек, чиниш себе Богом. Одговорио им је Исус: Није ли написано у вашем закону: Ја рекох, богови сте? Ако је оне назвао боговима, према којима је дошла реч Божја, и не може се поништити Писмо, Кога је Отац освештао и послао у свет, ви кажете да хулиш, зато што сам рекао: Син Божији сам? Ако не чиним дела оца мога, не верујте ми, Ако ли

чиним, чак ако мени не верујете, делима верујте, да знате и верујете да је у мени Отац и ја у њему. Тражили су дакле опет да га ухвате, и изашао је из њихових руку.

И отишао је опет преко Јордана, на место где је Јован први пут крштавао, и остао је тамо. И многи дошли к њему и говорили да Јован заиста није учинио ниједан знак, али све што је Јован рекао о овоме било је истинито. И многи су тамо веровали у њега.

11

Био је неки болестан Лазар из Витаније, из села Марије и Марте, сестре њене. А Марија беше она која је помазала Господа миром и обрисала стопала његова својим косама, чији брат Лазар беше болестан. Послале су дакле сестре к њему говорећи: Господе, гле, онај кога волиш болује. Чувши то, Исус рече: Ова болест није на смрт, него за славу Божју, да би Син Божји био прослављен кроз њу. А Исус је волео Марту и њену сестру и Лазара. Као што је дакле чуо да је болестан, тада је заиста остао на месту где је био два дана, Затим, после овога, говори ученицима: Хајдемо у Јудеју опет. Ученици му говоре: Рабине, Јудејци су управо тражили да те камењем убију, а ти опет идеш тамо? Одговорио је Исус: Зар дан нема дванаест сати? Ако неко хода дању, не спотиче се, јер види светлост овога света, Ако ли ко хода ноћу, спотиче се, јер светлост није у њему. Ово је рекао, и после овога каже им: Лазар, пријатељ наш, заспао је, али идем да га пробудим. Рекоше дакле ученици његови: Господе, ако је заспао, спашће се. Исус је говорио о његовој смрти, али су они мислили да говори о спавању. Тада им дакле Исус отворено рече: Лазар је умро, И радујем се због вас да верујете, јер нисам био тамо,

али хајдемо к њему. Рекао је дакле Тома, звани Близанац, својим саученицима: Хајде да идемо и ми да умремо са њим.

Дошавши дакле, Исус га је нашао већ четири дана у гробу. Витанија је била близу Јерусалима, око петнаест стадија, И многи од Јевреја дошли су к Марти и Марији да их утеше због њиховог брата. Марта дакле, када је чула да Исус долази, изашла му је у сусрет, а Марија је седела у кући. Рече дакле Марта Исусу: Господе, да си био овде, брат мој не би умро. Али и сада знам да шта год затражиш од Бога, даће ти Бог. Каже јој Исус: Устаће брат твој. Марта му говори: Знам да ће устати у васкрсењу у последњи дан. Рекао јој је Исус: Ја сам васкрсење и живот. Онај који верује у мене, чак и ако умре, живеће, и сваки онај који живи и верује у мене неће умрети вавек. Верујеш ли ово? Говори му: Да, Господе, ја сам поверовао да си ти Христос, Син Божји, онај који долази на свет. И рекавши ово, отиде и позва Марију, сестру своју, тајно рекавши: Учитељ је овде и зове те. Она, када је чула, устаје брзо и долази према њему. Исус још није био дошао у село, него је био на месту где га је Марта сусрела. Јудејци који су били с њом у кући и тешили је, видевши да је Марија брзо устала и изишла, пошли су за њом, говорећи да иде у гробницу да тамо плаче. Марија дакле, када дође где беше Исус, видевши га паде му к стопалима говорећи му: Господе, да си био овде, не би умро мој брат. Исус дакле, када је видео њу како плаче и Јевреје који су дошли с њом како плачу, негодовао је у духу и узнемирио се, И рече: Где сте га положили? Говоре му: Господе, дођи и види. Исус заплака. Говораху дакле Јудеји: Ево како га вољаше! Неки од њих рекоше: Није ли могао овај, који је отворио очи слепог, учинити да и овај не умре? Исус, дакле, опет дубоко узбуђен у себи, долази до гроба. То је била пећина, и камен је лежао на

њој. Исус каже: Подигните камен. Марта, сестра умрлог, каже њему: Господе, већ смрди, јер је четврти дан. Каже јој Исус: Нисам ли ти рекао да ћеш, ако верујеш, видети славу Божју? Подигоше дакле камен где је мртви лежао. Исус пак подиже очи горе и рече: Оче, захваљујем ти зато што си ме чуо. Ја али знао сам да ме увек чујеш, али због гомиле која стоји около рекао сам, да би поверовали да си ме ти послао. И рекавши ове ствари, великим гласом повикао: Лазаре, дођи напоље. И изашао је мртви, везан по стопалима и рукама платнима, и лице његово је било обмотано платном. Каже им Исус: Одрешите га и пустите га да иде.

Многи дакле од Јевреја који су дошли ка Марији и видели шта је учинио Исус, поверовали су у њега. Неки од њих су отишли фарисејима и рекли им шта је учинио Исус. Сакупили су дакле главни свештеници и фарисеји веће и говорили: Шта да чинимо, јер овај човек чини многе знаке? Ако га пустимо тако, сви ће веровати у њега, и доћи ће Римљани и узеће и наше место и наш народ. Један од њих, Кајафа, који беше поглавар свештенички оне године, рекао им је: ви не знате ништа, Нити разматрате да је нама корисно да један човек умре за народ, а да не пропадне цео народ. Ово и од себе не рекао, али, будући првосвештеник те године, пророковао је да Исус треба да умре за тај народ. И не за тај народ само, него да и расејану децу Божју сакупи у једно. Од тог дана дакле саветовали су се да га убију. Исус дакле више није отворено ходао међу Јеврејима, него је отишао одатле у крај близу пустиње, у град звани Ефрем, и тамо је боравио са својим ученицима. Беше близу Пасха Јевреја, и многи су отишли у Јерусалим из земље пре Пасхе да очисте себе. Тражили су дакле Исуса и говорили једни с другима стојећи у храму: Шта мислите, да ће доћи на празник? Главни свештеници и

фарисеји били су дали заповест да, ако неко зна где је, пријави, како би га ухватили.

12

Исус дакле дође шест дана пре Пасхе у Витанију, где је био Лазар који је умро, кога је подигао из мртвих. Приредили су му дакле вечеру тамо, и Марта је служила, а Лазар је био један од оних који су лежали с њим за трпезом. Марија је дакле узевши фунту чистог скупоценог нардовог мира помазала стопала Исуса и обрисала својом косом његова стопала, а кућа се напунила мирисом мира. Каже дакле један од његових ученика, Јуда Симонов Искаротски, онај који је намеравао да га преда, Зашто ово миро није било продато за триста динара и дато сиромашнима? Рекао је пак ово не зато што му је било стало до сиромашних, него зато што је био лопов, и имао је ковчежић и носио је оно што је бацано. Рекао је дакле Исус: Пусти је, за дан моје сахране сачувала је то. Сиромашне јер увек имате са собом, мене пак не увек имате. Сазнала је дакле велика гомила из Јудејаца да је тамо, и дошли су не само због Исуса, него и да виде Лазара кога је подигао из мртвих. А главни свештеници су планирали да убију и Лазара. зато што су многи од Јевреја одлазили због њега и веровали у Исуса.

Следећег дана велика гомила која је дошла на празник, чувши да Исус долази у Јерусалим, Узеше гране палми и изиђоше у сусрет њему, и викаше: Осана! Благословен онај који долази у имену Господа, цар Израилџа. Нашавши пак младо магаре, Исус сео на њега, као што је написано, Не бој се, кћери Сиона, ево цар твој долази седећи на ждребету магарца.

Ово његови ученици нису знали најпре, али када је Исус био прослављен, тада су се сетили да је ово било о њему написано и да су ово учинили њему. Гомила која је била са њим сведочила је дакле када је Лазара позвао из гроба и подигао га из мртвих. Због овога му је и изашла у сусрет гомила, јер су чули да је он учинио овај знак. Фарисеји дакле рекоше међу собом: Видите да не користите ништа? Ево, свет отиде за њим.

Било је неких Грка међу онима који су ишли горе да се поклоне на празнику. Ови дакле приступише Филипу, онеме из Витсаиде Галилејске, и питаху га говорећи: Господару, хоћемо да видимо Исуса. Долази Филип и говори Андреји, а затим Андреја и Филип говоре Исусу, А Исус им одговори говорећи: Дошао је час да буде прослављен Син Човечији. Заиста, заиста вам кажем, ако зрно пшенице не падне у земљу и не умре, оно остаје само, али ако умре, доноси много плода. Онај који воли своју душу изгубиће је, а онај који мрзи своју душу у овом свету, чуваће је за вечни живот. Ако ми ко служи, нека ме следи, и где сам ја, тамо ће и мој слуга бити, и ако ми ко служи, Отац ће га почитити. Сада је душа моја узнемирена, и шта да кажем? Оче, спаси ме од овог часа. Али због тога сам дошао у овај час. Оче, прослави своје име. Дошао је, дакле, глас са неба: и прославио сам и опет ћу прославити. Гомила дакле која је стајала и чула говораше да је гром постао, други говораху: анђео му је говорио. Одговорио је Исус и рекао: Не због мене овај глас је постао, него због вас. Сада је суд овог света, сада ће владар овог света бити избачен напоље, И ја, ако будем уздигнут са земље, све ћу привући к себи. Ово пак говораше означавајући каквом смрћу имаше да умре. Гомила му одговори: Ми смо чули из закона да Христос остаје довека, а како ти кажеш да треба да

буде уздигнут Син Човечији? Ко је тај Син Човечији? Рекао им је дакле Исус: Још мало времена светлост је са вама, ходајте док имате светлост, да вас тама не обузме, и онај који ходи у тами не зна куда иде. Док имате светлост, верујте у светлост, да бисте постали синови светлости. Ово је говорио Исус, а затим је отишао и сакрио се од њих.

Иако је учинио толико знакова пред њима, они нису веровали у њега да би се испунила реч пророка Исаије коју је рекао: Господе, ко је веровао проповеди нашој? И рука Господња коме је откривена? Због овога нису могли да верују, јер је опет рекао Исаија, Ослепио је њихове очи и отврднуо њихово срце, да не виде очима и разумеју срцем и обрете се, и исцелићу их.

Ово рече Исаија када виде славу његову и говораше о њему. Ипак, међутим, и од владара многи су веровали у њега, али због Фарисеја нису признавали, да не буду избачени из синагоге. Јер они су више волели славу људску него славу Божју.

Исус је повикао и рекао: Онај који верује у мене, не верује у мене, него у Оног који ме је послао, И онај који види мене, види оног који ме је послао. Ја сам светлост дошао у свет, да сваки који верује у мене не остане у тами. И ако ко чује моје речи и не верује, ја га не судим, јер нисам дошао да судим свет, него да спасем свет. Онај који одбацује мене и не прима моје речи има оног који га суди; реч коју сам говорио, она ће га судити на последњи дан. зато што ја од себе нисам говорио, него онај који ме је послао, Отац, сам ми је заповест дао шта да кажем и шта да говорим, И знам да је заповест његова

живот вечни. Оно што дакле говорим ја, као што ми је рекао Отац, тако говорим.

13

Пре празника пасхе, знајући Исус да је дошао његов сат да отиде из овог света ка Оцу, воливши своје који су у свету, до краја их је волео. И када је вечера била, пошто је ђаво већ ставио у срце Јуде Симона Искаротског да га преда, Знајући Исус да му је отац све дао у руке, и да је од Бога изашао и ка Богу иде, устаје од вечере и одлаже одећу, и узевши пешкир, опасао је себе. Затим је бацио воду у лавор и почео да пере стопала ученика и да их брише пешкиром којим је био опасан. Долази дакле према Симону Петру, и говори му онај: Господе, ти мени переш ноге? Одговорио је Исус и рекао му: Оно што ја чиним, ти не знаш сада, али ћеш знати после овога. Каже му Петар: Нећеш ми опрати стопала довека. Одговори му Исус: Ако те не оперем, немаш удела са мном. Симон Петар му говори: Господе, не само стопала моја, него и руке и главу. Исус му говори: Онај који је окупан нема потребу да пере стопала, него је цео чист, и ви сте чисти, али не сви. Знао је јер онога који га предаје, због тога је рекао: нисте сви чисти.

Када је, дакле, опрао њихова стопала и узео своје одежде, легавши опет рече им: Знате ли шта сам вам учинио? Ви ме зовете Учитељ и Господ, и добро кажете, јер јесам. Ако сам дакле ја опрао ваше ноге, Господ и Учитељ, и ви треба једни другима да перете ноге. Јер сам вам дао пример, да као што сам ја учинио вама, и ви чините. Заиста, заиста вам кажем, није роб већи од господара свог, нити апостол већи од онога који га је послао. Ако ове ствари знате, блажени сте ако их чините. Не говорим о свима вама, ја знам које сам изабрао,

али да се писмо испуни: онај који једе хлеб са мношћом подигао је на мене своју пету. Од сада вам кажем пре него што се догоди, да када се догоди верујете да сам ја. Заиста, заиста вам кажем, онај који прима ако неког пошаљем, мене прима, а онај који мене прима, прима Оног који ме је послао.

Рекавши ове ствари, Исус беше узнемирен духом, и посведочио је и рекао: Амин, амин, кажем вам да ће један од вас предати ме. Ученици су дакле гледали једни у друге, будући у недоумици о коме говори. Један од његових ученика лежао је на крилу Исуса, кога је Исус волео, Нагиње дакле овоме Симон Петар да сазна ко би био о коме говори. Паднувши онај на груди Исуса, говори њему: Господе, ко је? Одговара Исус: Онај је коме ћу ја, заронивши залогај, дати. И заронивши залогај, даје га Јуди, сину Симона Искариота. И после залогаја онда је ушао у њега сатана. Каже му дакле Исус: Оно што чиниш, учини брже. Ово, међутим, ниједан од оних који су лежали није знао зашто му је то рекао. Неки су јер мислили, пошто је Јуда имао благајну, да му Исус говори: купи шта нам треба за празник, или да нешто да сиромашнима. Узевши дакле залогај, онај одмах изађе, а беше ноћ.

Када је дакле изашао, Исус каже: Сада је прослављен Син Човечији, и Бог је прослављен у њему. Ако је Бог био прослављен у њему, и Бог ће га прославити у себи, и одмах ће га прославити. Деца, још мало сам са вама. Тражићете ме, и као што рекох Јеврејима да где ја идем, ви не можете доћи, и вама то кажем сада. Нову заповест дајем вама да волите једни друге, као што сам ја волео вас, да и ви волите једни друге. У овоме ће сви знати да сте моји ученици, ако имате љубав једни према другима. Каже њему Симон Петар: Господе, где

идеш? Одговорио му Исус: Где ја идем, не можеш ме сада следити, али ћеш ме касније следити. Петар му говори: Господе, зашто не могу сада да те следим? Душу своју ћу положити за тебе. Одговорио му је Исус: Душу своју за мене ћеш положити? Заиста, заиста ти кажем, неће петао запевати док ме три пута не порекнеш.

14

Нека се не узнемирава срце ваше; верујте у Бога и у мене верујте. У кући оца мога има много станова, а ако не, рекао бих вам, идем да вам припремим место. И ако отидем и припремим вама место, поново долазим и узећу вас к себи, да где сам ја, и ви будете. И где ја идем знате, и пут знате. Каже му Тома: Господе, не знамо куда идеш, и како можемо знати пут? Исус му говори: Ја сам пут и истина и живот, нико не долази к Оцу ако не кроз мене. Ако бисте ме познали, познали бисте и мог оца. И од сада га познајете и видели сте га. Филип му каже: Господе, покажи нам Оца и довољно нам је. Каже му Исус: Толико времена сам са вама, и ниси ме познао, Филипе? Онај који је мене видео, видео је Оца, и како ти кажеш: Покажи нам Оца? Не верујеш ли да сам ја у Оцу и Отац у мени? Речи које ја говорим вама, не говорим од себе, него Отац који остаје у мени, он сам чини дела. Верујте ми да сам ја у Оцу и Отац у мени, ако ли не, верујте ми због самих дела. Заиста, заиста вам кажем, онај који верује у мене, дела која ја чиним и он ће учинити, и већа од ових ће учинити, јер ја идем ка Оцу мом. И шта год да затражите у моје име, ово ћу учинити, да би Отац био прослављен у Сину. Ако ишта затражите у моје име, ја ћу то учинити.

Ако ме волите, чувајте моје заповести. и ја ћу питати Оца, и Он ће вам дати другог Заступника, да остане са вама у век Дух истине, који свет не може примити, јер га не види нити га познаје, ви га познајете, јер код вас остаје и у вама ће бити. Нећу вас оставити као сирочад, долазим к вама. Још мало и свет ме више неће видети, ви пак видите ме, јер ја живим и ви ћете живети. У онај дан ви ћете знати да сам ја у Оцу мом и ви у мени и ја у вама. Онај који има моје заповести и чува их, тај је онај који воли мене, а онај који воли мене биће вољен од мога оца, и ја ћу волети њега и показаћу му себе. Говори му Јуда, не онај Искариот: Господе, шта је постало да нама намераваш открити себе а не свету? Одговорио је Исус и рекао му: Ако ме ко воли, чуваће моју реч, и Отац мој волеће га, и доћи ћемо к њему и стан ћемо код њега учинити. Онај који ме не љуби не чува моје речи, и реч коју чујете није моја, него Оца који ме је послао.

Ове ствари сам вам говорио док сам остајао међу вама, А Утешитељ, Дух Свети, кога ће Отац послати у моје име, он ће вас научити свему и подсетиће вас свега што сам вам рекао. Мир остављам вама, мир мој дајем вама; не као што свет даје, ја дајем вама. Нека се не узнемирава срце ваше нити нека страхује. Чули сте да сам вам рекао: идем и долазим к вама. Да сте ме волели, радовали бисте се што сам рекао: идем к Оцу, јер је Отац мој већи од мене. И сада сам вам рекао пре него што се догоди, да када се догоди, верујете. Више нећу много говорити са вама, јер долази владар овог света, и он у мени нема ништа, Али да зна свет да волим Оца, и као што ми је заповедио Отац, тако чиним. Устаните, идемо одавде.

Ја сам истинита лоза, и мој отац је земљорадник. Сваку грану у мени која не носи плод узима, и сваку ону која носи плод чисти, да више плода носи. Ви сте већ чисти због речи коју сам вам говорио. Останите у мени, а ја у вама. Као што грана не може плод да носи од себе саме, ако не остане на лози, тако ни ви не можете, ако не останете у мени. Ја сам лоза, ви сте гране. Онај који остаје у мени и ја у њему, овај носи много рода, јер без мене не можете чинити ништа. Ако неко не остане у мени, биће бачен напоље као грана и осушиће се, и скупљају их и бацају у ватру, и гори се. Ако останете у мени и речи моје остану у вама, шта год пожелите, тражите, и биће вам. У овоме је прослављен Отац мој, да много плода носите и постанете ми ученици. Као што ме је Отац волео, тако сам и ја вас волео; останите у мојој љубави. Ако моје заповести чувате, остаћете у мојој љубави, као што сам ја заповести свога оца сачувао и остајем у његовој љубави. Ово сам вам говорио да моја радост у вама остане и да ваша радост буде испуњена. Ово је заповест моја, да волите једни друге као што сам вас волео. Већу од ове љубав нико нема, да неко душу своју положи за пријатеље своје. Ви сте моји пријатељи ако чините оно што вам ја заповедам. Више вас не називам робовима, јер роб не зна шта чини његов господар, већ сам вас назвао пријатељима, јер све што сам чуо од свог оца открио сам вама. Не ви мене избрасте, него ја избрах вас, и поставих вас да ви идете и род носите, и род ваш да остане, да шта год затражите од Оца у име моје, да вам да. Ово вам заповедам да волите једни друге.

Ако вас свет мрзи, знајте да је мене мрзео пре вас. Да сте из света били, свет би своје волео, али пошто из света нисте, него сам ја вас избрао из света, због тога вас свет мрзи. Сећајте се речи које сам вам рекао: није роб већи од господара

свог. Ако су мене прогонили, и вас ће прогонити; ако су моју реч чували, и вашу ће чувати. Али ово све ће учинити вама због имена мога, јер не знају Онога који ме је послао. Да нисам дошао и говорио њима, не би имали греха, али сада немају изговор за грех свој. Онај који мрзи мене, мрзи и мог оца. Ако дела не учиних међу њима која ниједан други није учинио, не би имали греха, али сада су видели и омрзнули и мене и оца мог. Али да би се испунила реч написана у њиховом закону: Мрзели су ме без разлога. Када дође Заступник кога ћу ја послати вама од Оца, Дух истине који од Оца излази, Он ће сведочити о мени, И ви сведочите, зато што сте од почетка са мном.

16

Ово сам вам говорио да не будете саблажњени. Изгнанике ће учинити од вас, али долази час да сваки онај који вас убије мисли да приноси службу Богу. И ово ће учинити, зато што нису познали Оца нити мене. Али ово сам вам говорио да када дође час, сећате се тога што сам вам ја рекао. Ово вам пак од почетка нисам рекао, јер сам био са вама. Сада пак идем ка ономе који ме је послао, и нико од вас ме не пита где идеш. Али зато што сам вам ово говорио, бол је испунио ваше срце. Али ја вам истину говорим, корисно је вама да ја одем. Јер ако ја не одем, Утешитељ неће доћи к вама, али ако одем, послаћу га к вама. И када дође, онај ће укорити свет о греху и о правди и о суду. о греху заиста, зато што не верују у ме, О правди пак, зато што ка Оцу мом одлазим и више ме не видите, О суду пак, зато што је владалац овог света осуђен. Још много имам да вам кажем, али не можете то поднети сада. Кад дође онај, Дух истине, водиће вас у сву истину, јер неће говорити од себе, него колико чује говориће, и долазеће ствари објавиће вама.

Онај ће ме прославити, јер ће узети из мога и објавити вама. Све што има Отац моје је, због тога рекох да ће из мојега узети и објавити вама. Мало и не видите ме, и опет мало и видећете ме, јер ја идем ка Оцу. Рекоше дакле његови ученици једни другима: Шта је ово што нам говори: мало и не видите ме, и опет мало и видећете ме, и то да ја идем к Оцу? Говорили су дакле: Шта је ово што говори мало? Не знамо шта говори. Знао је дакле Исус да су хтели да га питају, и рекао им је: О овоме разговарате једни са другима зато што сам рекао: мало и не видите ме, и опет мало и видећете ме? Заиста, заиста вам кажем да ћете ви плакати и нарицати, а свет ће се радовати, ви ћете се жалостити, али ће ваша жалост у радост постати. Жена када рађа, има бол, јер је дошао њен сат, али када роди дете, више се не сећа невоље због радости јер је рођен човек на свет. И ви, дакле, сада заиста имате бол, али поново ћу вас видети и радоваће се ваше срце, и вашу радост нико не узима од вас. И у онај дан ме нећете питати ништа. Амин, амин, кажем вам да колико год бисте тражили Оца у моје име, даће вам. До сада нисте тражили ништа у моје име; тражите и примићете, да ваша радост буде испуњена. Ове ствари говорио сам вама у причама, али долази час када вам више нећу говорити у причама, него ћу вам отворено објавити о Оцу. У онај дан у моје име тражићете, и не кажем вама да ћу ја питати Оца о вама. Сам Отац воли вас, зато што сте ви мене заволели и поверовали да сам ја од Бога изашао. Изашао сам од Оца и дошао сам у свет; поново остављам свет и идем ка Оцу. Кажу му ученици његови: Ево, сада отворено говориш и никакву причу не кажеш. Сада знамо да знаш све и немаш потребу да те ико пита. У ово верујемо да си од Бога изашао. Одговорио им је Исус: Управо сада верујете? Ево долази час, и сада је дошао, да се расејете сваки у своје и мене самог оставите, и нисам сам, јер Отац је са мном. Ово сам вам

говорио да у мени имате мир. У свету ћете имати невољу, али охрабрите се, ја сам победио свет.

17

Ово је говорио Исус, и подигао је своје очи ка небу и рекао: Оче, дошао је час, прослави свога Сина, да и Син твој прослави тебе, Као што си му дао власт над сваким телом, да свима онима које си му дао, даће им живот вечни. Ово пак је вечни живот: да познају тебе, јединог истинитог Бога, и онога кога си послао, Исуса Христа. Ја сам те прославио на земљи, завршио сам посао који си ми дао да учиним. И сада ме прослави ти, Оче, код себе самог оном славом коју сам имао пре него што је свет постојао, код тебе. Објавио сам твоје име људима које си ми дао из света. Теби су припадали и мени си их дао, и они су сачували твоју реч. Сада су знали да је све што си ми дао од тебе, зато што сам речи које си ми дао предао њима, и они су их примили, и истински су спознали да сам од тебе изашао, и поверовали су да си ме ти послао. Ја о њима питам, не питам о свету, него о онима које си ми дао, јер су твоји, И све моје твоје је и твоје моје, и прослављен сам у њима. И више нисам у свету, а ови су у свету, и ја долазим к теби. Оче свети, сачувај их у имену твојем које си ми дао, да буду једно као ми. Када сам био са њима у свету, ја сам их чувао у твојем имену, оне које си ми дао сачувао сам, и ниједан од њих није пропао осим сина уништења, да би се писмо испунило. Сада пак долазим к теби, и ово говорим у свету да имају радост моју испуњену у себи. Ја сам дао њима твоју реч, и свет их је мрзео, зато што нису од овог света, као што ни ја нисам од овог света. Не молим да их узмеш из света, него да их сачуваш од зла. Нису из света, као што ја нисам из света. Освети их у твојој истини, твоја реч је истина. Као што си ме

ти послао у свет, тако сам и ја послао њих у свет. И за њих ја посвећујем себе, да и они буду посвећени у истини. Не питам само о овима, него и о онима који верују у мене кроз њихове речи, Да сви једно буду, као што си ти, Оче, у мени и ја у теби, да и они у нама једно буду, да свет верује да си ти ме послао. И ја славу коју си ми дао дао сам њима, да буду једно као што смо ми једно Ја у њима и ти у мени, да буду усавршени у једно, и да зна свет да си ме ти послао и да си их волео као што си мене волео. Оче, желим да они које си ми дао буду са мном где сам ја, да виде моју славу коју си ми дао, јер си ме волео пре оснивања света. Оче праведни, свет те није познао, али ја сам те познао, и ови су познали да си ме ти послао. И учинио сам познатим њима име твоје и учинићу га познатим, да љубав којом си ме љубио у њима буде, и ја у њима.

18

Ово рекавши, Исус изађе са ученицима својим преко потока Кедрона, где беше башта, у коју уђе он и ученици његови. Знао је и Јуда који га је предавао то место, јер се Исус често сабирао тамо са својим ученицима. Јуда је, дакле, узевши кохорту и помоћнике од првосвештеника и фарисеја, дошао тамо са буктињама, лампама и оружјем. Исус, дакле, знајући све што долази на њега, изашао је и рекао им: Кога тражите? Одговорили су му: Исуса Назарећанина. Каже им Исус: Ја сам. А стајао је и Јуда, онај који га предаје, са њима. Када им је дакле рекао да сам ја, отишли су уназад и пали на земљу. Опет их дакле упита: Кога тражите? Они пак рекоше: Исуса Назарећанина. Одговорио је Исус: Рекао сам вам да сам ја. Ако дакле мене тражите, пустите ове да иду. да би се испунила реч коју је рекао: Оне које си ми дао, нисам изгубио ниједног од њих. Симон Петар, дакле, имајући мач, извукао га

је и ударио роба првосвештеника и одсекао му десно ухо, а име робу беше Малх. Рекао је дакле Исус Петру: Баци мач у корице! Чашу коју ми је дао Отац, зар да је не испијем?

Дакле, кохорта и командант и слуге Јевреја ухватише Исуса и везаше га. И одвели су га прво к Ани, јер је био таст Кајафе, који је био поглавар свештенички те године. А Кајафа је био онај који је саветовао Јеврејима да је корисно да један човек погине за народ. Пратио је Исуса Симон Петар и други ученик. Али онај ученик био је познат првосвештенику и ушао је заједно са Исусом у двориште првосвештеника, А Петар је стајао напољу према вратима. Изашао је дакле други ученик, који је био познат архијереју, и рекао вратарки, и увео Петра. Каже дакле слушкиња вратарка Петру: Ниси ли и ти од ученика овог човека? Каже онај: Нисам. Стајали су роби и помоћници који су направили ватру од ђумура, јер беше хладно, и грејали су се, а са њима беше и Петар, стојећи и грејући се. Првосвештеник је дакле питао Исуса о његовим ученицима и о његовом учењу. Исус му је одговорио: Ја сам отворено говорио свету, увек сам учио у синагоги и у храму, где Јевреји увек долазе заједно, и у тајности нисам говорио ништа. Зашто ме питаш? Питај оне који су чули шта сам им говорио, ево они знају шта сам рекао. Када је он ово рекао, један од помоћника који је стајао ту дао је ударац Исусу рекавши: Тако ли одговараш првосвештенику? Одговорио му је Исус: ако сам лоше говорио, посведочи о злу, ако ли добро, зашто ме удараш? Ана га је послао везаног ка Кајафи, првосвештенику. Био је а Симон Петар стојећи и грејући се. Рекли су дакле њему: Ниси ли и ти од његових ученика? Порекао је дакле онај и рекао: Нисам ја. Каже један од робова првосвештеника, рођак будући оног коме је Петар одсекао

ухо: Нисам ли ја тебе видео у врту са њим? Опет дакле, Петар је порекао, и одмах је петао прогласио.

Воде дакле Исуса од Кајафе у преторијум, а беше рано, и они не уђоше у преторијум, да се не би оскврнили, него да једу пасху. Изашао је дакле Пилат према њима и рекао: Какву оптужбу доносите против овог човека? Одговорили су и рекли му: Да овај није злочинац, не бисмо ти га предали. Рекао им дакле Пилат: Узмите га ви и према вашем закону судите му. Рекоше му дакле Јевреји: Нама није дозвољено да убијемо никога, да се испуни реч Исуса коју је рекао, означавајући каквом ће смрћу умрети. Пилат је дакле поново ушао у преторијум и позвао Исуса и рекао му: Ти си цар Јудејаца? Одговорио му је Исус: Од себе ли ти ово кажеш или су ти други рекли о мени? Одговорио је Пилат: Зар сам ја Јудејац? Твој народ и главни свештеници предали су те мени. Шта си учинио? Одговорио је Исус: Царство моје није из овог света. Ако би царство моје било из овог света, моји помоћници би се борили да не будем предат Јеврејима. Али сада моје царство није одавде. Рекао му дакле Пилат: Дакле, ти си краљ? Одговорио Исус: Ти кажеш да сам ја краљ. Ја сам се за ово родио и за ово сам дошао на свет, да сведочим истини. Свако ко је од истине слуша мој глас. Пилат му каже: Шта је истина? И рекавши ово, поново изиђе к Јеврејима и рече им: Ја не налазим никакву кривицу у њему. Али обичај је код вас да вам једног пустим на Пасху, желите ли дакле да вам пустим краља Јевреја? Они викнуше дакле опет сви говорећи: Не овога, него Вараву! Беше пак Вараву разбојник.

Тада дакле Пилат узе Исуса и ишиба га. И војници, исплевши круну од трња, ставише је на његову главу и огрнуше га пурпурном хаљином И говорили су: Здраво, царе Јевреја, и давали су му ударце. Изашао је дакле поново напоље Пилат и говори им: Ево, водим вам га напоље, да знате да у њему не налазим никакву кривицу. Изашао је дакле Исус напоље, носећи трњев венац и пурпурну одећу. И каже им: Ево човек. Када дакле видеше га главни свештеници и помоћници, повикаше говорећи: Разапни, разапни га! Каже им Пилат: Узмите га ви и разапните, јер ја не налазим у њему кривицу. Одговорили су му Јевреји: ми имамо закон, и према нашем закону дужан је умрети, јер је себе учинио Божјим сином. Када је дакле Пилат чуо ову реч, још више се уплашио, И ушао је у преторијум поново и говори Исусу: Одакле си ти? А Исус му не даде одговор. Каже му дакле Пилат: Мени ли не говориш? Не знаш ли да имам власт да те разапнем и имам власт да те пустим? Одговорио је Исус: Не би имао никакав ауторитет према мени да ти није био дат одозго; због тога онај који ме предаје теби има већи грех. Из овог је Пилат тражио да га пусти, али Јудејци су викали говорећи: ако овог пустиш, ниси пријатељ Цезаров. Сваки који себе чини краљем противречи Цезару. Пилат дакле, чувши ову реч, изведе Исуса напоље иседе на судницу на месту званом Литострот, а на јеврејском Габата. Беше припрема пасхе, а час беше око шестог, и говори Јеврејима: Ево цара вашег. Они су викали: Узми, узми, разапни га! Пилат им говори: Да разапнем вашег краља? Главни свештеници су одговорили: Немамо краља осим Цезара. Тада га је, дакле, предао њима да буде разапет.

Примили су пак Исуса и одвели га, и носећи свој крст, изашао је на место звано Лобања, које се на јеврејском зове Голгота. где га разапеше, и с њим друга два одовуд и одовуд, а

Исуса у средини. Написа а и натпис Пилат и ставио га на крст, а беше написано: Исус Назарећанин, цар Јевреја. Овај натпис дакле многи од Јевреја прочиташе, зато што је близу града било место где је Исус разапет, и беше написано хебрејски, грчки и римски. Говорили су дакле Пилату главни свештеници Јевреја: Не пиши Цар Јевреја, него да је онај рекао Цар сам Јевреја. Одговорио је Пилат: Оно што сам написао, написао сам.

Војници дакле, када разапеше Исуса на крст, узеше његове одежде и начинише четири дела, сваком војнику по један део, и тунику. А туника беше без шава, одозго тканиа кроз целу. Рекоше дакле један другоме: Да не раздеремо њега, него да бацимо жреб о њему чији ће бити, да се испуни писмо оно које говори: Поделише одежде моје себи, и на одећу моју бацише жреб.

Војници дакле учинише ове ствари. Стајале су пак поред крста Исуса мајка његова и сестра мајке његове, Марија Клопина и Марија Магдалена. Исус, дакле, видевши мајку и ученика који је стајао, кога је волео, каже његовој мајци: Жено, ево сина твог. Затим говори том ученику: Ево мајка твоја. И од тог часа ученик ју је узео у своје. После овога, знајући Исус да је све већ завршено, да би се испунило Писмо, говори: Жедан сам. Суд је, дакле, лежао пун сирћета, а они су, напунивши сунђер сирћетом и обложивши га исопом, принели његовим устима. Када дакле узне сирће, Исус рече: Свршено је, и наслонивши главу, предаде дух.

Јевреји дакле, да не остану тела на крсту у суботу, пошто беше припрема, јер беше велики дан оне суботе, питаше Пилата да буду сломљене њихове ноге и да буду узети. Дошли

су дакле војници и сломили су ноге првом и другом који је био распет с њим, Али када дођоше до Исуса, пошто видеше да је већ умро, не сломише му ноге. Али један од војника копљем пробо његову страну, и одмах изиђе крв и вода. И онај који је видео сведочио је, и истинито је његово сведочанство, и он зна да истину говори, да и ви верујете. Догодило се ово да би се испунило писмо: кост његова неће бити сломљена. И опет друго писмо каже: Видеће у кога прободоше.

После ових ствари упитао је Пилата Јосиф из Ариматеје, који је био ученик Исусов, али скривени због страха од Јевреја, да узме тело Исусово, и Пилат је дозволио. Дошао је дакле и узео тело Исусово. Дође и Никодим, онај који је дошао ка Исусу ноћу први пут, носећи мешавину смирне и алоја око сто литара. Узеше дакле тело Исусово и повише га у ланене платне са мирисима, као што је обичај Јеврејима да сахрањују. Био је на том месту где је био распет врт, и у том врту нова гробница, у којој још нико није био положен. Тамо дакле, због припреме Јевреја, зато што беше близу гроб, ставише Исуса.

20

А првог дана у недељи, Марија Магдалена долази рано, док је још увек била тама, на гроб, и види камен уклоњен са гроба. Трчи дакле и долази према Симону Петру и према другом ученику кога је Исус љубио, и говори им: Узели су Господа из гроба и не знамо где су га ставили. Изашао је дакле Петар и други ученик и долазили су ка гробу. Трчала су двојица заједно, и онај други ученик претрчао је брже од Петра и дошао први до гробнице. И сагнувши се, види платнене завоје како леже, али ипак није ушао. Долази дакле

Симон Петар следећи за њим, и ушао је у гроб и види платнене крпе како леже, и марамицу, која беше на глави његовој, не са платнима лежећу, него одвојено умотану на једном месту. Тада је, дакле, ушао и онај други ученик који је дошао први до гроба, и видео је и поверовао. Јер још нису знали из писма да је потребно да он устане из мртвих. Ученици су дакле опет отишли својим кућама. Марија је стајала напољу код гробнице и плакала. Како је дакле плакала, сагнула се у гроб и види два гласника у белом како седе, једног код главе и једног код стопала, где је лежало тело Исусово. И кажу јој они: Жено, шта плачеш? Каже им: Зато што узеше Господа мог, и не знам где поставише њега. И рекавши ове ствари, окренула се уназад и види Исуса како стоји, и није знала да је то Исус. Каже јој Исус: Жено, зашто плачеш? Кога тражиш? Она, мислећи да је вртлар, каже му: Господару, ако си ти однео њега, реци ми где си га ставио, и ја ћу га узети. Каже јој Исус: Марија! Она се окрену и рече му: Рабуни! — што значи: Учитељу! Каже јој Исус: Не дотичи ме се, јер још нисам узашао ка Оцу мом. Иди к браћи мојој и реци им: узлазим ка Оцу мом и Оцу вашем, и Богу мом и Богу вашем. Долази Марија Магдалина јављајући ученицима да је видела Господа, и да јој је ово рекао.

Будући дакле вече оног дана, првог дана у недељи, и врата затворена где беху ученици окупљени због страха од Јевреја, дође Исус и стаде у средину, и рече им: Мир вама. И рекавши ово, показао им је руке и своју страну. Обрадовали су се, дакле, ученици видевши Господа. Рекао им је дакле Исус поново: Мир вама. Као што ме је послао Отац, и ја вас шаљем. И ово рекавши, дунуо је и говори им: узмите Духа Светога. Ако неким опростите грехе, опраштају се њима; ако неким задржите, задржани су.

Тома, један од дванаесторице, звани Близанац, није био са њима када је дошао Исус. Говорили су дакле њему други ученици: Видели смо Господа. Он им пак рече: Ако не видим у рукама његовим облик ексера, и ставим прст мој у облик ексера, и ставим руку моју у страну његову, нећу веровати. И после осам дана поново су ученици његови били унутра, и Тома са њима. Долази Исус, иако су врата била затворена, и стао је у средину и рекао: Мир вама. Затим говори Томи: Донеси прст свој овамо и види руке моје, и донеси руку своју и стави у ребра моја, и не буди неверан, него веран. И одговорио Тома и рекао њему: Господ мој и Бог мој. Исус му говори: Зато што си ме видео, поверовао си. Блажени су они који нису видели, а поверовали су.

Многа дакле заиста и друга знамења учинио је Исус пред ученицима својим, која нису написана у овој књизи, Ово је написано да верујете да је Исус Христ, Син Божји, и да верујући имате живот у његовом имену.

21

После ових ствари Исус се опет открио ученицима на Тиверијадском мору, а открио се овако. Били су заједно Симон Петар, и Тома звани Близанац, и Натанаило из Кане Галилејске, и синови Зеведејеви, и још двојица његових ученика. Каже њима Симон Петар: Идем да ловим рибу. Кажу њему: Долазимо и ми са тобом. Изашли су и ушли су у чамац одмах, и у оној ноћи нису ништа ухватили. Али када је јутро већ наступило, Исус је стајао на обали, али ученици нису знали да је то Исус. Говори дакле њима Исус: Деца, немате ли нешто рибе? Одговорише му: Не. Он им рече: Баците мрежу на десну страну брода и наћи ћете. Бацише дакле, и више је не

могоше извући због мноштва рибе. Каже дакле онај ученик кога је волео Исус Петру: Господ је. Симон Петар, дакле, чувши да је Господ, опасао је спољну хаљину, јер је био го, и бацио се у море. Они пак други ученици дођоше чамцем, јер не беху далеко од земље, него као двеста лаката, вукући мрежу риба. Када су дакле сишли на земљу, виде ђумур који лежи и рибу постављену на њему и хлеб. Каже им Исус: Донесите од рибе коју сте управо уловили. Отишао је горе Симон Петар и повукао мрежу на земљу, пуну великих риба, сто педесет три, и иако их је било толико много, мрежа се није поцепала. Каже им Исус: Дођите, доручкујте. Нико од ученика није се усуђивао да га испита: Ко си ти?, знајући да је то Господ. Долази дакле Исус и узима хлеб и даје им га, и рибу такође. Ово је већ трећи пут да се Исус јавио својим ученицима пошто је васкрсао из мртвих.

Када су дакле доручковали, каже Исус Симону Петру: Симоне Јонин, волиш ли ме више од ових? Каже му: Да, Господе, ти знаш да те волим. Каже му: Паси јагањце моје. Каже му опет други пут: Симоне Јонин, волиш ли ме? Каже му: Да, Господе, ти знаш да те волим. Каже му: Паси овце моје. Каже му трећи пут: Симоне Јонин, волиш ли ме? Ожалостио се Петар зато што му рече трећи пут: Волиш ли ме? И рече му: Господе, ти све знаш, ти знаш да те волим. Каже му Исус: Храни овце моје. Заиста, заиста ти кажем, када си био млађи, опасивао си себе и ходао си где си хтео, али када остариш, испружићеш руке своје, и други ће те опасати и одвести где не желиш. Ово је рече означавајући којом ће смрћу прославити Бога. И рекавши ово, говори му: следи ме. Окренувши се, Петар види ученика кога је Исус волео како га прати, оног који је на вечери залегао на његове груди и рекао: Господе, ко је онај који те предаје? Видевши овог, Петар

говори Исусу: Господе, а овај шта? Каже му Исус: Ако хоћу да он остане док ја дођем, шта је теби до тога? Ти мене следи. Изашла је дакле та реч међу браћу да онај ученик не умире, а Исус му није рекао да не умире, него: ако хоћу да он остане док ја дођем, шта је теби до тога?

Ово је ученик који сведочи о овоме и који је ово написао, и знамо да је његово сведочанство истинито. Има и многих других ствари које је учинио Исус, које ако би биле написане једна по једна, мислим да ни сам свет не би могао садржати написане књиге. Амин.

Постање

1

У почетку створи Бог небо и земљу. А земља беше невидљива и неуређена, и тама изнад бездана, и дух Божји се носио изнад воде. И рекао је Бог: Нека буде светлост, и поста светлост. И виде Бог светлост да је добра, и раздвоји Бог светлост од таме. И назва Бог светлост дан, и таму назва ноћ. И поста вече, и поста јутро, дан један.

И рече Бог: Нека буде свод усред воде, и нека раздваја воду од воде. И би тако. И направио је Бог тврђаву, и раздвојио је Бог воду која беше испод тврђаве од воде која беше изнад тврђаве. И назвао је Бог свод небом, и видео је Бог да је добро, и постало је вече, и постало је јутро, дан други.

И рече Бог: нека се сакупи вода испод неба на једно место, и нека се појави сува земља. И би тако, и сакупи се вода испод неба на своја места, и појави се сува земља. И назвао је Бог сухо земљом, а скупове вода назвао је морима, и видео је Бог да је добро. И рече Бог: нека никне земља биљку траве која сеје семе према роду и према сличности, и дрво плодно које чини плод, чије је семе у њему према роду на земљи. И поста тако. И изнела је земља биљку траве која сеје семе према роду и према сличности, и дрво плодносно које чини плод, чије је семе у њему према роду на земљи, и видео је Бог да је добро. И догоди се вече, и догоди се јутро, дан трећи.

И рече Бог: Нека постану светила на своду небеском да светле над земљом, да раздвајају дан од ноћи, и нека буду за знаке и за времена и за дане и за године. И нека буду светла

на тврђави небеској, да светле над земљом. И постаде тако. И створио је Бог два велика светила: велико светило за управљање даном, и мање светило за управљање ноћу, и звезде. И поставио их је Бог у своду неба, тако да светле на земљи, И да влада даном и ноћу, и да раздваја светлост од таме, и виде Бог да је добро. И дође вече и дође јутро, дан четврти.

И рече Бог: нека изведу воде гмизавце душа живих и птице летеће на земљи према тврди неба. И поста тако. И начинио је Бог велика морска чудовишта и сваку душу животиња гмизавих ствари које су воде извеле према врстама њиховим, и сваку крилату птицу према роду, и видео је Бог да је добро. И благословио их је Бог говорећи: Увећавајте се и множите се, и напуните воде у морима, и птице нека се множе на земљи. И догоди се вече, и догоди се јутро, дан пети.

И рече Бог: Нека земља изведе живу душу према роду, четвороношце и гмизавце и звери земаљске према роду. И поста тако. И направио је Бог звери земаљске према врсти, и стоку према њиховој врсти, и све гмизавце земаљске према врсти, и видео је Бог да је добро.

И рече Бог: Начинимо човека према слици нашој и према сличности, и нека владају рибама морским, и птицама небеским, и стоци, и свој земљи, и свим гмизавцима који пузе по земљи. И створио је Бог човека, по слици Божјој створио га је, мушко и женско створио их је. И благословио их је Бог говорећи: Увећавајте се и умножавајте се, и напуните земљу, и покорите је, и владајте рибама морским, и птицама небеским, и свом стоком, и свом земљом, и свим гмизавцима који гмижу по земљи. И рекао је Бог: Ево, дао сам вама сву траву која сеје

семе, која је изнад све земље, и свако дрво које има у себи плод семена сејаног – вама ће бити за храну, И свима зверима земље, и свима птицама неба, и свакој гмизавици која гмиже по земљи, која има у себи душу живота, и сву зелену траву за храну, и постаде тако. И виде Бог све што је учинио, и ево, беше врло добро, и би вече, и би јутро, дан шести.

2

И завршени су небо и земља, и сав њихов свет.

И завршио је Бог у шестом дану своја дела која је учинио, и одморио се у седмом дану од свих својих дела која је учинио. И благословио је Бог дан седми и посветио га, јер је у њему одмарао од свих дела својих која је Бог започео да чини.

Ово је књига постања неба и земље, када постаде, у дан када Господ Бог учини небо и земљу. И свако зелено поља пре него што је постало на земљи, и сву траву поља пре него што је никнула, јер Бог није кишио на земљу, и човека није било да је обрађује. Извор је излазио из земље и натапао је сво лице земље. И обликовао је Бог човека од праха земље, и удахнуо му у лице дах живота, и постао је човек жива душа.

И засадио је Бог рај у Едему на истоку, и поставио је тамо човека којег је саздао. И изникао је Бог још из земље свако дрво лепо за гледање и добро за храну, и дрво живота у средини раја, и дрво познања добра и зла. Река но излази из Едема да напоји рај; одатле се дели на четири рукавца. Име првој је Фисон, она која окружује сву земљу Евилат, где се налази злато. А злато те земље је добро, и тамо је карбункул и зелени камен. И име другој реци Геон, ова је она која

окружује сву земљу Етиопије. И трећа река, Тигрис, она која тече насупрот Асирцима, а четврта река, Еуфрат. И узео Господ Бог човека кога је саздао и постави га у рају наслађења да га обрађује и чува. И заповеди Господ Бог Адаму говорећи: Од сваког дрвета у рају слободно ћеш јести. Али од дрвета знања добра и зла нећете јести, јер у који дан једете од њега, смрћу ћете умрети.

И рече Господ Бог: Није добро да човек буде сам, да му начинимо помоћника према њему. И саздао је Бог још из земље све звери пољске и све птице небеске, и довео их је ка Адаму да види шта ће их назвати, и све што је Адам назвао живом душом, то је име њему. И Адам је дао имена свој стоци, и свим птицама небеским, и свим зверима пољским, али за Адама се није нашао помоћник који би му био сличан. И Бог је положио занос на Адама, и он је заспао, и узео је једну од његових страна и испунио је месом уместо ње. И Бог је саградио ребро које је узео од Адама у жену, и довео ју је Адаму. И рекао је Адам: Ово је сада кост од мојих костију и тело од мојег тела; ова ће се звати жена, јер је од мужа њеног узета. Због овога оставиће човек оца свог и мајку, и прилепиће се жени својој, и биће двоје у једно тело. И била су двоје голи, и Адам и жена његова, и нису се стидели.

3

А змија беше најмудрија од свих звери на земљи, које је створио Господ Бог, и рече змија жени: Зашто је рекао Бог да не једете ни са једног дрвета у рају? И жена рече змији: Од воћа дрвета у рају јешћемо, Али од плода дрвета које је усред раја, рекао је Бог: Нећете јести од њега, нити ћете га дотаћи, да не умрете. И змија рече жени: Нећете умрети. Јер Бог је

знао да ког дана једете од њега, отвориће вам се очи и бићете као богови, знајући добро и зло. И жена виде да је дрво добро за храну, и да је угодно очима да се види, и да је лепо за разумевање, и узевши од плода његовог, поједе, и даде и свом мужу који беше с њом, и поједоше. И отворене су биле очи њих двоје, и знали су да су голи, и сашили су лишће смокве и направили себи прегаче. И чули су глас Господа Бога који је ходао у рају увече, и сакрили су се Адам и жена његова од лица Господа Бога међу дрвећем раја. И позвао Господ Бог Адама, и рекао му: Адаме, где си? И рекао му је: Чуо сам твој глас како ходаш у рају, и уплашио сам се јер сам наг, и сакрио сам се. И рекао му је Бог: Ко ти је јавио да си наг? Да ниси од дрвета од којег сам ти заповедио да само од овог не једеш, од њега јео? И рекао је Адам: Жена коју си ми дао да буде са мном, она ми је дала од дрвета, и ја сам јео. И рече Господ Бог жени: Шта си ово учинила? И рече жена: Змија ме преварила, и ја једох.

И рече Господ Бог змији: Зато што си учинио ово, проклет си од све стоке и од свих звери на земљи. На грудима својим и на трбуху свом пузаћеш и земљу ћеш јести све дане живота свог. И непријатељство ћу ставити између тебе и жене, и између твог семена и њеног семена, он ће ти главу чувати, а ти ћеш његову пету чувати. И жени рече: множећи умножићу болове твоје и јауке твоје, у боловима ћеш рађати децу, и ка мужу твом окретање твоје, и он ће твојим владати. Том но Адаму рекао: Зато што си чуо глас жене своје и јео од дрвета за које сам ти заповедио да од њега само не једеш, од њега си јео, проклета је земља у делима твојим; у болима ћеш је јести све дане живота свог. Трње и чичак никнуће теби, и јешћеш траву пољску. У зноју лица свога јешћеш хлеб свој, докле се не вратиш у земљу из које си узет, јер си земља, и у земљу ћеш

отићи. И Адам назва своју жену Живот, зато што је она мајка свих живих. И направио је Господ Бог Адаму и жени његовој кожне хитоне и обукао их.

И рече Бог: Ево, Адам је постао као један од нас, да зна добро и зло, и сада да не би икада испружио руку своју и узео са дрвета живота и појео, и живео у век. И послао га је Господ Бог из раја сласти, да ради земљу из које је узет. И изгна Адама, и насели га наспрам раја сласти, и постави херувиме и пламени мач који се окреће да чува пут дрвета живота.

4

Адам је познао Еву, жену своју, и она је зачела и родила Каина, и рекла: Стекла сам човека кроз Бога. И додала је да роди брата његовог Авеља, и Авељ је постао пастир оваца, а Каин је обрађивао земљу. И догоди се после неколико дана донесе Кајин од плодова земље жртву Господу, И Авељ је донео и он од првородних оваца његових и од масти њихових, и Бог је погледао на Авеља и на дарове његове. На Каина пак и на жртве његове не обрати пажњу, и ожалостио се Каин веома, и пало му је лице. И рече Господ Бог Каину: Зашто си постао веома ожалошћен и зашто ти је пало лице? Ако не принесеш правилно, али правилно не поделиш, ниси ли сагрешио? Ућуги, његово окретање је према теби, и ти ћеш владати њиме.

И рече Каин Авељу, брату свом: Хајдемо у равницу. И догоди се, док су били у равници, уста Каин на Авеља, брата свог, и уби га. И рекао Господ Бог Каину: Где је Авељ, брат твој? А он рекао: Не знам. Зар сам ја чувар брата свог? И рече Господ: Шта си учинио? Глас крви брата твога виче ка мени

из земље. И сада проклет си од земље, која је отворила своја уста да прими крв брата твога из твоје руке. Када будеш радио земљу, она неће додати снагу своју да ти је да, стењући и дрхтећи ћеш бити на земљи. И рече Каин Господу Богу: Већа је кривица моја него да ми се опрости. Ако ме данас избацујеш са лица земље, и од твог лица ћу се сакрити, и бићу стењући и дрхтећи на земљи, и сваки онај који ме нађе убиће ме. И рече њему Господ Бог: Не тако, сваки који убије Каина, седам пута ће бити осветено. И постави Господ Бог знак Каину, да га не убије сваки који га нађе. Изашао је Каин од лица Божјег и настанио се у земљи Наид, насупрот Едему.

И познао је Каин жену своју, и она зачевши роди Еноха. И градио је град, и назва град по имену сина свог, Енох. Еноху се родио Гаидад, и Гаидад је родио Малелеила, и Малелеил је родио Метусалаха, и Метусалах је родио Ламеха.

И узе себи Ламех две жене: име једној Ада, а име другој Села. И Ада роди Јовила; овај беше отац оних који живе у шаторима и узгајају стоку. И име брата његовог Јувал; овај је био онај који је измислио псалтир и китару. Сила је и она родила Товела, и он беше ковач бронзе и гвожђа. А сестра Товелова беше Ноема. Рекао је Ламех својим женама, Ади и Сели: Чујте мој глас, жене Ламехове, слушајте моје речи, јер сам убио човека због ране мени, и младића због модрице мени. Зато седам пута је освећено из Каина, а из Ламеха седамдесет пута седам.

Знао је и Адам Еву, жену његову, и она, зачевши, родила је сина, и назвао је име његово Сит, говорећи: Подигао је јер мени Бог друго семе уместо Авеља, кога је убио Каин. И Ситу

се роди син, и назва га Енос; овај се надао да призива име Господа Бога.

5

Ово је књига постања људи, у дан када је Бог створио Адама, по слици Божјој створио га је, Мушко и женско створио их је, и благословио их је, и назвао их именом Адам оног дана када их је створио. Живео је Адам двеста тридесет година, и родио је према свом обличју и према свом лику, и назвао га је по имену Сит. Постадоше а дани Адама, које је живео после рађања Сита, седам стотина година, и родио је синове и кћери. И посташе свих дана Адамових, које је живео, девет стотина и тридесет година, и умре. Живео је Сит двеста пет година и родио Еноса. И живео је Сит после рођења Еноса седам стотина и седам година, и родио је синове и кћери. И беху свих дана Ситових девет стотина и дванаест година, и умре. И живео је Енос сто деведесет година, и родио Кајнана. И живео је Енос, након што је родио Кајнана, седам стотина петнаест година, и родио је синове и кћери. И беху свих дана Еносових девет стотина и пет година, и умре. И живео је Кајнан сто седамдесет година и родио Малелеила. И живео је Кајнан после рођења Малелеила седам стотина четрдесет година, и родио је синове и кћери. И беху свих дана Кајнанових девет стотина и десет година, и умре.

И живео је Малелеил сто шездесет и пет година, и родио Јареда. И живео је Малелеил после рођења Јареда седам стотина и тридесет година, и родио је синове и кћери. И беше свих дана Малелеилових осам стотина деведесет и пет година, и умре. И живео је Јаред сто шездесет и две године, и родио Еноха. И живео је Јаред после рођења Еноха осам стотина

година и родио је синове и кћери. И постадоше сви дани Јаредови две и шездесет и деветсто година, и умре. И Енох је живео сто шездесет и пет година и родио Матусалаха. Угодио је Енох Богу после рођења Матусала двеста година и родио је синове и кћери. И сви дани Енохови постадоше три стотине шездесет и пет година. И угодио Енох Богу, и није се налазио, јер га је Бог преместио. И живео је Матусала сто шездесет и седам година, и родио је Ламеха. И живео је Матусала после рођења Ламеха осам стотина две године, и родио је синове и кћери. И беху сви дани Матусалови које поживе девет стотина шездесет и девет година, и умре. И Ламех је живео сто осамдесет и осам година и родио је сина. И назва га Ноје, говорећи: Овај ће нам дати одмор од наших дела и од болова наших руку, и од земље коју је проклео Господ Бог. И живео је Ламех, након што је родио Ноја, петсто шездесет и пет година, и родио је синове и кћери. И беху сви дани Ламехови седам стотина педесет и три године, и умре. И Ноје беше пет стотина година стар, и роди три сина: Сима, Хама и Јафета.

6

И десило се када су људи почели да постају многобројни на земљи, и кћери им се родише. Видевши а синови Божји кћери људске да су лепе, узели су себи жене од свих које су изабрали. И рече Господ Бог: Неће остати Дух мој у овим људима заувек, јер су они месо, а дани њихови биће сто двадесет година. А џинови су били на земљи у оне дане, и после тога, када су синови Божји улазили ка кћерима људским, и рађале су им, они су били џинови од века, људи славни.

Видевши пак Господ Бог да су се умножили пороци људи на земљи, и да сваки мисли у срцу свом марљиво на зла све дане, И Бог размисли јер је створио човека на земљи и намисли се. И рекао је Бог: Избрисаћу човека кога сам створио са лица земље, од човека до стоке, и од гмизаваца до птица небеских, јер сам зажалио што сам их створио.

Ноје је нашао милост пред Господом Богом. Ово су пак поколења Нојева. Ноје беше човек праведан, савршен у свом поколењу, Богу угоди Ноје. Ноје је родио три сина: Сима, Хама и Јафета. Земља је била уништена пред Богом, и земља је била испуњена неправдом. И виде Господ Бог земљу, и беше уништена, јер је свако тело уништило пут свој на земљи. И рече Господ Бог Ноју: Време свакога човека дошло је преда ме, јер је земља испуњена неправдом од њих, и ево ја ћу уништити њих и земљу.

Учини дакле себи ковчег од тесаног дрвета, начинићеш преграде у ковчегу, и обложићеш га изнутра и споља смолом. И тако ћеш начинити ковчег: три стотине лаката дужина ковчега, и педесет лаката ширина, и тридесет лаката висина његова. Сабирајући ћеш направити ковчег, и у лакат ћеш га завршити одозго, а врата ковчега ћеш направити са стране, доње, дворедне и троредне ћеш га направити. Ја, пак, ево доносим поплаву, воду на земљу, да уништим свако тело у коме је дух живота испод неба, и све што буде на земљи умреће.

И поставићу завет мој са тобом, а ући ћеш у ковчег ти и синови твоји и жена твоја и жене синова твојих са тобом. И од све стоке, и од свих гмизаваца, и од свих звери, и од сваког тела, по два од свих ћеш увести у ковчег, да их храниш са

собом; мушко и женско ће бити. Од свих птица крилатих према врсти, и од све стоке према врсти, и од свих гмизаваца који гмижу по земљи према њиховој врсти, по два од свих ући ће к теби да се хране с тобом, мушко и женско. Ти ћеш узети за себе од све хране коју једете, и сакупићеш је код себе, и биће теби и њима за јело. И учини Ноје све што му заповеди Господ Бог, тако учини.

7

И рече Господ Бог Ноју: уђи ти и сва кућа твоја у ковчег, јер сам те видео праведног пред собом у овом поколењу. Од чисте стоке уведи к себи по седам, мушко и женско, а од нечисте стоке по два, мушко и женско. И од птица небеских чистих по седам, мушко и женско, и од свих птица нечистих по два, мушко и женско, да се одржи семе на целој земљи. Још седам дана ћу довести кишу на земљу, четрдесет дана и четрдесет ноћи, и избрисаћу сва жива бића која сам створио са лица целе земље. И учинио је Ноје све што му је заповедио Господ Бог. Ноје је имао шест стотина година када је потоп дошао на земљу. Ушао је Ноје и синови његови, и жена његова, и жене синова његових са њим у ковчег због вода потопа. И од птица чистих, и од птица нечистих, и од стоке чисте, и од стоке нечисте, и од свих пузајућих по земљи, Два по два ушли су к Ноју у ковчег, мушки и женски, као што је заповедио Бог Ноју. И догоди се после седам дана, и вода потопа дође на земљу. У шестостотој години живота Нојевог, другог месеца, седмог и двадесетог дана месеца, тога дана пукли су сви извори бездана, и уставе небеске отвориле су се. И догодила се киша на земљи четрдесет дана и четрдесет ноћи. У овај дан ушао је Ноје, Сим, Хам, Јафет, синови Нојеви, и жена Нојева, и три жене синова његових са њим, у ковчег. И

све звери према роду, и сва стока према роду, и свако пузајуће створење које се креће по земљи према роду, и свака крилата птица према роду њеном, Ушли су код Ноја у ковчег, по два, мушко и женско, од сваког тела у коме је дух живота. И она која су улазила, мушко и женско од сваког тела, уђоше као што је заповедио Бог Ноју, и Господ Бог затвори ковчег споља иза њега.

И догодила се поплава четрдесет дана и четрдесет ноћи на земљи, и умножила се вода, и подигла ковчег, и уздигао се од земље. И вода је превладавала и веома се умножавала на земљи, и ковчег се носио изнад воде. А вода је веома преовладавала на земљи и покрила све високе планине које беху испод неба. Петнаест лаката изнад уздигла се вода и покрила све високе планине. И умрло је свако тело које се креће на земљи: птице, и стока, и звери, и све што пузи и креће се на земљи, и сваки човек. И сва колико има дах живота, и све што беше на сувом, умре. И избрисао је свако живо биће које беше на лицу земље, од човека до стоке, и гмизавце, и птице небеске, и бише избрисани са земље, и остаде сам Ноје и они који беху с њим у ковчегу. И вода се уздизала на земљи сто педесет дана.

8

И сети се Бог Нојевог и свих звери, и све стоке, и свих птица, и свих гмизаваца који су гмизали, колико их беше са њим у ковчегу, и наведе Бог дух на земљу, и преста вода. И покривени су били извори бездана и уставе неба, и обуздана је била киша са неба. И вода је опадала одлазећи са земље, и вода се смањивала после сто педесет дана. И ковчег се спустио у седмом месецу, двадесет седмог дана месеца, на планине

Арарат. Вода је опадала до десетог месеца. И у десетом месецу, првог дана месеца, показали су се врхови планина. И догодило се после четрдесет дана да је Ноје отворио прозор ковчега који је начинио. И послао је гавран, и он изашавши, није се вратио док се вода није осушила са земље. И послао је голубицу после себе да види да ли је опала вода са земље. И пошто голубица није нашла одмор за своје ноге, вратила се к њему у ковчег, јер је вода била на свему лицу земље, и он испружи руку, узео је и унесе је к себи у ковчег. И сачекавши још седам других дана, поново посла голубицу из ковчега. И голубица му се вратила увече, и имала је у устима маслинов лист, и Ноје је знао да је вода спала са земље. И сачекавши још седам других дана, опет посла голубицу, и она се више не врати к њему. И догодило се у шестстотој и првој години живота Нојевог, првог месеца, првог дана у месецу, престала је вода са земље. И открио је Ноје кров ковчега који је направио, и видео је да је престала вода са лица земље. А у другом месецу исушила се земља, двадесет седмог дана тог месеца.

И рече Господ Бог Ноју, говорећи, Изађи из ковчега ти и жена твоја, и синови твоји, и жене синова твојих са тобом. И све звери колико их је са тобом, и свако тело од птица до стоке, и све пузајуће што се креће по земљи, изведи са собом. И увећавајте се и множите се по земљи. И изашао је Ноје, и жена његова, и синови његови, и жене синова његових са њим, И све звери, и сва стока, и свака птица, и свако пузајуће створење које се креће по земљи према својој врсти, изашли су из ковчега.

И саградио је Ноје жртвеник Господу, и узео је од све чисте стоке и од свих чистих птица, и принео их на жртвеник

као жртву паљеницу. И осетио је Господ Бог мирис благоухања. И рекао је Господ Бог, размисливши: Нећу више проклињати земљу због дела људских, јер ум човеков лежи пажљиво на злу од његове младости; нећу дакле више ударити свако живо тело, као што учиних. Све дане земље, семе и жетва, хладноћа и врућина, лето и пролеће, дан и ноћ, неће престати.

9

И благословио је Бог Ноја и синове његове, и рекао им: увећавајте се и множите се, и напуните земљу, и владајте њом. И дрхтање и страх ваш биће на свим зверима земље, на свим птицама неба, и на свему што се креће на земљи, и на свим рибама мора; под ваше руке дао сам их. И свако пузајуће створење које је живо биће вам за храну, као што сам вам дао поврће од траве, дао сам вам све. Само месо са крвљу душе нећете јести. Јер вашу крв душа ваших из руке свих звери ћу тражити, и из руке човека брата ћу тражити душу тог човека. Онај који пролива крв човечју, његова крв ће бити пролита, јер сам човека створио по обличју Божјем. Ви пак увећавајте се и умножавајте се, и напуните земљу и владајте њом.

И рекао је Бог Ноју и његовим синовима који су били с њим: И ево ја постављам завет мој са вама, и са семеном вашим после вас, и са сваком живом душом која је са вама, од птица, и од стоке, и са свим зверима земље, колико их је са вама од свих оних који су изашли из ковчега. И поставићу завет мој са вама, и неће више умрети свако тело од воде потопа, и неће више бити потоп воде да уништи сву земљу. И рече Господ Бог Ноју: Ово је знак завета који ја постављам између мене и вас, и између сваког живог бића које је са вама,

за вечна поколења. Лук мој постављам у облак, и биће знак завета између мене и земље. И биће када ја сабирам облаке на земљу, видеће се лук у облаку. И сетићу се завета мог, који је између мене и вас, и између сваке живе душе у свакоме телу, и неће више бити вода за потоц, да уништи свако тело. И биће лук мој у облаку, и видећу га да се сетим завета вечног између мене и земље, и између сваке живе душе у свему телу које је на земљи. И рекао је Бог Ноју: Ово је знак завета који сам установио између мене и сваког тела које је на земљи.

Синови Нојеви који су изашли из ковчега били су: Сим, Хам и Јафет. А Хам беше отац Ханана. Ово су три Нојева сина, од њих су се расули по свој земљи. И Ноје, земљорадник, започе да обрађује земљу и засади виноград. И пио је од вина, опио се и раздевен је у својој кући. И видео је Хам, отац Ханаана, наготу оца свога, и изашавши јавио двојици браће своје напољу. И узевши Сим и Јафет одећу, ставили су је на своја два леђа, и ишли су уназад, и покрили су наготу оца свог, и лице њихово беше уназад, и наготу оца свог не видеше. Отрезнио се Ноје од вина и сазнао је шта му је учинио његов млађи син. И рекао: Проклет Ханан, слуга ће бити својој браћи. И рекао: Благословен Господ, Бог Симов, и нека буде Ханан слуга његов. Нека Бог прошири Јафета, и нека настани у кућама Симовим, и нека Ханан буде слуга његов.

Живео је Ное после потопа триста педесет година. И постадоше сви дани Нојеви девет стотина педесет година, и умре.

Ово су пак поколења синова Нојевих, Сима, Хама, Јафета, и родише им се синови после потопа.

Синови Јафетови: Гамер, Магог, Мадој, Јован, Елиса, Тобел, Мосох и Теирас. И синови Гомера: Ашкеназ, Рифат и Тогарма. И синови Јована: Елиса и Тарсеис, Китиои, Родиои. Из ових су била одвојена острва народа у њиховој земљи, свако према језику, у њиховим племенима и у њиховим народима.

Синови Хамови: Хус, Месраим, Фуд и Ханан. Синови Праха: Сава, Евилас, Саватха, Регма и Саватхака, а синови Регме: Сава и Дадан. Хус а роди Неброта; овај поче бити цин на земљи. Овај је био цин ловац пред Господом Богом, због тога ће рећи: као Неброт, цин ловац пред Господом. И почетак његовог царства беше Вавилон, и Орех, и Архад, и Халане, у земљи Сенаар. Из те земље изашао је Асур и саградио Ниневу, и град Роовот, и Халах, и Дасах између Ниневије и између Халаха, ово је велики град. И Месраим роди Лудиме, и Нефталиме, и Енеметиме, и Лабиме, и Патросониме, и Хасмониме, одакле су изашли Филистими, и Гафториме. Ханаан је родио Сидона, првородног свог, и Хетејина, и тог Јевусејца, и тог Аморејца, и тог Гергесејца, и тог Јевејца, и тог Арукајца, и тог Асенајца, и Арадијанца, и Самарјанина, и Аматија. И после тога расејана су племена Хананејаца. И биле су границе Хананејаца од Сидона до доласка у Герару и Газу, до доласка до Содома и Гомора, Адаме и Себоима до Ласе. Ово су синови Хамови, по племенима својим, према језицима својим, у земљама својим и у народима својим.

И Симу се родио, и њему, оцу свих синова Еверових, брату Јафета, старијег. Синови Сима: Елам и Асирија и Арфаксад и Луд и Арам и Кајнан. И синови Арама: Уз, Ул, Гатер и Мосох. И Арфаксад роди Кајнана, и Кајнан роди Салу, а Сала роди Евера. И Еверу су рођена два сина, име једном Фалег, јер је у његове дане подељена била земља, и име његовом брату Јектан. Јектан је родио Елмодада, и Салета, и Сармота, и Јараха, и Хадорам, и Абимаел, и Дикла, и Обал, и Авимаел, и Сава, И Офир, и Еуила, и Јовав — сви ови синови Јектана. И њихово настањивање је било од Маса до Сафере, планине на истоку. Ово су синови Симови, по племенима својим, према језицима својим, у земљама својим и у народима својим. Ова су племена синова Нојевих према њиховим поколењима, према њиховим народима; од њих су се расејали народи по острвима на земљи после потопа.

11

И сва земља беше једне усне и један глас беше свима. И догодило се када су се кретали од истока, нашли су равницу у земљи Сенаар и настанили се тамо. И рекао је човек свом ближњем: Хајде да направимо опеке и испечемо их на ватри. И опека им поста камен, а асфалт им беше глина. И рекоше: Хајде да изградимо себи град и кулу, чији ће врх бити до неба, и да стекнемо себи име, пре него што будемо расејани по лицу целе земље. И сишао је Господ да види град и кулу коју су саградили синови људски. И рече Господ: Ево, народ један и језик један свих, и ово почеше чинити, и сада неће им бити немогуће ништа што би се подухватили да чине. Дођите, и сишавши да збунимо њихов језик тамо, да не чује сваки глас свога суседа. И расејао их је Господ одатле по лицу све земље, и престали су да граде град и кулу. Због тога је било названо

име њено Забуна, јер је тамо Господ забунио усне све земље, и одатле је Господ расејао их по лицу све земље.

И ово су поколења Сима, и беше Сим син од сто година када је родио Арфаксада, друге године после потопа. И живео је Сим, после што је родио Арфаксада, петсто година, и родио је синове и кћери, и умро је. И живео је Арфаксад сто тридесет пет година и родио Кајнана. И живео је Арфаксад, после рођења Кајнана, четири стотине година, и родио је синове и кћери, и умро је. И живео је Кајнан сто тридесет година, и родио је Салу, и живео је Кајнан, после рођења Сале, три стотине тридесет година, и родио је синове и кћери, и умро је. И живео је Сала сто тридесет година и родио Евера. И живео је Сала после рођења Евера три стотине тридесет година, и родио је синове и кћери, и умро је. И живео је Евер сто тридесет четири године и родио Фалега. И живео је Евер, после рођења Фалега, двеста седамдесет година, и родио је синове и кћери, и умро је. И Фалег је живео сто тридесет година и родио Рагава. И живео је Фалег, после рођења Рагава, двеста девет година, и родио је синове и кћери, и умро је. И живео је Рагау сто тридесет и две године и родио Серуха. И живео је Рагау, након што је родио Серуха, двеста седам година, и родио је синове и кћери, и умро је. И живео је Серух сто тридесет година и родио Нахора. И живео је Серух, након што је родио Нахора, двеста година, и родио је синове и кћери, и умро је. И живео је Нахор сто седамдесет девет година, и родио је Тару. И живео је Нахор, после што је родио Тару, сто двадесет пет година, и родио је синове и кћери, и умро је. И живео је Тара седамдесет година и родио Аврама, Нахора и Арана.

Ово су пак родови Тарини: Тара роди Аврама и Нахора и Арана, а Аран роди Лота. И умро је Аран пред Таром, оцем својим, у земљи у којој је рођен, у земљи Халдејаца. И узеше Аврам и Нахор себи жене: име жени Аврамовој Сара, а име жени Нахоровој Мелха, кћи Аранова, а он беше отац Мелхин и отац Јесхин. И Сара беше неплодна и није рађала децу. И узе Тара Аврама, сина свог, и Лота, сина Арановог, сина сина свог, и Сару, снаху своју, жену Аврама, сина свог, и изведе их из земље халдејске да иду у земљу хананску, и дођоше до Харана и населише се онде. И беху свих дана Тариних у земљи Харану двеста пет година, и умре Тара у Харану.

12

И рекао је Господ Авраму: Изиђи из земље своје, и из сродства свог, и из куће оца свог, и дођи у земљу коју ћу ти показати. И учинићу те великим народом, и благословићу те, и увеличаћу име твоје, и бићеш благословен. И благословићу оне који те благосиљају, и оне који те проклињу проклећу, и биће благословена у теби сва племена земље. И отишао је Аврам, баш као што му је говорио Господ, и отишао је с њим Лот, а Аврам је био седамдесет пет година када је изашао из Харана. И узе Аврам Сару, жену своју, и Лота, сина брата свога, и сва имања њихова колико стекоше, и сваку душу коју стекоше из Харана, и изиђоше да пођу у земљу Ханан. И прошао је Аврам кроз ту земљу по дужини њеној до места Сихема, до високог храста, а Хананејци су тада живели у тој земљи. И појавио се Господ Авраму и рекао му: Твом семену даћу ову земљу. И саградио је тамо Аврам жртвеник Господу који му се појавио. И одступио је одатле у планину према истоку од Витиља, и поставио је тамо свој шатор у Витиљу према мору, а Ангај према истоку, и саградио је тамо

жртвеник Господу, и призвао је име Господње. И отишао је Аврам и, пошавши, утаборио се у пустињи.

И догодила се глад на земљи, и сиђе Аврам у Египат да настани тамо, јер је ојачала глад на земљи. Догодило се, када се Аврам приближио да уђе у Египат, рекао Аврам Сари, жени својој: знам ја да си жена лепог лица. Биће дакле, када те виде Египћани, рећи ће да је ова његова жена, и убиће ме, а тебе ће поштедети. Рекох дакле да сам његова сестра, тако да би ми добро било због тебе, и душа моја ће живети због тебе. Десило се, када је Аврам ушао у Египат, да су Египћани, видевши његову жену, приметили да је веома лепа. И видеше је владари фараона и похвалише је пред фараоном и уведоше је у дом фараонов. И Авраму добро чинише због ње, и постадоше његови овце, и телад, и магарци, и слуге, и слушкиње, и мазге, и камиле. И мучио је Бог Фараона великим и злим мукама, и кућу његову, због Саре, жене Аврамове. Позвавши Фараон Аврама, рекао је: Шта си ми ово учинио, зашто ми ниси јавио да је она твоја жена? Зашто си рекао да је моја сестра? И узео сам је себи за жену, а сада ево твоје жене пред тобом, узми је и одлази. И заповеди Фараон људима о Аврама да отпрате њега, и жену његову, и све колико беше њему.

13

Отишао је Аврам из Египта, он и жена његова, и све његово, и Лот са њим, у пустињу. Аврам је био веома богат стоком, сребром и златом. И отишао је одакле је дошао у пустињу до Витиља, до места где је раније био његов шатор, између Витиља и Ангаја, на место жртвеника, где је он направио почетак, и призвао је тамо Аврам име Господње. И

Лот који је путовао са Аврамом имаше овце, и волове, и шаторе. И земља није могла да их прими да станују заједно, јер беху имања њихова многа, и земља није могла да их прими да станују заједно. И догоди се битка између пастира стоке Аврамове и између пастира стоке Лотове, а Хананејци и Ферезејци тада настањиваху земљу. Рекао је Аврам Лоту: нека не буде битке између мене и тебе, и између мојих пастира и твојих пастира, јер смо ми браћа. Није ли ево сва земља пред тобом? Раздвој се од мене: ако ти идеш налево, ја ћу надесно; ако ли ти идеш надесно, ја ћу налево. И подигавши Лот очи своје, видео је сву околну област Јордана, да је сва била натапана, пре него што је Бог уништио Содом и Гомору, као рај Божји и као земља египатска, до доласка у Зогор. И изабра за себе Лот сву околну област Јордана, и отиде Лот на исток, и раздвојише се сваки од свог брата. Аврам је настанио у земљи Ханаан, а Лот је настанио у граду околних области и разапео свој шатор у Содому. А људи у Содому беху зли и грешници пред Богом веома. А Бог рече Авраму после раздвајања Лота од њега: Подигни очи своје и погледај са места где си сада према северу и југу и истоку и мору, Јер сву земљу коју видиш, теби ћу је дати и твом семену до века. И учинићу семе твоје као песак земље; ако неко може избројати песак земље, и семе твоје биће избројано. Устани, пређи земљу у дужину и у ширину, јер ћу ти је дати теби и семену твоме заувек. И преселивши шатор, Аврам дође и насели се поред храста Мамре, који беше у Хеврону, и сагради тамо жртвеник Господу.

14

Догодило се у царству Амарфала, краља Сенаара, и Ариоха, краља Еласара, Ходологомора, краља Елама, и

Таргала, краља народа, Они учинише рат са Балом, краљем Содомским, и са Барсом, краљем Гоморским, и са Сенаром, краљем Адамским, и са Симовором, краљем Севоимским, и краљем Балаком – ово је Сигор. Сви ови сложили су се на слану долину, то јест Слано море. Дванаест година служили су Ходологомору, а тринаесте године одступили су. У четрнаестој години дошао је Ходоллогомор и цареви са њим, и посекали су цинове у Астароту и Карнаиму, и јаке народе заједно с њима, и Омејце у граду Сауји. И Хореје у планинама Сеира, до терebinте Фарана, која је у пустињи. И вративши се, дођоше на извор суда, ово је Кадис, и посекоше све владаре Амалика и Аморејце који становаху у Асасонтамару. Изашао је краљ Содома, и краљ Гомора, и краљ Адама, и краљ Севоима, и краљ Балака (ово је Сигор), и поставили су се у борбени строј против њих за рат у сланој долини. ка Ходоллогомору, цару Елама, и Тапгалу, цару народа, и Амарфалу, цару Сенаара, и Ариоху, цару Еласара — четири цара против пет. А слана долина имала је бунаре асфалта. Побеглао је цар Содома и цар Гомора, и упали су тамо, а они који су преостали побегли су у планинску област. Узеше сву коњицу Содома и Гомора, и сву њихову храну, и отидоше. Узеше и Лота, сина брата Аврамовог, и пртљаг његов, и отидоше, јер је живео у Содому.

Дошавши, један од спасених јавио је Авраму Јеврејину, а он је живео поред храста Мамрија Аморејца, брата Есхола и брата Аунана, који су били савезници Аврамови. Чувши пак Аврам да је заробљен Лот, брат његов, пребројао је своје домаће, три стотине и осамнаест, и гонио је за њима до Дана. И напао је на њих ноћу он сам и његове слуге, и ударио их је, и прогонио их је до Хоба, која је лево од Дамаска. И вратио је сву коњицу Содома, и Лота, нећака свог, вратио је, и сву

његову имовину, и жене, и народ. Изашао је цар Содома у сусрет њему, после повратка његовог од сече Ходологомора и царева оних са њим, у долину Савуја; ово беше равница царева.

И Мелхиседек, краљ Салима, изнео је хлебове и вино, а био је свештеник Бога Вишњег. И благословио је Аврама, и рекао: Благословен Аврам Богу Вишњем, који је створио небо и земљу. И благословен Бог Највиши, који је предао непријатеље твоје под власт теби, и Аврам му је дао десетину од свега. Рече пак цар содомски Авраму: Дај ми људе, а коње узми себи. Рекао је Аврам цару Содома: Ја ћу испружити руку моју према Киприону, Богу Највишем, који је створио небо и земљу, Ако од конца до ремена сандале узмем од свега твог, да не кажеш да сам ја обогатио Аврама. Осим онога што су јели млади људи, и дела мушкараца који су ишли заједно са мношћем Есхол, Аунан, Мамбре, ови ће узети део.

15

После ових речи догодило се да је реч Господња дошла Авраму у виђењу, говорећи: не бој се Авраме, ја сам твој штит, твоја награда биће веома велика. Каже пак Аврам: Господару Господе, шта ћеш ми дати? Ја одлазим бездетан, а син Масака, домаћице моје, овај Дамаскос Елијезер. И рекао је Аврам: Пошто ми ниси дао семе, онај рођени у мојој кући наследиће ме. И одмах дође глас Господњи према њему, говорећи: Неће те наследити овај, него онај који ће изаћи из тебе, он ће те наследити. Извео га је напоље и рекао му: Погледај горе у небо и преброј звезде, ако можеш да их избројиш. И рекао је: Тако ће бити твоје семе. И Аврам је веровао Богу, и то му је урачунато у праведност. Рекао му је:

Ја сам Бог који сам те извео из земље Халдејаца, да ти дам ову земљу да је наследиш. Рекао је пак: Господару Господе, по чему ћу знати да ћу је наследити? Рекао му је: Узми ми јуницу од три године, козу од три године, овна од три године, грлицу и голубицу. Узео је за њега све ово, и поделио их на средину, и ставио их једне насупрот других, а птице није поделио.

Сиђоше пак птице на телеса, на половине њихове, иседе с њима Аврам. О заласку сунца транс паде на Аврама, и ево, велики тамни страх обузе га. И речено је Авраму: Знајући знаћеш да ће семе твоје бити дошљак у земљи која није његова, и поробиће их, и злостављаће их, и понизиће их четири стотине година. А народ коме буду служили, судићу ја, а после тога изаћи ће одавде са много пртљага. Ти ћеш ноћи ка твојим оцима у миру, одгојен у доброј старости. Али у четвртој генерацији вратиће се овде, јер још нису испуњени греси Аморејаца до сада. Пошто је сунце зашло на западу, појавио се пламен, и ево пећи која се димила и бакљи ватрених, које су прошле кроз средину ових подељених комада. У онај дан Господ начини завет са Аврамом, говорећи: Твоме семену даћу ову земљу, од реке Египта до велике реке Еуфрата. Кенеје, и Кенезеје, и Кедмонеје, и Хетејце, и Ферезејце, и Рафаине, и Аморејце, и Хананејце, и Јевејце, и Гергесејце, и Јевусејце.

16

Сара, жена Аврамова, није му рађала, а имала је слушкињу Египћанку, којој је име било Агар. Рекла је Сара Авраму: Ево, Господ ме је затворио да не рађам, уђи дакле к мојој слушкињи, да добијем децу из ње. И Аврам је послушао глас Сарин. И узевши Сара, жена Аврама, Агару Египћанку, своју слушкињу, после десет година становања Аврама у

земљи Ханану, даде је Авраму, мужу свом, њему за жену. И ушао је ка Агар, и она зачела, и видела је да је трудна, и госпођа би обесчашћена пред њом. Рекла је Сара Авраму: Неправда ми се чини од тебе. Ја сам дала слушкињу своју у недра твоја, а она, видевши да је у другом стању, почела ме је презирати. Нека Бог суди између мене и тебе. Рече Аврам Сари: Ево, слушкиња твоја је у твојим рукама, чини с њом како ти је угодно. И Сара ју је злостављала, па је побегла од ње.

Нашао ју је анђео Господњи на извору воде у пустињи, на извору на путу за Сур. И рекао јој је анђео Господњи: Агар, слушкињо Сарина, одакле долазиш и куда идеш? И она рече: Бежим од лица Саре, госпође моје. Рекао јој је анђео Господњи: Врати се својој госпођи и покори се под њене руке. И рече јој анђео Господњи: Умножавајући умножићу семе твоје, и неће бити избројано од мноштва. И рекао јој је анђео Господњи: Ево, ти у утроби имаш, и родићеш сина, и назваћеш име његово Исмаил, јер је Господ чуо твоје понижење. Овај ће бити сељачки човек, његове руке против свих, и руке свих против њега, и пред лицем све своје браће настаниће се. И назвала је име Господа који је говорио према њој: Ти си Бог који ме види, јер је рекла: И заиста, пред лицем сам видела оног који ми се појавио. Због овога назва бунар Бунар где сам видео пред собом, ево између Кадеша и између Барада. И Агар роди Авраму сина, и Аврам назва име сина свога, кога му роди Агар, Исмаило. Аврам је био осамдесет и шест година када је Агара родила Авраму Исмаила.

Догодило се да Аврам беше деведесет девет година. И појавио се Господ Авраму, и рекао му: ја сам твој Бог, буди угодан преда мном, и постани беспрекоран. И поставићу завет мој између мене и тебе, и умножићу те веома. И Аврам паде ничице. И говорио је њему Бог, говорећи: И ја, ево завет мој са тобом, и бићеш отац мноштва народа. И неће се звати више име твоје Аврам, него ће бити име твоје Авраам, јер сам те поставио за оца многих народа. И умножићу те веома веома, и учинићу те у народе, и цареви ће из тебе изаћи. И поставићу завет мој између тебе и између семена твог после тебе, у поколења њихова, у завет вечни, да будем твој Бог и семена твог после тебе. И даћу теби и твом семену после тебе земљу у којој настањујеш, сву земљу Ханан, у вечно власништво, и бићу им Бог. И рекао је Бог Авраму: Ти ћеш, пак, чувати завет мој, ти и семе твоје после тебе кроз нараштаје њихове. И ово је завет који ћеш чувати између мене и вас, и између семена твог са тобом кроз њихове генерације: обрезаће се свако ваше мушко. И обрезаћете месо крајње плоти ваше, и то ће бити знак завета између мене и вас. И дете од осам дана обрезаће се код вас, свако мушко кроз ваша поколења, и рођени у кући и купљени за сребро од сваког страног сина који није од твог семена, Обрезањем ће бити обрезањем рођени у кући твојој и купљени за сребро, и биће завет мој на телу вашем у завет вечни. И необрезани мушкарац, који неће бити обрезањем на месо крајње плоти његове осмога дана, биће истребљена она душа из рода њеног, јер је мој завет разбио. И рекао је Бог Авраму: Сара, жена твоја, неће се звати именом Сара, него ће јој име бити Сара. Благословићу је, и даћу ти из ње дете, и благословићу га, и биће народ, и цареви народа ће из њега произаћи. И паде Абрахам ничице и насмеја се, и рече у срцу свом говорећи: Зар ће столетнику бити син? И зар ће Сара, која има деведесет година, родити? Рече пак Аврам

Богу: Нека овај Исмаил живи пред тобом. Рекао је Бог Аврааму: Да, ево Сара, жена твоја, родиће ти сина, и позваћеш име његово Исак, и поставићу завет мој с њим, у завет вечни, да будем њему Бог и семену његовом после њега. О Исмаилу, ево, чуо сам те, и ево, благословио сам га, и увећаћу га, и умножићу га веома. Дванаест народа ће родити, и учинићу га великим народом. А завет мој поставићу са Исаком, кога ће ти родити Сара у ово време, у другој години. Завршио је да говори са њим, и Бог се узнео од Аврама.

И узе Аврам Исмаила, сина свог, и све домаће своје, и све купљене за сребро, и свако мушко од људи у кући Аврамовој, и обреза крајње плоти њихове у време оног дана, као што му говори Бог. Абрахам је имао деведесет девет година када је обрезао месо свог препуца. Исмаел, син његов, беше тринаест година када је обреза месо препуција његовог. У то време тог дана обреза је Аврам и Исмаило, син његов, И сви мушкарци његове куће, и чланови његовог домаћинства, и купљени са сребром из страних народа.

18

Појави се пак њему Бог код храста Мамврија, док је он седео на вратима шатора свог у подне. Подигавши очи своје видео је, и ево три мушкарца стајала изнад њега, и видевши их, потрчао им је у сусрет од врата свог шатора, и поклонио се до земље. И рече: Господе, ако сам дакле нашао милост пред Тобом, не проћи мимо слугу свог. Нека се узме дакле вода, и нека оперу ваша стопала, и расхладите се под дрветом. И узећу хлеб, и јешћете. И после овога проћи ћете својим путем, зарад чега сте скренули ка вашем слуги. И рече: Тако учини, како си рекао. И пожурио је Абрахам у шатор ка Сари и рекао

јој: Пожури и замеси три мере белог брашна и направи хлебове. И Абрахам отрча к воловима, узнежно и лепо теле, даде га слуги, и овај пожури да га припреми. Узне а путер и млеко и теле које учини и стави пред њима, и јели, а он је стајао код њих под дрветом.

Рекао му је: Где је Сара, жена твоја? А он одговори: Ево је у шатору. Рекао је пак: Враћајући се, доћи ћу к теби у ово време следеће године, и Сара, жена твоја, имаће сина. А Сара је слушала на вратима шатора, будући иза њега. Абрахам и Сара беху стари, одмакли у данима, а Сари беше престало да се дешавају женске ствари. Засмејала се Сара у себи говорећи: Још ми заиста није постало до сада, а господар мој је стар. И рече Господ Аврааму: Зашто се Сара насмејала у себи говорећи: Зар ћу заиста родити, а ја сам остарела? Зар ће бити немогућа код Бога реч? У ово време вратићу се к теби у исто доба, и Сара ће имати сина. Порекла је Сара говорећи: Нисам се смејала, јер се уплашила. И рекао јој је: Не, него си се смејала.

Устајући одатле, људи погледаше доле на Содом и Гомор. Авраам је путовао заједно са њима, испраћајући их. А Господ рече, нећу ја сакрити од Аврама слуге мог оно што ја чиним. Абрахам ће постати велики и многобројан народ, и у њему ће бити благословени сви народи земље. Знао сам јер ће заповедити синовима својим и кући својој после себе, и они ће чувати путеве Господње, чинећи правду и суд, да би Господ довео на Аврахама све што му је рекао. Рекао је Господ: вапај Содом и Гомора умножио се према мени, и греси њихови су врло велики. Сишавши дакле, видећу да ли се према вици њиховој која долази ка мени извршавају, а ако не, да знам. И окренувши се одатле, људи дођоше у Содом, а Аврам још беше

стојећи пред Господом. И приближивши се, Аврам рече: Не уништи праведног са безбожним, и биће праведни као безбожни. Ако буду педесет праведних у граду, уништићеш их? Нећеш ли поштедети све место због педесет праведних, ако буду у њему? Никако да не учиниш као ову реч, да убијеш праведног са безбожним, и биће праведни као безбожни, никако! Онај који суди свој земљи, зар нећеш учинити праведан суд? Рече Господ: ако буду у Содомима педесет праведних у граду, поштедећу цео град и цело место због њих. И одговарајући Аврахам рече: Сада почех говорити ка Господу мом, а ја сам земља и пепео. Ако ли педесет праведних падну на четрдесет и пет, хоћеш ли уништити сав град због тих пет? И рече: Нећу га уништити ако нађем тамо четрдесет и пет. И додао је још да говори према њему, и рекао: ако буду нађена тамо четрдесет. И рекао је: нећу уништити због четрдесет. И рече: Да није шта, Господе, ако проговорим? Ако ли се нађу тамо тридесет? И рече: Нећу уништити због тридесет. И рекао: Пошто имам да говорим Господу, ако се тамо нађе двадесет? И рекао: Нећу уништити ако нађем тамо двадесет. И рекао је: Нека ти није криво, Господе, ако проговорим још једном; ако се тамо нађе десет? И рекао је: Нећу уништити због тих десет. Отишао је Господ, када је престао да говори Авраму, и Аврам се вратио на своје место.

19

Дођоше два анђела у Содом увече. Лот је седео поред капије Содома, а када их је Лот видео, устао је у сусрет њима и поклатио се лицем на земљу. И рече: Ево, господари, свратите у кућу слуге вашег и преноћите, и оперите ноге ваше, и уставши рано отићи ћете на пут ваш. И рекоше: Не, него

ћемо на тргу преноћити. И натерао их је, и они скренуше к њему, и уђоше у његову кућу, и начинио им је пиће, и испекао им пресне хлебове, и једоше. Пре спавања, људи града, Содомљани, окружили су кућу, од младића до старијег, сав народ заједно. И извикивали су Лота и говорили су му: Где су мушкарци који су ушли к теби ноћас? Изведи их к нама да бисмо имали односе са њима. Изашао је Лот према њима на праг, а врата је затворио иза себе. Рекао им је: Никако, браћо, не чините зло. Имам две кћери које нису познале мушкарца, извешћу их к вама и користите их како би вам било угодно, само овим мушкарцима не чините неправду, јер су због тога ушли под заклон мојих греда. Рекоше му: Одступи! Ушао си да боравиш, а не да судиш! Сада ћемо тебе злостављати више него њих. И присиљаваху човека Лота веома, и приближише се да сломе врата. Истегнувши пак људи руке, увукоше Лота према себи у кућу и затворише врата куће. А људе који су били на вратима куће ударише слепоћом од малог до великог, и обузети бише тражећи врата. Рекоше пак људи Лоту: Јесу ли ти овде зетови, или синови, или кћери? Или ако ти ко други јесте у граду, изведи их из овог места, Зато ми уништавамо ово место, јер је вапај њихов уздигнут пред Господом, и Господ нас је послао да га уништимо. Изашао је Лот и говорио је са зетовима својим који су узели кћери његове, и рекао је: Устаните и изађите из овог места, јер Господ уништава град, али им се чинило да се шали. Када је зора постала, анђели су подстицали Лота, говорећи: Устани, узми своју жену и своје две кћери које имаш, и изиђи, да не би и ти погинуо заједно са беззаконјима града. И били су узнемирени, и анђели су ухватили његову руку и руку његове жене и руке његове две кћери, јер га је Господ поштедео.

И догодило се када су их извели напоље, и рекоше: спасавајући, спаси своју душу, не погледај уназад, нити стани у свој тој околини, у гору се спаси, да не будеш однесен. Рекао је Лот њима: Молим вас Господе, пошто је слуга твој нашао милост пред тобом, и увеличао си правду своју коју чиниш према мени, да живи душа моја, ја, међутим, нећу моћи да будем спасен на планини, да ме не ухвате зла и умрем. Ево, овај град је близу да побегнем тамо, он је мали, и тамо ћу бити спасен, зар није мали? И душа моја ће живети због тебе. И рече му: Ево, дивио сам се твоје лицу и на овој речи, да не уништим град о коме си говорио. Похити дакле да будеш спасен тамо, јер нећу моћи учинити ништа док не дођеш тамо. Због тога назва име тога града Сигор. Сунце је изашло над земљом, и Лот је ушао у Сигор. И Господ је пустио кишу на Содом и Гомор, сумпор и ватру од Господа из неба. И уништио је ове градове и сву околину, и све становнике у градовима, и све што је ницало из земље. И погледала је жена његова уназад и постала стуб од соли. Устао је рано Аврахам тог јутра на то место где је стајао пред Господом. И погледао је на лице Содома и Гомора, и на лице те околине, и видео је, и ево, излазио је пламен из те земље као пара из пећи. И догодило се када је Бог уништио све градове околине, сетио се Бог Аврама, и послао је Лота из средине уништења, када је Господ уништио градове у којима је живео Лот.

Отишао је Лот из Сигора и населио се на планини, он и његове две кћери са њим, јер се бојао да станује у Сигору, и настанио се у пећини, он и његове две кћери са њим. Рече старија млађој: Отац наш је стар, и нема никога на земљи који ће ући к нама, као што припада свој земљи. Дођи и дајмо да напојимо оца нашег вином и лежимо са њим, и подигнимо од оца нашег семе. Напојиле су пак оца свог вином оне ноћи, и

ушавши старија спавала је са оцем својим оне ноћи, и он није знао ни када је легла ни када је устала. Догодило се следећег дана, и рекла старија млађој: Ево, спавала сам јуче са нашим оцем, дајмо му да пије вино и ове ноћи, и ушавши спавај са њим, и подигнимо семе од нашег оца. Напојиле су дакле и те ноћи оца свог вином, и ушавши млађа спавала је са оцем својим, и он није знао ни када је легла ни када је устала. И зачеше две кћери Лота од оца свог. И старија роди сина и назва га Моав, говорећи: Од оца мог. Овај је отац Моавићана до данашњег дана. Родила је и млађа сина и назвала га Аман, говорећи: Син рода мог, овај је отац Аманита до данашњег дана.

20

И покрену одатле Аврам у земљу према Југу и настани се између Кадиса и између Сура, и боравио у Герари. Рекао је Аврам о Сари, жени својој, да је сестра његова, јер се бојао да каже да је жена његова, да га не би икада убили људи града због ње, а послао је Авимелех, цар Герара, и узео Сару. И ушао је Бог к Авимелеху у сну ноћу и рекао: ево ти умиреш због жене коју си узео, а она је живела заједно с мужем. Авимелех но није је дотакао и рекао: Господе, зар ћеш уништити народ незнајући и праведан? Није ли ми он рекао: Сестра ми је? И она ми је рекла: Брат ми је. Чистог срца и правичних руку учинио сам ово. Рекао му је Бог у сну, и ја сам знао да си у чистом срцу учинио ово, и поштедео сам те да не сагресиш против мене, због тога нисам ти дозволио да је дотакнеш. Сада врати жену том човеку, јер он је пророк, и молиће се за тебе, и живећеш. Ако је не вратиш, знај да ћеш умрети ти и сви твоји. И устао је рано Авимелех ујутро и позвао је све слуге своје, и говорио је све ове речи у њихове уши, и уплашили су

се сви људи веома. И позвао Авимелех Аврама и рекао му: Шта си нам ово учинио? Зар смо ти згрешили, па си донео на мене и на моје царство велики грех? Дело које нико неће учинити, ти си ми учинио. Рече пак Авимелех Аврааму: Шта си видевши учинио ово? Рекао је пак Аврам: Рекао сам јер нема побожности на том месту, па ће мене убити због моје жене. И заиста, она је моја сестра по оцу, али не по мајци, а постала ми је жена. Догодило се, када ме је Бог извео из куће оца мог, да сам јој рекао: ову правду учинићеш према мени — у свако место где уђемо, реци за мене да ми је брат. Авимелех узе хиљаду дидрагми, овце, теоце, децу и слушкиње, и даде их Авраму, и врати му Сару, жену његову. И рекао је Авимелех Аврааму: Ево, земља моја је пред тобом, где год ти се свиди, настани се. А Сари рече: Ево, дао сам хиљаду дидрахми брату твом; ово ће теби бити у част лица твог и свима онима са тобом, и све говори истинито. Помолио се Аврам Богу, и Бог исцелио Авимелеха, и жену његову, и слушкиње његове, и оне су родиле. Зато је Господ затворио споља сваку материцу у кући Авимелеха, због Саре, жене Аврамове.

21

И Господ посети Сару, као што рече, и учини Господ Сари, као што говораше. И зачевши, родила је Авраму сина у старости, у време како му је говорио Господ. И Аврам назва именом Исак сина свог рођеног њему, кога му роди Сара. Обрезао је Аврам Исака осмог дана, као што му је заповедио Бог. И Аврахам беше стотину година, када му се роди његов син Исак. Рекла је Сара: Смех ми је учинио Господ, јер ко год чује радоваће се са мном. И рече: Ко ће јавити Аврааму да Сара доји дете? Јер родих сина у својој старости. И растао је дете и одбијено је од дојке, и учинио је Аврам велику гозбу

оног дана када је одбијен од дојке Исак, син његов. Видевши али Сара сина Агар Египћанке, који је рођен Аврааму, како се игра са Исаком, сином њеним, И рекао Аврааму: Истерај ову слушкињу и њеног сина, јер неће наследити син ове слушкиње са мојим сином Исаком. Тврда је била реч веома пред Аврамом о његовом сину. Рекао је пак Бог Аврааму: нека ти не буде тешко због детета и због слушкиње, све што ти каже Сара, слушај глас њен, јер ће у Исаку бити названо теби семе. И сина ове слушкиње учинићу великим народом, јер је твоје семе. Устао је Авраам тог јутра и узео хлебове и мех воде, и дао Агари, и ставио јој на раме дете, и послао је. Отишавши, лутала је по пустињи према бунару заклетве. Престала је вода из мешине, и она је бацила дете испод једне јеле. Отишавши, седела је наспрам њега издалека, као на хитац из лука, јер рече: Нећу да видим смрт детета мога. И седела је наспрам њега, а дете повикавши заплака. Чуо је Бог глас детета из места где је било, и анђео Божји позвао је Агару са неба и рекао јој: Шта је, Агар? Не бој се, јер Бог је чуо глас детета из места где је. Устани и узми дете, и држи га својом руком, јер ћу од њега учинити велики народ. И отворио је Бог очи њене, и видеља је бунар живе воде, и отишла је, и напунила мех водом, и напојила дете. И Бог беше са дететом, и оно расте, и настани се у пустињи, и поста стрелац. И настанио се у пустињи, и мајка му узе жену из Фарана у Египту.

Догодило се пак у оно време, и рекао Авимелех, и Охозат саветник његов, и Фихол заповедник снаге његове, Авраму, говорећи: Бог је са тобом у свему што чиниш. Сада дакле закуни ми се Богом да нећеш чинити неправду мени, нити мом семену, нити мом имену, него према правди коју сам ја учинио са тобом, учинићеш и ти са мном и са земљом у којој си боравио. И рече Абрахам: Ја ћу се заклети. И укорио је

Аврам Авимелеха због бунара воде које су отели слуге Авимелехове. И рекао му Авимелех: Не знам ко ти је учинио ову ствар, нити си ти мени јавио, нити сам ја чуо, осим данас. И узе Абрахам овце и телад, и даде Авимелеху, и учинише обојица завет. И Абрахам постави седам јагњади оваца одвојено. И рече Авимелех Аврааму: Шта су ових седам јагњади од оваца, које си одвојио? И рекао је Аврам да ћеш узети седам јагњица од мене, да ми буду за сведочанство да сам ја ископао овај бунар. Због тога он назва то место Бунар заклетве, јер су се тамо заклела обојица. И направише завет у бунару заклетве. Устаде а Авимелех, Охозат, саветник његов, и Фихол, врховни заповедник снаге његове, и вратише се у земљу филистејску. И засадио је Абрахам поље на бунару заклетве, и призвао је тамо име Господа, Бога вечног. Настанио се пак Абрахам у земљи Филистејаца много дана.

22

И догоди се после ових речи да је Бог искушао Аврама, и рече му: Авраме, Авраме! А он рече: Ево ме. И рекао је: Узми сина свог вољеног, кога си волео, Исака, и иди у земљу високу, и принеси га тамо као жртву паљеницу на једној од планина које ћу ти рећи. Уставши ујутро, Абрахам осамари свог магарца, узео са собом два слуге и Исака, сина свог, и нацепи дрва за жртву паљеницу, па отиде и дође на место које му Бог рече, трећег дана. И подигавши поглед, Абрахам виде место издалека. И рече Аврам слугама својим: Седите овде са магарцем, а ја и дечак проћи ћемо до онде, и поклонивши се вратићемо се к вама. Узео Абрахам дрва жртве паљенице и стави их Исаку, сину свом, а узео у руке ватру и мач, и ишла су њих двојица заједно. Рекао је Исак Аврааму, оцу свом: Оче! А он рекао: Шта је, дете? Рекао је: Ево ватра и дрва, где је овца

за жртву паљеницу? Рекао је Аврам: Бог ће сам видети овцу за жртву паљеницу, дете моје. И отишавши обојица заједно, Дођоше на место које му рече Бог, и сазида тамо Аврам жртвеник, и положи дрва, и свезавши Исака, сина свог, положи га на жртвеник изнад дрва. И испружио Абрахам руку своју да узме мач и закоље сина свог. И позвао га је Анђео Господњи с неба и рекао: Аврааме, Аврааме! А он рече: Ево ме! И рече: Не стављај руку своју на дете, нити му чини ништа, јер сада знах да се бојиш Бога, и ниси поштедео сина свог вољеног због мене. И подигавши поглед, Абрахам је видео очима својим, и ево овна једног који је био ухваћен у жбуну Савек за рогове. И отишао је Абрахам, и узео овна, и принео га на жртву паљеницу уместо Исака, сина свог.

И Абрахам назва име тог места: Господ виде, да би данас говорили: На планини Господ се појави. И позвао је Анђео Господњи Абрахама други пут с неба, Говорећи: По себи самом заклек се, говори Господ, јер си учинио ово дело и ниси поштедео сина свога вољеног ради мене, Заиста ћу те благословити и умножићу семе твоје као звезде небеске и као песак који је поред обале морске, и семе твоје ће наследити градове непријатеља својих. И благословиће се у семену твом сви народи земље, зато што си послушао глас мој. Окренуо се но Абрахам ка својој деци, и уставши отишли су заједно на Бунар заклетве. И настанио се Абрахам на Бунару заклетве.

Догодило се после ових речи, и јављено је Аврааму, говорећи: ево, родила је и Мелха синове Нахору, брату твом. онога Уза првороднога, и онога Вуза брата његовога, и онога Камуила оца Сираца, и Хазада, и Азауа, и Фалдеса, и Јелдафа, и Батуела. Бетуел а роди Ревеку. Ово је осам синова које роди

Мелха Нахору, брату Аврамовом. И његова конкубина, којој је име Реума, родила је и она Табека, и Таама, и Тохоса, и Моху.

23

А живот Саре био је сто двадесет и седам година. И умрла је Сара у граду Арбок, који је у удолини, а то је Хеврон у земљи Ханан. Дошао је Аврам да ожали Сару и да нарида. И устао је Абрахам од свог мртвог, и рекао је Абрахам синовима Хетовим говорећи, Досељеник и странац ја сам међу вама; дајте ми, дакле, гробно место међу вама да сахраним мртваца свог. Одговорили су синови Хетови Аврааму говорећи: Не, господару. Слушај нас, краљу, ти си од Бога међу нама, у нашим одабраним гробницама сахрани свог мртвог, јер нико од нас неће спречити своју гробницу да ти сахраниш свог мртвог тамо. Устајући, Абрахам се поклонио народу земље, синовима Хета. И говорио је Абрахам према њима, говорећи: ако имате у души вашој да сахраните мртваца мога од лица мога, чујте ме и говорите о мени Ефрону, сину Саара. И нека ми да двоструку пећину која је његова, ону која је у делу његовог поља, за сребро достојне вредности дајте ми је међу вама у посед гробнице. Ефрон је седео усред синова Хетових, а одговоривши Ефрон Хетејац рече Аврааму, док су слушали синови Хетови и сви који су улазили у град, говорећи: Буди код мене, господару, и чуј ме: поље и пећину која је у њему теби дајем, пред свима мојим грађанима дао сам ти, сахрани свог мртваца. И поклони се Абрахам пред народом земље. И рекао је Ефрону у уши пред народом земље: Пошто си према мени, чуј ме, узми од мене сребро за поље, и сахранићу мртваца свога тамо. Одговорио је Ефрон Аврааму говорећи, Не, господару, чуо сам: земља од четири стотине сребрних дидрахми, али шта би то било између мене и тебе? Ти пак

сахрани свог мртваца. И чуо је Аврам од Ефрона, и вратио је Аврам Ефрону сребро које је говорио у уши синова Хетових, четири стотине дидрахама сребра одобреног међу трговцима. И стало је поље Ефроново, које беше у двострукој пећини, која је према Мамрију, поље и пећина која беше у њему, и свако дрво које беше у пољу, и све што је у његовим границама унаоколо, Авраму, у посед пред синовима Хета и свима који улазе у град. После ових ствари сахранио је Абрахам Сару, жену своју, у пећини двоструког поља, које је насупрот Мамврију; ово је Хеврон у земљи хананској. И потврђено је поље и пећина која је била у њему Авраму у посед гроба од синова Хетових.

24

И Абрахам беше стар и одмакао у данима, и Господ благослови Абрахама у свему.

И рече Аврам слуги свом старијем куће своје, управитељу свега свога: стави руку своју под бедро моје. И заклињем те Господом, Богом неба и Богом земље, да не узмеш жену сину мом Исаку од кћери Хананејаца, међу којима ја живим. Али у земљу моју где сам рођен ићи ћеш, и у племе моје, и узећеш жену сину мом Исаку одатле. Рекао му је слуга: Ако жена не буде желела да иде са мном назад у ову земљу, да ли да вратим твог сина у земљу одакле си изашао? Рекао му је Абрахам: Пази да не одведеш мог сина тамо. Господ Бог неба и Бог земље, који ме је узео из куће оца мог и из земље у којој сам рођен, који ми је говорио и који ми се заклео говорећи: теби ћу дати ову земљу и семену твојем, он ће послати свог Анђела пред тобом, и узећеш жену сину мом одатле. Ако жена не жели да иде са тобом у ову земљу, бићеш ослобођен моје

заклетве, само не враћај мога сина тамо. И ставио је слуга руку своју под бедро Аврама, господара свог, и заклео му се о овој ствари. И узе слуга десет камила од камила господара свога и од свих добара господара свога са собом, и уставши отиде у Месопотамију, у град Нахор. И положи камиле напољу града поред бунара касно увече, када излазе жене да захватају воду.

И рекао је: Господе, Боже господара мог Аврама, учини ми данас успешним пут, и покажи милост према господару мом Авраму. Ево, ја стојим на извору воде, а кћери становника града излазе да захватају воду. И биће девојка којој ја кажем: Нагни твој крчаг да пијем, а она ми каже: Пиј ти, и твоје камиле ћу напојити док не престану да пију – ову си припремио твом служи Исаку, и по овоме ћу знати да си учинио милост са мојим господарем Аврамом.

И догодило се пре него што је он завршио да говори у свом уму, и ево Ревека је излазила, она која је рођена Ватуилу, сину Мелхе, жене Нахора, брата Аврамовог, носећи крчаг на својим раменима. А девојка беше веома лепа на изглед, девојка беше коју човек није познао, и сишавши на извор, напунила је свој крчаг и попела се. Али дете је потрчало у сусрет њој и рекло: Напој ме мало воде из крчага твог. Она пак рече: Пиј, господару, и пожури и спусти крчаг на своју руку и напоји га, док није престао да пије. И рекла: И камилама твојим ћу воду довести, док све не попију. И пожурила и испразнила воденицу у појило, и потрчала на бунар да захвата поново, и напојила све камиле. А човек ју је посматрао и ћутао да би сазнао да ли је Господ учинио његов пут успешним или не. Догодило се, када су све камиле престале да пију, човек узе златне минђуше тежине по једну

драхму и две наруквице на њене руке, тежине десет златника. И упитао је њу и рекао: Кћери чија си? Јави ми, да ли је код оца твог места нама да преноћимо? Она пак рече њему: Кћи сам Вагуила, сина Мелхе, кога она роди Нахору. И рекао му је: Има код нас много сламе и хране, и места за преноћиште. И задовољивши се, човек се поклони Господу И рекао: Благословен Господ, Бог господара мог Аврама, који није напустио своју правду и истину према господару мом, а мене је Господ упутио у кућу брата господара мог. И дете отрча и јави у кућу своје мајке о овим речима. Ребека је имала брата коме је име било Лабан, и Лабан је потрчао ка човеку напоље, на извор. И догодило се када је видео минђуше и наруквице у рукама сестре његове, и када је чуо речи Ревеке, сестре његове, која је говорила: Тако ми је говорио човек, и дошао је ка човеку који је стајао са својим камилама на извору. И рече му: Ходи, уђи, благословени Господа, зашто стојиш напољу? Ја сам приправио кућу и место за камиле. Ушао је човек у кућу и истоварио камиле, и дао сламу и храну камилама, и воду да опере његове ноге и ноге људи који су били са њим. И поставио је пред њих хлебове да једу, и рекао: Нећу јести док не кажем своје речи. И рече: Кажи.

И рече: Слуга Аврамов ја сам. Господ је веома благословио господара мог, и он је уздигнут, и дао му је овце и телад, и сребро и злато, децу и слушкиње, камиле и магарце. И Сара, жена господара мога, родила је сина господару моме после његовог остарења, и дао му је све што је имао. И заклео ме је господар мој говорећи: Нећеш узети жену сину мом од кћери Хананејаца, међу којима ја живим као странац у њиховој земљи. Али ћеш ићи у кућу оца мог и у моје племе, и одатле ћеш узети жену мом сину. Рекао сам свом господару: Да не неће жена поћи са мнош. И рече ми: Господ Бог, коме

сам угодіо пред њим, он ће послати Анђела свог са тобом и учиниће успешним пут твој, и узећеш жену сину мом из племена мог и из куће оца мог. Тада ћеш бити невин од моје клетве, јер када дођеш у моје племе, и не дају ти, и бићеш невин од моје заклетве. И дошавши данас на извор рекох: Господе, Боже господара мог Аврама, ако ти чиниш успешним пут мој на који сада идем, Ево, ја стојим на извору воде, и кћери људи из града излазе да захватају воду, и биће девојка којој ја кажем: Напој ме мало воде из свог крчага, И каже ми: И ти пиј, и твоје камиле ћу напојити — ова је жена коју је Господ припремио свом слуги Исаку, и по овоме ћу знати да си учинио милост мом господару Авраму. И догодило се пре него што сам завршио говорећи у уму свом, одмах Ревека излажаше, имајући крчаг на раменима, и сиђе на извор ихвати воду, рекох јој, напој ме. И пожуривши, спустила је водени суд на своју руку и рекла: Пиј ти, и твоје камиле ћу напојити. И пио је, и камиле је напојила. И упитао сам је и рекао: Чија си кћи, јави ми. А она рече: Кћи сам Ватуилова, сина Нахоровог, кога му роди Мелха. И ставио сам јој минђуше и наруквице око руку њених. И задовољан, поклоніо сам се Господу, и благословио сам Господа Бога господара мог Аврама, који ме је учинио успешним на путу истине да узем кћер брата господара мог за његовог сина. Ако, дакле, чините милост и правду према мом господару, а ако не, јавите ми да се вратим надесно или налево.

Одговоривши, Лабан и Ветуил рекоше: Од Господа изађе ова ствар, нећемо моћи теби говорити против, ни зло ни добро. Ево Ревеке пред тобом, узми је и иди, и нека буде жена сину господара твог, као што је говорио Господ. Десило се пак, када је дете Аврамово чуло њихове речи, поклоніо се на земљу Господу. И изнесавши слуга посуђе сребрно и златно и

одећу, даде Ревеки, и дарове даде њеном брату и њеној мајци. И јели су и пили, и сам и људи који су били са њим, и спавали су. И уставши ујутру, рекао је: Пошаљите ме, да одем ка свом господару. Рекли су пак њена браћа и мајка: Нека девојка остане са нама десетак дана, а после тога отићи ће. Он пак рече према њима: Не задржавајте ме, јер је Господ учинио успешним пут мој. Пошаљите ме да одем према господару мом. Они рекоше: Позовимо дете и упитајмо њена уста. И позваше Ревеку и рекоше јој: Хоћеш ли ићи са овим човеком? Она пак рече: Ићи ћу. И испратише Ревеку, сестру њихову, и имања њена, и слугу Аврамовог, и оне са њим. И благословише Ревеку и рекоше јој: Сестра наша си, постани у хиљаде мириада, и нека наследи семе твоје градове противника. Уставши а Ревека и њене слушкиње узјаше на камиле и отидоше са човеком, и узевши слуга Ревеку отиде.

Исак је путовао кроз пустињу према бунару виђења, а он је живео у земљи према југу. И изашао је Исак да разговара у поље према вечери, и подигавши своје очи видео је камиле које долазе. И Ревека, погледавши горе очима, виде Исака и скочи са камиле. И рекла слузи: Ко је онај човек који иде пољем нама у сусрет? Рекао је слуга: То је мој господар. Она је узела мараму и покрила се. И слуга испричао Исаку све речи које је учинио. Ушао је пак Исак у кућу своје мајке и узео Ревеку, и она је постала његова жена, и заволео ју је, и Исак се утешио за Сару, своју мајку.

25

Придруживши се пак, Абрахам узео жену којој је име Кетура. Родила му је Зомбрана, и Језана, и Мадала, и Мадијама, и Јесбока, и Сојеа. Језан а роди Саву и Дедана, а

синови Дедана: Асуријеим и Латусијеим и Лаоимеим. Синови Мадијамови: Гефар, Афеир, Енох, Абеида и Елдага; сви ови беху синови Хетгурини. Аврам је дао сва своја имања свом сину Исаку. И синовима иноча својих дао је Аврам дарове и послао их од Исака, сина свог, док је још био жив, према истоку у земљу источну. Ово су пак године дана живота Аврамовог колико је живео, сто седамдесет и пет година. И слабећи, умро је Абрахам у доброј старости као стар човек, пун дана, и придружен је свом народу. И сахранише га Исак и Исмаило, синови његови, у двоструку пећину, у пољу Ефрона, сина Соара Хетејина, које је насупрот Мамврија, Поље и пећину коју је Аврам стекао од синова Хета, тамо су сахранили Аврама и Сару, жену његову. Десило се је после смрти Аврамове да је Бог благословио Исака, сина његовог, и Исак се настанио поред Бунара виђења. Ово су пак поколења Исмаила, сина Аврамовог, кога роди Агар Египћанка, слушкиња Сарина, Авраму. И ово су имена синова Исмаилових, према именима њихових поколења: првенац Исмаилов Набаиот, и Кидар, и Набдеил, и Масам, и Масма, и Дума, и Маса, и Ходдан, и Таиман, и Иетур, и Нафес, и Кедма. Ово су синови Исмаилови, и ово су њихова имена у њиховим шаторима и у њиховим насељима, дванаест владара према њиховим народима. И ово су године живота Исмаиловог, сто тридесет и седам година, и клонувши умро је и придодат је свом роду. Настанио се од Евилата до Сура, који је према Египту на путу ка Асирији, пред свом својом браћом настанио се.

И ово су поколења Исака, сина Аврамовог; Аврам роди Исака. Исак је имао четрдесет година када је узео Реваку, кћер Ватуила Сирца из Месопотамије Сирске, сестру Лавана Сирца, себи за жену. Молио се Исак Господу за Реваку, жену своју, јер

беше нероткиња, и услиши га Бог, и зачела Ревека, жена његова. Скакала су деца у њој, а она рече: Ако ми се тако намерава да постане, зашто ми је ово? Отишла је да сазна од Господа. И рече Господ њој: Два народа су у утроби твојој, и два народа из утробе твоје ће бити раздвојена, и народ ће надмашити народ, и већи ће служити мањем. И испунили су се дани да она роди, и ево беху близанци у њеној утроби. Изашао је првенац рудаст, цео као длакава кожа, и назвао је његово име Исав. И после овога изашао је његов брат, а његова рука је била ухваћена за Исавову пету, и назвао је његово име Јаков. А Исак је имао шездесет година када их је Ревека родила. Порасли су младићи, и беше Исав човек који је знао да лови, сељак, а Јаков беше човек простодушан, који је становао у кући. Волео је Исак Исаву, јер му је његов лов био храна, а Ревека је волела Јакова.

Јаков је скувао чорбу, а Исав је дошао с поља клонуо. И рекао је Исав Јакову: Нахрани ме од овог црвеног куваног јела, јер сам изнемогао. Због тога је названо његово име Едом. Рече Јаков Исаву: Продај ми данас своје првенство. И рекао Исав: Ево, ја идем да умрем, па зашто су ми потребна ова првенства? И рекао му Јаков: Закуни ми се данас, и заклео му се. Продао је Исав првенство Јакову. Јаков је дао Исаву хлеб и кувано сочиво, и он је јео и пио, и уставши отишао је, и Исав је презрео првенство.

26

Догодила се глад на земљи, осим оне раније глади која се догодила у време Аврамово, а Исак отиде ка Авимелеху, цару филистејском, у Герару. Појави се пак њему Господ и рече: Не силази у Египат, него настани се у земљи коју ћу ти казати. И

настањуј се у овој земљи, и ја ћу бити са тобом, и благословићу те, јер теби и твоје семену ћу дати сву ову земљу, и установићу своју заклетву коју сам се закleo Аврааму, оцу твоје. И умножићу семе твоје као звезде небеске, и даћу семену твојем сву ову земљу, и благословиће се у семену твојем сви народи земаљски. Зато што је послушао Аврам, отац твој, глас мој и чувао заповести моје и наредбе моје и уредбе моје и законе моје. Настанио се Исак у Герари. Упитали су пак људи тог места о Ревеки, жени његовој, и рекао је: Сестра моја је, јер се уплашио да каже да му је жена, да га не би убили људи тог места због Ревеке, јер беше лепа изгледом. Догодило се да је дуго времена био тамо, и Авимелех, цар Герара, нагнувши се кроз прозор, видео је Исака како се игра са Ревеком, жен Позвао је Авимелех Исака и рекао му: Зар је заиста она твоја жена? Зашто си рекао: Она је моја сестра? А Исак му рече: Рекао сам то, јер сам се бојао да не умрем због ње. Рече му Авимелех: Шта си нам ово учинио? Умало неко од мог рода не би спавао са твојом женом, и навучао би на нас незнање. Наредио је Авимелех свом народу говорећи: Сваки који се дотакне овог човека и његове жене биће крив смрћу. Посејао је Исак у оној земљи и нашао те године јечам који је родио стоструко, а Господ га је благословио. И човек беше уздигнут, и напредујући постајаше већи, док није постао веома велики. Стало му се пак стока оваца и стока волова и пољопривреда многа. Позавидеше му пак Филистејци. И све бунаре које су ископале слуге оца његовог у време оца његовог, запушили су их Филистеји и напунили их земљом. Рекао је Авимелех Исаку: Оди од нас, јер си постао много јачи од нас. И Исак отиде одатле, одсео у долини Герара и настанио се тамо.

И опет Исак ископа бунаре воде које су ископали слуге Аврама, оца његовог, а запушили су их Филистеји после смрти Аврама, оца његовог, и назва их именима према именима која је дао отац његов. И ископаше слуге Исакове у долини Герарској и нађоше тамо бунар воде живе. И борили су се пастири Герарона са пастирима Исака, тврдећи да је вода њихова, и назвали су име бунара Неправда, јер су му учинили неправду. Отишавши одатле, ископао је други бунар, али су се свађали и око њега, па га је назвао Непријатељство. Отишавши пак одатле, ископао је други бунар, и нису се борили око њега, и назвао је име његово Еурихорија, говорећи: Зато што је сада Господ раширио нама простор и увећао нас на земљи.

Отишао је одатле горе на Бунар заклетве. И појавио се њему Господ у ону ноћ и рекао: Ја сам Бог Аврама, оца твога, не бој се, јер сам са тобом, и благословићу те, и умножићу семе твоје кроз Аврама, оца твога. И саградио је тамо олтар и призвао име Господње, и разапео је тамо свој шатор, а слуге Исакове ископале су тамо бунар у долини Герара. И Авимелех је отишао према њему од Герара, и Охозат, његов саветник, и Фихол, врховни командант његове војске. И рекао им Исак: Зашто сте дошли к мени? Ви сте ме мрзели и послали сте ме од себе. Они пак рекоше: Видевши, видесмо да је Господ био са тобом, и рекосмо: нека буде дакле између нас и између тебе, и склопићемо са тобом завет. Не чини нам зло, као што ми нисмо огавили тебе, и на који начин смо поступили са тобом добро, и отпустили смо те са миром, и сада си благословен од Господа. И приредио им је гозбу, и јели су и пили. И уставши ујутро, заклео се сваки свом ближњем, и отпустио их је Исак, и отишли су од њега у миру. Десило се пак у онај дан, и дошавши слуге Исакове јавише му о бунару

који ископаше, и рекоше: Не нађосмо воду. И назвао га је Заклетва, због тога је назвао име оном граду Бунар Заклетве, до данашњег дана.

Исав је имао четрдесет година и узео је за жену Јудиту, кћер Беоха Хетејина, и Басемату, кћер Елона Хетејина. И свађале су се са Исаком и Ревеком.

27

Десило се, а после остаривања Исака, и замућене су очи његове да види, и позвао је Исава, сина свог старијег, и рекао му: Сине мој, а он рече: Ево ме. И рекао је: Ево, остарио сам и не знам дан своје смрти. Сада дакле узми своје оруђе, тобац и лук, изиђи у поље и улови ми лов. И направи ми јела, како ја волим, и донеси ми, да једем, да те благослови душа моја пре него што умрем. Ребека је чула Исака како говори Исаву, сину његовом, а Исав је отишао у равницу да улови дивљач оцу свом. Ребека рекла Јакову, свом млађем сину: Гле, чула сам твог оца како говори Исаву, твој брату: Донеси ми лов и приправи ми јела, да једући благословим тебе пред Господом пре него умрем. Сада дакле, сине мој, слушај ме, као што ти ја заповедам. И отишавши међу овце, узми ми одатле два јарета, нежна и добра, и учинићу их јела оцу твој, као што воли. И унећеш оцу свом, и он ће јести, да те благослови отац твој пре него што умре. Рекао је Јаков Ревеки, мајци својој: Исав, брат мој, је длакав човек, а ја сам гладак човек. Да ме не опипа икада отац, и бићу пред њим као онај који презире, и донећу на себе проклетство, а не благослов. Рече му мајка: На мене твоје проклетство, дете, само чуј мој глас, и отишавши донеси ми. Отишавши пак узме и донесе мајци, и начини мајка његова јела, како што вољаше отац његов.

И узевши Ревека одежду Исава, сина свог старијег, добру, која беше код ње у кући, обуче у њу Јакова, сина свог млађег. И коже јарића ставио је око његових руку и на голи део врата његовог. И дала је јела и хлебове које је направила у руке Јакова, сина свог. И донесе оцу свом и рече: Оче. А он рече: Ево ме, ко си ти, дете? И рекао је Јаков оцу: Ја сам Исав, твој првенац. Учинио сам како си ми говорио. Устани, седи и једи од мог лова, да би ме благословила твоја душа. Рекао је Исак сину свом: Шта је ово што си тако брзо нашао, дете моје? А он рече: Оно што је Господ Бог твој ставио преда ме. Рече Исак Јакову: Приближи ми се да те опипам, дете моје, да видим јеси ли ти мој син Исав или ниси. Приближио се Јаков свом оцу Исаку и опипао га, а он рече: Глас је заиста Јаковљев глас, али руке су Исавове руке. И није га препознао, јер су његове руке биле длакаве као руке Исава, његовог брата, и благословио га је, И рече: Ти ли јеси син мој Исав? А он рече: Ја. И рекао је: Донеси ми, и јешћу од твог лова, дете, да те благослови душа моја. И донео му је, и јео је, и унео му је вино, и пио је. И рече му Исак, отац његов: Приближи се мени и пољуби ме, дете. И приближивши се, пољубио га је и помиришао мирис његове одеће, и благословио га је, и рекао: Ево, мирис сина мог као мирис пуног поља које је благословио Господ. И нека ти Бог да од росе небеске и од обиља земаљског, и мноштво жита и вина. И нека ти служе народи, и нека ти се поклоне владари, и постани господар брата свог, и поклониће ти се синови оца твог; онај који те проклиње, проклет, а онај који те благосиља, благословен.

И догодило се након што је Исак престао благосиљати Јакова, сина свог, и догодило се, чим је Јаков изашао од лица Исака, оца свог, и Исав, брат његов, дошао је од лова. И направио је и он јела, и донео их је свом оцу, и рекао је оцу:

Нека устане отац мој и нека једе од лова свог сина, да ме благослови твоја душа. И рече му Исак, отац његов: Ко си ти? А он рече: Ја сам син твој, првенац Исав. Исак је био веома запањен великим запањењем и рекао: Ко је онда уловио мени лов и унео мени, и јео сам од свега пре него што си ти дошао? И благословио сам га, и благословен ће бити. Десило се када је Исав чуо речи оца свог Исака, повикао је гласом великим и веома горким, и рекао: Благослови заиста и мене, оче. Рече му пак: Дошао је брат твој са преваром и узео је благослов твој. И рече: Праведно је назван именом његовим Јаков, јер ме је подметнуо, ево, други пут ово. И првенство моје је узео, и сада узме благослов мој. И рече Исав оцу свом: Ниси ли оставио мени благослов, оче? Одговоривши, Исак рече Исаву: ако сам њега учинио твојим господарем и сву његову браћу учинио његовим слугама, житом и вином подржао сам га, теби шта ћу учинити, дете? Рекао је Исав свом оцу: Зар немаш само један благослов, оче? Благослови дакле и мене, оче. Када је Исак био дубоко дирнут, Исав је повикао гласом и заплакао. Одвојивши се пак, Исак, отац његов, рекао му је: Ево, од богатства земље биће настањивање твоје и од росе неба одозго. И на мачу твом живећеш и брату твом служићеш, али биће када обориш и скинеш јарам његов са врата твог.

И гајио је злобу Исав према Јакову због благослова којим га је благословио његов отац, а рече Исав у свом уму: нека се приближе дани жалости за мојим оцем, да убијем Јакова, брата свога. Јављено је пак Ревеки речи Исава, њеног старијег сина, и пославши позвала је Јакова, њеног млађег сина, и рекла му: Ево, Исав, твој брат, прети ти да те убије. Сада дакле, дете, слушај мој глас и уставши побегни у Месопотамију према Лавану, брату мом, у Харан. И настани се са њим неколико дана, док се не одврати гнев, И гнев брата

твог од тебе, и заборави шта си учинио њему, и пославши позваћу те одатле, да не будем икад лишена деце од вас двојице у једном дану. Рече а Ревека Исаку: Досадио ми је живот мој због кћери синова Хетових. Ако Јаков узме жену од кћери ове земље, зашто да живим?

28

Позвавши Исак Јакова, благословио га је и заповедио му говорећи: Не узимај жену из кћери Хананеја. Уставши, побегни у Месопотамију, у кућу Ватуила, оца твоје мајке, и узми себи одатле жену од кћери Лавана, брата твоје мајке. А Бог мој нека те благослови, и нека те увећа, и нека те умножи, и постаћеш скупови народа. И нека ти да благослов Аврама, оца мог, теби и семену твом после тебе, да наследиш земљу боравка свог, коју је Бог дао Авраму. И послао је Исак Јакова, и отишао је у Месопотамију према Лавану, сину Ватуила Сирца, брату Ревеке, мајке Јакова и Исава.

Виде а Исав да је Исак благословио Јакова и послао га у Месопотамију сиријску да узме себи жену одатле, благосиљајући га, и заповедио му је говорећи: нећеш узети жену из кћери хананејских. И Јаков је послушао оца и мајку своју, и отишао је у Месопотамију Сирску. Видевши пак и Исав да су зле кћери Ханана пред Исаком, оцем његовим, Отишао је Исав код Исмаила и узео Маелет, кћер Исмаила, сина Аврамовог, сестру Навеотову, за жену поред жена својих.

И изашао је Јаков из Бунара заклетве и отишао у Харан. И срео је место, и спавао је тамо, јер је сунце зашло, и узео је од камења тог места, и ставио га је под своју главу, и спавао је на оном месту. И он је сањао, и ево мердевине постављене на

земљи, чија је глава досезала до неба, и анђели Божји су излазили и силазили по њој. А Господ је стајао над њом и рекао: Ја сам Бог Аврама, оца твога, и Бог Исака; не бој се, земљу на којој ти спаваш теби ћу дати је и семену твоме. И биће семе твоје као песак земље, и раширити ће се на море и југ и север и на исток, и благословиће се у теби сва племена земље и у семену твојем. И ево ја сам са тобом, чувајући те на сваком путу где год поћеш, и вратићу те у ову земљу, јер нећу те оставити док не учиним све што сам ти говорио. И устао је Јаков из сна свог и рекао: Господ је на овом месту, а ја нисам знао. И уплашио се и рекао: Како је страшно ово место! Ово није ништа друго него кућа Божја, и ово су врата небеска. И устао Јаков ујутро, и узео камен који је био подметнуо тамо под главу своју, и поставио га као стуб, и излио уље на врх његов. И назвао је име тог места Кућа Божја, а Луз беше име том граду раније. И заветова се Јаков завет говорећи: Ако буде Господ Бог са мном и сачува ме на овом путу којим идем, и да ми хлеб да једем и одећу да се обучем, и ако ме врати са спасењем у кућу оца мог, онда ће Господ бити мени Бог. И овај камен, који сам поставио као стуб, биће ми кућа Божја, и од свега што ми даш, десетину ћу ти дати.

29

И подигавши Јаков ноге, отишао је у земљу истока, ка Лавану, сину Ватуила Сирца, брату Ревеке, мајке Јакова и Исава. И види, и ево бунар у равници, а била су тамо три стада оваца која су се одмарала крај њега, јер из тог бунара су појили стада, а камен је био велики на устима тог бунара. И окупљала су се тамо сва стада, и одваљивали су камен са уста бунара, и појили овце, и враћали камен на уста бунара на његово место. Рекао им Јаков: Браћо, одакле сте ви? Они

рекоше: Из Харана смо. Рекао је пак њима: Познајете ли Лабана, сина Нахора? Они пак рекоше: Познајемо. Рекао је њима: Здрав ли је? Они рекоше: Здрав је, и ево Рахиља, кћи његова, долази са овцама. И рекао је Јаков: Још је дан велик, није још час да се окупи стока; напојите овце, па идите и напасајте их. Они рекоше: Нећемо моћи, док се не скупе сви пастири и одваље камен са уста бунара, и напојимо овце. Док је он још говорио њима, и ево Рахиља, кћер Лабанова, долазила са овцама оца свог, јер је она пасла овце оца свог. Десило се да када је Јаков видео Рахиљу, кћер Лавана, брата своје мајке, и овце Лавана, брата своје мајке, приступио је Јаков и одваљао камен са отвора бунара, и појио овце Лавана, брата своје мајке. И Јаков је пољубио Рахиљу, и подигавши глас свој заплакао је. И јавио је Рахили да је брат оца њеног и да је син Ревекин, и она отрчавши јави свом оцу према овим речима. Догодило се, а када је Лабан чуо име Јакова, сина сестре своје, отрчао је у сусрет њему, и обгрливши га пољубио је, и увео га је у кућу своју, и испричао му је све ове речи. И рекао му је Лабан: Из костију мојих и из меса мојег јеси ти. И био је са њим месец дана.

Рече пак Лаван Јакову: Зато што си мој брат, нећеш ми служити бесплатно. Каж ми, која је твоја награда? Лабан је имао две кћери: име старијој беше Леја, а име млађој Рахиља. Очи Лејине беху слабе, а Рахиља беше лепа обликом и веома лепа изгледом. Заволео је Јаков Рахиљу и рекао: Служићу ти седам година за Рахиљу, твоју млађу кћер. Рекао му је Лабан: Боље је да ја дам њу теби, него да је дам другом човеку, настани се са мном. И служио је Јаков за Рахиљу седам година, и оне су му биле као неколико дана, због тога што ју је волео. Рекао је Јаков Лавану: Дај ми моју жену, јер су се испунили дани, да уђем к њој. А Лабан сакупио све људе тог

места и учинио свадбу. И догоди се увече, и узевши Лију, кћер своју, уведе је к Јакову, и уђе Јаков к њој. Дао је Лабан Леји, кћери својој, Зелфу, слушкињу своју, њој као слушкињу. Догодило се ујутро, и ево, то беше Лија. Рекао је Јаков Лавану: Шта си ми то учинио? Нисам ли служио код тебе због Рахиље? Зашто си ме преварио? Одговорио је Лабан: Није тако у нашем крају да се даје млађа пре старије. Заврши дакле седмицу ове, и даћу ти и ову уместо рада који радиш код мене још седам других година. Учинио је Јаков тако и испунио седам дана ове, и дао му је Лаван Рахиљу, кћер своју, за жену. Лабан је дао својој кћери Балан, своју слушкињу, њој као слушкињу. И ушао је к Рахиљи, а волео је Рахиљу више него Лију, и служио му је још седам година.

Видевши да је Лија мрзела, Господ Бог отворио је утробу њену, а Рахиља је била нероткиња. И зачала је Лија и родила сина Јакову, и назвала је име његово Рувим, говорећи: Зато што је Господ видео моје понижење и дао ми је сина, сада ће ме, дакле, љубити мој муж. И зачала је поново, и родила другог сина Јакову, и рекла: Зато што је Господ чуо да сам мрзела, дао ми је и овог, и назвала је име његово Симеон. И зачала је још, и родила сина, и рекла: Сада ће коначно муж мој бити уз мене, јер сам му родила три сина. Због тога је назвала његово име Левије. И зачевши још роди сина, и рече: Сада ћу још за ово захвалити Господу. Због тога назва име његово Јуда, и преста рађати.

30

Видевши а Рахиља да није родила Јакову, завидела је Рахиља сестри својој и рекла Јакову: Дај ми децу, ако ли не, умрећу ја. Разгневивши се, Јаков рече Рахили: Зар сам ја

уместо Бога, који те је лишио плода утробе? Рекла је Рахиља Јакову: Ево слушкиње моје Балле, уђи к њој, и онаће родити на мојим коленима, и ја ћу се изградити из ње. И дала му је Баллу, своју слушкињу, њему за жену, и ушао је к њој Јаков. И зачела је Бала, слушкиња Рахиљина, и родила Јакову сина. И рече Рахиља: Бог ми је судио и чуо је глас мој и дао ми је сина, због тога назвала сам име његово Дан. И зачела је још Бала, слушкиња Рахиљина, и родила другог сина Јакову. И рече Рахиља: Бог ми је помогао, и борила сам се са сестром својом и надвладала сам, и назва име његово Нефталим. Видела је Леја да је престала да рађа, и узела је Зелфу, слушкињу своју, и дала ју је Јакову за жену, и он је ушао к њој. И зачела је Зелфа, слушкиња Лејина, и родила Јакову сина. И рече Лија: У срећи! и назва га Гад. И зачела је још Зелфа, слушкиња Лејина, и родила Јакову другог сина. И рече Лија: Блажена сам ја, јер ће ме жене звати блаженом, и назва име његово Асир. Отишао је Рувим у дан жетве пшенице и нашао је јабуке мандрагора у пољу, и донео их је Лији, мајци својој. Рекла је Рахиља Лији, сестри својој: Дај ми од мандрагора сина твог. Рече пак Лија: Није ли ти довољно што си узела мога мужа? Да ли ћеш узети и мандрагоре мога сина? Рече пак Рахиља: Не тако, нека спава са тобом ову ноћ уместо мандрагора твога сина. Ушао је Јаков из поља увече, и изашла је Лија у сусрет њему, и рекла је: Ка мени ћеш ући данас, јер сам те најмила уместо мандрагора сина мог, и спавао је са њом ту ноћ. И чуо је Бог Лију, и она, зачевши, родила је Јакову петог сина. И рече Лија: Дао ми је Бог награду моју, зато што сам дала слушкињу своју мужу свом, и назва име његово Исахар, што значи награда. И зачела је још Лија и родила шестог сина Јакову. И рекла је Лија: Бог ми је дао добар дар у ово време, сада ће ме муж мој изабрати, јер сам му родила шест синова. И назвала је његово име Завулон. И после овога родила је

кћер, и назвао је њено име Страшна. Сетио се Бог Рахиље, чуо ју је Бог и отворио јој утробу. И зачевши, роди Јакову сина, а Рахиља рече: Узе Бог мој срамоту. И назвала га је Јосиф, говорећи: Нека ми Бог дода још једног сина.

Догодило се када Рахиља роди Јосифа, рече Јаков Лавану: пошаљи ме, да одем у моје место и у моју земљу. Врати ми жене и децу моју, за које сам ти служио, да могу да одем, јер ти знаш ропство које сам ти служио. Рекао му је Лабан: Ако сам нашао милост пред тобом, прорекао бих — јер ме је Бог благословио због твог доласка. Одреди своју плату према мени, и даћу ти. Рекао је Јаков: Ти знаш како сам ти служио и колико је твоје стоке било са мном. Мало је јер било колико си имао пре мене, и увећало се у мноштво, и благословио те је Господ Бог на мом стопалу. Сада, дакле, кад ћу и ја себи учинити кућу? И рече му Лабан: Шта ћу ти дати? А Јаков му рече: Нећеш ми дати ништа, ако ми учиниш ову реч, опет ћу пасти твоје овце и чуваћу. Нека данас прођу све твоје овце, и одвој одатле сваку тамну овцу међу јагњадима, и сваку пругасту и шарену међу козама – то ће бити моја награда. И слушаће ми правда моја у сутрашњем дану, јер је награда моја пред тобом: све што не буде шарено и пругасто међу козама, и тамно међу јагњадима, биће украдено код мене. Рекао му је Лабан: Нека буде према твојој речи. И одвојио је у онај дан јарце шарене и беле, и све козе шарене и беле, и све што беше сиво међу јагњадима, и све што беше бело међу њима, и дао их је преко руку синова својих. И он уклони пут од три дана између њих и Јакова, а Јаков је пасео преостале овце Лаванове. Узе а себи Јаков прут стираксов свеж и орахов и платанов, и огули их Јаков љуштењима белим, и стружући зелено, појављивало се на прутовима бело које огули, шарено. И постави шипке које је огулио у корита

појилишта воде, да када дођу овце да пију, пред шипкама, када дођу да пију, затрудне овце на шипке. И зачињаху овце код штапова, и рађаху овце беле и шарене и пепељасто-шарене. Јагњад је пак одвојио Јаков, и поставио је пред овцама овна шареног и све шарено међу јагњадима, и одвојио је себи стада за себе, и није их помешао са овцама Лавановим. Десило се у време када су овце зачињале, да је Јаков ставио прутове пред овцама у појилима, да зачну према прutowима. Када би овце родиле, он их не постављаше, и догодило се да су необележене биле Лабанове, а обележене Јаковљеве. И обогатио се човек веома веома, и постало му је много стоке, и волова, и слуга, и слушкиња, и камила, и магараца.

31

Чуо је Јаков речи синова Лаванових који су говорили: Узео је Јаков све оца нашег, и од онога што је оца нашег стекао је сву ову славу. И Јаков виде лице Лабаново, и ево, оно није било према њему као јуче и прекјуче. Рекао је Господ Јакову: Врати се у земљу оца свога и к роду свом, и ја ћу бити с тобом. Пославши но Јаков позва Лију и Рахилу у равницу где беше стада. И рекао им је: Видим ја лице оца вашег, да није према мени као јуче и прекјуче, али Бог оца мог био је са мнош. И ви и саме знате да сам свом својом снагом служио вашем оцу. Али ваш отац ме је преварио и променио ми је плату десет пута, и Бог му није дао да ми нанесе зло. Ако тако каже, шарене ће бити твоја награда, и све овце ће родити шарене; ако ли каже, беле ће бити твоја награда, и све овце ће родити беле. И Бог је одузео сву стоку вашег оца и дао ми је. И догодило се када су овце зачињале, примајући у утроби, и видео сам својим очима у сну, и ево јарци и овнови узлазили на овце и козе, беле и шарене и пепељасте прошаране. И рече

ми Анђео Божји у сну: Јакове! А ја рекох: Шта је? И рекао: Подигни своје очи и види јарчеве и овнове како се пењу на овце и козе шарене и разнолике и пепељасте прштене, јер сам видео све што ти Лабан чини. Ја сам Бог који ти се појавио на месту Божјем, где си ми тамо помазао стуб и где си ми тамо дао завет; сада дакле устани и изиђи из ове земље и оди у земљу свог рођења, и ја ћу бити с тобом. И одговоривши Рахиља и Лија рекоше њему: Зар нема нама више дела или наследства у кући оца нашег? Нисмо ли као стране рачунате њему? Јер нас је продао и једењем је прождрао наше сребро. Све богатство и славу коју је узео Бог оца нашег, нама ће припасти и нашој деци. Сада, дакле, учини све што ти је Бог рекао. Уставши, Јаков узео своје жене и своју дјецу и посадио их на камиле. И одвео је све своје имање и сав свој пртљаг који је стекао у Месопотамији, и све своје, да оде ка Исаку, оцу свом, у земљу Ханан. Лабан је отишао да стриже своје овце, а Рахиља је украла идоле свог оца. Јаков је сакрио од Лабана Сирца да му не објави да бежи. И побегао је он сам, и све његово, и прешао је реку, и кренуо је ка гори Галад. Јављено је Лабану Сиријцу трећег дана да је Јаков побегао. И узевши браћу своју са собом, гонио је за њим пут од седам дана и стигао га на гори Галад. Дошао је Бог Лавану Сиријцу у сну ноћу и рекао му: Чувај се да никада не говориш са Јаковом зло. И ухватио је Лабан Јакова, а Јаков је разапео свој шатор у планини, а Лабан је поставио своју браћу у планини Галад. Рече а Лабан Јакову: Шта си учинио? Зашто си тајно побегао и украо ме, и одвео моје кћери као заробљенице мачем? И да си ми јавио, послао бих те са радошћу, и са музичарима, и бубњевима, и лиром. И нисам био сматран достојним да пољубим своју децу и своје кћери, а сада си лудо поступио. И сада је јака рука моја да ти нанесем зло, али Бог оца твог јуче ми је рекао говорећи: Чувај се да никада не говориш са

Јаковом зла. Сада дакле отишао си, јер си жељом пожелео да отидеш у кућу оца свог, зашто си украо богове моје?

Одговоривши пак, Јаков рече Лавану: Уплашио сам се, јер рекох: да не узмеш икада кћери своје од мене и све моје. И рече Јаков: Код кога ако нађеш богове твоје, неће живети пред браћом нашом. Препознај шта је код мене од твојих ствари и узми. И није препознао код њега ништа. Није знао Јаков да је Рахиља, жена његова, украла их. Ушавши, Лабан је претражио кућу Лије и није нашао, и изашао је из куће Лије, и претражио је кућу Јакова и кућу двеју слушкиња, и није нашао, а затим је ушао и у кућу Рахиље. Рахиља је узела идоле, бацила их у торбе камиле и села на њих. И рекла је свом оцу: Не узимај то тешко, господару, не могу устати пред тобом, јер имам обичај жена. Лабан је претражио цео дом и није нашао идоле. Разљутио се Јаков и борио се са Лабаном, а одговоривши Јаков рече Лавану: шта је то моја неправда и шта је то мој грех, што си ме прогонио? И зато што си претражио све судове куће моје, шта си нашао од свих судова куће твоје? Стави овде пред браћом твојом и браћом мојом, и нека суде између нас двојице. Ово двадесет година ја сам са тобом, твоје овце и твоје козе нису биле јалове, овнове твојих оваца нисам појео. Убијено од дивљих звери нисам ти доносио, ја сам плаћао из себе за крађу дању и за крађу ноћу. Био сам дању спаљиван врућином, а ноћу мразом, и сан је одлазио од мојих очију. Ово двадесет година сам у кући твојој, служио сам ти четрнаест година за две кћери твоје, и шест година међу овцама твојим, а ти си ми преварио плату десет пута. Да није Бога оца мог Аврама и страха Исаковог који је био са мном, сада би ме празног послао; понижење моје и труд руку мојих видео је Бог, и укорио те јуче.

Одговоривши а Лабан рече Јакову: кћери су моје кћери, и синови су моји синови, и стока је моја стока, и све колико ти видиш моје је, и мојих кћери, шта ћу учинити овима данас или деци њиховој коју родише? Сада дакле, хајде да склопимо завет ја и ти, и биће за сведочанство између мене и тебе. Рече му: Ево, нико са нама није, види, Бог је сведок између мене и тебе. Узевши пак Јаков камен, постави га као стуб. Рекао је Јаков браћи својој: Скупљајте камење, и скупили су камење, и начинили су гомилу, и јели су тамо на гомили, и рекао је њему Лабан: Ова гомила сведочи између мене и тебе данас. И Лабан га је назвао гомила сведочанства, а Јаков га је назвао гомила сведок. Рекао је Лабан Јакову: Ево ова гомила и овај стуб који сам поставио између мене и тебе, сведочи ова гомила и сведочи овај стуб, због тога је названо име: Гомила сведочи. И виђење о коме је рекао: нека Бог погледа између мене и тебе, јер ћемо се одвојити један од другог. Ако понизиш кћери моје, ако узмеш жене поред кћери мојих, види, нико са нама није да види, Бог је сведок између мене и тебе. Ако ја не прођем према теби, нити ти прођеш према мени преко овог брда и овог стуба ради зла. Бог Аврамов и Бог Нахоров нека суди између нас, и заклео се Јаков страхом оца свог Исака. И принео је жртву на планини и позвао браћу своју, и јели су и пили, и спавали су на планини.

32

Устав а Лабан тог јутра, пољубио је синове и кћери своје и благословио их, и окренувши се Лабан отишао је у своје место.

И Јаков отишао је својим путем, и подигавши поглед видео је утаборени Божји логор, и сретоше га Божји анђели.

Рече Јаков, када их виде: Ово је логор Божји, и назва то место Логори.

Послао је Јаков гласнике пред собом према Исаву, брату свом, у земљу Сеир, у земљу Едом. И заповеди им говорећи: Овако ћете рећи господару мом Исаву: Овако говори слуга твој Јаков: Са Лаваном сам боравио и задржао сам се до сада. И постадоше ми волови и магарци и овце и слуге и слушкиње, и послах да јавим господару мом Исаву, да нађе слуга твој милост пред тобом. И вратили су се анђели Јакову говорећи: Дошли смо к брату твом Исаву, и ево он долази у сусрет теби, и четири стотине људи с њим. Јаков се веома уплашио и био је у недоумици, па је поделио народ који је био са њим, као и волове, камиле и овце, у два логора. И рекао је Јаков: ако дође Исав у један логор и удари га, други логор ће бити спасен. Рече пак Јаков: Боже оца мог Аврама, и Боже оца мог Исака, Господе, Ти који си ми рекао: одлази у земљу рођења свог, и учинићу ти добро, Нека ми буде довољно од све правде и од све истине коју си учинио слуги свом, јер са овим штапом мојим прешао сам овај Јордан, а сада сам постао два логора. Избави ме из руке брата мог, из руке Исаву, јер се бојим га ја, да не би дошавши ударио мене и мајку са децом. Ти си, пак, рекао: Учинићу ти добро и учинићу семе твоје као песак морски, који се неће моћи избројати од мноштва. И спавао је тамо ону ноћ, и узео је од онога што је носио дарове и послао их Исаву, брату свом, козе двеста, јарчеве двадесет, овце двеста, овнове двадесет, камиле дојиље и њихову децу тридесет, волове четрдесет, бикове десет, магарце двадесет и ждребад десет. И дао их је слугама својим, стадо по стадо, а рекао је слугама својим: идите преда мног, и чините размак између стада и стада. И заповеди првом говорећи: ако ти сретне Исав, брат мој, и запита те говорећи: чији си, и куда

идеш, и чија су ова која иду пред тобом? Рећи ћеш: Слуга твој Јаков послао је дарове господару мом Исаву, и ево он иде за нама. И заповеди првом, и другом, и трећем, и свима који иду испред ових стада, говорећи: Овим речима говорите Исаву када вас нађе, И рећете: Ево, слуга твој Јаков долази иза нас. Рекао је јер: Умилостивићу лице његово даровима који иду пред њим, и после тога видећу лице његово, јер можда ће примити лице моје. И дарови су ишли пред њим, а он је те ноћи спавао у логору. Уставши те ноћи, узео две жене, две слушкиње и једанаесторо своје деце, и пређе преко Јавока. И узео их, и пређе поток, и превео све своје.

Остао је Јаков сам, и рвао се човек са њим до јутра. Видео је да није способан против њега, и дотакао се удубљења његовог бута, и укочило се удубљење Јаковљевог бута док се рвао са њим. И рекао му: Пустите ме, јер је зора изашла. А он рекао: Нећу те пустити ако ме не благословиш. Рекао му је: Шта је твоје име? А он рекао: Јаков. И рекао му је: Неће се више звати име твоје Јаков, него ће Израил бити име твоје, јер си се укрепио са Богом, и са људима моћан ћеш бити. Упитао је Јаков и рекао: Кажите ми своје име, а он рекао: Зашто питаш моје име? И благословио га је тамо. И назва Јаков име тог места Облик Бога, јер видех Бога лице у лице, и спасена је моја душа. Изашло му је сунце када је прошао облик Божји, а он је шепао на бедро његово. Због овога синови Израиља неће јести жилу која је отрпнула, која је на удубљењу бедра, до дана овога, јер је дотакао удубљење бедра Јакова, жилу која је отрпнула.

Погледавши горе, Јаков је својим очима видео, и ево, Исав, брат његов, долази, и четири стотине људи са њим, и Јаков је поделио децу на Лију и на Рахиљу и две слушкиње. И поставио је две слушкиње и њихове синове на прво место, а Лију и њену децу иза њих, а Рахиљу и Јосифа на последње место. Он сам пак напредова пред њима, и поклони се до земље седам пута, док се не приближи свом брату. И притрчао је Исав у сусрет њему, и обухвативши га, пао је на врат његов, и пољубио га, и плакали су обојица. И погледавши горе, Исав виде жене и децу, и рече: Шта је ово теби? А он рече: Деца којима је Бог помиловао твоје дете. И приближиле су се младе жене и њихова деца, и поклониле су се. И приближила се Лија и деца њена, и поклонили се, и после тога приближила се Рахиља и Јосиф, и поклонили се. И рече: Шта су ти ови сви логори које сам срео? Он пак рече: Да нађе слуга твој милост пред тобом, господару. Рекао је Исав: Имам много, брате, нека теби буде твоје. Рече Јаков: Ако сам нашао наклоност пред тобом, прими дарове из мојих руку, јер сам видео твоје лице као што би неко видео лице Божје, и бићеш задовољан мном. Узми моје благослове које сам ти донео, јер ме је Бог помиловао, и имам све, и присили га, и он узе. И рекао: Пошто отиђемо, хајдемо право. Рекао му је: Господар мој зна да су деца нежна, и да овце и волови доје под мојом бригом. Ако их, дакле, потерам један дан, умреће сва стока. Нека иде напред господар мој пред слугом његовим, а ја ћу наставити путем полако према путовању које је преда мном, и према кораку младића, док не дођем ка господару мом у Сеир. Рече а Исав: Оставићу са тобом од народа који је са мном. Он а рече: Зашто то? Довољно је да сам нашао милост пред тобом, господару. А Исав се тога дана одвратио на свој пут у Сеир. И Јаков одлази у Шаторе, и направио је за себе тамо куће, а за

своју стоку направио је шаторе, због тога је назвао име тог места Шатори.

И дође Јаков у Салим, град Сихема, који је у земљи Ханан, када се вратио из Месопотамије Сирије, и разапеш шатор према граду. И стекао је део поља, где је поставио свој шатор, од Емора, оца Сихемовог, за сто амнона. И постави тамо жртвеник и призва Бога Израиља.

34

Изашла је Дина, кћи Лејина, коју је родила Јакову, да види кћери мештана. И видео ју је Сихем, син Емора Евејца, владар земље, и узевши је, спавао је са њом и понизио ју је. И обратио је пажњу на душу Дине, кћери Јаковљеве, и заволео је девојку, и говорио је према уму ове девојке. Рече Сихем свом оцу Емору говорећи: Узми ми ово дете за жену. Јаков је чуо да је син Еморов оскврнио Дину, кћер његову, а синови његови били су са стоком његовом у пољу, па је Јаков ћутао док они не дођу. Изашао је Емор, отац Сихемов, према Јакову да му говори. Синови Јаковљеви дошли су из поља, а када су чули, били су дубоко погођени и било им је веома болно, јер је учињена срамота у Израиљу, пошто је легао са Јаковљевом кћерју, а то неће тако бити. И говорио је Емор њима, говорећи: Сихем, син мој, изабрао је душом кћер вашу; дајте дакле њу њему за жену, И ожените се са нама, кћери ваше дајте нама, и кћери наше узмите синовима вашим. И живите међу нама, и ево земља је широка пред вама, живите, трговајте на њој и стичите имање у њој. Рекао је Сихем оцу њеном и браћи њеној: Нашао бих милост пред вама, и шта год кажете, даћемо. Умножите мираз веома, и даћу колико год ми кажете, а ви ми дајте ово дете за жену.

Одговорили су пак синови Јаковљеви Сихему и Емору, оцу његовом, са преваром, и говорили су њима, зато што су оскврнили Дину, сестру њихову. И рекоше им Симеон и Леви, браћа Дејнарина: Не можемо учинити ово, дати сестру нашу човеку који има необрезаност, јер је то срамота за нас. Само у овом бићемо слични вама и населићемо се међу вама, ако постанете као ми, да се обреже свако ваше мушко. И даћемо кћери наше вама, и од ваших кћери узећемо себи жене, и населићемо се међу вама, и бићемо као један народ. Ако нас не послушате да се обрежете, узећемо нашу кћер и отићи ћемо. И допале су речи пред Емором и пред Сихемом, сином Емора. И младић не одложи да учини ову ствар, јер беше заљубљен у кћер Јаковљеву, а он беше најславнији од свих у кући оца свога. Дође а Емор и Сихем, син његов, на капију њиховог града и говорише мушкарцима њиховог града говорећи, Ови људи су мирољубиви, нека настанују са нама на земљи и нека тргују по њој, а земља, ево, широка је пред њима, њихове кћери узећемо себи за жене, и наше кћери даћемо њима. У овоме само ће нам људи бити слични да станују са нама, тако да будемо један народ, ако се обреже сваки наш мушкарац, као што су и они обрезани. И њихова стока, и четвороножне животиње, и њихова имања, зар неће бити наша? Само у овоме будимо слични њима, и населиће се са нама. И слушали су Емора и Сихема, сина његовог, сви који су трговали на капији њиховог града, и обрезао се сваки мушкарац на месу свог препуција.

Догодило се трећег дана, када су били у мукама, да су два Јаковљева сина, Симеон и Леви, браћа Дејнина, узели сваки свој мач, ушли у град безбедно и побили све мушкарце. Емора и Сихема, сина његовог, убили су оштрицом мача, и узели су Дину из куће Сихемове, и изашли су. Синови Јаковљеви пак

уђоше на рањене и опљачкаше град у коме оскврнише Дину, сестру њихову. И овце њихове, и волове њихове, и магарце њихове, колико год беше у граду и колико год беше у пољу, узеше. И сва тела њихова, и сав пртљаг њихов, и жене њихове заробише, и опљачкаше колико год беше у граду и колико год беше у кућама. Рекао је Јаков Симеону и Левију: Мрским ме учинили сте, тако да сам зао свима онима који настајују земљу, и Хананејцима, и Ферезејцима. Ја сам малобројан, и сабравши се на мене, ударити ће ме, и бићу уништен ја и кућа моја. Они рекоше: Зар ће као курвом користити нашу сестру?

35

Рече пак Бог Јакову: Устани, иди горе у место Ветил и настани се тамо, и начини тамо жртвеник Богу који ти се јавио када си бежао од лица Исава, брата свога. Рекао је Јаков кући својој и свима онима који су били с њим: Уклоните туђе богове који су међу вама из ваше средине, и очистите се, и промените своје одежде. И устајући, идимо горе у Ветил и начинимо тамо жртвеник Богу који ме је слушао у дану невоље, који је био са мном и спасао ме на путу којим сам ишао. И дадоше Јакову туђе богове који беху у њиховим рукама, и минђуше које беху у њиховим ушима, и Јаков их сакри под теревинтом који је у Сихему, и уништи их до данашњег дана. И изађе Израил из Сихема, и постаде страх Божији на градове оне около њих, и не гонише за синовима Израилевим. Дође пак Јаков у Луз, која је у земљи Ханан, која је Витељ, сам и сав народ који беше с њим. И саградио је тамо жртвеник и назвао је име тог места Ветил, јер му се тамо појавио Бог када је бежао од лица Исава, брата свог.

Умрла је Дебора, дојиља Ревекина, и сахрањена је ниже Ветиља под храстом, и Јаков је назвао њено име Храст жалости. Појавио се Бог Јакову још у Лузу, када је дошао из Месопотамије Сирije, и Бог га је благословио. И рече му Бог: Име твоје неће више бити звано Јаков, него ће Израил бити име твоје, и назва име његово Израил. Рече му Бог: Ја сам Бог твој, увећавај се и умножавај се, народи и скупови народа биће од тебе, и цареви ће изаћи из бедара твојих. И земљу коју сам дао Аврааму и Исаку, теби сам је дао, теби ће припасти, и семену твом после тебе даћу ову земљу. Отишао је горе Бог од њега из места где је говорио са њим. И постави Јаков стуб на том месту где је говорио с њим Бог, стуб камени, и изли на њега жртву пића, и изли на њега уље. И Јаков је назвао то место, где је Бог тамо говорио с њим, Бетел. Отишавши пак Јаков из Ветиља, разапеша шатор свој иза куле Гадер. Догоди се пак, када се приближи Хабрати да дође у Ефрату, роди Рахиља и тешко рађаше у порођају. Десило се пак, док је она тешко рађала, рекла јој је бабица: Охрабри се, јер и ово ти је син. Десило се је при пуштању њене душе, јер је умирала, назвала је његово име син бола мог, а отац је назвао његово име Венијамин. Умрла је Рахиља и сахрањена је на путу хиподрома Ефрата, а то је Витлејем. И постави Јаков стуб на њеном гробу, ово је стуб на гробу Рахиљином до данашњег дана. Догодило се, када се Израил настанио у оној земљи, да је Рувим отишао и спавао са Валом, конкубином оца свог Јакова, и Израил је чуо, и зло се појавило пред њим. Било је дванаест синова Јаковљевих.

Синови Лејини: првенац Јаковљев Рувим, Симеон, Левије, Јуда, Исахар, Завулон. Синови Рахиљини: Јосиф и Венијамин. Синови пак Балласа, слушкиње Рахиљине, Дан и Нефталим. Синови Зелфе, слушкиње Лејине, Гад и Асир, ови

синови Јакова који му се родише у Месопотамији сиријској. Дође Јаков к Исаку, оцу свом, у Мамре, у град равнице, то јест Хеврон у земљи хананској, где су боравили Аврам и Исак. Постадоше пак дани Исакови, које поживе, године сто осамдесет. И клонући, Исак умре и би додат свом роду, стар и пун дана, и сахранише га Исав и Јаков, синови његови.

36

Ово су пак поколења Исава, он је Едом. Исав је узео себи жене од кћери Хананејаца: Аду, кћер Аилома Хетејца, и Оливему, кћер Ана, сина Севегона Евејца. И ту Басемат, кћер Исмаила, сестру Навајота. Ада је њему родила Елифаса, а Васемата је родила Рагуила. И Олибема роди Иеуса, и Иеглома, и Кореа; ово су синови Исавови који му се родише у земљи хананској. Узе а Исав жене своје и синове своје и кћери своје и сва тела куће своје и сва имања своја и сву стоку и све колико је стекао и све колико је прибавио у земљи Ханан, и оде Исав из земље Ханан од лица Јакова, брата свога. Беше јер њихова имања многа да живе заједно, и не могаше земља њиховог боравка да их носи, од мноштва њихових имања. Настанио се а Исав у планини Сеир, Исав он је Едом. Ово су пак поколења Исава, оца Едома, у планини Сиру. И ово су имена синова Исава: Елифас, син Аде, жене Исава, и Рагуило, син Васемате, жене Исава. Постадоше пак Елифаса синови: Таиман, Омар, Софар, Готом и Кенез. Тамна је била иноча Елифаса, сина Исавовог, и родила је Елифасу Амалика; ово су синови Аде, жене Исавове. Ови су пак синови Рагуила: Нахот, Заре, Соме и Мозе; ови беху синови Васемате, жене Исавове. Ови су пак синови Олибемас, кћери Ана, сина Себегона, жене Исава; она је родила Исаву Иеуса, и Иеглома, и Коре. Ови су вође, синови Исава, синови Елифаса првенца Исава: вођа

Таиман, вођа Омар, вођа Софар, вођа Кенез, Вођа Коре, вођа Готом, вођа Амалик, ови вође Елифаса у земљи Идумеји, ови синови Адине. И ово су синови Рагуила, сина Исава: вођа Нахот, вођа Заре, вођа Соме, вођа Мозе. Ово су вође Рагуила у земљи Едом, ово су синови Васемате, жене Исавове. Ови су пак синови Оливемас, жене Исавове: вођа Иеус, вођа Иеглом, вођа Коре; ови су вође Оливемас, кћери Анине, жене Исавове. Ово су синови Исава, и ово су њихове поглавице, ово су синови Едома. Ови су пак синови Сеира Хорејца, који је насељавао земљу: Лотан, Совал, Севергон, Ана, И Дисон, и Асар, и Рисон – ово су вође Хорејаца, синова Сеирових, у земљи едомској. Постадоше пак синови Лотана Хори и Еман, а сестра Лотанова Тамна. Ови су пак синови Совала: Голам, Манахат, Гаивил, Софар и Омар. И ови су синови Севергона: Аје и Ана. Овај је Ана који је нашао Јамина у пустињи, када је пасео јармене животиње Севергона, оца свог. Ови су пак синови Ане: Дисон и Оливема, кћи Ане. Ови су пак синови Дисонови: Амада, и Асбан, и Итран, и Харан. Ови пак синови Асара: Валаам и Зукам и Јукам. Ови пак синови Рисона: Ос и Аран. Ови пак вође Хори: вођа Лотан, вођа Совал, вођа Севергон, вођа Ана, Вођа Дисон, вођа Асар, вођа Рисон — ово су вође Хорија у њиховим вођствима у земљи Едом.

И ово су цареви који су владали у Едому пре него што је царевао цар у Израиљу. И царовао је у Едому Балак, син Беоров, и име граду његовом Деннаба. Умро је Балак, и царовао је уместо њега Јобаб, син Зарин из Босоре. Умро је Јобаб, и уместо њега царовао је Асом из земље Таиманона. Умро је Асом, и царовао је уместо њега Адад, син Барада, онај који је поразио Мадиям у равници Моаба, и име његовом граду Гетаим. Умро је Адад, и уместо њега је царовао Самада из Масекаса. Умро је Самада, и уместо њега је царовао Саул из

Роовота који је крај реке. Умро је Саул, и царовао је уместо њега Балленон, син Ахоборов. Умро је Баленон, син Ахобора, и уместо њега је царовао Арад, син Барада, и име његовог града је Фогор, а име његове жене је Метебеел, кћи Матраита, сина Маизооба. Ово су имена вођа Исава, у њиховим племенима, према њиховом месту, у њиховим земљама, и у њиховим народима: вођа Тамна, вођа Гола, вођа Јетер, вођ Олибемас, вођ Хелас, вођ Финон, вођа Кенез, вођа Таиман, вођа Мазар, Вођа Магедиил, вођа Зафоин, ови су вође Едома у изграђеним насељима у земљи њиховог поседа, овај Исав је отац Едома.

37

Живео је Јаков у земљи где се настанио његов отац, у земљи Ханан, а ово су поколења Јакова. Јосиф је имао седамнаест година и пасео је овце свога оца са својом браћом, будући млад, са синовима Валиним и са синовима Зелфиним, жена свога оца, а Јосиф је донео злу оптужбу Израиљу, оцу њиховом. Јаков је волео Јосифа више од свих синова својих, зато што му је био син старости, и начинио му је шарени хитон. Видевши браћа његова да њега отац воли од свих синова његових, мрзели су га и нису могли да му говоре ништа мирољубиво. Сањавши а Јосиф сан, јавио га је браћи својој. И рекао им: Чујте овај сан који сам уснио. Мислио сам да вежете снопове усред поља, и устао је мој сноп и усправио се, а ваши снопови су се окренули и поклонили мом снопу. Рекоше му браћа његова: Зар ћеш заиста царовати над нама, или заиста господовати нама? И додадоше још да га мрзе због снова његових и због речи његових. Видео је други сан и испричао га свом оцу и својој браћи, и рекао: Ево, сањао сам други сан, као да су сунце и месец и једанаест звезда клањали

се преда мном. И укорио га је отац његов и рекао му: Шта је то за сан који си снιο? Зар ћемо заиста доћи ја и мајка твоја и браћа твоја да ти се поклонимо до земље? Завидела су му пак браћа његова, а отац његов сачувао је реч. Отишли су пак браћа његова да пасу овце оца свог у Сихем. И рекао је Израил Јосифу: Зар твоја браћа не пасу у Сихему? Дођи, послаћу те к њима. А он му рече: Ево ме. Рекао му је Израил: Иди па види да ли су здрави твоја браћа и овце, и јави ми. И послао га је из долине Хеврона, и он дође у Сихем. И нашао га је човек како лута по равници, и упитао га је човек говорећи: Шта тражиш? А он рече: Браћу своју тражим, реци ми где пасу. Рекао му је човек: Отишли су одавде, јер сам их чуо како говоре: Пођимо у Дотаим. И Јосиф је отишао за својом браћом и нашао их у Дотаиму.

Видели су га унапред издалека пре него што им се приближио, и ковали су зло да га убију. Рекао је сваки свом брату: Ево, онај сањач долази. Сада, дакле, хајде да га убијемо и бацимо га у једну од јама, и рећемо: зла звер га је прождрала, и видећемо шта ће бити од његових снова. Чувши пак Рувим, избавио га је из њихових руку и рекао: Не ударимо га у душу. Рече им пак Рувим: Не проливајте крв, бацајте га у једну од ових јама у пустињи, али руку не дижите на њега, да би га избавио из њихових руку и вратио га његовом оцу. Десило се када је Јосиф дошао к браћи својој, свукоше Јосифа са шарене хаљине која беше на њему. И узевши га, бацисше га у јаму, а јама беше празна и није имала воде. Седоше да једу хлеб, и подигавши очи видеше, и ево путници Исмаиљци долажаху из Галада, и камиле њихове беху натоварене тамјаном и смолом и смирном. Ишли су да спусте у Египат.

Рекао је Јуда браћи својој: Шта је корисно ако убијемо брата нашег и сакријемо крв његову? Дођите, продајмо га овим Исмаиљцима, а руке наше нека не буду на њему, јер је он наш брат и наше тело. Чула су га његова браћа. И пролазили су људи Мадијанци трговци, и извукли су и извели Јосифа из јаме, и продали су Јосифа Исмаиљцима за двадесет златника. И одвели су Јосифа у Египат. Вратио се Рувим на јаму, и не виде Јосифа у јами, и поцепа одећу своју. И вратио се ка својој браћи и рекао: Детета нема, а ја где да идем сада? Узевши пак тунику Јосифа, заклаше јарића од коза и окаљаше тунику крвљу. И послали су шарену тунику и донели је њиховом оцу, и рекли су: Ово смо нашли, познај да ли је туника твога сина, или није. И препознао га је, и рекао: Хитон сина мог је, зла звер га је прождрала, звер је отела Јосифа. Подеро је Јаков одежде своје, и ставио врећу на бедра своја, и жалио је сина свог многе дане. Окупили су се сви његови синови и кћери и дошли да га утеше, али он није хтео да буде утешен, говорећи: Сићи ћу к сину мом жалећи у хад. И плакао је за њим његов отац. Мадијанци пак продадоше Јосифа у Египат Петефрију, дворјанину фараоновом, главном кувару.

38

Десило се пак у оно време, сиђе Јуда од браће своје и стиже до неког човека Одоламићанина, коме беше име Ирас. И видео је тамо Јуда кћер једног Хананејца, којој је име Сава, и узео ју је, и ушао к њој. И зачевши, роди сина и назва име његово Ир. И зачевши, роди још једног сина и назва га Онан. И додавши, родила је сина и назвао је име његово Шилом. Ова пак беше у Хазбију када их је родила. И узео је Јуда жену Иру, првенцу свом, којој је име Тамара. Десило се да је Ир, прв Рекао је Јуда Онану: уђи к жени брата свог, ожени се њом

и подигни семе брату свом. Знајући пак Онан да семе неће бити његово, дешавало се кад би улазио к жени брата свога, да је изливао на земљу, да не да семе брату свом. Зло се појавило пред Богом, јер је учинио ово, и усмртио је и овог.

Рекао је Јуда Тамар, невести његовој: Седи као удовица у кући оца твог, док не одрасте Силом, син мој, јер је рекао: Да не умре и овај, као и браћа његова. Отишавши, Тамар је седела у кући оца свог. Умножили су се дани, и умрла је Сава, жена Јудина, и утешивши се, Јуда је отишао горе к онима који су стригли овце његове, он и Ирас, пастир његов Одоламићанин, у Тамну. И јавише Тамар, невести његовој, говорећи: Ево, свекар твој узлази у Тамну да стриже овце своје. И скинувши одежде удовства са себе, обукла је летњу одећу и украсила се, и села је према вратима Енана, која су на путу Тамне, јер је видела да је велики постао Силом, а он јој није дао њу њему за жену. И видевши је, Јуди се чинило да је она проститутка, јер је покрила своје лице и није је препознао. Скренуо је са пута према њој и рекао јој: Дозволи ми да уђем к теби, јер није знао да је она његова снаха. А она рече: Шта ћеш ми дати ако уђеш к мени? Он рече: Ја ћу ти послати јаре од коза из мојих оваца. Она рече: Ако ми даш залог, док га не пошаљеш. Он рече: Који залог ћу ти дати? А она рече: Твој прстен, и огрлицу, и штап који је у твојој руци. И даде јој, и уђе к њој, и она затрудне од њега. И уставши отиде, и скиде своју летњу одећу, и обуче своје одеће удовства. Послао је Јуда јарића преко свог пастира Одоламејца, да прими назад залог од жене, али је није нашао. Упитао је људе из тог места: Где је проститутка која је била у Енану на путу? И рекли су: Није било овде проститутке. И окренуо се према Јуди и рекао: Нисам нашао, а људи из тог места кажу да овде нема курве. Рече пак Јуда: Нека их има, али да не будемо икада исмејани.

Ја сам заиста послао овог јарића, а ти га ниси нашао.
Догодило се да је после три месеца јављено Јуди, говорећи:
Курвала се Тамара, снаха твоја, и ево у утроби има из
курварства. Рекао је Јуда: Изведите је и нека буде спаљена.
Ова пак, док је вођена, послала је поруку свом тасту говорећи:
Од човека коме припадају ове ствари ја сам у утроби.
Препознај чији је овај прстен, и огрлица, и штап. Препознао
је Јуда и рекао: Оправдана је Тамара више него ја, зато што
нисам је дао Синому, сину свом. И није више познавао њу.
Догодило се да када је рађала, у њеној утроби беху близанци.
Десило се пак када је она рађала, један испред изнео руку, а
бабица узевши везала на његову руку црвено говорећи: овај ће
изаћи први. Као што је повукао руку, одмах је изашао његов
брат, а она рече: Како се пробило кроз тебе ограда? И назва
његово име Фарес. И после овога изашао је брат његов, на
чијој руци беше црвено, и назвао је име његово Зара.

39

Јосифа су довели у Египат, и стекао га је Петефрис, евнух
Фараонов, главни кувар, Египћанин, из руку Исмаиљца који
су га довели тамо. И Господ беше са Јосифом, и он беше човек
који је успевао, и беше у кући код свог господара Египћанина.
Знао је пак његов господар да је Господ био са њим и да
Господ благоуспева у његовим рукама све што он чини. И
нашао је Јосиф милост пред својим господарем и угоднио му је.
И поставио га је над својом кућом, и све што је било његово,
дао је у руке Јосифа. Десило се је, а пошто је он постављен над
његовом кућом и над свим што је било његово, благословио је
Господ кућу Египћанина због Јосифа, и благослов Господњи
беше у свему што је имао у кући и на његовом пољу. И
поверио му је све што је имао у руке Јосифа, и није знао

ништа о ономе што је његово, осим хлеба који је јео. А Јосиф беше леп обликом и веома леп изгледом. И догодило се после ових речи да је жена господара његовог бацила своје очи на Јосифа и рекла: Лези са мном. Али он није хтео, и рекао је жени свог господара: Ако мој господар не зна ништа у својој кући због мене, и све што има дао је у моје руке, И не превазилази у овој кући ништа мене, нити је ишта задржано од мене, осим тебе, због тога што си ти његова жена, и како ћу учинити ово зло дело, и сагрешити пред Богом? Када је говорила Јосифу дан за даном, а он није слушао њу да спава са њом, да легне са њом. Десило се пак такав неки дан, и ушао је Јосиф у кућу да обавља своја дела, а никога није било од оних у кући унутра. И зграби га за одећу говорећи: Легни са мном, и оставивши одећу његову у рукама њеним, побегао је и изашао напоље. И догодило се, када је видела да је, оставивши своје одежде у њеним рукама, побегао и изашао напоље, И позвала је оне који су били у кући и рекла им говорећи: Видите, довео нам је хебрејско дете да нам се руга, ушао је к мени говорећи: Лези са мном, и повикала сам гласом великим. А када је он чуо да сам подигла глас свој и повикала, оставивши одећу своју код мене, побегао је и изишао напоље. И оставља одећу код себе, док господар не дође у његову кућу. И говорила му је према овим речима, говорећи: Ушао је к мени тај слуга Хебрејац, кога си довео к нама, да ме исмеје, и рекао ми је: Лежаћу с тобом. Као што је чуо да сам подигла глас свој и повикала, оставивши одећу своју код мене, побегао је и изашао напоље. Догодило се пак, када је господар чуо речи своје жене, шта му је говорила, говорећи: Овако ми је учинио твој слуга, разгневио се љутим гневом.

И узевши господар Јосифа, убаца га у тврђаву, на место где су заточеници краља држани, тамо у тврђави. И Господ беше са Јосифом, и изли на њега милост, и даде му наклоност пред главним тамничаром. И главни тамничар предаде затвор у руке Јосифа, и све затворенике који су били у затвору, и све што се тамо чинило он сам беше чинио. Главни тамничар затвора није знао ништа због њега, јер је све било у рукама Јосифа, због тога што је Господ био са њим, и шта год он чинио, Господ је чинио успешним у његовим рукама.

40

Догодило се после ових речи да је сагрешио главни пехарник цара Египта и главни пекар свом господару, цару Египта. И Фараон се разгневио на своја два евнуха, на главног пехарника и на главног хлебара, и поставио их је у тамницу, на место где је Јосиф био затворен. И главни тамничар је поставио њих Јосифу, и он је стајао код њих, а били су неколико дана у тамници. И оба видеше сан у једној ноћи, а виђење сна главног пехарника и главног пекара, који беху цару Египта, који су били у тамници, беше ово. Јосиф је ушао к њима ујутру, и видео их, и они су били узнемирени. И питао је еунухе Фараонове, који су били са њим у тамници код његовог господара, говорећи: Зашто су ваша лица мрка данас? Они пак рекоше њему: Сан видесмо, и нема онога који га тумачи. Рече пак њима Јосиф: Није ли од Бога тумачење њихово? Испричајте дакле мени. И главни пехарник испричао је свој сан Јосифу и рекао: У мом сну била је лоза преда мном. У виновој лози биле су три гране, и она је цветала, пустивши изданке, а гроздови грожђа били су зрели. И чаша Фараонова беше у мојој руци, и узех грожђе, и испедих га у чашу, и дадох чашу у руку Фараонову. И рече му

Јосиф: Ово је тумачење његово: три гране су три дана. Још три дана, и Фараон ће се сетити твог положаја, и вратиће те на твоје место главног виночаше, и даћеш чашу Фараону у његову руку према твом ранијем положају, као што си био виночаша. Али сети ме се, када ти добро буде, и учини ми милост, и спомени ме код Фараона, и изведи ме из ове тврђаве. Зато сам крађом украден из земље Хебреја, и овде нисам учинио ништа, али су ме бацили у ову јаму. И главни пекар виде да је правилно протумачио, и рече Јосифу: и ја видех сан и мислио сам да носим три корпе финог хлеба на својој глави, У горњој корпи беху од свих врста које Фараон једе, дело пекарско, и птице небеске јеле су их из корпе на врху главе моје. Одговоривши, Јосиф му рече: Ово је његово тумачење: три корпе су три дана. Још три дана, и Фараон ће ти одузети главу, и обесиће те на дрво, и птице небеске ће ти јести месо. Догодило се у трећи дан, дан рођења Фараонов, и приредио је гозбу свим својим слугама, и сетио се почетка виночаше и почетка пекара међу својим слугама. И вратио је главног пехарника на његову дужност и дао је пехар у руку фараона. А главног пекара обесио је, као што им је Јосиф протумачио. И главни пехарник није запамтио Јосифа, него га је заборавио.

41

Десило се пак после две године дана да Фараон виде сан: мислио је да стоји на реци. И ево, као из реке излазило седам крава, лепих обликом и одабраних месом, и пасле су у тршћу. Других пак седам крава излажаху после ових из реке, ружних по облику и танких по месу, и пасаху се поред крава на обали реке. И прождрале су седам ружних и танких месом крава седам лепих обликом и изабраних месом крава, а Фараон се

пробудио. И сањао је други сан, и ево седам класова излажаше на једној стабљици, одабраних и лепих. И ево, седам танких и ветром уништених класова ницало је са њима. И седам танких и ветром уништених класова прогуташе седам изабраних и пуних класова, а Фараон се пробуди и то беше сан. Догодило се ујутру да се узнемирила душа његова, и пославши позвао је све тумаче Египта и све мудраце њене, и Фараон им испричао свој сан, али не беше никога ко би то објаснио Фараону. И главни пехарник говори Фараону, говорећи: Грех свој памтим данас. Фараон се разгневио на своје слуге и ставио нас у тамницу, у кућу заповедника стражара, мене и главног пекара. И обојица смо видели сан у једној ноћи, ја и он, сваки смо видели према свом сну. Био је пак тамо са нама један младић, дечак Јеврејин оног главног куvara, и испричасмо му, и он нам протумачи. Десило се је како нам је протумачио, тако се и догодило: ја сам враћен на своје место, а онај је обешен. Пославши а Фараон позва Јосифа, и извели га из тврђаве, и обријали га, и променили његову одежду, и дође пред Фараона. Рекао је Фараон Јосифу: Сан сам видео, и нема никога ко би га протумачио, а ја сам чуо о теби како говоре да ти, када чујеш снове, можеш их протумачити. Одговоривши, Јосиф рече Фараону: без Бога неће бити одговорено о спасењу Фараона. Говорио је Фараон Јосифу, говорећи: У сну мом мислио сам да стојим поред обале реке. И као из реке излажаху седам крава лепих обликом и изабраних месом, и пасаху се у трсци. И ево седам других крава излажаху после њих из реке, зле и ружне обликом, и мршаве месом, каквих нисам видео у целој земљи египатској ружнијих. И прождрле седам ружних и мршавих крава седам првих лепих и изабраних крава. И ушле су у њихове утробе, и није се видело да су ушле у њихове утробе, и њихов изглед беше ружан као и на почетку, а онда сам се

пробудио и заспао. И видео сам поново у сну свом, и као седам класова излажаху на једној стабљици, пуни и добри, Других пак седам класова, танких и ветром уништених, ницало је поред њих. И прогуташе седам танких и ветром уништених класова седам добрих и пуних класова, рекох дакле тумачима, али не беше онога који би ми то објаснио.

И рече Јосиф Фараону: Сан Фараонов један је; шта Бог чини, показао је Фараону. Тих седам лепих крава јесте седам година, и тих седам лепих класова јесте седам година, сан Фараонов један је. И седам мршавих крава које излазе иза њих јесте седам година, а седам мршавих и ветром уништених класова јесте седам година — биће седам година глади. А реч коју сам рекао Фараону: Бог му је показао шта чини. Ево, седам година долази велико благостање у целој земљи Египта. Доћи ће седам година глади после овога, и заборавиће изобиље које ће бити у целом Египту, и глад ће потрошити земљу. И благостање неће бити познато на земљи због глади која ће доћи после тога, јер ће бити веома јака. А што се тиче тога да је сан Фараону удвојен двапут, то је зато што ће реч од Бога бити истинита, и Бог ће пожурити да то учини. Сада дакле размотри мудрог и разумног човека и постави га над земљом Египта. И нека учини Фараон и нека постави управитеље над земљом, и нека сакупе све плодове земље Египта седам година благостања. И нека скупе сву храну ових седам долазећих добрих година, и нека буде скупљено жито под Фараоновом руком, храна у градовима нека буде сачувана. И храна која буде сачувана у земљи биће за седам година глади које ће бити у земљи Египта, и земља неће бити уништена у глади. Угодила је реч пред Фараоном и пред свом његовом децом.

И рече Фараон свим слугама својим: Зар нећемо наћи човека таквог који има дух Божји у себи? Рече Фараон Јосифу: Пошто је Бог показао теби све ово, нема човека мудријег и разумнијег од тебе. Ти ћеш бити над кућом мојом, и твојим устима ће се покоравати сав мој народ, само ћу престолом бити већи од тебе. Рекао је Фараон Јосифу: Ево, постављам те данас над целом земљом Египта. И скинувши Фараон прстен са руке своје, ставио га је на руку Јосифа, и обукао га у хаљину од танког платна, и ставио златну огрлицу око његовог врата. И узвео га је на своја друга кола, и гласник је прогласио пред њим, и поставио га је над целом земљом Египта. Рече Фараон Јосифу: Ја сам Фараон, без тебе нико неће подићи руку своју на целој земљи Египта. И Фараон назва Јосифа Псонтомфанех, и даде му Асенету, кћер Петефреја, свештеника Хелиополиса, за жену. Јосиф је био тридесет година када је стао пред Фараона, краља Египта, а Јосиф је изашао од лица Фараона и прошао кроз сву земљу Египта. И земља је у седам година просперитета рађала снопове. И сакупио је сву храну седам година, у којима је било изобиље у земљи Египта, и ставио је храну у градовима, храну са равница око сваког града ставио је у њему. И сакупио је Јосиф жита као песка морског, веома много, док се није могло бројати, јер није било броја.

А Јосифу постадоше два сина пре него што дође седам година глади, које му роди Асенета, кћи Петефре, свештеника Хелиополиса. Назвао је Јосиф име првенца Манасија, јер ме је Бог учинио да заборавим све моје труде и све од оца мојег. А име другог назвао је Јефрем, јер ме је Бог умножио у земљи понижења мог. Прошло је седам година благостања које су биле у земљи Египта. И започе седам година глади да долазе, као што рече Јосиф, и настаде глад у свој земљи, а у свој

земљи Египта беху хлебови. И огладне сва земља Египта, а народ завапи ка Фараону за хлеб. Рече Фараон свим Египћанима: Идите ка Јосифу, и шта год вам каже, учините. И глад беше на лицу све земље, отвори же Јосиф све житнице и продаваше свим Египћанима. И све земље дошле су у Египат да купују од Јосифа, јер је глад владала у целој земљи.

42

Видевши да има продаје у Египту, Јаков рече синовима својим: Зашто ленствујете? Ево, чуо сам да има жита у Египту, сиђите тамо и купите нам мало хране, да живимо и не умремо.

Сишла су пак браћа Јосифова, њих десеторица, да купе жито из Египта. Али Венијамина, брата Јосифа, није послао са његовом браћом, јер је рекао: да му се не догоди нешто лоше. Дошли су синови Израиља да купују са онима који су долазили, јер је била глад у земљи Ханану. Јосиф је био владар земље, он је продавао свим људима земље, а када су дошла браћа Јосифова, поклонили су му се лицем до земље. Видевши а Јосиф браћу своју, препознао их је, и чинио се страним према њима, и говорио им је оштро, и рекао им: Одакле сте дошли? Они пак рекоше: Из земље Ханан, да купимо храну. Препознао је Јосиф своју браћу, али они нису препознали њега. И сетио се Јосиф својих снова које је видео, и рекао им: Ви сте уходе, дошли сте да извидите земљу. Они рекоше: Не, господару, слуге твоје дођосмо да купимо храну. Сви смо синови једног човека, мирољубиви смо, твоје слуге нису уходе. Рекао им је: Не, него сте дошли да видите трагове земље. Они пак рекоше: Дванаест нас је, слуге твоје, браћа, у земљи Ханаан, и ево најмлађи је са оцем нашим данас, а други више не постоји. Рече им Јосиф: Ово је оно што сам вам

рекао говорећи да сте уходе. Овим ћете бити показани: заклинѐм се здрављем фараоновим, нећете изаћи одавде ако ваш млађи брат не дође овамо. Пошаљите једног од вас да доведе вашег брата, а ви ћете бити затворени док се не покаже да ли говорите истину или не, ако пак не, заклинѐм се здрављем фараона, заиста сте уходе. И ставио их је у стражу три дана. Рекао им је трећег дана: ово учините и живећете, јер ја се Бога бојим. Ако сте мирољубиви, нека један ваш брат буде задржан у тамници, а ви идите и однесите куповину жита вашег. И доведите вашег млађег брата к мени, и биће вероване ваше речи, ако ли не, умрећете. А они учинише тако. И рекао је сваки свом брату: Да, јер смо у гресима о нашем брату, јер смо презрели невољу душе његове када нас је молио, и нисмо га слушали, и због овога дође на нас ова невоља. Одговоривши, а Рувим рече њима: Нисам ли вам говорио, говорећи: Не нанесите неправду детету, а нисте ме послушали? И ево, крв његова се тражи. Они, пак, нису знали да Јосиф чује, јер тумач беше међу њима. Окренувши се пак од њих, заплакао је Јосиф, и поново приступио њима, и рекао им, и узео Симеона од њих, и везао га пред њима.

Наредио је Јосиф да напуне њихове судове жита, и да врате њихово сребро свакоме у његову вреће, и да им дају храну за пут, и тако им се догодило. И поставивши жито на своје магарце, отишли су одатле. Одрешивши пак један своју врећу да да храну својим магарцима где су преноћили, виде свезу свог сребра, и она беше одозго отвора вреће. И рекао је својој браћи: Враћено ми је сребро, и ево га у мојој торби. И запањила се срца њихова, и узнемирили су се један према другом, говорећи: Шта нам је ово Бог учинио? Дођоше пак ка Јакову, оцу њиховом, у земљу Ханан и јавише му све што им се догодило, говорећи: Човек, господар земље, говорио је

тврдо према нама и ставио нас у тамницу као оне који шпијунирају земљу. Рекосмо му: Мирољубиви смо, нисмо уходе. Дванаест браће смо, синови оца нашег; један не постоји, а најмлађи је данас са оцем нашим у земљи Ханан. Рекао нам је човек, господар земље: По овоме ћу знати да сте мирољубиви: једног брата оставите овде са мном, а куповину жита за вашу кућу узмите и идите. И доведите ми вашег млађег брата, и знаћу да нисте уhode, него да сте мирољубиви, и вратићу вам вашег брата, и трговаћете земљом. Десио се пак када су празнили њихове вреће, да је свеза сребра сваког од њих била у његовој врећи, и видеше свезе њиховог сребра они и отац њихов, и уплашише се. Рече им Јаков, отац њихов: мене сте учинили без деце, Јосифа нема, Симеона нема, и Бенјамина ћете узети; на мене је пало све ово. Рекао је Рувим оцу њиховом, говорећи: Убиј моја два сина ако ти га не доведем. Дај га у моју руку, и ја ћу ти га довести. Он рече: Неће сићи син мој са вама, јер брат његов умре, и он сам остаде, и догодиће се њему да ослаби на путу којим идете, и свешћете моју старост са тугом у Хад.

43

А глад је превладао на земљи. Догодило се, а када су завршили да поједу жито које су донели из Египта, рекао им је отац њихов: Опет отишавши, купите нама мало хране. Рекао је пак њему Јуда говорећи: Сведочењем је посведочио нама човек, господар земље, говорећи: Нећете видети лице моје ако ваш млађи брат не буде са вама. Ако заиста шаљеш нашег брата са нама, сићи ћемо доле и купићемо ти храну. Ако не пошаљеш нашег брата са нама, нећемо ићи, јер нам је човек рекао говорећи: Нећете видети моје лице ако ваш млађи брат не буде са вама. Рекао је Израиљ: Зашто сте ми

учинили зло рекавши том човеку да имате брата? Они пак рекоше: Питајући упитао нас је човек и о роду нашем, говорећи: Да ли још отац ваш живи, и да ли имате брата? И јавили смо му према овом испитивању. Нисмо знали да ће нам рећи: Доведите брата вашег. Рекао је Јуда свом оцу Израилу: Пошаљи дечака са мном, и уставши пођимо, да живимо и не умremo, и ми, и ти, и наш пртљаг. Ја али чекам њега, из моје руке тражи њега, ако га не доведем к теби и поставим га пред тобом, бићу сагрешивши према теби све дане. Да нисмо одлагали, већ бисмо се вратили двапут. Рекао им је пак Израил, отац њихов: Ако је тако, ово учините: узмите од плодова земље у своје судове и донесите том човеку дарове - смолу и мед, кадило и смирну, терпентин и орахе. И узмите двоструко сребро у своје руке, сребро које је враћено у ваше вреће вратите са собом, можда је то грешка. И узмите вашег брата, устаните и сиђите к том човеку. А Бог мој нека да вама милост пред тим човеком и да пошаље вашег брата, оног једног, и Венијамина; ја сам заиста, јер, као што сам лишен деце, лишен деце.

Узевши а људи дарове ове и сребро двоструко, узеше у рукама својим и Венијамина, и уставши сиђоше у Египат и стадоше пред Јосифом. Видео је Јосиф њих и Венијамина, брата свог истостајчиног, и рекао ономе над кућом својом: Уведи људе у кућу и заколи жртве и припреми, јер ће људи јести хлебове са мном у подне. Учинио је човек као што је рекао Јосиф, и увео је људе у кућу Јосифа. Видевши пак људи да су били уведени у кућу Јосифа, рекоше: Због сребра враћеног у врећама нашим у почетку ми смо уведени, да нас лажно оптужи и нападне на нас, да нас узме у робове и магарце наше. Приступивши дакле према човеку који је био над кућом Јосифа, говорише му на капији куће, Говорећи:

Господару, требало нам је да сиђемо у почетку да купимо храну. Догодило се пак када смо дошли да преноћимо и отворили смо наше торбе, и ево сребра сваког у његовој торби – наше сребро исте тежине вратили смо сада у нашим рукама. И друго сребро донесмо са собом да купимо храну, не знамо ко је ставио сребро у наше вреће. Рекао им је: Милост вама, не бојте се! Бог ваш и Бог очева ваших дао вам је благо у врећама вашим, а ваше сребро сам примио. И изведе к њима Симеона. И донео је воду да опере њихова стопала, и дао је храну њиховим магарцима. Припремили су пак дарове до Јосифовог доласка у подне, јер су чули да тамо намерава да руча. Ушао је Јосиф у кућу, и донели су му дарове које су имали у својим рукама, и поклонили су му се лицем до земље. Упитао их је: Како сте? И рекао им је: Да ли је здрав ваш отац, онај старац кога спомињасте? Да ли још увек живи? Они пак рекоше: Здрав је твој слуга, отац наш, још увек живи. И рече: Благословен је онај човек Богу. И савивши се, поклонише му се. Подигавши очи своје, Јосиф виде Венијамина, брата свог истомајчиног, и рече: Овај је ваш млађи брат, кога сте ми рекли да доведете? И рече: Бог да те помилује, дете. Узбуркан је био Јосиф, јер су се узбуркивале унутрашњости његове због брата његовог, и тражио је да заплаче, па ушавши у одају, заплакао је тамо.

И пошто је опрао лице, изашао је, савладао се и рекао: Поставите хлебове. И поставише њему самом, и њима посебно, и Египћанима који вечераху с њим посебно, јер не могаху Египћани јести заједно с Јеврејима хлебове, јер је гнусоба Египћанима. Седоше пред њега, првородни према првенству његовом, и млађи према младости његовој, а људи се чуде, сваки према свом брату. Подигоше део од његовог

према себи, а део Венијаминов беше увеличан од свих делова петоструко према њиховим, пише и опише се са њим.

44

И заповеди Јосиф онеме који беше над његовом кућом, говорећи: Напуните вреће људи хране, колико могу да понесу, и убаците сваком сребро на отвор вреће. И моју сребрну чашу ставите у торбу млађег, и цену жита његовог. А постало је према речи Јосифа, како рече.

Јутро је освануло и људи су послати, они и њихови магарци. Пошто су изашли из града, нису се удаљили далеко, и Јосиф рече онеме над његовом кућом: Устани, прогони људе, и кад их стигнеш, рећи ћеш им: Зашто сте узвратили злом уместо добра? Зашто украдoste моју сребрну чашу? Није ли ово она у којој пије мој господар? Он пак њоме гата. Зло сте учинили што сте учинили. Пронашавши их, рекао им је ове речи. Они му рекоше: Зашто господар говори овакве речи? Не дај Боже да твоје слуге учине такво нешто. Ако смо сребро које смо нашли у нашим торбама вратили теби из земље Ханан, како бисмо онда украли сребро или злато из куће твог господара? Код кога нађеш чашу деце твоје, нека умре, а и ми ћемо бити слуге господару нашем. Он рече: И сада, како кажете, тако ће бити: код кога буде нађена чаша, биће мој слуга, а ви ћете бити чисти. И пожурили су, и спустио је сваки своју торбу на земљу, и отворио је сваки своју торбу. Претражио је почевши од старијег, док није дошао до млађег, и нашао је чашу у торби Венијаминовој. И поцепаше одежде своје, и ставише сваки своју вреће на свога магарца и вратише се у град.

Ушао је Јуда и браћа његова код Јосифа док је он још био тамо, и пали су пред њим на земљу. Рече им Јосиф: Шта је ово што сте учинили? Зар не знате да човек какав сам ја може да гата? Рече пак Јуда: Шта ћемо одговорити господару, или шта ћемо говорити, или како ћемо се оправдати? Бог је нашао неправду слугу твојих. Ево, ми смо слуге господару нашем, и ми и онај код кога је нађена чаша. Рече Јосиф: Не дај Боже да учиним ово, човек код кога је нађена чаша, он ће бити мој слуга, а ви идите са миром ка вашем оцу. Приближивши се њему, Јуда рече: Молим те, господару, нека твој слуга проговори реч пред тобом, и не љути се на свог слугу, јер си ти са Фараоном. Господе, ти си питао своју децу говорећи: Имате ли оца или брата? И рекосмо том господару: Имамо оца старца и дете његове старости, млађе, и брат његов је умро, а он је сам остао својој мајци, и отац га је заволео. Рекао си својој деци: доведите га к мени, и ја ћу се побринути за њега. И рекосмо господару: Дете неће моћи да остави свог оца, ако пак остави оца, умреће. Ти си пак рекао својој деци: ако ваш млађи брат не сиђе са вама, нећете више видети моје лице. Десило се но када смо отишли горе ка твом детету, оцу нашем, јавили смо му речи нашег господара. Рекао је наш отац: Идите опет и купите нам мало хране. Ми смо пак рекли: Нећемо моћи да сиђемо, али ако наш млађи брат силази са нама, сићи ћемо, јер нећемо моћи да видимо лице тог човека ако наш млађи брат не буде са нама. Рекао је а твој слуга, отац наш, према нама: ви знате да ми је жена родила двоје, И изашао је један од мене, и рекосте да га је звер изјела, и нисам га видео до сада. Ако дакле узмете и овог од мене, и догоди му се нешто на путу, спустићете моју старост са тугом у хад. Сада дакле, ако уђем к оцу нашем, детету твом, а дете не буде са нама, а душа његова виси од душе овога, И биће када он види да дете није са нама, умреће, и спустиће слуге твоје старост

слуге твог, оца нашег, са тугом у хад. Јер твој слуга је од оца примио дете, говорећи: ако га не доведем к теби и не поставим га пред тобом, бићу сагрешио према оцу све дане. Сада дакле остаћу теби као слуга уместо детета, слуга господара, а дете нека иде са браћом његовом. Како ћу отићи ка оцу када детета нема са нама? Да не видим зла која ће задесити мог оца.

45

И није могао Јосиф да издржи све оне који су стајали поред њега, него је рекао: Пошаљите све од мене. И није стајао нико поред Јосифа када се откривао својој браћи. И пустио је глас са плакањем, а чули су сви Египћани, и чујно је постало у кући Фараона. Рекао је Јосиф својој браћи: Ја сам Јосиф, да ли мој отац још увек живи? И браћа нису могла да му одговоре, јер су била узнемирена. Рекао је Јосиф својој браћи: Приближите ми се, и приближили су се, и рекао је: Ја сам Јосиф, ваш брат, кога сте продали у Египат. Сада дакле не тужите се, нити нека вам тешко буде што сте ме продали овде, јер ме је Бог послао пред вама ради живота. Ово је јер друга година глади на земљи, и још преостаје пет година у којима неће бити орања нити жетве, Јер ме Бог послао пре вас да остане ваш остатак на земљи и да одгаји ваш велики остатак. Сада, дакле, не ви мене послали овде, него Бог, и учинио ме као оца фараону и господаром целе куће његове и владаром целе земље египатске. Пожуривши дакле, идите горе ка оцу мом и реците му: ово говори син твој Јосиф: учинио ме је Бог господарем целе земље египатске, сиђи дакле к мени и не остај. И населићеш се у земљи Гесем Арабије, и бићеш близу мене ти и синови твоји и синови синова твојих, овце твоје и волови твоји и све што је твоје. И храниће ја тебе тамо, јер још

пет година глади има, да не будеш уништен ти и синови твоји и сва имања твоја. Ево, ваше очи виде, и очи Венијамина, брата мог, да моја уста говоре вама. Јавите дакле мом оцу сву моју славу у Египту и све што сте видели, и похитајте и доведите мог оца овамо. И бацивши се на врат Венијамина, брата свог, заплака на њему, и Венијамин заплака на његовом врату. И пољубивши сву своју браћу, плакао је над њима, и после тога његова браћа су говорила с њим.

И чуло се гласно у кући фараоновој, говорећи: Дошла су браћа Јосифова. Обрадовао се фараон и његова служба. Рекао је Фараон Јосифу: Реци својој браћи, ово учините: напуните своје вреће и идите у земљу Ханан. И узевши оца свог и своја имања, дођите к мени, и даћу вам од свих добара Египта, и јешћете срж земље. Ти пак наредиш ово: узети њима кола из земље Египта за децу вашу и за жене ваше, и узевши оца вашег, дођите. И не жалите очима за стварима вашим, јер сва добра Египта биће ваша. Учинили су тако синови Израиља, а Јосиф им је дао кола према ономе што је речено од стране Фараона цара, и дао им је залихе за пут, И свима је дао по двоје хаљина, а Венијамину је дао триста златника и пет промена хаљина. И свом оцу послао је исто тако, и десет магараца који су носили од свих добара Египта, и десет мазги које су носиле хлебове његовом оцу за пут. Послао је браћу своју, и они су отишли, и рекао им је: Не љутите се на путу. И отишли су из Египта и дошли су у земљу Ханан ка Јакову, оцу свом. И јавише му говорећи да син твој Јосиф живи и он влада свом земљом Египта, и зачуди се умом Јаков, јер им не вероваше. Говорили су му све што је Јосиф рекао, колико им је рекао. Видевши пак кола која је послао Јосиф да га узму, оживе дух Јакова, оца њиховог. Рече и Израил: Велико ми је

ако још Јосиф, син мој, живи. Отићи ћу да га видим пре него што умрем.

46

Отишавши а Израилъ, он и све његово, дошао је на бунар заклетве и принео жртву Богу оца свог Исака. Рекао је Бог Израилу у виђењу ноћи, рекавши: Јакове, Јакове! А он рече: Шта је? Он му рече: Ја сам Бог отаца твојих, не бој се сићи у Египат, јер ћу од тебе начинити велики народ тамо. И ја ћу сићи са тобом у Египат, и ја ћу те извести на крају, и Јосиф ће положити своје руке на твоје очи. Устао је Јаков од Студенца заклетве, и синови Израилъеви узеше оца свог и пртљаг и жене своје на кола која је послао Јосиф да га подигну. И узевши своја имања и све стицање које су стекли у земљи Ханану, ушли су у Египат, Јаков и све његово семе с њим. Синове, и синове синова његових са собом, кћери, и кћери кћери његових, и све семе своје довео је у Египат. Ова су имена синова Израилъевих који су ушли у Египат заједно са Јаковом, оцем њиховим. Јаков и синови његови: првенац Јаковљев Рувим. Синови пак Рувимови: Енох и Фалос, Асрон и Харми. Синови Симеонови: Јемуил, Јамин, Ехуд, Јахин, Зохар и Саул, син Хананејке. Синови Левија: Гершон, Кат и Мерари. Синови Јудини: Ир и Аунан и Силом и Фарес и Зара, али умроше Ир и Аунан у земљи Ханаанској, а синови Фаресови беху Есрон и Јемуил. Синови пак Исахара: Тола, и Фуа, и Асум, и Самбран. Синови пак Завулона: Серед, и Алон, и Ахоил. Ови су синови Лејини које роди Јакову у Месопотамији Сирији, и Дејна, кћер његова; свих душа, синова и кћери, тридесет три. Синови Гадови: Сафон, Ангис, Санис, Тасобан, Аедеис, Ародеис и Ареелеис. Синови Асира: Јемна, Јесуа, Јеул, Барија и Сара, сестра њихова. Синови

Барије: Ховор и Мелхиил. Ови су синови Зелфе, коју је Лабан дао Леји, кћери својој, која је родила ове Јакову, шеснаест душа. Синови Рахиљине, жене Јаковљеве: Јосиф и Венијамин. Постали су синови Јосифа у земљи Египту, које му роди Асенета, кћи Петефреја, свештеника Хелиополиса: Манасију и Јефрема. Постали су и синови Манасијини, које му роди иноча Сирка: Махир. Махир пак роди Галада. Синови пак Јефрема, брата Манасијиног: Суталам и Таам. Синови пак Суталамови: Едом. Синови Венијамина: Вала, Вохор и Асвил. Синови Вале постадоше: Гира, Ноеман, Агхис, Рос и Мамфим. Гира роди Арада. Ово су синови Рахиљини које је родила Јакову, свих душа осамнаест. Синови пак Дана, Асом. И синови Нефталимови: Асиил, и Гони, и Исаар, и Солим. Ово су синови Баласини, коју је Лабан дао Рахили, својој кћери, и она је родила ове Јакову – свих душа седам. Све душе које су ушле са Јаковом у Египат, оне које су изашле из његових бедара, без жена Јаковљевих синова, све душе, шездесет шест, Синова Јосифа, који су му рођени у земљи египатској, беше девет душа. Свих душа куће Јаковљеве, које су ушле са Јаковом у Египат, беше седамдесет пет.

А Јуду је послао пред собом ка Јосифу, да га сретне код града Хероја, у земљи Рамесе. Запрегавши кола своја, Јосиф отиде у сусрет Израиљу, оцу свом, према граду Хероја, и појавивши му се паде му на врат и плака великим плачем. И рече Израил Јосифу: Умрећу сада, пошто сам видео лице твоје, јер ти још увек живиш. Рекао је пак Јосиф браћи својој: Пошавши горе, јавићу фараону и рећи ћу му: Браћа моја и кућа оца мога, који беху у земљи хананској, дошли су к мени. Ти пак људи су пастири, јер су били сточари, и донели су стоку, и волове, и све своје. Ако вас дакле позове Фараон и каже вама: Шта је ваш посао? Рећи ћете: Људи сточари смо

ми, слуге твоје, од детињства до сада, и ми и оци наши, да бисмо населили земљу Гесем у Арабији, јер је сваки пастир оваца гнусоба Египћанима.

47

Дошавши пак, Јосиф јави Фараону говорећи: Отац мој и браћа моја, и стока и волови њихови, и све њихово, дошли су из земље Ханан, и ево су у земљи Гесем. А од своје браће узео је пет људи и поставио их пред фараона. И рече Фараон браћи Јосифовој: Шта је посао ваш? Они пак рекоше Фараону: Пастири оваца су слуге твоје, и ми и оци наши. Рекоше пак Фараону: Да боравимо у земљи дођосмо, јер нема пашњака за стоку деце твоје, ојачала је јер глад у земљи Ханаан. Сада дакле населићемо се у земљи Гесем. Рече пак Фараон Јосифу: Нека се населе у земљи Гесем, а ако знаш да су међу њима људи моћни, постави их за управитеље моје стоке. Дођоше пак у Египат ка Јосифу Јаков и синови његови, и чу Фараон, цар Египта. И рече Фараон Јосифу говорећи: Отац твој и браћа твоја дошли су к теби. Ево, земља египатска је пред тобом; у најбољој земљи насели оца свог и браћу своју. Увео је Јосиф Јакова, оца свог, и поставио га пред Фараона, и благословио је Јаков Фараона. Рече Фараон Јакову: Колико година живота твог? И рече Јаков фараону: Дана година живота мога, које дошљакујем, сто тридесет година; мали и зли били су дани година живота мога, не стигоше до дана година живота отаца мојих, које су дане дошљаковали. И пошто је Јаков благословио Фараона, изашао је од њега.

И настанио је Јосиф оца свог и браћу своју, и дао им је посед у земљи египатској, у најбољој земљи, у земљи Рамесе,

као што је заповедио Фараон. И мерио је Јосиф жито оцу свом и браћи својој и свему дому оца свог, према броју душа.

Жита није било у свој земљи, јер је глад веома ојачала, а изнемогле су земља Египта и земља Ханана од глади. Сакупио је а Јосиф све сребро које је нађено у земљи Египта и у земљи Ханана од жита које су куповали, и мерио је жито њима, и унео је Јосиф све сребро у кућу Фараона. И престало је свако сребро из земље Египта и из земље Ханана, дођоше пак сви Египћани ка Јосифу говорећи: Дај нам хлебове, и зашто да умиремо пред тобом? Јер је престало сребро наше. Рекао је пак њима Јосиф: Доносите вашу стоку, и даћу вам хлебове уместо ваше стоке, ако је нестало вашег сребра. Довели су стоку своју Јосифу, и Јосиф им је дао хлеб уместо коња, и уместо оваца, и уместо волова, и уместо магараца, и хранио их је хлебом уместо све њихове стоке те године. Изашла је и та година, и дошли су к њему друге године, и рекли су му: да не пропаднемо од господара нашег; јер нестало је сребра нашег, и имања и стока су код тебе, господару, и није нам остало ништа пред господаром нашим, осим сопственог тела и земље наше, Да дакле не умремо пред тобом и земља не опусти, стекни нас и нашу земљу уместо хлеба, и бићемо ми и наша земља слуге Фараону. Дај семе да посејемо и живимо и не умремо, и земља неће опустети. И стекао је Јосиф сву земљу Египћана за Фараона, јер су Египћани продали своју земљу Фараону, јер их је надјачала глад, и постала је земља Фараонова. И народ је поробио њему као робове, од једног краја граница Египта до другог краја, Осим земље свештеника, Јосиф није стекао ову, јер је Фараон дао дар свештеницима, и они су јели давање које им је дао Фараон, због тога нису продали своју земљу. Рекао је Јосиф свим Египћанима: Ево, стекао сам вас и вашу земљу данас за

Фараона. Узмите себи семе и сејте земљу. И биће плодови њени, и даћете пети део Фараону, а четири дела биће вама у семе за земљу и у храну вама и свима онима у кућама вашим. И рекоше: Спасео си нас, нашли смо милост пред господарем нашим, и бићемо слуге фараону. И поставио је Јосиф њима заповест до овог дана на земљи египатској, да Фараону одвајају, осим земље свештеничке само, која није била Фараонова.

Настанио се Израил у земљи египатској, на земљи Гесем, и наследили су је, и порасли су и умножили се веома. Живео је Јаков у земљи египатској седамнаест година, и дана живота Јаковљевог беше сто четрдесет и седам година. Приближили су се дани Израилу да умре, и позвао је сина свог Јосифа, и рекао му: ако сам нашао милост пред тобом, стави руку своју под бедро моје, и учинићеш ми милостињу и истину, да ме не сахраниш у Египту, Али ћу лећи са очевима мојим, и подићи ћеш ме из Египта, и сахранити ћеш ме у њиховом гробу, а он рече: Ја ћу учинити према твојој речи. Рекао је: Закуни ми се, и заклео му се, и Израил се поклонио на врху свог штапа.

48

Догодило се после ових речи да је јављено Јосифу да је његов отац болестан, и узевши своја два сина, Манасију и Јефрема, дошао је к Јакову. Јављено је Јакову, говорећи: Ево, син твој Јосиф долази к теби, и ојачавши се, Израил седе на кревет. И рекао је Јаков Јосифу: Бог мој појавио ми се у Лузи у земљи хананској и благословио ме, И рече ми: Ево, ја ћу те увећати и умножити те, и учинићу те у скупове народа, и даћу теби земљу ову и семену твом после тебе у посед вечни. Сада дакле твоја два сина, који су ти рођени у земљи египатској пре

него што сам ја дошао к теби у Египат, моји су: Ефрем и Манасија, као Рувим и Симеон, биће моји. А потомци које родиш после ових биће на име њихове браће и зваће се по њиховим наследствима. А ја, када сам ишао из Месопотамије Сирије, умрла је Рахиља, мајка твоја, у земљи Ханану, када сам се приближавао хиподрому Хабрата те земље, да дођем у Ефрату, и закопао сам је на путу хиподрома, а то је Витлејем.

Видевши пак Израил синове Јосифове, рече: Ко су теби ови? Рекао је Јосиф оцу свом: Синови моји су, које ми је Бог дао овде. И рекао је Јаков: Доведи ми их, да их благословим. Очи Израилеве отежале су од старости, и није могао да види, и приближи их к себи, и пољуби их, и загрли их. И рече Израил Јосифу: Ево, лица твога не бих лишен, и ево ми Бог показа и семе твоје. И Јосиф их је извео са својих колена, и поклонили су му се лицем до земље. Узевши пак Јосиф своја два сина, Јефрема у десној руци, са леве стране Израиља, а Манасија у левој руци, са десне стране Израиља, приближио их њему. Испруживши а Израил десну руку, положио је на главу Јефрема, а овај беше млађи, и леву на главу Манасије, укрштено руке.

И благословио их је и рекао: Бог коме су угодили оци моји пред њим, Аврам и Исак, Бог који ме храни од младости до овог дана, Анђео који ме избавља од свих зала, нека благослови ову децу, и нека се у њима призове моје име и име мојих очева Аврама и Исака, и нека се умноже у велико мноштво на земљи. Видевши пак Јосиф да је отац његов положио десну руку своју на главу Јефрема, тешко му се учинило, и ухватио је Јосиф руку оца свога да је уклони са главе Јефремове на главу Манасијину. Рече али Јосиф оцу свом: Не тако, оче, јер овај је првенац; стави десницу своју на

главу његову. И он није хтео, али је рекао: знам, дете, знам, и овај ће постати народ, и овај ће бити уздигнут, али његов млађи брат ће бити већи од њега, и његово семе ће постати мноштво народа. И благословио их је у онај дан, говорећи: У вама ће бити благословен Израил, говорећи: Да те учини Бог као Јефрема и као Манасију. И поставио је Јефрема пред Манасијом. Рекао је Израил Јосифу: Ево, ја умирем, али Бог ће бити са вама и вратиће вас у земљу ваших отаца. Ја пак дајем теби Сикима као изузетак над браћом твојом, који узех из руке Аморејаца мачем мојим и луком.

49

Позвао је Јаков синове своје и рекао им: Окупите се да вам објавим шта ће вам се догодити у последњим данима. Окупите се и чујте мене, синови Јаковљеви, чујте Израилу, чујте оца свога. Ruvime, prvorodeni moj, ti si snaga moja i početak dece moje, težak za podnošenje i tvrdoglavo samovoljan. Поступао си дрско као вода, не преврети се, јер си се попео на постељу оца свог, тада си оскрнавио постељу на коју си се попео. Симеон и Леви, браћа, завршили су неправду њиховог избора. У савет њихов нека не дође душа моја, и са саставом њиховим нека се не свађа јетра моја, јер су у гневу свом убили људе, и у жељи својој пресекли тетиве бику. Проклет гнев њихов, јер је самовољан, и бес њихов, јер је ојачао; поделићу их у Јакову и расејаћу их у Израилу. Јуда, тебе су похвалила браћа твоја, руке твоје на леђима непријатеља твојих, поклониће ти се синови оца твога. Младунче лава Јуда, из изданка, сине мој, попео си се, легавши заспао си као лав и као младунче; ко ће га подићи? Неће изостати владар из Јуде, и вођа из бедара његових, док не дође оно што му је одложено, и он је очекивање народа. Везујући за лозу

младунче своје, и за вितिцу младунче магарице своје, опраће у вину одежду своју, и у крви грожђа одело своје. Блиставе су очи његове од вина, и бели су зуби његови од млека. Зебулун ће се настанити приморски, и он ће бити код лука бродова, и протегнуће се до Сидона. Исахар је пожелео добро, одмарајући се између делова. И видевши да је одмор добар, и да је земља родна, ставио је своје раме под терет да се труди, и постао је човек земљорадник. Дан ће судити свој народ, као и свако друго племе у Израелу. И нека буде Дан змија на путу, седећи у заседи на стази, гризући пету коња, и пашће коњаник уназад, чекајући спасење Господње. Гад, разбојничка чета ће га пљачкати, али он ће их пљачкати по стопама. Асир, његов хлеб је обилан, и он ће дати луксуз владарима. Нафтали је раширено стабло које даје лепоту у потомству. Сине узрастли Јосифе, сине мој узрастли завиђени, сине мој најмлађи, врати се к мени. У кога размишљајући ружили су, и држали су злобу према њему господари стрела. И лукови њихови били су сломљени са снагом, и жиле руку њихових биле су исцрпљене кроз руку владара Јакова, одатле моћног Израиља од Бога оца твога. И помогао ти је Бог мој, и благословио те благословом неба одозго и благословом земље која има све, због благослова дојки и утробе, Благослови оца твог и мајке твоје превладали су над благословима планина вечних и над благословима брежуљака вечних, биће на главу Јосифа и на теме оног који је сматран међу браћом. Бенјамин је грабљиви вук, ујутру још једе, и увече даје храну. Свих ових дванаест синова Јаковљевих, и ово им је говорио отац њихов, и благословио их је, сваког према његовом благослову благословио их је. И рекао им је: ја се придружујем свом народу, сахраните ме са мојим очевима у пећини која је у пољу Ефрона Хетејца, У двострукој пећини, оној насупрот Мамврија, у земљи Ханану,

коју је Аврам стекао, пећину од Ефрона Хетејца, као стечену гробницу. Тамо су сахранили Абрахама и Сару, жену његову, тамо су сахранили Исака и Ревеку, жену његову, тамо су сахранили Лију, У стицању поља и пећине која се налази у њему, од синова Хета. И престао је Јаков да наређује синовима својим, и подигавши ноге своје на постељу, преминуо је и придружио се народу свом.

50

И Јосиф паде на лице свога оца, плака над њим и пољуби га. И Јосиф је наредио својим слугама балсамерима да балсамују његовог оца, и балсамери су балсамовали Израиља. И испунише његових четрдесет дана, јер се тако рачунају дани сахране, и Египат га ожали седамдесет дана. Пошто прођоше дани жалости, Јосиф говори властодршцима Фараона, говорећи: ако сам нашао милост пред вама, говорите о мени Фараону, говорећи, Отац мој ме је заклео говорећи: У гробници коју сам ископао себи у земљи Ханан, тамо ћеш ме сахранити. Сада, дакле, отишавши горе, сахранићу оца мога и вратићу се. И рече Фараон Јосифу: Иди горе, сахрани оца свог, као што те заклетвом обавеза. И отишао је Јосиф да сахрани оца свог, и отишли су са њим сви слуге фараонове, и старешине куће његове, и све старешине земље египатске, И све домаћинство Јосифа, и браћа његова, и сва кућа очинска његова, и сродство његово, и овце, и волови остављени су у земљи Гесем. И отидоше горе с њим и кола и коњаници, и постаде логор веома велики. И дошли су на гумно Атад, које је преко Јордана, и нарикали су за њим нарицање велико и веома јако, и жалио је за оцем својим седам дана. И видеше становници земље Ханан жалост на гумну Атад, и рекоше: Жалост велика ово је Египћанима. Због тога назва име његово

Жалост Египта, које је преко Јордана. И учинише њему тако синови његови. И узеше га синови његови у земљу Ханаан и сахранише га у двоструку пећину, коју стече Аврам, пећину у стицању гроба од Ефрона Хетејина, према Мамврију. И вратио се Јосиф у Египат, он и браћа његова, и они који су заједно отишли да сахране оца његовог.

Видевши пак браћа Јосифова да је умро отац њихов, рекоше: да не би Јосиф икада замерио нама и узвратио нам сва зла која смо му учинили. И дошавши к Јосифу рекоше: Твој отац закле пре него што умре говорећи, Овако рецисте Јосифу: опрости им неправду и грех њихов, јер су ти зло учинили, и сада прими неправду слугу Бога оца твога. И заплака Јосиф док су му они говорили. И дошавши к њему рекоше: Ми смо твоје слуге. И рече им Јосиф: Не бојте се, јер сам ја Божји. Ви сте саветовали против мене на зло, али Бог је саветовао о мени на добро, да би се десило као данас, и да буде храњен велики народ. И рекао им је: Не бојте се, ја ћу хранити вас и ваше куће. И утешио их је и говорио им је у срце. И населио се Јосиф у Египту, он и браћа његова, и сво домаћинство оца његовог, и живео је Јосиф сто десет година. И видео је Јосиф децу Ефрајимову до трећег колена, а синови Махира, сина Манасијиног, рођени су на бедрима Јосифовим. И рекао је Јосиф браћи својој говорећи: Ја умирем, али Бог ће вас заиста посетити и извешће вас из ове земље у земљу коју је Бог заклео оцима нашим, Аврааму, Исаку и Јакову. И заклео је Јосиф синове Израилеве говорећи: У посети којом ће вас Бог посетити, изнећете кости моје одавде са собом. И умро је Јосиф у стотој и десетој години, и сахранили су га, и ставили су га у ковчег у Египту.

Изразак

1

Ова су имена синова Израиљевих који су ушли у Египат заједно са Јаковом, оцем њиховим; сваки је ушао са целим својим домаћинством. Рувин, Симеон, Леви, Јуда, Исахар, Завулон, Венијамин, Дан и Нефтали, Гад и Асир. Јосиф је био у Египту, а свих душа из Јакова било је седамдесет пет. Умро је Јосиф, и сва његова браћа, и цео онај нараштај. А синови Израиљеви порастоше и умножише се, и постадоше бројни, и осилише веома веома, и земља их умножи. Устао је други краљ над Египтом, који није знао Јосифа. Рекао је свом народу: Ево, род синова Израиља је велико мноштво и јачи је од нас. Хајде дакле лукаво поступимо према њима, да се не би умножили, и када би нам се догодио рат, да се и ови не би придружили непријатељима и ратовали против нас и изашли из земље. И поставио је над њима надзорнике над пословима, да их муче у пословима. И саградили су утврђене градове Фараону, Питом и Рамесу и Он, који је град Сунца. Како их они понижаваху, толико више постајаху и јачаху веома веома, и гнушаху се Египћани од синова Израиља. И Египћани су утњетавали синове Израиља силом. И мучећи њихов живот тешким пословима: блатом и опекарством, и свим пословима у пољима, према свим пословима којима су их поробљавали силом.

И рекао је краљ Египћана бабицама Јеврејки — једној од њих име Сепфора, а име друге Фоуа, И рече: Када помажете Јеврејкама при порођају, ако буде мушко, убијте га, ако пак буде женско, сачувајте га. Плашиле су се бабице Бога и не учинише као што им заповеди цар Египта, и остављале су у

животу мушку децу. Позвао је цар Египта бабице и рекао им: Зашто сте учиниле ово и остављате у животу мушку децу? Рекле су бабице Фараону: Нису као жене Египта Јеврејке, јер рађају пре него што уђу к њима бабице, и рађале су. Добро је чинио Бог бабицама, и умножио се народ, и јачао веома. Пошто су се бабице бојале Бога, начиниле су себи куће. Наредио је Фараон свакоме свом народу говорећи: Свако мушко које се роди Јеврејима бацајте у реку, а свако женско чувајте живим.

2

Беше неко из племена Левија који узео једну од кћери Левија. И зачала је у утроби, и родила мушко дете, а видевши да је лепо, крили су га три месеца. Пошто више нису били способни да га крију, његова мајка узела је корпу и намазала је асфалт-смолом, и ставила дете у њу, и поставила је у мочвару поред реке. И посматрала је његова сестра издалека да научи шта ће му се догодити.

Сишла је кћи Фараона да се купа на реци, и њене слушкиње пролазиле су поред реке, и видевши корпу у мочвари, пославши слушкињу, узела ју је. Отворивши, види дете како плаче у корпи, и поштедела га је ћерка фараонова и рекла: Од јеврејске деце је ово. И рече његова сестра кћери Фараоновој: Хоћеш ли да ти позovem жену дојилицу из Јеврејки, и она ће ти дојити дете? А кћи Фараонова рекла је: Иди. Дошавши пак, млада жена позвала је мајку детета. Рекла је кћи Фараона према њој: Сачувај ми ово дете и доји ми га, а ја ћу ти дати плату. Узела је жена то дете и дојила га. Када је дете одрасло, донела га је кћери Фараона, и постало јој је син,

и назвала је име његово Мојсије, говорећи: из воде сам га извукла.

Десило се у оне многе дане да је Мојсије, поставши велики, изашао ка својој браћи, синовима Израиља, и опазивши њихову муку, види човека Египћанина како удара неког Јеврејина, од његове сопствене браће, синова Израиља. Погледавши околу, овамо и онамо, не виде никога, и ударивши Египћанина, сакри га у песку. Изашавши другог дана, види два Јеврејина како се свађају, и говори ономе који чини неправду: Зашто ти удараш свог ближњег? Он пак рече: Ко те постави за владара и судију над нама? Зар хоћеш да ме убијеш, као што си јуче убио оног Египћанина? Уплаши се пак Мојсије и рече: Ако је тако очигледно постало то дело. Чуо је пак Фараон ову реч и тражио је да убије Мојсија. Повукао се пак Мојсије од лица Фараона и настанио се у земљи Мадидјам, а дошавши у земљу Мадидјам, сео је на бунару. Том свештенику Мадидјаму било је седам кћери, које су пасле овце оца свог Јотора, а када су дошле, црпеле су воду док нису напуниле резервоаре да напоје овце оца свог Јотора. Дошавши пак пастири, избацивали су их, али уставши Мојсије спасао их је, извукао им воду и напојио овце њихове. Дошле су код Рагуила, оца њиховог, а он им рече: Зашто сте данас тако брзо дошле? Оне пак рекоше: Човек Египћанин избавио нас је од пастира, и извукао нам је воду, и напојио овце наше. А он рече кћерима својим: Где је? И зашто сте оставили тог човека? Позовите га дакле, да једе хлеб. Настанио се Мојсије код тог човека, и дао му је своју кћер Сепфору Мојсију за жену. У утроби зачевши, жена роди сина, и Мојсије назва име његово Гирсам, говорећи: Јер странац сам у земљи туђој. Након оних многих дана умро је цар Египта, и застењали су синови Израиља од тих дела и

повикали су, и отишао је њихов вапај горе према Богу од тих дела. И чуо је Бог њихов јаук, и сетио се Бог завета свог са Аврамом, и Исаком, и Јаковом. И виде Бог синове Израиља, и поста им познат.

3

И Мојсије је пасео овце Јотора, свог таста, свештеника мадијамског, и одвео је овце у пустињу, и дошао је до горе Хорив. Показао му се Анђео Господњи у пламену ватре из грма, и он виде да грм гори у ватри, али грм не сагореваше. Рекао је Мојсије прошавши: Видећу ову велику визију, зашто грм не сагорева. Као што виде Господ да приступа да види, позва га Господ из грма говорећи: Мојсије, Мојсије. А он рече: Шта је? Он пак рече: Не приближавај се овде, одреси обућу са ногу својих, јер место на коме стојиш света земља је. И рекао је: Ја сам Бог оца твога, Бог Аврамов, и Бог Исаков, и Бог Јаковљев. А Мојсије је окренуо лице своје, јер се плашио да гледа пред Богом. Рекао је Господ Мојсију: Видео сам невољу народа мог у Египту и чуо сам вике њихове од надзорника послова, јер знам бол њихов, И сиђох да их избавим из руке Египћана и да их изведем из оне земље, и да их уведем у земљу добру и обилну, у земљу у којој тече млеко и мед, у место Хананеја и Хетеја и Амореја и Ферезеја и Гергесеја и Евеја и Јевусеја. И сада, ево, вапај синова Израиља дошао је ка мени, и ја сам видео угњетавање којим Египћани угњетавају њих. И сада дођи, послаћу те ка Фараону, краљу Египта, и извешћеш народ мој, синове Израиљеве, из земље египатске.

И рече Мојсије Богу: Ко сам ја да идем к Фараону, цару Египта, и да изведем синове Израиљеве из земље египатске?

Рекао је Бог Мојсију говорећи: Бићу са тобом, и ово ће ти бити знак да сам те ја послао: када изведеш мој народ из Египта, служићете Богу на овој планини. И рече Мојсије Богу: Ево, ја ћу изаћи к синовима Израилевим и рећи ћу им: Бог отаца наших послао ме је к вама. Упитаће ме: Какво је име његово? Шта ћу им рећи? И рекао је Бог Мојсију говорећи: Ја сам Онај Који Јесте. И рекао је: Овако ћеш рећи синовима Израиља: Онај Који Јесте послао ме к вама. И рекао је Бог опет Мојсију: Овако ћеш рећи синовима Израиља: Господ, Бог отаца наших, Бог Аврамов и Бог Исаков и Бог Јаковљев, послао ме је к вама. Ово је моје вечно име и спомен мој од нараштаја до нараштаја. Дошавши дакле, сакупи савет старешина синова Израиља и рећи ћеш им: Господ, Бог отаца наших, јавио ми се, Бог Аврама и Бог Исака и Бог Јакова, говорећи: посетом сам вас посетио и видео све што вам се догодило у Египту. И рекао: Извешћу вас из мучења Египћана у земљу Хананеја, Хетеја, Амореја, Ферезеја, Гергесеја, Јевеја и Јевусеја, у земљу која тече млеком и медом. И слушаће твог гласа, и ући ћеш ти и савет старешина Израиља ка Фараону, цару Египта, и рећи ћеш њему: Бог Јевреја позвао је нас, ићи ћемо дакле пут од три дана у пустињу да жртвујемо Богу нашем. Ја али знам да вас Фараон, краљ Египта, неће пустити да идете, ако не моћном руком. И испруживши руку, ударићу Египћане свим чудима мојим која ћу учинити међу њима, и после тога отпустиће вас. И даћу милост овом народу пред Египћанима, а када одлазите, нећете отићи празни, Али ће жена затражити од суседа и сустанара свог судове сребрне и златне и одећу, и ставићете их на синове своје и на кћери своје, и опљачкаћете Египћане.

Одговорио је Мојсије и рекао: Ако ми не поверују, нити слушају глас мој, рећи ће јер да ти се није појавио Бог — шта ћу рећи њима? Рече му Господ: Шта је то у твојој руци? А он рече: Штап. И рече: Баци је на земљу, и баци је на земљу, и поста змија, и Мојсије побеже од ње. И рече Господ Мојсију: Испружи руку и ухвати реп. Испруживши дакле руку, ухватио је реп, и он поста штап у његовој руци. Да би ти поверовали да ти се појавио Бог отаца њихових, Бог Аврамов и Бог Исаков и Бог Јаковљев. Рекао му је Господ поново: Унеси своју руку у своја недра, и он унесе своју руку у своја недра, и изнесе своју руку из својих недара, и његова рука поста бела као снег. И рекао је опет: Унеси руку своју у недра своја, и унео је руку у недра своја, и изнео ју је из недара својих, и опет се вратила у боју меса свога. Ако пак не верују теби, нити слушају глас првог знака, вероваће ти гласу другог знака. И биће, ако ти не поверују ова два знака, нити послушају глас твој, узећеш воду из реке и излити ћеш је на сухо, и вода коју узмеш из реке постаће крв на сувом. Рече а Мојсије Господу: Молим те, Господе, нисам способан ни од јучерашњег дана, нити од прекјучерашњег дана, нити откад си почео говорити слузи свом – слабог сам гласа и спорог језика. Рекао је Господ Мојсију: Ко је дао уста човеку? И ко је учинио наглувог и немог, видећег и слепог? Нисам ли ја, Бог? И сада иди, и ја ћу отворити твоја уста и поучићу те шта треба да говориш. И рече Мојсије: Молим те, Господе, постави неког другог ко је способан, кога ћеш послати. И разгневивши се гневом, Господ рече Мојсију: Није ли ево Арон, брат твој, Левит? Знам да ће он говорити теби, и ево он ће изићи у сусрет теби, и видевши те, радоваће се у себи. И рећи ћеш њему, и даћеш моје речи у његова уста, и ја ћу отворити твоја уста и његова уста, и поучићу вас шта ћете чинити. И он ће теби говорити народу, и он ће бити твоја уста, а ти ћеш њему бити посредник према

Богу. И овај штап, који се претворио у змију, узећеш у своју руку, којом ћеш чинити знаке.

Отишао је Мојсије и вратио се ка Јотору, зету свом, и каже: Отићи ћу и вратити се ка браћи својој у Египту, и видећу да ли још живе. И рекао је Јотор Мојсију: Иди здраво. А после оних многих дана умро је краљ Египта. Рече Господ Мојсију у Мадијаму: Иди, врати се у Египат, јер су умрли сви они који су тражили твоју душу. Узевши жену и децу, Мојсеј их је узвео на товарне животиње и вратио се у Египат, а Мојсеј је узео штап од Бога у своју руку. Рекао је Господ Мојсију: Када будеш ишао и враћао се у Египат, види сва чуда која сам дао у твоје руке, учинићеш их пред Фараоном, ја ћу ојачати његово срце, и он неће послати народ. Ти но кажеш Фараону: ово каже Господ: Израиљ је мој првенац син. Рекао сам ти, пошаљи мој народ да ми служи. Ако заиста не желиш да их пошаљеш, види, ја ћу убити твог првенца. Десило се на путу у преноћишту да га је срео Анђео Господњи и тражио је да га убије. И узевши Сепфора камичак, обреза крајњу плот сина свог и паде пред ноге његове, и рече: Стаја крв обрезања детета мог. И отишао је од њега, јер је рекао: Стала је крв обрезања детета мога. Рекао је Господ Арону: иди у сусрет Мојсију у пустињу. И отишао је, и срео га на планини Божјој, и пољубили су један другог. И Мојсије је јавио Арону све речи Господа који га је послао, и све речи које му је заповедио. Отишао је Мојсије и Арон и сакупили су савет старешина синова Израиља. И Арон је говорио све ове речи које је Бог говорио Мојсију, и учинио је знаке пред народом. И народ је веровао и радовао се, зато што је Бог посетио синове Израиља и зато што је видео њихову невољу, а народ се, сагнувши се, поклонио.

5

И после ових ствари ушли су Мојсије и Арон код Фараона и рекли су му: Ово говори Господ, Бог Израиља: Пошаљи народ мој да ми празнују у пустињи. И рече Фараон: Ко је тај кога ћу слушати глас његов, да пустим синове Израиљеве? Не знам Господа, и Израиља нећу пустити. И кажу му: Бог Јевреја позвао је нас, ићи ћемо дакле пут од три дана у пустињу, да жртвујемо Господу Богу нашем, да нас не сретне смрт или убиство. И рече им цар Египта: Зашто Мојсије и Арон одвраћате народ од његових послова? Идите, сваки од вас, на своје послове. И рече Фараон: Ево, сада је народ бројан, зар да их не спречимо у њиховим пословима? Наредио је Фараон надзорницима народа и писарима говорећи Више нећете давати сламу народу за прављење опека, као јуче и прекјуче, него нека они сами иду и скупљају себи сламу. И количину израде опека коју они праве сваког дана наметнућеш на њих, нећеш одузети ништа, јер су беспослени, због тога су викали говорећи: Устанимо и принесимо жртву Богу нашем. Нека буду оптерећени радови ових људи, и нека брину о овим стварима, а не о празним речима.

Пожуривали су их надзорници и писари, и говорили су народу, говорећи: Ово говори Фараон: не дајем вам више сламу. Сами ви идући сакупљајте себи сламу, одакле ако нађете, јер се не одузима ништа од вашег задатка. И народ беше расејан по целој земљи Египту да сакупља сламу за сламу. Надзорници су их пожуривали, говорећи: Завршите послове одређене за сваки дан, као и онда када вам је слама давана. И бичевани су писари рода синова Израиља, постављени над њима од надзорника Фараона, који су говорили: Зашто нисте завршили ваше задатке цигларства

као јуче и прекјуче, тако и данас? Ушавши, писари синова Израиља повикаше ка Фараону говорећи: Зашто ти овако чиниш слугама твојим? Слама се не даје твојим слугама, а нама кажу да правимо цигле, и ево твоје слуге су бичеване, чинићеш дакле неправду свом народу. И рекао им је: Ленствујете, ленствујући сте, због тога кажете: Хајдемо да жртвујемо нашем Богу. Сада, дакле, идите и радите, јер вам слама неће бити дата, а количину опека ћете предати. Видели су пак писари синова Израиља себе у злима, говорећи: Нећете оставити прописану количину опека за дан. Срели су Мојсија и Арона који су им излазили у сусрет, када су они излазили од Фараона И рекоше им: Нека Бог види вас и суди, јер сте учинили гнусним мирис наш пред фараоном и пред слугама његовим, да да мач у руке његове да нас убије. Вратио се Мојсије Господу и рекао: Молим те, Господе, зашто си злостављао овај народ? И зашто си ме послао? И откад сам отишао Фараону да говорим у твоје име, он је злостављао овај народ, а ти ниси избавио свој народ.

6

И рекао је Господ Мојсију: Сада ћеш видети шта ћу учинити фараону, јер ће их моћном руком послати, и узвишеном мишицом ће их изгнати из своје земље. Говорио је Бог Мојсију и рекао му: Ја сам Господ. И појавио сам се Аврааму и Исаку и Јакову, будући њихов Бог, а име моје Господ нисам им открио. И поставио сам завет свој са њима, да им дам земљу Хананејаца, земљу у којој су боравили као дошљаци и у којој су се настанили. И ја чух јаук синова Израиља које Египћани поробљавају, и сетих се вашег завета. Иди, рекох синовима Израиља говорећи: ја сам Господ, и извешћу вас из власти Египћана, и избавићу вас из ропства, и

откупићу вас узвишеном мишицом и великим судом, И узећу вас себи за народ, и бићу ваш Бог, и знаћете да сам ја Господ Бог ваш, који сам вас извео из угњетавања Египћана. И увешћу вас у земљу у коју сам истегао руку своју да је дам Авраму и Исаку и Јакову, и даћу вам је у наследство, ја Господ. Говорио је Мојсије тако синовима Израиља, али га нису слушали због малодушности и због тешких послова. Рече пак Господ Мојсију говорећи, Уђи, говори Фараону, цару Египта, да пошаље синове Израела из његове земље. Говорио је Мојсије пред Господом, говорећи: Ево, синови Израиља нису ме слушали, и како ће ме Фараон слушати? Ја сам неразуман. Рекао је Господ Мојсију и Арону и наредио им да иду Фараону, цару Египта, како би отпустио синове Израиља из земље Египта.

И ово су вође кућа очева њихових, синови Рувима, првенца Израиља: Енох и Фалу, Асрон и Хармеј; ово је род Рувимов. И синови Симеона: Јемуил, и Јамим, и Ехуд, и Јахин, и Саар, и Саул од Хананејке; ово су породице синова Симеонових. И ово су имена синова Левијевих према њиховом сродству: Гедсон, Кат и Мерареј, а године живота Левијевог биле су сто тридесет и седам. И ово су синови Гедсонови: Ловеној и Семеј, по домовима породица њихових. И синови Каата: Амбрам, и Исаар, Хеброн, и Озеил, и године живота Каата: сто тридесет три године. И синови Мерареи, Моолеи и Омусеи. Ово су домови очева Левија према њиховом сродству. И узе Амбран Јохабед, кћер брата оца свога, себи за жену, и роди му Арона и Мојсија, и Маријам, сестру њихову. А године живота Амбрамовог беху сто тридесет и две године. И синови Исаарови: Коре, и Нафек, и Зехри. И синови Озеиила: Мисаил, Елисафан и Сегреи. Арон узе Елисабету, кћер Аминадабову, сестру Насонову, себи за жену, и она му роди

Надаба и Авиуда и Елеазара и Итамара. Синови Кореја: Асир, Елкана и Абијасар; ово су поколења Кореја. И Елеазар, син Аронов, узео је од кћери Футијелових себи жену, и она му роди Финеса. Ово су поглаварства породица левитских према њиховим поколењима. Ово су Арон и Мојсије, којима је Бог рекао да изведу синове Израиља из земље египатске са њиховом силом. Ови су они који су разговарали са фараоном, царем Египта, и извели су синове Израиља из земље Египта, сам Арон и Мојсије. Оног дана када је Господ говорио Мојсију у земљи Египту. И говорио је Господ Мојсију, говорећи: ја сам Господ, говори Фараону, цару Египта, све што ја теби говорим. И рече Мојсије пред Господом: Ево, ја сам слаба гласа, и како ће ме Фараон слушати?

7

И рече Господ Мојсију говорећи: ево, дао сам те за бога Фараону, а Арон, брат твој, биће ти пророк. Ти ћеш говорити њему све што ти заповедам, а Арон, брат твој, говориће Фараону, да пошаље синове Израиља из земље његове. Ја ћу ојачати срце фараоново и умножићу своје знаке и чудеса у земљи египатској. И неће вас Фараон чути, и ја ћу бацити руку моју на Египат, и извешћу са силом мојом народ мој, синове Израела, из земље египатске са великом осветом. И знаће сви Египћани да сам ја Господ, пружајући руку своју на Египат, и извешћу синове Израела из средине њихове. Учинили су Мојсеј и Арон као што им је Господ заповедио. Мојсије је имао осамдесет година, а Арон, брат његов, осамдесеттри године, када су говорили Фараону. И рече Господ Мојсију и Арону говорећи, И ако вам Фараон проговори говорећи: Дајте нам знак или чудо, рећи ћеш Арону, брату свом: Узми штап и баци га на земљу пред Фараоном и пред слугама његовим, и он ће

постати змај. Ушао је Мојсије и Арон пред Фараона и његове слуге, и учинили су тако, као што им је заповедио Господ, и бацио је Арон штап пред Фараона и пред његове слуге, и постао је змај. Сазвао је Фараон софисте Египта и чаробњаке, и учинили су и бајачи египатски својим чаробњаштвима исто тако. И бацише сваки свој штап, и постадоше змајеви, и прождре Аронов штап њихове штапове. И превладало је срце фараоново, и није их слушао, као што је Господ њима заповедио.

Рекао је Господ Мојсију: отежало је срце Фараоново да не отпусти народ. Иди ка Фараону ујутру, ево он излази на воду, и ти ћеш га сусрести на обали реке, и штап који се окренуо у змију ћеш узети у своју руку. И рећи ћеш њему: Господ Бог Јевреја послао ме је к теби говорећи: Пошаљи народ мој да ми служи у пустињи, и ево ниси послушао до сада. Ово говори Господ: по овоме ћеш знати да сам ја Господ. Ево, ја ударам штапом који је у мојој руци по води која је у реци, и она ће се претворити у крв. И рибе у реци ће умрети, и река ће смрдети, и Египћани неће моћи да пију воду из реке. Рекао је Господ Мојсију: Реци Арону, брату свом: узми штап свој у руку своју и испружи руку своју на воде Египта, и на реке њихове, и на канале њихове, и на мочваре њихове, и на сваку сакупљену воду њихову, и биће крв. И постаде крв у свој земљи Египта, у дрвету и у камењу. И учинише тако Мојсије и Арон, као што им заповеди Господ, и подигавши свој штап удари воду у реци пред Фараоном и пред његовим слугама, и преврати сву воду у реци у крв. И рибе које су биле у реци помреше, и река зацрвеше, и Египћани не могаху да пију воду из реке, и беше крв у свој земљи Египта. Учинише такође и чаробњаци египатски чаролијама својим, и ојача се срце фараоново, и не послуша их, као што рече Господ. Окренувши се пак, Фараон

уђе у кућу своју и не обрати ум свој ни на ово. Ископаше сви Египћани околу реке, да би пили воду, и нису могли да пију воду из реке. И испунило се седам дана, након што је Господ ударио реку.

Рекао је Господ Мојсију: Уђи код Фараона и реци му: Ово говори Господ: Пошаљи мој народ да ми служи. Ако не желиш да их пошаљеш, ево, ја ћу ударити све твоје границе жабама. И река ће избљувати жабе, и оне ће се попети и ући у твоје куће, и у оставе твојих спаваћих соба, и на твоје кревете, и у куће твојих слугу, и твога народа, и у твоје наћве, и у твоје пећнице. И на тебе, и на слуге твоје, и на народ твој попеће се жабе.

8

Рекао је Господ Мојсију: Реци Арону, брату свом, испружи руком штап свој на реке, и на канале, и на мочваре, и изведи жабе. И испружио је Арон руку на воде Египта и извео жабе, и подигла се жаба и покрила земљу Египта. Учинили су исто тако и чаробњаци египатски својим чаробњаштвима, и извели су жабе на земљу египатску. И позвао Фараон Мојсија и Арона и рекао: Помолите се за мене Господу, и нека уклони жабе од мене и од мог народа, и послаћу их, и нека жртвују Господу. Рекао је Мојсије Фараону: Одреди ми када ћу се молити за тебе, и за твоје слуге, и за твој народ, да уништим жабе од тебе, и од твог народа, и из ваших кућа, осим у реци ће остати. А он рече: Сутра. Рече дакле: Као што си рекао, да знаш да нема другог осим Господа. И биће уклоњене жабе од тебе и од ваших кућа, и од дворишта, и од твојих слугу, и од твог народа, осим у реци ће бити остављене. Изашли су Мојсије и Арон од Фараона, и завапио је Мојсије ка Господу о договору

жаба, као што је поставио Фараон. Учинио је Господ како рече Мојсије, и умреше жабе из кућа, и из дворишта, и из поља. И сакупише их на гомиле, и засмрдела је земља. Видевши а Фараон да је постало олакшање, отежало је срце његово и није слушао њих, као што је говорио Господ. Рекао је Господ Мојсију: Реци Арону: испружи руку са штапом својим и удари прашину земље, и биће комарци међу људима и међу четвороношцима и по свој земљи египатској. Испружио је дакле Арон руком штап и ударио прашину земље, и постали су комарци на људима и на четвороношцима, и од све прашине земље постали су комарци. Учинили су исто тако и чаробњаци својим чаробњаштвима да изведу комарце, али нису могли, и комарци су били и на људима и на четвороношцима. Рекоше дакле чаробњаци Фараону: Прст Божји је ово, и ојача се срце фараоново, и не послуша их, као што рече Господ. Рекао је Господ Мојсију: устани рано ујутру и стани пред Фараона, и ево он ће изаћи на воду, и рећи ћеш му: ово говори Господ, пошаљи народ мој да ми служе у пустињи. Ако но не желиш да пустиш народ мој, ево ја шаљем на тебе, и на слуге твоје, и на народ твој, и на куће ваше пасје муве, и напуниће се куће Египћана пасјих мува и земља на којој су. И прославићу у онај дан земљу Гесем, на којој је присутан мој народ, на којој неће бити псећих мува, да знаш да сам ја Господ, Бог целе земље. И учинићу разлику између мог народа и твог народа, а сутра ће ово бити на земљи. Учинио је Господ тако, и дошло је мноштво псећих мува у куће Фараона и у куће слугу његових и у сву земљу Египта, и уништена је земља од псећих мува.

Позвао је Фараон Мојсија и Арона говорећи: Дошавши, жртвујте Господу Богу вашем у овој земљи. И рече Мојсије: Није могуће да буде тако, јер ћемо жртвовати гнусобе

Египћана Господу Богу нашем. Ако жртвујемо гнусобе Египћана пред њима, бићемо каменовани. Путоваћемо три дана у пустињу и жртвоваћемо Богу нашем, као што нам је рекао Господ. И рече Фараон: ја вас шаљем, и жртвујте Богу вашем у пустињи, али немојте ићи далеко. Молите дакле за мене ка Господу. Рече Мојсије: Ја ћу изаћи од тебе и молићу се Богу, и пасја муха ће отићи од твојих слугу и од твога народа сутра. Немој више, Фараоне, да вараш, да не пошаљеш народ да жртвује Господу. Изашао је Мојсије од Фараона и молио се Богу. Учинио је Господ како рече Мојсије и уклонио је ројеве мува од Фараона, и од слугу његових, и од народа његовог, и не остаде ниједна. И отежа Фараон срце своје и овога пута, и не хтеде да отпусти народ.

9

Рече Господ Мојсију: уђи к Фараону и реци му, ово говори Господ, Бог Јевреја: пошаљи народ мој да ми служи. Ако дакле заиста не желиш да отпустиш народ мој, него још увек господариш њим, Ево, рука Господња ће бити на твојој стоци која је на пољима, и на коњима, и на теретним животињама, и на камилама, и на воловима, и на овцама – смрт веома велика. И прославићу ја у то време разлику између стоке Египћана и стоке синова Израиља, неће умрети ништа од свега што припада синовима Израиља. И дао је Бог границу, говорећи: сутра ће Господ учинити ову реч на земљи. И учини Господ ову реч сутрадан, и умре сва стока Египћана, а од стоке синова Израиља не умре ништа. Видевши а Фараон да није умрло ништа од све стоке синова Израиља, отежало је срце Фараоново и није отпустио народ. Рече Господ Мојсију и Арону говорећи: узмите пуне руке чађи из пећи, и нека Мојсије посипа у небо пред Фараоном и пред његовим

слугама. И нека буде прашина на сву земљу Египта, и биће на људима и на четвороножним животињама ране, пликови који избијају и у људима и у четвороножним животињама, у свој земљи Египта. И узе чађ пећи пред Фараоном, и расу је Мојсије у небо, и посташе ране, пликови који су избијали, и у људима, и у четвороношцима. И чаробњаци нису били способни да стану пред Мојсијем због чирева, јер су чиреви били на чаробњацима и у свој земљи Египта. Ојачао је али Господ срце Фараона и није га слушао, као што је Господ наредио. Рекао је Господ Мојсију: устани рано ујутру и стани пред фараона, и рећи ћеш му: ово говори Господ, Бог Јеврејаца, пошаљи мој народ да ми служи. Јер у ово време ја шаљем све моје ударце у твоје срце, и твојих слугу, и твог народа, да би знао да нема другог као ја у свој земљи. Сада јер сам послао руку, ударићу те и народ твој убићу, и бићеш уништен са земље. И због овога си сачуван, да покажем у теби снагу своју и да се објави име моје по свој земљи. Још увек дакле задржаваш мој народ да их не отпустиш? Ево, ја ћу сутра у ово доба спустити град врло обилан, какав није био у Египту од дана када је створен па до данашњег дана. Сада дакле пожуре да сакупиш стоку своју и све што ти је у пољу, јер сви људи и стока, колико год ти је у пољу, сви људи и стока, колико год буде нађено у пољима и не уђе у кућу, а падне на њих град, умреће. Онај који се бојао речи Господње од Фараонових слугу, сакупио је своју стоку у куће. Ко пак није обратио пажњу умом на реч Господа, оставио је стоку у пољима.

Рекао је Господ Мојсију: Испружи своју руку ка небу, и биће града на целу земљу Египта, на људе, на стоку, и на сву биљку на земљи. Испружио је Мојсије руку у небо, и Господ даде громове и град, и пробијала је ватра по земљи, и Господ

је спустио град на сву земљу Египта. Беше град и ватра која је пламтела у граду, а град беше веома обилан, каквог није било у Египту од дана када је на њој настао народ. Ударио је град у свој земљи Египта, од човека до стоке, и сву биљку у пољу ударио је град, и сва дрвета у пољима скршио је град. Осим у земљи Гесем, где беху синови Израилјеви, не би града.

Пославши а Фараон, позва Мојсија и Арона и рече им: Сагрешио сам сада, Господ је праведан, а ја и мој народ смо безбожни. Молите се дакле за мене Господу, и нека престану гласови Бога, и град, и ватра, и послаћу вас, и нећете више остајати. Рече му пак Мојсије: Чим изађем из града, раширићу своје руке према Господу, и гласови ће престати, и града и кише неће више бити, да знаш да је земља Господња. И ти и слуге твоје, знам да се још нисте уплашили Господа. Али лан и јечам беше ударен, јер јечам беше стојећи, а лан беше у класу. А пшеница и пир нису били поштеђени, јер су били касни. Изашао је Мојсије од Фараона изван града, и испружио руке ка Господу, и гласови престали су, и град и киша више нису падали на земљу. Видевши но Фараон да је престала киша и град и гласови, додао је да греши, и отежао је своје срце и срца својих слугу. И ојачало се срце Фараоново и није послао синове Израилјеве, као што је говорио Господ Мојсеју.

10

Рекао је Господ Мојсију говорећи: уђи к Фараону, јер ја сам отврдноу његово срце и срца његових слугу, да би ови знаци редом дошли на њих. да бисте испричали у уши деце ваше и деци деце ваше колико сам исмејавао Египћане, и знаке моје које сам учинио међу њима, и знаћете да сам ја Господ. Ушао је Мојсије и Арон пред Фараона и рекли су му:

Ово говори Господ, Бог Јевреја: До када нећеш да се постидиш преда мном? Пошаљи народ мој да ми служи. Ако ли не желиш да пустиш мој народ, ево ја ћу довести сутра у ово доба много скакаваца на све твоје границе. И покриће изглед земље, и нећеш моћи да видиш земљу, и изједеће сав вишак земље који је остао, који вам је оставио град, и изједеће свако дрво које вам расте на земљи. И биће испуњене твоје куће, и куће слугу твојих, и све куће у свој земљи Египћана, које никада нису видели очеви твоји, ни прадедови њихови, од дана када су постали на земљи до дана овог, и окренувши се Мојсије изиђе од Фараона. И говоре слуге Фараону: До када ће ово бити нама замка? Пошаљи људе да служе свом Богу, или желиш да знаш да је Египат пропао? И вратише Мојсија и Арона ка Фараону, и рече им: Идите и служите Господу Богу свом, али који су то који иду? И говори Мојсије: Са младићима и старијима ићи ћемо, са синовима и кћерима, и овцама, и воловима нашим, јер је празник Господњи. И рече им: Нека буде тако Господ са вама, као што вас шаљем, а не и вашу пртљагу! Видите да вам је придодата злоба. Не тако, нека иду мушкарци и нека служе Богу, јер то сами тражите. Избацише их испред фараона. Рекао је Господ Мојсију: Испружи руку на земљу Египта, и нека изађе скакавац на ту земљу, и прождраће сву биљку те земље и сав плод дрвета који је оставила град. И подигао је Мојсије штап у небо, и Господ је довео јужни ветар на земљу целог оног дана и целе ноћи. Јутро је постало, и јужни ветар је узео скакавца. И довео је њу на сву земљу Египта и одморила се на све границе Египта, веома много; пре ње није постао такав скакавац, и после овога неће бити тако. И покрио је изглед земље, и уништена је земља, и прождрао је сву биљку земље и сав плод дрвета који је остао од града; није остало ништа зелено у дрвећу и ни у једној биљци поља, у целој земљи Египта.

Пожурио је Фараон да позове Мојсија и Арона, говорећи: Сагрешио сам пред Господом Богом вашим и против вас. Примите дакле мој грех још сада, и помолите се Господу Богу свом, и нека уклони од мене ову смрт. Изашао је Мојсије од Фараона и молио се Богу. И Господ је променио ветар са мора, јак, и узео је скакавце, и бацио их у Црвено море, и није остао ниједан скакавац у целој земљи Египта. И Господ ојача срце Фараона, и он не посла синове Израиља. Рекао је Господ Мојсију: Испружи своју руку ка небу, и нека буде тама над земљом Египта, опишљива тама. Испружио је Мојсије руку у небо, и догодила се тама, мрак и олуја на целу земљу Египта три дана. И ниједан није видео брата свог три дана, и ниједан није устао из постеље своје три дана, а свим синовима Израиљевим светлост је била у свим местима где су становали. И позвао је Фараон Мојсија и Арона говорећи: Идите, служите Господу Богу вашем, осим оваца и волова оставите, и пртљаг ваш нека иде са вама. И рече Мојсије: Али и ти ћеш нам дати жртве паљенице и жртве које ћемо принети Господу Богу нашем. И стока наша ићи ће са нама, и нећемо оставити ни копито, јер од њих ћемо узети да служимо Господу Богу нашем, а ми не знамо шта ћемо служити Господу Богу нашем, док не дођемо тамо. Ојачао је Господ срце Фараона и није пожелео да их пошаље. И каже Фараон: Оди од мене, чувај се да још једном видиш моје лице, јер ког дана се појавиш преда мном, умрећеш. Каже а Мојсије: Рекао си, нећу ти се више појавити лицем к лицу.

11

Рекао је Господ Мојсију: Још једну рану ћу донети на фараона и на Египат, и после тога ће вас послати одавде. Када вас буде слао, истераће вас потпуно. Говори дакле тајно

народу, и нека сваки затражи од свог суседа сребрне и златне судове и одећу. Господ је дао милост свом народу пред Египћанима, и они су им позајмили, и човек Мојсије постао је веома велики пред Египћанима, и пред фараоном, и пред његовим слугама. И рече Мојсије: Ово говори Господ: Око поноћи ја улазим у средину Египта, И умреће сваки првенац у земљи Египту, од првенца Фараона који седи на престолу, до првенца слушкиње која је код камена за млевање, и до првенца сваке стоке. И биће велики вапај широм целе земље Египта, какав није био, и какав више неће бити. И међу свим синовима Израиља неће зарезати пас језиком својим, од човека до стоке, да знаш колико ће учинити разлику Господ између Египћана и Израиља. И сићи ће све твоје слуге к мени и поклонити ми се говорећи: изиђи ти и сав твој народ који водиш, и после тога ћу изићи. А Мојсије је изишао од фараона са гневом. Рече Господ Мојсију: Неће вас слушати Фараон, да умножавајући умножим своје знаке и чудеса у земљи египатској. Мојсије и Арон учинише сва ова знамења и чудеса у земљи египатској пред Фараоном, а Господ ојача срце Фараоново, и он не послуша да пошаље синове Израилеве из земље египатске.

12

Рекао је Господ Мојсију и Арону у земљи египатској, говорећи: Овај месец је заиста за вас почетак месеци, први је за вас међу месецима године. Говори свој скупштини синова Израиља, говорећи: десетог дана овог месеца нека узму сваки по једну овцу према домовима очева, сваки по једну овцу према кући. Ако их буде мало у кући, тако да не буду довољни за овцу, узете са собом суседа свог, према броју душа, сваки према ономе што му је довољно биће избројан за овцу. Овца

савршена, мушка, једногодишња биће вама, од јагањаца и од јараца узете. И биће вама чувано до четрнаестог дана овог месеца, и заклаће га све мноштво сабрања синова Израиља увече. И узете од крви и поставиће на два довратника и на надвратник, у кућама у којима ће их јести. И јешће месо ове ноћи печено на ватри, и бесквасни хлеб на горком биљу јешће. Не једите од њих сирово, нити кувано у води, него печено ватром, главу са ногама и унутрашњостима. Ништа нећете оставити од њега до јутра, и кост нећете сломити од њега, а оно што остане од њега до јутра спалићете у ватри. Тако ћете то јести, бедра ваша опасана, и сандале на стопалима вашим, и штапови у рукама вашим, и јешћете то са журбом, Пасха је Господња. И проћи ћу кроз земљу египатску у ову ноћ, и ударићу све првенце у земљи египатској од човека до стоке, и над свим боговима египатским извршићу освету, ја Господ. И биће вам крв у знак на кућама у којима ви тамо будете, и видећу крв, и покрићу вас, и неће бити међу вама рана уништења када ударим у земљи египатској.

И биће вам овај дан спомен, и празноваћете га као празник Господу кроз сва ваша поколења, вечним законом празноваћете га. Седам дана јешћете пресан хлеб, а од првог дана уклонићете квасац из ваших кућа, сваки који би јео квасац, истребиће се она душа из Израиља, од првог дана до седмог дана. И први дан биће назван светим, и седми дан, назван свет, биће вама; никакав ропски посао нећете чинити у њима, осим онога што буде учињено свакој души — само то ће бити учињено вама. И чуваћете ову заповест, јер у овом дану извешћу вашу снагу из земље Египта, и чинићете овај дан вечним законом кроз ваша поколења. Починићу четрнаестог дана првог месеца, од вечери једите бесквасни хлеб, до двадесет првог дана месеца, до вечери. Седам дана квасац

неће бити нађен у вашим кућама, сваки који би јео квасно, та душа биће уништена из скупштине Израиља, и међу странцима, и међу домороцима земље. Никакав квасац не једите, у свакој вашој кући једите бесквасни хлеб.

Позвао је Мојсије сав савет старешина синова Израиља и рекао им: Отишавши, узмите себи овцу према вашем сродству и жртвујте пасху. Узећете сноп исопа и, умочивши га у крв која је код врата, поставићете на довратник и на оба прага од крви која је код врата, а ви нећете изаћи, сваки из врата своје куће, до јутра. И Господ ће проћи да удари Египћане, и видеће крв на довратнику и на обе довратнице, и Господ ће проћи поред врата, и неће дозволити уништавачу да уђе у ваше куће да удари. И чувајте ову реч као закон за себе и за своје синове до века. Ако уђете у земљу коју вам Господ да, као што је говорио, чувајте ову службу. И биће ако вам кажу ваши синови: Шта је ова служба? И рећи ћете им: Ова пасха је жртва Господу, јер је покрио куће синова Израиља у Египту када је поразио Египћане, а наше куће је избавио. И народ се сави и поклони се. И отишавши учинише синови Израиља, као што заповеди Господ Мојсију и Арону, тако учинише.

Догодило се усред ноћи, и Господ удари све прворођенце у земљи египатској, од прворођенца Фараоновог којиседи на престолу, до прворођенца заробљенице која је у јами, и до прворођенца сваке стоке. И устао Фараон ноћу, и слуге његове, и сви Египћани, и настао је велики плач у свој земљи Египту, јер није било куће у којој није било мртвог. И позвао Фараон Мојсија и Арона ноћу, и рекао им: устаните и изађите из народа мог, и ви и синови Израиља, идите и служите Господу Богу вашем, као што кажете. И узевши овце и волове ваше, идите, благословите дакле и мене. И Египћани су

притискали народ са ревношћу да их избаце из земље, јер су рекли: Сви ми умиремо. Узео је народ своје тесто пре него што је ускисло, са својим месивима увезаним у своје одеће на раменима. А синови Израиља учинише као што им заповеди Мојсије, и затражише од Египћана сребрно и златно посуђе и одећу. И Господ даде милост свом народу пред Египћанима, и они им позајмише, и опљачкаше Египћане.

Отишавши пак синови Израиља из Рамесе у Сокхот, шест стотина хиљада пешака, мушкарци, осим пртљага. И велика мешовита множина отиде горе са њима, и овце, и волови, и стока врло многобројна. И испекоше тесто које изнесоше из Египта, хлебове пепељне беквасне, јер се не укваси, јер их изгнаше Египћани, и не могоше остати, нити начинише себи залихе за пут. А настањивање синова Израиља, које су настанили у земљи Египту и у земљи Ханану, било је четири стотине тридесет година. И догодило се после четири стотине тридесет година да је изашла сва снага Господња из земље египатске ноћу. Предострожност је Господу, да изведе их из земље египатске; она ноћ је предострожност Господу, да буде свим синовима Израиљевим кроз њихова поколења. Рекао је Господ Мојсију и Арону: Ово је закон Пасхе – ниједан странац неће јести од ње. И сваког слугу или купљеног за сребро обрезаћеш га, и онда ће јести од тога. Дошљак или најамник неће јести од њега. У једној кући биће једено, и нећете изнети меса из куће напоље, и кост нећете сломити од њега. Сва скупштина синова Израела учиниће то. Ако ли неко дошљак приступи вама да учини пасху Господу, обрежи све његове мушкарце, и тада ће приступити да је учини, и биће као и домородац земље; ниједан необрезани неће јести од ње. Закон један биће за домороца и за дошљака који је дошао међу вас. И учинише синови Израиља како заповеди Господ Мојсију и

Арону према њима, тако учинише. И догодило се у онај дан да је Господ извео синове Израела из земље Египта са њиховом силом.

13

Рекао је Господ Мојсију говорећи, Освети ми свако првородно, прворођено, које отвара сваку утробу међу синовима Израиља, од човека до стоке – моје је. Рекао је Мојсије народу: Памтите овај дан у који сте изашли из земље Египта, из куће ропства, јер вас је Господ моћном руком извео одавде, и неће се јести квасац. Јер данас ви излазите у месецу младих. И биће када те Господ Бог твој уведе у земљу Хананејаца, и Хетејаца, и Аморејаца, и Евејаца, и Јевусејаца, и Гергесејаца, и Ферезејаца, коју се заклео оцима твојим да ти да земљу у којој тече млеко и мед, и учинићеш ову службу у овом месецу. Шест дана једите пресан хлеб, а седмог дана празник Господњи. Пресан хлеб ћете јести седам дана, неће се видети код тебе квасан хлеб, нити ће бити код тебе квасац у свим твојим границама. И објавићеш сину свом у онај дан, говорећи: Због овога ми је учинио Господ Бог, када сам излазио из Египта. И биће ти знак на руци твојој и спомен пред очима твојим, тако да закон Господњи буде у устима твојим, јер те моћном руком извео Господ Бог из Египта. И чувајте овај закон према временима годишњих доба, од дана до дана.

И биће када те уведе Господ Бог твој у земљу Хананејаца, као што се заклео оцима твојим, и даће ти је. И одвојићеш свако отварање утробе, мушке Господу, свако отварање утробе из стада или у твојој стоци, колико год их буде теби, мушке ћеш посветити Господу. Свако отварање утробе магарца

заменићеш овцом, ако ли не замениш, откупићеш га; свако првенче човека од синова твојих откупићеш. Ако пак те упита син твој после овога, говорећи: Шта је ово?, рећи ћеш му да је моћном руком извео Господ нас из земље египатске, из куће ропства. Када је Фараон ојачао да нас пошаље, убио је све првенце у земљи Египту, од првенаца људи до првенаца стоке. Због тога ја жртвујем Господу све мушкарце који отварају утробу, и све првенце мојих синова откупићу. И биће као знак на руци твојој и непоколебљиво пред очима твојим, јер те моћном руком извео Господ из Египта.

Као што је Фараон послао народ, Бог их није водио путем земље Филистејаца, зато што је био близу, јер је Бог рекао, да се народ не покаје видевши рат, и да се не врати у Египат. И опколио је Бог народ путем оних у пустињу, ка Црвеном мору, а у петој генерацији изашли су синови Израиља из земље Египта. И узео Мојсије кости Јосифа са собом, јер заклетвом закле синове Израиља говорећи: Посетом ће вас посетити Господ, и изнећете моје кости одавде са вама.

А синови Израиља, подигавши се из Сокхота, логоровали су у Отому поред пустиње. А Бог их је водио, дању у стубу облака, да им покаже пут, а ноћу у стубу ватре. Није престајао стуб облака дању, и стуб огња ноћу, пред свим народом.

14

И Господ говори Мојсију, рекавши, Говори синовима Израиља, и окренувши се нека се утаборе пред насељем, између Магдола и мора, насупрот Веелсефона, пред њима ћеш се утаборити на мору. И рећи ће Фараон свом народу: Ови синови Израиља лутају по земљи, јер их је затворила пустиња.

Ја ћу ојачати срце Фараоново, и он ће их прогонити, и бићу прослављен у Фараону и у свој његовој војсци, и сви Египћани ће знати да сам ја Господ. И учинише тако. И јављено је цару Египћана да је народ побегао, и окренуло се срце Фараона и његових слугу према народу, и рекоше: Шта смо то учинили, да отпустимо синове Израиља да нам не служе? Запрегао је дакле Фараон своја кола и сав свој народ повео са собом. И узевши шест стотина изабраних кола, и сву коњицу Египћана, и трећеранговце на свима. И ојачао је Господ срце фараона, краља Египта, и слугу његових, и гонио је за синовима Израиља, а синови Израиља су излазили уздигнуте руке. И прогонили су Египћани за њима, и нашли су их утабореним поред мора, и сва коњица и кола Фараонова, и коњаници, и војска његова пред насељем, насупрот Веелсепфону. И Фараон се приближаваше, и синови Израиља подигавши очи виде, и Египћани су се утаборили иза њих, и уплашише се веома, а синови Израиља повикаше ка Господу. И рекоше Мојсију: Зар није било гробова у земљи египатској, па си нас извео да умремо у пустињи? Шта си нам то учинио изевши нас из Египта? Није ли ово била реч коју смо ти говорили у Египту, говорећи: остави нас да служимо Египћанима? Јер боље је за нас да служимо Египћанима, него да умремо у овој пустињи.

Рече а Мојсије народу: Охрабрите се, станите и видите спасење које ће вам Господ учинити данас, јер онако како сте данас видели Египћане, нећете их више видети довека. Господ ће ратовати за вас, а ви ћете ћутати. Рекао је Господ Мојсију: Што вичеш према мени? Говори синовима Израиља и нека крену. И ти подигни свој штап и испружи своју руку на море и подели га, и нека уђу синови Израиља у средину мора по сувом. И ево ја ћу ојачати срце Фараона и свих Египћана, и ући ће за њима, и прославићу се у Фараону и у свој његовој

војсци, и у колима и у његовим коњима. И знаће сви Египћани да сам ја Господ, када се прославим на Фараону и на његовим колима и коњима. Уклонио се пак Анђео Божји који је ишао пред логором синова Израилевих и отишао је иза њих, уклонио се пак и стуб облака испред њих и стао иза њих. И ушао је између логора Египћана и између логора Израиља, и стао је, и настао је мрак и тама, и прошла је ноћ, и нису се мешали једни с другима целу ноћ. Испружио је Мојсије руку на море, и Господ је одвео море јужним насилним ветром целу ноћ, и учинио је море сувим, и вода је подељена. И ушли су синови Израиља у средину мора по сувом, и вода њена беше зид с десне стране и зид с леве стране.

И прогонили су Египћани, и ушли су за њима, и сваки коњ Фараона, и кола, и јахачи, у средину мора. Догодило се у јутарњој стражи да је Господ погледао доле на логор Египћана у стубу огња и облака, и збунио је логор Египћана. И свезао је осовине њихових кола и водио их са силом, и рекли су Египћани: Бежимо од лица Израиља, јер Господ ратује за њих против Египћана. Рекао је Господ Мојсију: Испружи руку своју на море, и нека се врати вода, и нека покрије Египћане, и колесница и јахаче. Испружио је Мојсије руку на море и вратила се вода према дану на земљу, а Египћани побегоше под воду, и стресе Господ Египћане у средину мора. И вода која се вратила покри кола и јахаче, и сву снагу Фараонову, оне који су ушли за њима у море, и не оста од њих ниједан. А синови Израиља ишли су кроз сувоземље усред мора, а вода им беше зид с десне стране и зид с леве стране. И избавио је Господ Израиља у онај дан из руке Египћана, и видео је Израил мртве Египћане поред обале мора. Видео је Израил велику руку коју је Господ учинио Египћанима, уплашио се народ Господа и веровали су Богу и Мојсију, слуги његовом.

Тада су Мојсије и синови Израиља певали ову песму Богу, и рекли, говорећи: Певајмо Господу, јер се славно прославио, коња и јахача бацио је у море. Помоћник и заштитник постао ми је за спасење, овај је мој Бог, и прославићу га, Бог оца мог, и узвисићу га. Господ лomi ратове, Господ је име Његово. Кола Фараонова и снагу његову бацио је у море, избрани јахачи и капетани прогутани су у Црвеном мору. Море их је покрило, потонули су у дубину као камен. Десница Твоја, Господе, прославила се у снази; десница Твоја, Господе, сатрла је непријатеље. И множином славе твоје сломио си непријатеље, послао си гнев свој који их је прождрао као стрњику. И кроз дух гнева твог раздели се вода, згрушаше се као зид воде, згрушаше се таласи усред мора. Рекао је непријатељ: гонећи ухватићу, поделићу плен, напунићу душу своју, убићу мачем својим, владаће рука моја. Послао си дух свој, покрило их је море, потонули су као олово у силној води. Ко је сличан теби међу боговима, Господе? Ко је сличан теби? Прослављен међу светима, дивотан у славама, чинећи чудеса. Испружио си своју десницу, прогутала их је земља. Водио си својом правдом овај свој народ који си откупио, утешио си га својом снагом у своје свето боравиште. Чули су народи и разгневили се, болови су обузели становнике Филистеје. Тада пожурише вође Едома и владари Моавићана, обузе их дрхтање, истопише се сви становници Ханана. Нека падне на њих дрхтање и страх, величином мишице твоје нека окамене се, док не прође народ твој, Господе, док не прође народ твој овај, кога си стекао. Увевши их, посади их на гори наслеђа свог, уготовом стану свом, који си приправио, Господе, светилиште, Господе, које су приправиле руке твоје. Господ царује у век, и у век века, и још. Зато што је ушао коњ

фараонов са колима и јахачима у море, и Господ је навео на њих воду морску, а синови Израилеви су ишли по сувом кроз средину мора.

Узевши а Маријам пророчица, сестра Аронова, бубањ у руци својој, и изиђоше све жене за њом са бубњевима и хоровима. Започела је Маријам говорећи: Певајмо Господу, јер је славно прослављен, коња и јахача бацио је у море. Извео је Мојсије синове Израилја од Црвеног мора и водио их је у пустињу Сур, и ишли су три дана кроз пустињу и нису налазили воду да пију. Дођоше у Меру, и не могаху да пију из Мере, јер беше горка; због тога назва име тог места Горчина. И народ је роптао на Мојсија говорећи: Шта ћемо пити? Завапио је Мојсије према Господу, и Господ му показа дрво, и баци га у воду, и вода поста слатка. Тамо му постави уредбе и судове, и тамо га искуша. И рече: Ако слушањем чујеш глас Господа Бога твога, и чиниш угодно пред њим, и слушаш заповести његове, и чуваш сва наређења његова, сваку болест коју донесох Египћанима нећу донети на тебе, јер ја јесам Господ Бог твој који те исцељује. И дођоше у Елим, и беху тамо дванаест извора вода и седамдесет стабала палми, и разапеше шатор тамо поред воде.

16

Отишли су из Елима, и дошла је сва заједница синова Израилја у пустињу Син, која је између Елима и Синаја. А петнаестог дана другог месеца, пошто су изашли из земље Египта, Мугтурисао је сав сабор синова Израилевих на Мојсија и Арона. И рекоше синови Израилја према њима: Да смо умрли ударени од Господа у земљи Египту, када смо седели над лонцима мяса и једосмо хлебове до ситости, јер сте

нас извели у ову пустињу да убијете сав овај збор глађу. Рече пак Господ Мојсију: ево ја кишим вама хлебове са неба, и изаћи ће народ и скупљаће оно за дан на дан, да бих их испитао хоће ли ићи по закону мом или не. И биће у шестом дану, и припремиће оно што унесу, и биће двоструко оно што сакупе у односу на оно што сакупљају дан за дан. И рекао Мојсије и Арон свој скупштини синова Израилевих: Увече ћете знати да вас је Господ извео из земље египатске. И ујутру ћете видети славу Господњу, јер је чуо роптање ваше на Бога, а ми шта смо, што мрмљате против нас? И рече Мојсије: У томе што Господ даје вама увече месо да једете, и хлебове ујутру до ситости, због тога што Господ чује роптање ваше које ви роптате против нас — ми а шта смо? Јер није против нас роптање ваше, него против Бога.

Рекао је Мојсије Арону: Реци целој заједници синова Израиља: приђите пред Бога, јер је чуо ваше роптање. Када је Арон говорио целом сабору синова Израилевих, окренуше се ка пустињи, и слава Господња показа се у облаку. И Господ говори Мојсију, рекавши, Чуо сам роптање синова Израиља, говори њима, говорећи: увече ћете јести меса, а ујутру ћете бити сити хлеба, и знаћете да сам ја Господ, Бог ваш. Догодило се увече да су препелице прекриле логор, а ујутру, када је роса престала, око логора. И ево, на лицу пустиње танко као коријандер бело, као мраз на земљи. Видевши то, синови Израела рекоше један другом: Шта је ово? Јер не знаху шта беше. А Мојсије им рече: Ово је хлеб који вам даде Господ да једете. Ово је реч коју је заповедио Господ: скупите од њега сваки по одговарајући гомор, према глави, према броју ваших душа; сваки нека скупи са својим шаторским друговима. Учинише и тако синови Израиља, и сакупише онај много и онај мало. И измеривши гомор, онај који је сакупио

много није имао вишка, а онај који је сакупио мање није имао мањка, сваки је сакупио према својим потребама. Рекао је Мојсије њима: Нико нека не оставља од тога до јутра.

И не слушаше Мојсија, али неки оставише од тога до јутра, и прокључаше црви, и усмрде се, и Мојсије се огорчи на њих. И сакупљали су то сваког јутра, сваки колико му је прописано, а када би сунце загрејало, топило се. Десио се шестог дана да су сакупили двоструко потребних ствари, два гомора по једном, и ушли су сви старешине скупштине и јавили Мојсију. Рече а Мојсије према њима: Није ли ово та реч коју је говорио Господ? Субота је одмор свет Господу. Сутра, колико ако печете, печите, и колико ако кувате, кувате, и сав тај вишак остављајте га у оставу до јутра. И оставише од њега до јутра, како заповеди њима Мојсије, и не усмрде се, нити црв постаде у њему. Рече Мојсије: Једите данас, јер данас је субота Господу, неће бити нађено у равници. Шест дана ћете сакупљати, а седмог дана је субота, јер неће бити у њему. Догодило се у седми дан да изађоше неки од народа да скупе, и не нађоше. Рече Господ Мојсију: Докле нећете да слушате заповести моје и закон мој? Видите, јер Господ вам је дао суботе, овај дан, због тога он вам је дао шестог дана хлебове за два дана, седите сваки у својим кућама, нико нека не излази из свог места седмог дана. И народ је одржавао суботу седмог дана. И синови Израилјеви назваше га именом Мана, а беше као бело семе коријандра, а укус његов као колач у меду. Рече и Мојсије: Ово је реч коју заповеди Господ: напуните гомор мане за ризницу за ваша поколења, да виде хлеб који сте ви јели у пустињи, када вас је Господ извео из земље египатске. И рече Мојсије Арону: узми један златан стамнон и убаци у њега пун гомор мане, и поставићеш га пред Богом на чување за ваша поколења, На начин на који је заповедио Господ

Мојсеју, Арон га постави пред сведочанством на чување. А синови Израиља јели су ману четрдесет година, док нису дошли у насељени свет; јели су ману док нису стигли у део Феникије. А гомор је био десетина од три мере.

17

И отишла је сва заједница синова Израиља из пустиње Син према логорима њиховим, по речи Господа, и логоровали су у Рафидину, али није било воде народу да пије. И гунђао је народ према Мојсију, говорећи: Дај нам воду да пијемо. И рекао је њима Мојсије: Шта гунђате мени, и шта кушате Господа? Народ је жедео тамо за водом, и гунђао је народ тамо против Мојсија, говорећи: Зашто ово? Извео си нас из Египта да убијеш нас и децу нашу и стоку нашу жеђу? Завапи а Мојсије ка Господу говорећи: Шта ћу учинити овом народу? Још мало, и каменоваће ме. И рече Господ Мојсију: Иди пред овим народом, узми са собом старешине народа, и штап којим си ударио реку узми у своју руку, и иди. Ево ја стојим тамо пре тебе на стени у Хориву, и ударићеш стену, и изићи ће из ње вода, и народ ће пити. А Мојсије учини тако пред синовима Израиљевим. И назвао је име тог места Искушење и Прекор, због прекора синова Израиља и због искушавања Господа, говорећи: Да ли је Господ међу нама или не?

Дође но Амалик и ратоваше против Израиља у Рафидину. Рече Мојсије Исусу: Изабери себи моћне људе и изађи да се бориш против Амалика сутра, а ево ја ћу стајати на врху брда са штапом Божјим у руци. И учинио је Исус као што му је рекао Мојсије, и изашавши поредао се против Амалика, а Мојсије и Арон и Ор изађоше на врх брда. И догодило се да кад је Мојсије подизао руке, надјачавао је Израиљ, а кад је

спуштао руке, надјачавао је Амалик. Руке Мојсија беху тешке, и узевши камен поставише га под њега, и онседе на њему, и Арон и Ор подупираху руке његове с једне стране један, и с друге стране један, и руке Мојсијеве беху учвршћене до заласка сунца. И обратио је у бег Исус Амалика и сав његов народ оштрицом мача. Рекао је Господ Мојсију: Запиши ово у књигу као спомен и саопшти Исусу, јер ћу потпуно избрисати спомен на Амалика испод неба. И сазидао је Мојсије жртвеник Господу и назвао га: Господ је моје уточиште. Зато у тајној руци ратује Господ против Амалика од колена до колена.

18

Чуо је и Јотор, свештеник Мадијама, зет Мојсија, све колико је учинио Господ Израиљу, свом народу, јер је Господ извео Израиља из Египта. Узе а Јотор, таст Мојсејев, Сепфору, жену Мојсеја, после отпуштања њеног. и два сина њена, име једном од њих Герсам, говорећи: досељеник сам био у страниј земљи, И име другог Елиезер, говорећи: Јер Бог оца мога беше помоћник мој и избави ме из руке фараонове. И изашао је Јотор, таст Мојсејев, и синови и жена према Мојсеју у пустињу, где се утаборио на планини Божјој. Јављено је Мојсију, говорећи: Ево, таст твој Јотор долази к теби, и жена твоја и два сина твоја с њим. Изашао је Мојсије у сусрет свом тасту, поклонио му се и пољубио га, и поздравили су један другог, и увео их је у шатор. И испричао је Мојсије тасту све што је учинио Господ Фараону и свим Египћанима ради Израиља, и сав труд који их је задесио на путу, и како их је Господ избавио из руке Фараонове и из руке Египћана. Зачудио се Јотор свим добрим стварима које је Господ учинио за њих, јер их је избавио из руке Египћана и из руке фараона.

И рече Јотор: Благословен Господ, јер их је избавио из руке Египћана и из руке фараона. Сада сам знао да је Господ велик изнад свих богова, због овога што су напали на њих. И узео је Јотор, таст Мојсијев, жртве паљенице и жртве Богу, а дошао је Арон и све старешине Израилеве да једу хлеб са тастом Мојсијевим пред Богом.

И догодило се после следећег дана да је Мојсије сео да суди народу, а сав народ је стајао код Мојсија од јутра до вечери. И видевши Јотор све што чини народу, говори: Шта је ово што ти чиниш народу? Зашто ти седиш сам, а сав народ стоји пред тобом од јутра до вечери? И Мојсије говори свом тасту: Народ долази к мени да тражи суд од Бога. Кад год настане међу њима спор и дођу к мени, судим свакоме и упознајем их са заповестима Божјим и његовим законом. Рекао је таст Мојсију: Не чиниш исправно ову ствар. Уништењем ћеш бити уништен нестрпљивошћу и ти, и сав овај народ који је са тобом. Тешка је теби ова реч, нећеш моћи то чинити сам. Сада дакле слушај ме, и саветоваћу те, и биће Бог са тобом: буди ти за народ у стварима према Богу, и износи њихове речи пред Бога. И свечано опоменућеш њих о заповестима Божјим и о закону Његовом, и показаћеш им путеве којима ће ходити, и дела која ће чинити. И ти за себе размисли од свега народа људе моћне, богобојажљиве, људе праведне, који мрзе охолост, и поставићеш над њима хилијархе и стотинаре и педесетаре и десетаре. И судиће народ сваки час, а тешку реч изнеће пред тебе, а мала од судова судиће они сами, и олакшаће ти, и помоћи ће ти. Ако ово реч учиниш, Бог ће те укрепити, и моћи ћеш стајати, и сав овај народ ће доћи на своје место са миром. Мојсије је чуо глас свог таста и учинио је све што му је рекао. И изабра Мојсије моћне људе из целог Израилља, и постави их над њима као

хилијархе и стотинаре и педесетаре и десетаре. И судили су народ сваког часа, сваку тешку ствар доносили су Мојсију, а сваку лаку ствар судили су сами. Мојсије је послао свог зета, и он је отишао у своју земљу.

19

А трећег месеца од изласка синова Израилевих из земље египатске, тог дана, дошли су у пустињу Синајску. И отишли су из Рафидеина и дошли су у пустињу Синајску, и Израил се утаборио тамо насупрот планине. И Мојсије се попе на гору Божију, и позва га Бог са горе говорећи: Ово ћеш рећи дому Јаковљевом и објавићеш синовима Израилевим. Сами сте видели шта сам учинио Египћанима, и узео сам вас као на крилима орлова и довео вас к себи. И сада, ако слушањем чујете мој глас и чувате мој завет, бићете ми посебан народ од свих народа, јер је моја сва земља. Ви ћете пак бити мени краљевско свештенство и народ свети, ове речи рећи ћеш синовима Израиља. Дошао је Мојсије и позвао старешине народа, и ставио им је пред њих све ове речи које им је заповедио Бог. Одговорио је сав народ једнодушно и рекли су: Све што је рекао Бог, учинићемо и слушаћемо. Принео је Мојсије ове речи Богу. Рекао је Господ Мојсију: Ево, ја долазим к теби у стубу облака, да народ чује како говорим с тобом, и да ти верују довека. А Мојсије јави речи народа Господу. Рекао је Господ Мојсију: Сиђи и опомени народ, очисти их данас и сутра, и нека оперу своје одеће. И нека буду спремни за трећи дан, јер трећег дана сићи ће Господ на гору Синај, пред свим народом. И одвојићеш народ унаоколо, говорећи: Чувајте се да не идете на планину и да не дотакнете ништа од ње, сваки онај који се дотакне планине, смрћу ће умрети. Неће га дотаћи рука, јер ће камењем бити каменован

или ће стрелом бити устрелен, било животиња било човек, неће живети. Када гласови и трубе и облак оду од планине, они ће изаћи на планину.

Сиђе а Мојсије са планине к народу, и посветио их, и опраше одеће. И рече народу: Будите готови три дана, не приступајте жени. Догодило се трећег дана, када је свануло, да су настали гласови и муње и таман облак на планини Синај, глас трубе одзвањаше силно, и уплаши се сав народ који беше у логору. И извео је Мојсије народ у сусрет Богу из логора, и стали су под планином. Планина Синај се димила цела, јер је Бог сишао на њу у ватри, и дим се дизао као дим из пећи, и сав народ се веома зачудио. Гласови трубе постајали су све јачи и веома снажни. Мојсије је говорио, а Бог му је одговарао гласом. Сиђе но Господ на планину Синај, на врх планине, и позва Господ Мојсија на врх планине, и попе се Мојсије. И рекао је Бог Мојсију говорећи: Сиђи и опомени народ да се никада не приближе Богу да разумеју, и да не падне мноштво од њих, И свештеници који приближавају Господу Богу нека буду посвећени, да их Господ не уништи.

И рече Мојсије Богу: Неће моћи народ да узађе на гору Синај, јер си ти посведочио нама говорећи: Одвој гору и посвети је. Рекао је пак њему Господ: Иди, сиђи доле, и изађи горе ти и Арон са тобом, али свештеници и народ нека не силе да изађу горе ка Богу, да Господ не уништи неке од њих. Сиђе а Мојсије према народу и рекао им.

20

И Господ је говорио све ове речи, говорећи: Ја сам Господ, Бог твој, који сам те извео из земље Египта, из куће

ропства. Неће ти бити других богова осим мене. Не ћеш начинити себи лик, нити икакву сличност онога што је на небу горе, и онога што је на земљи доле, и онога што је у водама испод земље. Не поклонићеш се њима, нити ћеш им служити, јер ја сам Господ Бог твој, Бог ревнитељ, који враћа грехе очева на децу до трећег и четвртог поколења онима који мрзе мене, и чинећи милост у хиљаде онима који љубе ме и онима који чувају заповести моје Нећеш узети име Господа Бога свога узалуд, јер Господ Бог твој неће оправдати оног који узима име Његово узалуд. Сети се дана суботњег да га посветиш. Шест дана ради и обављај све своје послове. А седмог дана, суботе Господу Богу твоме, нећеш чинити у њој никакав посао ти, ни син твој, ни кћи твоја, ни слуга твој, ни слушкиња твоја, ни во твој, ни теретна животиња твоја, ни икаква стока твоја, ни дошљак који борави у теби. Јер у шест дана учини Господ небо и земљу и море и све у њима, и одмори се седмог дана, због тога благослови Господ седми дан и посвети га. Поштуј оца твог и мајку твоју, да би ти добро било и да би дуговечан био на доброј земљи коју ти Господ Бог твој даје. Не чини прељубу. Нећеш красти. Нећеш убити. Не ћеш лажно сведочити против ближњег свог. Не ћеш пожелети жену ближњег твог,

И сав народ је видео глас, и светиљке, и глас трубе, и планину која се димила, а уплашивши се, сав народ је стајао издалека. И рекоше Мојсију: Говори ти нама, а нека не говори нама Бог, да не умремо. И рече им Мојсије: Охрабрите се, јер Бог дође к вама да вас искуша, да би страх његов био у вама, да не грешите. Народ је стајао издалека, а Мојсије је ушао у таму где је био Бог. Рекао је Господ Мојсију: ово ћеш рећи дому Јакова и објавићеш синовима Израиља: ви сте видели да сам вам из неба говорио. Нећете себи начинити сребрне

богове, и златне богове нећете себи начинити. Жртвеник од земље начинићете мени, и жртвоваћете на њему ваше жртве паљенице и ваша спасења, и ваше овце и ваше теоце, на сваком месту где назовем моје име, и доћи ћу к теби и благословићу те. Ако пак олтар од камења чиниш мени, нећеш га саградити од тесаних камена, јер си својим бодезом замахнуо на њих и оскврњени су. Нећеш ићи уз степенице на мој жртвеник, да не би открио своју наготу на њему.

21

И ово су прописи које ћеш поставити пред њима. Ако стекнеш јеврејско дете, шест година ће ти служити, а седме године отићи ће слободно без накнаде. Ако он сам улази, и сам ће изаћи; ако пак жена улази са њим, изаћи ће и жена његова. И ако господар да њему жену, и она му роди синове или кћери, жена и деца биће његовог господара, а он ће сам изаћи. Ако пак одговарајући каже слуга: Волео сам господара свог и жену и децу, нећу отићи слободан, Привешће га господар његов пред суд Божји, и тада ће га привести на врата на праг, и пробушиће господар његов ухо шилом, и служиће му заувек.

Ако неко прода своју кћер као слушкињу, она неће отићи као што одлазе робине. Ако не угоди господару њеном, која се њему сложила, откупиће је, али страном народу није господар да је прода, јер је изневерио у њој. Ако ли је сину заручи, према праву кћери учиниће јој. Ако ли другу узме себи, неће јој ускратити оно што јој је потребно, одећу и општење. Ако ли ова три не чини њој, изаћи ће бесплатно без сребра. Ако неко удари некога и он умре, нека буде погубљен смрћу. Али не вољно, него Бог предао у руке његове, даћу ти место где ће

побећи тамо онај који је убио. Ако ли ко нападне на ближњег да га убије преваром и побегне, од мог жртвеника ћеш га узети да га усмртиш. Ко удара оца свог или мајку своју, нека буде погубљен смрћу. Онај који говори зло о оцу свом или мајци својој, умреће смрћу. Ко украде неког од синова Израиља, и поробивши га прода, и буде ухваћен, нека умре смрћу. Ако се два човека свађају и ударе свог ближњег каменом или песницом, и он не умре, него легне у постељу, Ако човек устане и хода напољу ослањајући се на штап, невин ће бити онај који га је ударио, осим што ће платити за његово бездеље и лечење. Ако ли ко удари дете своје или слушкињу своју прutom, и умре под његовим рукама, правдом ће бити кажњен. Ако пак преживи дан један или два, нека не буде кажњен, јер његово сребро је. Ако се но туку два мушкарца и ударе жену која има дете у утроби, и изађе дете њено необликовано, биће кажњен новчано, како би наметнуо муж те жене, даће са проценом. Ако буде обликовано, даће душу уместо душе. Око уместо ока, зуб уместо зуба, рука уместо руке, стопало уместо стопала. Опекотину уместо опекотине, рану уместо ране, модрицу уместо модрице. Ако ли неко удари око свог слуге или око своје служавке и заслепи га, пустиће их слободне уместо њиховог ока. Ако ли зуб слуге, или зуб слушкиње његове избије, слободне ће их послати уместо зуба њиховог. Ако бик убоде човека или жену и умре, бик ће бити каменован камењем, и његово месо неће бити једено, али господар бика ће бити невин. Ако је бик бодач био пре јуче и пре трећег дана, и сведочили су његовом господару, а он га није уклонио, па убије мушкарца или жену, бик ће бити каменован, а његов господар ће бити погубљен. Ако ли му буде наметнут откуп, даће откуп за душу своју колико му наметну. Ако ли убоде сина или кћер, према овом правилу нека му учине. Ако а бик убоде дете или слушкињу, даће

тридесет сребрних дидрахми њиховом господару, и бик ће бити каменован. Ако неко отвори јаму или ископа јаму и не покрије је, па тамо падне теле или магарац, Господар јаме платиће, сребро ће дати њиховом господару, а умрло ће њему припасти. Ако пак убоде нечији бик бика суседа и умре, продаће живог бика и поделиће његово сребро, а умрлог бика ће поделити. Ако буде познато да је бик бодач пре вчерашњег и пре трећег дана, и да су посведочили његовом господару, а он га не уклони, платиће бика уместо бика, а умрли ће њему припасти.

Ако ко украде теле или овцу и заколје је или прода, платиће пет теледи уместо телета и четири овце уместо овце.

22

Ако но у провали буде нађен лопов, и ударен умре, није то убиство. Ако ли изађе сунце на њега, крив је и умреће узврат; ако ли ништа нема, нека буде продат уместо крађе. Ако буде остављено и нађено у његовој руци украдена ствар, од магарца до овце живе, платиће их двоструко. Ако неко попасе поље или виноград, и пусти своју стоку да попасе туђе поље, платиће из свог поља према његовом роду, а ако попасе цело поље, платиће најбољим из свог поља и најбољим из свог винограда. Ако ватра изађе и нађе трње, и спали гумна или класје или поље, платиће онај који је запалио ватру.

Ако ко да свом суседу сребро или посуђе да чува, и буде украдено из куће тог човека, ако буде нађен лопов, платиће двоструко. Ако пак не буде нађен онај који је украо, приступиће господар куће пред Бога и заклеће се заиста да он није поступао зло према целом депозиту суседа, Према свакој

изговореној неправди о телету, теретној животињи, овци, одећи и сваком губитку онога што се тврди, шта год да би било, пред Богом ће доћи суд обојице, и онај осуђен преко Бога платиће двоструко суседу. Ако ли ко да комшији јарамску животињу или теле или овцу или било какву стоку да чува, и она се сломи или умре или буде заробљена, а нико не зна, Заклетва Божја ће бити између њих обојице, да заиста он није зло поступао ни у чему у вези са депозитом свог суседа, и тако ће његов господар прихватити, и неће платити. Ако ли буде украдено од њега, платиће господару. Ако буде растргано од звери, водиће га на лов и неће платити. Ако неко затражи од комшије, и сломи се или умре или буде заробљен, а господар не буде са њим, платиће. Ако ли је господар с њим, неће платити; ако ли је најамник, биће му уместо његове плате.

Ако ли обмани неко девицу неверену и легне с њом, миразом ће је омиразити себи за жену. Ако отац одбије и не жели да је да њему за жену, платиће сребро оцу према томе колики је мираз девица. Чаробњаке нећете оставити у животу. Сваког ко спава са животињом убићете смрћу. Онај који приноси жртву боговима биће уништен смрћу, осим Господу једином.

И дошљака нећете злостављати, нити ћете га угњетавати, јер сте били дошљаци у земљи египатској. Нећете злостављати ниједну удовицу и сирочета. Ако их злостављате и они повичу према мени, слушањем ћу слушати њихов глас, И разгневићу се гневом, и убићу вас мачем, и биће жене ваше удовице, и деца ваша сирочад. Ако позајмиш сребро сиромашном брату код тебе, нећеш га притискати, нећеш му наметати камату. Ако узмеш у залог одећу свог ближњег,

вратићеш му је пре заласка сунца, Јер ово је његов покривач, само ово је одећа његове голотиње, у чему ће спавати? Ако дакле повиче ка мени, саслушаћу га, јер сам милостив. Божове нећеш хулити, и владара народа свога нећеш ружно помињати. Првине гумна и каца свог нећеш одлагати, првенце синова својих даћеш ми. Тако ћеш учинити са телетом твојим и овцом твојом и товарном животињом твојом: седам дана ће бити код мајке своје, а осмог дана ћеш га вратити мени. И свети људи ћете бити мени, и месо растргнуто од звери нећете јести, псима га бацајте.

23

Нећеш примити лажну гласину, нећеш се сложити са неправедним да постанеш лажни сведок. Нећеш бити са већином на злу, нећеш бити придодат мноштву да скренеш са већином и тако извитопериш суд. И нећеш се сажалити на сиромаша на суду. Ако пак сретнеш вола непријатеља свог или његову теретну животињу како лутају, вративши ћеш их њему. Ако видиш теретну животињу непријатеља свог паднуту под терет њен, нећеш проћи поред ње, него ћеш помоћи да је подигнеш заједно с њим.

Нећеш изопачити правду сиромашног на његовом суду. Од сваке неправедне речи удаљићеш се, невиног и праведног нећеш убити, и нећеш оправдати безбожног због дарова. И дарове нећеш узимати, јер дарови заслепљују очи оних који виде и уништавају праведне речи. И дошљака нећете утњетавати, јер ви знате душу дошљака, јер сте и сами били дошљаци у земљи египатској. Шест година сејаћеш земљу своју и сабираћеш плодове њене. Седмој но опуштање учинићеш, и пустићеш је, и јешће сиромашни народа твог, а

преостало јешће дивље звери; тако учинићеш виноград твој и маслињак твој. Шест дана чинићеш дела твоја, а седмог дана одмор, да би се одморио во твој и јарам твој, и да би се окрепио син слушкиње твоје и дошљак. Све што сам вам рекао, чувајте, и име других богова нећете помињати, нити ће се чути из ваших уста.

Три пута годишње прославите ми празник. Празник бесквасног хлеба чувајте да чините, седам дана једите бесквасни хлеб, као што сам ти заповедио према времену месеца нових жетава, јер у њему си изашао из Египта; нећеш се појавити преда мношвом празан. И празник жетве првина чинићеш од дела својих која посејеш на пољу свом, и празник завршетка на излазу године при сабирању дела својих са поља свог. Три пута годишње показаће се сваки твој мушкарац пред Господом Богом твојим. Кад изгнам народе испред тебе и проширим твоје границе, нећеш жртвовати на квасцу крв мог тамјана, нити ће лежати маст мог празника до јутра. Првине првих плодова земље своје унећеш у кућу Господа Бога свога, нећеш кувати јагње у млеку мајке његове. И ево, ја шаљем анђела свог пред лице твоје, да те чува на путу, да те уведе у земљу коју сам ти приправио. Пази на себе и слушај га, и не буди непослушан њему, јер те неће поштедети, јер је моје име на њему. Ако слухом чујете мој глас и учините све колико год вам заповедим, и чувате мој завет, бићете ми народ посебан од свих народа, јер моја је сва земља. Ви пак бићете ми краљевско свештенство и народ свет. Ове речи рећи ћеш синовима Израиља. Ако слухом чујете мој глас и учините све колико год вам кажем, непријатељскају вашим непријатељима и противићу се вашим противницима. Јер ићи ће анђеоски вођа твој, и увешће те к Аморејцу и Хетејцу и Ферезејцу и Хананејцу и Гергесејцу и Евејцу и Јевусејцу, и

уништићу их. Не ћеш се поклонити њиховим боговима, нити ћеш им служити, нећеш чинити према њиховим делима, него ћеш их потпуно срушити и њихове стубове сасвим сломити. И служићеш Господу Богу свом, и благословићу хлеб твој и вино твоје и воду твоју, и одвратићу болест од вас. Неће бити неплодних, нити јаловних на земљи твојој; број дана твојих испунићу испуњавајући. И страх послаћу пред тобом, и запрепастићу све народе у које ти улазиш, и учинићу све непријатеље твоје бегунцима. И послаћу стршљене пред тобом, и изгнаћеш Аморејце, и Јевејце, и Хананејце, и Хетејце од себе. Нећу их изгнати у једној години, да земља не постане пуста и да се звери земаљске не умноже над тобом. Према мало по мало ћу их изгнати од тебе, док се не умножиш и наследиш земљу. И поставићу границе твоје од Црвеног мора до мора Филистејског, и од пустиње до велике реке Еуфрата, и предаћу у руке ваше становнике у земљи, и изгнаћу их од тебе. Нећеш склопити завет са њима и са њиховим боговима. И неће се населити у твојој земљи, да те не наведу на грех према мени, јер ако служиш њиховим боговима, они ће ти бити саблазан.

24

И Мојсију рекао: Иди горе ка Господу ти и Арон, и Надаб, и Авиуд, и седамдесет старешина Израиља, и поклониће се издалека Господу. И приближиће се Мојсије сам Богу, они пак неће приближити се, а народ неће поћи заједно с њима. Ушао је Мојсије и испричао је народу све речи Бога и уредбе, а сав народ је одговорио једним гласом, говорећи: све речи које је говорио Господ учинићемо и слушаћемо. И написа Мојсије све речи Господње, а устајући рано ујутро, Мојсије сазида жртвеник под планином и дванаест камења за дванаест

племена Израилевих. И послао је младиће синова Израиља, и принели су жртве паљенице, и принели су жртву спасења Богу, телад. Узевши Мојсеј половину крви, излио је у чаше, а половину крви излио је ка жртвенику. И узевши књигу завета, прочита је на уши народу, и рекоше: Све што је говорио Господ, чинићемо и слушаћемо. Узевши пак Мојсије крв, поскропио је народ, и рекао: Ево крв завета који је учинио Господ са вама о свим овим речима.

И отишао је горе Мојсије и Арон, и Надаб, и Авијуд, и седамдесет од савета старешина Израиља. И видех место где је стајао Бог Израиља, и оно под његовим ногама, као дело од сафирне цигле, и као облик небеског свода по чистоћи. И од изабраних Израиља не погибе ниједан, и показаше се на месту Бога, и једоше и пише. И рече Господ Мојсију: Попни се к мени на планину и буди тамо, и даћу ти камене плоче, закон и заповести које сам написао да их поучавају. И уставши Мојсије и Исус који је стајао поред њега, отидоше на гору Божју. И старешинама рекоше: Будите тихи овде, док се не вратимо к вама, и ево Арон и Ор с вама; ако неке се деси суд, нека приступе њима. И Мојсије и Исус отидоше на планину, и облак покри планину. И сиђе слава Божја на гору Синај, и покри је облак шест дана, и позва Господ Мојсија седмог дана из средине облака. Облик славе Господње беше као ватра која гори на врху планине, пред синовима Израиља. И ушао је Мојсије у средину облака, и попео се на планину, и био је тамо на планини четрдесет дана и четрдесет ноћи.

25

И Господ говори Мојсију, рекавши, Рекох синовима Израиља: узмите првине од свих којима чини срце, и узећете

моје првине. И ово је првина коју ћете узети од њих: злато, сребро и бронзу. И хијацинт, и пурпур, и скерлет двоструки, и танак лан упредени, и длаке козје, И коже овнова обојене првено, и коже хијацинтске, и дрва нетрулежна, и камење сардијско, и камење за резбарију за раменицу, и дугу хаљину. И учинићеш ми светилиште, и показаћу се међу вама. И учинићеш ми према свему што ти показујем на планини, пример шатора и пример свих посуда његових, тако ћеш учинити. И направићеш ковчег сведочанства од нетрулежног дрвета, два и по лакта дужине, и лакат и по ширине, и лакат и по висине. И прекријеш је чистим златом, изнутра и споља прекријеш је, и начинићеш јој златне увијене украсе унаоколо. И направићеш за њу четири златна прстена и поставићеш их на четири стране: два прстена на једну страну и два прстена на другу страну. Начинићеш мотке од нетрулежног дрвета и обложићеш их златом. И унћеш моћи носаче у прстенове на странама ковчега, да се подиже ковчег њима. У прстеновима ковчега биће моташе непомичне. И ставићеш у ковчег сведочанства која ћу ти дати. И учинићеш престо милости, покривач од чистог злата, два лакта и по дужине, и лакат и по ширине. И начинићеш два херувима од кованог злата и поставићеш их са обе стране престола милости. Биће направљен један херувим са ове стране, и један херувим са друге стране престола милости, и направићеш два херувима на обе стране. Биће херувими који простиру крила одозго, засењујући престо милости својим крилима, и лица њихова окренута једно према другом, према престолу милости биће окренута лица херувима. И ставићеш седиште милости на ковчег одозго, и у ковчег ћеш ставити сведочанства која ћу ти дати. И бићу ти познат одатле, и говорићу ти одозго са очистиштва између два херувима који су на ковчегу сведочанства, и према свему што ти заповедим

за синове Израилеве. И начинићеш трпезу златну од чистог злата, два лакта дужине, и лакат ширине, и лакат и по висине. И начинићеш на њему увијене златне украсе унаоколо, и начинићеш на њему венац од педља унаоколо.

И направићеш уврнуту украсну лајсну на венцу унаоколо. И начинићеш четири златна прстена, и поставићеш четири прстена на четири дела њених ногу под венцем. И биће прстенови за мотке за ношење, тако да се њима подиже сто. И начинићеш мотке од нетрулежног дрвета, и обложићеш их чистим златом, и сто ће се носити на њима. И начинићеш зделе њене, и кадионице, и судове за лиће, и чаше у којима ћеш лити у њима, од чистог злата начинићеш их. И ставићеш на сто хлебове присуства пред мене непрестано.

И начинићеш свећњак од чистог злата, кован начинићеш свећњак; стабло његово, и гране, и чаше, и кугле, и љиљани биће из њега. Шест грана излази са страна, три гране свећњака са једне њене стране, и три гране свећњака са друге стране. И три чаше угравирани у облику бадема, у једној гранчици куглица и љиљан, тако на шест гранчица које излазе из свећњака. И на свећњаку четири чаше урезане у облику бадема, на једној грани кугле и њени љиљани. Дугме под две цевчице из ње, и дугме под четири цевчице из ње, тако за шест цевчица које излазе из свећњака, и на свећњаку четири чаше урезане у облику бадема. Дугмад и гранчице нека буду из ње, цела изрезбарена из једног чистог злата. И начинићеш седам њених лампи, и поставићеш лампе, и оне ће светлити са једне стране. И кадионицу њену и подножја њена од чистог злата начинићеш. Сва ова посуђа беху таланат чистог злата. Види, направићеш према обрасцу који ти је показан на планини.

И шатор ћеш направити од десет завеса од танког усуканог платна, и плаве, и пурпурне, и скерлетне, са херувимима као тканим радом ћеш их направити. Дужина једне завесе биће двадесет и осам лаката, и ширина четири лаката, мера ће бити иста за све завесе. Пет завеса ће бити повезане једна са другом, и пет завеса ће бити спојене једна са другом. И начинићеш њима плаве петље на ивици једне завесе, са једне стране за спајање, и тако ћеш начинити на ивици спољашње завесе према другом спајању. Педесет петљи начинићеш на једној завеси, и педесет петљи начинићеш на делу завесе према спајању друге, супротне, падајуће једна на другу. И направићеш педесет златних прстенова, и спојићеш завесе једну с другом прстеновима, и шаторће бити један. И направићеш длакаве коже за покривач на шатору, једанаест кожа ћеш их направити. Дужина једне коже тридесет лаката, а ширина једне коже четири лакта, иста мера биће за једанаест кожа. И спојићеш пет кожа заједно, и шест кожа заједно, и пресавићеш шесту кожу према предњој страни шатора. И направићеш педесет кука на ивици једне завесе, оне која је између према спајању, и педесет кука ћеш направити на ивици завесе која спаја другу.

И направићеш педесет бронзаних прстенова, и спојићеш прстенове из петљи, и спојићеш коже, и биће једно. И подметнућеш вишак у завесама шатора, половину преостале завесе покрићеш у вишак завеса шатора, покрићеш иза шатора. Лакат са ове стране и лакат са оне стране, од превисујућег дела завеса, од дужине завеса шатора, биће покривајући бокове шатора одовуд и одонуд, да би их

покривао. И начинићеш покривач за шатор од кожа овнова обојених црвено, и покривала од љубичастих кожа одозго.

И учинићеш стубове шатора од нетрулежног дрвета. Десет лаката ћеш учинити један стуб, и лакат и по ширину једног стуба. Два клина стубу једном, одговарајућа један другом, тако ћеш учинити свим стубовима шатора. И начинићеш стубове за шатор, двадесет стубова са стране према Северу. И четрдесет сребрних база начинићеш за двадесет стубова, две базе за један стуб у оба његова дела, и две базе за један стуб у оба његова дела. И друга страна према југу, двадесет стубова, и четрдесет њихових сребрних база, две базе по једном стубу за оба његова дела, и две базе по једном стубу за оба његова дела. И од задњег дела шатора према мору начинићеш шест стубова. И два стуба начинићеш на угловима шатора са задње стране. И биће једнако одоздо, према томе исто ће бити једнаки од глава до једног састанка, тако ћеш учинити са оба два угла, нека буду једнаки. И биће осам стубова, и њихове сребрне базе шеснаест, две базе на једном стубу за оба његова дела, и две базе на једном стубу. И начинићеш преворнице од нетрулежног дрвета, пет за један ступ са једне стране шатора. И пет преворница на ступу једне стране шатора, друге, и пет преворница на ступу задње стране шатора према мору. И средња шипка између стубова нека се протеже од једне стране до друге стране. И стубове ћеш обложити златом, и прстенове ћеш начинити златне, у које ћеш унети преворнице, и преворнице ћеш обложити златом. И подигнућеш шатор према облику који ти је показан на планини.

И направићеш завесу од плаве, пурпурне и скерлетне предене и танког тканог платна, као ткано дело ћеш

направити на њој херувиме. И поставићеш то на четири нетрулежна стуба позлаћена златом, и главице њихове златне, и подножја њихова четири сребрна. И поставићеш завесу на стубове и унећеш тамо, унутра иза завесе, ковчег сведочанства, и завеса ће вам одвајати свето од светиње над светињама. И покрићеш завесом ковчег сведочанства у Светињи над светињама. И поставићеш сто споља завесе, и свећњак насупрот стола на јужној страни шатора, а сто ћеш поставити на северној страни шатора. И начинићеш покривач за врата шатора од плаве, и пурпурне, и црвене предене, и танког платна преденог, дело везено. И начинићеш за завесу пет стубова и позлатићеш их златом, и главице њихове биће златне, и излићеш за њих пет бронзаних постоља.

27

И начинићеш жртвеник од нетрулежног дрвета, пет лаката дужине и пет лаката ширине, четвртаст ће бити жртвеник, и три лакта висине. И начинићеш рокове на четири угла, из њега ће бити рогови, и покрићеш их бронзом. И начинићеш венац олтару, и покривач његов, и чаше његове, и виљушке његове, и кадионицу његову, и све посуде његове начинићеш бронзане. И учинићеш њему бронзану решетку, мрежастог дела, и учинићеш на решетки четири бронзана прстена под четири стране. И ставићеш их под решетку жртвеника одоздо, а решетка ће бити до половине жртвеника. И начинићеш олтару мотке од нетрулежног дрвета, и обложићеш их бронзом. И унећеш мотке у прстенове, и нека мотке буду са стране олтара када га будеш подизао. Шупље, бешавно начинићеш га, према ономе што ти је показано на планини, тако ћеш га начинити. И начинићеш двор за шатор, на страни која је према југу завесе двора од танког усуканог

платна, дужине сто лаката за једну страну. И стубова њихових двадесет, и основа њихових двадесет бронзаних, и прстенова њихових и држача сребрних. Тако на страни према истоку завесе сто лаката дужине, и њихових стубова двадесет, и њихових постоља двадесет бронзаних, и прстенови и куке стубова, и њихова постоља обложена сребром. А ширина дворишта према мору завесе педесет лаката, ступова њихових десет, и постоља њихових десет. И ширина дворишта према југу, завесе педесет лаката, стубова њихових десет и постоља њихових десет. И петнаест лаката висина завеса на једној страни, стубови њихови три и подножја њихова три. И друга страна петнаест лаката, висина завеса, стубови њихови три и подножја њихова три. И на капији дворишта покривач, двадесет лаката висине, од плаве, пурпурне и црвене упредене, и танког платна упреденог, разноврсношћу вешта; стубови њихови четири и постоља њихова четири. Сви стубови дворишта унаоколо обложени сребром, и главице њихове сребрне, и постоља њихова бронзана. А дужина дворишта сто на сто, и ширина педесет на педесет, и висина пет лаката од танког усуканог платна, и њихова постоља бронзана. И сва конструкција и сви алати и клинови дворишта бронзани.

И ти заповеди синовима Израиља, и нека узму теби уље из маслина, нецеђено, чисто, туцано, за светло да се пали, да светилка гори непрестано У шатору сведочанства, споља завесе која је на завету, палиће га Арон и синови његови од вечери до јутра пред Господом, вечни закон за поколења ваша од синова Израиља.

И ти доведи к себи и Арона, брата свог, и синове његове, из синова Израиља, да ми свештеникују: Арона и Надаба и Авиуда и Елеазара и Итамара, синове Аронове. И начинићеш свету одежду Арону, брату свом, за част и славу. И ти говори свима мудрима умом, које сам испунио духом мудрости и опажања, и они ће начинити свету одежду Арона за светињу, у којој ће ми свештеновати. И ово су одежде које ће они направити: напрсник, и раменицу, и дугу хаљину, и ткану тунику, и турбан, и појас, и они ће направити свете одежде Арону и његовим синовима да ми свештenuју. И они ће узети злато, љубичасто, пурпурно, скерлетно и танко платно. И они ће направити раменицу од увијеног танког платна, дело ткано везача. Два рамена спајајућа биће њему, једна са другом, на та два дела причвршћена. И тканина наплећника која је на њему, према изради, биће од њега, од чистог злата, и плаве, и пурпурне, и скерлетне испредене, и танког упреденог платна. И узећеш два камена, камене од смарагда, и угравираћеш на њима имена синова Израиља. Шест имена на једном камену, и шест преосталих имена на другом камену према њиховим рођењима. Делом камено-радничке вештине, као урезан лик печата, урезаћеш два камена са именима синова Израиља. И ти ћеш поставити два камена на рамена ефода, камени спомена су за синове Израиља, и Арон ће узети имена синова Израиља пред Господом на своја два рамена, као спомен о њима. И начинићеш наплећнике од чистог злата. И начинићеш два ресаста ланца од чистог злата, испреплетана у цветове, рад плетења, и ставићеш ресасте плетене ланце на наплећнике, према њиховим раменицама са предње стране.

И начинићеш напрсник судова, дело везено, према ритму ефода начинићеш га од злата, и плаветнила, и пурпура, и црвенила преденог, и танког платна преденог. Учинићеш га

четвртастим, биће двоструки, педи дужина његова и педи ширина његова. И уткаћеш на њему тканину са камењем у четири реда, ред камења биће: сардион, топаз и смарагд, то је први ред. И други ред: угаљ, сафир и јаспис. И трећи ред: лигуриум, ахат, аметист. И четврти ред: хризолит, берил и оникс, обложени златом и повезани у злату, нека буду према њиховом реду. И камење нека буде од имена синова Израиља, дванаест према њиховим именима, урезивања печата, свако према имену нека буде за дванаест племена. И начинићеш на напрснику плетене ресе, рад као ланац од чистог злата. И узеће Арон имена синова Израиља на нагруднику суда на својим грудима, улазећи у Светињу као спомен пред Богом. И ставићеш на напрсник суда откривење и истину, и биће на грудима Арона када улази у свето пред Господом, и носиће Арон судове синова Израиља на грудима пред Господом свагда. И начинићеш доњу хаљину, дугу, целу плаву. И биће отвор из његове средине, са ивицом околу отвора, дело тканог, спој саткан из њега, да се не поцепа. И направићеш испод рубова туника одоздо, као цветајући нар, мале нарове од плаве, пурпурне и црвене испредене, и танког платна увијеног, испод рубова туника унаоколо, исти облик малих нарова златних, и звона између њих унаоколо. Поред златног нара додона и цветног на ивици туника унаоколо, И биће Арон када служи чујан глас његов, улазећи у Свето пред Господа и излазећи, да не умре. И начинићеш плочу од чистог злата и угравираћеш на њој гравуру печата: Светиња Господња. И ставићеш то на плаво усукано, и биће на турбану, спреда на турбану биће. И биће на челу Арона, и Арон ће подигнути грехе светих ствари, колико год да посвете синови Израиља од сваког дара њихових светих ствари, и биће на челу Арона непрестано, прихватљиво њима пред Господом.

И украшени хитони од танког платна, и начинићеш турбан од танког платна, и појас ћеш начинити, дело везено. И синовима Ароновим начинићеш хаљине и појасе, и капе начинићеш њима за част и славу. И обући ћеш их Арона, брата свог, и синове његове с њим, и помазаћеш их, и напунићеш им руке, и посветићеш их, да ми свештенствују. И направићеш им ланене панталоне да покрију наготу њиховог тела, од појаса до бедара ће бити. И имаће Арон њих и синови његови, кад улазе у шатор сведочанства, или кад приступају да служе код жртвеника светог, и неће навући на себе грех, да не умру, закон вечни њему и семену његовом са њим.

29

И ово је оно што ћеш учинити њима, посветићеш их, тако да ми свештениковају. Узећеш а теле из говеда једно и овнове беспрекорне два, И хлебове беквасне замешене у уљу, и колаче беквасне намазане у уљу, од белог брашна пшеничног начинићеш их. И ставићеш их у једну корпу, и принећеш их у корпи, и теле, и два ована. И Арона и синове његове ћеш довести на врата шатора сведочанства, и опраћеш их водом. И узевши одежде, обући ћеш Арона, брата свога, и хитон, дугу хаљину, и наплећак, и напрсник, и спојићеш њему напрсник са наплећком. И ставићеш турбан на његову главу, и ставићеш свету плочу на турбан. И узећеш уље помазања и излићеш га на његову главу, и помазаћеш га. И синове његове доведићеш и обући ћеш их хитонима. И опасаћеш их појасевима и ставићеш на њих турбане, и биће њима свештенство мени заувек, и посветићеш Арона руке његове и руке синова његових. И доведићеш теле на врата шатора сведочанства, и Арон и синови његови положиће своје руке на главу телета пред Господом, код врата шатора сведочанства. И заклаћеш

теле пред Господом, код врата шатора сведочанства. И узећеш од крви телета и ставићеш на рокове жртвеника својим прстом, а сву преосталу крв излићеш код подножја жртвеника. И узећеш сву масноћу која је на утроби, и режањ јетре, и два бубрега, и масноћу која је на њима, и ставићеш на жртвеник. А мяса телета, и кожу, и ђубре спалићеш огњем изван логора, јер је грех.

И узећеш једног овна, и Арон и синови његови положиће своје руке на главу овна. И заклаћеш га, и узевши крв, излићеш је около жртвеника. И овна ћеш пресећи на два према удовима, и опраћеш унутрашњости и стопала водом, и ставићеш их на половине са главом. И принесећеш целог овна на жртвеник као жртву паљеницу Господу, у мирис благоухања; кад Господу је. И узећеш другог овна, и Арон и синови његови положиће своје руке на главу овна. И заклаћеш га, и узећеш од крви његове, и ставићеш на ресицу десног уха Арона, и на врх десне руке, и на врх десног стопала, и на ресице десних ушију синова његових, и на врхове њихових десних руку, и на врхове њихових десних стопала. И узећеш од крви са жртвеника и од уља помазања, и покропићеш на Арона и на одежду његову, и на синове његове и на одежде синова његових са њим, и посветиће се он и одежа његова, и синови његови и одежде синова његових са њим, а крв овна излићеш на жртвеник унаоколо. И узећеш од овна његову масноћу, и масноћу која покрива трбух, и режањ јетре, и два бубрега, и масноћу на њима, и десно раме, јер је ово завршетак. И један хлеб од уља, и један колач из корпе бесквасних хлебова који су постављени пред Господом. И ставићеш све на руке Арону и на руке синова његових, и одвојићеш их као принос пред Господом. И узећеш их из руку њихових и принећеш на жртвеник жртве паљенице у мирис

благоухања пред Господом; принос је Господу. И узећеш груди од овна посвећења који је Аронов, и одвојићеш их као принос пред Господом, и биће ти у део. И посветићеш грудни део као принос и руку уклањања, који је одвојен и који је узет од овна посвећења, од Арона и од синова његових. И биће Арону и синовима његовим вечни закон од синова Израиља, јер је ово принос, и принос ће бити од синова Израиља од мирних жртава синова Израиља, принос Господу.

И света одежа која је Аронова биће за његове синове после њега, да буду помазани у њој и да им буду посвећене руке. Седам дана ће их обући свештеник који ће бити уместо њега од његових синова, који ће ући у шатор сведочанства да служи у светињама. И овна посвећења узећеш и скуваћеш месо на светом месту. И јешће Арон и синови његови месо овна и хлебове који су у корпи, код врата шатора сведочанства. Јешће их у којима су освећени, да би довршили руке њихове и осветили их, и странац неће јести од њих, јер је свето. Ако буде остављено од меса жртве завршења и од хлебова до јутра, спалићеш остатке огњем; неће бити једено, јер је светиња.

И учинићеш Арону и синовима његовим тако, према свему што сам ти заповедио; седам дана посвећиваћеш руке њихове. И теле за грех учинићеш на дан очишћења, и очистићеш жртвеник када га будеш освећивао, и помазаћеш га да га освети. Седам дана очистићеш жртвеник и посветићеш га, и биће жртвеник свет светог, сваки онај који додирује жртвеник посветиће се. И ово је оно што ћеш чинити на олтару: јагањце једногодишња, беспрекорна, два дневно на олтару непрестано, принос непрестани.

Једно јагње ћеш принети ујутру, а друго јагње ћеш принети увече. И десетину белог брашна замешеног у уљу туцаном, четвртом хина, и налив, четврти хина вина, јагњету једном. И друго јагње приноси увече, према јутарњој жртви и према његовом проливању, приноси га за мирис угодни, принос Господу, Жртву непрестану у нараштаје ваше, на вратима шатора сведочанства пред Господом, у којима ћу се открити теби одатле, да ти говорим. И одредићу тамо синовима Израиља, и посветићу се у слави мојој. И посветићу шатор сведочанства и олтар, и Арона и синове његове посветићу да ми свештенују. И бићу призван међу синовима Израиља и бићу њихов Бог. И знаће да сам ја Господ, Бог њихов, који сам их извео из земље египатске, да бих био међу њима, и да бих био њихов Бог.

30

И начинићеш жртвеник кађења од дрвета нетрулежног. И начинићеш га лакта дужину и лакта ширину, четвороугаон ће бити, и два лакта висину, из њега ће бити рогови његови. И прекријеш чистим златом решетку његову, и зидове његове унаоколо, и рокове његове, и начинићеш њему увијену златну круну унаоколо. И два чиста златна прстена начинићеш под његовом увијеном круном, на два бока начинићеш на две стране, и биће држачи за мотке, тако да се он њима подиже. И начинићеш мотке од нетрулежног дрвета и обложићеш их златом. И ставићеш га насупрот завесе која је на ковчегу сведочанстава, у којима ћу ти се дати познати одатле. И кадиће на њему Арон састављено танко кадило сваког јутра, када поправља светиљке. И кад Арон запали светиљке касно, кадиће на њему кадило непрестано, стално пред Господом, у нараштаје њихове. И неће принети на њега други тамјан,

принос, жртву, и налив нећеш излити на њега. И очистиће на њему Арон на роговима његовим једном годишње, од крви очишћења очистиће га за нараштаје њихове, свето светих је Господу.

И Господ рече Мојсију говорећи, Ако узмеш попис синова Израиља при њиховом посећењу, и сваки ће дати откуп за своју душу Господу, и неће бити међу њима пада при њиховом посећењу. И ово је оно што ће дати сви који би прошли преглед: половину дидрахме, што је према светој дидрахми, двадесет обола по дидрахми, а половина дидрахме је прилог Господу. Сваки онај који пролази преглед, од двадесет година и више, даће допринос Господу. Богати неће додати, а сиромашни неће умањити од половине дидрахме приликом давања прилога Господу, да би се очистиле душе ваше. И узећеш сребро доприноса од синова Израиља и даћеш га за службу шатора сведочанства, и биће синовима Израиља спомен пред Господом да се очисти за душе ваше. И Господ говори Мојсију, рекавши, Начини бронзани умиваоник и бронзано подножје њему, да би се прало, и поставићеш га између шатора сведочанства и жртвеника, и излићеш у њега воду. И опраће Арон и синови његови из њега руке и стопала водом. Кад улазе у шатор сведочанства, опраће се водом и неће умрети, кад приступају ка жртвенику да служе и приносе жртве паљенице Господу. Опраће руке и стопала водом кад улазе у шатор сведочанства, опраће водом да не умру, и биће њима вечан закон, њему и поколењима његовим са њим. И Господ говори Мојсију, рекавши, И ти узми зачине: цвет изабране смирне пет стотина сикала, и мирисног цимета половину тога, двеста педесет, и мирисне трске двеста педесет, и ириса пет стотина сикала светог, и уље од маслина хин. И начинићеш га, уље помазања свето, миро направљено

вештином мироварца, уље помазања свето биће. И помазаћеш из њега шатор сведочанства, и ковчег шатора сведочанства, и све судове његове, и свећњак и све посуде његове, и жртвеник кадила, и олтар жртава паљеница и сва његова посуђа, и трпезу и сва њена посуђа, и умиваоницу. И освештаћеш их, и биће свети од светих; сви који их дотичу биће освећени. И Арона и синове његове помазаћеш, и посветићеш их да ми свештенствују. И синовима Израиља говорићеш, рекавши: уље светог помазања биће ово вама кроз поколења ваша. На тело човека неће бити помазано, и према овом саставу нећете учинити себи слично. Свето је, и светиња ће вам бити. Ко би учинио исто тако, и ко би дао од њега странцу, биће истребљен из свог народа.

И рече Господ Мојсију: узми себи мирисе – стакту, оних, халвану мириса и либан провидан; једнак једнаком биће. И учиниће у њему кадило мирисно, дело мироварово мешано, чисто, дело свето. И истући ћеш од ових танко, и поставићеш пред сведочанствима у шатору сведочанства, одакле ћу ти се открити одатле; свето над светима биће вама кад. Према овом саставу нећете правити за себе, светиња ће вам бити Господу. Ко би учинио исто тако да мирише на њему, биће истребљен из свог народа.

31

И Господ говори Мојсију, рекавши, Ево, позвао сам по имену Веселеила, сина Уријевог, сина Оровог, из племена Јудиног. И испунио сам га божанским духом мудрости и разумевања и знања, да мисли у сваком делу, и да дизајнира, да ради злато и сребро и бронзу и љубичасто и пурпур и упредени скерлет, и камено-обрадне послове, и у тесарске

радове од дрвета, радити према свим пословима. И ја сам дао њега и Елијаба, сина Ахисамаховог из племена Дановог, и сваком разумном срцу дао сам разумевање, И направих све колико сам ти заповедио: шатор сведочанства, и ковчег завета, и престо милости на њему, и намештај шатора, и олтаре, и трпезу и све посуде њене, и свећњак чисти и све посуде његове и умиваоник и његову основу и одежде за служење Арона и одежде синова његових да ми свештенију, и уље помазања, и кад састава светог, према свему колико сам ти заповедио, учиниће.

И Господ говори Мојсију, рекавши, И ти заповеди синовима Израиља говорећи: Видите, и суботе моје чуваћете, знак је између мене и вас кроз поколења ваша, да знате да сам ја Господ који вас освећује. И чуваћете суботе, јер је ово свето Господу вама; онај који га оскврни, смрћу ће бити погубљен, сваки који учини посао у њему, биће истребљена она душа из средине народа његовог. Шест дана ћеш радити, а седмог дана је субота, одмор свет Господу; сваки који ради седмог дана биће погубљен. И чуваће синови Израиља суботе, чинећи их кроз своја поколења, Вечни завет између мене и синова Израиља, знак је вечни између мене, јер за шест дана створи Господ небо и земљу, а седмог дана почину и престаде. И дао је Мојсеју, када је престао да говори с њим на планини Синају, две плоче сведочанства, плоче камене написане прстом Божјим.

32

И видевши народ да је Мојсије одложио да сиђе са планине, сакупио се народ око Арона, и говоре му: устани и начини нам богове који ће ићи пред нама, јер Мојсије, овај

човек који нас је извео из земље Египта, не знамо шта је постало с њим. И Арон им каже: Скините златне минђуше које су у ушима ваших жена и кћери и донесите их мени. И скинуо је сав народ златне минђуше које су им биле на ушима и донели су их Арону. И примио је из њихових руку, и обликовао их резачем, и начинио од њих ливено теле и рекао: Ови су твоји богови, Израилу, који су те извели из земље египатске. И видевши то, Арон је изградио жртвеник насупрот њега, и прогласио је Арон говорећи: празник Господњи сутра. И уставши рано следећег дана, принео је жртве паљенице и принео жртву спасења, и народ је сео да једе и да пије, а затим су устали да играју.

И говорио је Господ Мојсију, говорећи: иди брзо, сиђи одавде, јер је сагрешио народ твој којег си извео из земље Египта. Преступили су брзо са пута који сам им заповедио, начинили су себи теле, и поклонили су му се, и принели су му жртву, и рекли су: Ови су твоји богови, Израилу, који су те извели из земље египатске. И сада дозволи ми, и разгневивши се гневом на њих, уништићу их, и учинићу те великим народом. И молио се Мојсије пред Господом Богом и рекао: Зашто, Господе, гневиш се гневом на народ свој, који си извео из земље египатске великом силом и узвишеном руком својом? Не би ли икада Египћани рекли говорећи: Са опакошћу их је извео да их убије у планинама и да их уништи са земље. Обустави гнев беса свог и буди милостив према злу народа свог, Сећајући се Аврама и Исака и Јакова, твојих слугу, којима си се заклео собом, и говорио си им, рекавши: умножићу семе ваше као звезде небеске множином, и сву ову земљу коју си рекао да ћеш дати њима, и они ће је држати до века. И Господ је умилостивљен да сачува свој народ.

И окренувши се Мојсије сишао је са планине, и две плоче сведочанства беху у његовим рукама, плоче камене исписане са обе њихове стране, одовуд и одонуд беху исписане, И те плоче беху дело Божје, и писмо беше писмо Божје утравирано на плочама. И чувши Исус глас народа који виче, говори Мојсију: Глас рата у логору. И каже: Није глас оних који предводе у снази, нити глас оних који предводе у бекству, него глас оних који предводе у вину ја чујем.

И када се приближавао логору, виде теле и игре, и разгневивши се гневом, Мојсије баци из својих руку две плоче и разби их под планином. И узевши теле које су они направили, спалио га је у ватри, и самлео га је ситно, и расуо га је по води, и напојио је њиме синове Израиља. И рече Мојсије Арону: Шта ти је учинио овај народ, јер си навео на њих велики грех? И рече Арон Мојсију: Не љути се, господару, јер ти знаш налет овог народа. Они ми кажу: Начини нам богове који ће ићи пред нама, јер овај човек Мојсије, који нас је извео из Египта, не знамо шта му се догодило. И рекох им: ако неко има златне украсе, скините их. И дадоше ми, и бацах у ватру, и изађе ово теле. И видевши Мојсије да је народ расејан, јер га је Арон расејао на радост њиховим противницима Стајао је Мојсије на капији логора и рекао: Ко је за Господа? Нека дође к мени. Тада су се сакупили код њега сви синови Левија. И каже им: Ово каже Господ, Бог Израела: Ставите сваки свој мач на бедро, и прођите и вратите се од капије до капије кроз логор, и убијте сваки свога брата, и сваки свога ближњег, и сваки свога најближег. И учинише синови Левијеви као што је говорио њима Мојсије, и паде из народа у онај дан три хиљаде људи. И рекао им је Мојсије: Испунили сте руке ваше данас Господу, сваки у свом сину или у свом брату, да вам се да благослов.

И догодило се сутрадан да рече Мојсије народу: Ви сте сагрешили велики грех, и сада ћу изаћи пред Бога да бих се умолио за грех ваш. Вратио се Мојсије Господу и рекао: Молим те, Господе, овај народ је сагрешио велики грех и начинили су себи златне богове. И сада, ако заиста опростиш њима грех њихов, опрости, ако ли не, избриши ме из књиге твоје коју си написао. И рекао је Господ Мојсију: ако је ко сагрешио преда мном, избриси га из своје књиге. Сада иди, сиђи доле и води овај народ на место које сам ти рекао. Ево, мој анђео ићи ће пред твојим лицем, а оног дана када посетим, донећу на њих њихов грех. И Господ удари народ због прављења телета, које је направио Арон.

33

И рече Господ Мојсију: Иди пред, иди горе одавде ти и народ твој, које си извео из земље египатске, у земљу коју сам заклео Авраму и Исаку и Јакову, говорећи: Семену вашем ћу је дати. И послаћу свог анђела пред твоје лице, и он ће изгнати Аморејца, и Хетејца, и Ферезејца, и Гергесејца, и Јевејца, и Јевусејца, и Хананејца. И увешћу те у земљу у којој тече млеко и мед, али нећу ићи са тобом, јер си тврдоврат народ, да те не уништим на путу. И кад је народ чуо ову злу реч, жалио је жалосно. И рече Господ синовима Израиља: ви сте тврдоврати народ, видите, да не доведем ја други удар на вас и да вас не истребим. Сада дакле скините одежде ваших мишљења и свет, и показаћу ти шта ћу ти учинити. И синови Израиља скидоше своје украсе и одежду од планине Хорив. И пошто је Мојсије узео свој шатор, разапне га изван логора, далеко од логора, и назва се Шатор сведочанства, и догоди се да је сваки који је тражио Господа излазио у шатор који је био изван логора. Када би улазио Мојсије у шатор изван логора,

стајао је сав народ гледајући, сваки поред врата свог шатора, и посматрали су одлазећег Мојсија док он не уђе у шатор. Кад би ушао Мојсије у шатор, силазио је стуб облака и стајао на вратима шатора, и говорио Мојсију. И говораше Мојсију. И виђаше сав народ стуб облака како стоји на вратима шатора, и сав народ, ставши, поклони се, сваки од врата свога шатора. И говорио је Господ Мојсију лицем к лицу, као што неко говори свом пријатељу, и враћао се у логор, а слуга Исус, син Навин, млад, није излазио из шатора.

И рече Мојсије Господу: Ево, ти мени кажеш, изведи овај народ, али ти ниси показао мени кога ћеш послати са мном, а ти си мени рекао: Знаш те међу свима, и имаш милост код мене. Ако сам дакле нашао милост пред тобом, покажи ми себе, да те јасно видим, тако да будем нашавши милост пред тобом, и да знам да је твој народ овај велики народ. И каже: Сам ћу ићи пред тобом и дати ти одмор. И каже му, ако не идеш ти сам са мном, немој ме изводити одавде. И како ће заиста бити познато да сам ја и народ твој нашао милост код тебе, осим ако не путујеш са нама? И прославићу се ја и народ твој међу свим народима који су на земљи. И рече Господ Мојсију: И ову реч коју си рекао учинићу, јер си нашао милост преда мном, и знам те између свих. И каже: Покажи ми себе. И рекао је: Ја ћу проћи пред тобом у својој слави, и призваћу своје име, Господ, пред тобом, и помиловаћу кога помилујем, и сажалићу се на кога се сажалим. И рекао је: Нећеш моћи видети моје лице, јер човек не може видети моје лице и остати жив. И рече Господ: Ево места поред мене, стаћеш на стени, Када прође слава моја, ставићу те у пукотину стене и покрићу те руком мојом док не прођем. И уклонићу руку, и онда ћеш видети оно што је иза мене, али моје лице неће ти бити виђено.

И рече Господ Мојсију: исклешај себи две камене плоче, као и оне прве, и узиђи к мени на гору, и написаћу на плочама речи које су биле на првим плочама које си сломио. И постани спреман ујутру, и попећеш се на гору Синај, и стаћеш ми тамо на врху горе. И нико нека не иде горе с тобом, нити нека буде виђен на свој тој планини, а овце и волови нека не пасу близу оне планине. И исекао је две камене плоче, као и оне прве, и уставши рано, Мојсије је изашао на гору Синај, као што му је заповедио Господ, и Мојсије је узео две камене плоче. И сишао је Господ у облаку и стао поред њега тамо, и позвао је име Господње. И прође Господ пред лицем његовим, и позва Господ Бог: саосећајан и милостив, стрпљив и обилан у милости и истинит, И правду чувајући и милост у хиљаде, узимајући беззаконја и неправде и грехе, и неће очистити кривог, доносећи беззаконја отаца на децу и на децу деце на трећи и четврти род. И пожуривши, Мојсије се сагну на земљу и поклони се, И рекао је: Ако сам нашао милост пред тобом, нека иде Господ мој са нама, јер народ је тврдоврат, и ти ћеш узети грехе наше и беззаконја наша, и бићемо твоји.

И рекао Господ Мојсију: Ево, ја постављам теби завет пред свим твојим народом, учинићу славне ствари које нису постале у свој земљи и у свакој нацији, и видеће сав народ међу којима јеси ти дела Господа, јер су дивна она која ћу ја учинити теби. Пази ти на све што ти ја заповедам, ево ја изгоним пред вашим лицем Аморејца и Хананејца и Ферезејца и Хетејца и Јевејца и Гергесејца и Јевусејца. Пази на себе, да никада не склопиш завет са становницима земље у коју улазиш, да ти то не постане саблазан међу вама. Олтаре њихове порушићете, и стубове њихове сломићете, и гајеве

њихове исећи ћете, и резане ликове богова њихових спалићете у ватри. Јер нећете се клањати другим боговима, јер Господ Бог, ревностно име, ревностни је Бог. Немој икада склопити завет са становницима на земљи, да се не би курвали за њиховим боговима и жртвовали њиховим боговима и позвали тебе, и ти јео од њихових жртава, и узмеш од кћери њихових синовима твојим, и од кћери твојих даш синовима њиховим, и курвају се кћери твоје за боговима њиховим, и курвају се синови твоји за боговима њиховим И ливене богове нећеш правити себи. И празник беспрекорног хлеба чуваћеш, седам дана једи беспрекорни хлеб, као што сам ти заповедио, у одређено време у месецу младих, јер у месецу младих изашао си из Египта. Свако што отвара утробу, мени припада мушко, свако првородно теле и првородно од оваца. И првородно теретне животиње откупићеш овцом, ако ли га не откупиш, цену ћеш дати. Сваког првородног од синова својих откупићеш, нећеш се појавити преда мном празан.

Шест дана ради, а седмог одмори; сејању и жетви одмор. И празник недеља учинићеш мени, на почетку жетве пшенице, и празник сабрања усред године. Три пута годишње појавиће се сваки твој мушкарац пред Господом, Богом Израиља. Кад изгоним народе пред лицем твојим и проширим границе твоје, нико неће пожелети земљу твоју, кад будеш ишао горе да се појавиш пред Господом Богом твојим, три пута годишње. Нећеш заклати на квасцу крв мојих жртава, и неће преноћити до јутра жртве празника пасхе. Прве плодове своје земље ставићеш у кућу Господа Бога свога, нећеш кувати јагње у млеку његове мајке. И рече Господ Мојсију: Напиши за себе ове речи, јер на овим речима поставио сам теби завет, и Израиљу. И био је тамо Мојсије

пред Господом четрдесет дана и четрдесет ноћи, хлеб није јео и воду није пио, и написао је на плочама ове речи завета, десет заповести.

Као што је силазио Мојсије са планине, и две плоче беху на рукама Мојсија, док је силазио са планине, Мојсије није знао да је прослављен изглед боје његовог лица док је Он говорио њему. И видео је Арон и све старешине Израиља Мојсија, и изглед боје лица његовог беше прослављен, и уплашили су се да му приђу. И позвао их је Мојсије, и вратили су се ка њему Арон и сви владари скупштине, и говорио им је Мојсије.

И после овога приступили су к њему сви синови Израиљеви, и заповедио им је све што му је заповедио Господ на гори Синају. И пошто престаде да говори са њима, ставио је покривач на своје лице. Кад би улазио Мојсије пред Господа да говори с њим, скидао је покривач до излажења, и изашавши говорио је свим синовима Израиља све што му је заповедио Господ. И видеше синови Израиља лице Мојсијево да је прослављено, и стављаше Мојсије покривач на своје лице док би ушао да говори с њим.

35

И сакупио је Мојсије сву скупштину синова Израиља и рекао: Ово су речи које је Господ рекао да их извршите. Шест дана ћеш чинити дела, а седмог дана одмор, свети, субота, одмор Господу; сваки онај који чини дело у њему нека умре. Не палите ватру ни у једном од ваших станова у дан субота, ја сам Господ. И рекао је Мојсије свој скупштини синова Израиљевих, говорећи: Ово је реч коју је заповедио Господ,

говорећи: Узмите од њих принос Господу; сваки онај који прихвата срцем нека донесе прве плодове Господу: злато, сребро и бронзу. хијацинт, пурпур, двоструки упредени скерлет, и упредено танко платно, и козју длаку, И коже овнова обојене црвено, и коже хијацинтске, и дрво нетрулежно, И камење сардијско, и камење за урезивање за наплећак и дугу хаљину. И сваки мудар срцем међу вама, нека дође и ради све што је заповедио Господ Шатор, и покривала, и завесе, и попречне греде, и преворнице, и стубове, И ковчег сведочанства, и мотке његове, и престо милости његов, и завесу, и сто и све посуде његове, и свећњак светлости и све посуде његове, и олтар и све посуде његове, и свете одежде Арона свештеника, и одежде у којима ће служити, и хаљине за синове Аронове свештенства, и уље помазања, и кад састава.

И изашао је сав сабор синова Израиљевих од Мојсија. И донесоше сваки којих је носило срце њихово, и колико се чинило души њиховој, принос, и донесоше принос Господу за сва дела шатора сведочанства, и за сва служења његова, и за све одежде светога. И донесоше мушкарци од жена, сваки коме се учинило у уму, донесоше печате и минђуше и прстење и уплетене ланце и наруквице, сваки златни суд. И сви који су донели приносе злата Господу, и код кога се нашло танко платно, и љубичасте коже и коже овнова обојене црвено, донели су их. И сваки онај који је узимао принос донео је сребро и бронзу, приносе Господу, а они код којих је нађено нетрулежно дрво донели су га за све радове припреме. И свака жена мудра умом, вешта рукама да преде, донеле су испредене ствари: љубичасто, и пурпур, и скерлет, и фини лан. И све жене којима се учинило њиховом уму у мудрости преле су козју длаку. И владари донесоше камење смарагдово и камење испуњења у раменицу и напрсник, и те

композиције, и у уље помазања, и композицију кађења. И сваки мушкарац и жена, чији их ум побуђивао да учине сва дела која је Господ заповедио да се учине преко Мојсија, донели су синови Израилјеви као принос Господу. И рече Мојсије синовима Израиља: Ево, Бог је позвао по имену Веселеила, сина Урија, сина Ора, из племена Јуде, И испунио га је божански дух мудрости и разумевања, и знања свега, бити архитекта према свим делима архитектуре, обрађивати злато и сребро и бронзу и обрађивати камен, и обрађивати дрва, и чинити свако дело мудрости. И дао је да унапреде у уму њему и Елијаву, сину Ахисамаковом, из племена Дановог, И напунио их је мудрошћу, разумевањем и умом, да разумеју како да учине све дела светог, и ткане ствари и извезене ствари да ткају скерлетом и танким платном, да чине сваки посао архитектуре и извезености.

36

И учинише Веселеил и Елијав, и сваки мудар умом, коме је дата мудрост и знање, да разумеју чинити сва дела према светим дужностима, према свему што је заповедио Господ. И позвао је Мојсије Веселеила и Елијава, и све оне који имају ту мудрост којој је Бог дао знање у срцу, и све оне који вољно желе да приђу тим делима, тако да их изврше. И узеше од Мојсеја све прилоге које донесоше синови Израилјеви за све послове светиње да их чине, и они примаху још оно што се доношаше од оних који доношаху ујутру. И долазили су сви мудри који су чинили дела светог, сваки према свом делу које су они радили. И рече Мојсију да народ доноси више него што је потребно за дела која је Господ заповедио да се учине. И Мојсије наредио и прогласио у логору, говорећи: Човек и жена нека више не раде за прве плодове светиње. И народ је

био спречен да још приноси. И дела су им била довољна да изврше изградњу, и имали су вишка. И сви вешти међу онима који су радили начинише свете одежде које су за Арона свештеника, као што је заповедио Господ Мојсију. И направио је рамени део од злата, и плаве, и пурпура, и скерлета преденог, и танког платна упреденог. И исечени су листови злата у длаке, тако да се истку заједно са плавом, и са пурпуром, и са скерлетом испреденим, и са танким платном увијеним; дело ткано начинили су га. рамене делове који држе заједно са обе стране, ткано дело уплетено једно у друго. Од њега начинише то према његовом умећу, од злата, и љубичастог, и пурпура, и црвеног предива, и танког платна усуканог, као што заповеди Господ Мојсију. И направише оба камена од смарагда причвршћена и окружена златом, урезана и изрезана урезивањем печата са именима синова Израиљевих, И поставио их је на рамена ефода, камење спомена синова Израиља, као што је заповедио Господ Мојсију.

И направише напрсник, дело ткано шареношћу према делу ефода, од злата и плаветнила и пурпура и црвенца испреденог и танког платна упреденог, Четвороугаони и двоструки начинише напрсник, педи дужину и педи ширину, двоструки. И уткана је у њему тканина постављена камењем у четири реда, ред камења: сардион и топаз и смарагд, ред први, И други ред: карбункул, сафир и јаспис. И трећи ред: лигуријум и ахат и аметист, И четврти ред: хризолит и берил и оникс, окружени златом и повезани златом. И камење беше од имена синова Израиља, дванаест, од њихових имена урезаних у печате, свако од свог властитог имена за дванаест племена. И направише на напрснику ресе исплетене, дело плетења, од чистог злата. И начинише два златна наплећника

и два златна прстена, и поставише два златна прстена на обе стране напрсника. И поставише плетенице од злата на прстенове на обе стране напрсника. И у два споја два ушлетена ланца. И поставише их на две наплећнице, и поставише их на рамена ефода спреда, један према другом. И начинише два златна прстена и поставише их на два крила на врху напрсника и на врх задњег дела ефода изнутра. И направише два златна прстена и поставише их на оба рамена ефода одоздо, према предњој страни, према спајању изнад тканог рада ефода, И причврстио је напрсник од прстенова који су на њему у прстенове ефода, причвршћене плавом врпцом, ушлетене у тканину ефода, да се напрсник не одвезује од ефода, као што је заповедио Господ Мојсију. И начинише доњу хаљину под раменицом, дело ткано, целу плаву. А отвор хаљине у средини је проткан и испреплетан, имајући ивицу унаоколо, отвор нераскидив. И начинише на ивици хаљине одоздо, као процветале шипке, шипчице од плаве, и пурпурне, и црвене предене, и танког платна упреденог. И начинише звона златна, и поставише звона на поруб хаљине унаоколо између шипака, Златно звоно и шипак на ивици хаљине унаоколо, за служење, као што је заповедио Господ Мојсију. И направише хитоне од танког платна, ткано дело, за Арона и синове његове. И те турбане од танког платна, и тај турбан од танког платна, и те панталоне од танког платна увијеног, и појасе њихове од танког платна, и плаве, и пурпурне, и скерлетне предене, дело везено, онако како је заповедио Господ Мојсију. И начинише златну плочу, прилог светога, од чистог злата, и написа на њој слова угравирана печатом: Светиња Господу, И поставише на плави појас, тако да лежи на турбану одозго, на начин како је заповедио Господ Мојсију.

И начинише за шатор десет завеса, Осам и двадесет лаката дужина једне завесе, то исто беше за све, и четири лаката ширина једне завесе. И направише завесу од плаве, пурпура и скерлета преденог, и танког платна упреденог, дело ткано са херувимима. И поставише то на четири нетрулежна стуба позлаћена златом, и главице њихове беху златне, и четири подножја њихова беху сребрна. И направише завесу за врата шатора сведочанства од плаве, пурпура и скерлета преденог и танког платна упреденог, дело ткано са херувимима. И стубове њихове, пет, и прстенове, и главице њихове, и куке њихове преплатише златом, и постоља њихова, пет, бронзана.

И направили су двориште према Југу, завесе дворишта од танког усуканог платна, сто на сто, И стубови њихови двадесет, и базе њихове двадесет. И страна према северу сто на сто, и страна према југу сто на сто, и њихових стубова двадесет и њихових подножја двадесет. И страна према мору завесе педесет лаката, стубова њихових десет, и основа њихових десет, И страна према истоку педесет лаката завеса, петнаест лаката према леђима, и стубови њихови три, и подножја њихова три, И на леђима другог, одавде и одавде према капији дворишта, завесе од петнаест лаката, стубови њихови три и основе њихове три. Све завесе шатора од усуканог танког платна. И основе стубова њихових беху бронзане, и куке њихове сребрне, и главице њихове обложене сребром, и стубови обложени сребром, сви стубови дворишта, И завеса врата дворишта, дело везиоца од плаветнила, и пурпура, и црвенца преденог, и танког платна упреденог, двадесет лаката дужина, и висина и ширина пет лаката,

одговарајућа завесама дворишта, И стубова њихових четири, и подножја њихових четири бронзана, и куке њихове сребрне, и главице њихове обложене сребром. И сви колци дворишта унаоколо бронзани, и они обложени сребром. И ово је распоред шатора сведочанства, као што је било наређено Мојсију, да служба буде Левита кроз Итамара, сина Арона свештеника.

И Веселеил, син Уријев, из племена Јудиног, учинио је како је заповедио Господ Мојсију. И Елијаб, син Ахисамаха из племена Дана, који је био главни занатлија за ткане ствари и везене ствари и уметничка дела, да тка скрлетом и танким платном.

38

И начини Веселеил ковчег, И обложио је њу чистим златом изнутра и споља. И одлио је за њу четири златна прстена, два на једној страни, и два на другој страни, широке полугама, тако да је подижу у њима. И начинио је седиште милости одозго на ковчегу од чистог злата, и та два херувима златна, Један херуб на једном крају престола милости, и један херуб на другом крају престола милости, засењујући крилима својим престо милости И направио је сто од чистог злата, И одли овој четири прстена, два на једној страни и два на другој страни, широке, тако да се подиже полугама у њима. И направио је мотке ковчега и трпезе, и преплатио их златом. И начини судове стола, и зделе, и кадионице, и чаше, и посуде за лиње у којима ће лити, златне. И начини златан свећњак који просветљује, чврсту стабљику и цевчице са обе њене стране, Из трсака њених изданци, из трсака њених изданци који излазе, три из овога и три из овога, изједначени једни с

другима. И њихове светиљке које су на врховима, орахасте од њих, и лежишта од њих, да би светиљке биле на њима, и седмо лежиште, оно на врху светиљке, на врху одозго, чврсто, цело златно И седам светиљки на њој златних, и клешта њена златна, и посуде за изливање њихове златне. Овај је посребрио стубове, и излио је стубу златне прстенове, и позлатио је преворнице златом, и позлатио је стубове завесе златом, и начинио је златне куке. Овај је начинио и златне прстенове шатора, и прстенове дворишта, и бронзане прстенове за простирање покривача одозго, Овај је излио сребрне главице шатора и бронзане главице врата шатора и капију дворишта, и начинио је сребрне куке за стубове, на стубовима их је обложио сребром. Овај је направио колце шатора и колце дворишта бронзане. Овај начини бронзани олтар од бронзаних кадионица које су припадале људима побуњеницима из Корејеве скупштине, Овај је начинио све посуђе жртвеника, и кадионицу његову, и основу, и чаше, и виљушке месне бронзане. Овај је направио жртвенику покривач, дело мрежасто, одоздо од жаравника испод њега до његове половине, и поставио је на њега четири прстена на четири дела покривача жртвеника, бронзане, широке за мотке, да се њима подиже жртвеник. Овај начини свето уље помазања и чист састав кадила, дело мироварца. Овај је направио бронзани умивалник и његову бронзану основу од огледала оних које су постиле, које су постиле поред врата шатора сведочанства, у дан када га је подигао.

И направио је умивалник, да би се из њега прали Мојсије и Арон и синови његови, руке њихове и ноге, када улазе у шатор сведочанства, или када приступају ка жртвенику да служе, прали су се из њега, као што је заповедио Господ Мојсију.

Све злато које беше припремљено за дела према свему раду светих ствари постаде злато од првина, двадесет и девет таланата и седам стотина двадесет сикала према светом сиклу, И сребрни прилог од прегледаних људи скупштине: сто таланата и хиљаду седам стотина седамдесет пет сикала, по једна драхма по глави, пола сикла, према светом сиклу, Сваки онај који пролази кроз преглед од двадесет година и изнад: шездесет мириада и три хиљаде пет стотина и педесет. И догодило се да је сто таланата сребра ишло у ливење стотину капитела шатора и у капителе завесе, Сто главица на сто таланата, талант по главици, И хиљаду седам стотина седамдесет пет сикала направио је у куке за стубове, и позлатио је њихове главице, и украсио их.

И бронза приношења била је седамдесет таланата и хиљаду пет стотина сикала. И направили су од њега основе врата шатора сведочанства, и базе дворишта унаоколо, и базе капије дворишта, и кочиће шатора, и кочиће дворишта унаоколо, и бронзани покривач жртвеника, и сви судови жртвеника, и сви алати шатора сведочанства, И учинише синови Израиља, као што заповеди Господ Мојсију, тако учинише. Преостало злато од приношења они начинише судове за служење њима пред Господом. И од преосталог љубичастог, пурпура и црвеног направили су одежде за служење Арону, да служи у њима у Светињи. И донесоше одежде Мојсију, и шатор, и његове посуде, његове темеље и његове преворнице, и стубове, и олтар, и све његове посуде.

И уље помазања, и кад састава, и чисти свећњак, и те светиљке њене, светиљке паљења, и уље светла, И трпезу

приношења и све њене судове, и хлебове изложене, И свете одежде, које су Аронове, и одежде синова његових за свештенство, И завесе дворишта, и стубове, и завесу врата шатора и капије дворишта, И сва посуђа шатора, и све његове алате, и коже овнова обојене црвено, и плаве покриваче, и покриваче од преосталих, и коље, и све алате за радове шатора сведочанства, Колико је заповедио Господ Мојсију, тако су учинили синови Израиља сав пртљаг. И Мојсије виде све радове, и они су их начинили онако како је Господ заповедио Мојсију, тако су их учинили, и Мојсије их благослови.

40

И Господ рече Мојсију говорећи, У првом дану првог месеца, на младом месецу, подићи ћеш шатор сведочанства. И ставићеш ковчег сведочанства и покрићеш ковчег завесом. И унећеш сто и поставићеш намену његову, и унећеш свећњак и поставићеш светиљке његове. И поставићеш златни олтар за кађење пред ковчегом, и поставићеш завесу као покривач на врата шатора сведочанства. И олтар приношења поставићеш поред врата шатора сведочанства, И ставићеш шатор окол и посветићеш све његове ствари окол. И узећеш уље помазања и помазаћеш шатор и све што је у њему, и посветићеш га и све посуђе његово, и биће свето. И помазаћеш жртвеник приношења и све његове судове, и посветићеш жртвеник, и жртвеник ће бити светиња над светињама. И доведићеш Арона и синове његове на врата шатора сведочанства и опраћеш их водом. И обућићеш Арона у свете одежде, и помазаћеш га, и посветићеш га, и свештениковаће ми. И синове његове доведићеш и обући ћеш их хитонима. И помазаћеш их на начин на који си помазао њиховог оца, и

свештениковаће ми, и биће тако да им помазање свештенства буде заувек, кроз њихова поколења. И учини Мојсије све што му заповеди Господ, тако учини.

И догодило се у првом месецу друге године њиховог излажења из Египта, на дан младог месеца, да је постављен шатор. И Мојсије је подигао шатор, поставио капителе, провукао преворнице и подигао стубове. И разапе завесе на шатор и постави покривач шатора на њега одозго, као што заповеди Господ Мојсију. И узевши сведочанства, убади их у ковчег и подметну мотке под ковчег. И унео је ковчег у шатор, и поставио је покривач завесе, и покрио је ковчег сведочанства, на начин на који је заповедио Господ Мојсију, И положио је сто у шатор сведочанства, на северну страну, споља од завесе шатора. И додао је на њу хлебове приношења пред Господом, на начин како је заповедио Господ Мојсију. И поставио је свећњак у шатор сведочанства, на јужну страну шатора. И поставио је њене светиљке пред Господа, на начин на који је Господ заповедио Мојсију. И поставио је златни олтар у шатор сведочанства насупрот завесе, И запалио је на њему кадило од састава, као што је заповедио Господ Мојсију. И жртвеник приношења поставио је поред врата шатора.

Бројеви

1

И говорио је Господ Мојсију у пустињи Синајској, у шатору сведочанства, првог дана другог месеца, друге године по изласку њиховом из земље египатске, говорећи: Узмите почетак свега сабора Израиља према сродству, према кућама отаца њихових, према броју имена њихових, према главама њиховим. Сваки мушкарац од двадесет година и старији, сваки онај који излази у снази Израиља, прегледајте их са њиховом снагом, ти и Арон прегледајте их. И са вама ће бити по један од сваког племена, владари према домовима отаца ће бити.

И ово су имена људи који ће стајати са вама: од Рувима, Елисур, син Седиуров, Од Симеона, Саламиил, син Сурисадаја. Од Јуде, Насон, син Аминадабов. Од Исахара, Натанаил, син Согара, Од Завулоне, Елијаб, син Хелонов. Од синова Јосифових, од Ефрема, Елисама, син Емијудов. од Манасија, Гамалиил, син Фадасуров. Од Венијамина, Авидан, син Гадеонијев. Од Дана, Ахиезер, син Амисадаја. Од Асира, Фагаиел, син Екранов. Од Гада, Елисаф, син Рагуилов. Од Нефталија, Ахире, син Аинана. Ови су позвани скупштине, владари племена према њиховим породицама, хиљадници Израиља.

И узеше Мојсије и Арон ове људе који су позвани по имену. И сакупише сву скупштину првог дана другог месеца друге године, и уписивали су се према рођењима својим, према породицама својим, према броју имена својих, од двадесет година и навише, сваки мушкарац по глави, На

начин на који је заповедио Господ Мојсеју, тако су бројани у пустињи Синајској.

И постадоше синови Рувима, првенца Израиља, према сродству њиховом, према племенима њиховим, према кућама отаца њихових, према броју имена њихових, према глави њиховој, сви мушкарци од двадесет година и навише, сваки онај који излази у војску, Пописивање њихово из племена Рувимовог: четрдесет шест хиљада пет стотина. Синовима Симеона према њиховом сродству, према њиховим племенима, према кућама њихових отаца, према броју њихових имена, према њиховој глави, сви мушкарци од двадесет година старости и више, сваки онај који излази у снази, Бројање њихово из племена Симеоновог: педесет девет хиљада три стотине.

Синовима Јуде према њиховом сродству, према њиховим племенима, према кућама њихових отаца, према броју њихових имена, према њиховој глави, сви мушкарци од двадесет година и више, сваки онај који излази у војску, Попис њихов из племена Јуде, седамдесет четири хиљаде и шест стотина.

Синовима Исахара према породицама њиховим, према племенима њиховим, према кућама отаца њихових, према броју имена њихових, по глави, сви мушкарци од двадесет година и више, сви који излазе у војску, Пописивање њихово из племена Исахар, педесет четири хиљаде и четири стотине. Синовима Завулоне према сродству њиховом, према племенима њиховим, према кућама отаца њихових, према броју имена њихових, према глави њиховој, сви мушкарци од двадесет година и изнад, сваки онај који излази у снази,

Пописивање њихово из племена Завулоновог: педесет седам хиљада и четири стотине.

Синовима Јосифа, синовима Ефремовим, према њиховом сродству, према њиховим клановима, према кућама њихових отаца, према броју њихових имена, према њиховој глави, сви мушкарци од двадесет година и навише, сваки онај који излази у снази, Попис њихов из племена Ефремовог, четрдесет хиљада и пет стотина. Синовима Манасије према њиховом сродству, према њиховим племенима, према кућама њихових породица, према броју њихових имена, према њиховој глави, сви мушкарци, од двадесет година и навише, сваки онај који излази у снагу, Пописивање њихово из племена Манасијиног, тридесет две хиљаде и двеста. Синовима Венијамина према њиховом сродству, према њиховим клановима, према кућама њихових отаца, према броју њихових имена, према њиховој глави, сви мушкарци од двадесет година и навише, сваки онај који излази у војску, Њихово пописивање из племена Венијаминовог: тридесет пет хиљада и четири стотине. Синовима Гада према њиховом сродству, према њиховим племенима, према кућама њихових отаца, према броју њихових имена, по глави, сви мушкарци од двадесет година и више, сваки који излази у војску, Пописивање њихово из племена Гад: четрдесет пет хиљада шест стотина педесет.

Синовима Дана према њиховом сродству, према њиховим племенима, према кућама њихових породица, према броју њихових имена, према њиховој глави, сви мушкарци од двадесет година и навише, сваки онај који излази у војску, Попис њихов из племена Дан: шездесет две хиљаде и седам стотина. Синовима Асира према њиховом сродству, према

њиховим племенима, према кућама њихових породица, према броју њихових имена, према њиховој глави, сви мушкарци од двадесет година и навише, сваки онај који излази у снагу, Бројање њихово из племена Асир: четрдесет једна хиљада и пет стотина.

Синовима Нефталима према њиховом сродству, према њиховим клановима, према кућама њихових породица, према броју њихових имена, по глави, сви мушкарци од двадесет година и више, сваки који излази у војску, Попис њихов из племена Нефталимовог: педесет три хиљаде и четири стотине.

Ово је пописивање које су извршили Мојсије и Арон и поглавари Израиља, дванаест мушкараца, по један човек на једно племе, према племенима породичних кућа. И догодио се сав попис синова Израиља са њиховом снагом од двадесет година и више, сваки који излази да се бори у Израиљу шест стотина хиљада и три хиљаде и пет стотина педесет.

Али Левити из племена њихових породица нису били пребројани међу синовима Израиља. И Господ говори Мојсију, рекавши, Види, племе Леви нећеш пописати, и број њихов нећеш узети међу синовима Израиља. И ти постави Левите над шатором сведочанства, и над свим посудама његовим, и над свим што је у њему. Они ће носити шатор и све посуде његове, и они ће служити у њему, и около шатора ће утаборити се. И када се подиже шатор, Левити ће га оборити, а када се поставља шатор, они ће га подићи, и странац који се приближи нека умре. И табороваће синови Израиља, сваки човек у свом реду и сваки човек према свом вођству, са својом снагом. А Левити нека логорују наоколо шатора сведочанства,

и неће бити греха међу синовима Израиља. И Левити ће сами чувати стражу шатора сведочанства. И учинише синови Израиља према свему што заповеди Господ Мојсију и Арону, тако учинише.

2

И Господ говори Мојсију и Арону, рекавши, Човек држећи се свог реда, према барјацима, према кућама отаца својих, нека утаборе синови Израиља наспрам, околу шатора сведочанства нека утаборе синови Израиља. И они који логорују први према истоку, ред логора Јуде са њиховом силом, и владар синова Јудиних, Насон, син Аминадабов. Његова снага, они који су прегледани: седамдесет четири хиљаде шест стотина. И они који логорују поред племена Исахара, и владар синова Исахара, Натанаил син Согара. Његова снага, они који су прегледани, педесет четири хиљаде и четири стотине. И они који логорују поред племена Завулоновог, и владар синова Завулонових — Елијав, син Хелонов. Његова снага, они који су пребројани: педесет седам хиљада четири стотине. Сви прегледани из логора Јуде, сто осамдесет и шест хиљада и четири стотине, са својом снагом први ће кренути. Легије логора Рувима, према југу снага њихова, и владар синова Рувимових, Елисур, син Седиуров. Његова снага, они који су прегледани: четрдесет шест хиљада пет стотина. И они који логорују поред племена Симеона, и владар синова Симеона, Саламиил син Сурисадаја. Његова снага, они који су пребројани: педесет девет хиљада три стотине. И они који логорују поред њега, племе Гада, и владар синова Гада, Елисаф, син Рагуилов. Његова снага, они који су прегледани: четрдесет пет хиљада шест стотина педесет. Сви прегледани логора Рувима, сто педесет и једна хиљада и

четири стотине и педесет, са својом снагом ће кренути као други.

И подигнуће се шатор сведочанства и логор Левита усред логора; као што ће логоровати, тако ће и кренути, сваки држећи се према вођству. Ред логора Јефремовог од мора са њиховом снагом, и владар синова Јефремових, Јелисама, син Амијудов. Његова војска, они који су пребројани: четрдесет хиљада пет стотина.

И они који логорују поред племена Манасије, и владар синова Манасије, Гамалиил, син Фадасура. Његова снага, они који су пребројани, тридесет две хиљаде двеста. И они који логорују поред племена Венијаминовог, и владар синова Венијаминових, Авидан, син Гадеонијев. Његова снага, они који су прегледани, тридесет и пет хиљада и четири стотине. Сви прегледани из логора Ефраима, сто хиљада и осам хиљада и сто, са својом снагом, трећи ће кренути.

Ред логора Дана према северу са њиховом силом, и владар синова Данових, Ахијезер, син Амисадајев. Његова снага, они који су прегледани: шездесет две хиљаде седам стотина. И они који логорују поред њега, племе Асирово, и владар синова Асирових, Фагеил, син Екранов. Његова снага, они који су прегледани: четрдесет једна хиљада и пет стотина. И они који логорују поред племена Нефталим, и владар синова Нефталима, Ахире, син Аинанов. Његова снага, они који су пребројани: педесет три хиљаде четири стотине. Сви прегледани логора Дан, сто педесет седам хиљада шест стотина, последњи ће кренути према свом реду.

Ово је попис синова Израиља према домовима њихових отаца, сав попис логора са њиховим снагама, шест стотина хиљада и три хиљаде пет стотина педесет. Али Левити нису били бројани заједно са њима, као што је Господ наредио Мојсију. И учинише синови Израиља све колико заповеди Господ Мојсију, тако се утабориваху према реду њиховом, и тако полагаху сваки држећи се према родовима њиховим, према кућама отаца њихових.

3

И ово су поколења Арона и Мојсија, у дан када је Господ говорио Мојсију на гори Синај. И ово су имена синова Аронових: првенац Надаб, и Абиуд, Елеазар и Итамар. Ова су имена синова Аронових, свештеника помазаних, које су посветили да врше свештеничку службу. И умре Надаб и Авиуд пред Господом, доносећи они туђ огањ пред Господом у пустињи Синају, и деце не беше њима, и свештенствоваше Елеазар и Итамар са Ароном, оцем њиховим.

И Господ говори Мојсију, рекавши, Узми племе Леви и поставићеш их пред свештеника Арона, и они ће му служити. И чуваће његову стражу и стражу синова Израиља пред шатором сведочанства, да раде послове шатора. И чуваће све судове шатора сведочанства и стражу синова Израиља према свим пословима шатора. И даћеш Левите Арону и синовима његовим свештеницима, дати као дар, ови су мени од синова Израиља. И Арона и синове његове поставићеш над шатором сведочанства, и они ће чувати своје свештенство и све ствари према олтару и унутар завесе, а странац који дотакне умреће. И Господ говори Мојсију, рекавши, И ево, ја сам узео Левите из средине синова Израиља уместо сваког првенца који

отвара утробу од синова Израиља, откуп њихов ће бити, и Левити ће бити моји. Мени припада сваки првородни, јер у дан када сам поразио сваког првородног у земљи Египта, посветио сам себи сваког првородног у Израиљу, од човека до стоке — мени ће припадати, ја Господ.

И Господ говори Мојсију у пустињи Синај, говорећи, Разгледај синове Левија према кућама очева њихових, према племенима њиховим, свако мушко од месец дана и навише, разгледајте их. И обишли су их Мојсије и Арон по гласу Господа, на начин који им је Господ заповедио.

И ово су били синови Левија по њиховим именима: Гедсон, Кат и Мерари. И ово су имена синова Гедсона према њиховим родовима: Лобени и Семеји. И синови Каата према њиховим родовима: Амрам и Исаар, Хеврон и Озиил. И синови Мерарија према њиховим родовима: Моли и Муси. Ово су родови Левита према њиховим очинским домовима. Гедсону народ Лобенија и народ Семеија, ови народи Гедсона. Њихово пописивање према броју свих мушкараца од месец дана и навише, њихово пописивање, седам хиљада и пет стотина. И синови Гедсонови иза шатора ће логоровати поред мора. И владар куће породице народа Гедсона, Елисаф, син Даила. И стража синова Гедсона у шатору сведочанства: шатор и покривач, и покривач врата шатора сведочанства, и завесе дворишта, и завесу врата дворишта која је на шатору, и остатке свих његових дела.

Каату: народ Амрам један, и народ Исар један, и народ Хеврон један, и народ Озиел један. Ови су народи Каата, према броју. Сваки мушкарац од месец дана и више, осам хиљада шест стотина, чувајући стражу светиње. Племена

синова Каатових ће се утаборити са јужне стране шатора. И вођа куће очева народа Каата беше Елисафан, син Озилов.

И стража њихова је ковчег, и сто, и свећњак, и жртвеници, и судови светилишта којима служе, и покривач, и сва њихова дела. И владар над владарима Левита, Елеазар, син Арона свештеника, постављен да чува стражаре светих ствари. Мерарију народ Моолија и народ Мусија, ови су народи Мерарија. Њихово пописивање према броју, сваки мушкарац од месец дана и навише, шест хиљада и педесет. И вођа куће породица народа Мерарија, Суријел, син Авихаила, утабориће се са стране шатора према северу. Пописивање страже синова Мерарија: главице шатора, и преворнице његове, и стубове његове, и подножја његова, и све посуђе њихово, и дела њихова. и стубове дворишта околo, и основе њихове, и коље, и ужад њихове.

Они који логорују према лицу шатора сведочанства са истока, Мојсије и Арон и синови његови, чувајући стражу светиње за стражу синова Израилевих, а странац који додирне, умреће. Сав попис Левита, које су пописали Мојсије и Арон по гласу Господњем према њиховим племенима, све мушко од месец дана и више, двадесет и две хиљаде.

И рече Господ Мојсију говорећи: обиђи сваког првенца мушког од синова Израилевих од месец дана и више, и узмите број по имену. И узећеш Левите мени, ја Господ, уместо свих првенаца синова Израиља, и стоку Левита уместо свих првенаца у стоци синова Израиља. И посетио је Мојсије сваког првороднога међу синовима Израиља на начин на који је Господ заповедио. И постадоше сви првородни мушкарци према броју по имену од месец дана и више из њиховог

пописа двадесет две хиљаде двеста седамдесет и три. И Господ говори Мојсију, рекавши, Узми Левите уместо свих првородних синова Израела, и стоку Левита уместо њихове стоке, и Левити ће бити моји, ја Господ. И откуп двеста седамдесет и три који превазилазе број Левита од првородних синова Израиља, И узећеш пет сикала по глави, према светој дидрахми узећеш, двадесет обола чини сикал. И даћеш сребро Арону и синовима његовим, откуп оних који премашују међу њима. И узе Мојсије сребро откупа оних који су превазилазили откупљење Левита. Од првородних синова Израиља узео је сребро, хиљаду три стотине шездесет пет сикала, према светом сикалу. И дао је Мојсије откуп оних који су премашивали Арону и синовима његовим, по гласу Господњем, на начин како је заповедио Господ Мојсију.

4

И Господ говори Мојсију и Арону, говорећи, Узми главну тачку синова Каата из средине синова Левија, према родовима њиховим, према кућама отаца њихових, Од двадесет и пет година и више до педесет година, сваки онај који улази да служи, да обавља све послове у шатору сведочанства.

И ово су дела синова Каатових у шатору сведочанства, светиња над светињама. И ући ће Арон и синови његови, када се логор уклања, и скинуће завесу покривајућу, и покриће њом ковчег сведочанства, И ставиће на њега покривач од плаве коже, и ставиће на њега целу плаву одећу одозго, и провући ће мотке.

И на сто који је постављен пребациће на њега одећу сву пурпурну, и зделе, и кадионице, и чаше, и посуде за изливање

у којима излива, и хлебови који су непрестано на њему биће. И ставиће на њу скерлетну одежду, и покриће је плавим кожним покривачем, и провући ће кроз њу мотке. И узеће плаву одежду и покриће свећњак који светли, и његове светиљке, и његове усекаче, и његове судове за изливање, и све судове уља којима служе у њима. И убацити ће њу и све њене посуде у плави кожни покривач, и поставити ће је на носила. И на златни олтар покриће плаву одећу, и покриће га плавим кожним покривачем, и провући ће његове мотке.

И узеће све судове служитељске којима служе у њима у светињама, и ставиће их у плаву одежду, и покриће их плавим кожним покривачем, и метнуће их на мотке. И покривач ће ставити на жртвеник, и покриће га одеждом сву пурпурном. И они ће ставити на њега све судове којима служе на њему у њима, и кадионице, и виљушке за месо, и чаше, и покривач, и све судове жртвеника, и они ће раширити на њега кожни плави покривач, и они ће провући његове мотке, и они ће узети пурпурну одежду, и они ће покрити умиваоницу и његово подножје, и они ће ставити је у кожни плави покривач, и они ће ставити на мотке. И завршиће Арон и синови његови покривање светих ствари и свих светих посуда приликом подизања логора, и после тога ући ће синови Катови да их подижу, али неће дотаћи свете ствари да не умру; ово ће подизати синови Катови у шатору сведочанства.

Надзорник Елеазар, син Арона свештеника: уље светла, и кађење састава, и свакодневна жртва, и уље помазања, надзор целог шатора, и све што је у њему у светињи, у свим делима.

И Господ говори Мојсију и Арону, говорећи, Не уништите народ племена Каат из среде Левита. Ово учините њима, и

живеће и неће умрети, када се буду приближавали светињи над светињама: Арон и синови његови нека приступе и поставиће их сваког према његовом задужењу и не смеју ући да виде изненада свете ствари, и умреће.

И Господ говори Мојсију, рекавши, Узми попис синова Гедсонових, и њих по домовима отаца њихових, по породицама њиховим, Од двадесет пет година старости и изнад до педесет година старости преброј их, сваки онај који улази да служи, да чини своја дела у шатору сведочанства. Ово је служба народа Гедсона, да служе и носе. И подићи ће коже шатора и шатор сведочанства, и покривач његов, и плави покривач који је на њему одозго, и покривач врата шатора сведочанства, И завесе дворишта које су на шатору сведочанства, и преостало, и све судове служитељске којима служе у њима, учиниће. Према речима Арона и синова његових биће служба синова Гедсонових према свим службама њиховим и према свим радовима њиховим, и надгледаћеш их по имену све њихове терете. Ово је служба синова Гедсона у шатору сведочанства, и стража њихова је у руци Итамара, сина Арона свештеника.

Синове Мерарија према њиховим клановима, према кућама њихових породица, пребројте их. Од двадесет пет година и више до педесет година пребројте их, сваки који улази да служи послове у шатору сведочанства. И ово су чуварске дужности оних који подижу према свим радовима њиховим у шатору сведочанства: главице шатора, и преворнице, и стубови његови, и подножја његова, и покривало, и подножја њихова, и стубови њихови, и покривало врата шатора, и стубове дворишта унаоколо, и основе њихове, и стубове завесе капије дворишта, и основе

њихове, и коље њихове, и ужад њихову, и све посуде њихове, и све ствари за службу њихову; по именима прегледајте их, и све посуде чувања оних које они подижу. Ово је служба народа синова Мерарија у свим њиховим делима у шатору сведочанства под руком Итамара, сина Арона свештеника.

И посетио је Мојсије и Арон и владари Израиља синове Каата према њиховим родовима, према кућама њихових отаца, Од двадесет пет година навише до педесет година, сваки онај који улази да служи и ради у Шатору сведочанства. И догодило се да је њихово пописивање према њиховим родовима било две хиљаде седам стотина педесет. Ово је попис народа Каата, сви који служе у шатору сведочанства, како су пописали Мојсије и Арон по гласу Господњем, преко руке Мојсијеве.

И пребројани су синови Гедсонови према родовима њиховим, према домовима отаца њихових, Од двадесет пет година и више до педесет година, сваки који улази да служи и да обавља послове у Шатору сведочанства. И постало је пописивање њихово, према родовима њиховим, према кућама отаца њихових, две хиљаде шест стотина тридесет. Ово је попис народа синова Гедсонових, сви који су служили у шатору сведочанства, које су пописали Мојсије и Арон по гласу Господњем, преко руке Мојсијеве.

Пребројани су били и народ синова Мерарија према племенима њиховим, према кућама отаца њихових, Од двадесет пет година и навише до педесет година, сваки који улази да служи у пословима шатора сведочанства. И постало је пописивање њихово према родовима њиховим, према кућама отаца њихових, три хиљаде и двеста. Ово је попис

народа синова Мерарија, које пописаше Мојсије и Арон по гласу Господњем, преко Мојсија. Сви прегледани, које посетише Мојсије и Арон и поглавари Израиља, Левите, према родовима и према кућама отаца њихових, Од двадесет пет година и више до педесет година, сваки онај који улази у рад радова, и радови који се носе у шатору сведочанства. И постадоше пребројани осам хиљада пет стотина осамдесет. Гласом Господњим обишао их је руком Мојсијевом, човека по човека према њиховим делима и према ономе што они подижу, и пребројани су на начин који је Господ заповедио Мојсију.

5

И Господ говори Мојсију, рекавши, Наредити синовима Израиља, и нека пошаљу из логора све губаве, и све са течеем, и све нечисте на души. Од мушког до женског, пошаљите их ван логора, и неће оскрнавити своје логоре у којима ја бораве међу њима. И учинише тако синови Израиљеви, и изаслаше их напоље из логора, како говори Господ Мојсију, тако учинише синови Израиљеви.

И Господ рече Мојсију говорећи, Говори синовима Израиља, говорећи: човек или жена који би учинио било који од свих људских грехова, и превидевши превиди и сагреси — та душа, Исповедиће грех који је учинио, и вратиће преступ, главницу, и пети део његов додаће на њу, и вратиће ономе против кога је преступио. Ако но нема том човеку осветника, тако да му се врати преступ, преступ који се враћа Господу, свештенику ће припасти, осим овна измирења, кроз којег ће се измирити за њега.

И сви први плодови од свих светих ствари међу синовима Израиља, колико год да донесу Господу, свештенику ће припасти. И посвећене ствари сваког биће његове, а оно што човек да свештенику, њему ће припасти.

И Господ говори Мојсију, рекавши, Говори синовима Израиља и реци им: ако жена неког човека преступи и презревши га презре, И легне ли неко с њом постељу семена, и промакне из очију мужа њеног, и сакрије се, а она буде оскврњена, и сведока не беше с њом, и она не буде ухваћена, и дође на њега дух љубоморе и љубомори жену његову, а она је оскврњена, или дође на њега дух љубоморе и љубомори жену његову, а она није оскврњена, И човек ће водити жену своју к свештенику, и принеће дар за њу, десетину ефе јечменог брашна; неће излити на њега уље, нити ће ставити на њега тамјан, јер је то жртва љубоморе, жртва спомена, која доводи у сећање грех.

И свештеник ће је принети и поставити је пред Господа. И узеће свештеник чисту живу воду у земљаном суду, и од земље која се налази на тлу шатора сведочанства, и узевши је, свештеник ће убацити у воду. И поставиће свештеник жену пред Господом, и открити ће главу жене, и даће на њене руке жртву спомена, жртву љубоморе, а у руци свештеника биће вода укора овог проклетог. И заклети ће је свештеник, и рећи ће жени: ако није спавао неко са тобом, ако ниси преступила да будеш оскврњена под мужем твојим, невина буди од воде горке проклете ове. Ако но ти си прекршила будући удата, или си оскрнављена, и дао је неко постељу своју у теби, осим мужа твога, И заклинаће свештеник жену заклетвама овог проклетства, и рећи ће свештеник жени: да те Господ учини проклетством и заклетвом усред народа твог, када Господ

учини да бедро твоје отпадне и утроба твоја отече. И ући ће ова проклета вода у твој стомак да надује утробу и да отпадне твоје бедро, и рећи ће жена: нека буде, нека буде.

И свештеник ће написати ове клетве у књигу и избрисаће их у воду горке воде проклињања. И напојиће жену водом укора проклетом, и ући ће у њу вода проклета укора.

И узеће свештеник из руке жене жртву ревности, и поставиће жртву пред Господом, и принеће је ка олтару. И узеће свештеник од жртве спомен њен и принесеће га на жртвеник, и после овога напојиће жену водом. И биће, ако је оскрнављена и побегне од мужа њеног, и уђе у њу вода укора проклета, надуће јој трбух и отпашће јој бедро, и биће жена проклетство народу свом. Ако пак није оскрнављена жена, и чиста је, и невина ће бити и зачеће семе. Ово је закон о ревности када удата жена прекрши и оскврни се. Или човек који, ако дође на њега дух ревности и ревнује жену његову, и постави жену његову пред Господом, и учини њој свештеник сав овај закон, И невин ће бити тај човек од греха, а она жена ће понети свој грех.

6

И Господ говори Мојсију рекавши: Говори синовима Израиља, И рећи ћеш њима: човек или жена који би велико заветовао завет да посвети чистоту Господу, Од вина и јаког пића очистиће се, и сирће од вина и сирће од јаког пића неће пити, и ништа што се производи од грозђа неће пити, и свеже грозђе и сушено грозђе неће јести све дане завета свог, Од свега што постаје од винове лозе, вино од кожица грозђа до семенке грозђа, неће јести све дане очишћења. Бритва неће

доћи на његову главу док се не испуне дани које је заветовао Господу, свет ће бити негујући косу главе све дане завета Господу, На сваку умрлу душу неће ући, ни на оца ни на мајку И на брату и на сестри, неће се оскврнити на њима када умру, јер је завет Бога његовог на њему, на глави његовој.

Све дане своје молитве биће свет Господу. Ако ли ко умре на њему изненада, одмах ће бити оскрнављена глава завета његовог, и обријаће главу своју у који дан буде очишћен, у седми дан биће обријан. И осмог дана донеће две грлице или два младунчета голубова свештенику, на врата шатора сведочанства.

И учиниће свештеник једну за грех и једну за жртву паљеницу, и очистиће за њега свештеник за оно чим је сагрешио у погледу душе, и посветиће главу његову у онај дан којим је посвећен био Господу дане завета, И принесеће јагње једногодишње за преступ, и дани они пређашњи биће неразумни, јер је оскврњена глава завета његовог.

И ово је закон оног који се заветовао: у који дан испуни дане завета свог, донеће сам код врата шатора сведочанства. И принесеће дар свој Господу: јагње једногодишње беспрекорно, једно за жртву паљеницу, и јагње једногодишње, једно беспрекорно за грех, и овна једног беспрекорног за спасење, и корпу беквасног хлеба од fine брашна, хлебове мешане у уљу и беквасне погаче помазане у уљу, и жртву њихову и принос њихов. И свештеник ће принети пред Господа и учиниће за грех његов и жртву паљеницу његову. И овна ће учинити жртвом спасења Господу на корпи пресних хлебова, и учиниће свештеник жртву његову иливење његово. И обријаће се онај који је учинио завет поред врата шатора

сведочанства главу свог завета, и положиће косе на ватру која је под жртвом спасења.

И свештеник ће узети кувано раме од овна, и један бесквасни хлеб из корпе, и један бесквасни колач, и ставиће их на руке оног који је учинио завет, након што обрије свој завет. И приносиће их свештеник као покривач пред Господом, свето ће бити свештенику на грудима покривача и на рамену уклањања, и после тога пиће заветовани вино. Ово је закон оног који је положио завет, који би заветовао Господу дар свој Господу о завету свом, одвојено од онога што би нашла рука његова, према снази завета његовог који би заветовао према закону чистоте.

И Господ говори Мојсију, рекавши, Говори Арону и синовима његовим, говорећи: овако ћете благосиљати синове Израиља, говорећи њима, Да те благослови Господ и да те чува. Да засија Господ лице своје на тебе и да те помилује. Нека подигне Господ лице своје на тебе и да ти мир. И они ће поставити моје име на синове Израела, и ја, Господ, ћу их благословити.

7

И догодило се оног дана када је Мојсије завршио да подигне шатор, и помазао га је, и посветио га је, и све његове судове, и жртвеник, и све његове судове, и помазао их је, и посветио их је. И принесоше владари Израиља, дванаест владара домова отаца њихових, ови владари племена, ови који су стајали над пописом. И донесоше свој дар пред Господа: шест покривених кола и дванаест волова, по једна кола од два поглавара и по једно теле од сваког, и донесоше

их пред шатор. И рекао Господ Мојсију говорећи, Узми од њих, и они ће бити за служитељске радове шатора сведочанства, и даћеш их Левитима, свакоме према његовој служби. И узевши Мојсије кола и волове, даде их Левитима. И две запреге и четири вола даде синовима Гедсоновим према њиховим службама. И четири кола и осам волова даде синовима Мерарија према њиховим службама, кроз Итамара, сина Арона свештеника. И синовима Каатовим није дао, јер имају ствари за служење светиње, на раменима ће их носити.

И владари принесоше дарове за посвећење жртвеника, у дан када га је помазао, и владари принесоше своје дарове пред жртвеником. И рече Господ Мојсију: По један владар дневно ће приносити своје дарове за посвећење жртвеника.

И онај који је приносио свој дар првог дана био је Насон, син Аминадабов, владар племена Јудиног. И донео је дар свој: једну сребрну чинију, тежине сто тридесет сикала, једну сребрну зделу од седамдесет сикала према светом сикалу, обе пуне белог брашна замешеног у уљу за жртву. Кадионицу једну од десет златника, пуну тамјана. Теле једно из говеда, овна једног, јагње једно једногодишње за жртву паљеницу. и једног јарца из коза за грех. И у жртву спасења јунице две, овнова пет, јараца пет, јагњаца једногодишњих пет. Ово је дар Насона, сина Аминадавовог.

Другог дана донео је Натанаил, син Согаров, владар племена Исахаровог. И донео је свој дар: једну сребрну чинију, тежине сто тридесет сикала, једну сребрну зделу од седамдесет сикала према светом сикалу, обе пуне белог брашна мешаног у уљу за жртву. Кадионицу једну од десет златника, пуну тамјана. Једно теле из говеда, једног овна,

једно једногодишње јагње за жртву паљеницу, и једног јарца из коза за грех. И у жртву спасења јунице две, овнова пет, јараца пет, јагњаца једногодишњих пет; ово је дар Натанаила, сина Согаровог.

Трећег дана владар синова Завулонових, Елијав, син Хелонов. Дар његов: сребрна чинија једна, тежине сто тридесет, сребрна здела једна од седамдесет сикала према светом сикалу, обе пуне белог брашна замешеног у уљу за жртву, Кадионицу једну од десет златника, пуну тамјана. Теле једно из говеда, овна једног, јагње једно једногодишње за жртву паљеницу. и једног јарца из коза за грех. И у жртву спасења јунице две, овнова пет, јараца пет, јагњаца једногодишњих пет, ово дар Елијава, сина Хелона.

Четвртог дана вођа синова Рувимових, Елисур, син Седиуров. Дар његов: сребрна чинија једна, тежине сто тридесет, сребрна здела једна од седамдесет сикала према светом сикалу, обе пуне белог брашна замешеног у уљу за жртву, Кадионицу једну од десет златника, пуну тамјана. Теле једно из говеда, овна једног, јагње једно једногодишње за жртву паљеницу. и једног јарца из коза за грех. И у жртву спасења јунице две, овнова пет, јараца пет, јагњаца једногодишњих пет. Ово је дар Елисура, сина Седиура.

Петог дана вођа синова Симеонових, Саламиил, син Сурисадаја. Дар његов: сребрна чинија једна, тежине сто тридесет, сребрна здела једна од седамдесет сикала према светом сикалу, обе пуне белог брашна помешаног у уљу за жртву. Кадионицу једну од десет златника, пуну тамјана. Теле једно из говеда, овна једног, јагње једно једногодишње за жртву паљеницу. и једног јарца из коза за грех. И у жртву

спасења две јунице, пет овнова, пет јараца, пет једногодишњих јагњица, ово је дар Саламиила, сина Сурисадаја.

Шестог дана владар синова Гадових, Елисаф син Рагуелов. Дар његов: сребрна чинија једна, тежине сто тридесет, сребрна здела једна од седамдесет сикала према светом сикалу, обе пуне белог брашна замешеног у уљу за жртву. Кадионицу једну од десет златника, пуну тамјана. Теле једно из говеда, овна једног, јагње једно једногодишње за жртву паљеницу. и једног јарца из коза за грех. И у жртву спасења јунице две, овнова пет, јараца пет, јагњаца једногодишњих пет. Ово је дар Елисафа, сина Рагуиловог.

Седмог дана владар синова Ефремових, Елисама, син Емиудов. Дар његов: сребрна чинија једна, тежине сто тридесет, сребрна здела једна од седамдесет сикала према светом сикалу, обе пуне белог брашна замешеног у уљу за жртву. Кадионицу једну од десет златника, пуну тамјана. Теле једно из говеда, овна једног, јагње једно једногодишње за жртву паљеницу. и једног јарца из коза за грех. И у жртву спасења јунице две, овнова пет, јараца пет, јагњаца једногодишњих пет. Ово је дар Елисама, сина Емиуда.

Осмог дана владар синова Манасијиних, Гамалиил син Фадасуров. Дар његов: сребрна чинија једна, тежине сто тридесет, сребрна здела једна од седамдесет сикала према светом сикалу, обе пуне белог брашна мешаног у уљу за жртву. Кадионицу једну од десет златника, пуну тамјана. Теле једно из говеда, овна једног, јагње једно једногодишње за жртву паљеницу. и једног јарца из коза за грех, И у жртву

спасења јунице две, овнова пет, јараца пет, јагњаца
једногодишњих пет. Ово је дар Гамалиила, сина Фадасуровог.

Деветог дана владар синова Венијаминових, Авидан син
Гадеонијев. Дар његов, једна сребрна чинија, тежине сто
тридесет, једна сребрна здела, седамдесет сикала према
светом сикалу, обоје пуне белог брашна замешеног у уљу за
жртву, Кадионицу једну од десет златника, пуну тамјана. Теле
једно из говеда, овна једног, јагње једно једногодишње за
жртву паљеницу. и једног јарца из коза за грех. И у жртву
спасења јунице две, овнова пет, јараца пет, јагњица
једногодишњих пет, ово дар Авидана, сина Гадеонија.

Десетог дана владар синова Данових, Ахизер, син
Амисадајев. Дар његов: сребрна чинија једна, тежине сто
тридесет сикала, сребрна здела једна од седамдесет сикала
према светом сикалу, обе пуне белог брашна замешеног у уљу
за жртву. Кадионицу једну од десет златника, пуну тамјана.
Теле једно из говеда, овна једног, јагње једно једногодишње за
жртву паљеницу. и једног јарца из коза за грех. И у жртву
спасења јунице две, овнова пет, јараца пет, јагњаца
једногодишњих пет, ово дар Ахизера, сина Амисадаја.

Једанаестог дана владар синова Асирових, Фагеил, син
Ехранов. Његов дар: једна сребрна чинија, тежине сто
тридесет, једна сребрна здела од седамдесет сикала према
светом сикалу, обе пуне белог брашна замешеног у уљу за
жртву. Кадионицу једну од десет златника, пуну тамјана. Теле
једно из говеда, овна једног, јагње једногодишње једно за
жртву паљеницу. и једног јарца из коза за грех. И у жртву
спасења: јунице две, овнова пет, јараца пет, јагњаца
једногодишњих пет. Ово је дар Фагеила, сина Ехрана.

Дванаестог дана владар синова Нефталимових, Ахире, син Аинанов. Дар његов: сребрна чинија једна, тежине сто тридесет, сребрна здела једна од седамдесет сикала према светом сикалу, обе пуне белог брашна мешаног у уљу за жртву. Кадионицу једну од десет златника, пуну тамјана. Једно теле из говеда, једног овна, једно једногодишње јагње за жртву паљеницу. и једног јарца из коза за грех. И у жртву спасења: јунице две, овнова пет, јараца пет, јагањац једногодишњих пет. Ово је дар Ахире, сина Аинана.

Ово је посвећење олтара у дан када га је помазао, од владара синова Израиља: зделе сребрне дванаест, чаше сребрне дванаест, кадионице златне дванаест. Тридесет и сто сикала чаша једна, и седамдесет сикала здела једна, све сребро судова две хиљаде и четири стотине сикала, по светом сикалу. Кадионице златне, дванаест пуних тамјана, све злато кадионица, сто двадесет златника. Сва говеда за жртву паљеницу: дванаест јунаца, дванаест овнова, дванаест једногодишњих јагањаца, и њихове жртве, и њихова лива, и дванаест јараца од коза за грех. Сва говеда за жртву спасења: јунице двадесет четири, овнови шездесет, јарци шездесет једногодишњи, јагањци шездесет једногодишњи беспрекорни. Ово је посвећење олтара, након испуњења његових руку и након његовог помазања.

Када је Мојсије улазио у шатор сведочанства да говори њему, он је чуо глас Господа који је говорио ка њему одозго са престола милости, који је на ковчегу сведочанства, између два херувима, и говорио је ка њему.

И Господ говори Мојсију, рекавши: Говори Арону, И рећи ћеш њему: Када поставиш светиљке са једне стране према свећњаку, седам светиљки ће давати светлост. И учинио је тако Арон, са једне стране према лицу свећњака запалио је светиљке његове, као што је заповедио Господ Мојсију, И ова је конструкција свећњака: чврста, златна, стабло њено и љиљани њени, цела чврста, према облику који је Господ показао Мојсију, тако је направио свећњак.

И Господ говори Мојсију рекавши, Узми Левите из средине синова Израиља и очисти их. И тако ћеш учинити њима њихово очишћење: попрскаћеш их водом очишћења, и бритва ће доћи на све њихово тело, и опраће своје одеће, и биће чисти.

И узеће теле једно из говеда, и за њега жртву од белог брашна замешеног у уљу, и теле једногодишње из говеда узећеш за грех. И доведићеш Левите пред шатор сведочанства, и сабраћеш сав збор синова Израиља, И доведићеш Левите пред Господа, и синови Израиља положиће своје руке на Левите, И Арон ће одвојити Левите као дар пред Господом од синова Израиља, и они ће бити ту да раде дела Господња. А Левити ће положити руке на главе телаца, и учинићеш једног за грех, и једног у жртву паљеницу Господу, да очистиш за њих.

И поставићеш Левите пред Господа, и пред Арона, и пред синове његове, и вратићеш их као дар пред Господа, И одвојићеш Левите из средине синова Израиља, и биће моји. И после овога ући ће Левити да раде послове у шатору сведочанства, и очистићеш их, и представићеш их пред Господом. зато што су ови дати мени као дар из средине

синова Израиља, уместо свих првородних који отварају сву утробу из синова Израиља, узео сам их за себе. Зато што је мени свако првородно међу синовима Израиља, од људи до стоке, оног дана када сам ударио свако првородно у земљи Египта, посветио сам их себи. И узех Левите уместо свих првородних у синовима Израиља. И вратио сам Левите као дар дате Арону и синовима његовим из средине синова Израиља, да раде радове синова Израиља у шатору сведочанства и да измирују за синове Израиља, и неће бити међу синовима Израиља оног који се приближава светињама.

И учинише Мојсије и Арон и сва скупштина синова Израиљевих Левитима као што заповеди Господ Мојсију о Левитима, тако учинише њима синови Израиљеви. И очистили су се Левити и опрали су одежде, и Арон их је дао као принос пред Господом, и Арон је очистио за њих да их освети. И после ових ствари ушли су Левити да врше своју службу у шатору сведочанства пред Ароном и пред његовим синовима, као што је Господ заповедио Мојсију о Левитима, тако су им учинили.

И Господ говори Мојсију, рекавши, Ово је о Левитима: од двадесет и пет година и више, ући ће да служе у шатору сведочанства, И од педесет година одступиће од службе и неће више радити. И служиће брат његов у шатору сведочанства да чува стражу, али дела неће радити, тако ћеш учинити Левитима у њиховим стражама.

9

И говорио је Господ Мојсију у пустињи Синајској у другој години, пошто су они изашли из земље египатске, у првом

месецу, говорећи: Рекох, и нека синови Израиља чине пасху по његовом часу, Четрнаестог дана првог месеца увече учинићеш то према временима, према његовом закону и према његовом тумачењу учинићеш то. И говорио је Мојсије синовима Израиља да чине пасху четрнаестог дана месеца у пустињи Синаја. Као што заповеди Господ Мојсију, тако учинише синови Израиља.

И дођоше људи који беху нечисти на души човека, и не могаху учинити пасху у дану ономе, и приступише пред Мојсија и Арона у ономе дану. И рекоше они људи њему: Ми смо нечисти због душе човека, зар дакле да изостанемо да принесемо дар Господу у његово време међу синовима Израиља? И рече им Мојсије: Станите ту, и слушаћу шта заповеда Господ о вама. И Господ говори Мојсију, рекавши, Говори синовима Израиља, говорећи: човек, ма који човек, који ако постане нечист на души човека, или на путу далеко од вас, или у поколењима вашим, и учиниће пасху Господу у другом месецу, у четрнаестом дану, То ће га учинити увече, јешће га са бесквасним хлебом и горким травама. Неће оставити од њега до јутра, и кост неће сломити од њега, према закону пасхе учиниће га. И човек који, ако је чист и није на далеком путу, а закасни да учини пасху, истребиће се она душа из свог народа, јер није принео дар Господу у његово време; тај човек ће понети свој грех. Ако но приђе вама дошљак у вашој земљи и учини пасху Господу према закону пасхе и према његовој уредби, учиниће је, један закон биће за вас и за дошљака и за домороца земље.

И на дан када је постављен шатор, облак је покрио шатор, кућу сведочанства, и увече је на шатору било као облик ватре до јутра. Тако је било непрестано: облак ју је покривао дању, а

облик огња ноћу. И када се облак подигао од шатора, после тога су полазили синови Израилјеви, и на месту где би стао облак, ту су се утабориле синови Израилјеви. Према заповести Господа ће се утаборити синови Израилја, и према заповести Господа ће кренути. Све дане у које облак засењује шатор, утабориће се синови Израилја. И када се облак задржи над шатором више дана, синови Израилја ће чувати чување Божје и неће кренути. И биће кад облак покрива шатор извесан број дана, по гласу Господњем ће се утаборити, и по заповести Господњој ће кренути. И биће кад постане облак од вечери до јутра, и подигне се облак ујутру, и кренуће дању или ноћу. Месец дана преовлађујућег облака који засењује над њом, утабориће се синови Израилја и неће отићи. Зато ће по заповести Господњој кренути, стражу Господњу су чували по заповести Господњој у руци Мојсијевој.

10

И Господ говори Мојсију, рекавши: начини себи две сребрне трубе, Коване ћеш их начинити, и биће ти за сазивање скупштине и за подизање логора. И ти ћеш трубити у њима, и биће сакупљена сва скупштина на вратима шатора сведочанства. Ако пак у једној затрубе, приступиће ка теби сви владари, вође Израилја. И затрубићете сигнал, и кренуће оне које логорују на истоку. И затрубићете други сигнал, и кренуће логори који логорују на југу, и затрубићете трећи сигнал, и кренуће логори који логорују поред мора, и затрубићете четврти сигнал, и кренуће логори који логорују према северу; сигналом ће затрубити при њиховом поласку. И када сакупите скуп, трубите, али не са знаком. И синови Аронови, свештеници, ће трубити у трубе, и биће вам то вечан закон за поколења ваша. Ако но изађете у рат у вашој земљи

против непријатеља који су вам се супротставили, и затрубите у трубе, бићете спомењани пред Господом и бићете спасени од ваших непријатеља. И у данима радости ваше, и на празницима вашим, и на младинама вашим, трубите трубама на жртвама паљеницама и на жртвама мирница ваших, и биће вам то спомен пред Богом вашим, ја Господ Бог ваш.

И догодило се друге године, другог месеца, двадесетог дана, да се облак подигао од шатора сведочанства. И подигоше синови Израиља са залихама својим у пустињи Синај, и стаде облак у пустињи Фаран. И подигоше се први због гласа Господњег преко Мојсија.

И подигоше ред логора синова Јуде први са силом њиховом, и над силом њиховом Насон, син Аминадабов. И на челу војске племена синова Исахарових, Натанаило син Согаров. И на снази племена синова Завулонових, Елијав, син Хелонов. И они ће срушити шатор, и кренуће синови Гедсона и синови Мерарија који носе шатор.

И подигоше ред логора Рувимовог са војском његовом, и над војском његовом Елисур, син Седиуров. И над силом племена синова Симеонових, Саламиил, син Сурисадаја. И над снагом племена синова Гадових, Елисаф, син Рагуилов. И синови Каатови ће поћи носећи свете ствари, и подићи ће шатор када стигну. И подићи ће ред логора Ефрема са њиховом снагом, и над њиховом снагом Елисама, син Смиудов.

И над војском племена синова Манасијиних, Гамалило син Фадасуров. И над силом племена синова Венијаминових, Авидан, син Гадеонијев. И подићи ће ред логора синова Дана,

последњи од свих логора, са својом силом, и на челу њихове силе Ахизер, син Амисадаја. И на снази племена синова Асирових, Фагеил син Екранов. И над снагом племена синова Нефталимових, Ахире син Аинанов. Ово су војске синова Израела, и они кренуше са својом снагом.

И рече Мојсије Оваву, сину Рагуила Мадиданитина, зету Мојсија: Одлазимо ми у место које рече Господ: Ово ћу дати вама. Дођи са нама, и добро ћемо ти учинити, јер Господ говори добра о Израиљу. И рече му: Нећу ићи, него у земљу моју и к роду мом. И рече: Не остављај нас, јер си био с нама у пустињи, и бићеш међу нама као старешина. И биће ако поћеш с нама, и биће она добра која би Господ учинио нама, и добро ћемо ти учинити.

И они подигоше из планине Господње пут од три дана, и ковчег завета Господњег ишао је пред њима пут од три дана да им извиди одмор. И догодило се приликом подизања ковчега, и рече Мојсије: Устани, Господе, и нека буду расејани непријатељи Твоји, нека побегну сви који Те мрзе. И у одмору рече: Врати се, Господе, хиљаде миријада у Израиљу. И облак постаде засењујући над њима дању, када су се подизали из логора.

11

И народ је гунђао зло пред Господом, и Господ је чуо, и разгневио се гневом, и разгорела се међу њима ватра од Господа, и прождрла је неки део логора. И народ је викао према Мојсију, и Мојсије се молио Господу, и ватра је престала. И назвао се име тог места Пожар, јер се распламсао у њима од Господа. И мешовити који беху међу њима

пожелеше жељу, и севши плакаше и синови Израиља, и рекоше: Ко ће нас нахранити месом? Сетили смо се рибе коју смо јели у Египту бесплатно, и краставаца, и диња, и празилука, и лука, и белог лука. Сада је душа наша сасвим сува, ништа осим мане пред нашим очима. А мана је као семе коријандра, и изглед њен је као изглед кристала. И народ је путовао, и сакупљали су, и млели су то у млину, и тукли су у ступи, и кували су то у лонцу, и чинили су од тога колаче, и задовољство његово је било као укус колача од уља. И када би роса сишла на логор ноћу, силажаше мана на њу.

И Мојсије је чуо њихов плач по њиховим родовима, сваког на његовим вратима, и Господ се веома разгневио гневом, и пред Мојсијем беше зло. И рече Мојсије Господу: Зашто си злостављао слугу свог, и зашто нисам нашао милост пред Тобом, да си ставио терет овог народа на мене? Нисам ја у угроби носио сав овај народ, нити сам их ја родио. Зашто ми кажеш: узми га у своја недра, као што дојиља носи дојенче, у земљу коју си заклео њиховим оцима? Од куда мени меса да дам свему овом народу? Зато што плачу преда мном, говорећи: дај нам меса да једемо. Нећу моћи сам да носим овај народ, јер ми је ова ствар претешка. Ако ли тако чиниш према мени, убиј ме одмах, ако сам нашао милост код тебе, да не видим своју патњу.

И рече Господ Мојсију: Сакупи ми седамдесет мужева од старешина Израиља, које сам ти знаш, јер су они старешине народа и писари, и доведи их к шатору сведочанства, и стајаће тамо са тобом. И сићи ћу доле и говорићу тамо са тобом, и узећу од духа који је на теби и ставићу га на њих, и помоћи ће ти са теретом народа, и нећеш га носити сам ти једини. И народу ћеш рећи: посветите себе за сутра, и јешћете месо, јер

сте плакали пред Господом говорећи: ко ће нас нахранити месом, јер нам је било добро у Египту. И даће Господ вама да једете месо, и јешћете месо. Нећете јести један дан, нити два, нити пет дана, нити десет дана, нити двадесет дана, До месец дана јешћете, док не изађе из ваших ноздрва, и биће вам на мучнину, јер нисте послушали Господа који је међу вама, и плакали сте пред њим говорећи: зашто смо изашли из Египта? И рече Мојсије: Шест стотина хиљада пешака је народ међу којима сам ја, а ти си рекао: Месо ћу дати њима да једу, и јешће месец дана. Неће ли овце и волови бити заклани за њих, и бити им довољно? Или ће сва риба мора бити сакупљена за њих, и бити им довољно? И рече Господ Мојсију: Зар рука Господња неће бити довољна? Сада ћеш знати хоће ли те стићи моја реч или не.

И изашао је Мојсије и говорио је народу речи Господње, и сакупио је седамдесет људи од старешина народа, и поставио их је око шатора. И сиђе Господ у облаку и говори њему, и узе од духа који беше на њему и стави га на седамдесет мужева старешина. А кад почину дух на њима, пророковаше и више не наставише. И остадоше два мужа у логору, име једноме Елдад, и име другоме Модад, и почину на њима дух, и ови беху од записаних, и не дођоше ка шатору, и пророковаше у логору. И притрчавши, млади човек јави Мојсију и рече говорећи: Елдад и Модад пророкују у логору. И одговори Исус, син Навин, који је стајао поред Мојсија, изабрани, и рече: Господару Мојсије, заустави их. И рекао је Мојсије њему: Зар си љубоморан због мене? Ко би дао да сав народ Господњи буду пророци, када Господ даје свог духа на њих? И Мојсије отиде у логор, он и старешине Израиља.

И дух изађе од Господа и донесе препелице од мора, и баци их на логор на удаљености од дана хода одавде и дана хода одавде, околу логора, у висини од два лакта од земље. И уставши народ цео дан, и целу ноћ, и цео дан следећи, сакупише препелице; онај који је сакупио мало, сакупио је десет мера, и охладише себи хлађења околу логора. Месо још беше у њиховим зубима пре него што нестане, и Господ се разгневи на народ, и Господ удари народ ударцем веома великим. И назвао се име тог места Грбови жеље, јер су тамо сахранили народ који је желео. Од Грбова жеља народ је кренуо у Асирот, и народ је био у Асироту.

12

И говорила је Маријам и Арон против Мојсија због жене Етиопљанке коју је узео Мојсије, јер је узео жену Етиопљанку. И рекоше: Зар је Господ говорио само Мојсију? Зар није и нама говорио? И Господ је чуо. И човек Мојсије беше најкротији од свих људи који су били на земљи. И рече Господ одмах Мојсију и Арону и Маријама: Изађите вас троје у шатор сведочанства. И изашла су тројица у шатор сведочанства, и сиђе Господ у стубу облака, и стаде на вратима шатора сведочанства, и позвани су Арон и Маријам, и изашли су обоје. И рекао је њима: Чујте моје речи. Ако постане пророк ваш Господу, у виђењу ћу му се открити, и у сну ћу му говорити. Није тако слуга мој Мојсије, у целом дому мом веран је. Уста према устима говорићу њему, у облику, а не кроз загонетке, и славу Господа видео је, па зашто се нисте уплашили да говорите против мог слуге Мојсија? И гнев Господњи дође на њих, и Он отиде. И облак се одступио од шатора, и ево Маријам губава као снег, и Арон погледа на Маријам, и ево, губава. И рекао је Арон Мојсију: Молим те,

господару, не приписуј нам грех, јер смо поступали незнајући, јер смо згрешили. Нека не постане као смрт, као побачај који излази из утробе мајке и прождире половину њеног меса. И викао је Мојсије ка Господу говорећи: Боже, молим те, исцели је. И рече Господ Мојсију: Ако би отац њен пљујући је испљунуо у лице, зар не би била посрамљена седам дана? Нека буде одвојена седам дана изван логора, и после тога ући ће.

И Маријам је била одвојена изван логора седам дана, и народ није кренуо док Маријам није била очишћена.

И после ових ствари народ је кренуо из Асирота и утаборио се у пустињи Фарана.

13

И Господ рече Мојсију говорећи: пошаљи људе, И нека извиде земљу Хананејаца, коју ја дајем синовима Израиља у посед; човека једног по племену, по родовима отаца њихових послаћеш их, сваког вођу од њих.

И послао је Мојсије њих из пустиње Фаран по гласу Господњем; сви ови људи беху вође синова Израиљевих. И ово су имена њихова, од племена Рувимовог, Самуило, син Захуров. Од племена Симеона, Сафат, син Сурија. Од племена Јуда, Халеб, син Јефонијев. Од племена Исахар, Игал, син Јосифов. Од племена Ефрема, Аусе, син Навијин. Од племена Венијаминовог, Фалти, син Рафуов. Племена Завулоне, Гудиел, син Судија. Од племена Јосифа, од синова Манасијиних, Гади, син Сусијин. Од племена Дана, Амиел, син Гамалијев. Од племена Асира, Сатур, син Михаилов. Од

племена Нефталимовог, Наби, син Сабијев. Од племена Гада, Гудиел, син Макија. Ово су имена људи које је Мојсије послао да уходе земљу, и Мојсије је назвао Аусија, сина Навијевог, Исусом.

И послао их је Мојсије да извиде земљу Ханан, и рекао им је: Идите горе овом пустињом, и ићи ћете горе у планину, И видећете земљу каква је, и народ који је настањен на њој, да ли је јак или слаб, да ли су малобројни или многобројни. И каква је земља у којој ови седе на њој, да ли је добра или зла, и какви су градови у којима ови настањују, да ли су утврђени или неутврђени. И каква је земља, родна или неплодна, има ли у њој дрвећа или не, и истрајавши узећете од плодова земље. А дани су били дани пролећа, претече грожђа.

И отишавши горе, уходише земљу од пустиње Син до Роова, улазећих у Емат. И отишли су горе према пустињи, и отишли су даље до Хеврона, и тамо су били Ахиман, и Сесси, и Теламин, потомци Енакови, а Хеврон је саграђен седам година пре Таниса у Египту. И дођоше до долине грожђа и уходише је, и исекоше одатле грану и грозд винограда један на њему, и понесоше га на моткама, и од нарова и од смокава. И то место они назваше Долина грозда, због грозда који посекоше одатле синови Израиља. И вратили су се одатле, пошто су истражили земљу, после четрдесет дана.

И отишавши, дођоше ка Мојсију и Арону и ка свој заједници синова Израиља у пустињу Фаран Кадис, и одговорише њима и свој заједници, и показаше плод земље. И испричали су му и рекли: Дошли смо у ту земљу у коју си нас послао, земљу која тече млеко и медом, и ово је њен плод. Али зато што је смео народ који настањује њу, и градови су

утврђени, ограђени, веома велики, и род Енаков смо видели тамо. И Амалик настањује у земљи према југу, а Хетејац, Евејац, Јевусејац и Аморејац настањују у планинској области, а Хананејац настањује поред мора и поред реке Јордана. И Халев утиша народ према Мојсију и рече му: Не, него ћемо отићи горе и наследићемо је, јер ћемо моћи против њих. И људи који су заједно отишли са њим рекоше: Не идемо горе, јер не можемо отићи горе према том народу, јер је јачи од нас. И изнесоше запрепашћујући извештај о земљи коју беху уходили синовима Израиља, говорећи: Земља коју прођосмо да је уходимо јесте земља која прождире своје становнике, и сав народ који видесмо у њој су људи веома високи. И тамо смо видели дивове, и били смо пред њима као скакавци, али тако смо и били пред њима.

14

И подигавши глас сав збор, плакао је народ целу ону ноћ. И роптали су на Мојсија и Арона сви синови Израиља, и рекла им је сва заједница: Да смо умрли у земљи египатској, или у овој пустињи да смо умрли, и зашто нас Господ уводи у ову земљу да паднемо у рату? Жене наше и деца наша биће на пљачку, сада је дакле боље вратити се у Египат. И рекоше један другом: Да поставимо вожда и да се вратимо у Египат. И падоше Мојсије и Арон ничице пред целом скупштином синова Израиљевих.

Јошуа, син Навин, и Халев, син Јефонијин, који су били међу онима што су извидели земљу, раздреше своје хаљине, И рекоше свој скупштини синова Израиља, говорећи: Земља коју смо истражили добра је веома, веома. Ако нас Господ изабере, увешће нас у ову земљу и даће је нама, земљу која

тече млеком и медом. Али од Господа не постајте одметници, ви пак не бојте се народа земље, јер су они храна за вас, јер је време отишло од њих, а Господ је у нама, не бојте се њих.

И рече сва скупштина да их каменују камењем, и слава Господња показа се у облаку на шатору сведочанства свим синовима Израилља. И рече Господ Мојсију: Докле ће ме провоцирати овај народ? И докле ми неће веровати упркос свим знацима које сам учинио међу њима? Ударићу их смрћу и уништићу их, и учинићу тебе и кућу оца твог великим народом, много већим од овог. И рече Мојсије Господу: Чуће Египат да си снагом својом извео овај народ из њега. Али и сви они који настанују ову земљу чули су да си ти Господ у овом народу, који се очи у очи видиш, Господе, и твој облак стоји над њима, и у стубу облака ти идеш пред њима дању, и у стубу ватре ноћу. И уништићеш народ овај као једног човека, и рећи ће народи који су чули твоје име, говорећи, Због тога што Господ није могао да уведе овај народ у земљу коју им је заклео, положио их је у пустињи. И сада нека буде уздигнута снага твоја, Господе, онако како си рекао говорећи: Господ трпељив и обилан у милости и истинит, узима беззакоња и неправде и грехе, али чишћењем неће очистити кривог, враћајући грехе очева на децу до трећег и четвртог поколења. Опрости грех овом народу према великој милости твојој, као што си милостив био према њима од Египта до сада.

И рекао је Господ Мојсију: Милостив сам им према твојој речи. Али живим ја и живуће име моје, и испуниће слава Господа сву земљу. Зато сви људи који су видели славу моју и знаке које сам учинио у Египту и у пустињи, и искушавали су ме десети пут, и нису слушали глас мој, Заиста неће видети земљу коју сам заклео њиховим оцима, али деца њихова која

су са мношвом овде, колико год не знају добро ни зло, сви млађи неискусни, њима ћу дати земљу, а сви који су ме провоцирали неће је видети. А дечак мој Халеб, зато што је други дух у њему и следио ме, увешћу га у земљу у коју је тамо ушао, и семе његово наследиће је. А Амалек и Хананејац настањују у долини; сутра окрените се натраг и кренете у пустињу, путем Црвеног мора.

И рече Господ Мојсију и Арону говорећи, До када ову злу скупштину? Роптање синова Израиља које они роптају пред мношвом, које ропташе о вама, чуо сам. Рекао сам им: Живим ја, каже Господ, заиста, на начин на који сте говорили у моје уши, тако ћу вам учинити. У овој пустињи пашће ваши удови, и сва ваша посета, и ваши избројани од двадесет година и више, колико год да су роптали на мене. Ако ћете ви ући у земљу на коју сам испружио руку своју да вас на њој населим, осим Халева, сина Јефонијиног, и Исуса, сина Навиног. И ту децу, за коју сте рекли да ће бити у пљачки, ја ћу их увести у ту земљу, и они ће наследити ту земљу од које сте ви одустали. И удови ваши пашће у овој пустињи. А синови ваши ће лутати у пустињи четрдесет година и носиће ваш блуд, док се не сатру удови ваши у пустињи, Према броју дана колико сте уходили земљу, четрдесет дана, дан за годину, носићете грехе ваше четрдесет година, и познаћете гнев срдње моје. Ја Господ говорио сам, заиста ћу тако учинити овој злој скупштини која се окупила против мене: у овој пустињи биће уништени и тамо ће умрети.

И људи које је Мојсије послао да уходе земљу, дошавши, роптали су против ње пред скупштином, износећи зле речи о земљи, И умрли су људи који су говорили зло против земље у рани пред Господом. И Исус, син Навин, и Халев, син

Јефонијин, остали су живи од оних људи који су отишли да уходе земљу. И Мојсије је говорио ове речи свим синовима Израиљевим, и народ је веома жалио.

И уставши рано ујутру отишли су на врх планине, говорећи: Ево, ми ћемо отићи на место које је рекао Господ, јер смо згрешили. И рече Мојсије: Зашто преступате реч Господа? Неће вам поћи за руком. Не идите горе, јер Господ није са вама, и пашћете пред лицем ваших непријатеља. Зато што су Амалик и Хананејац тамо пред вама, и пашћете од мача, јер сте се одвратили не слушајући Господа, и Господ неће бити с вама. И приморавши, отидоше горе на врх планине, а ковчег завета Господњег и Мојсије не покренуше се из логора. И сиђе Амалик и Хананејац који је настањен у оној планини, и окренуше их, и посекоше их до Ермана, и вратише се у логор.

15

И рекао је Господ Мојсију говорећи: Говори синовима Израиља, И рећи ћеш њима: Кад уђете у земљу вашег становања коју ја дајем вама, И учинићеш паљенице Господу, целопаљеницу или жртву, да увеличаш завет, или према добровољном, или на вашим празницима, да учиниш мирис благоухања Господу, ако заиста од говеда или од оваца. И принеће онај који приноси дар свој Господу жртву белог брашна, десетину ефе, замешену у уљу, у четвртини ина. И вино за изливање, четвртину ина, учинићете на целопаљеници или на жртви; једном јагњету учинићеш толико, принос мирис благоухања Господу. И овну, када га приносите као жртву паљеницу или као жртву, приложићете жртву белог брашна две десетине умешеног у уљу, трећину

ина, И вино за пролиће, трећину хина, принећете као мирис угодан Господу.

Ако ли учините од волова жртву паљеницу или жртву да испуните завет, или жртву захвалну Господу, и донеће на теле жртву белог брашна, три десетине помешаног у уљу, половину ина. И вино за возлијање, половину ина, као принос мириса благоухања Господу.

Овако ћеш учинити са једним телетом, или са једним овном, или са једним јагњетом од оваца или од коза, Према броју оних које учините, тако ћете учинити сваком појединачно, према њиховом броју.

Сваки домородац ће овако приносити такве приношења као мирис благоухања Господу. Ако пак дошљак међу вама дође у вашу земљу, или ко би постао међу вама у вашим поколењима, и учини принос мирис благоухања Господу, на који начин чините ви, тако ће учинити збор Господу.

Један закон биће за вас и за дошљаке који настањују међу вама, закон вечни за поколења ваша, као ви, тако и дошљак биће пред Господом. Један закон ће бити и једно право ће бити за вас и за странца који борави међу вама.

И Господ говори Мојсију, рекавши, Говори синовима Израиља и реци им: Када будете улазили у земљу у коју вас ја уводим, И биће кад једете ви од хлебова земље, одвојићете принос као прилог Господу, првине теста вашег. Хлеб ћете одвојити као принос, као принос са гумна, тако ћете га одвојити, Првине теста вашег даћете Господу као принос кроз поколења ваша.

Кад год прегрешите и не извршите све ове заповести које је Господ говорио Мојсију, као што је заповедио Господ вама руком Мојсијевом, од дана када је заповедио Господ вама и даље у ваша поколења, И биће, ако се из очију скупштине догоди ненамерно, сва скупштина ће принети једно беспрекорно теле из говеда као жртву паљеницу, у мирис пријатног мириса Господу, и жртву овога и налив његов према уредби, и једног јарца из коза за грех. И свештеник ће извршити очишћење за сву заједницу синова Израиља, и опростиће им се, јер је ненамерно, и они су донели свој дар као принос Господу за грехе своје пред Господом, за своје ненамерне грехе. И опростиће се целој скупштини синова Израиља и дошљаку који пребива међу вама, јер је целом народу ненамерно.

Ако једна душа сагреша ненамерно, принеће једну годишњу козу за грех. И свештеник ће очистити душу која је згрешила ненамерно и која је згрешила ненамерно пред Господом, да је очисти. Домороцу међу синовима Израиља и дошљаку који пребива међу њима биће један закон, ко ако учини ненамерно.

И душа која чини у руци охолости, било од домородаца или од дошљака, Бога овај изазива, истребиће се она душа из народа њеног, Зато што је реч Господа презрео и заповести његове расуо, уништиће се та душа, грех њен је у њој.

И били су синови Израиља у пустињи и нашли су човека који је купио дрва на дан суботе. И привели су га они који су га нашли како скупља дрва на дан суботе Мојсију и Арону, и пред сву скупштину синова Израиљевих. И ставише га у стражу, јер не беху одлучили шта да учине с њим. И Господ

рече Мојсију говорећи: Нека буде усмрћен тај човек, нека га сва заједница камењује камењем. И извела га је сва скупштина изван логора, и каменовала га је сва скупштина камењем изван логора, као што је заповедио Господ Мојсију.

И рече Господ Мојсију говорећи, Говори синовима Израиља и рећи ћеш им: нека начине себи ресе на скутовима одећа својих за поколења своја, и ставићете на ресе скутова конач плави. И биће вама у ресама, и видећете их, и сећаћете се свих заповести Господњих, и чинићете их, и нећете се окретати за мислима вашим и очима вашим којима се курвате за њима, да бисте се сећали и чинили све заповести моје. И бићете свети Богу свом. Ја сам Господ Бог ваш који сам вас извео из земље египатске, да будем ваш Бог, ја Господ Бог ваш.

16

И говорио је Коре, син Исаара, сина Каата, сина Левија, и Датан и Авирон, синови Елијава, и Аун, син Фалета, сина Рувима, И устали су пред Мојсеја, и мушкарци од синова Израиља, педесет и двеста, вође скупштине, сазвани на савет, и мушкарци именовани. Саставили су се против Мојсија и Арона, и рекли су: Доста вам је, јер сва заједница, сви су свети, и међу њима је Господ, па зашто се уздигете изнад заједнице Господње? И кад је Мојсије то чуо, паде ничице. И говорио је Кореју и целој његовој скупштини, говорећи: Посетио је и познао Бог оне који су његови и свете, и довео их је к себи, и које је изабрао за себе, довео их је к себи. Ово учините, узмите себи кадионице, Кореју и свој његовој заједници, И ставите на њих ватру, и ставите на њих кад пред Господом сутра, и биће човек кога је изабрао Господ овај свет; нека вам буде довољно,

синови Левијеви. И рече Мојсије Кореју: Слушајте ме, синови Левијеви! Није ли вам ово мало, што је Бог Израиља одвојио вас из скупштине Израиља и приближио вас себи да служите службе шатора Господњег и да стојите пред шатором да им служите? И приведи те и сву браћу твоју, синове Левијеве, са тобом, а ви тражите и да свештенствујете? Тако ти и сав збор твој окупљен пред Богом, а Арон ко је да мрмљате против њега?

И послао је Мојсије да позове Датана и Абирона, синове Елијабове, и они рекоше: Нећемо доћи. Није ли мало то што си нас извео у земљу у којој тече млеко и мед, да нас убијеш у пустињи, па још и владаш над нама? Владару, зар си ти нас увео у земљу у којој тече млеко и мед и дао си нам у наследство поља и винограде? Зар би извадио очи оним људима? Нећемо ићи горе. И ожалостио се Мојсије веома, и рекао Господу: не обазри се на њихову жртву, нисам узео ништа пожељно од њих, нити сам наудио икоме од њих. И рече Мојсије Кореју: Освети своју заједницу и будите спремни пред Господом ти и Арон и они сутра, И узмите сваки своју кадионицу, и ставићете на њих тамјан, и принећете пред Господом сваки своју кадионицу, педесет и двеста кадионица, и ти и Арон сваки своју кадионицу.

И узе сваки своју кадионицу, и поставише на њих ватру, и метнуше на њих кад, и стадоше код врата шатора сведочанства Мојсије и Арон. И сабрао је Коре на њих сву своју скупштину код врата шатора сведочанства, и показала се слава Господња целој скупштини. И Господ говори Мојсију и Арону, рекавши, Одвојите се из средине ове скупштине, и истребићу их одједном. И падоше на своје лице и рекоше: Боже, Боже духова и сваког тела, ако један човек сагреша, зар

ће гнев Господњи бити на цео збор? И Господ говори Мојсију, рекавши, Говори скупштини, говорећи: повуците се около од скупштине Корејеве.

И устао Мојсије и отишао ка Датану и Авирону, и отишли су заједно с њим сви старешине Израиља. И говорио је скупштини говорећи: Одвојите се од шатора ових оштрих људи и не додирујте ништа од свега што је њихово, да не изгинете заједно са њима у свим њиховим гресима. И одступише од шатора Кореја унаоколо, а Датан и Авирон изиђоше и стајаху поред врата шатора својих, и жене њихове, и деца њихова, и пртљак њихов.

И рекао је Мојсије: По овоме ћете познати да ме је Господ послао да учиним сва ова дела, а не од себе. Ако ови умру према смрти свих људи, ако и њихово посећење буде према испитивању свих људи, Господ ме није послао. Али или у виђењу ће показати Господ, и отворивши земља уста своја прогутаће их, и куће њихове, и шаторе њихове, и све колико је њима, и сићи ће живи у ад, и знаћете јер разгневише људи ови Господа.

Како је престао да говори све ове речи, пукла је земља испод њих. И отворила се земља и прогутала их, и куће њихове, и све људе који су били са Корејем, и стоку њихову. И сиђоше они и све што је њихово живо у ад, и покри их земља, и изгибоше из средине сабора. И сав Израил који беше около њих побеже од гласа њиховог, јер говораху: Да не прождре и нас земља. И ватра је изашла од Господа и прождрла двеста педесет људи који су приносили кадионицу.

И рече Господ Мојсију, И према Елеазару, сину Арона свештеника, узмите бронзане кадионице из средине спаљених, и ову туђу ватру расеј тамо, јер су посветили кадионице ових грешника њиховим душама, И учини их плоче коване покривач олтару, јер су принесене пред Господом и освећене су, и постале су знак синовима Израиља. И узео је Елеазар, син Арона свештеника, бронзане кадионице које су принели спаљени, и додали су их као облогу олтару. Споменик синовима Израиља, да не би приступио ниједан странац који није из семена Ароновог да положи кад пред Господом, и неће бити као Кореј и збор његов, као што је говорио Господ преко Мојсија њему.

И заропташе синови Израиља сутрадан на Мојсија и Арона, говорећи: Ви убисте народ Господњи. И догодило се када се окупљала скупштина против Мојсија и Арона, и појурили су на шатор сведочанства, и ево покрио га је облак, и показала се слава Господња. И ушли су Мојсије и Арон пред шатор сведочанства. И Господ говори Мојсију и Арону, рекавши, Одступите из средине ове скупштине, и уништићу их одједном, и падоше ничице. И рече Мојсије Арону: узми кадионицу и стави на њу ватру са жртвеника, и баци на њу кад, и однеси брзо у логор, и очисти их, јер је изишла срдња од лица Господњег, почео је да уништава народ. И узе Арон као што му говораше Мојсије, и отрча у скупштину, и већ беше почела пошаст у народу, и стави кад и очисти за народ. И стао је између мртвих и живих, и пошаст је престала. И постадоше мртви у помору четрнаест хиљада и седам стотина, осим мртвих због Кореја. И вратио се Арон према Мојсију на врата шатора сведочанства, и престала је пошаст.

И Господ говори Мојсију, рекавши, Говори синовима Израиља и узми од њих штап, штап према кућама очева, од свих владара њихових, према кућама очева њихових, дванаест штапова, и име сваког од њих напиши на штапу. И име Аарона напиши на штапу Левија, јер је један штап према племену дома отаца њихових који ће дати. И ставићеш их у шатор сведочанства, насупрот сведочанства, где ћу се теби тамо открити. И биће да ће човек кога изаберем, његов штап проклијати, и уклонићу од себе роптање синова Израиља којим они роптају на вас.

И говорио је Мојсије синовима Израиља, и дали су му сви њихови владари штап, по један штап сваком владару, према кућама њихових отаца, дванаест штапова, а Аронов штап је био међу њиховим штаповима. И Мојсије положи штапове пред Господом у шатору сведочанства. И догодило се следећег дана да уђоше Мојсије и Арон у шатор сведочанства, и гле, проклијао је штап Аронов за кућу Левијеву, и изнео је изданак, и процветао је цветове, и произвео је орахе. И изнесе Мојсеј све штапове испред Господа ка свим синовима Израиља, и видеше, и узне сваки свој штап.

И рече Господ Мојсију: Одложи штап Аронов пред сведочанствима на чување, као знак синовима непослушних, и нека престане роптање њихово од мене, и неће умрети. И учинише Мојсије и Арон, као што заповеди Господ Мојсију, тако учинише. И рекоше синови Израиља Мојсију говорећи: Ево, изједени смо, изгинусмо, уништени смо. Сваки онај који додирује шатор Господа умире, да ли ћемо до краја умрети?

И рече Господ Арону говорећи: ти и синови твоји и кућа оца твога ћете понети грехе светих ствари, и ти и синови твоји ћете понети грехе свештенства вашег. И браћу своју, племе Левијево, народ оца свога, приведи к себи, и нека ти се придруже, и нека ти служе, и ти и синови твоји с тобом пред шатором сведочанства. И чуваће стражу твоју и стражу шатора. Осим према светим судовима и према жртвенику неће приступити, и неће умрети ни ови ни ви. И они ће бити придодати теби, и они ће чувати стражарења шатора сведочанства према свим служењима шатора, и странац неће приступити теби. И чуваћете стражу светих ствари и стражу олтара, и неће бити гнева међу синовима Израиља. И ја сам узео вашу браћу Левите из средине синова Израиља као дар дат Господу, да служе службе у шатору сведочанства. И ти и синови твоји са тобом чуваћете ваше свештенство, према сваком начину олтара, и оно што је изнутра завесе, и служићете службе као дар вашег свештенства, и странац који се приближава умреће.

И говорио је Господ Арону: Ево, ја сам вам дао чување првина од свега што је мени освећено од синова Израиљевих; теби сам их дао у част, и синовима твојим после тебе, као вечни закон. И ово нека буде вама од освећених светих ствари приношења, од свих дарова њихових и од свих жртава њихових, и од сваког преступа њиховог и од свих грехова њихових, колико год враћају мени од свих светих ствари – теби ће бити и синовима твојим. У Светињи над светињама јешћете их; сваки мушкарац јешће их, ти и синови твоји; свето ће бити теби.

И ово ће вама бити од првина њихових дарова, од свих приношења синова Израиља. Теби сам их дао, и синовима

твојим, и кћерима твојим са тобом, као вечни закон. Сваки чист у твојој кући јешће их.

Све првине уља, и све првине вина, првине жита њиховог, колико год да дају Господу, теби сам их дао. Све првине које су у њиховој земљи, колико год донесу Господу, биће твоје, сваки чист у твојој кући јешће их.

Све посвећено међу синовима Израиља биће твоје. И свако отварање утробе од сваког тела, колико год приносе Господу, од човека до стоке, теби ће припасти, али првенци људи биће откупљени откупом, и првенце нечисте стоке откупићеш. И откуп његов, од месец дана старости, процена је пет сикала, према светом сикалу који има двадесет обола. Осим прворођене телади и прворођених оваца и прворођених коза нећеш откупити, света су, и крв њихову ћеш пролити на олтар, и масноћу ћеш принети као принос за мирис благоухања Господу.

И то месо ће бити теби, као и грудно парче од приношења и као десна рука, теби ће бити. Свако приношење од светих ствари, колико год да одвоје синови Израиља Господу, дао сам теби и твојим синовима и твојим кћерима са тобом, вечни закон; завет вечне соли јесте пред Господом, теби и твојем семену са тобом.

И говорио је Господ Арону: у њиховој земљи нећеш наследити, и део неће бити теби међу њима, јер сам ја твој део и твоје наследство међу синовима Израиља.

И синовима Левијевим, ево, дао сам сваки десетак у Израиљу као наследство, уместо њихових служби које они

врше као службу у Шатору сведочанства. И неће више синови Израиља приступати шатору сведочанства да узму смртоносан грех. И служиће Левит сам службу шатора сведочанства, и они ће узети грехе њихове, закон вечни у поколења њихова, и усред синова Израиља неће наследити наследство. Зато сам десетине синова Израиља, колико год да одвоје Господу као принос, дао Левитима у наследство; због тога сам рекао њима: међу синовима Израиља неће наследити наследство.

И Господ говори Мојсију, рекавши, И Левитима ћеш говорити и рећи ћеш им: ако примите од синова Израиља десетак који сам вам дао од њих у наслеђе, и ви ћете одвојити од њега принос Господу, десетак од десетка. И урачунаће се вама ваши прилози као жито са гумна и прилог из каце. Тако ћете и ви одвојити их од свих прилога Господњих, од свих десетака ваших, колико год примите од синова Израиљевих, и даћете од њих прилог Господу Арону свештенику. Од свих ваших дарова одвојићете принос Господу, или од свих првина освећену ствар од њега. И рећи ћеш њима: Кад одузмете првине од њега, урачунаће се Левитима као род са гумна и као род из каце. И једите га на сваком месту, ви и ваши домови, јер је ово ваша плата уместо ваших служби у шатору сведочанства. И нећете примити због тога грех, ако одвојите прве плодове од њега, и свете ствари синова Израела нећете оскрнавити, да не умрете.

19

И Господ говори Мојсију и Арону, говорећи, Ово је одредба закона коју је заповедио Господ, говорећи: говори синовима Израиља, и нека узму теби јуницу црвену,

беспрекорну, која нема на себи мрљу, и на коју није стављен јарам. И даћеш је свештенику Елеазару, и извешће је изван логора на чисто место, и заклаће је пред њим. И узеће Елеазар од крви њене и покропиће пред лицем шатора сведочанства од крви њене седам пута. И они ће је спалити пред њим, и кожу и месо њено и крв њену са балегом њеном спалиће. И свештеник ће узети кедрово дрво и исоп и скерлет, и баћиће их у средину спаљивања јунице.

И свештеник ће опрати своје одежде и окупати своје тело водом, и после тога ући ће у логор, и свештеник ће бити нечист до вечери. И онај који је спаљује опраће своју одећу и окупаће своје тело, и биће нечист до вечери. И чист човек ће сакупити пепео јунице и ставиће га изван логора на чисто место, и биће за скупштину синова Израилља за чување; вода прскања, очишћење је. И онај који сакупља пепео јунице опраће одећу своју и нечист ће бити до вечери, и биће синовима Израилља и дошљацима који бораве вечан закон.

Онај који додирује умрлог сваке душе човека, биће нечист седам дана. Овај ће бити очишћен трећег дана и седмог дана, и биће чист, али ако не буде очишћен трећег дана и седмог дана, неће бити чист. Сваки онај који додирује умрлог од душе човека, ако умре и не очисти се, оскврњио је шатор Господа, уништиће се она душа из Израилља, јер вода прскања није прскана на њега, нечист је, још је нечистоћа његова у њему. И ово је закон: ако човек умре у кући, сви који улазе у кућу и све што је у кући биће нечисто седам дана. И сваки отворени суд који нема покривач, нечист је. И сваки који би дотакао на пољу убијеног или мртвог или људску кост или гроб, седам дана ће бити нечист.

И узеће они за нечистог од пепела спаљеног очишћења, и излиће на њега воду живу у суд. И узеће исоп и замочиће га у воду човек чист, и покропиће кућу и судове и душе, колико год их буде тамо, и онога који је дотакао људску кост, или рањеног, или умрлог, или гроб. И покропиће чисти на нечистог у трећи дан и у седми дан, и очистиће се у седми дан, и опраће своје одеће, и окупаће се водом, и нечист ће бити до вечери. И човек који би био оскврњен и не би био очишћен, биће уништена она душа из средине скупштине, јер је осквернио свете ствари Господње, јер вода прскања није била прскана на њега, нечист је. И биће вама вечна уредба, и онај који прска воду очишћења опраће своје одеће, и онај који дотакне воду очишћења биће нечист до вечери. И све чега се дотакне нечист, биће нечисто, и душа која дотиче, биће нечиста до вечери.

20

И дошли су синови Израела, сва заједница, у пустињу Син у првом месецу, и народ је остао у Кадешу, и тамо је умрла Маријам и тамо је сахрањена. И није било воде за скупштину, и окупише се против Мојсија и Арона. И народ је грумбао према Мојсију, говорећи: Да смо умрли у уништењу браће наше пред Господом! И зашто сте извели скупштину Господњу у ову пустињу да убијете нас и нашу стоку? И зашто ово? Извели сте нас из Египта да дођемо на ово зло место, место где се не сеје, нема смокава, нема винове лозе, нема шипака, нити има воде за пиће.

И дође Мојсије и Арон од лица скупштине на врата шатора сведочанства, и падоше ничице, и показа се слава Господња према њима. И Господ говори Мојсију, рекавши,

Узми свој штап и сакупи скупштину, ти и Арон, брат твој, и говорите стени пред њима, и она ће дати своје воде, и изнећете им воду из стене, и напојићете скупштину и њихову стоку. И узе Мојсије штап који беше пред Господом, као што заповеди Господ. И сакупи Мојсије и Арон скупштину пред стеноу, и рече им: Чујте ме, непослушни! Зар из ове стене да вам изведемо воду? И подигавши Мојсије руку своју, удари стеноу штапом двапут, и изађе много воде, и пи збор и стока њихова. И рекао је Господ Мојсију и Арону: Зато што нисте веровали да ме посветите пред синовима Израиља, због тога нећете ви увести ову скупштину у земљу коју сам дао њима. Ово је вода Противљења, јер су синови Израиља били ружени пред Господом, и Он је посвећен међу њима.

И послао је Мојсије гласнике из Кадиса цару Едома, говорећи: ово говори брат твој Израил, ти знаш сав труд који нас је нашао. И сиђоше оци наши у Египат, и борависмо у Египту многе дане, и Египћани злостављаху нас и оце наше. И ми викасмо ка Господу, и Господ чу глас наш, и пославши анђела извео нас из Египта, и сада смо у граду Кадишу на делу граница твојих. Проћи ћемо кроз твоју земљу, нећемо пролазити кроз поља, нити кроз винограде, нити ћемо пити воду из твоје јаме, ићи ћемо краљевским путем, нећемо скретати ни десно ни лево, док не прођемо твоје границе. И рече му Едом: Нећеш проћи кроз моју земљу, а ако покушаш, изаћи ћу против тебе у рату. И говоре му синови Израиља: Поред планине ћемо проћи, ако ли пијемо од твоје воде ја и моја стока, даћу ти накнаду, али то није ништа, поред планине ћемо проћи. Али он рече: нећеш проћи кроз мене, и изиђе Едом у сусрет њему са великом војском и са јаком руком. И Едом није хтео да дозволи Израиљу да прође кроз његове

границе, и Израилъ је одступио од њега. И отишли су из Кадеса, и дошли су синови Израилеви, сав збор, на гору Ор.

И рекао је Господ Мојсију и Арону на планини Ор, на границама земље едомске, говорећи: Нека буде додат Арон свом народу, јер нећете ући у земљу коју сам дао синовима Израела, зато што сте ме изазвали на води увреде. Узми Арона и Елеазара, сина његовог, и изведи их на гору Ор пред целом скупштином. И свуци Арона одежду његову и обуци Елеазара, сина његовог, и Арон, придодат, нека умре тамо. И учинио је Мојсије како му је заповедио Господ, и извео га је на гору Ор, пред целом скупштином, И свуче Арона одежде његове, и обуче их Елеазар, сина његовог, и умре Арон на врху планине, и сиђе Мојсије и Елеазар са планине. И видела је сва заједница да је умро Арон, и плакали су Арона тридесет дана, сав дом Израилев.

21

И чуо је хананејски краљ Арад, који настањује крај пустиње, да је Израилъ дошао путем Атарейна, и ратовао је против Израилъа, и узео је од њих заробљенике као плен. И помоли се Израилъ Господу и рече: Ако ми предаш овај народ под руку, уништићу њега и његове градове. И чуо је Господ глас Израилъа и предао је Хананејца под његову власт, и посветио га је уништењу њега и његове градове, и назвали су име тог места Проклетство.

И отишавши из Ора планине путем на море црвено, обишли су земљу Едом, и обесхрабрио се народ на путу. И говорио је народ против Бога и против Мојсија, говорећи: Зашто ово? Извео си нас из Египта да нас убијеш у пустињи,

јер нема хлеба нити воде, а душа наша се гнуша на овом безвредном хлебу. И Господ је послао у народ змије убице, и оне су уједале народ, и умро је велики број синова Израилевих. И дошавши народ к Мојсију, говорили су: Згрешили смо, јер смо говорили против Господа и против тебе. Помоли се, дакле, Господу, и нека уклони од нас змију. И помолио се Мојсије Господу за народ, и рече Господ Мојсију: направи себи змију и стави је на знак, и биће ако змија уједе човека, сваки уједени који је видиживеће. И направио је Мојсије змију од бронзе, и поставио ју је на знак, и догодило се кад би змија уједала човека, и погледао би на змију од бронзе, и живео би.

И синови Израиља отишли су и утаборили се у Овоту. И подигавши се из Овота, утаборише се у Ахалгају с оне стране у пустињи која је према Моаву, на истоку сунца. И одатле отишли су и утаборили се у долину Заред. И одатле пошавши, утабориле су се с оне стране Арнона у пустињи, која се пружа од граница Аморејаца, јер је Арнон граница Моаба, између Моаба и Аморејаца. Због тога се каже у књизи: Рат Господњи запалио је Зоов и поточе Арнона. И поставио је те бујице да насели Ер, и придодато је границама Моава.

И одатле бунар, овај бунар за који рече Господ Мојсију: Сабери народ, и даћу им воду да пију. Тада је Израил певао ову песму на бунару: почните њему бунар, Ископаше га владари, исклесаше га цареви народа у њиховом царству, у њиховом владању. И од бунара у Мантанаеин, и од Мантанаеин у Наалиил, и од Наалиил у Вамот, и од Вамот у Јанин, која је у равници Моав, од врха исклесаног, који гледа према пустињи.

И послао је Мојсије старешине ка Сиону, цару Аморејаца, с мирољубивим речима, говорећи, Проћи ћемо кроз твоју земљу, ићи ћемо путем, нећемо скренути ни у поље ни у виноград, Нећемо пити воду из твог бунара, ићи ћемо краљевским путем док не пређемо твоје границе. И не даде Сион Израилу да прође кроз његове границе, и сакупи Сион сав свој народ, и изиђе да се бори против Израилу у пустињи, и дође у Јасу, и поређа се против Израилу. И удари га Израил оштрицом мача, и узеше у посед земљу његову од Арнона до Јавока, до синова Амонових, јер Јазир је граница синова Амонових. И узе Израил све ове градове, и насели се Израил у свим градовима Аморејаца, у Есевону и у свим градовима који граниче с њим. Јер Есевон је град Сиона, краља Аморејаца, и он је ратовао против краља Моава раније, и узели су сву његову земљу, од Ароира до Арнона. Због овога рећи ће загонеткари: дођите у Есевон, да се сагради и припреми град Сион, Јер ватра је изашла из Хеседона, пламен из града Сихона, и прождрла је до Моава, и прогутала стубове Арнона. Јао теби, Моабе, пропао је народ Камошев, предати су синови њихови да буду сачувани, и кћери њихове као заробљенице цару Аморејаца Сиону. И семе њихово ће погинути, Есевон до Дајвона, и жене још распалише ватру на Моаву.

Настанио се Израил у свим градовима Аморејаца. И послао је Мојсије да извиди Јазир, и заузеше га, и села његова, и изгнаше Аморејца који је настањивао тамо. И вративши се, отишли су горе путем у Васан, и изашао је Ог, цар Васана, у сусрет њима, и сав његов народ у рат у Едраин. И рече Господ Мојсију: Не бој се њега, јер сам га предао у твоје руке, и сав његов народ, и сву његову земљу, и учинићеш му као што си учинио Сиону, цару Аморејаца, који је живео у

Есевону. И удари га и синове његове и сав народ његов, тако да није оставио ниједног преживелог, и наследише земљу његову.

22

И синови Израиља, пошто су кренули, утабориле се на западу Моаба поред Јордана према Јерихону. И видевши Балак, син Сепфоров, све што је учинио Израил Аморејцу, И Моав се веома плашио народа зато што су били многобројни, и Моав је осећао гађење од синова Израиља. И рече Моав савету старешина Мадијама: Сада ће ова скупштина излизати све око нас, као што теле лиже зелену траву са поља. А Валак, син Сепфоров, беше краљ Моава у оно време. И послао је амбасадоре ка Валааму, сину Веоровом, у Фатуру, који је на реци земље синова народа његовог, да га позову, говорећи: Ево, народ је изашао из Египта, и ево, покрио је лице земље, и овај седи држећи се мене. И сада дођи овамо и проклети ми овај народ, јер је овај јак или ми, ако можемо да ударимо неке од њих и избацићу их из земље, јер знам да су благословени они које ти благословиш, и проклети су они које ти проклинеш. И отишао је савет старешина Моаба и савет старешина Мадијама, и гатања су била у њиховим рукама, и дошли су ка Валааму и рекли су му речи Валака. И рече им: Преноћите овде ноћ, и одговорићу вам ствари које би Господ говорио мени, и остадоше кнезови моавски код Валаама.

И дође Бог к Валаму и рече му: Шта ови људи код тебе? И рече Валаам Богу: Валак, син Сепфоров, цар моавски, послао их је к мени говорећи: Ево, народ је изашао из Египта и покрио изглед земље, и овај седи крај мене, и сада дођи да ми га проклинеш, ако ћу можда моћи да га ударим и да га истерам

из земље. И рекао је Бог Валааму: нећеш ићи са њима, нити ћеш проклети народ, јер је благословен. И уставши Валаам ујутру, рече владарима Валака: Одлазите ка господару вашем, не пушта ме Бог да идем са вама. И владари Моава устадоше и дођоше ка Валаку, и рекоше: Валаам не жели да иде с нама.

И Балак додаде још да пошаље више владара, и часнијих од ових. И дођоше ка Валааму и рекоше му: Ово говори Валак, син Сепфоров: молим те, не оклевај да дођеш к мени.

Поштено ћу те почастити, и учинићу ти шта год кажеш, и дођи да ми проклнеш овај народ. И одговорио је Валаам и рекао кнезовима Валака: ако ми Валак да пуну кућу своју сребра и злата, нећу моћи да прекршим реч Господа Бога, да учиним то мало или велико у уму свом. И сада останите овде и ви ову ноћ, и знаћу шта ће Господ још говорити мени. И дође Бог ка Валаму ноћу и рече му: ако су ови људи дошли да те позову, устани и иди с њима, али ћеш чинити само оно што ти ја кажем.

И уставши Валаам ујутру, оседлао је своју магарицу и отишао са владарима Моава. И разгневио се гневом Бог зато што је он отишао, и устао је анђео Божји да му се супротстави, а он је узјахао на своју магарицу, и два његова слуге са њим. И видевши магарац анђела Божјег како стоји насупрот на путу, и мач извучен у његовој руци, магарац је скренуо са пута и кренуо у равницу, и он удари магарца штапом својим да га усмери на пут.

И стао је анђео Божји у браздама винограда, ограда одовуд и ограда одонуд, И кад је магарица видеела анђела Божјег, притисла се уз зид и згњечила Валаамову ногу уз зид, а он је наставио још да је удара.

И анђеоло Божји поново стаде, и отишавши стајао на уском месту на коме не беше могуће скренути ни десно ни лево. И видевши магарица анђела Божјег, седе испод Валаама, и разгневи се Валаам, и удари магарицу штапом. И отворио је Бог уста магарице, и говори Валааму: Шта сам ти учинила, јер си ме ударио трећи пут? И рече Валаам магарици: Зато што си ме исмејала, и да сам имао мач у руци, већ бих те пробо. И говори магарац Валааму: Нисам ли ја твој магарац на којем си јахао од своје младости до данашњег дана? Да ли сам ти икада тако учинила презиравши те? А он рече: Ниси. Открио је пак Бог очи Валаама, и он виде анђела Господњег како стоји на путу са извученим мачем у руци, и сагнувши се поклони се лицем до земље. И рекао му је анђеоло Божји: Зашто си ударио своју магарицу ово трећи пут? И ево, ја сам изашао да ти се супротставим, јер твој пут није исправан преда мнош, и магарица, видевши ме, скренула је од мене ово трећи пут. И да се није окренула, сада бих дакле тебе убио, а њу бих сачувао. И рече Валаам анђелу Господњем: Сагрешио сам, јер нисам знао да си ми се ти противио на путу у сусрет, и сада, ако ти није довољно, вратићу се. И рекао је анђеоло Божји Валааму: Иди са људима, али реч коју ти кажем, ту чувај да говориш. И отишао је Валаам са кнезовима Валаковим.

И када је Балак чуо да је дошао Валаам, изишао му је у сусрет у град Моав, који је на границама Арнона, који је на крајњем делу граница. И рече Балак Валааму: Зар нисам послао по тебе да те позовем? Зашто ниси дошао к мени? Заиста ли нећу моћи да те почастим? И рече Валаам Валаку: Ево, дођох к теби сада, да ли ћу моћи да говорим ишта? Реч коју Бог убаци у моја уста, то ћу говорити. И отишао је Валаам са Валаком, и дошли су у градове дворишта. И Балак је жртвовао овце и теоце, и послао је Валааму и владарима који

су били са њим. И догодило се ујутру, и Балак узне Валаама и изведе га на стуб Валов, и показа му одатле неки део народа.

23

И рече Валаам Валаку: Сагради ми овде седам жртвеника и приправи ми овде седам телаца и седам овнова. И учинио је Валак онако како му рече Валаам, и принео је теле и овна на олтар. И рече Валаам Валаку: Стани код жртава својих, и ићи ћу да видим хоће ли ми се Бог појавити у сусрету, и реч коју ми покаже објавићу ти. И стаде Валак код жртава својих. И Валаам отиде да упита Бога, и отиде право, и показа му се Бог Валааму, и рече му Валаам: Седам жртвеника приправих, и принесох теле и овна на жртвеник. И Бог је убацио реч у уста Валаама, и рекао је, окренувши се према Валаку: Овако ћеш говорити. И окренуо се према њему, а он је стајао на његовим жртвама паљеницама, и сви кнезови Моава са њим, и дух Божји дође на њега. И узевши причу његову, рече: Из Месопотамије посла по ме Валак, цар Моава, из планина од истока, говорећи: Дођи, проклети ми Јакова, и дођи, проклети ми Израиља. Шта да благословим кога не благослови Господ? Или шта да проклињем кога не проклиње Бог? Зато од врха планина видећу га, и од брда посматраћу га; ево народ сам становаће, и међу народима неће бити урачунат. Ко је усавршио семе Јаковљево и ко ће избројати племена Израиљева? Нека умре душа моја у душама праведних и нека постане семе моје као семе ових.

И рече Балак Валааму: Шта си ми учинио? Позвао сам те да прокунеш моје непријатеље, а ето, благословио си их благословом. И рече Валаам Валаку: Зар нећу чувати да говорим оно што Бог стави у моја уста? И рече му Балак: Дођи

још са мнош на друго место одакле га нећеш видети, него ћеш видети само неки његов део, а све нећеш видети, и проклињај ми га одатле.

И одвео га је на пољску стражарницу на врх исклесане стене, и саградио је тамо седам жртвеника, и принео је теле и овна на жртвеник. И рече Валаам Валаку: стани код жртве своје, а ја ћу ићи да упитам Бога. И срео Бог Валаама, и ставио реч у његова уста, и рекао: Врати се ка Валаку, и ово ћеш говорити. И окренуо се према њему, и он је стајао над његовом жртвом паљеницом, и сви кнезови Моава са њим, и рекао му је Валак: Шта је говорио Господ? И узевши причу своју, рече: устани, Валаче, и слушај, чуј, сведоче, сине Сепфоров. Бог није као човек да лаже, нити као син човеков да се преплаши. Зар он рекавши неће учинити? Зар говоривши неће испунити? Ево, благосиљати сам предузео, благословићу и нећу одвратити. Неће бити труда у Јакову, нити ће бити виђена мука у Израиљу; Господ Бог његов је с њим, славне ствари владара су у њему. Бог који га је извео из Египта је као слава једнорога за њега. Јер нема гатања у Јакову, нити пророчанства у Израиљу, у своје време биће речено Јакову и Израиљу шта ће Бог извршити. Ево народ као младунче устаће, и као лав узвисиће се, неће спавати док не поједе плен и попије крв рањених.

И рече Балак Валааму: ни проклетствима га не проклињи ми, нити га благосиљајући благосиљај. И одговарајући Валаам, рекао је Валаку: Нисам ли ти говорио, рекавши: реч коју Бог говори, то ћу учинити? И рече Балак Валааму: ходи, одвешћу те на друго место, ако угоди Богу, и прокуни ми га одатле. И Балак поведе Валаама на врх Фогора, који се пружа према пустињи. И рече Валаам Валаку: Сагради ми овде седам

жртвеника и припреми ми овде седам телаца и седам овнова. И учини Валак као што му рече Валам, и принесе теле и овна на жртвеник.

24

И видевши Валаам да је добро пред Господом благосиљати Израиља, не отиде према свом обичају у сусрет птицама, и окрете лице своје ка пустињи. И подигавши Валаам очи своје, види Израиља у логору по племенима, и дође на њега дух Божији. И узевши причу његову, рече, вели Валаам синовима Веоровим, вели човек који истински види, Каже слушајући речи Јаког, који је виђење Божје видео у сну, откривене су очи његове. Како су добре куће твоје, Јакове, шатори твоји, Израиљу, Као долине засењујуће, и као вртови на реци, и као шатори које разапе Господ, и као кедрови поред вода. Изаћи ће човек из семена његовог и владаће многим народима, и узвисиће се краљевство Гог, и увећаће се његово краљевство. Бог га је извео из Египта, као слава једнорога њему, изјешће народе непријатеља његових, и из дебелих делова њихових исисаће срж, и стрелама својим прострелиће непријатеља. Легавши, одмарао се као лав и као лавић; ко ће га подићи? Они који те благосиљају, благословени су, и они који те проклињу, проклети су.

И разгневио се Балак на Балама, и ударио рукама својим, и рекао Балак Баламу: Да проклињеш непријатеља мог позвао сам те, и ево, благосиљајући благословио си трећи пут. Сада, дакле, бежи на своје место; рекох: почастићу те, али те је сада Господ лишио славе. И рекао је Балаам Балаку: Зар нисам и твојим гласницима које си послао к мени говорио, рекавши, Ако ми Балак да пуну кућу своју сребра и злата, нећу моћи да

преступим реч Господњу да учиним добро или зло по својој вољи; шта год каже Бог, то ћу рећи. И сада ево, ја одлазим у своје место, дођи, саветоваћу ти шта ће овај народ учинити твом народу на крају дана.

И узевши причу његову, рече,

Каже Валаам, син Веоров, каже човек који истински види, који слуша речи Божје, који зна знање од Највишег, и који је видео виђење Божје у сну, откривене су очи његове. Показаћу њему, али не сада, благословићу, али не приближава се. Изаћи ће звезда из Јакова, устаће човек из Израилља, и сломиће вође Моава, и опљачкаће све синове Сита. И Едом ће бити наследство, и Исав, непријатељ његов, ће бити наследство, а Израил је учинио са снагом. И устаће из Јакова, и уништиће оног који је сачуван из града. И видевши Амалика и узевши причу своју, рекао је: Почетак народа Амалик, и семе њихово ће пропасти. И видевши Кенејца и узевши причу његову, рече: Јако је станиште твоје, и ако поставиш у стени гнездо твоје, И ако Веору постане гнездо лукавства, Асирци ће те заробити. И видевши Ога, и узевши причу његову, рекао је: О, о, ко ће живети када Бог постави ове ствари? И изићи ће из руку Китианаја, и зостављаће Асирију, и зостављаће Јевреје, и они ће једнодушно пропасти. И уставши, Валаам отиде окренувши се у своје место, а Валак отиде к себи.

25

И настани се Израил у Сатеину, и оскврни се народ курвајући се са кћерима Моава. И позваше их на жртве идола њихових, и народ је јео од жртава њихових, и поклонише се идолима њиховим, И Израил се предао Веелфегору, и Господ

се разгневи гневом на Израиља. И рече Господ Мојсију: Узми све вође народа и погуби их Господу пред сунцем, и одвратиће се гнев јарости Господа од Израиља. И рече Мојсије племенима Израиља: Убијте сваки свога ближњега који је посвећен Велфегору. И ево, човек од синова Израела, дошавши, довео је брата свог ка Мадјанитки пред Мојсијем и пред свом скупштином синова Израела, а они су плакали поред врата шатора сведочанства. И видевши Финеес, син Елеазара, сина Ароновог свештеника, устаде из средине скупштине и узевши ланчани бич у руку, Ушао је за човеком Израиљцем у пећ и пробо обоје, и човека Израиљца и жену кроз њену материцу, и престала је пошаст од синова Израиља. И постадоше мртви у помору четири и двадесет хиљада.

И Господ говори Мојсију, рекавши, Финеес, син Елеазара, сина Ароновог, свештеника, зауставио је гнев мој од синова Израелових, ревнујући мојом ревностју међу њима, и нисам уништио синове Израелове у ревности мојој. Тако рекох: ево, ја му дајем завет мира. И биће њему и семену његовом са њим завет свештенства вечног, зато што је ревновао за Бога свог и очистио за синове Израиљеве. А име човека Израиљца који је погођен, који је погођен са Мадјанком, беше Замбри, син Салмонов, поглавар куће породице Симеонове. И име убијене Мадјанитке било је Хазби, кћи Сура, владара народа Омот из куће породице Мадјама.

И Господ рече Мојсију говорећи: Говори синовима Израиља рекавши, Будите непријатељски према Мадјанцима и ударите их. зато што су они непријатељи вама у превари, колико вас варају кроз Фогор и кроз Хазби, кћер владара Мадјама, сестру њихову, ону која је ударена у дану ране због Фогора.

И догодило се после удара, и Господ говори Мојсију и Елеазару свештенику говорећи, Узми попис целе скупштине синова Израиља од двадесет година и навише према кућама очева њихових, сваки који излази у бој у Израиљу.

И говорио је Мојсије и Елеазар свештеник у Аравоту Моавском на Јордану према Јерихону, говорећи: од двадесет година и навише, на начин који је заповедио Господ Мојсију, и синови Израиљеви који су изашли из Египта, Рувим, првенац Израиља; а синови Рувимови: Енох и народ Енохов, Фалу, народ Фалуов. Асрону народ Асронеја, Хармију народ Хармија. Ово су народи Рувимови, и њихов попис је био четрдесет три хиљаде седам стотина тридесет.

И синови Фалуа, Елијаб. И синови Елијаба: Намуил, и Датан, и Абирон; ови су призвани скупштине, ови су они који су устали на Мојсија и Арона у скупштини Кореја, у устанку против Господа. И отворивши земља уста своја, прогутала је њих и Кореја у смрти скупштине његове, када је ватра прождрла двеста педесет, и постали су знак. Ти пак синови Кореови нису умрли.

И синови Симеонови, народ синова Симеонових: Намуилу, народ Намуилски; Јамину, народ Јамински; Јахину, народ Јахински, Зари народ Зараи, Саулу народ Саули. Ово су народи Симеонови из њиховог пописа, двадесет две хиљаде и двеста.

Синови Јудини, Ир и Онан, и умрли су Ир и Онан у земљи хананској. И постали су синови Јудини према

родовима њиховим: Силому, род Силонски; Фаресу, род Фаресејски; Зари, род Зарајски. И постали су синови Фареса: Асрону народ Асронски, Јамуну народ Јамунски. Ови народи од Јуде према њиховом прегледу, седамдесет и шест хиљада и пет стотина.

И синови Исахара према родовима њиховим: Толи, род Толаита; Фуи, род Фуаита, Јасубу народ Јасубијски, Самраму народ Самрамијски. Ово су народи Исахарови према њиховом попису, шездесет четири хиљаде и четири стотине.

Синови Завулона према племенима њиховим: Сареду, племе Саредијско; Алону, племе Алонијско; Алелу, племе Алелијско. Ови народи Завулонови из њиховог пописа, шездесет хиљада и пет стотина.

Синови Гадови према племенима њиховим: Сафону, племе Сафонитско; Агију, племе Агијско; Сунују, племе Сунујско, Азенију, народ Азенија, Адију, народ Адија. Ароду, народ Ароадијевих; Аријелу, народ Аријелијевих. Ови су народи синова Гадових према њиховом попису: четрдесет четири хиљаде и пет стотина.

Синови Асирови према племенима њиховим: Јамину, племе Јаминита; Јесуу, племе Јесуита; Бариау, племе Бариаита. Том Ховеру, народ Ховери; том Мелхиелу, народ Мелхиели. И име кћери Асирове Сара. Ови народи Асирови из њиховог пописа, четрдесет три хиљаде и четири стотине.

Синови Јосифа према њиховим клановима, Манасија и Јефрем.

Синови Манасије. Махиру, народ Махиријски, и Махир роди Галада; Галаду, народ Галадијски. И ови су синови Галаада: Ахиезер, народ Ахиезерски; Хелегу, народ Хелегски. Есриилу, народ Есриили, Сихему, народ Сихеми, Симаеру, народ симаерски, и Оферу, народ оферски. И Салпааду, сину Оферовом, не постадоше синови, него кћери, и ова су имена кћери Салпаадових: Мала, и Нуа, и Егла, и Мелха, и Терса. Ови народи Манасијини из њиховог пописа, педесет две хиљаде и седам стотина.

И ово су синови Ефраимови: Суталу, народ Суталски; Танаху, народ Танахијски. Ови су синови Сутале; Едену, народ Еденев. Ово су народи Јефрема из њиховог пописа, тридесет две хиљаде и петсто. Ово су народи синова Јосифових према њиховим народима.

Синови Венијаминови према племенима њиховим: од Валеа, племе Валејско; од Асувира, племе Асувирско; од Јахирана, племе Јахиранско.

Том Софану, народ Софанов. И постадоше синови Бале: Адар и Ноеман; Адару народ Адари, и Ноеману народ Ноемани. Ово су синови Венијаминови према родовима њиховим, по попису њиховом, тридесет и пет хиљада и пет стотина.

И синови Данови према родовима њиховим: Саме, род Самејин; ово су родови Данови према родовима њиховим. Сви народи Самеи према њиховом прегледу, шездесет четири хиљаде и четири стотине.

Синови Нефталимови према породицама њиховим: Асилу, народ Асилски; Гавнију, народ Гавнијски. Јесеру, народ Јесери; Селему, народ Селеми. Ови народи Нефталимови из њиховог пописа, четрдесет хиљада и три стотине.

Ово је бројање синова Израиља: шест стотина хиљада и хиљаду седам стотина тридесет.

И Господ говори Мојсију, рекавши, Овима ће земља бити подељена да наследе према броју имена. Онима више ћеш увећати наследство, а онима мање ћеш умањити наследство њихово; свакоме, како су били избројани, биће дато наследство њихово. Кроз жребове биће подељена земља по именима; према племенима очева својих наследиће. Жребом ћеш поделити њихово наследство између многих и малих.

И синови Левија према племенима њиховим: Гедсону племе Гедсонијево, Каату племе Каатијево, Мерарију племе Мераријево. Ово су народи синова Левијевих: народ Лобенијев, народ Хебронијев, народ Коријев и народ Мусијев, а Каат роди Амрама. А име жене његове Јохабед, кћи Левија, која роди ове Левију у Египту, и роди Амраму Арона и Мојсија, и Маријам сестру њихову. И постадоше Арону Надав, и Авијуд, и Елеазар, и Итамар. И умро је Надаб и Авиуд када су приносили туђу ватру пред Господом у пустињи Синај. И постало их је из њиховог пописа двадесет и три хиљаде, сваки мушкарац од месец дана и више, јер нису били пребројани међу синовима Израиља, јер им се не даје жреб међу синовима Израиља.

И ово је пописивање Мојсија и Елеазара свештеника, који су пописали синове Израиља у Аравоту Моава, на Јордану према Јерихону. И међу овима не беше ниједног човека од оних које су прегледали Мојсеје и Арон, када су прегледали синове Израиља у пустињи Синају. Зато рече Господ њима: Смрћу ћете умрети у пустињи, и не остаде од њих ниједан, осим Халева, сина Јефонијиног, и Исуса, сина Навијевог.

27

И приступивши кћери Салпаада, сина Офера, сина Галаада, сина Махира, од народа Манасије, од синова Јосифа, и ова су имена њихова: Маала, и Нуа, и Егла, и Мелха, и Терса, И стајући пред Мојсејем, и пред Елеазаром свештеником, и пред владарима, и пред целом скупштином на вратима шатора сведочанства, говоре, Отац наш умро је у пустињи, и он није био у средини скупштине која се скупила пред Господом у скупштини Корејевој, јер је умро због греха свог, а синови му се нису родили. Нека не буде избрисано име оца нашег из средине народа његовог, јер нема сина. Дајте нама посед међу браћом оца нашег. И Мојсије донесе њихов спор пред Господа.

И Господ говори Мојсију, Говорећи, исправно су говориле кћери Салпаада. Дар ћеш дати њима, поседовање наследства међу браћом оца њиховог, и ставићеш наслеђе оца њиховог њима. И синовима Израиља говорићеш, говорећи, ако човек умре и нема сина, пренећете његово наследство његовој кћери, Ако пак нема кћери, даћете наследство његовом брату. Ако пак не буде имао браће, даћете наследство брату оца његовог. Ако пак не буду браћа оца његовог, даћете наследство најближем сроднику његовом из племена његовог,

да наследи имање његово, и биће ово синовима Израиљевим право суђења, како је заповедио Господ Мојсију.

И рече Господ Мојсију: Попни се на планину која је с оне стране Јордана, на ову планину Навау, и погледај земљу Ханан коју ја дајем синовима Израиља у посед. И видећеш је, и прикупићеш се свом народу и ти, као што се прикупио Арон, брат твој, на планини Ору. Зато што сте прекршили реч моју у пустињи Син, када се скупштина противила, да ме посветите, нисте ме посветили на води пред њима, ово је вода противљења у Кадишу у пустињи Син. И рече Мојсије Господу, Нека Господ, Бог духова и сваког тела, постави човека над овом скупштином, Који ће изаћи пред лице њихово, и који ће ући пред лице њихово, и који ће их извести, и који ће их увести, и неће бити заједница Господња као овце којима нема пастира. И говорио је Господ Мојсију, говорећи: Узми к себи Исуса, сина Навина, човека који има дух у себи, и положи своје руке на њега, И поставићеш га пред свештеника Елеазара, и наредићеш му пред целом скупштином, и наредићеш о њему пред њима. И дати ћеш од своје славе на њега, да би га слушали синови Израиља. И пред свештеником Елеазаром стаће, и питаће га за суд показивања пред Господом, на његове речи изићи ће, и на његове речи ући ће он и синови Израиљеви једнодушно, и сав збор.

И учини Мојсије како му заповеди Господ, и узевши Исуса, постави га пред Елеазара свештеника и пред сав збор, И положио је руке своје на њега и поставио га, као што је заповедио Господ Мојсију.

И Господ говори Мојсију, рекавши, Наредити синовима Израиља, и рећи ћеш им, говорећи: Моје даре, моје дарове, моје приносе за мирис благоухања чуваћете да приносите мени на мојим празницима. И рећи ћеш њима, ово су приношења која ћете приносити Господу, два годишња јагањца без мане дневно за жртву паљеницу непрестано. Једно јагње ћеш принети ујутру, а друго јагње ћеш принети увече.

И учинићеш десетину ефе белог брашна за жртву замешену у уљу, у четвртини хина. Жртва паљеница непрестана, она која је постала на планини Синају, у мирис благоухања Господу. И напојницу његову, четврти део ина, за једно јагње, у светом месту ћеш излити напојницу жестоког пића Господу, И друго јагње ћеш учинити увече, према његовој жртви и према његовом возлијању учинићете за мирис благоухања Господу. И на дан субота принесите два јагњета годишња беспрекорна, и две десетине белог брашна измешаног у уљу за жртву и налив, Жртва паљеница субота у суботама на жртви паљеници непрестаној и излијање његово.

И у те нове месеце приносићете жртву паљеницу Господу: два телета од говеда и једног овна, седам једногодишњих јагањаца беспрекорних, Три десетине белог брашна замешеног у уљу за једно теле, и две десетине белог брашна замешеног у уљу за једног овна, Десетину десетину белог брашна замешеног у уљу за једно јагње, жртву пријатног мириса, принос Господу. Њихова жртва пића биће половина хина за једно теле, и трећина хина за једног овна. И четвртина хина вина биће за једно јагње, ово је жртва паљеница месец по месец кроз месеце године.

И једног јарца из коза за грех Господу, уз непрестану жртву паљеницу чиниће се, и лив његов.

И у првом месецу, четрнаестог дана месеца, пасха Господу. И петнаестог дана овог месеца празник, седам дана јешћете бесквасни хлеб. И први дан зван светим биће вама, никакав ропски посао нећете чинити. И принећете жртве паљенице као принос Господу: два телета од говеда, једног овна, седам једногодишњих јагањаца; они ће вама бити беспрекорни. И жртва њихова од белог брашна замешеног у уљу, три десетине за једно теле, и две десетине за једног овна. Десетину по десетину учинићеш за свако јагње, за седам јагњади. И једног јарца из коза за грех, да се изврши очишћење за вас, Осим целопаљења које се приноси увек јутром, које је трајно целопаљење. Ово према овоме чинићете сваки дан током седам дана, дар принос на мирис благоухања Господу; уз свагдашњу жртву паљеницу чинићете његово ливење. И седми дан биће вам зван свет, никакав ропски посао нећете чинити у њему.

И на дан првина, када приносите нову жртву Господу седмица, свети сабор биће вама, никакав ропски посао нећете чинити. И принесете жртве паљенице у мирис угодни Господу: телад од говеда два, овна једног, јагањаца једногодишњих седам беспрекорних. Жртва њихова пшенично брашно измешано у уљу, три десетине телету једном и две десетине овну једном. Десетину по десетину за једно јагње, за седам јагњади, И јарца из коза једног за грех, да се очисти за вас, осим жртве паљенице непрестане. И жртву њихову учинићете ми, беспрекорни ће бити вама, и возлијанија њихова.

И у седмом месецу, првог дана месеца, свети сабор биће вама, никакав ропски посао нећете радити, дан трубљења биће вама. И учинићете жртве паљенице за мирис угодни Господу: теле једно од говеда, овна једног, седам једногодишњих јагањаца беспрекорних. Жртва њихова пшенично брашно замешено у уљу, три десетине телету једном, и две десетине овну једном, Десетину по десетину једном јагњету, оних седам јагњади, И једног јарца из коза за грех, да се изврши очишћење за вас, Осим паљеница младог месеца, и жртве њихове, и лива њихова, и паљеница непрестана, и жртве њихове и лива њихова према тумачењу њиховом у мирис благоухања Господу.

И десетог дана овог месеца призвана света биће вама, и мучићете душе ваше, и никакав посао нећете чинити. И принесете жртве паљенице за мирис угодни Господу, приносе Господу: теле од говеда једно, овна једног, седам једногодишњих јагањаца, који ће вама бити беспрекорни. Жртва њихова од белог брашна замешеног у уљу, три десетине једном телету, и две десетине једном овну, По десетину за свако јагње, за седам јагањаца, И јарца од коза једног за грех, да се очисти за вас, осим оног за грех очишћења, и жртва паљеница непрестана, жртва њена и лије њено према прописима, у мирис благоухања, принос Господу.

И петнаестог дана седмог месеца овог биће вам свети сабор, никакав ропски посао нећете радити, и празноваћете тај празник Господу седам дана. И принесете жртве паљенице као принос на мирис благоухања Господу, у први дан: тринаест теоца из говеда, два овна, четрнаест једногодишњих

јагањаца, беспрекорни ће бити. Те жртве њихове фино брашно замешено у уљу: три десетине телету једном, за тринаест телаца, и две десетине овну једном, за два овна, Десетину по десетину по једном јагњету, за четрнаест јагањаца, И једног јарца из коза за грех, осим непрестане жртве паљенице, њихове жртве и њихова лива.

И другог дана дванаест телади, два овна, четрнаест годишњих јагањаца беспрекорних. Њихова жртва и њихова ливена жртва за телиће и овнове и јагањце према њиховом броју, према њиховом прописаном реду. И јарца из коза једног за грех, осим жртве паљенице непрестане, жртве њихове и лива њихова.

Трећег дана једанаест телади, два овна, четрнаест једногодишњих јагњади беспрекорних. Њихова жртва и њихова ливена жртва за телиће и овнове и јагањце, према њиховом броју, према њиховом тумачењу. И једног јарца из коза за грех, осим непрестане жртве паљенице, њихове жртве и њихова лива.

Четвртог дана десет телади, два овна, четрнаест годишњих јагањаца беспрекорних. Жртве њихове и лива њихова телићима и овновима и јагањцима према броју њиховом, према прописима њиховим. И једног јарца из коза за грех, осим непрестане жртве паљенице, њихове жртве и њихова лива.

Петог дана девет телади, два овна, четрнаест једногодишњих јагањаца беспрекорних. Жртве њихове и лива њихова телићима и овновима и јагањцима према броју њиховом, према прописима њиховим. И једног јарца од коза

за грех, осим непрестане жртве паљенице, њихове жртве и њихове лијаније.

На шести дан: осам телади, два овна, четрнаест годишњих јагањаца беспрекорних. Жртве њихове и лива њихова телићима и овновима и јагањцима према броју њиховом, према прописима њиховим. И једног јарца из коза за грех, осим непрестане жртве паљенице, њихове жртве и њихова лива.

Седмог дана седам телади, два овна, четрнаест годишњих јагањаца беспрекорних. Жртве њихове и лива њихова телићима и овновима и јагањцима према броју њиховом, према тумачењу њиховом. И једног јарца из коза за грех, осим непрестане жртве паљенице, њихове жртве и њихова лива. И осмог дана биће вам закључна скупштина, никакав ропски посао нећете чинити у њему. И принесете жртве паљенице у мирис угодни, приноси Господу: теле једно, овна једног, седам једногодишњих јагањаца беспрекорних. Њихове жртве и њихове либације за теле и за овна и за јагање према њиховом броју, према њиховом уређењу. И једног јарца из коза за грех, осим непрестане жртве паљенице, њихове жртве и њихова лива.

Ово ћете учинити Господу на вашим празницима, осим ваших молитава, и ваших добровољних прилога, и ваших жртава паљеница, и ваших жртава, и ваших изливања, и ваших захвалница.

И Мојсије је говорио синовима Израиља према свему што је Господ заповедио Мојсију. И говорио је Мојсије вођама племена синова Израиља, говорећи: Ово је реч коју је заповедио Господ. Човек који би заветовао завет Господу, или би се заклео заклетву, или би се везао везивањем о души својој, неће оскрнавити реч своју, све што би изашло из уста његових, учиниће. Ако но заветује жена завет Господу, или обавезе обавезу у кући оца свога у младости својој, И ако чује отац њен молитве њене и обавезе њене које је поставила према души својој, и ако отац њен ћути, онда ће све молитве њене остати на снази, и све обавезе које је поставила према души својој остаће. Ако отац одбије, оног дана када чује све њене молитве и обавезе које је одредила против своје душе, оне неће важити, и Господ ће је очистити, јер је њен отац одбио.

Ако пак, пошто постане, постане мужу, и молитве њене буду на њој према разликовању усана њених које је одредила против душе њене, И ако чује муж њен и ћути њој оног дана када чуо буде, тада ће важити све молитве њене и обавезе њене које је узела на душу своју, важиће. Ако ли муж њен одбије у који дан чује, све молитве њене и обавезе њене које је одредила против душе своје неће остати, јер је муж одбио од ње, и Господ ће је очистити.

И завет удовице и изгнане, колико год ако заветује према души својој, остаће њој. Ако пак у кући мужа њеног буде завет њен, или одредба против душе њене са заклетвом, И чује муж њен и ћути њој и не одбије њој, и стаће све молитве њене и све обавезе њене које је одредила против душе њене, стаће против ње. Ако ли њен муж поништи оно што је чуо оног дана када је чуо, све што изађе са њених усана према њеним молитвама и

према њеним обавезама које се тичу њене душе, неће остати на њој, њен муж је поништио, и Господ ће је очистити. Сваку молитву и сваку заклетву везе да нанесе штету души њен муж ће поставити њој, и њен муж ће уклонити. Ако ли ћутећи остане тихо тога дана, онда ће потврдити све њене завете и обавезе које су на њој, потврдиће их, јер је ћутао тога дана када је чуо. Ако ли муж њен уклони после дана када је чуо, узеће на себе његов грех. Ово су закони које је Господ заповедио Мојсију, између мужа и његове жене, и између оца и кћери у младости у кући очевој.

31

И Господ говори Мојсију, рекавши, Освети освету синова Израиља од Мадијанаца, и на крају ћеш бити прикупљен к народу свом. И говорио је Мојсије народу говорећи: Наоружајте између вас мушкарце и поставите их у бојни ред пред Господом против Мадијана, да извршите Господњу освету Мадијану. Хиљаду из племена, хиљаду из племена, из свих племена синова Израиља пошаљите у бој. И избројаше из хиљада Израиља по хиљаду из сваког племена, дванаест хиљада наоружаних за бој. И послао их је Мојсије, хиљаду из племена, хиљаду из племена, са њиховом снагом, и Финееса, сина Елеазара, сина Аронова свештеника, и свете посуде, и трубе за сигнале у њиховим рукама.

И поставили су се у борбени ред на Мадијан, као што је заповедио Господ Мојсију, и убили су све мушкарце. И краљеве мадијанске убише заједно са рањеницима њиховим, и Евина, и Рокона, и Сура, и Ура, и Робока, пет крајева мадијанских, и Валаама сина Веоровог убише мачем са рањеницима њиховим, И опљачкаше жене Мадијана и пртљаг

њихов, и стоку њихову, и сва имања њихова, и снагу њихову опљачкаше. И све њихове градове, оне у њиховим насељима, и њихова имања запалили су у огњу. И узеше сав њихов плен и сву њихову пљачку, од човека до стоке. И довели су Мојсију и Елеазару свештенику, и свим синовима Израиља, заробљенике и плен и пљачку у логор у Аравот Моав, који је на Јордану према Јерихону. И изашао је Мојсије и Елеазар свештеник и сви владари скупштине у сусрет њима изван логора. И Мојсије се разгневи на надзорнике војске, хилијархе и стотинаре који су долазили из борбене линије. И рече им Мојсије: Зашто сте поштедели сваку женку? Ове су јер биле синовима Израиља према речи Валаама да одврате и презру реч Господњу због Фогора, и догодила се куга у заједници Господњој. И сада убијте свако мушко у свом плену и сваку жену која је познала постељу мушкарца. И све жене које не знају постељу мушкарца, поштедите их живе. И ви логорујте изван логора седам дана, сваки онај ко је убио и онај ко додирује убијеног очистиће се трећег дана и седмог дана, ви и ваши заробљеници. И сваки покривач и сваки кожни суд, и сваки рад од козје коже, и сваки дрвени суд очистићете.

И рече Елеазар свештеник људима војске који су долазили из бојног реда рата: Ово је уредба закона коју је заповедио Господ Мојсију. Осим злата и сребра и бронзе и гвожђа и олова и калаја, Свака ствар која може да прође кроз ватру биће очишћена, али водом очишћења ће бити очишћена, и све што не може да прође кроз ватру проћи ће кроз воду. И опраћете одећу седмог дана и очистићете се, и после тога ући ћете у логор.

И Господ говори Мојсију, рекавши, Узми главну ствар плена заробљавања од човека до стоке, ти и Елеазар

свештеник и поглавари отачких породица скупштине. И поделићете плен између ратника који су изашли у борбу и између целе скупштине. И одвојићете део Господу од људи ратника који су изашли у бојни ред, једну душу од пет стотина, од људи, и од стоке, и од говеда, и од оваца, и од магараца, И од половине њихове узећете. И даћеш Елеазару свештенику првине Господње. И од половине синова Израиља узећеш једног од педесет од људи, и од волова, и од оваца, и од магараца, и од све стоке, и даћеш их Левитима који чувају стражу у шатору Господњем.

И учинише Мојсије и Елеазар свештеник, као што заповеди Господ Мојсију. И догодио се вишак плена који су узели као плен људи ратници од оваца: шест стотина седамдесет и пет хиљада, И волова, седамдесет две хиљаде, И магарци, шездесет и једна хиљада, И душе људи од жена које нису познале постељу мушкарца, свих душа, тридесет и две хиљаде. И догодило се да је половина, део оних који су изишли у рат, од броја оваца била три стотине тридесет седам хиљада и пет стотина. И део Господу од оваца био је шест стотина седамдесет пет. И волова, тридесет и шест хиљада, а део Господу, седамдесет и два, И магарци, тридесет хиљада и петсто, и крај Господу, један и шездесет. И душа људских шеснаест хиљада, и њихов део Господу, тридесет и две душе.

И даде Мојсије Господу принос Бога Елеазару свештенику, као што заповеди Господ Мојсију. од те половине синова Израиља коју је Мојсије одвојио од људи ратника. И постало је да је половина од скупштине од оваца била три стотине тридесет седам хиљада и пет стотина. И волова, тридесет и шест хиљада, Магарци, тридесет хиљада и пет стотина, И душе људи, шеснаест хиљада. И узе Мојсије од

половине синова Израиља једно од педесет, од људи и од стоке, и даде их Левитима који чувају стражу шатора Господњег, на начин како је заповедио Господ Мојсију.

И приступише ка Мојсију сви постављени над хилијархијама војске, хилијарси и стотинарси. И рекоше Мојсију: Слуге твоје извршише попис ратника који су били с нама, и не недостаје ниједан од њих. И принели смо дар Господу, сваки човек који је нашао златну посуду: наруквицу, наруквицу за чланак, прстен, наруквицу и огрлицу, да искупимо за себе пред Господом. И узеше Мојсије и Елеазар свештеник злато од њих, све учињене судове. И било је свако злато, приношење које су узели Господу, шеснаест хиљада и седам стотина и педесет сикала од заповедника хиљада и од стотинара. И ратници су пљачкали сваки за себе. И узе Мојсије и Елеазар свештеник злато од хилијадника и од стотинара, и унесе га у шатор сведочанства као спомен синова Израиља пред Господом.

32

И стока у мноштву беше синовима Рувимовим и синовима Гадовим, мноштво веома велико, и видеше земљу Јазир и земљу Галад, и беше то место место за стоку. И приступивши синови Рувимови и синови Гадови рекоше Мојсију и Елеазару свештенику и старешинама збора говорећи, Атарот, и Дајбон, и Јазир, и Намра, и Есебон, и Елеале, и Себама, и Набау, и Бајан, Земља коју је предао Господ пред синовима Израиља је сточарска, и деца твоја имају стоку. И говораху: Ако смо нашли милост пред тобом, нека буде дата ова земља слугама твојим у посед, и не преводи нас преко Јордана.

И рече Мојсије синовима Гадовим и синовима Рувимовим: Браћа ваша иду у рат, а ви ћете седети овде? И зашто извраћате умове синова Израиља да не пређу у земљу коју Господ даје њима? Нису ли тако учинили оци ваши, када сам их послао из Кадиш Варнеа да разгледају земљу? И отишли су горе у кланац грожђа, и посматрали су земљу, и одвратили су срце синова Израиља, тако да не уђу у земљу коју им је дао Господ. И Господ се разгневио у онај дан, и заклео се говорећи, Ако ће ови људи који су изашли из Египта, од двадесет година и више, који познају добро и зло, видети земљу коју сам заклео Авраму, Исаку и Јакову, јер нису ишли за мном,

осим Халева, сина Јефонијиног одвојеног, и Исуса, сина Навиног, зато што су следили за Господом. И Господ се разгневи на Израиља и расејао их је по пустињи четрдесет година, док није нестао сав онај род који је чинио зло пред Господом. Ево, устали сте уместо ваших очева, уништеће људи грешника, да додате још на гнев Господњи на Израиља. Зато што ћете се одвратити од њега да га још оставите у пустињи, и беззаконоваћете против целе ове скупштине.

И приступише к њему и говораху: Торове за овце сазидаћемо овде за стоку нашу и градове за породице наше. И ми ћемо се наоружати као предстража пре синова Израиља, док не доведемо их на њихово место, а наш пртљаг ће се населити у утврђеним градовима због становника земље. Нећемо се вратити у куће наше док се не поделе синови Израиља, сваки у наследство своје. И више нећемо наследити с њима с оне стране Јордана и даље, јер смо примили своје делове с оне стране Јордана на истоку.

И рекао је Мојсије њима: ако учините према овој речи, ако се наоружате пред Господом за рат, и пролазиће сваки ваш наоружани човек преко Јордана пред Господом, док не буде уништен његов непријатељ пред њим, И буде покорена земља пред Господом, и после овога вратићете се, и бићете невини пред Господом и пред Израиљем, и биће вама ова земља у поседу пред Господом. Ако но не учините тако, сагресићете пред Господом, и знаћете грех ваш, када вас стигну зла. И изградићете себи градове за ваш пртљаг и торове за вашу стоку, и учинићете оно што излази из ваших уста.

И рекоше синови Рувимови и синови Гадови ка Мојсију говорећи: Слуге твоје учиниће како Господ наш заповеда. Наш пртљаг, наше жене и сва наша стока биће у градовима Галада. Али твоја деца ће сва проћи наоружана и постројена пред Господом у рат, онако како Господ говори.

И поставио је њима Мојсије Елеазара свештеника, и Исуса, сина Навина, и старешине породица племена Израиља. И рече Мојсије према њима: ако синови Рувимови и синови Гадови пређу с вама Јордан, сви наоружани у рат пред Господом, и покорите земљу пред вама, онда ћете дати њима земљу Галад у посед. Ако ли не пређу наоружани са вама у рат пред Господом, онда ћете пребацити њихов пртљаг, и њихове жене, и њихову стоку пре вас у земљу Ханан, и наследиће заједно са вама у земљи Ханан. И одговорили су синови Рувимови и синови Гадови говорећи: Шта год Господ говори слугама, тако ћемо учинити ми. Прећи ћемо наоружани пред Господа у земљу Ханан, и даћете нам посед с оне стране Јордана.

И дао је Мојсије синовима Гада и синовима Рувима и половини племена Манасије, синова Јосифа, царство Сихона, краља Аморејаца, и царство Ога, краља Васана, земљу и градове са њиховим границама, градове земље унаоколо. И саградили синови Гадови Дајбон, и Атарот, и Ароир, и ту Софар, и ту Јазер, и уздигоше их, и Намрам, и Баитаран, утврђене градове и торове за овце. И синови Реубенови саградили су Есебон, Елеалех и Каријатам, и Веелмеон, опкољен, и Севаму, и назваше према њиховим именима имена градова које су саградили. И отишао је син Махира, сина Манасијиног, у Галад и заузео га, и уништио Аморејца који је становао у њему. И Мојсије даде Галад Махиру, сину Манасијиним, и он се насели онде. И Јаир, син Манасијин, отишао је и заузео њихова насеља, и назвао их је насеља Јаирова. И Набау је отишао и узео Каат и њена села, и назвао их је Набот по свом имену.

33

И ово су одморишта синова Израилевих, када су изашли из земље египатске са својом силом, под руком Мојсија и Арона. И написа Мојсије одласке њихове и постаје њихове по речи Господњој, и ово су постаје путовања њиховог. Отишли су из Рамесе у првом месецу, петнаестог дана првог месеца, сутрадан после пасхе изашли су синови Израилеви узвишеном руком пред свим Египћанима. И Египћани су сахрањивали своје мртве, све које је Господ поразио, сваког првенца у земљи египатској, и над њиховим боговима је Господ извршио освету. И синови Израиља, отишавши из Рамесеја, утабориле се у Сокоту. И пошто су кренули из Сокхота, утабориле су се у Бутану, који је неки део пустиње, И отишли су из Бутана и раскампили су се на ушћу Еирота, које

је напротив Беелсепфона, и раскампили су се напротив Магдолоуа. И отишли су насупрот Ејроту, и прешли су кроз средину мора у пустињу, и ишли су три дана кроз пустињу, и утаборили су се у Пикријама. И отишли су из Горких вода и дошли су у Елим, а у Елиму је било дванаест извора воде и седамдесет стабала палми, и утаборили су се тамо поред воде. И отишли су из Елима, и утаборили су се код Црвеног мора. И отишли су од Црвеног мора и утаборили се у пустињи Син.

И отишли су из пустиње Син и утаборили се у Рафаки. И отишли су из Рафака и утаборили се у Аилусу. И отишли су из Аилуса и утаборили су се у Рафидину, и није било тамо воде да народ пије. И отишли су из Рафидина, и утаборили су се у пустињи Синај. И отишли су из пустиње Синај и утаборили су се у гробовима жеље. И отишли су из гробова жеље и утаборили се у Асироту. И отишли су из Асирота и утаборили се у Ратами.

И отишли су из Ратама и утаборили се у Ремон Фаресу. И отишли су из Реммон Фареса и утаборили се у Лебони. И отишли су из Лебона и утаборили се у Ресану. И отишли су из Ресана и утаборили се у Макелату. И отишли су из Макелата и утаборили су се у Сафару. И отишли су из Сафара и утаборили су се у Харадату. И отишли су из Харадата и утаборили се у Макелоту. И отишли су из Макелота и утаборили се у Катату. И отишли су из Катаата и утаборили се у Тарату. И отишли су из Тарата и утаборили се у Матекки. И отишли су из Матекка и утаборили се у Селмона. И отишли су из Селмона и раскампили се у Масуруту. И отишли из Масурута и раставили шатор у Банаје. И отишли су из Банаје и утаборили се на гори Гадгад.

И отишли су из планине Гадгад и утаборили се у Етебати. И отишли су из Етебата и утаборили се у Еброни. И отишли су из Еброна и утаборили се у Гесион Габеру. И отишли су из Гесион Габера, и утаборили су се у пустињи Син, и отишли су из пустиње Син, и утаборили су се у пустињи Фаран, ова је Кадес. И отишли су из Кадеша, и утаборили се на планини Ор близу земље Едом.

И отишао је горе Арон свештеник по заповести Господа, и умро је тамо у четрдесетој години одласка синова Израела из земље Египта, у петом месецу, првог дана месеца. И Арон беше сто двадесет и три године кад је умро на планини Ор. И чуо је Хананејски краљ Арад, који је живео у земљи Ханаан, када су синови Израилјеви улазили, И отишли су из Хора планине и утаборили се у Селмони. И отишли из Селмона и раскамповали у Фина. И отишли су из Финона и утаборили се у Овоту.

И отишли су из Овота и утаборили се у Гају, с оне стране на границама Моава. И отишли су из Гаја и утаборили се у Дибон Гаду. И отишли су из Дајбон Гада и утаборили су се у Гелмон Деблатајму. И отишли су из Гелмон Деблатаима, и утаборили су се на планинама Абарим, насупрот Набауа. И отишли су од планина Аварим, и утаборили су се на западу Моава, на Јордану према Јерихону. И логоровали су поред Јордана између Есимота, до Велсе према западу Моава.

И Господ говори Мојсеју на западу Моава поред Јордана према Јерихону, говорећи, Говори синовима Израилја и рећи ћеш им: ви прелазите преко Јордана у земљу Ханан. И уништићете све становнике у земљи пред лицем вашим, и уклонићете стражарнице њихове, и све ливене идоле њихове

уништићете, и све стубове њихове уклонићете. И уништићете све становнике те земље и населићете се у њој, јер вама сам дао њихову земљу у наследство. И наследићете земљу њихову по жребу према племенима вашим, онима бројнијим умножићете посед њихов, и онима мањим умањићете посед њихов. Где изађе име његово, тамо ће његово бити, према племенима отаца ваших наследићете. Ако ли не уништите оне који живе на земљи испред вас, онда ће они које оставите од њих бити трњеви у вашим очима и бодљи у вашим боковима, и непријатељиће вам на земљи на коју ћете ви населити. И биће како сам одлучио да учиним њима, учинићу вама.

34

И Господ говори Мојсију, рекавши, Заповеди синовима Израиља и рећи ћеш им: ви улазите у земљу Ханан, ова ће вам бити наследство, земља Ханан са њеним границама. И биће вама јужна страна од пустиње Син до Едома, и биће вама јужне границе од источног дела Сланог мора. И границе ће вас окружити од Југа према успону Акрабин, и проћи ће кроз Енак, и његов излаз ће бити према Југу Кадеш Барне, и изаћи ће у насеље Арад, и проћи ће кроз Асемону. И границе ће ићи од Асемоне до потока Египта, и излаз ће бити море. И границе мора биће вама, велико море ће их одредити, ово ће вама бити границе мора.

И ово ће вам бити граница према северу: од Великог мора измерићете себи до планине. И од планине ћете измерити њима планину, улазећих у Емат, и излаз његов биће границе Сарадака. И изићи ће границе Дефрона, и биће излаз његов Арсенаин, ово ће вам бити границе од севера. И границе ће сићи од Сепефамара до Беле од истока на изворе, и границе

ће сићи од Беле на леђа мора Хенерета од истока. И границе ће сићи од Сепфамара до Беле од истока на изворе, и границе ће сићи од Беле на леђа мора Хенерета од истока. И силазиће границе на Јордан, и биће излаз море слано. Ова ће вама бити земља и границе њене унаоколо.

И заповеди Мојсеј синовима Израиља говорећи: ова је земља коју ћете наследити жребом, на начин како је заповедио Господ да је да деветорици племена и половини племена Манасије. Зато је узело племе синова Рувимових, и племе синова Гадових према кућама отаца њихових, и половина племена Манасијиног добила делове њихове. Два племена и по узеше своје жребије преко Јордана према Јерихону, од југа према истоку.

И Господ говори Мојсију, рекавши, Ово су имена људи који ће вама наследити земљу: Елезар свештеник и Исус, син Навин. И по једног владара из сваког племена узећете да вам подели земљу у наследство.

И ово су имена људи из племена Јудиног: Халев, син Јефонијин. Племена Симеона, Саламиел, син Семиуда. Од племена Венијаминовог, Елдад, син Хаслонов, Племена Дан, владар Бакхир, син Егли. Од синова Јосифа, племена синова Манасијиних, владар Анило, син Суфијев. Те племена синова Ефраимових, владар Камуил, син Саватанов. Од племена Завулона, владар Елисафан, син Фарнаха. Од племена синова Исахара, владар Фалтиил, син Озе. Те племена синова Асира, владар Ахиор, син Селемија. Племена Нефталим, владар Фадаил, син Јамиуд.

Овима је Господ заповедио да поделе земљу синовима Израиља у Ханану.

35

И Господ говори Мојсију на западу Моава, поред Јордана према Јерихону, говорећи, Наредити синовима Израиља, и даће Левитима од делова њиховог поседа градове за становање, и предграђа градова око њих даће Левитима. И биће њима градови за становање, и ограде њихове биће за стоку њихову и за све четвороношце њихове. И приградска земља градова које ћете дати Левитима, од зида града и споља две хиљаде лаката унаоколо. И мерићеш изван града страну ка истоку две хиљаде лаката, и страну ка југу две хиљаде лаката, и страну ка мору две хиљаде лаката, и страну ка северу две хиљаде лаката, и град ће вам бити у средини овога, и границе градова. И градове ћете дати Левитима, шест градова уточишта која ћете дати да побегне тамо убица, и поред ових четрдесет и два града. Све градове даћете Левитима, четрдесет и осам градова, њих и предграђа њихова. И градове које ћете дати од поседа синова Израиља, од оних који имају много, много, и од оних који имају мање, мање, сваки према свом наследству које ће наследити, даће од градова Левитима.

И Господ говори Мојсију, рекавши, Говори синовима Израиља и рећи ћеш им: ви прелазите преко Јордана у земљу Ханан. И одредићете себи градове, уточишта ће вам бити да тамо побегне убица, сваки онај који је ударио душу ненамерно. И биће вам градови уточишта од осветника крви, и неће умрети убица док не стане пред скупштином на суд. И градови које ћете дати, шест градова, биће вам уточишта. Три

града ћете дати с оне стране Јордана, и три града ћете дати у земљи Ханан.

Уточиште ће бити синовима Израиља, и дошљаку, и досељенику оном међу вама, биће ови градови за уточиште, да побегне тамо сваки који удари душу ненамерно.

Ако ли га удари гвозденим предметом и он умре, убица је – нека се убица казни смрћу. Ако ли га каменом из руке, којим може умрети, удари, и он умре, убица је; смрћу нека буде усмрћен убица. Ако ли га удари дрвеним предметом из руке, од којег може умрети, и он умре, он је убица; смрћу нека буде усмрћен убица.

Осветник крви ће убити убицу; када га сретне, он ће га убити. Ако ли га из непријатељства гурне и баци на њега било који предмет из заседе, па он умре, Или због гнева удари га руком и умре, смрћу нека се погуби онај који је ударио, убица је, смрћу нека се погуби убица, осветник крви ће убити убицу када га сретне.

Ако ли изненада, не из непријатељства, гурне га, или баци на њега било који предмет, не из заседе, или сваким каменом којим може умрети, не знајући, и падне на њега и умре, а он није био његов непријатељ, нити је тражио да му нанесе зло, И судиће збор између онога који је ударио и између осветника крви, према овим судовима. И избавиће скупштина убицу од осветника крви, и вратиће га скупштина у град уточишта његовог, где је побегао, и становаће тамо док не умре велики свештеник, кога су помазали светим уљем.

Ако пак убица изађе из граница града у који је побегао, И нађе га осветник крви изван граница града уточишта његовог, и убије осветник крви убицу, није крив. Јер у граду уточишта нека станује док не умре велики свештеник, и после смрти великог свештеника, вратиће се убица у земљу свог поседа.

И биће ово вама за право суда за родове ваше у свим насељима вашим. Сваки који је ударио душу, на основу сведока убићеш убицу, а један сведок неће сведочити да душа умре. И нећете узети откуп за душу од убице који је крив да буде убијен, јер ће смрћу бити погубљен. Нећете узети откуп за бежање у град уточишта, да би поново настањивао на земљи, док не умре велики свештеник. И нећете убити земљу у којој живите, јер ова крв убија земљу, и земља неће бити очишћена од крви проливане на њој, него крвљу онога који је пролива. И нећете оскрнавити земљу на којој живите, на којој ја пребивам међу вама, јер ја сам Господ који пребива усред синова Израљевих.

36

И приступили су владари племена синова Галада, сина Махира, сина Манасије, из племена синова Јосифа, и говорили су пред Мојсијем и пред Елеазаром свештеником и пред владарима кућа отаца синова Израља, И рекоше: Господару нашем заповеди Господ да да земљу наследства у жребу синовима Израља, и господару заповеди Господ да да наследство Салпада, брата нашег, кћерима његовим. И биће жене једном од племена синова Израља, и узеће се њихов жреб из поседа наших очева, и додаће се у наследство племена којима постану жене, и из жреба нашег наследства узеће се. Ако али постане опроштај синова Израља, и додаће

се њихово наследство на наследство племена којима постану жене, и од наследства племена породице наше узеће се њихово наследство.

И заповедио је Мојсије синовима Израиља по заповести Господа, говорећи: Тако племе синова Јосифа говори. Ово је реч коју је заповедио Господ кћерима Салпаада, говорећи: коме им је угодно, нека буду жене, али само из народа оца њиховог нека буду жене. И неће бити пренесено наследство синовима Израиља од племена на племе, јер ће се сваки у наследству племена породице своје држати синови Израиља. И свака кћи која наслеђује наследство из племена синова Израиља биће жена једном из народа оца свог, да би синови Израиља наследили сваки своје очинско наследство. И жреб неће прећи из племена на друго племе, него ће се синови Израиља држати сваки свог наследства.

Како заповеди Господ Мојсију, тако учинише кћери Салпаада. И постадоше Терса и Егла и Мелха и Нуа и Малаа, кћери Салпаада, синовцима њиховим, Из народа Манасије, синова Јосифа, постале су жене, и наслеђе њихово постало је на племену народа оца њиховог. Ово су заповести и уредбе и судови које је Господ заповедио преко Мојсеја на западу Моава, на Јордану према Јерихону.

Поновљени закони

1

Ово су речи које је Мојсије говорио свему Израиљу с оне стране Јордана у пустињи према западу, близу Црвеног мора, између Фарана, Тофола, Лобона, Аулона и Катахрусеје. Једанаест дана пута од Хорива преко горе Сеир до Кадис Варније. И догодило се у четрдесетој години, у једанаестом месецу, првог дана месеца, Мојсије је говорио свим синовима Израиља према свему што му је Господ заповедио за њих, након што је ударио Сихона краља Аморита који је живео у Есевону, и Ога краља Васана који је живео у Астароту и у Едраину, У оном с оне стране Јордана, у земљи Моав, почео је Мојсије да објашњава овај закон, говорећи: Господ Бог наш говорио је нама у Хориву, говорећи: Нека вам буде довољно становање у овој планини. Окрените се и кренете ви и улазите у гору Аморејаца и према свим суседима Араба, у гору и равницу, и према Југу, и обалу земљу Хананејаца, и Антиливан до велике реке, реке Еуфрата. Видите, предао је пред вама земљу; ушавши, наследите земљу коју сам заклео оцима вашим, Авраму и Исаку и Јакову, да дам њима и њиховом семену са њима.

И рекох вам у то време говорећи: нећу моћи сам да вас носим. Господ, Бог ваш, умножио вас је, и ево данас сте као звезде небеске по мноштву. Господ, Бог очева ваших, нека вам дода хиљадоструко колико вас има, и нека вас благослови као што вам је говорио. Како ћу моћи сам да подносим ваш труд и ваше бремене и ваше спорове? Дајте себи људе мудре и знатне и разумне у племена ваша, и поставићу их над вама као вође ваше. И одговористе ми и рекосте: Добра је реч коју си

говорио да учинимо. И узех из вас људе мудре и знајуће и разумне, и поставих их да воде над вама хилијархе, и стотинаре, и педесетаре, и десетаре, и писаре судијама вашим. И заповедих судијама вашим у оно време говорећи: слушајте између браће ваше и судите праведно између човека и између брата и између његовог дошљака. Нећеш познати лице у суду, према малом и према великом судићеш, нећеш показати пристрасност према лицу човека, јер суд Божји је, и реч која ако је тешка од вас, понећете је на мене и чућу је. И заповедих вам у то време све речи које ћете чинити.

И пошто смо отишли из Хореба, ишли смо кроз сву ону велику и страшну пустињу коју сте видели, путем горе Аморејске, као што нам је заповедио Господ Бог наш, и дођосмо до Кадис Варније. И рекох вама: дођосте до планине Аморејаца, коју вам Господ, Бог наш, даје. Видите, Господ Бог ваш вам је предао пред вашим лицем земљу; отишавши узмите је у наслеђе онако како вам је рекао Господ Бог отаца ваших; не бојте се, нити се плашите. И приступисте ми сви и рекосте: Пошаљимо људе пред нама, и нека уходе за нас земљу, и нека нам објаве одговор о путу којим ћемо поћи, и о градовима у које ћемо ући. И угодила ми је та реч, и узех из вас дванаест мужева, по једног из сваког племена. И окренувши се, отишли су горе у планину и дошли су до долине грожђа и уходили су је. И узеше у своје руке од плода земље и донесоше вам, и говораху: Добра је земља коју нам Господ Бог наш даје.

И нисте хтели да идете горе, него сте били непослушни речи Господа Бога нашег. И мрмљали сте у шаторима вашим и рекосте: Зато што Господ мрзи нас, извео нас је из земље Египта да нас преда у руке Аморејаца, да нас уништи. Где ми

идемо горе? Али браћа ваша одвратише срце ваше, говорећи: народ велик и многобројан и јачи од нас, и градови велики и утврђени до неба, али смо и синове дивова видели тамо. И рекох вам, не плашите се, нити се бојте њих. Господ Бог ваш, онај који иде пред вашим лицем, он ће заједно са вама ратовати против њих према свему што је учинио за вас у земљи египатској и у овој пустињи коју сте видели на путу горе Аморејаца, као што је носио тебе Господ Бог твој, као што човек носи сина свог, на целом путу којим сте ишли док нисте дошли на ово место.

И у овој речи нисте веровали Господу Богу нашем, који иде пред вама први на путу да вам бира место, водећи вас ватром ноћу, показујући вам пут којим идете, и облаком дању.

И чуо је Господ глас речи ваших, и разгневивши се, заклео се говорећи, Ако ће неко од ових људи видети ову добру земљу коју сам заклео њиховим оцима, осим Халев, син Јефоне, овај ће је видети, и њему ћу дати земљу на коју је стао, и његовим синовима, због тога што је он био привржен Господу. И на мене се разгневи Господ због вас, говорећи: ни ти нећеш ући тамо. Јошуа, син Нунов, који стоји поред тебе, он ће ући тамо; њега ојачај, јер ће он дати њу као наследство Израиљу. И свако младо дете које не зна данас добро или зло, они ће ући тамо, и њима ћу дати је, и они ће је наследити. И ви, окренувши се, логоровали сте у пустињи путем који води ка Црвеном мору.

И одговористе и рекосте: Сагрешисмо пред Господом Богом нашим, ми ћемо, пошавши, ратовати према свему колико је заповедио Господ Бог наш нама. И узевши сваки своје ратно оружје, и сабравши се, идите у гору. И рекао ми је

Господ: Реци им: нећете ићи горе нити ћете ратовати, јер нисам ја с вама, и бићете сломљени пред непријатељима вашим. И говорио сам вама, и нисте ме слушали, и преступили сте реч Господњу, и преступивши отишли сте на планину. И изашао је Аморејац који је настањивао ону планину у сусрет вама, и прогонио вас као што чине пчеле, и рањавали су вас од Сеира до Орме. И седевши плакасте пред Господом, Богом нашим, и не чу Господ глас ваш, нити обрати пажњу на вас.

И седели сте у Кадишу много дана, колико год дана сте седели.

2

И окренувши се, отишли смо у пустињу, путем Црвеног мора, онако како је Господ говорио мени, и обилазили смо гору Сеир многе дане. И рече Господ према мени, Нека вам буде довољно кружења око ове планине, окрените се дакле према северу. И народу заповеди говорећи: Ви пролазите кроз границе браће ваше, синова Исавових, који настањују у Сеиру, и ониће се плашити вас и веома ће се чувати вас. Не ступајте у рат против њих, јер вам нећу дати од њихове земље ни стопала, зато што сам синовима Исавовим дао у наследство планину Сеир. За сребро храну купите од њих и једите, и воду мером узмите од њих за сребро и пијте. Јер Господ Бог наш благословио те је у сваком делу твојих руку, узми на знање како си прошао кроз ону велику и страшну пустињу, ево четрдесет година Господ Бог твој је са тобом, ниси имао недостатка ни у чему.

И прођосмо поред наше браће, синова Исавових, који настањују у Сеиру, поред пута Араве од Аилона и од Гесион Габера, и вративши се прођосмо путем кроз пустињу Моава. И рече Господ мени: не непријатељујте Моавитима и не започињите рат против њих, јер нећу дати од њихове земље вама у наследство, јер сам синовима Лотовим дао Ароир да наследе. Оммини су пређе насељавали ту земљу, народ велики и бројан и јак, као Енакими. Рефаим ће бити сматрани и ови, баш као и Енаким, а Моавићани их зову Омеин. И у Сеиру је раније настањивао Хореј, и синови Исава их уништише и истребише их испред себе. И настанише се уместо њих, на начин на који је Израил учинио са земљом свог наследства, коју им је дао Господ. Сада дакле устаните и кренете се, и прођите кроз долину Зарет.

И дани које смо путовали од Кадеш Барне док нисмо прошли долину Зарет, тридесет и осам година, док није пала сва генерација људи ратника умирући из логора, као што се заклео Господ Бог њих. И рука Божја беше на њима да их уништи из средине логора док не пропадоше.

И догодило се, кад су пали сви мушкарци ратници умирући из средине народа, и говорио је Господ ми рече: Ти ћеш данас проћи границе Моаб, ту Ароер, И приближићете се близу синова Амона, не будите непријатељски према њима, нити ступајте са њима у рат, јер нећу дати од земље синова Амона теби у наследство, јер синовима Лота дао сам је у наследство. Земља ће бити сматрана земљом Рефаима, јер су на њој раније живели Рефаими, а Амонити их зову Зохомини. Народ велик и многобројан и моћнији од вас, као и Енакеими, и уништио их је Господ пред њиховим лицем, и наследили су их и настанили се уместо њих до овог дана. Као што учинише

синовима Исава који живе у Сеиру, на који начин истребише Хореје испред њих, и наследише их, и населише се уместо њих до овог дана. И Евајоји који су настањивали Аседот до Газе, и Кападокијци који су изашли из Кападокије, истребише их и населише се уместо њих.

Сада, дакле, устаните и кренете, и пређите долину Арнон. Ево, предао сам у твоје руке Сиона, краља Есевона Аморејца, и његову земљу. Почни да је наслеђујеш, ступи у рат против њега у овај дан. Почни да дајеш своје дрхтање и свој страх на лица свих народа који су под небом, који ће, чувши твоје име, бити узнемирени и имаће муке од твог лица.

И послао сам амбасадоре из пустиње Кедамот према Сиону, цару Есевона, с мирољубивим речима, говорећи: Проћи ћу кроз твоју земљу, путем ћу ићи, нећу скренути ни десно ни лево. Храну ћеш ми за сребро продати и јешћу, и воду ћеш ми за сребро продати и пићу, осим што ћу проћи ногама. Као што учинише мени синови Исавови који настањују у Сиру, и Моавци који настањују у Ароиру, док прођем Јордан у земљу коју Господ Бог наш даје нама. И није хтео Сион, краљ Есевона, да нас пусти да прођемо кроз његову земљу, јер је Господ Бог наш ојачао његов дух и учврстио његово срце, да би био предат у твоје руке као на овај дан.

И рече ми Господ: Ево, почео сам да предајем пред лице твоје Сихона, краља Есевона Аморејца, и земљу његову, и почни да наслеђујеш земљу његову. И изиђе Сион, цар Есевона, у сусрет нама, он и сав његов народ, у рат у Јасу. И предао га је Господ Бог наш пред лице наше, и ударисмо га и синове његове и сав народ његов. И заузесмо све градове његове у оно време, и потпуно уништисмо сваки град редом, и

жене њихове и децу њихову, не остависмо живе. Осим стокe коју смо опљачкали, узели смо и плен из градова. Из Ароира, који је поред обале бујице Арнон, и град који је у долини, и до планине Галада, не догоди се град који је побегао од нас. Све предаде Господ Бог наш у наше руке. Осим близу синова Амона, не приступисмо свим оним који се придружују бујици Јавока и градовима онима у планинској области, као што је заповедио Господ Бог наш нама.

3

И окренувши се, изађосмо путем у Васан, и изиђе Ог, цар Васана, у сусрет нама, он и сав народ његов, у рат у Едраим. И рекао је Господ мени: Не бој се њега, јер сам га предао у твоје руке, и све његове људе, и сву његову земљу, и учинићеш му као што си учинио Сиону, краљу Аморејаца, који је живео у Есевону. И предао га је Господ Бог наш у наше руке, и Ога краља Васана, и сав његов народ, и ударисмо га, тако да не оставимо његово семе.

И заузесмо све његове градове у оно време, не беше града који не узесмо од њих, шездесет градова, сва околна подручја Аргоба, краља Ога у Васану. Сви градови утврђени, зидови високи, капије и преворнице, осим градова Ферезејаца који су били веома многобројни. Уништисмо, као што смо учинили Сиону, цару Есевона, и уништисмо сваки град редом, и жене, и децу. И сву стоку и плен из градова опљачкасмо за себе.

И узесмо у то време ту земљу из руку два краља Аморејаца, који беху преко Јордана од потока Арнон и до Аермона, Палме зову Хермон Саниор, а Аморејац га назва Санир. Сви градови Мисора, и сва Галаада, и сва Васана до

Елхе и Едраима, градови краљевства Ога у Васану. Зато само Ог, краљ Басана, беше остављен од Рафаима; ево, постеља његова, постеља гвоздена, ево је у крајевима синова Амонових, девет лаката дужина њена и четири лакта ширина њена, по лакту човечијем. И ту земљу наследисмо у оно време од Ароира, који је поред обале бујице Арнон, и половину планине Галад, и градове његове дадох Рувиму и Гаду. И остатак Галаада и сав Васан, краљевство Ога, дадох половини племена Манасијиног, и сав околни крај Аргов, сав онај Васан, земља Рафаимска рачунаће се. И Јаир, син Манасијин, узе сву околну област Аргоб до граница Гаргаси и Махати, и назва их по свом имену Васан Тауот Јаеир до овог дана. И Махиру дадох Галад. И Рувиму и Гаду дао сам од Галада до потока Арнона, средину потока као границу, и до Јавока – поток је граница синовима Амона, И Араба и Јордан граница Маханарета, и до мора Арабе, мора сланог под Аседотом Фасге на истоку.

И заповедих вам у оно време говорећи: Господ, Бог ваш, даде вам ову земљу у наследство; наоружавши се, идите пред лицем браће ваше, синова Израилевих, сваки који је способан. Осим жене ваше и деца ваша и стока ваша – знам да имате многу стоку – нека настањују у градовима вашим које сам вам дао, док Господ не умири Бог ваш браћу вашу, као и вас, и да наследе и ови земљу коју Господ Бог наш даје њима с оне стране Јордана, и вратићете се сваки у наследство своје које сам вам дао.

И Јошуи заповедих у оно време говорећи: очи ваше виделе су све што је учинио Господ Бог наш са ова два цара, тако ће Господ Бог наш учинити свим царствима на која ти

прелазиш тамо. Нећете се плашити њих, јер ће Господ, Бог наш, сам се борити за вас.

И молих се Господу у време оно говорећи, Господе Боже, ти си почео показивати свом слози своју снагу, и своју силу, и своју крепку руку, и своју високу мишицу, јер ко је Бог на небу или на земљи који ће учинити као што си ти учинио, и према твојој снази? Прешавши дакле, видећу земљу добру ову која је с оне стране Јордана, ову добру гору и Антиливан.

И Господ ме је занемарио због вас и није ме чуо, и рекао ми је Господ: Нека ти буде доста, не говори више о овој ствари. Попни се на врх тог исклесаног и погледај својим очима према мору и северу и југу и истоку, и види својим очима, јер нећеш прећи овај Јордан. И наредити Исусу и ојачати га и охрабрити га, јер ће он прећи пред лицем овог народа, и он ће им дати у наследство сву земљу коју си видео. И усели смо се у долини близу куће Фогор.

4

И сада, Израиљу, слушај уредбе и судове које ја данас учим вас да чините, да бисте живели и умножили се, и да бисте ушавши наследили земљу коју вам Господ, Бог отаца ваших, даје. Нећете додати ка речи коју ја заповедам вама, и нећете одузети од ње; чувајте заповести Господа Бога нашег, колико ја заповедам вама данас. Очи ваше виделе су све што је учинио Господ Бог наш Вал-фегору, јер сваког човека који је отишао за Вал-фегором уништио га је Господ Бог ваш између вас. Ви пак, који сте привржени Господу Богу вашем, живите сви данас.

Видите, показао сам вам уредбе и судове, као што ми је Господ заповедио, да тако чините у земљи у коју улазите да је наследите. И чуваћете и чинићете, јер ова је мудрост ваша и разумевање ваше пред свим народима, који би чули све ове уредбе, и рећи ће: Ево мудар и разуман народ, овај велики народ. Зато који је народ велики, коме је Бог близу као што је Господ Бог наш у свему када га призовемо? И који је велики народ коме су уредбе и судови праведни према свему овом закону, који ја данас дајем пред вама?

Обрати пажњу на себе и чувај душу своју веома, не заборави све речи које су виделе очи твоје, и нека не одступе од срца твога све дане живота твога, и поучићеш синове своје и синове синова својих о дану када сте стајали пред Господом Богом нашим у Хориву, на дан скупштине, када рече Господ ми рече: Сакупи преда ме народ и нека чују моје речи, да би научили да ме се боје све дане док живе на земљи и да би научили своје синове. И приступисте и стадосте под гору, и гора гораше огњем до неба, тама, мрак, олуја. И говорио је Господ вама из средине огња гласом речи које сте ви чули, и лик нисте видели, него само глас, И објавио је вама завет његов, који вам је заповедио да чините, десет речи, и написао их је на две камене плоче.

И мени је заповедио Господ у оно време да вас учим уредбама и судовима, да их вршите на земљи у коју ви улазите да је наследите. И чуваћете веома душе ваше, јер нисте видели никакав лик оног дана када је Господ говорио према вама на Хориву, на планини, из средине огња. Не беззаконствујте и не начините себи резбарени лик, било коју слику у облику мушкарца или жене, лик сваке животиње која постоји на земљи, лик сваке крилате птице која лети под небом, подобије

сваког гмизавца који гмиже по земљи, подобије сваке рибе, колико их има у водама испод земље. И не погледавши у небо и видевши сунце и месец и звезде и сав свет неба, будући заведен, поклониш се њима и служиш њима, које је доделио Господ, Бог твој, свим народима под небом. Вас је узео Бог и извео вас из земље египатске, из гвоздене пећи, из Египта, да budete њему народ наследни, као што је данас.

И Господ Бог се разгневио на мене због оног што сте ви рекли, и заклео се да нећу прећи овај Јордан и да нећу ући у земљу коју Господ Бог твој даје теби у наследство. Ја јер умирем у овој земљи и не прелазим овај Јордан, а ви прелазите и наследите ову добру земљу. Пазите да не заборавите завет Господа Бога нашег који је направио са вама, и да не беззаконите и начините себи резани лик свега онога што ти је заповедио Господ Бог твој. Зато што је Господ Бог твој ватра која прождире, Бог ревнитељ.

Ако ли родиш синове и синове синова твојих, и задржите се на земљи, и беззаконујете, и начините резани лик од свега, и учините зло пред Господом Бога вашег разгневити њега, сведочим вама данас и небо и земљу, да ћете уништењем пропасти из земље у коју ви прелазите Јордан да тамо наследите, нећете дуго живети дане на њој, него ћете бити потпуно уништени. И расејаће вас Господ међу свим народима, и остаћете малобројни међу свим народима у које ће вас Господ тамо одвести. И служићете тамо другим боговима, делима руку људских, дрвету и камену, који не виде, нити чују, нити једу, нити миришу. И тражићете тамо Господа Бога вашег, и наћићете га када га потражите из целог срца свог и из целе душе своје у невољи својој, И наћи ће те све ове речи у последњим данима, и вратићеш се ка Господу

Богу свом, и слушаћеш глас његов, Јер Господ Бог твој је Бог саосећајан, неће те напустити, нити ће те уништити, неће заборавити завет очева твојих који је заклео њима Господ.

Упитајте за раније дане, оне који су се догодили пре тебе, од дана када је Бог створио човека на земљи, и од једног краја неба до другог краја неба, да ли је постало према овој великој речи, да ли је чуто такво нешто, да ли је народ чуо глас Бога живог који говори из средине ватре, као што си ти чуо и остао жив, Да ли је Бог покушао да уђе и узме себи народ из средине народа у искушењу, и знацима, и чудесима, и рату, и моћном руком, и узвишеном мишицом, и великим виђењима, према свему ономе што је учинио Господ Бог наш у Египту пред твојим очима, тако да знаш да је Господ, Бог твој, овај Бог, и нема другог осим њега. Са неба постаде чујан његов глас да те поучи, и на земљи ти показа његову велику ватру, и његове речи чуо си из средине ватре.

Зато што је љубио оце твоје и изабрао је њихово семе после њих, вас, и извео је тебе он својом великом снагом из Египта, да уништи народе велике и јаче од тебе пред лицем твојим, да те уведе и да ти да њихову земљу у наследство, као што имаш данас.

И знаћеш данас и обратићеш се умом да је Господ Бог твој овај Бог на небу горе и на земљи доле, и нема другог осим Њега. И чувајте његове заповести и његове уредбе, колико ја заповедам теби данас, да би теби добро било и синовима твојим после тебе, да бисте дуговечни постали на земљи коју Господ Бог твој даје теби за све дане. Тада одвоји Мојсије три града с оне стране Јордана, на истоку, да побегне тамо убица који би убио ближњег не знајући, и овај не мржећи га пре

јучерашњег и трећег дана, и побећи ће у један од ових градова, и живеће, Бозру у пустињи, у земљи равници, Рувиму, и Рамот у Галаду Гаду, и Гаулон у Васану Манасији.

Ово је закон који је Мојсије положио пред синове Израиља. Ова су сведочанства, и уредбе, и судови које је говорио Мојсије синовима Израиља, пошто су изашли из земље египатске. у оном с оне стране Јордана, у долини, близу куће Фогора, у земљи Сихона, краља Аморејаца, који живљаше у Есевону, кога удари Мојсије и синови Израиља, пошто изађоше из земље Египта. И наследише земљу његову и земљу Ога, краља Васана, два краља аморејских, који беху с оне стране Јордана према истоку сунца. од Ароира, који је на обали бујице Арнон, и на планини Сион, која је Ермон, сву Арабу преко Јордана према истоку сунца под тесаним Аседотом.

5

И позвао је Мојсије сав Израил и рекао им: Слушај, Израиљу, уредбе и судове које ја говорим у уши ваше на дан овај, и научићете их и чуваћете да их чините. Господ, Бог ваш, направио је са вама завет у Хориву. Не са оцима вашим начинио је Господ овај завет, него са вама, са вама који сте овде данас сви живи. Лице у лице говорио је Господ са вама на планини из средине огња. И ја сам стајао између Господа и вас у оно време да вам објавим речи Господа, јер сте страховали од лица огња и нисте изашли на гору, говорећи Ја сам Господ, Бог твој, који сам те извео из земље египатске, из куће ропства.

Неће ти бити других богова пре мог лица.

Не ћеш начинити себи лик, нити икакву сличност онога што је на небу горе, и онога што је на земљи доле, и онога што је у водама испод земље. Не поклањаћеш се њима, нити ћеш им служити, јер ја сам Господ Бог твој, Бог ревнитељ, који враћа грехе очева на децу до трећег и четвртог колена онима који мрзе мене, и чинећи милост у хиљаде онима који љубе ме, и онима који чувају заповести моје. Нећеш узети име Господа Бога свога узалуд, јер Господ Бог твој неће оправдати онога који узима име Његово узалуд.

Чувај дан суботе да га светиш, онако како ти је заповедио Господ Бог твој. Шест дана ради и чини сва своја дела, А дана седмог суботе Господу Богу твоме, нећеш чинити у њој никакав посао ти и син твој и кћи твоја, слуга твој и слушкиња твоја, во твој и теретна животиња твоја, и свака стока твоја, и дошљак који борави у теби, да би се одморио слуга твој и слушкиња твоја и теретна животиња твоја, као и ти. И сетићеш се да си слуга био у земљи египатској, и извео те је Господ Бог твој одатле руком моћном и мишицом узвишеном; због тога ти је заповедио Господ Бог твој да чуваш дан суботни и да га светиш. Поштуј оца свог и мајку своју, као што ти је заповедио Господ Бог твој, да би ти добро било и да би дуго живео на земљи коју ти Господ Бог твој даје. Нећеш убити. Не чини прелјубу. Нећеш красти. Не ћеш лажно сведочити против ближњег свог лажним сведочанством. Не пожелеш жену ближњег свог, не пожелеш кућу ближњег свог, ни поље његово, ни слугу његовог, ни слушкињу његову, ни вола његовог, ни магарца његовог, ни икакву стоку његову, нити ишта што припада ближњем твом.

Ове речи говорио је Господ свој вашој скупштини на планини из средине ватре, таме, мрака и олује, великим

гласом, и није ништа додао, и написао их је на две камене плоче и дао их је мени. И догодило се када сте чули глас из средине огња, и планина је горела огњем, и приступили сте ка мени сви вође ваших племена и ваше веће старешина, И говорили сте: Ево, показао нам је Господ Бог нашу славу своју, и глас његов чули смо из средине огња. Данас смо видели да Бог говори човеку, и он остаје жив. И сада да не умремо, јер ће нас прождрети ова велика ватра, ако наставимо ми да слушамо глас Господа Бога нашег још, и умрећемо. Јер ко је од тела чуо глас Бога живог који говори из средине ватре, као ми, и остао жив? Приђи ти и чуј све што би рекао Господ Бог наш, и ти ћеш нам говорити све што би Господ Бог наш говорио теби, и ми ћемо чути и учинити.

И чуо је Господ глас ваших речи које сте говорили мени, и рекао ми је Господ: Чуо сам глас речи овог народа, све што су ти говорили; исправно је све што су говорили. Ко ће дати да њихово срце буде тако у њима, да ме се боје и чувају моје заповести све дане, да буде добро њима и њиховим синовима кроз век? Иди, рекох им, вратите се у ваше куће. Ти пак стани са мном, и говорићу ти заповести и уредбе и судове које ћеш их учити, и нека чине тако у земљи коју ја дајем њима у наследство. И чуваћете да чините онако како вам је заповедио Господ, Бог ваш, нећете скренути ни надесно ни налево. Према свему путу који ти је заповедио Господ Бог твој да ходиш њиме, да би те умирио, и да би ти било добро, и да дуго живите на земљи коју ћете наследити.

6

И ово су заповести и уредбе и судови које је заповедио Господ Бог наш да вас учимо да чините у земљи у коју улазите

да је наследите. Да бисте се плашили Господа Бога вашег, чувајте све уредбе његове и заповести његове које ја заповедам теби данас, ти и синови твоји и синови синова твојих, све дане живота твог, да бисте дуго живели.

И слушај, Израиљу, и чувај да чиниш, тако да ти буде добро, и да се умножите веома, као што је говорио Господ Бог очева твојих, да ти да земљу у којој тече млеко и мед. И ово су уредбе и суђења која је Господ заповедио синовима Израиљевим у пустињи, пошто су изашли из земље египатске. Слушај, Израиљу, Господ Бог наш, Господ је један. И волећеш Господа Бога свог из целог срца свог, и из целе душе своје, и из целе снаге своје. И биће ове речи, које ја заповедам теби данас, у твом срцу и у твојој души. И учићеш њима синове своје, и говорићеш о њима седећи у кући и идући путем, и лежећи и устајући. И везаћеш их као знак на руци својој, и биће непоколебљиво пред очима твојим. И написаћете их на доворотке кућа ваших и на вратима вашим.

И биће када те уведе Господ Бог твој у земљу коју је заклео оцима твојим, Авраму и Исаку и Јакову, да ти да градове велике и добре које ниси саградио, куће пуне свих добрих ствари које ниси напунио, бунаре исклесане које ниси исклесао, винограде и маслињаке које ниси посадио, и једавши и бивши напуњен, пази на себе да не заборавиш Господа Бога твог који те изведе из земље Египта, из куће ропства. Господа Бога свог ћеш се бојати, и њему једином ћеш служити, и уз њега ћеш се прилепити, и његовим именом ћеш се заклинаћи.

Не идите за другим боговима од богова народа који су око вас, јер је Бог ревнитељ Господ Бог твој у теби, да се не

разгневи гневом Господ Бог твој на тебе и уништи те са лица земље.

Нећеш кушати Господа Бога свог, као што сте га искушали у том искушењу. Чувајући чуваћеш заповести Господа Бога твога, сведочанства и уредбе које ти је заповедио. И учинићеш оно што је угодно и добро пред Господом Богом твојим, да би теби добро било, и да уђеш и наследиш земљу добру коју је Господ заклео оцима вашим, да изгони све непријатеље твоје пред лицем твојим, као што рече Господ.

И биће када те упита син твој сутра, говорећи: Шта су сведочанства и уредбе и судови које је заповедио Господ Бог наш нама? И рећеш сину свом: Слуге смо били фараону у земљи египатској, и Господ нас је извео одатле моћном руком и узвишеном мишицом. И дао је Господ знаке и велика и зла чудеса у Египту, Фараону и његовом дому пред нама, И нас је извео одатле да нам да ову земљу, коју се заклео да ће дати нашим оцима. И заповедио нам је Господ да чинимо све ове уредбе, да се бојимо Господа Бога нашег, да нам буде добро све дане, да живимо као и данас. И милостиња ће бити нама, ако чувамо да чинимо све ове заповести пред Господом Богом нашим, као што нам је заповедио.

7

Ако но доводи тебе Господ Бог твој у земљу у коју улазиш да је наследиш, и истера велике народе испред тебе, Хетејце и Гергесејце и Аморејце и Хананејце и Ферезејце и Евејце и Јевусејце, седам народа многих и јачих од вас, И предаће их Господ, Бог твој, у руке твоје, и ударићеш их, уништењем ћеш

их уништити, нећеш склопити са њима завет, нити ћеш их помиловати, Нити се жените са њима, кћер своју нећеш дати његовом сину, и његову кћер нећеш узети свом сину. Јер ће одвратити сина твог од мене, и служиће другим боговима, и Господ ће се разгневити на вас у гневу, и брзо ће те уништити. Али тако ћете учинити њима: олтаре њихове ћете порушити, и стубове њихове ћете сломити, и гајеве њихове ћете исећи, и резане ликове богова њихових ћете спалити огњем. Зато си свет народ Господу Богу свом, и тебе је изабрао Господ Бог твој да будеш Њему драгоцен народ међу свим народима који су на лицу земље.

Не зато што сте бројни међу свим народима изабрао вас је Господ и одабрао вас је Господ, јер ви сте малобројни међу свим народима. Али, зато што Господ љуби вас и чува заклетву коју се заклео оцима вашим, извео вас је Господ моћном руком и откупио те је Господ из куће ропства, из руке Фараона, краља Египта. И знаћеш да је Господ Бог твој овај Бог, Бог веран, који чува завет и милост према онима који љубе Њега и који чувају заповести Његове кроз хиљаде генерација, и враћа онима који мрзе у лице да их уништи, и неће одлагати онима који мрзе, у лице ће им вратити.

И чуваћеш заповести и уредбе и судове ове које ти ја заповедам данас да чиниш. И биће кад чујете ове уредбе, и будете их чували и извршавали, онда ће Господ Бог твој чувати теби завет и милост коју је заклео оцима вашим. И волеће те, и благословиће те, и умножиће те, и благословиће потомке утробе твоје и плод земље твоје, жито твоје и вино твоје и уље твоје, стада волова твојих и стада оваца твојих на земљи коју се заклео Господ оцима твојим да ти даде. Благословен ћеш бити међу свим народима, неће бити међу

вама неплодног ни јалове, ни међу твојом стоком. И уклониће Господ Бог твој од тебе сваку болест и све зле болести Египта које си видео и које си знао, неће их ставити на тебе, него ће их ставити на све оне који те мрзе.

И јећеш сав плен народа који ти Господ Бог твој даје, неће поштедети око твоје према њима, и нећеш служити боговима њиховим, јер је ово замка теби.

Ако ли кажеш у свом уму: Овај народ је већи од мене, како ћу моћи да их уништим? Нећеш се плашити њих, сећањем ћеш се сетити шта је учинио Господ Бог твој Фараону и свим Египћанима, Она велика искушења која су виделе твоје очи, она велика знамења и чудеса, ону моћну руку и ону уздигнуту мишицу, како те изведе Господ Бог твој, тако ће Господ Бог ваш учинити свим народима којих се ти бојиш пред њиховим лицем. И стршљене ће послати Господ, Бог твој, на њих, док не буду уништени они који су преостали и они који су се сакрили од тебе, Нећеш бити ударен од њих, јер је Господ Бог твој с тобом, Бог велики и моћни. И Господ Бог твој ће уништити ове народе пред тобом мало по мало, нећеш моћи да их уништиш брзо, да земља не постане пушта и да се на тебе не умноже дивље звери. И предаће их Господ, Бог твој, у руке твоје, и уништићеш их великим уништењем, док их не истребиш. И предаће царева њихова у ваше руке, и уништићете име њихово из оног места. Неће се нико супротставити теби, док их не истребиш.

Резбарене слике њихових богова спалићете огњем, нећеш пожелети сребро, нити ћеш узети злато са њих за себе, да се не спотакнеш због тога, јер је то гнусоба Господу, Богу твојем. И нећеш унети гнусобу у своју кућу, и бићеш проклет као ово,

гнусобом ћеш се гнушати, и гнусобом ћеш се гадити, јер је проклето.

8

Све заповести које вам ја данас заповедам чуваћете да чините, да бисте живели и умножили се, и ушли и наследили земљу коју је Господ Бог ваш заклео оцима вашим. И сећаћеш се свега пута којим те водио Господ Бог твој кроз пустињу, да би те понизио и искушао те, и да би се познало оно што је у срцу твојем, хоћеш ли чувати заповести његове или нећеш. И мучио те је, и изгладњивао те је, и хранио те је маном коју нису знали очеви твоји, да би ти објавио да човек неће живети само о хлебу, него о свакој речи која излази из уста Божијих живеће човек. Одећа твоја није остарела на теби, сандале твоје нису се изнеле на теби, стопала твоја нису ожуљала, ево четрдесет година.

И знаћеш у срцу свом да као што човек васпитава сина свог, тако ће Господ Бог твој васпитавати тебе. И чуваћеш заповести Господа Бога свог да ходиш путевима његовим и да га се бојиш.

Јер Господ Бог твој ће те увести у земљу добру и обилну, где су бујице вода и извори из бездана који излазе кроз равнице и кроз планине, Земља пшенице и јечма, винове лозе, смокве, нариви, земља маслиновог уља и меда, Земља на којој нећеш са сиромаштвом јести хлеб свој, и нећеш бити у потреби на њој ни у чему, земља чије је камење гвожђе, и из чијих планина ћеш копати бронзу.

И јести ћеш и насићен ћеш бити, и благословићеш Господа Бога твога на доброј земљи коју ти је дао. Чувај се да не заборавиш Господа Бога свог, да не чуваш заповести његове, и судове и уредбе његове, које ја заповедам теби данас, Пошто једеш и наситиш се, и саградиш добре куће и настаниш се у њима, и када ти се умноже говеда и овце, и сребро и злато, и све што имаш узвисиш се срцем и заборавиш Господа Бога свог, који те је извео из земље египатске, из куће ропства, онога који те је провео кроз ону велику и страшну пустињу, где је била змија која гризе и шкорпион и жеђ, где није било воде, онога који ти је извео из оштре стене извор воде, онога који те је нахранио маном у пустињи, коју ниси знао ти, и нису знали оци твоји, да би те понизио и искушао те, и да би ти учинио добро на крају дана твојих. Не реци у срцу свом: моја снага и моћ руке моје учиниле су ми ову велику силу. И сетићеш се Господа Бога твог, јер он ти даје снагу да стекнеш моћ, и да би утврдио завет свој који је Господ заклео оцима твојим, као данас.

И биће ако забравом заборавиш Господа Бога свог, и пођеш за другим боговима, и служиш им, и поклониш им се, сведочим вам данас небо и земљу, да ћете пропашћу пропасти. Као и преостале народе које Господ Бог уништава пред вашим лицем, тако ћете и ви пропасти, зато што нисте слушали глас Господа Бога вашег.

9

Слушај Израиљу, ти данас прелазиш Јордан да уђеш и наследиш народе велике и јаче од вас, градове велике и утврђене до неба, народ велики и бројан и висок, синове Енакове, које ти знаш, и ти си чуо: ко ће устати пред синовима

Енаковим? И знаћеш данас да Господ Бог твој иде пред лицем твојим, Он је ватра која прождире, Он ће их уништити и Он ће их одвратити од лица твога, и уништиће их брзо, као што ти рече Господ. Не реци у срцу свом када Господ Бог твој уништи ове народе пред лицем твојим, говорећи: због правде моје уведе ме Господ да наследиш ову добру земљу. Не због твоје правде, нити због светости твог срца ти улазиш да наследиш њихову земљу, него због безбожности ових народа Господ ће их уништити пред тобом, и да би установио завет који је Господ заклео нашим оцима Аврааму и Исаку и Јакову.

И знаћеш данас да не због твоје правде Господ Бог твој даје теби ову добру земљу да је наследиш, јер си тврдоврат народ. Сети се, не заборави колико си гневдио Господа Бога свог у пустињи, од оног дана када сте изашли из Египта и дошли на ово место, непослушни сте остајали према Господу.

И у Хориву провоцирали сте Господа, и разгневио се Господ на вас да вас уништи, Када сам се успињао на планину да узмем камене плоче, плоче завета које Господ учини са вама, остадох на планини четрдесет дана и четрдесет ноћи, хлеб не једох и воду не пих. И дао ми је Господ две камене плоче написане прстом Божјим, и на њима су биле написане све речи које је Господ говорио вама на планини у дану скупштине, И догодило се да је кроз четрдесет дана и четрдесет ноћи Господ дао мени две камене плоче завета. И рече Господ мени: устани, сиђи брзо одавде, јер је беззаконовао народ твој, који си извео из земље египатске; брзо су преступили са пута који сам им заповедио, и начинили су себи ливени лик.

И рекао је Господ мени говорећи: говорио сам ти једном и дварут говорећи: видео сам овај народ, и ево, тврдоврат је народ. И сада дозволи ми да их уништим, и избрисаћу њихово име испод неба, и учинићу те великим и јаким народом, много већим од овог. И вративши се, сиђох са планине, и планина је горела огњем до неба, и две плоче сведочанстава беху на мојим рукама. И видевши да сте згрешили пред Господом Богом вашим, и начинили сте себи ливени лик, и одступили сте од пута који вам је Господ заповедио да чините, И узевши две плоче, бацих их из обе моје руке и сломих их пред вама. И молио сам пред Господом други пут, као и пре, четрдесет дана и четрдесет ноћи, хлеб не једох и воду не пих, због свих грехова ваших које сте згрешили чинећи зло пред Господом Богом, да га разгневите. И уплашен сам због гнева и беса, јер је Господ разгневљен на вас да вас уништи, и Господ ме је чуо и у ово време. И на Арона се разгневио да га уништи, и помолио сам се и за Арона у оно време. И грех ваш који сте учинили, теле, узех га и спалих га у ватри, и сатрх га изломивши веома док не постаде танко, и постаде као прашина, и бацих ту прашину у поток који силази са планине.

И у паљењу, и у искушењу, и у гробовима жеље изазвавши бејасте Господа. И када вас је Господ послао из Кадиш Варне говорећи: Идите горе и наследите земљу коју вам дајем, ви нисте послушали реч Господа Бога вашег, и нисте веровали њему, и нисте слушали глас његов. Непослушни сте били према Господу од дана када вам је постао познат. И молих се пред Господом четрдесет дана и четрдесет ноћи, колико сам се молио, јер Господ рече да вас уништи. И молио сам се Богу и рекао сам: Господе, царе богова, не уништи сасвим народ свој и део свој који си откупио, које си извео из земље египатске у великој снази

својој, и у моћној руци својој, и у узвишеној мишици својој. Сети се Аврама и Исака и Јакова, слугу твојих, којима си се заклео према себи. Не погледај на тврдоглавост народа овог и безбожности и на грехе њихове. Нека не кажу становници земље одакле си нас извео, говорећи: Због тога што Господ није могао да их уведе у земљу коју им је обећао, и због тога што их је мрзео, извео их је у пустињу да их убије. И ови су народ твој и жреб твој, које си извео из земље Египта у великој снази својој, и у моћној руци својој, и у узвишеној мишици својој.

10

У оно време рече ми Господ: Исклеси себи две камене плоче као оне прве, и узиђи к мени на гору, и начинићеш себи дрвени ковчег. И написаћеш на плоче речи које су биле на првим плочама које си сломио, и ставићеш их у ковчег. И направих ковчег од нетрулежног дрвета, и исклесих камене плоче као прве, и изађох на гору са две плоче у мојим рукама. И написао је на плочама према првом писању десет речи које је Господ говорио вама на планини из средине огња, и дао их је Господ мени. И вративши се, сиђох са планине и ставих плоче у ковчег који начиних, и беху тамо, као што ми заповеди Господ. И синови Израилља отишли су из Беерота синова Јакана Мисадаја. Тамо је умро Арон и тамо је сахрањен, и свештеновао је Елеазар, син његов, уместо њега. Одатле су отишли у Гадгад, и од Гадгада у Етебату, земљу бујица вода.

У оно време одвојио је Господ племе Левијево да носи ковчег завета Господњег, да стоји пред Господом, да служи и да се моли на име Његово до овог дана. Због овога Левити

немају део и жреб међу браћом својом, Господ је сам њихов жреб, као што им рече. И ја сам стајао на планини четрдесет дана и четрдесет ноћи. И Господ ме је чуо и овога пута, и Господ није хтео да вас уништи. И рече ми Господ: Иди, крени пред овај народ, и нека уђу и наследе земљу коју сам заклео оцима њиховим да ћу им је дати.

И сада, Израилу, шта Господ Бог твој тражи од тебе, осим да се бојиш Господа Бога свога, и да ходиш свим путевима његовим, и да га љубиш, и да служиш Господу Богу своме из целог срца свога и из целе душе своје, чувати заповести Господа Бога твога и уредбе његове, колико ја заповедам теби данас, да би ти добро било; Ево, Господу Богу твојме припада небо и небо над небесима, земља и све што је у њој. Осим оце ваше изабра Господ да љуби њих, и изабра семе њихово са њима, вас, од свих народа, као што је данас. И обрезаћете тврдоћу срца свог, и врат свој нећете ојачати. Јер Господ Бог ваш, овај Бог богова и Господар господара, Бог велики и јак и страшан, који не гледа на лице нити прима дар, чинећи правду дошљаку и сирочету и удовици, и воли дошљака да му да хлеб и одећу. И волећете дошљака, јер сте били дошљаци у земљи египатској.

Господа Бога свог ћеш се бојати и њему ћеш служити, и за њега ћеш се везати, и именом његовим ћеш се заклињати. Ово је твоја похвала, и ово је твој Бог, који је учинио у теби ова велика и славна дела, која су виделе твоје очи. У седамдесет душа сиђоше оци твоји у Египат, а сада те учини Господ Бог твој као звезде небеске мноштвом.

И волећеш Господа Бога свог, и чуваћеш чувања Његова, и наредбе Његове, и заповести Његове, и судове Његове све дане. И знаћете данас, јер не деца ваша, колико не знају нити су видела васпитање Господа Бога твог, и величанствена дела његова, и руку снажну, и мишицу узвишену, и знаке његове и чудеса његова, колико је учинио усред Египта Фараону, цару Египта, и свој његовој земљи и колико је учинио снази Египћана, и колима њиховим, и коњима њиховим, и снази њиховој, како је преплавила вода Црвеног мора лице њихово док су вас гонили одозад, и уништио их је Господ до данашњег дана, и колико је учинио нама у пустињи док нисте дошли на ово место, И колико много учини Датану и Авирону, синовима Елијава, сина Рувимова, које земља, отворивши уста своја, прождре њих и куће њихове, и шаторе њихове, и сву њихову имовину која беше са њима, усред свега Израиља, Зато су ваше очи виделе сва велика дела Господња која је учинио међу вама данас.

И чуваћете све његове заповести које ја заповедам теби данас, да живите и умножите се, и ушавши наследите земљу у коју ви прелазите преко Јордана да је наследите. Да бисте дуго живели на земљи коју је Господ заклео се оцима вашим да ће дати њима и њиховом семену после њих, земљу у којој тече млеко и мед. Јер земља у коју тамо улазиш да је наследиш није као земља Египта, одакле сте изашли, где кад сеју семе и заливају својим ногама, као башту поврћа, А земља у коју ти улазиш да је тамо наследиш, земља брдовита и равничарска, пиће воду од небеске кише. Земља коју Господ Бог твој непрестано надзире, очи Господа Бога твог су на њој од почетка године до завршетка године.

Ако ли слушањем чујете све заповести које ја заповедам теби данас, да љубите Господа Бога свога и да му служите из целог срца свога и из целе душе своје, И даће кишу твојој земљи према сезони, рану и касну, и унећеш жито своје, и вино своје, и уље своје, И даће сточну храну на пољима твојим стоци твојој, и једавши и наситивши се, Пази себи да ти срце не буде учињено дебелим, и да не преступите, и да не служите другим боговима, и да не поклоните им се И разгневивши се гневом Господ на вас, затвориће небо и неће бити кише, и земља неће дати свој род, и пропашћете брзо са добре земље коју вам Господ даде.

И ставићете ове речи у своје срце и у своју душу, и везаћете их као знак на својој руци, и биће непоколебљиво пред вашим очима, И научићете их децу своју да говоре о њима када седите у кући својој, и када идете путем, и када спавате, и када устајете. И написаћете их на довратницима кућа ваших и на капијама вашим. да бисте дуго живели, и дани синова ваших на земљи коју се Господ заклео оцима вашим да им даје, као дани неба на земљи. И биће, ако слушањем чујете све ове заповести које ја заповедам теби данас да чините, да љубите Господа Бога нашег и да ходите свим његовим путевима и да се прилепљујете уз њега, И Господ ће истерати све ове народе испред вас, и наследићете народе веће и јаче од вас. Свако место где загази траг стопала ноге ваше, ваше ће бити, од пустиње и Антилибана, и од реке мелас, реке Еуфрата, и до мора на западу биће границе твоје. Неће устати ниједан против вас, и страх ваш и трепет ваш ставиће Господ Бог ваш на лице сваке земље на коју ступите, онако како вам је рекао.

Ево, ја данас стављам пред вас благослов и проклетство, Благослов, ако чујете заповести Господа Бога вашег које ја заповедам вама данас, И ту проклетство, ако не чујете заповести Господа Бога вашег, колико их ја заповедам вама данас, и залутате од тог пута који сам вам заповедио, отишавши да служите другим боговима које не познајете. И биће када те уведе Господ Бог твој у земљу у коју прелазиш тамо да је наследиш, и даћеш благослов на гору Гаризин, и проклетство на гору Гаибал. Нису ли ево ова преко Јордана, иза пута западног сунца у земљи Ханану, оно што настањује на западу поред Голгола близу високог храста? Ви прелазите Јордан да уђете и наследите земљу коју вам Господ Бог наш даје у наследство за све дане, и населићете се у њој.

И чуваћете се да чините све његове заповести и ове судове, које ја дајем пред вама данас.

12

И ово су заповести и судови које ћете чувати да чините у земљи коју Господ, Бог отаца ваших, даје вама у наследство, све дане које ви живите на земљи. Уништењем уништићете сва места у којима су тамо служили боговима својим, које ви наслеђујете, на високим планинама и на брежуљцима и испод густог дрвета, И уништићете олтаре њихове и сломићете стубове њихове и гајеве њихове исећи ћете и резане ликове богова њихових спалићете огњем и уништићете име њихово из оног места. Нећете тако чинити Господу Богу свом. Него у место које би изабрао Господ Бог твој у једном од градова ваших да именује име своје тамо и да буде призван, и тражићете и доћи ћете тамо. И донећете тамо жртве паљенице ваше и жртве ваше, и првине ваше и молитве ваше, и

добровољне ваше и обећања ваша, првенце волова ваших и оваца ваших. И јешћете тамо пред Господом Богом вашим, и радоваћете се свему на шта ставите руку ви и домови ваши, јер вас је благословио Господ Бог ваш.

Нећете чинити све што ми чинимо овде данас, свако оно што је угодно пред њим, Јер нисте дошли до сада у одмор и у наследство које вам Господ Бог наш даје. И прећи ћете Јордан и населићете се на земљи коју Господ Бог наш даје вам као наследство, и учиниће да одморите од свих непријатеља ваших около, и населићете се у безбедности. И биће место које изабере Господ Бог твој да се призове име Његово тамо, тамо ћете доносити све што ја заповедам вама данас: жртве паљенице ваше, и жртве ваше, и десетке ваше, и првине руку ваших, и сваки изабрани од дарова ваших, колико заветујете Господу Богу вашем. И радоваћете се пред Господом Богом вашим, ви и синови ваши, и кћери ваше, и слуге ваше, и слушкиње ваше, и Левит који је на вратима вашим, јер њему нема дела ни жреба са вама. Пази себи, не приноси жртве паљенице своје на сваком месту које видиш. Али у место које изабере Господ Бог твој, у једном од твојих племена, тамо ћете приносити ваше жртве паљенице, и тамо ћеш чинити све што ти ја заповедам данас. Али у свакој жељи својој жртвоваћеш и јешћеш месо према благослову Господа Бога твога, који ти га даде у сваком граду; нечисти међу вама и чисти једнако ће га јести, као газелу или јелена. Осим крв нећете јести, на земљу ћете је излити као воду.

Нећеш моћи да једеш у градовима својим десетак жита свог, и вина свог, и уља свог, првенце стоке своје и оваца својих, и све завете које заветујеш, и приложнице своје, и првине руку својих. Али пред Господом Богом твојим једи то

на месту које изабере Господ Бог твој, ти и син твој, и кћер твоја, слуга твој, и слушкиња твоја, и дошљак који је у градовима вашим, и радоваћеш се пред Господом Богом твојим у свему на шта ставиш руку твоју.

Пази да не напустиш Левита све време док живиш на земљи.

Ако ли прошири Господ Бог твој границе твоје, као што ти је говорио, и кажеш: јешћу месо, ако душа твоја пожели да једе месо, по свакој жељи душе твоје јешћеш месо. Ако али далеко је од тебе место које би изабрао Господ Бог твој да тамо буде призвано име његово, онда ћеш жртвовати од волова твојих и од оваца твојих које ти Бог да, на начин који сам ти заповедио, и јешћеш у градовима твојим према жељи душе твоје. Као што се једе газела и јелен, тако ћеш јести то; нечисти код тебе и чисти ће исто тако јести. Пази пажљиво да не једеш крв, јер крв је његова душа; неће душа бити једена са месом. Нећете јести, излићете га на земљу као воду. Немој га јести, да би добро било теби и синовима твојим после тебе, ако чиниш добро и угодно пред Господом Богом твојим. Осим светих ствари твојих ако их имаш, и молитве твоје узевши, доћи ћеш на место које би изабрао Господ Бог твој да се призове име његово тамо. И учинићеш жртве паљенице твоје, месо ћеш принети на жртвеник Господа Бога твога, а крв жртава твојих излићеш на подножје жртвеника Господа Бога твога, а месо ћеш јести. Чувај и слушај, и извршићеш све речи које ти ја заповедам, да би добро било теби и синовима твојим до века, ако чиниш оно што је угодно и добро пред Господом Богом твојим.

Ако ли уништи Господ Бог твој народе у чију земљу тамо улазиш да је наследиш, испред лица твог, и наследиш је, и настаниш се у њиховој земљи, Пази себе да не истражујеш да следиш њима, после што буду уништени од лица твог, говорећи: Како чине ови народи својим боговима? Учинићу и ја. Нећеш чинити тако Богу свом, јер су гадости Господње које је мрзео чинили својим боговима, јер су синове своје и кћери своје спаљивали у ватри својим боговима.

13

Сваку реч коју ја заповедам вама данас, то ћеш чувати да чиниш, нећеш додати на њу, нити ћеш одузети од ње.

Ако пак устане међу вама пророк или сањач снова, и да вам знак или чудо, и дође знак или чудо о коме ти је говорио рекавши: хајдемо и служимо другим боговима које не познајете, Нећете слушати речи тог пророка или оног који сања тај сан, јер вас искушава Господ Бог ваш, да би знао да ли волите Бога вашег из целог срца вашег и из целе душе ваше. После Господа Бога вашег идите, и њега ћете се плашити, и глас његов ћете слушати, и њему ћете се држати. И тај пророк или тај који сања сан умреће, јер је говорио да те обмане од Господа Бога твога који те је извео из земље Египта, који те је откупио из ропства, да те истера са пута којим ти је Господ Бог твој заповедио да идеш, и уништићеш зло из вас.

Ако али те наговори брат твој од оца твога или од мајке твоје, или син твој, или кћер твоја, или жена твоја која је у крилу твоме, или пријатељ једнак души твојој, тајно говорећи: хајдемо и служимо другим боговима, које ниси знао ти и оци

твоји, Од богова народа који су около вас, који се приближавају теби или који су далеко од тебе, од краја земље до краја земље, Нећеш пристати њему и нећеш га слушати, и неће поштедети око твоје према њему, нећеш жудети према њему, нити ћеш га покрити. Објављујући, објавићеш о њему, и твоје руке ће бити прве на њега да га убију, а руке свега народа на последњем. И камењаће га камењем, и умреће, зато што је тражио да те одврати од Господа Бога твога који те је извео из земље египатске, из куће ропства. И сав Израил, чувши, уплашиће се, и неће више чинити зло ово међу вама.

Ако ли чујеш у једном од градова твојих које ти Господ Бог твој даје да у њему станујеш, како говоре, Изашли су беззаконици из вас и одвратили су све становнике њихове земље, говорећи: хајдемо и служимо другим боговима које нисте знали, и испитивања и питања, и истражићеш веома, и ево јасно је истинита реч, догодила се ова гнусоба међу вама, Уништавајући уништићеш све становнике у оној земљи убиством мача, проклетству ћете предати њу и све што је у њој. И сав плен њен сакупићеш на улицама њеним, и спалићеш град у огњу, и сав плен њен са свим народом пред Господом Богом твојим, и биће ненасељен заувек, неће се више изградити. И неће бити придружено ништа од проклетих ствари у руци твојој, да би се Господ одвратио од гнева јарости своје, и да би ти дао милост, и да би се смиловао на тебе, и да би те умножио, као што се закleo оцима твојим, ако чујеш глас Господа Бога свога, да чуваш заповести његове, које ја заповедам теби данас, да чиниш добро и угодно пред Господом Богом својим.

Синови сте Господа Бога вашег, нећете правити ћелаво место између очију ваших због мртваца. Зато си свет народ Господу Богу свом, и тебе је изабрао Господ Бог твој да постанеш Његов драгоцени народ од свих народа на лицу земље. Нећете јести ништа гнусно. Ово је стока коју ћете јести: теле из говеда, и јагње из оваца, и јаре из коза, јелена, и газелу, и пигарга, орикса и жирафу. Свако животињу која дели копито и расцепљује канце на два копита, и која прежива међу стоком, те ћете јести. И ове нећете јести од оних који доносе преживање и од оних који раздвајају копита и имају канце: камилу, зеца и тексуга, јер они доносе преживање, али копито не раздвајају – нечисте су ове за вас. И свињу, зато што дели папак и раздваја раздвајаче папка, али преживање не прежива, нечиста је ово вама; од меса њиховог не ћете јести, лешева њихових не ћете дирати.

И ово ћете јести од свега што је у води: све што има пераја и љуске, то ћете јести. И све оно што нема перајице и љуспе, нећете јести, нечисто вам је. Сваку чисту птицу једите. И ове нећете јести од њих: орла, грифа и рибарског орла, и лешинара, и луња, и сличне њему, И врабца, и сову, и галеба, и чапљу, и лабуда, и ибиса, и корморана, и јастреба, и оно слично њему, и пупавца, и ноћног гаврана, И пеликана, и кулика, и оне сличне њему, и порфириона, и слепог миша. Све пузајуће ствари од птица нечисте су вама, нећете их јести. Сваку чисту птицу једите. Свако мртво тело нећете јести; дошљаку у градовима твојим биће дато и јешће, или ћеш продати страном, јер си свет народ Господу Богу твоме. Нећеш кувати јагње у млеку мајке његове.

Десетину ћеш одвајати од свега рода семена твога, од рода поља твога, годину за годином. И јести ћеш то на месту

које изабере Господ Бог твој да буде призвано име његово тамо, донећете десетине жита твог, и вина твог, и уља твог, прворођене волова твојих и оваца твојих, да научиш да се бојиш Господа Бога твог све дане. Ако ли пак постане пут далеко од тебе, и не можеш да их приносиш, зато што је далеко од тебе место које би изабрао Господ Бог твој да се призове име његово тамо, зато што ће те благословити Господ Бог твој, И продаћеш их за сребро, и узећеш сребро у своје руке, и ићи ћеш на место које изабере Господ Бог твој. И даћеш сребро за све што би пожелела душа твоја, за говеда или за овце, или за вино или за сикера, или за сикера, или за све што би пожелела душа твоја, и јешћеш тамо пред Господом Богом твојим, и радоваћеш се ти и дом твој, и Левит у градовима твојим, јер њему није део ни наследство са тобом.

После три године изнећеш сав десетак од рода твог; у оној години ставићеш га у градовима твојим. И доћи ће Левит, зато што нема део ни наследство са тобом, и дошљак и сироче и удовица у твојим градовима, и јешће и наситиће се, да те благослови Господ Бог твој у свим делима која чиниш.

15

Кроз седам година учинићеш ослобођење. И тако је заповест ослобођења: опростићеш сваки сопствени дуг који ти дугује ближњи, и од брата свог нећеш тражити, јер је проглашено ослобођење Господу Богу твој. Од странца ћеш тражити колико ти је дужан, али свом брату ћеш опростити дуг. Зато неће бити у теби сиромашног, јер ће те благословити Господ Бог твој у земљи коју ти Господ Бог твој даје у наследство да је наследиш.

Ако ли заиста послушате глас Господа Бога свог, да чувате и извршавате све ове заповести које ја данас заповедам теби, зато што је Господ Бог твој благословио тебе онако како ти је говорио, и позајмићеш многим народима, а ти нећеш позајмити, и владаћеш многим народима, а тобом неће владати.

Ако но постане у теби онај који је у недостатку из браће твоје у једном од градова твојих у земљи коју Господ Бог твој даје теби, нећеш ожестити срце твоје, нити ћеш затворити руку твоју од брата твога који је у потреби. Отварајући отвориш руке своје њему, и зајам ћеш зајмити њему колико му је потребно, колико је у потреби. Пази себи да не постане реч скривена у срцу твом беззаконост, говорећи: Приближава се седма година, година отпуштања, и буде зао око твој према брату твом у нужди, и не даш му, и он повиче против тебе ка Господу, и буде у теби грех велики. Дајући даћеш њему, и зајам зајмићеш њему колико треба, како је у потреби, и нећеш се ожалостити у срцу твом када му даваш, јер због ове речи благословиће те Господ Бог твој у свим делима твојим и у свему на шта ставиш руку своју. Јер неће нестати сиромашних са земље твоје, зато ти ја заповедам да чиниш ово, говорећи: отворићеш руке своје брату свом сиромашном и оном који је у потреби на земљи твојој.

Ако ти буде продат брат твој Јеврејин или Јеврејка, служиће ти шест година, а седме ћеш га отпустити слободног од себе. Кад год га шаљеш слободног од себе, нећеш га слати празног. Снабдевањем ћеш га снабдети од оваца својих, и од жита свог, и од вина свог; како те је благословио Господ Бог твој, даћеш му.

И сетићеш се да си био слуга у земљи египатској, и откупио те је Господ Бог твој одатле; због тога ја ти заповедам да чиниш ову реч. Ако ли каже теби: Нећу отићи од тебе, зато што те је заволео и твоју кућу, зато што му је добро код тебе. И узећеш шило и пробушићеш ухо његово на вратима, и биће ти слуга заувек, а са слушкињом твојом учинићеш исто тако. Неће ти бити тешко када их отпушташ слободне од себе, јер ти је служио шест година за годишњу плату најамника, и благословиће те Господ Бог твој у свему што чиниш.

Свако прворођено које буде рођено међу твојим воловима и међу твојим овцама, мушку децу ћеш посветити Господу Богу свом, нећеш радити са својим прворођеним телетом, и нећеш стрићи прворођену од својих оваца. Пред Господом јести ћеш то из године у годину на месту које изабере Господ Бог твој, ти и кућа твоја. Ако но буде у њему мана, хромо или слепо, зла мана, нећеш га жртвовати Господу Богу свом.

У градовима твојим јешћеш то, нечисти у теби и чисти такође јешће као газелу или јелена. Осим крв нећете јести, на земљу ћете је пролити као воду.

16

Чувај месец младих и учини пасху Господу Богу свом, јер си у месецу младих изашао из Египта ноћу. И жртвоваћеш пасху Господу Богу свом овце и волове на месту које изабере Господ Бог твој да би се призивало име Његово тамо. Не једите с њим квасац, седам дана једите с њим бесквасни хлеб, хлеб невоље, јер сте у журби изашли из Египта, да бисте се сећали дана вашег изласка из земље египатске све дане вашег живота. Неће ти се видети квасац у свим твојим границама

седам дана, и неће преноћити месо које жртвујеш увече првог дана до јутра. Нећеш моћи да жртвујеш пасху ни у једном од твојих градова које ти Господ Бог твој даје, Али у месту које би изабрао Господ Бог твој да се призове име Његово тамо, жртвоваћеш пасху увече према заласку сунца, у време када си изашао из Египта. И куваћеш и пећи ћеш и јести ћеш на месту које изабере Господ Бог твој, и вратићеш се ујутру и доћи ћеш у своје куће. Шест дана јешћеш пресан хлеб, и седмог дана је завршни празник Господу Богу твом, нећеш обављати никакав посао, осим онога што ће бити учињено за душу.

Седам недеља избројаћеш за себе, од када почнеш српом жетву, почећеш бројати седам недеља. И учинићеш празник недеља Господу Богу свом, према томе како ти рука јача, колико год да ти да Господ Бог твој.

И радоваћеш се пред Господом Богом својим, ти и син твој, и кћи твоја, слуга твој, и слушкиња твоја, и Левит, и дошљак, и сироче, и удовица која је међу вама, на месту које изабере Господ Бог твој да се призове име Његово тамо.

И сетићеш се да си био слуга у земљи египатској, и чуваћеш и чинићеш ове заповести. Празник шатора учинићеш себи седам дана када сабереш из гумна свога и од каце своје. И радоваћеш се на празнику свом, ти и син твој, и кћи твоја, слуга твој и слушкиња твоја, и Левит, и дошљак, и сироче, и удовица која је у градовима твојим. Седам дана славићеш Господу Богу свом на месту које изабере Господ Бог твој, ако те благослови Господ Бог твој у свим плодовима твојим и у сваком делу руку твојих, и бићеш радостан.

Три пута годишње сваки твој мушкарац биће виђен пред Господом Богом твојим на месту које Господ изабере, на празник пресних хлебова, на празник седмица и на празник сеница; нећеш се појавити пред Господом Богом твојим празних руку. Сваки према сили руку ваших, према благослову Господа Бога твог који ти је дао.

Судије и писаре поставићеш себи у градовима твојим које ти Господ Бог твој даје према племенима, и они ће судити народу праведан суд. Не одбијају суд, нити ће узети дар, јер дарови заслепљују очи мудрих и уклањају речи праведних. Праведно треба да следиш правду, да живите и да, ушавши, наследите земљу коју ти Господ Бог твој даје.

Нећеш засадити себи гај, ниједно дрво поред олтара Бога свог нећеш подићи себи. Нећеш поставити себи стуб који је мрзео Господ, Бог твој.

17

Нећеш жртвовати Господу Богу свом теле или овцу у којој је мана, било каква зла ствар, јер је то гнусоба Господу Богу твојом.

Ако но буде нађен у једном од градова твојих, које Господ Бог твој даје теби, човек или жена који учини зло пред Господом Богом твојим, прекршивши завет његов, и дошавши да служе другим боговима, и да се поклоне њима, сунцу, или месецу, или свему од света неба, што ти није заповедио, и јави се теби и истражиш веома, и ево истинито се догодило то, догодила се ова гнусоба у Израиљу, И извешћеш тог човека или ту жену, и камењаћете их камењем, и умреће. На два

сведока или на три сведока умреће онај који умире; неће умрети на једног сведока. И рука сведока ће бити на њему прва да га убије, и рука народа последња, и уклонићеш злог из вас самих.

Ако али постане немогуће од твоје речи у суђењу између крви и крви, и између суђења и суђења, и између додира и додира, и између спора и спора, речи суђења у градовима вашим, онда ћеш устати и отићи горе у место које би изабрао Господ Бог твој тамо. И доћи ћеш код свештеника Левита и код судије који буде у оним данима, и када истраже, они ће ти објавити пресуду. И учинићеш према ствари коју би ти објавили из места које изабере Господ, Бог твој, и чуваћеш да учиниш све што би ти било прописано. Према закону и према суду који би ти рекли, учинићеш; нећеш скренути од речи коју ти објаве ни надесно ни налево.

И човек који ако чини у охолости, тако да не слуша свештеника који стоји да служи на име Господа Бога твог, или судију који би био у оне дане, умреће онај човек, и уклонићеш зло из Израиља. И сав народ, када чује, уплашиће се и неће више безбожно поступати.

Ако ли уђеш у земљу коју ти Господ Бог твој даје, и наследиш је, и настаниш се у њој, и кажеш: Поставићу над собом владара, као и остали народи око мене, Постављајући поставићеш над собом владара кога би изабрао Господ Бог; из браће своје поставићеш над собом владара. Нећеш моћи поставити над собом страног човека, јер није брат твој. Зато неће умножити себи коња, нити ће вратити народ у Египат, да не умножи себи коња, а Господ рече: нећете се више враћати

тим путем. И неће умножити себи жене, да се не би одвратило његово срце, и сребро и злато неће умножити себи веома.

И када седне на престо свој, написаће себи овај поновљени закон у књигу од свештеника Левита. И биће са њим, и читаће га све дане живота свог, да научи да се боји Господа Бога твог, и да чува све ове заповести, и да извршава ове уредбе, да се не узвиси срце његово изнад браће његове, да не преступи заповести ни надесно ни налево, да би продужио дане владавине своје, он и синови његови међу синовима Израиља.

18

Неће бити свештеницима Левитима, целом племену Левијевом, дела ни жреба са Израиљем; приноси Господњи су њихов жреб, те ће их јести. Жреб али неће бити њима међу браћом њиховом; Господ је сам жреб његов, као што му рече. И ово је право свештеника од народа, од оних који приносе жртве, било теле, било овцу: даћеш свештенику плећку, вилице и желудац. И првине жита твог, и вина твог, и уља твог, и првину стрижа оваца твојих даћеш њему. Зато га је Господ изабрао из свих твојих племена да стоји пред Господом Богом, да служи и благосиља у име његово, он и синови његови међу синовима Израиља.

Ако пак дође Левит из једног од градова из свих синова Израиља, где он борави, према томе што жели душа његова, у место које би изабрао, служиће у име Господа Бога његовог, као и сва браћа његова Левити који стоје тамо пред Господом Богом твојим. Јешће подељени део, осим продаје према

породици. Ако пак уђеш у земљу коју ти Господ Бог твој даје, нећеш учити да чиниш према гнусобама оних народа.

Нека се не нађе међу вама онај који проводи свог сина и своју кћер кроз ватру, који се бави гатањем, који врача по знацима и који врача по птицама, нити чаробњак певајући над бајањем, врач и тумач знамења, саветујући се са мртвима. Јер је гнусоба Господу Богу твоме сваки који чини ова, због ових гнусоба Господ ће их уништити испред тебе. Савршен ћеш бити пред Господом, Богом твојим. Ове народе које ти разбаштињујеш, они слушају знамења и пророчанства, али теби није тако дао Господ Бог твој.

Пророка из браће твоје, као мене, подигнуће ти Господ Бог твој; њега ћете слушати. Према свему што си тражио од Господа Бога свог у Хориву на дан скупштине, говорећи: нећемо више слушати глас Господа Бога свог, и ову велику ватру нећемо више видети, да не умремо. И рече Господ према мени: Исправно је све што су ти говорили. Пророка ћу подигнути њима из браће њихове, као тебе, и даћу речи у уста његова, и говориће њима према свему што му заповедим. А човек који не чује шта говори онај пророк у моје име, ја ћу га казнити. Осим пророк који би безбожно говорио у моје име реч коју нисам заповедио да говори, и који би говорио у име других богова, умреће тај пророк. Ако ли кажеш у срцу свом, како ћемо знати реч коју није говорио Господ? Шта год да говори тај пророк у име Господње, и не постане, и не догоди се, то је реч коју није говорио Господ; у безбожности је говорио тај пророк, нећете се плашити њега.

Ако ли уништи Господ Бог твој народе којима Бог даје теби земљу, и наследите их, и населите се у градовима њиховим и у кућама њиховим, Три града одвојићеш себи усред земље твоје коју ти Господ Бог твој даје. Размисли о путу, и поделићеш на три дела границе земље твоје коју ти дели Господ Бог твој, и биће уточиште сваком убици. Ово ће бити заповест о убици који би побегао тамо и живеће: онај који би ударио свог ближњег не знајући, и који га није мрзео пре јучерашњег и трећег дана. И ко ако уђе са ближњим у шуму да сакупи дрва, и измакне му се рука секиром док сече дрво, и гвозђе испадне са дрвета и погоди ближњег, и он умре, овај ће побећи у један од ових градова и живеће. Тако да осветник крви не гони убицу, зато што су загрејани у срцу, и не стигне га, ако је пут дужи, и не удари његову душу, а овоме није суд смрти, зато што га није мрзео пре јучерашњег дана, нити пре трећег. Због овога ја ти заповедам ову реч, говорећи: три града одвојићеш за себе.

Ако ли прошири Господ Бог твој границе твоје, на начин како се заклео оцима твојим, и да ти Господ сву земљу коју је рекао да ће дати оцима твојим, Ако чујеш да чиниш све ове заповести које ти ја данас заповедам, да љубиш Господа Бога свог, да ходиш свим његовим путевима све дане, додаћеш себи још три града уз ова три. И неће бити проливена невина крв у земљи коју Господ Бог твој даје теби у наследство, и нећеш бити крив за крв.

Ако но постане у теби човек који мрзи свог суседа, и заседа га, и устане на њега, и удари његову душу, и он умре, и побегне у један од ових градова, И послаће савет старешина града његовог, и узеће га одатле, и предаће га у руке

осветника крви, и умреће. Нека те не буде жао за њега, и очистићеш невину крв из Израиља, и биће ти добро.

Нећеш померити границе свог суседа, које су поставили твоји оци у наследству које си наследио у земљи коју ти Господ Бог твој даје у жребу. Неће остати један сведок да сведочи против човека за сваку неправду и за сваки грех и за сваки грех који учини; на уста два сведока и на уста три сведока стајаће свака реч. Ако стане неправедан сведок против човека, оптужујући га за безбожност, И стаће два човека којима је спор пред Господом, и пред свештеницима, и пред судијама који би били у оне дане. И нека судије испитају тачно, и ево, неправедан сведок је посведочио неправедно и устао је против свог брата. И учинићете њему онако како је он зло учинио према брату свом, и уклонићете зло из вас. И остали чувши ће се уплашити, и неће више чинити према овој злој речи међу вама. Неће поштедети око твоје на њему: душу уместо душе, око уместо ока, зуб уместо зуба, руку уместо руке, ногу уместо ноге.

20

Ако ли изађеш у рат на непријатеље своје и видиш коња и јахача и народ бројнији од свог, нећеш се бојати њих, јер је Господ Бог твој са тобом, онај који те је извео из земље египатске. И биће кад приђеш рату, и приближивши се, свештеник ће говорити народу, И рећи ће према њима: Слушај, Израиљу, ви идете данас у рат на непријатеље ваше. Нека не буде слабо срце ваше, не бојте се, нити се сатирите, нити се одвраћајте од лица њиховог. Зато што Господ Бог ваш иде пред вама са вама, да се бори заједно са вама против непријатеља ваших и да вас спаси.

И писари ће говорити народу, говорећи: ко је човек који је саградио нову кућу и није је посветио? Нека иде и нека се врати у своју кућу, да не умре у рату, и други човек ће је посветити. И ко је онај човек који је засадио виноград, а није се радовао од њега? Нека иде и нека се врати у своју кућу, да не погине у рату, и други човек ће се радовати од њега. И ко је онај човек који је верио жену, а није је узео? Нека иде и нека се врати у своју кућу, да не умре у рату, и други човек ће је узети. И писари ће наставити да говоре народу, и рећи ће: Ко је човек који се боји и кукавичког је срца? Нека иде и нека се врати у своју кућу, да не учини срце свога брата кукавичким, као што је његово. И биће када писари престану да говоре народу, и поставиће владаре војске који воде народ.

Ако приђеш граду да ратујеш против њега, позови га на мир. Ако ти заиста мирољубиво одговоре и отворе ти врата, сав народ који се нађе у њој биће ти данкоплатници и твоји поданици. Ако ли не слушају тебе и зарате против тебе, опседаћеш га, Док ти Господ Бог твој не преда је у руке твоје, и ударићеш све њене мушкарце мачем, Осим жена и пртљага, и сву стоку, и све што постоји у граду, и сву опрему ћеш опљачкати за себе, и јешћеш сав плен непријатеља својих које ти Господ Бог твој даје. Овако ћеш учинити свим градовима који су веома далеко од тебе, а не од градова ових народа, којих Господ, Бог твој, даје теби да наследиш земљу њихову. Нећете сачувати живим ништа што дише, Али проклетству ћете их предати: Хетејце, Аморејце, Хананејце, Ферезејце, Евејце, Јевусејце и Гергесејце, на начин како ти је заповедио Господ Бог твој, да вас не науче да чините све њихове гнусобе које су чинили својим боговима, и да не сагрешите пред Господом Богом вашим.

Ако но опседнеш један град више дана да ратујеш против њега ради његовог заузимања, нећеш уништити његова дрвета тако што ћеш на њих наложити гвожђе, него ћеш од њега јести, али га нећеш посећи, јер није ли дрво на пољу човек да уђе пред тобом у ограду? Али дрво за које знаш да није воћка, то ћеш уништити и посећи, и изградићеш опсадне радове против града који ти ратује, док не буде предат.

21

Ако пак буде нађен рањеник у земљи коју Господ Бог твој даје теби да наследиш, пали у равници, и не знају ко га је ударио, Изаћи ће савет старешина твојих и судије твоје, и измериће до градова који су околo убијеног. И биће град који је најближи рањеном, и узеће савет старешина тог града јуницу од говеда, која није радила и која није вукла јарам, И савет старешина оног града спустиће доле јуницу у храпаву долину, која није обрађена нити се сеје, и сломиће врат јуници у долини. И приступиће свештеници Левити, јер их је изабрао Господ Бог да стоје пред њим и да благосиљају у име његово, и по њиховим устима биће свака распра и свака зараза. И сав савет старешина оног града, они који се приближавају убијеном, опраће руке на главу јунице којој је сломљен врат у долини, И одговоривши, рећи ће: Руке наше нису пролиле ову крв, и очи наше нису виделе. Буди милостив народу свом Израиљу, који си откупио, Господе, да не буде невинне крви у народу твом Израиљу, и биће им очишћена крв. Ти ћеш уклонити невинну крв из вас, ако учиниш добро и угодно пред Господом Богом твојим.

Ако ли изађеш у рат на непријатеље своје, и преда ти Господ Бог твој у руке твоје, и заплениш плен њихов, И

видиш у плену жену лепог облика, и пожелиш је, и узмеш је себи за жену, и уведеш је унутра у своју кућу, и обријаћеш јој главу, и подрезаћеш јој нокте, И скинућеш одећу заробљеништва с ње, и седеће у кући твојој, и плакаће оца и мајку месец дана, и после тога ући ћеш к њој и живећеш с њом, и биће ти жена.

И биће ако не хоћеш њу, послаћеш је слободну, и продајом неће бити продата за сребро, нећеш је одбацити, зато што си је понизио.

Ако али човек добије две жене, једна од њих вољена, а једна од њих мрзнута, и роде му вољена и мрзнута, и постане син првородни од мрзнуте, И биће, у дан када подели у наслеђе својим синовима своја имања, неће моћи дати права првенца сину вољене, занемаривши првенца, сина мрзеле, Али првородног сина мрзеле признаће, да му да двоструко од свега што би му се нашло, јер је он почетак његове деце, и њему припада право првородства. Ако неком буде син непослушан и бунтован, који не слуша глас оца и глас мајке, и васпитавају га, а он их не слуша, И ухвативши га, отац његов и мајка његова извешће га пред савет старешина његовог града и на капију тог места, И рећи ће мушкарцима града свог: Овај наш син не слуша и изазива, не слуша глас наш, кривотворитељ је новца и пијанац. И камењем ће га људи његовог града, и умреће, и уклонићеш зло из вас, и преостали, чувши то, уплашиће се.

Ако ли неко учини грех који заслужије смртну пресуду, и умре, и обесите га на дрво, Неће спавати тело његово на дрвету, него сахраном ћете га сахранити у онај дан, јер је

проклет од Бога сваки који виси на дрвету, и нећете оскрнавити земљу коју Господ Бог твој даје теби у наследство.

22

Не занемари теле брата свог или овцу његову ако их видиш како лутају путем, него их врати брату свом и предај му их. Ако но не приближава се брат твој према теби, нити га знаш, сакупићеш га унутра у кућу твоју, и биће са тобом док не потражи их брат твој, и вратићеш му. Тако ћеш учинити са његовим магарцем, и тако ћеш учинити са његовом одећом, и тако ћеш учинити са сваком изгубљеном ствари твога брата, која је пропала од њега, а ти је нађеш – нећеш моћи да је занемариш. Нећеш видети магарца брата свога или теле његово како падају на путу и занемарити их, него ћеш их подићи заједно са њим.

Неће бити посуда мушкараца на жени, нити ће мушкарац обући женску одежду, јер је гнусоба Господу Богу твоме сваки који чини ово. Ако но наиђеш на гнездо птица пред собом на путу или на неком дрвету, или на земљи, са птићима или јајима, и мајка греје птиће или јаја, нећеш узети мајку са децом. Одашиљањем ћеш одашиљати мајку, а децу ћеш узети за себе, да би ти добро било и да би дуговечан постао.

Ако изградиш нову кућу, начинићеш ограду на свом крову, и нећеш бити крив за убиство у својој кући ако падне онај који пада са њега. Нећеш посејати свој виноград различитим семеном, да не би био посвећен род и семе које посејеш заједно са родом свог винограда. Не ћеш орати са телетом и магарцем заједно. Не ћеш обући лажну тканину,

вуну и лан заједно. Увијене ћеш учинити себи на четири угла огртача твојих којима се обучеш.

Ако неко узме жену и живи са њом, и омрзне је. и он може ставити на њу лажне оптужбе, и може обрукати њено име, и говори: ову жену сам узео, и приступивши њој нисам нашао њено девичанство И отац девојке и мајка ће изнети доказе њеног девичанства пред савет старешина на капији. И рећи ће отац девојке савету старешина: Ђерку моју ову дао сам овом човеку за жену, а он, омрзнувши је... Сада овај ставља на њу лажне оптужбе, говорећи: нисам нашао девојаштво твоје кћери, а ово је девојаштво моје кћери. И развиће одећу пред саветом старешина града. И савет старешина тог града узеће тог човека и поучиће га, И казниће га сто сикала и даће оцу младе жене, јер је изнео зло име на девицу Израилку, и она ће бити његова жена, неће моћи да је отпусти до краја живота.

Ако ли је, пак, ова реч истинита, и није нађено девичанство код младе жене И они ће извести ту младу жену на врата куће оца њеног, и каменоваће је камењем, и она ће умрети, јер је учинила лудост међу синовима Израиља блудничећи у кући оца свог, и ти ћеш уклонити зло из вашег народа.

Ако буде нађен човек који спава са женом удатом за мужа, убићете обоје, човека који спава са женом и жену, и уклонићеш зло из Израиља. Ако но постане девојка девица заручена мушкарцу, и нашавши је човек у граду, легне с њом, Извешћете обоје на капију њиховог града, и камењаће се камењем, и умреће, младу жену, јер није викала у граду, и човека, јер је понизио жену суседа, и уклонићеш зло из вас.

Ако ли у равници нађе човек заручено дете, и приморавши је легне са њом, убићете само оног који је спавао са њом. И девојци није грех смрти, као кад би неко човек устао на ближњег и убио његову душу, тако је ова ствар, зато што ју је у пољу нашао, викала је заручена девојка, и није било никога да јој помогне.

Ако ко нађе девојку девицу која није заручена, и приморавши је легне с њом, и буде нађен, Даће човек који је спавао са њом оцу младе жене педесет сребрних дидрахми, и она ће бити његова жена; зато што ју је понизио, неће моћи да је отпусти за све време.

23

Човек неће узети жену свога оца, и неће открити покривач свога оца.

Неће ући скопљен, нити одсечен, у скупштину Господа. Син проститутке неће ући у скупштину Господа.

Неће ући Амонићанин и Моавићанин у скупштину Господа, и до десете генерације неће ући у скупштину Господа, и до у век. Зато што нису изашли вама у сусрет са хлебом и водом на путу, када сте излазили из Египта, и зато што су најмили против тебе Валаама, сина Веоровог, из Месопотамије, да те проклене. И није хтео Господ Бог твој да слуша Валаама, и Господ Бог твој је преокренуо те клетве у благослов, јер те је волео Господ Бог твој. Нећеш им обраћати мирне и корисне ствари све дане свог живота довека. Не гнушај се Идумејца, јер је твој брат, не гнушај се Египћанина,

јер си био дошљак у његовој земљи. Синови, ако им се роде, у трећој генерацији ући ће у скупштину Господњу.

Ако но изађеш да се утабориш против непријатеља својих, чувај се од сваке зле речи. Ако међу вама буде човек који неће бити чист због ноћног излива, он ће изаћи изван логора и неће ући у логор. И биће то увече, опраће тело своје водом, и по заласку сунца ући ће у логор. И место ће ти бити изван логора, и изићи ћеш тамо. И коловрат ће бити теби на појасу твом, и биће кад седнеш напољу, и ископаћеш у њему, и донесавши покрићеш голотињу твоју. Зато Господ Бог твој ходи у логору твом да те избави и да преда непријатеља твог пред лице твоје, и биће логор твој свет, и неће се видети у теби неприличност ствари, и одвратиће се од тебе.

Нећеш предати дете његовом господару, које ти је придодато од његовог господара. Са тобом ће становати, у вама ће становати где му се свиди, не мучи га. Неће бити проститутке међу кћерима Израиља, и неће бити онога који се проституише међу синовима Израиља, неће бити оне која иницира међу кћерима Израиља, и неће бити онога који је иницијован међу синовима Израиља. Не ћеш донети плату проститутке, нити размену пса, у кућу Господа Бога твог за било који завет, јер су обоје гнусоба Господу Богу твом.

Не ћеш наплаћивати камату брату свом: ни камату на сребро, ни камату на храну, ни камату на било коју ствар коју позајмиш. Странцу ћеш наплаћивати камату, али брату свом нећеш наплаћивати камату, да те благослови Господ Бог твој у свим делима твојим на земљи у коју улазиш да је наследиш.

Ако ли заветујеш завет Господу Богу свом, нећеш одлагати да га вратиш, јер Господ Бог твој ће га тражити од тебе, и биће у теби грех. Ако пак не желиш да се молиш, нема у теби греха. Оно што излази кроз твоје усне чувај и учини онако како си заветовао Господу Богу, дар који си говорио својим устима.

Ако уђеш у жетвуближњег свог и скупиш класје у својим рукама, срп не смеш ставити на жетвуближњег свог. Ако но уђеш у виноград ближњег твог, једи грождје колико да насити душу твоју, али у суд не стављај.

24

Ако неко узме жену и живи са њом, и ако она не нађе наклоност пред њим, јер је нашао у њој срамну ствар, онда ће јој написати књигу развода и даће је у њене руке и послаће је из своје куће, И отишавши, постане другом мужу. И мрзеће њу последњи човек, и написаће јој књигу развода, и даће је у њене руке, и послаће је из своје куће, и умреће последњи човек који је узео себи за жену, Неће моћи човек први, онај који ју је послао, да се врати и узме је себи за жену после њеног оскврњења, јер је то гнусоба пред Господом Богом твојим, и нећете оскврнити земљу коју Господ Бог твој даје теби у наследство.

Ако ли ко узме жену недавно, неће изаћи у рат и неће му бити наметнута никаква обавеза; невин ће бити у својој кући, једну годину ће обрадовати своју жену коју је узео.

Нећеш узети у залогу камен за млевење, нити горњи камен за млевење, јер овај узима душу у залогу. Ако буде

ухваћен човек који краде душу из браће његове, синова Израиља, и поробивши га прода, умреће онај лопов, и уклонићеш зло из вас. Пази себе у додиру губе, чувај веома да чиниш према свему закону који би вам јавили свештеници Левити, онако како сам вам заповедио, чувајте да чините. Запамти шта је учинио Господ Бог твој Маријама на путу, када сте излазили из Египта.

Ако има дуг или ма какав дуг твој ближњи, нећеш ући у његову кућу да узмеш његову залогу. Споља ћеш стајати, и човек коме је твој зајам код њега, изнеће ти залог напоље. Ако је човек сиромашан, нећеш спавати са његовом залогом. Повраћањем ћеш вратити његов залог пре заласка сунца, и он ће спавати у својој одећи, и благословиће те, и то ће ти бити милостиња пред Господом Богом твојим. Нећеш ускратити плату сиромашном и потребитом из браће твоје, или дошљацима који су у градовима твојим. Истог дана вратићеш плату његову, неће зађе сунце на њему, јер је сиромаш и у њему има наду, и повикаће против тебе ка Господу, и биће у теби грех. Очеви неће умрети за децу, и синови неће умрети за очеве, већ ће сваки умрети за свој грех. Нећеш изврнути суд дошљака и сирочета и удовице. Нећеш узети као залог одело удовице, и сетићеш се да си слуга био у земљи египатској, и откупио те је Господ Бог твој одатле; због тога ја теби заповедам да чиниш ово.

Ако но жњеш жетву у пољу свом и заборавиш сноп у пољу свом, не враћај се да га узмеш, странцу и сирочету и удовици нека буде, да те благослови Господ Бог твој у свим делима руку твојих. Ако но берете маслине, нећете се вратити да сакупите оно иза вас, дошљаку и сирочету и удовици биће, и сећаћете се да сте били слуга у земљи египатској, због тога ја

вама заповедам да чините ову реч. Ако обереш виноград свој, нећеш поново пабирчити за собом; странцу, сирочету и удовици биће. И запамтићеш да си слуга био у земљи египатској, због тога ја ти заповедам да чиниш ово.

25

Ако но постане спор између људи, и приђу на суд, и суде, и оправдају правог, и осуде безбожног, И биће, ако је безбожник достојан удараца, пустићеш га пред судије, и бичеваће га пред њима према његовој безбожности. И бројем четрдесет удараће га, неће додати; ако ли додаш ударати преко ових удараца више, обесчистиће се брат твој пред тобом. Не ћеш намордати вола који врше.

Ако браћа живе заједно, и умре један од њих, а није имао семе, жена умрлог неће бити удата за човека који није близак, брат мужа њеног ући ће к њој, и узеће је себи за жену, и живеће с њом. И дете које она роди биће постављено на име умрлог, и његово име неће бити избрисано из Израиља.

Ако човек не жели да узме жену свога брата, онда ће жена отићи на капију пред савет старешина и рећи ће: Не жели брат мога мужа да подигне име свога брата у Израиљу, није хтео брат мога мужа. И позваће га савет старешина његовог града и рећи ће му, а он ставши рече: Не желим да је узмем. И приступивши жена брата његовог пред старешине, скинуће сандалу његову, ону једну, са стопала његовог, и плунуће у лице његово, и одговоривши рећи ће: тако ће учинити човеку који неће сазидати дом брата свог у Израиљу. И биће названо име његово у Израиљу: Кућа оног који је одрешо сандалу.

Ако али се туку људи на то исто, човек са братом његовим, и приђе жена једног од њих да избави мужа њеног из руке ударајућег га, и испруживши руку ухвати његове полне органе, Одсећи ћеш руку, твоје око неће је поштедети.

Нећеш имати у торби својој двоструку тежину, велику или малу. Неће бити у твојој кући мера и мера, велика или мала. Тежина истинита и праведна биће теби, и мера истинита и праведна биће теби, да дуговечан постанеш на земљи коју Господ Бог твој даје теби у наследство. Зато је гнусоба Господу Богу твоме сваки који чини ово, сваки који чини неправду.

Сети се колико ти је учинио Амалик на путу, када си излазио из земље египатске, како ти је устао против на путу и одсекао твоју заштитницу, уморне иза тебе, а ти си био гладан и уморан, и није се бојао Бога. И биће када ти Господ Бог твој да одмор од свих непријатеља твојих који су околу тебе у земљи коју Господ Бог твој даје теби да наследиш, избрисаћеш име Амалик испод неба, и немој заборавити.

26

И биће ако уђеш у земљу коју Господ Бог твој даје теби да наследиш, и наследиш је, и настаниш се у њој, И узећеш од првина плодова земље твоје коју Господ Бог твој даје теби, и ставићеш у корпу, и ићи ћеш на место које би изабрао Господ Бог твој да се призове име Његово тамо. И доћи ћеш к свештенику који ће бити у оне дане, и рећи ћеш му: Објављујем данас Господу Богу мом да сам ушао у земљу коју је Господ заклео оцима нашим да нам даде. И свештеник ће узети корпу из твојих руку и поставиће је пред жртвеником Господа, Бога твог. И одговарајући рећи ће пред Господом

Богом твојим: Сирију је напустио отац мој, и сишао је у Египат, и боравио је тамо у малом броју, и постао је тамо велики народ и велико мноштво. И злостављали су нас Египћани, и понизили су нас, и наметнули су нам тешке послове. И заваписмо ка Господу Богу нашем, и чуо је Господ глас наш, и видео је понижење наше, и труд наш, и притисак наш. И извео нас је Господ из Египта сам, у великој снази својој, и моћном руком, и узвишеном мишицом, и великим виђењима, и знацима, и чудесима. И увео нас је у ово место, и дао нам је ову земљу, земљу у којој тече млеко и мед. И сада ево донео сам првине рода земље коју си ми дао, Господе, земљу која тече млеком и медом, и оставићеш то пред Господом Богом твојим, и поклонићеш се пред Господом Богом твојим, И радоваћеш се свим добрима која ти је дао Господ Бог твој, и кућа твоја, и Левит, и дошљак који је међу вама.

Ако но завршиш давање десетка од свих плодова твојих у трећој години, други десети део даћеш Левиту и дошљаку и сироти и удовици, и јешће у градовима твојим и радоваће се.

И рећи ћеш пред Господом Богом твојим: Очистио сам свете ствари из куће моје и дао сам их Левиту и дошљаку и сирочету и удовици, према свим заповестима које си ми заповедио. Нисам преступио заповест твоју и нисам заборавио. И нисам јео у болу свом од њих, нисам узимао плод од њих за нечисто, нисам давао од њих мртвоме, послушао сам глас Господа Бога нашег, учинио сам како си ми заповедио. Погледај доле из куће свете твоје са неба и благослови народ твој Израиља и земљу коју си дао њима, као што си се заклео оцима нашим да ћеш нама дати земљу у којој тече млеко и мед.

У овај дан Господ Бог твој ти је заповедио да чиниш све уредбе и судове, и чуваћете их и чинићете их из целог вашег срца и из целе ваше душе. Бога си данас изабрао да буде твој Бог, и да ходиш свим његовим путевима, и да чуваш наредбе и судове, и да слушаш његов глас. И Господ те је данас изабрао да му постанеш народ као драгоцену власништво, као што је рекао, да чуваш његове заповести, и да будеш изнад свих народа, као што те учини именитим и похвалом и славним, да будеш народ свет Господу Богу свом, као што рече.

27

И заповеди Мојсије и старешинство Израиља говорећи: Чувајте све ове заповести које ја вама заповедам данас. И биће у који дан пређете Јордан у земљу коју Господ Бог твој даје теби, да поставиш себи велико камење и окречиш га кречом. И написаћеш на овом камењу све речи овог закона, када пређете Јордан, када уђете у земљу коју ти даје Господ Бог отаца твојих, земљу у којој тече млеко и мед, као што ти је рекао Господ Бог отаца твојих. И биће, када пређете Јордан, поставићете ово камење које ти ја данас заповедам на гори Гаибал, и окречићеш их кречом. И изградићеш тамо жртвеник Господу Богу свом, жртвеник од камења; нећеш ставити на њега гвозђе, Од целог камења саградићеш жртвеник Господу Богу свом, и принећеш на њега жртве паљенице Господу Богу свом. И жртвоваћеш тамо жртву спасења, и јешћеш, и напунићеш се, и радоваћеш се пред Господом Богом твојим. И написаћеш на камењу сав овај закон веома јасно.

И говорио је Мојсије и свештеници Левити свему Израиљу говорећи: ћути и слушај, Израиљу, у овом дану постао си народ Господу Богу свом. и чујеш глас Господа Бога свога, и извршиш све заповести његове и уредбе његове, које ти ја заповедам данас.

И Мојсије заповеди народу у онај дан, говорећи, Ови ће стати да благосиљају народ на гори Гаризин, пошто пређу Јордан: Симеон, Леви, Јуда, Исахар, Јосиф и Венијамин. И ови ће стајати на проклетству на гори Гаибал: Рувим, Гад и Асир, Завулон, Дан и Нефтали.

И одговоривши, рећи ће Левити свему Израиљу великим гласом, Проклет човек који начини резбарени и ливени лик, гнусобу Господу, дело руку занатлија, и постави га на тајном месту, и сав народ ће одговорити и рећи: Нека буде. Проклет онај који бесчисти оца свог или мајку своју, и сав народ ће рећи: нека буде. Проклет онај који премешта границе свог суседа, и сав народ ће рећи: Нека буде! Проклет онај који заводи слепог на путу, и сав народ ће рећи: Нека буде. Проклет који би одступио од суда дошљака, сирочета и удовице, и сав народ ће рећи: Нека буде. Проклет онај који спава са женом свога оца, јер је открио покривач свога оца, и сав народ ће рећи: Нека буде. Проклет онај који спава са било којом животињом, и сав народ ће рећи: Нека буде. Проклет онај који спава са сестром од оца или мајке његове, и рећи ће сав народ: нека буде. Проклет онај који спава са његовом невестом, и рећи ће сав народ, нека буде. Проклет онај који спава са сестром његове жене, и рећи ће сав народ, нека буде. Проклет онај који удара ближњег преваром, и сав народ ће рећи: нека буде. Проклет који би узео дарове да удари душу невине крви, и сав народ ће рећи: нека буде. Проклет је сваки

човек који не остаје у свим речима овог закона да их извршава, и сав народ ће рећи: Нека буде.

28

И биће ако добро слушаш глас Господа Бога свога, да чуваш и извршаваш све ове заповести које ти ја данас заповедам, и Господ Бог твој ће те уздићи изнад свих народа на земљи, И доћи ће на те сви ови благослови и наћи ће те, ако слушањем слушаш глас Господа Бога твог, Благословен си у граду, и благословен си у пољу. Благословени потомци утробе твоје, и плодови земље твоје, и стада говеда твојих, и стада оваца твојих. Благословене оставе твоје и остаци твоји. Благословен си у твом улажењу, и благословен си у твом излажењу.

Предаће Господ Бог твој непријатеље твоје који су ти се супротставили, сломљене пред лицем твојим; једним путем изаћи ће против тебе, а седам путева побећи ће од лица твога. Да пошаље Господ на тебе благослов у житницама твојим и на све на шта ставиш руку твоју, на земљи коју Господ Бог твој даје теби. Подигнуће те Господ себи за народ свети, као што се заклео оцима твојим, ако чујеш глас Господа Бога твога и ходиш свим његовим путевима И видеће те сви народи земље, јер је име Господње призвано на тебе, и плашиће се тебе. И умножиће те Господ Бог твој у добрима у потомцима утробе твоје, и у потомцима стоке твоје, и у плодовима земље твоје, на земљи твојој коју се Господ заклео оцима твојим да ти је даде.

Отвориће ти Господ ризницу своју добру, небо, да да кишу земљи твојој на време, да благослови сва дела руку

твојих, и позајмићеш многим народима, а ти нећеш позајмити. И владаћеш ти многим народима, а тобом неће владати. Поставиће те Господ Бог твој за главу а не за реп, и бићеш тада изнад а нећеш бити испод, ако слушаш глас Господа Бога свога и чуваш све што ти ја данас заповедам. Нећеш прекршити ниједну од свих заповести које ти ја данас заповедам, ни надесно ни налево, да би ишао за другим боговима и служио им.

И биће ако не слушаш глас Господа Бога свог, да чуваш све заповести његове које ти ја заповедам данас, доћи ће на тебе сва ова проклетства и стићи ће те. Проклет си у граду, и проклет си у пољу. Проклета складишта твоја и остаци твоји. Проклета потомства утробе твоје и плодови земље твоје, стада волова твојих и стада оваца твојих, Проклет ти у улажењу твојем, и проклет ти у излажењу твојем.

Господ ће послати на тебе оскудицу и пропадање и потрошњу на све на шта ставиш руку своју, док те не уништи и док те не упропасти брзо због твојих злих дела, зато што си ме напустио. Нека Господ учини да се смрт прилепи за тебе, док те не истроши са земље у коју улазиш да је наследиш. Удариће те Господ недоумицом, и грозницом, и дрхтавицом, и упалом, и сушом, и жутицом, и гониће те док те не униште. И биће ти небо изнад главе твоје бронзано, и земља испод тебе гвоздена. Нека Господ Бог твој да кишу земље твоје као прашину, и прах ће из неба силазити док те не уништи, и док те не уништи брзо. Да те Господ преда на пораз пред непријатељима: једним путем ићи ћеш против њих, а на седам путева бежаћеш од њих, и бићеш расејан по свим царствима земље. И ваши мртви ће бити храна птицама небеским и зверима земаљским, и неће бити никога ко плаши. Господ ће

те ударити египатским чиром у седиште, и дивљом шугом, и сврабом, тако да се не можеш исцелити. Ударити ће те Господ лудилом, и слепилом, и помрачењем ума. И бићеш пипајући подне, као што слепац пипа у тами, и нећеш успети на путевима својим, и бићеш тада чињен неправдом и плењен све дане, и неће бити оног који помаже.

Жену ћеш узети, и други човек ће је имати, кућу ћеш саградити, и нећеш становати у њој, виноград ћеш посадити, и нећеш га бербити. Теле твоје заклано пред тобом, и нећеш јести од њега; магарац твој отет од тебе, и неће ти бити враћен; овце твоје дате непријатељима твојим, И неће ти бити помоћи. Синови твоји и кћери твоје биће дати другом народу, и очи твоје ће гледати пропадајући према њима, а рука твоја неће моћи ништа. Плодове земље твоје и све трудове твоје јести ће народ који не знаш, и бићеш чињен неправдом и сломљен све дане. И бићеш обезумљен због виђења очију својих која ћеш видети.

Ударити ће те Господ злом раном на колена и на потколенице, тако да не можеш бити исцељен од стопала ногу твојих до темена твог.

Одвео би Господ тебе и владаре твоје, које би поставио над собом, на народ који не знаш ти и оци твоји, и служићеш тамо другим боговима, дрвету и камену. И бићеш тамо загонетка и прича и приповетка међу свим народима у које те Господ одведе.

Много семена ћеш изнети у поље, а мало ћеш унети, јер ће га прождрети скакавац. Виноград ћеш посадити и обрађивати, али вино нећеш пити нити ћеш се радовати од

њега, јер ће га прождрети црв. Маслине ће бити теби у свим границама твојим, и уљем се нећеш помазати, јер ће твоја маслина опасти. Синове и кћери ћеш родити, али их нећеш имати, јер ће отићи у ропство. Сва твоја дрвена добра и плодове твоје земље потрошиће рђа. Странац који је међу вама попеће се све више и више, а ти ћеш силазити све ниже и ниже. Овај ће ти позајмити, а ти нећеш њему позајмити, овај ће бити глава, а ти ћеш бити реп.

И доћи ће на тебе сва ова проклетства, и гониће те, и стићи ће те, док те не уништи, и док те не уништи, јер ниси слушао глас Господа Бога свог, да чуваш заповести његове и уредбе које ти је заповедио. И биће у теби знаци и чудеса у семену твом до века, зато што ниси служио Господу Богу свом у радости и добром расположењу због обиља свега.

И служићеш непријатељима својим које ће Господ послати на тебе, у глади и у жеђи и у голотињи и у нестанку свега, и ставићеш гвоздени јарам на врат свој док те не уништи. Довешће на тебе Господ народ издалека, од краја земље, као налет орла, народ чији глас нећеш чути, Народ бесоблазан лицем, који неће поштовати лице старца и младог неће помиловати. И ће прождрети потомство стоке твоје и плодове земље твоје, тако да ти не остави жито, вино, уље, стада волова твојих и стада оваца твојих, док те не уништи. И уништиће те у градовима твојим, док не буду порушени високи и тврди зидови на које си се ти поуздао, у свој земљи твојој, и мучиће те у градовима твојим које ти је дао. И јешћеш пород утробе своје, месо синова својих и кћери својих, које ти је дао, у тескоби својој и у невољи својој којом ће те невољити непријатељ твој.

Онај нежни у теби и веома разнежени завидеће оком својим брату свом, и жени у наручју свом, и преосталој деци која би остала. њему, тако да да једном од њих од меса деце његове које би јео, због тога што му неће бити остављено ништа у невољи твојој и у муци твојој, којом би те мучили непријатељи твоји у свим градовима твојим.

И она нежна међу вама и изнежена, чија стопа није узела искуство да хода по земљи због изнежености и због нежности, завидеће оком свом мужу свом који је у крилу њеном, и сину и кћери својој, и постељицу њену која изађе кроз бедра њена, и дете њено које роди, јер ће их појести због недостатка свега тајно у невољи твојој и у муци твојој којом ће те мучити непријатељ твој у градовима твојим, Ако не слушаш да чиниш све речи овог закона, написане у овој књизи, да се бојиш овог часног и чудесног имена, ГОСПОДА БОГА твог. И учиниће чудесним Господ ударце твоје и ударце семена твога, ударце велике и чудесне, и болести зле и верне. И вратиће се сав зли бол Египта, који си избегао од њиховог лица, и прилепиће се за тебе. И сву болест, и сваки ударац који није написан, и све оно што је написано у књизи овог закона, довешће Господ на тебе, док те не уништи. И остаћете малобројни, уместо што сте били бројни као звезде на небу, зато што нисте слушали глас Господа Бога свог.

И биће да на који начин се Господ радовао над вама чинећи вам добро и умножавајући вас, тако ће се Господ радовати над вама уништавајући вас, и бићете узети у брзини са земље у коју тамо улазиш да је наследиш. И расејаће те Господ Бог твој међу све народе, од краја земље до краја земље, и служићеш тамо другим боговима, од дрвета и камена, у које ниси веровао ти нити оци твоји. Али ни у оним

народима нећеш одморити, нити ће стопало ноге твоје имати мира, и даће ти Господ тамо срце друго непослушно, и клонуле очи, и душу која се топи. И биће живот твој viseћи пред очима твојим, и плашићеш се дању и ноћу, и нећеш веровати у живот свој. Ујутру ћеш рећи: Како би постало вече, а увече ћеш рећи: Како би постало јутро, због страха срца твог којег ћеш се плашити и због виђења очију твојих која ћеш видети. И вратиће те Господ у Египат у бродовима, у путу који,

Ово су речи завета које је Господ заповедио Мојсеју да установи са синовима Израиља у земљи Моав, поред завета који је учинио са њима на Хориву.

29

И позвао је Мојсије све синове Израиља и рекао им: Ви сте видели све што је учинио Господ у земљи египатској пред вама Фараону и његовим слугама и свој његовој земљи, она велика искушења која су виделе очи твоје, знаке и она велика чудеса И није вам дао Господ Бог срце да знате, и очи да видите, и уши да чујете до овог дана. И водио вас је четрдесет година у пустињи, није се оштетила одећа ваша, и обућа ваша није се похабала на ногама вашим. Хлеб нисте јели, вино и јако пиће нисте пили, да бисте знали да сам ја Господ Бог ваш. И дођосте до овог места, и изађе Сион, краљ Есевона, и Ог, краљ Васана, у сусрет нама у рату. И ударисмо их и узесмо земљу њихову, и дадох је у жребу Рувиму и Гаду и половини племена Манасије. И чуваћете да чините све речи овог завета, да бисте разумели све што учините.

Ви сви данас стојите пред Господом Богом вашим, поглавице ваше и савет старешина ваших и судије ваше и писари ваши, сваки човек Израиља, Жене ваше, и потомци ваши, и дошљак онај у средини логора вашег, од дрвосече вашег до водоноше вашег, да прођете у завет Господа Бога вашег и у проклетства његова, која Господ Бог твој склапа с тобом данас, да би те поставио њему за народ, и он ће бити твој Бог, онако како ти је рекао, и онако како се заклео оцима твојим Авраму и Исаку и Јакову. И не само вама ја постављам овај завет и ово проклетство, Али и онима који су овде данас са вама пред Господом Богом вашим, и онима који нису са вама овде данас.

Зато ви знате како смо живели у земљи Египту и како смо прошли кроз средину народа кроз које сте ви прошли. И видите гнусобе њихове и идоле њихове, дрво и камен, сребро и злато, која су код њих. Да није неко међу вама, мушкарац или жена или породица или племе, чији се ум окренуо од Господа Бога вашег отишавши да служи боговима оних народа, да није неко међу вама корен који расте нагоре у жучи и горчини И биће ако чује речи ове клетве, и каже у срцу свом говорећи: свете ствари нека ми буду, јер ћу ићи у залуђењу срца свог, да грешник не уништи безгрешног, Неће Бог желети да буде милостив њему, него ће се тада распалити гнев Господњи и ревност Његова према том човеку, и прилепиће се уз њега сва проклетства овог завета која су написана у овој књизи, и Господ ће избрисати име његово испод неба. И одвојиће га Господ за зло од свих синова Израиљевих, према свим клетвама завета написаним у књизи овог закона.

И рећи ће друга генерација, синови ваши, који ће устати после вас, и странац који би дошао из далеке земље, и видеће

ударце оне земље и болести њене, које је Господ послао на њу, божанство и со спаљено, сва њена земља неће бити посејана, нити ће никнути, нити ће се подићи на њу ишта зелено. Као што су биле срушене Содома и Гомора, Адама и Севојим, које је Господ срушио у гневу и јарости, И рећи ће сви народи: Зашто Господ учини овако овој земљи? Какав је то овај велики гнев беса? И рећи ће да су оставили завет Господа Бога отаца њихових, који је учинио са оцима њиховим када их је извео из земље египатске, И отишавши, служили су другим боговима које нису знали, нити им их је поделио, И разгневио се гневом Господ на ону земљу да доведе на њу све проклетства написана у књизи овога закона. И извео их је Господ из земље њихове у гневу и јарости и бесу великом веома, и избацио их је у земљу другу као сада.

Скривене ствари припадају Господу Богу нашем, а видљиве ствари нама и деци нашој заувек, да чинимо све речи овог закона. Скривене ствари припадају Господу Богу нашем, а видљиве ствари нама и деци нашој заувек, да чинимо све речи овог закона.

30

И биће када дођу на тебе све ове речи, благослов и проклетство које дадох пред лице твоје, и примиш у срце своје међу свим народима где те расеје Господ, и вратићеш се Господу Богу свом, и слушаћеш глас његов у свему што ти ја заповедам данас, из свег срца свог и из све душе своје, И исцелиће Господ грехе твоје, и помиловаће те, и опет ће те сабрати из свих народа у које те је Господ тамо расејао. Ако буде расејање твоје од краја неба до краја неба, одатле ће те сакупити Господ Бог твој, и одатле ће те узети Господ Бог твој.

И увешће те Бог твој одатле у земљу коју су наследили оци твоји, и наследићеш је, и учиниће ти добро, и учиниће те бројнијим од отаца твојих. И Господ ће темељно очистити срце твоје и срце семена твојега, да љубиш Господа Бога свог из целог срца свог и из целе душе своје, да живиш.

И даће Господ, Бог твој, клетве ове на непријатеље твоје и на оне који мрзе тебе, који су те прогнали. И ти ћеш се вратити и слушаћеш глас Господа Бога свога, и чинићеш заповести његове које ја заповедам теби данас. И благословиће те Господ Бог твој у сваком делу руку твојих, у потомцима утробе твоје, и у потомцима стоке твоје, и у плодовима земље твоје, јер ће се вратити Господ Бог твој да се радује над тобом у добру, као што се радовао над оцима твојим, Ако слушаш глас Господа Бога свог, да чуваш заповести његове и уредбе његове и судове његове написане у књизи овог закона, ако се вратиш Господу Богу свом из целог срца свог и из целе душе своје. Зато ова заповест коју ја заповедам теби данас није претешка, нити је далеко од тебе. Није у небу горе, говорећи: Ко ће отићи за нас у небо и узети је за нас, и пошто је чујемо, учинићемо је? Нити је преко мора, говорећи: Ко ће прећи за нас преко мора и узети је за нас, и учинити је чујном за нас, да је извршимо? Близу тебе је реч веома у твојим устима и у твојем срцу и у твојим рукама да је чиниш.

Ево, данас сам ставио пред тебе живот и смрт, добро и зло. Ако слушаш заповести Господа Бога свог, које ти ја данас заповедам, да љубиш Господа Бога свог, да ходиш свим његовим путевима и да чуваш његове уредбе и његове судове, онда ћете живети и бићете многобројни, и благословиће те Господ Бог твој у свој земљи у коју улазиш да је наследиш. И

ако се одврати срце твоје и не слушаш, и заведен се поклониш другим боговима и служиш им, Објављујем ти данас да ћете уништењем бити уништени, и нећете бити дуговечни на земљи у коју прелазите преко Јордана да је наследите.

Сведочим вама данас небо и земљу: живот и смрт дао сам пред ваше лице, благослов и проклетство. Изабери живот, да живиш ти и семе твоје. да љубиш Господа Бога твог, да слушаш глас његов и да се држиш њега, јер је ово живот твој и дужина дана твојих, да станујеш на земљи коју се Господ заклео оцима твојим Авраму, Исаку и Јакову да ће им је дати.

31

И Мојсије заврши говорећи све ове речи свим синовима Израиља, И рекао им: Сто двадесет година имам данас, нећу више моћи да улазим и излазим, а Господ ми је рекао: Нећеш прећи овај Јордан. Господ, Бог твој, који иде пред тобом, он ће уништити ове народе пред тобом, и ти ћеш их наследити, а Исус који иде пред тобом, као што је Господ говорио. И учиниће Господ Бог твој њима као што је учинио Сихону и Огу, двојици краљева Аморејаца, који беху с оне стране Јордана, и земљи њиховој, као што их је потпуно уништио. И Господ их је предао вама, и учинићете с њима како сам вам заповедио. Буди храбар и буди јак, не бој се, нити буди уплашен, нити се престрави од лица њиховог, јер Господ Бог твој који иде пред вама је с вама, неће те оставити, нити ће те напустити. И позвао Мојсије Исуса, и рекао му пред свим Израиљем: Буди храбар и буди јак, јер ти ћеш ући пред лицем овог народа у земљу коју се Господ заклео оцима вашим да им је да, и ти ћеш им је дати у наследство. И Господ који путује са

тобом неће те напустити, нити ће те оставити, не бој се, нити кукавичи.

И написа Мојсеј речи овог закона у књигу, и даде је свештеницима, синовима Левијевим, који носе ковчег завета Господњег, и старешинама синова Израилјевих.

И заповедио је Мојсије њима у онај дан, говорећи: После седам година, у време године отпуштања, на празник сеница, Када путује заједно сав Израил да буде виђен пред Господом Богом вашим, на месту које би изабрао Господ, читаћете овај закон пред свим Израилјем у њихове уши. Сакупивши народ, мушкарце и жене и потомке и дошљака који је у градовима вашим, да чују и да науче да се боје Господа Бога вашег, и ониће слушати да чине све речи овог закона. И синови њихови који не знају, чуће и научиће се да се боје Господа Бога твога све дане колико живе на земљи у коју ви прелазите преко Јордана да је наследите.

И рече Господ Мојсију: Ево, приближили су се дани смрти твоје. Позови Исуса и станите код врата шатора сведочанства, и заповедићу њему. И отиде Мојсије и Исус у шатор сведочанства и стадоше код врата шатора сведочанства. И сиђе Господ у облаку и стаде поред врата шатора сведочанства, и стаде стуб облака поред врата шатора сведочанства. И рече Господ Мојсију: Ево, ти ћеш почивати са оцима својим, а овај народ ће устати и блудничити за туђим боговима земље у коју улази, и оставиће ме и разбиће завет мој који сам учинио с њима. И разгневићу се гневом на њих у оном дану, и оставићу их, и одвратићу лице моје од њих, и биће храна, и наћи ће га многа зла и невоље, и рећи ће у оном дану: Зато што није Господ Бог мој у мени, нашла су ме ова

зла. Ја ћу окренути лице моје од њих у онај дан, због свих зала која учинише, јер су се окренули ка туђим боговима.

И сада напишите речи ове песме и научите је синове Израиља, и ставите је у њихова уста, да ми ова песма постане сведочанство пред лицем синова Израиља. Увешћу их јер у земљу добру, коју сам заклео оцима њиховим да им дам, земљу која тече млеком и медом, и јешће, и испунивши се заситиће се, и окренуће се туђим боговима, и служиће им, и разгневиће ме, и разбиће завет мој. И замениће се ова песма пред њима сведочећи, јер неће се заборавити из уста њихових и из уста семена њиховог, јер ја знам opakост њихову и шта чине овде данас, пре него што их уведем у добру земљу коју сам заклео оцима њиховим.

И Мојсије написа ту песму у онај дан и научи је синове Израиљеве. И заповеди Исусу и рече: Буди храбар и буди јак, јер ти ћеш увести синове Израиља у земљу коју је Господ заклео њима, и Он ће бити са тобом.

Када је Мојсије завршио писање свих речи овог закона у књигу до краја, И заповеди Левитима који носе ковчег завета Господњег, говорећи: Узевши књигу овог закона, поставите је са стране ковчега завета Господа Бога вашег, и биће тамо код вас за сведочанство. Зато ја знам за твоју провокацију и твој тврди врат, јер још док сам ја жив са вама данас, бунили сте се против Бога, како онда нећете и после моје смрти? Саберите ка мени вође ваших племена, и старешине ваше, и судије ваше, и писаре ваше, да говорим у њихове уши све ове речи, и сведочим њима небо и земљу. Знам јер да после моје смрти беззаконошћу беззаконоваћете, и одвратићете се од пута који сам вам заповедио, и сусрешће вас зла последњи од дана, јер

ћете чинити зла пред Господом, разгневити га делима руку
ваших.

И Мојсије је говорио на уши целог сабора речи ове песме
до краја.

32

Пази пажњу, небо, и говорићу, и нека чује земља речи из
мојих уста. Нека се очекује као киша изрека моја, и нека сиђе
као роса речи моје, као плусак на траву и као снег на траву.
Зато што сам призвао име Господње, дајте величину Богу
нашем. Бог, истинита су дела Његова, и сви путеви Његови су
судови, Бог веран, и нема неправде, праведан и свет је Господ.
Згрешили су, али не њему деца прекорна — генерација крива
и изопачена. Ово Господу враћате? Тако народ луд и не
мудар? Није ли сам овај твој отац стекао те и створио те и
обликовао те? Сетите се дана века, разумејте године
генерација кроз генерације. Упитај оца свог и објавиће ти,
старешине своје и рећи ће ти.

Када је Највиши делио народе, као што је расејао синове
Адамове, поставио је границе народа према броју анђела
Божијих. И постаде народ његов Јаков део Господа, Израил
ужад наследства његовог. Одржао га је у пустињи, у жеђи
врелине, у земљи безводној, окружио га је и поучио га, и
чувао га је као зеницу ока. Као орао што покрива своје гнездо
и чезне над својим птићима, раширио је своја крила, примио
их и узео их на своја леђа. Господ их је сам водио, није било
туђег бога са њима. Извео их је на снагу земље, нахранио их
плодовима поља, сисали су мед из стене и уље из чврсте стене.
Путер од говеда и млеко од оваца, са машћу јагњаца и овнова,

синова бикова и јараца, са машћу бубрега пшенице, и крв
грожђа – пио је вино. И јео је Јаков и напунио се, и одбацио је
вољени, угојио се, задебљао се, раширио се, и напустио је Бога
који га је створио, и одступио је од Бога спаситеља свога.

Провоцирали су ме страним боговима, огорчили су ме
гнусобама својим. Жртвовали су демонима, а не Богу,
боговима које нису знали, нови и недавни који су дошли, које
нису знали оци њихови. Бога који те је родио напустио си, и
заборавио си Бога који те храни.

И виде Господ, и ревнова, и разгневи се због гнева синова
његових и кћери. И рече: Одвратићу лице своје од њих и
показаћу шта ће им бити у последњим данима, јер изопачена
је генерација, синови у којима нема вере.

Они ме провокисаше на љубомору оним што није Бог,
провокисаше ме својим идолима, и ја ћу њих провокисати на
љубомору оним што није народ, на неразумном народу
провокисаћу их на гнев. Зато је ватра запаљена из мог гнева,
гореће до хада доле, прождреће земљу и њене производе,
запалиће темеље планина. Сабраћу на њих зла, и стреле моје
утрошићу у борби против њих. Пропадајући од глади и од
птица које их ждери, и од неизлечивог грчења уназад, послаћу
на њих зубе звери, са гневом оних који вуку по земљи. Споља
ће их мач учинити бездетним, а из оставе страх — младића са
девицом, дојенче са остарелим старцем. Рекао сам: Расејаћу
их и уклонићу њихов спомен међу људима. Ако не због гнева
непријатеља, да не би потрајали, да не би заједно напали
противници, да не би рекли: наша рука висока, а не Господ,
учинила је све ово.

Народ који је изгубио савет, и нема знања у њима. Нису размислили да разумеју, нека ово приме за време које долази. Како ће један гонити хиљаду, и двојица преместити мириаде, ако их Бог није продао и Господ их није предао? Зато њихови богови нису као наш Бог, а наши непријатељи су неразумни. Јер из винове лозе Содома је њихова винова лоза, и њихова грана из Гомора; њихово грожђе је грожђе жучи, грозд горчине њима. Гнев змајева је вино њихово, и гнев аспида неизлечив. Није ли ево ово сакупљено код мене и запечаћено у мојим ризницама? У дану освете узвратићу, када посрне њихова нога, јер је близу дан њиховог уништења, и присутно је оно што је за вас приправљено. Зато ће Господ судити народ свој, и над робовима својим утешиће се, јер је видео да су ослабљени, изнемогли у нападу и изнурени. И рекао је Господ: Где су богови њихови, на које су се поуздали? Којих сте масноћу жртава њихових јели и вино излијавања њихових пили; нека устану и нека вам помогну и нека вам буду заштитници. Видите, видите да сам ја, и нема Бога осим мене, ја убијам и чиним да се живи, ударам и ја исцељујем, и нема оног који ће избавити из мојих руку. Зато ћу подићи руку своју ка небу и заклети се десницом својом, и рећи ћу: живим ја довека, Зато ћу наоштрити као муњу мач свој, и рука моја ће се ухватити суда, и вратићу казну непријатељима, и онима који мрзе мене узвратићу. Опојићу стреле своје крвљу, и мач мој јешће месо од крви рањених и заробљених, од глава непријатељских вођа.

Радујте се, небеса, заједно с њим, и нека му се поклоне сви анђели Божји; радујте се, народи, са народом његовим, и нека му буду ојачани сви синови Божји, јер се крв синова његових освећује, и осветиће и вратиће правду непријатељима, и

онима који мрзе вратиће, и очистиће Господ земљу народа свога.

И написа Мојсије ту песму у тај дан и научи је синове Израилеве, и уђе Мојсије и говори све речи тог закона у уши народа, он и Исус, син Навин. И завршио је Мојсије говорећи свему Израилу. И рекао је њима: Обратите пажњу срцем на све ове речи које ја данас сведочим пред вама, а које ћете заповедити синовима својим да чувају и извршују све речи овог закона. Зато ово није празна реч за вас, јер је ово ваш живот, и због ове речи дуго ћете живети на земљи у коју прелазите преко Јордана да је наследите. И Господ говори Мојсију тога дана, рекавши, Попни се на планину Абарим, ову планину Набау која је у земљи Моаб према Јерихону, и види земљу Ханан коју ја дајем синовима Израиља, И умри на планини на коју се пењеш тамо, и буди придружен свом народу, као што је умро Арон, брат твој, на планини Ор, и био је придружен свом народу. Зато што сте непослушали моју реч међу синовима Израиља код воде противљења у Кадису у пустињи Син, зато што ме нисте посветили међу синовима Израиља. Насупрот ћеш видети ту земљу, али тамо нећеш ући.

33

И ово је благослов којим је благословио Мојсије, човек Божји, синове Израилеве пре своје смрти. И рече: Господ из Синаја долази, и појавио се из Сеира нама, и пожурio из горе Фарана, са мириадама Кадиса, из деснице његове анђели са њим. И поштедео је свој народ, и сви освећени су под твојим рукама, и они су под тобом, и примио је његове речи. закон који нам заповеди Мојсије, наследство сабрањима

Јаковљевим. И биће у вољеном владар, када се окупе владари народа заједно са племенима Израиља. Нека живи Рувим и нека не умре, и нека буде многобројан.

И ово је Јуда, чуј Господе глас Јуде, и у народ његов дошао би, руке његове разликују за њега, и помоћник од непријатеља бићеш.

И Левију рече: дајте Левију јасне знаке његове и истину његову светом човеку, кога искушаше у искушењу, ружише га на води препирке. Онај који је говорио оцу и мајци: Нисам те видео, и браћу своју није препознао, и синове своје се одрекао, чувао је твоје речи и твој завет је сачувао. Објавиће уредбе твоје Јакову и закон твој Израиљу, положиће тамјан у гневу твом непрестано на жртвеник твој. Благослови, Господе, снагу његову и дела руку његових прими, сатри бедра непријатеља који устају на њега, и они који га мрзе нека не устану. И Венијамину рече: вољени од Господа ће настанити поуздајући се, и Бог га засењује све дане, и између рамена његових почину.

И том Јосифу рекао: од благослова Господњег земља његова, од годишњих доба небеских и росе, и од бездана извора одоздо. и према времену рађања сунчевих преокрета, и од састанака месеца, од врха планина почетка, и од врха вечних брежуљака, И према часу земље испуњења, и оно прихватљиво ономе који се појавио у купини, нека дођу на главу Јосифа и на врх прослављеног међу браћом. Првородног бика лепота је његова, рогови једнорога су његови рогови, њима ће народе избости заједно, до краја земље, ове су десетине хиљада Јефремове, и ове су хиљаде Манасијине. И Завулону рекао: Радуј се, Завулоне, у одласку

свом, а Исахаре, у шаторима својим. Народи ће бити уништени, и позваћете се тамо, и жртвоваћете тамо жртву правде, јер ће вас богатство мора хранити, и трговина обалних становника.

И Гаду рече: Благословен онај који проширује Гада! Као лав је починуо, раздробивши руку и владара. И видео је првине његове, јер је тамо подељена земља владара сакупљених заједно са вођама народа; правду је Господ учинио и суд његов са Израиљем.

И Дану рече: Дан је младунче лава и искочиће из Васана. И Нефталиму рече: Нефталим пунина пријатних ствари, и нека се испуни благословом од Господа, море и Југ наследиће. И Асиру рекао: благословен од деце Асир, и биће прихватљив браћи својој, умочиће у уље стопало своје. Гвожђе и бронза биће његове сандале, као твоји дани, тако твоја снага.

Нема никога као Бог вољеног, који прелази преко неба као твој помоћник, и величанствени над сводом небеским. И покриће те почетак Божји, и под снагом вечних руку, и избациће непријатеља од лица твог, говорећи: Нека пропаднеш. И населиће се Израиљ поуздајући се, сам на земљи Јакова, на житу и вину, и небо ће ти бити облачно росом. Благословен си ти, Израиљу, ко је сличан теби, народе који се спасава од Господа? Штитиће те твој помоћник, и мач је твоја похвала, и лагаће те твоји непријатељи, и ти ћеш ступити на њихов врат.

И отишао је Мојсије од Аравота моавског на планину Навау, на врх Фасге, која је према Јерихону, и показао му је Господ сву земљу Галад до Дана. и сву земљу Нефталимову, и сву земљу Ефремову, и Манасијину, и сву земљу Јудину до последњег мора, и пустињу, и околне крајеве Јерихона, града палми до Сигора. И рече Господ Мојсију: ово је земља коју заклек се Аврааму и Исаку и Јакову, говорећи, семену вашем даћу је, и показах је очима твојим, и тамо нећеш ући.

И умро је Мојсије, слуга Господњи, у земљи моавској, по речи Господњој. И сахранише га у Гају близу куће Фогора, и нико није видео сахрану његову до овог дана. Мојсије пак беше сто и двадесет година када је умирао, нису потамнеле очи његове, нити су ослабиле снаге његове.

И оплакаше синови Израиља Мојсија у Аравоту Моавском на Јордану према Јерихону тридесет дана, и завршише се дани жалости и плача за Мојсијем. И Исус, син Навин, испунио се духа разумевања, јер је Мојсије положио своје руке на њега, и слушали су га синови Израиља, и учинили су као што је Господ заповедио Мојсију.

И није више устао пророк у Израиљу као Мојсије, кога је Господ познавао лицем к лицу у свим знацима и чудесима које га је Господ послао да их учини у земљи египатској Фараону и његовим слугама и целој његовој земљи, она велика чуда и ону јаку руку коју учини Мојсије пред целим Израиљем.

Исус Навин

1

И догоди се после смрти Мојсијеве да рече Господ Исусу, сину Навином, помоћнику Мојсијевом, говорећи: Мојсије, мој помоћник, је умро. Сада, дакле, устани и пређи Јордан, ти и сав овај народ, у земљу коју ја дајем њима. Свако место на које ступите стопалом ваших стопа, даћу вам га, онако како сам рекао Мојсију, Пустиања и Антилибанон, до велике реке, реке Еуфрата, и до последњег мора, од заласка сунца биће ваше границе. Неће стати човек пред вама све дане живота твог, и као што сам био са Мојсијем, тако ћу бити и са тобом, и нећу те оставити нити ћу те презрети. Буди јак и храбар, јер ти ћеш поделити овом народу земљу коју сам заклео вашим оцима да ћу им дати. Буди јак дакле и буди храбар, да чуваш и да чиниш као што ти је заповедио Мојсије, слуга мој, и нећеш скренути од њих ни на десно ни на лево, да би напредовао у свему што чиниш. И неће отступити књига овог закона из твојих уста, и размишљаћеш о њој дању и ноћу, да би знао да чиниш све што је написано, тада ћеш напредовати и учинићеш своје путеве успешним, и тада ћеш разумети. Ево, заповедио сам ти, буди јак и храбар, не плаши се нити страхуј, јер је са тобом Господ Бог твој у све где год да идеш. И заповеди Исус писарима народа говорећи, Уђите у средину логора народа и наредите народу говорећи: Припремите храну, јер још три дана ви прелазите овај Јордан, ушавши да заузмете земљу коју Господ Бог отаца ваших даје вама.

И Рувиму, и Гаду, и половини племена Манасијиног рекао је Исус, Сетите се речи коју вам је заповедио Мојсије, слуга Господњи, говорећи: Господ Бог ваш одморио вас је и

дао вам ову земљу. Жене ваше и деца ваша и стока ваша нека настањују у земљи коју вам је дао, а ви ћете прећи наоружани пре браће ваше, сваки који је јак, и помоћи ћете им. Док Господ Бог наш не да одмор вашој браћи, као што је дао и вама, и док и они не наследе земљу коју им Господ Бог наш даје, онда ћете отићи сваки у своје наследство које вам је Мојсије дао с оне стране Јордана на истоку сунца. И одговоривши Исусу рекоше: Све колико ако нам заповедиш, учинићемо, и у свако место где нас пошаљеш, ићи ћемо. Према свему што смо слушали Мојсија, слушаћемо те, само нека Господ Бог наш буде са тобом, као што је био са Мојсијем. Човек који ти не послуша и који не чује твоје речи, шта год да му заповедиш, нека умре, али ти буди јак и храбар.

2

И послао је Исус, син Навин, из Сатима два младића да уходе, говорећи: Идите горе и видите земљу и Јерихон. И отишавши, два младића ушла су у Јерихон и ушла су у кућу жене курве, којој је име Рав, и преноћили су тамо.

И јављено је цару Јерихона: Овде су ушли људи од синова Израиља да уходе земљу. И послао је краљ Јерихона и рекао Раави говорећи: Изведи те људе који су ушли у твоју кућу ноћас, јер су дошли да извиђају земљу. И жена узе два мушкарца, сакри их и рече им говорећи: Ушли су к мени мушкарци. Као што се капија затварала у тами, људи су изашли, не знам где су отишли, прогоните их, ако ћете их стићи. Она их је извела на кров и сакрила их у слами од лана која је била нагомилана на крову. И људи су гонили за њима путем који води ка Јордану, ка прелазима, и врата су била затворена.

И догодило се када су изашли гонитељи за њима, а они пре него што су заспали, она је отишла горе према њима на кров, И рекао им је: Знам да вам је Господ дао ту земљу, јер је страх од вас пао на нас. Чули смо да је Господ Бог исушио Црвено море пред вама када сте излазили из земље египатске, и шта је учинио двојици царева аморејских који су били с оне стране Јордана, Сиону и Огу, које сте уништили. И када смо чули, запањени смо били у срцу нашем, и није више остао дух ни у коме од нас пред лицем вашим, јер је Господ Бог ваш Бог на небу горе и на земљи доле. И сада ми се заклените Господом Богом, јер вам чиним милост, и учините и ви милост у кући оца мога, И поштедите кућу оца мог, мајку моју и браћу моју, и сву кућу моју, и све што је њихово, и избавите душу моју од смрти.

И рекоше јој људи: Душа наша уместо ваше у смрт. И она рече: Кад Господ преда вама град, учинићете ми милост и истину. И спустила их кроз прозор. И рекао им је: У планину идите, да вас не сретну прогонитељи, и сакрићете се тамо три дана док се прогонитељи не врате иза вас, и после тога ићи ћете својим путем.

И рекоше јој мужи: Невини смо од ове твоје заклетве. Ево, ми улазимо у део града, и поставићеш знак: ову црвену ужад испустићеш кроз прозор кроз који си нас спустила, а оца свог и мајку своју и браћу своју и сав дом оца свог сакупићеш код себе у своју кућу. И биће да ко год изађе на врата куће твоје напоље, крив ће бити сам себи, а ми ћемо бити невини према овој заклетви твојој, али колико их год буде са тобом у кући твојој, ми ћемо бити криви. Ако нас неко учини неправду или открије ове наше речи, бићемо невини према овој твојој заклетви. И рекао им: Према вашој речи нека буде, и послао

их, и отишли су. И дођоше у планинску земљу и остадоше тамо три дана, а прогонитељи тражише све путеве, али их не нађоше.

И вратила су се два младића, и сишли су са планине, и прешли су ка Исусу, сину Навином, и испричали су му све што им се догодило. И рекоше Исусу да је Господ предао сву ту земљу у нашу руку и да се сав онај који настањује ону земљу уплашио од нас.

3

И устао је рано Исус ујутру, и отишао је из Сатина, и дошли су до Јордана, и преноћили су тамо пре прелажења. И догодило се после три дана да су писари прошли кроз логор И заповедише народу говорећи: Када видите ковчег завета Господа Бога нашега и свештенике наше и Левите који га носе, кренућете са ваших места и ићи ћете за њим. Али нека буде далеко између вас и ње, око две хиљаде лаката ћете стајати, не приближавајте јој се, да бисте знали пут којим ћете ићи, јер нисте ишли тим путем од јуче и прекјуче.

И рече Јошуа народу: Посветите се за сутра, јер ће сутра Господ учинити међу вама чудесна дела. И рече Исус свештеницима: Подигните ковчег завета Господњег и идите пред народом. И подигоше свештеници ковчег завета Господњег и ишли су пред народом. И рече Господ Исусу: У овај дан почињем да те уздижем пред свим синовима Израиља, да знају да као што сам био са Мојсијем, тако ћу бити и са тобом. И сада заповеди свештеницима који носе ковчег завета, говорећи: Кад уђете у део воде Јордана, у Јордану ћете стати.

И рекао је Исус синовима Израиља: Приведите овде и чујте реч Господа Бога нашег. По овоме ћете знати да живи Бог у вама, и да ће уништити испред нас Хананејце, и Хетејце, и Ферезејце, и Евејце, и Аморејце, и Гергесејце, и Јевусејце. Ево, ковчег завета Господа целе земље прелази преко Јордана. Изаберите себи дванаест људи од синова Израиљевих, по једног из сваког племена. И биће, када почину стопе свештеника који носе ковчег завета Господа целе земље у води Јордана, вода Јордана ће нестати, а вода која силази ће стати.

И народ је отишао из својих шатора да пређе Јордан, а свештеници су понели ковчег завета Господњег испред народа. Када су свештеници који су носили ковчег завета улазили у Јордан, и када су се стопала свештеника који су носили ковчег завета Господњег умочила у део воде Јордана, а Јордан се испуњавао по целој својој обали, као у дане жетве пшенице, И стаде воде оне које силазе одозго, стаде згрушана маса једна која одстоји далеко, веома врло, до дела Каријатијарим; оно пак што силази сиђе у море Араба, море соли, до у крај престаде; и народ стајаше напрам Јерихо. И свештеници који су носили ковчег завета Господњег стајали су на сувом усред Јордана, и сви синови Израиљеви прелазили су преко сувог, док сав народ није прешао преко Јордана.

4

И пошто је сав народ завршио прелазак преко Јордана, Господ рече Јошуи говорећи, Узевши људе од народа, једног од сваке племена, Наредите им, и узмите из средине Јордана

дванаест камења која су спремна, и преносећи их са собом, ставите их у свом логору, где будете утаборили се те ноћи.

И призвавши Исус дванаест угледних мужава од синова Израиља, по једног из сваког племена, Рече им: Донесите пред мене, пред лице Господње, у средину Јордана, и узевши одатле сваки по камен, нека га узме на своја рамена према броју дванаест племена Израиља, да вам ови постоје као знак који лежи непрестано, да када те син твој сутра упита говорећи: шта је ово камење нама? И ти ћеш показати сину свом, говорећи, да је престала река Јордан пред ковчегом завета Господа све земље, када је прелазео преко ње, и биће ово камење вама спомен синовима Израиља до века.

И учинише тако синови Израиља, како заповеди Господ Исусу, и узевши дванаест камења из средине Јордана, како заповеди Господ Исусу при завршетку прелаза синова Израиља, пренесоше их са собом у логор и поставише их тамо. Постави а Исус и других дванаест камења у самом Јордану, на месту које је било под ногама свештеника који су носили ковчег завета Господњег, и она су тамо до данашњег дана.

Стајали су пак свештеници који су носили ковчег завета у Јордану, док није завршио Исус све што је заповедио Господ да објави народу, и пожурио је народ, и прешли су. И догодило се када је сав народ завршио да пређе, да је пређе ковчег завета Господњег и камење пред њима. И прешли су синови Рувимови, и синови Гадови, и половина племена Манасијиног припремљени пред синовима Израиљевим, као што им заповеди Мојсије. Четрдесет хиљада наоружаних је прешло пред Господом у рат према граду Јерихону. У оном

дану увећа Господ Исуса пред свим родом Израиља, и бојаху се њега, као Мојсија, колико времена живљаше.

И рече Господ Исусу говорећи, Наредити свештеницима који носе ковчег завета сведочанства Господњег да изађу из Јордана. И Исус заповеди свештеницима говорећи: Изађите из Јордана. И догодило се, када су свештеници који су носили ковчег завета Господњег изашли из Јордана и поставили стопала на земљу, појурила је вода Јордана према свом месту и текла је као јуче и прекјуче кроз целе обале.

И народ изађе из Јордана десетог дана првог месеца, и синови Израиља утаборише се у Галгалу на источној страни од Јерихона. И ових дванаест камења које је узео из Јордана, Исус је поставио у Галгалу. говорећи, када вас питају синови ваши говорећи, шта су ови камени? Објавите синовима вашим да је Израиљ прешао овај Јордан по сувом. Пошто је Господ Бог наш осушио воду Јордана пред њима, док нису прешли, као што је Господ Бог наш учинио са Црвеним Морем, које је Господ Бог наш осушио пред нама, док нисмо прошли, Тако да сви народи земље могу знати да је снага Господа јака, и да ви поштујете Господа Бога нашег у сваком делу.

5

И догодило се када су чули краљеви Аморејаца који су били преко Јордана, и краљеви Феникије који су поред мора, да је Господ Бог осушио реку Јордан пред синовима Израиља када су је прелазили, истопили су се њихови умови, и уплашили су се, и није било у њима никакве мудрости пред лицем синова Израиља.

У ово време рече Господ Исусу: Начини себи камене мачеве од оштрог камена, и севши обрежи синове Израиља по други пут. И направио је Исус оштре камене мачеве и обрезао синове Израиља на месту званом Брдо препуција. Начином којим је очистио Исус синове Израиља, колико их је икада било на путу, и колико их је икада било необрезаних од оних који су изашли из Египта, Све ове обрезао је Исус, јер четрдесет и две године лутао је Израиљ у пустињи Мабдаритидт. Зато су необрезани били највише њихових ратника оних који су изашли из земље Египта, они који су били непослушни заповестима Божјим, којима је и одредио да не виде земљу коју се Господ заклео њиховим оцима да ће дати, земљу у којој тече млеко и мед. Уместо њих поставио је њихове синове, које је Исус обрезао, јер су рођени на путу необрезани. Пошто су обрезани били, имали су мир тамо седећи у логору док нису оздравили. И рекао је Господ Исусу, сину Навином: У данашњем дану уклонио сам срамоту Египта од вас. И назвао је име тог места Галгала.

И учинили су синови Израиља пасху четрнаестог дана месеца од вечери на западу од Јерихона, с оне стране Јордана, у равници. И једоше бесквасни хлеб и ново жито од земље. У овај дан престала је мана пошто су они јели од жита земље, и више није постојала мана синовима Израиља, а жњели су земљу палми у оној години.

И догодило се када је Исус био у Јерихону, и подигавши очи видео је човека који је стајао пред њим, и мач је био извучен у његовој руци, и приступивши Исус рекао му је: Наш си, или си од противника? А он му рече: ја сам архистратиг силе Господње, сада сам дошао. И Исус паде ничице на земљу и рече му: Господару, шта заповедаш свом слуги? И

заповедник Господњи рече Исусу: Одреши сандалу са ногу својих, јер место на коме сада стојиш свето је.

6

И Јерихон беше затворен и утврђен, и нико није излазио из њега, нити је ко улазио. И рече Господ Исусу: Ево, ја предајем у твоје руке Јерихон и његовог краља, моћне који су јаки снагом. Ти пак постави ратнике око ње у круг. И биће када затрубите у трубу, нека повиче сав народ заједно, и када повичу, зидови града пашће сами од себе, и ући ће сав народ појуривши, сваки према напред, у град.

И ушао је Исус, син Навин, к свештеницима, И рекао им је говорећи: Наредите народу да обиђе и опколи град, а ратници нека прођу наоружани пред Господом. И седам свештеника који имају седам светих труба нека прођу такође пред Господом, и нека трубе снажно, и ковчег завета Господњег нека следи. А борци нека маршују напред, и свештеници који затварају поворку позади ковчега завета Господњег трубећи. Том дак народу заповедио Исус говорећи: Не вичите, нити нека ико чује глас ваш, док он сам не објави дан да викате, и тада ћете викати. И пошто је обишао ковчег завета Божјег, одмах отиде у логор и спавао тамо.

И другог дана устао је Исус ујутру, и свештеници узеше ковчег завета Господњег. И седам свештеника који су носили седам труба ишли су напред пред Господом, и после њих улазили су ратници, а преостали народ иза ковчега завета Господњег, И свештеници затрубише у трубе, и преостали народ сав опколи град шест пута изблиза, и отиде опет у логор. Тако је чинио шест дана.

И тог седмог дана устадоше у зору, и обиђоше град тога дана седам пута. И догодило се у седмом обиласку да су затрубили свештеници, и рече Исус синовима Израиља: Повичите, јер вам је Господ предао град. И биће град проклет, он и све колико је у њему, Господу Саваоту, осим Раав курву — поштедите њу и све колико је у кући њеној. Али ви се чувајте веома од посвећених ствари, да не би, размисливши, ви сами узели од посвећених ствари и учинили логор синова Израиља проклетим и уништили нас. И свако сребро или злато, или бронза или гвожђе, биће свето Господу и биће унето у ризницу Господа.

И затрубише трубама свештеници, а кад чу народ трубе, повика сав народ заједно великом и јаком бојном повиком, и паде сав зид около, и уђе сав народ у град. И посветио је њу Исус, и све што беше у граду, од човека до жене, од младића до старца, и до телета и теретне животиње, оштрицом мача.

И двојици младића који су уходили рече Исус: уђите у кућу те жене и изведите је одатле и све што јој припада. И ушла су два младића који су извиђали град у кућу жене, и извели су Раав блудницу, и оца њеног, и мајку њену, и браћу њену, и сродство њено, и све колико беше њено, и поставили су је изван логора Израиља. И град је спаљен у ватри са свима који су били у њему, осим сребра и злата и бронзе и гвожђа које су дали да буде унето у ризницу Господњу.

И Раав проститутку, и сав њен очински дом, спасио је живу Исус, и населио у Израелу до данашњег дана, зато што је сакрила оне који су уходили, које је послао Исус да уходе Јерихон. И заклео је Исус у онај дан пред Господом, говорећи: проклет човек који ће саградити онај град, на свом првенцу

положиће његов темељ, и на свом најмлађем поставиће његове капије. И тако је учинио Озан из Ветиља: на Авирону, првенцу, положио је његов темељ, и на најмлађем поштеђеном поставио је његове капије.

И Господ беше са Исусом, и име његово беше познато по свој земљи.

7

И прегрешише синови Израиља прегрешење велико, и присвојише од проклетства, и узе Ахар, син Хармија, сина Замврија, сина Зариног, из племена Јудиног, од проклетства, и разгневи се Господ гневом на синове Израиљеве.

И послао је Исус људе у Гаи, који је према Витиљу, говорећи: Уходите Гаи. И отишли су људи горе и извидели Гај. И вратили су се ка Исусу и рекли су му: Не нека иде горе сав народ, него као две хиљаде или три хиљаде људи нека иду горе и нека опседају град. Не води тамо горе сав народ, јер мало их је. И отишло је горе око три хиљаде људи, и побегли су пред људима из Гаја. И убише од њих људи из Гаја тридесет и шест људи, и гонише их од врата, и сатрше их на низбрдици, и уплаши се срце народа, и поста као вода.

И подрао је Исус одежде своје и пао је Исус на земљу ничице пред Господом до вечери, он и старешине Израиља, и ставили су прах на главе своје. И рече Исус: Молим те, Господе, зашто је слуга твој пребацио овај народ преко Јордана да га преда Аморејцу и да нас уништи? Да смо остали и населили се поред Јордана! И шта ћу рећи пошто је Израиљ окренуо врат пред непријатељем својим? И кад чује Хананејац

и сви становници земље, окружиће нас и уништиће нас са земље, и шта ћеш учинити са великим именом својим?

И рече Господ Исусу: Устани, зашто си пао ничице? Згрешио је народ и прекршио завет који сам склопио са њима; укравши од посвећених ствари, бацили су их у своје судове. И неће моћи синови Израиља да издрже пред непријатељима својим, вратом ће се окренути пред непријатељима својим, јер су постали проклетство, нећу више бити са вама ако не уклоните проклетство из себе. Уставши, освети народ и реци да буду освећени сутра. Ово говори Господ, Бог Израиља: проклето је међу вама, нећете моћи да се опрете пред непријатељима вашим док не уклоните проклето из вас. И сакупићете се сви ујутру према племенима, и биће тако да племе које покаже Господ донећете према родовима, и род који покаже Господ донећете према кући, и кућу коју покаже Господ донећете према човеку. И онај који буде показан, биће спаљен у ватри, и све што је његово, јер је преступио завет Господњи и учинио беззаконије у Израиљу.

И устао је рано Исус и довео народ према племенима, и узето је племе Јуда. И доведен је по племенима, и показан је народ Зарай. И доведен је по човеку, И показан је Ахар, син Замбрија, сина Заре.

И рече Исус Ахару: Дај славу данас Господу Богу Израиља, и дај исповест, и јави ми шта си учинио, и не сакриј од мене. И одговорио је Ахар Јосију и рекао: Истински сам сагрешио пред Господом, Богом Израиља, тако и тако сам учинио. Видео сам у плену голу шарену одећу, и двеста дидрахми сребра, и један златни језик од педесет дидрахми, и пожелевши их узео сам, и ево они су сакривени у мом шатору,

и сребро је сакривено испод њих. И послао је Исус гласнике, и они су отрчали у шатор у логору, и ове ствари беху сакривене у његовом шатору, а сребро испод њих. И изнесоше их из шатора, и донесоше к Исусу и старешинама Израиља, и поставише их пред Господом.

И узе Исус Ахара, сина Зариног, и одведе га у кланац Ахор, и синове његове, и кћери његове, и теоце његове, и теретне животиње његове, и све овце његове, и шатор његов, и све имање његово, и сав народ са њим, и одведе их у Емекахор. И рекао је Исус Ахару: Зашто си нас уништио? Нека те Господ уништи као и данас. И каменовоао га је камењем сав Израиљ, и наслали су му велику гомилу камења, и Господ је престао са гневом и бесом. Због тога га је назвао Емекахор до овога дана.

8

И рече Господ Исусу: Не бој се нити устрашавај се. Узми са собом све ратнике и устани, иди горе у Гај. Ево, дао сам у твоје руке краља Гаја и његову земљу. И учинићеш Гаи онако како си учинио Јерихону, и њеног краља, а плен од стоке оплениш за себе, постави же себи заседу граду са задње стране.

И устаде Исус и сав ратнички народ да иду горе у Гај. А Исус изабра тридесет хиљада мужава моћних у снази и посла их ноћу. И заповеди им говорећи: Ви заседајте иза града, не будите далеко од града, и бићете сви спремни. И ја и сви они са мношћом ћемо приближити се граду, и биће када изађу становници Гаја у сусрет нама, баш као и недавно, ми ћемо побећи од њих. И када изађу за нама, одвући ћемо их од

града, и рећи ће: Беже ови од нас, као и пре. Ви пак устаћете из заседе и ићи ћете у град. Према овој речи учинићете, ево заповедио сам вам. И послао их је Исус, и отишли су у заседу, и сели су између Ветиља и Гаја, од мора Гаја.

И уставши рано Исус ујутру, обишао је народ, и изађоше он и старешине пред народом на Гај. И сав ратнички народ са њим отишао је горе, и идући дошли су насупрот града са истока. И заседа града од мора, И догодило се када је краљ Гаја видео, пожурιο је и изашао у сусрет њима право у рат, он и сав народ који је био са њим, и он није знао да му је заседа иза града. И видео је, и повукао се Исус и Израил пред њима. И прогонили су синове Израиља, и они су одступили од града. Није остао ниједан у Гају који није гонио Израиља, и оставили су град отворен и гонили су Израиља.

И рече Господ Исусу: Испружи руку своју са копљем које је у твојој руци према граду, јер сам га предао у твоје руке, и заседе ће брзо устати са свог места. И Исус испружи своју руку са копљем према граду, И заседа усталоше у брзини из њиховог места и изађоше када истеже руку, и уђоше у град и заузеле га, и пожуривши запалише град огњем. И осврнувши се, становници Гаја су погледали иза себе и видели дим како се уздиже из града у небо, и више нису имали куда да побегну ни овамо ни онамо. И Исус и сав Израил видеше да је заседа заузела град и да се дим града уздигао у небо, и окренувши се, ударише људе из Гаја. И ови изађоше из града у сусрет, и испразнише се између логора, ови одовуд и ови одовуд, и удараше их док не би остављен од њих ниједан спасен и побегао. И краља Гаја ухватише живог и доведоше га Исусу.

И када престадоше синови Израиља да убијају све оне у Гају, и оне у пољима, и у планини на силазу, где их гонише од ње до краја, вратио се Исус у Гај и удари га оштрицом мача. И постадоше пали у онај дан, од мушкарца до жене, дванаест хиљада, сви становници Гаја. Осим плена у граду, све што су опљачкали за себе синови Израиљеви према заповести Господњој, онако како је заповедио Господ Јошуи.

И запалио је Исус град ватром, учинио га ненасељеном гомилом заувек до овог дана. И краља Гаја обесио је на раздвојеном дрвету, и био је на дрвету до вечери, и када је сунце залазило, заповедио је Исус, и скинули су његово тело са дрвета, и бацили су га у јаму, и поставили су над њим гомилу камења, до овог дана.

9

Као што чуше цареви Аморејаца који беху с оне стране Јордана, они у планинској области и они у равници, и они у свим обалским крајевима великог мора, и они према Антилибану, и Хетејци, и Хананејци, и Ферезејци, и Евејци, и Аморејци, и Гегесејци, и Јевусејци,

Сви они дођоше заједно да ратују против Исуса и Израиља.

И они који су живели у Гаваону чули су све што је учинио Господ Јерихону и Гају. И учинише заиста они сами са лукавством, и дошавши снабдеше се храном и приправише се, и узевши старе вреће на раменима својим, и старе и подеране повезане мехове вина, И шупљине обуће њихове, и сандале њихове старе и закрпљене на стопалима њиховим, и одежде

њихове изношене на њима, и хлеб њихов од залиха сув и буђав и мрвљен.

И дођоше ка Исусу у логор Израиља у Галгалу и рекоше Исусу и Израиљу: Из далеке земље дођосмо, и сада начините с нама завет. И рекоше синови Израиља Хоријцу: Види, не станујеш ли међу нама, и како да с тобом склопим завет? И рекоше Исусу: Слуге твоје смо. И рече им Исус: Одакле сте и одакле дођосте? И рекоше: Из земље издалека веома дођоше слуге твоје у име Господа Бога твога, јер чусмо име Његово и колико учини у Египту, и колико учини царевима Аморејаца који беху с оне стране Јордана, Сиону, цару Аморејаца, и Огу, цару Васана, који живљаше у Астароту и у Едрајину. И чувши то, рекоше нам старешине наше и сви становници земље наше, говорећи: узмите себи храну за пут, и идите у сусрет њима, и рећете им: слуге твоје смо, и сада начините с нама завет. Ови хлебови — топлим смо их снабдели оног дана када смо изашли да дођемо к вама, а сада су се осушили и постали изједени. И ови мехови за вино које смо напунили нове, и ови су попуцали, и одећа наша и обућа наша истрошила се од веома дугог пута.

И узеше владари од њихових залиха, и Господа не упиташе. И Исус је склопио мир с њима, и склопили су с њима завет да их спасу, и заклели су им се владари скупштине.

И догодило се после три дана, након што је склопљен завет с њима, да су чули да су из њихове близине и да међу њима настајују. И отишли су синови Израиља и дошли су у њихове градове, а њихови градови су Гаваон и Кефира и Вирот и градови Јарин. И не борише се синови Израиља

против њих, зато што им се заклеше сви владари на Господа, Бога Израиља, и ропташе сав збор на владаре.

И рекоше старешине свој congregацији: ми смо се заклели њима Господом, Богом Израиља, и сада нећемо моћи да их дотакнемо. Ово ћемо учинити: заробићемо их живе и сачуваћемо их, и неће бити гнева против нас због заклетве коју смо им се заклели. Живеће, и биће дрвосече и водоносци за целу заједницу, као што су им рекли владари.

И сазва их Исус и рече им: Зашто ме преваристе говорећи: Веома смо далеко од тебе, а ви сте суседи оних који живе међу нама? И сада проклети сте, неће престати међу вама роб, ни дрвосеча, ни водоноша мени и Богу мом. И одговорише Исусу говорећи: Јављено је нама колико је заповедио Господ Бог твој Мојсију, служи његовом, да вама да земљу ову и да истреби нас и све становнике на њој од лица вашег, и уплашисмо се веома за душе наше од лица вашег, и учинисмо ову ствар. И сада ево, ми смо вам потчињени; како вам је угодно и како вам се чини, учините нам.

И учинише им тако, и избави их Исус у онај дан из руку синова Израиља, и не убише их. И постави их Исус у онај дан за дрвосече и водоносце свој заједници и олтару Божјем, због тога постадоше становници Гаваона дрвосече и водоносци олтара Божјег до данашњег дана, и за место које би изабрао Господ.

10

Као што је чуо Адонибезек, цар Јерусалима, да је Исус заузео Гаи и уништио га, на који начин су учинили Јерихону и

њеног цара, тако су учинили и Гаи и његовог цара, и да су становници Гаваона пребегли Исусу и Израиљу, И плашили су се од њих веома, јер је знао да је Гаваон велики град, као један од царских градова, и да су сви његови људи јаки. И послао Адонибезек, цар Јерусалима, према Еламу, цару Хеврона, и према Фидону, цару Јереимута, и према Јефти, цару Лакиса, и према Дабенину, цару Одолама, говорећи, Дођите, идите горе према мени и помозите ми, и ратујмо против Гаваона, јер су пребегли Исусу и синовима Израиља. И отишло је горе пет краљева Јевусејаца: краљ Јерусалима, краљ Хеврона, краљ Јеримута, краљ Лакиса и краљ Одолама, они и сав њихов народ. И опколили су Гаваон и опседали су га.

И послали су становници Гаваона Исусу у логор Израиља у Галгалу, говорећи: не ослаби руке своје од слугу својих, иди горе к нама брзо, и помози нам, и избави нас, јер су се сабрали на нас сви цареви Аморејаца који настањују планинску земљу. И отишао је Исус из Галгала, он и сав ратнички народ са њим, сви способни у снази.

И рекао Господ Исусу: не бој се их, јер сам их предао у твоје руке, неће ниједан од њих бити остављен пред вама.

И пошто Исус дође на њих изненада, целу ноћ је ишао из Галгала. И Господ их узбуни пред синовима Израиља, и Господ их сатре великим сатирањем у Гаваону, и гонили су их путем успона Оронина, и сецали су их до Азеке и до Македе. У бежању њиховом од лица синова Израиља на силазу Хоронима, Господ је бацио на њих камење града из неба до Азеке, и више их је умрло од камења града него оних које су синови Израиља убили мачем у рату.

Тада је Исус говорио Господу, у дан када је Бог предао Аморејца под руку Израиља, када је сатро их у Гаваону и били су сатрвени од лица синова Израиља, и рекао је Исус: нека стане сунце према Гаваону и месец према долини Ајалон. И стало је сунце и месец у стајању, док Бог није одбранио њихове непријатеље, и стало је сунце усред неба, није ишло напред ка заласку до краја једног дана. И није било дана таквог ни пре ни после, тако да чује Бог човека, јер је Господ заједно ратовао за Израиља. И побегоше ових пет царева и сакрише се у пећину у Макиди. И јављено је Исусу, говорећи: Нађено је пет царева сакривених у пећини у Македи. И рече Исус: Ваљајте камење на уста пећине и поставите људе да их чувају. Ви, међутим, не стојте, већ гоните непријатеље своје, и заузмите њихову задњу стражу, и не дозволите им да уђу у њихове градове, јер их је Господ Бог наш предао у наше руке. И догодило се када су Исус и сви синови Израиља престали да их секу веома великим сечом до краја, и они који су се спашавали спасени су у утврђене градове.

И вратио се сав народ према Исусу у Макиду здрав, и ниједан од синова Израиља није зарежао својим језиком.

И рекао је Исус: Отворите пећину и изведите ових пет царева из пећине. И извели су пет краљева из пећине: краља Јерусалима, краља Хеврона, краља Јеримута, краља Лакхиса и краља Одолама. И пошто их изведоше према Исусу, Исус сазва сав Израил и оне који су почињали рат, оне који су га пратили, говорећи им: Идите напред и ставите ваша стопала на њихове вратове. И приступивши, ставише своја стопала на њихове вратове. И рекао је Исус њима: Не бојте се њих, нити устрашите се, будите храбри и јаки, јер тако ће Господ учинити свим непријатељима вашим против којих ви

ратујете. И убио их је Исус, и обесио их на пет дрвета, и били су обешени на дрветима до вечери. И догодило се према заласку сунца, заповедио је Исус, и скинули су их са дрвета, и бацили су их у пећину у коју су побегли тамо, и откотрљали су камење на пећину до данашњег дана.

И Македу узеше тога дана, и убише је оштрицом мача, и истребише све живо што беше у њој, и не оста нико у њој спасен нити побегао, и учинише цару Македе онако како учинише цару Јерихона.

И отишао је Исус и сав Израил са њим из Макида у Лебну, и опседао је Лебну. И предао ју је Господ у руке Израиља, и узеше је, и краља њеног, и убише је оштрицом мача, и све живо у њој, и не оста у њој ниједан спасен и побегао, и учинише њеном краљу онако како учинише краљу Јерихона.

И отишао је Јошуа и сав Израил са њим из Лебне у Лахис, и опколио га, и опседао га. И предаде Господ Лахис у руке Израиља, и узе га другог дана, и побише га оштрицом мача, и истребише га, на начин на који учинише Ливни. Тада је отишао Елам, цар Газера, да помогне Лахису, и Исус га је ударио оштрицом мача, и народ његов, тако да није остао ниједан преживели нити побегли.

И отишао је Исус и сав Израил са њим из Лахиса у Одолам, и опсео га и освојио га. И предао је Господ њу у руке Израиља, и заузео је њу тога дана, и убио је њу оштрицом мача, и све што дише у уништењу су убили, на начин на који су учинили Лахису.

И отишао је Исус и сав Израиљ са њим у Хеврон, и опсео га. И ударио је њу оштрицом мача, и свако дишуће биће колико их је било у њој није било спашено, на начин на који су учинили Одоламу, уништили су њу и све што је било у њој.

И вратио се Исус и сав Израиљ у Давир, и опколивши га, Узеше је и краља њеног и села њена, и удари је оштрицом мача, и истребише је и све што дише у њој, и не оставише у њој ниједног преживелог, на начин на који учинише Хеврону и краљу његовом, тако учинише Давиру и краљу његовом.

И удари Исус сву планинску земљу, и Негев, и равницу, и Аседот, и царева њене; не оставише од њих преживелог, и све што дише живот уништи, на начин како заповеди Господ Бог Израиља, од Кадис Варније до Газе, сву земљу Госем до Гаваона. И све њихове царева и њихову земљу поразио је Исус одједном, јер је Господ Бог Израиља ратовао заједно са Израиљем.

11

Кад је чуо Јабис, краљ Асора, послао је према Јобабу, краљу Марона, и према краљу Симоона, и према краљу Азифа, и према краљевима онима код Сидона великог, у планинску крајину и у Арабу насупрот Кенероту, и у равницу, и у Фенаедор, и у приморске Хананејце од истока, и у приморске Аморејце, и Хетејце, и Ферезејце, и Јевусејце оне у планини, и Евејце, и оне под Аермоном у земљу Масиму. И изашли су они и царева њихови с њима, као песак морски множином, и коњи и кола многи веома. И окупили су се сви царева они и дошли на то исто место, и утаборили су се на води Марон да ратују против Израиља.

И рекао Господ Исусу: не бој се њих, јер сутра у ово доба ја ћу их предати поражене пред Израиљем, њиховим коњима пресећи ћеш тетиве, и њихова кола спалићеш у огњу. И дође Исус и сав ратнички народ на њих на воду Марон изненада, и нападоше на њих у планинској области. И предао их је Господ у руке Израиљу, и сечући их гонили су до великог Сидона, и до Масерона, и до равница Масоха на истоку, и посекали су их тако да није остао ниједан преживели. И учинио је њима Исус онако како му је заповедио Господ: коњима њиховим пресекао је тетиве, а кола њихова спалио је ватром.

И повратио се Исус у оно време, и заузео Асор и краља њеног, а Асор је раније владао свим овим краљевствима. И убили су свако дишуће биће у њој мачем и уништили су све, и није остављено у њој дишуће биће, и Асор су спалили у ватри. И све градове царстава и цареве њихове узео Исус, и уби их оштрицом мача, и истребише их, онако како је заповедио Мојсије, слуга Господњи. Али Израиљ није спалио све утврђене градове, осим Асора, који је једини Израиљ спалио. И сав плен њен опљачкаше за себе синови Израиља, а њих све истребише оштрицом мача, док их не уништише, не оставише од њих ништа што дише. Како је заповедио Господ Мојсију, слуги свом, и Мојсије је такође заповедио Исусу, и тако је учинио Исус, није престоупио ништа од свега што му је заповедио Мојсије.

И узео Исус сву планинску земљу, и сву земљу Нагеб, и сву земљу Госом, и равницу, и западну страну, и гору Израиљ, и низије оне према планини од планине Хелха, и она која се уздиже у Сеир, и до Балагада, и равнице Либана под планином Аермон, и све њихове цареве узео, и уништи, и уби. И Исус је више дана водио рат против ових царева.

И није било града који Израил није узео, све су узели у рату. Зато се кроз Господа догодило да се ојача њихово срце да иду у рат против Израиља, да буду уништени, тако да им не буде дата милост, него да буду уништени, на начин како је рекао Господ Мојсију.

И дође Исус у оно време и истреби Енакима из планинске земље, из Хеврона и из Давира и из Анавота и из целог Јуде са њиховим градовима, и истреби их Исус. Од Енакима није остао нико међу синовима Израиља, осим у Гази, у Гету и у Аселдону.

И узео Исус сву земљу, као што заповеди Господ Мојсију, и даде их Исус у наследство Израиљу у расподели према племенима њиховим, и земља престаде да буде ратована.

12

И ово су цареви земље које су убили синови Израиља и наследили њихову земљу преко Јордана од истока сунца, од долине Арнон до планине Ермон, и сву земљу Араба на истоку. Сихона, краља Аморејаца, који је живео у Есевону, владајући од Арнона, која је у долини према делу долине, и половину Галада до Јавока, границе синова Амонових. И Араб до мора Хенерет према истоку, и до мора Араба, мора соли од истока, пут према Асимоту, од Таимана оног под Аседот Фасгом. И Ог, краљ Басана, остао је од џинова, онај који је живео у Астароту и у Едреину, владар од планине Аермон и од Секхаи, и сав Басан до граница Гергеси, и Махи, и половину Галада до граница Сиона, цара Есевона. Мојсије, слуга Господа, и синови Израиља ударише их, и Мојсије даде је у наследство Рувиму, Гаду и половини племена Манасије.

И ово су цареви Аморејаца које су убили Исус и синови Израиља с оне стране Јордана, од мора Балагада у равници либанској и до горе Хелхе, идући према Сеиру, и даде је Исус племенима Израиља да је наследе по њиховом жребу, у планини, и у равници, и у Арабу, и у Аседоту, и у пустињи, и Негев, Хетејца, и Аморејца, и Хананејца, и Ферезејца, и Евејца, и Јевусејца.

Цара Јерихона и цара Гаја, који је близу Витлејема, краља Јерусалима, краља Хеброна, краља Јеримута, краља Лахиса, краља Аилама, краља Газера, цара Давира, цара Гадера, краља Ермата, краља Адера, цара Лебне, цара Одолама, Отишао краљ, краља Тафута, краља Офера, краља Офека од Арока, краља Асома, краља Симеона, краља Мамброта, краља Азифа, краљ Кадеша, краљ Захака, краља Маредота, краља Јекома од Кармела, краља Одолама Фенеадора, краља Геја Галилејског, краља Thersa, свих ових краљева двадесет и девет.

13

И Исус беше стар, одмакао у данима, и рече Господ Исусу: ти си одмакао у данима, и земље је остало много за наследство. И ова је земља напуштена: границе Филистејима, Гесири и Хананејац, од ненасељене према Египту до граница Акарона с леве стране Хананаца рачуна се пет сатрапија Филистејаца: Газејцу, и Азотејцу, и Аскалонићанину, и Гетејцу, и Акаронићанину, и Еваејцу, из Таимана и свој земљи Ханаан пред Газом, и Сидонци до Афека, до граница Аморејаца, и сву земљу Галијата Филистејима, и сав Ливан од истока сунца од Галгала под гором Аермоном до улаза у Емат, Све оне који настањују планинску од Либана до Масерета

Мемфомаима. Све Сидонце ја ћу их уништити пред лицем Израиља, али подели је жребом Израиљу, на начин како сам ти заповедио.

И сада подели ову земљу у наследство девет племена и половини племена Манасије. Од Јордана до великог мора према заласку сунца даћеш је, велико море ће означити границу. Двема племенима, и половини племена Манасије, Рувиму и Гаду, дао је Мојсије с оне стране Јордана, према истоку сунца, дао му је Мојсије, слуга Господњи. од Ароира, који је на обали бујице Арнон, и град који је у средини долине, и сву Мисор од Медебе, Све градове Сихона, краља Аморејаца, који је царовао у Есевону до граница синова Амона, И Галаадитиду, и границе Гесирија, и Махатеје, сву гору Ермон, и сву Басанитиду до Аха, Сву краљевину Ога у Васанитиди, који је царовао у Астароту и у Едраину. Овај је остао од дивова, и Мојсије га је ударио и уништио. И синови Израиља нису уништили Гесирије, Махатије и Хананеје, и краљ Гесирија и Махатија живели су међу синовима Израиља до данашњег дана.

Осим племену Левија није дато наследство, Господ Бог Израиља, ово је наследство њихово, као што је рекао њима Господ, и ово је подела коју је поделио Мојсије синовима Израиља у Аравоту Моава с оне стране Јордана према Јерихону.

И Мојсије даде племену Рувимовом према породицама њиховим. И постадоше њихове границе од Ароира, који је према долини Арнона, и град који је у долини Арнона, и сав Мисор, до Есевона, и све градове који су у Мисору, и Даивона, и Ваимона Ваала, и куће Меелвота, и Басан, и Бамот, и

Мефаат, и Киријатаим, и Себама, и Серада, и Сион у планини Енаб, и Баитфогор, и Аседот Фасга, и Баиттасеинот, И све градове Мисора, и све краљевство Сиона, краља Аморејаца, кога удари Мојсије, њега и вође Мадиама, и Евија, и Ровока, и Сура, и Ура, и Рову, владара убијеног Сиона, и становнике Сиона.

И тог Валаама, сина Веоровог, видеоца, убили су у том преокрету.

Стало се да су границе Рувима, Јордан граница, ово наслеђе синова Рувимових према племенима њиховим, градови њихови и насеља њихова.

Дао је Мојсије синовима Гада према њиховим клановима. И постадоше границе њихове Јазир, сви градови Галада, и половина земље синова Амонових до Арабе, која је према Араду. И од Есевона до Аравота према Масифи, и Ботаним, и Маан до граница Даивона. И Енадом и Отаргаи и Баинтанабра и Сокхота и Сафан и преостало краљевство Сиона, краља Есевона, и Јордан ће граничити до дела мора Хенерет с оне стране Јордана од истока. Ово је наследство синова Гадових према родовима њиховим и према градовима њиховим, према родовима њиховим врат ће окренути пред непријатељима њиховим, јер су постали према родовима њиховим градови њихови и имања њихова.

И Мојсије даде половини племена Манасијиног према њиховим родовима. И постале су њихове границе од Маана, и све царство Васана, и све царство Ога, краља Васана, и сва села Јаира која су у Васанитиди, шездесет градова. И половина Галаада, и у Астароту, и у Едрајину градови

краљевства Ога у Васанитиди, синовима Махира, синовима Манасије, и половинама синова Махира, синова Манасије, према родовима њиховим. Ови су које је наследио Мојсеј преко Јордана у Аравоту Моава, на оној страни Јордана према Јерихону од истока.

14

И ово су они који су поделили наследство синовима Израиља у земљи Ханану, којима су поделили наследство Елеазар свештеник, и Исус син Навин, и старешине породица племена синова Израиља. Према жребовима наследише, на начин који заповеди Господ преко руке Исуса, девет племена и половина племена од оне стране Јордана. А Левитима није дао наследство међу њима, зато што беху синови Јосифови два племена, Манасијино и Јефремово, и не би дат део у земљи Левитима, него градови да станују и њихова одвојена за стоку и стока њихова. Како је заповедио Господ Мојсију, тако су учинили синови Израиља и поделили земљу.

И приступише синови Јудини Исусу у Галгалу, и рече му Халев, син Јефонијин Кенезејац: Ти знаш реч коју је Господ говорио Мојсију, човеку Божјем, о мени и теби у Кадис Варни. Четрдесет година имао сам када ме је Мојсије, слуга Божји, послао из Кадиш Варне да уходим земљу, и одговорио сам му речју према његовом уму. Браћа моја која су отишла са мном променила су срце народа, али ја сам био потпуно одлучан да следим Господа Бога мог. И заклео се Мојсије у онај дан говорећи: Земља на коју си ступио биће теби у наследство и деци твојој заувек, јер си се посветио да следиш Господа Бога нашег. И сада ме је одгајио Господ онако како је рекао, ово је четрдесет пета година од када је Господ говорио ту реч

Мојсију, и Израилъ је ишао по пустињи, и сада ево ја данас
имам осамдесет и пет година, Још сам данас јак, као када ме је
послао Мојсије; исто тако сам јак сада да изађем и да уђем у
рат. И сада тражим од тебе ову планину, као што је рекао
Господ у оном дану, јер си ти чуо ову реч у оном дану. Сада су
тамо Енакими, утврђени и велики градови, али ако Господ
буде са мном, уништићу их, на начин како ми је рекао Господ.

И благословио га је Исус, и дао је Хеврон Халеву, сину
Јефонија, сина Кенеза, у наследство. Због овога постаде
Хеврон Халеву, сину Јефонија Кенезејца, у наследство до дана
овога, због тога што је он следовао заповест Господа Бога
Израиља. Име Хеврона беше раније град Аргов, метропола
Енакима, и земља престаде од рата.

15

И постадоше границе племена Јуде према родовима
њиховим од граница Идумеје, од пустиње Син до Кадиса
према југу.

И постадоше њихове границе од Југа до дела Сланог
мора, од гребена који се пружа ка Југу. И пролази пред
успоном Акрабин, и обилази Сену, и узлази од југа на Кадис
Варни, и излази Асорон, и узлази у Сараду, и излази према
западу Кадиса. И излази на Селмонан, и пролази кроз до
долине Египта, и биће његов излаз граница на море; ово су
њихове границе од Југа.

И границе од истока: све слано море до Јордана. И
њихове границе од севера, и од морског гребена и од дела
Јордана. Граница излази на Ветаглаим, и пролази од севера

на Ветараву, и узлази граница на камен Ваиона, сина Рувимовог, И границе узлазе на четврти део долине Ахор, и силазе на Галгал, која је насупрот узлазу Адамим, која је према југу долине, и пролазе на воду извора сунца, и његов излаз ће бити извор Рогел, И узлази та граница у долину Еном, на леђа Јебуиса са југа, ово је Јерусалим, и пролази та граница на врх планине која је према долини Еном према мору, која је из дела земље Рафаин на северу, И граница пролази од врха планине до извора воде Нафто, и пролази до планине Ефрон, и водиће граница до Ваала, ово је град Јарим. И обићи ће граница од Баала на море, и проћи ће у гору Асар на леђа града Јарина од Севера, ова је Хаслон, и сићи ће на град сунца, и проћи ће на Југ, И граница пролази према позадини Акарона на северу, и границе ће изаћи у Сокхот, и границе ће проћи на југ, и изаћи ће на Лебну, и излаз граница биће на мору, И њихове границе од мора, велико море ће означити границу. Ово су границе синова Јудиних унаоколо према њиховим породицама.

И Халебу, сину Јефонеовом, дао је део усред синова Јудиних по заповести Божјој, и дао му је Исус град Арбок, престоницу Енакову – то је Хеврон. И Халев, син Јефонијин, уништио је одатле три Енакова сина: Сусија, Толамија и Ахимана. И отиде одатле Халев на оне који живе у Давиру, а име Давира беше раније Град Писама.

И рекао је Халеб: Ко би узео и освојио град Писама и овладао њим, даћу му Асхан, кћер своју, за жену. И узео ју је Готонил, син Хенеза, брата Халебовог, и дао му је своју кћер Асхан за жену. И догодило се када је одлазила да му саветова говорећи: Затражићу од оца мог поље. И повика са магарца, и рече јој Халев: Шта ти је? И рекла му је: Дај ми благослов, јер

си ме дао у земљу Нагеб, дај ми Ботанис. И дао јој је Гонатлан горњу и Гонатлан доњу.

Ово је наследство племена синова Јудиних. Постадоше пак градови њихови према племену синова Јудиних на границама Едомским на пустињи, и Ваиселеил, и Ара, и Асор, и Икам, и Регма, и Ароуел, и Кадеш, и Асорионаин, и Маинам, и Балмаана, и села њихова, И те градови Асерон, ово Асор, и Син, и Салма, и Моладах, и Сери, и Ваифалат, и Холасеола, и Вирсавеја, и села њихова, и имања њихова, Бала, и Бакок, и Асом, и Елбоудад, и Бетел, и Ерма, и Секелак, и Махарим, и Сетенак, И Лабос, и Сале, и Еромот, двадесет девет градова, и села њихова.

У равници Асташол, и Рага, и Аса. И Сашио, и Растегнуо, и Илутот, и Бабица, и Јермут, и Одолам, и Мембра, и Саохо, и Јазека, и Сакарим, и Гадера, и имања њена, градова четрнаест, и села њихова. Сена, и Адасан, и Магадалгад, и Далад, и Масфа, и Јахареел, И Баседот, и Идеадалеа, и Хабра, и Махес, и Маахос, и Гедор, и Багадиел, и Номан, и Махедан, шеснаест градова, и села њихова, Лебна, Итак и Енох, и Јана и Насиб, и Кеилам, и Акиези, и Кезиб, и Батесар, и Аилом, десет градова, и села њихова, Екрон, и села његова, и имања њихова, од Акарона Гемна, и сва која су близу Аседота, и њихова села, Асиедот, и села његова, и имања његова, Газа, и села његова, и имања његова до бујице Египта, и море велико раздваја.

И у планинској области Самир, и Јетер, и Соха, И Flowing, и град Писама, ова Дабир. и Анон, и У, и Мана, и Аисам, и Госом, и Халу, и Ханна, и Гилом, градова једанаест, и села њихова, Аирем, и Ремна, и Сом, и Јемаин, и Баетхаху, и

Факоуа, И Еума, и град Арбок – ова је Хеброн – и Сораит: градова девет и насеља њихова. Маон, и Кармел, и Зиф, и Јута, и Јариел, и Арикам, и Заканаим, И Габаа, и Тамната, девет градова, и села њихова, Аилоуа, и Бетсур, и Гедон, и Магарот, и Бетанам, и Текум, шест градова, и села њихова, Киријат баал, то је град Јарим, и Сотеба, два града и њихова насеља, и Бадаргеис, и Тарабаам, и Аинон, И Аиохиоза, и Нафлазон, и градови Садон, и Аркадес, седам градова, и села њихова.

И Јевусејац је живео у Јерусалиму, и синови Јудини нису били у стању да их униште, и Јевусејци су живели у Јерусалиму до овог дана.

16

И постадоше границе синова Јосифа од Јордана оног према Јерихону од истока, и ићи ће горе од Јерихона у планинску пустињу, у Ветиљ Лузу. И изићи ће у Витиљ и проћи ће на границе Ахатароти. И пролазиће на море на границе Апталима до граница Ваитхорона доњег, и биће њихов излаз на море. И синови Јосифови, Јефрем и Манасија, наследише.

И постадоше границе синова Јефремових према родовима њиховим, и постадоше границе наследства њихова од истока Атарот и Ерок до Веторона горњег и Газара. И доћи ће те границе на море у Икасмон од Севера Топла, обићи ће на исток у Тенасу и Селис, и проћи ће од истока у Јаноку. И у Махо, и Атарот, и села њихова, и доћи ће на Јерихо, и изаћи ће на Јордан. И од Гроба ићи ће границе на море на Хелкана,

и биће њихов излаз на море; ово је наследство племена Јефремовог према њиховим родовима.

И градови који су били одвојени за синове Јефремове између наследства синова Манасијиних, сви градови и села њихова. И није уништио Ефрем Хананејца који је становао у Газеру, и становао је Хананејац у Ефрему до овог дана, док није отишао Фараон, цар Египта, и узео га, и спалио га у ватри, и Хананејце, и Ферезејце, и становнике у Газеру пробоше, и дао га је Фараон у мираз својој кћери.

17

И постадоше границе племена синова Манасијиних, јер овај беше првенац Јосифов, Махиру првенцу Манасијином, оцу Галада, јер човек ратник беше, у Галадитиди и у Васанитиди. И догоди се преосталим синовима Манасијиним према њиховим родовима: синовима Језијевим, и синовима Келезовим, и синовима Језиловим, и синовима Сихемовим, и синовима Симаримовим, и синовима Оферовим; ови су мушкарци према њиховим родовима.

И Салпааду, сину Оферовом, не беху синови него кћери, и ова су имена кћери Салпаадових: Маала, и Нуа, и Егла, и Мелха, и Терса. И стадоше пред Елеазара свештеника, и пред Исуса, и пред владаре, говорећи: Бог заповеди преко руке Мојсијеве дати нама наследство усред наше браће, и даде се њима по заповести Господњој жреб међу браћом оца њиховог. И пао је њихов ужад од Анасе и равница Лабек из земље Галад, која је преко Јордана, Зато кћери синова Манасијиних наследише наследство међу браћом својом, а земља Галад припаде преосталим синовима Манасијиним.

И границе синова Манасијиних постадоше Делханат, која је према синовима Анатовим, и иде на границе на Јамин и Јасив на извор Тафтот. Манасији ће припасти, а Тафет на границама Манасије синовима Јефремовим. И сићи ће границе на долину Харан на југу према долини Јарил, теребинт Јефрему између града Манасије, и границе Манасије на северу у поток, и биће његов излаз море. Од југа Јефрему, а на северу Манасији, и биће море граница њима, и са Асиром састаће се на северу, и са Исахаром од истока. И биће Манасији у Исахару и у Асиру Ваитоан и села њихова, и становници Дора и села његова, и становници Магедона и села његова, и трећина Мафете и села његова.

И нису били у стању синови Манасијини да униште ове градове, и Хананејац је почео да живи у овој земљи. И догодило се, пошто су синови Израиља превладали и учинили Хананејце поданицима, али их нису уништили.

Одговорили су пак синови Јосифови Исусу говорећи: Зашто си нас наследио жребом једним и ужетом једним? Ја сам пак народ велики, и Бог ме је благословио. И рекао им Јошуа: Ако си велик народ, иди горе у шуму и очисти је за себе, ако те тесни планина Јефрема. И рекоше: Не угађа нама гора Ефремова, а Хананејац који станује у њој, у Ветсану и у његовим селима, у долини Језраел, има изабране коње и гвожђе. И рекао је Исус синовима Јосифовим: ако си велик народ и имаш велику снагу, нећеш имати један жреб, Јер та шума ће бити твоја, зато што је шума и очистићеш је, и биће твоја, и када потпуно уништиш Хананејца, зато што он има одабране коње, ти ћеш га надјачати.

И сабра се сав збор синова Израиља у Силому, и поставише онде шатор сведочанства, и земља беше покорена од њих.

И остали су синови Израиља који нису наследили, седам племена. И рекао је Исус синовима Израиља: До када ћете оклевати да наследите земљу коју је дао Господ Бог наш? Дајте из ваших редова по три човека из сваког племена, и када устану, нека прођу кроз земљу и нека је опишу преданом, како ће бити потребно да је поделе. И прођоше к њему, И поделио им је седам делова. Јуда ће имати границу са Југа, а синови Јосифови ће имати границу са Севера. Ви пак поделите земљу на седам делова и донесите их овде к мени, и ја ћу извући жреб за вас пред Господом Богом нашим. Јер синови Левија немају део међу вама, јер је свештенство Господње њихов део, а Гад и Рувим и половина племена Манасијиног узеше своје наследство преко Јордана на истоку, које им даде Мојсије, слуга Господњи.

И уставши људи отишли су, и заповедио је Исус људима који су ишли да премере земљу, говорећи: идите и премерите земљу, и дођите к мени, и овде ћу вам извући жреб пред Господом у Силому. И отишли су, и прешли су земљу, и видели су је, и написали су је према градовима, седам делова у књигу, и донели су је Исусу. И бацио им је Исус жреб у Силому пред Господом.

И изашао је жреб племена Венијаминовог први према родовима њиховим, и изашле су границе жреба њиховог између синова Јудиних и између синова Јосифових.

И постадоше њихове границе од Севера, од Јордана ићи ће горе границе према позадини Јерихона од Севера, и ићи ће горе на планину према мору, и биће његов излаз Мабдаритис Ваитон. И пролазиће одатле границе Луза на леђа Лузе с њеног југа, ова је Ваитил, и силазиће границе Маатаров Орех на планинску област која је према југу Ваиторон доћи.

И границе ће проћи и проћи ће на део који гледа према мору од Југа, од планине према Ветхорону на Југу, и његов излаз ће бити у Киријат Ваал, а ово је Киријатјарим, град синова Јудиних, ово је део према мору.

И део према југу од Каријат Баала, и границе ће проћи у Гасин, на извор воде Нафто. И границе ће сићи на део, то је према долини Сонам, која је из дела Емек Рафаина са севера, и сићи ће Гаиена на леђа Јебусаја са југа, сићи ће на извор Рогел, И пролазиће на извор Витсамис, и пролазиће на Галилот, која је насупрот према успону Етамин, и силазиће на камен Ваион синова Рувимових, И пројаћи ће према леђима Витараве са севера, и сићи ће на границе према леђима мора са севера. И биће излаз граница на гребену Сланог мора на северу према делу Јордана од југа, ово су границе од југа.

И Јордан ће означити границу са источне стране, ово је наследство синова Венијаминових, њихове границе унаоколо према породицама.

И постали су градови синова Венијаминових према родовима њиховим Јерихон, и Ветегај, и Амекасис, и Баитабара, и Сара, и Бесана, и Аиен, и Фара, и Ефрата, и Карафа, и Кефира, и Мони, и Габаа, дванаест градова, и села њихова, Гаваон, и Рама, и Беирота, И Масема, и Мирон, и

Амока, и Фира, и Кафан, и Накан, и Зелекан, и Тареела. И Јебус, то је Јерусалим, и Гаваот, Јарим, тринаест градова и села њихова; ово је наследство синова Венијаминових према породицама њиховим.

19

И изашао је други жреб синова Симеона, и наследство њихово постало је између жребова синова Јуде. И постао је жреб њихов Вирсавеја, и Самаа, и Каладам, и Арсола, и Бола, и Јасон, и Ертула, и Вула, и Ерма, и Сикелак, и Баитмахереб, и Сарсусин, И Батарот, и поља њихова, градова тринаест, и села њихова. Еремон, и Талха, и Јетер, и Асан, четири града и села њихова, Около градова њихових до Балека, идући Баметом према југу, ово је наследство племена синова Симеонових према породицама њиховим. Од жреба Јуде дато је наследство племену синова Симеонових, зато што је део синова Јудиних постао већи од њиховог, и наследише синови Симеонови усред њиховог жреба.

И изашао је трећи жреб Завулону према њиховим породицама, границе њиховог наследства биће Еседекгола, њихове границе, море и Магелда, и састаће се на Ветарави у долину која је према Јекману. И вратио се од Седука из супротног од истока Бетсамиса на границе Хаселотаита, и проћи ће на Дабирота, и попеће се на Фангаја. И одатле ће ићи около из супротног правца на исток према Гебери, према граду Катасему, и проћи ће према Ремонаи Матараози. И границе ће ићи около на север на Амот, и њихов излаз ће бити на Гаифаил. и Катанат, и Набаал, и Симоон, и Јерихо, и Баитман. Ово је наследство племена синова Завулонових према родовима њиховим, градови и села њихова.

И Исахару изађе четврти жреб. И постадоше границе њихове Јазил, и Хасалот, и Сунам, и Агин, и Сиона, и Реерот, и Анахерет, и Дабирон, и Кисон, и Ребес, И Ремас, и Иеон, и Томан, и Аимарек, и Берсафес. И границе ће се спојити на Гаитвору и на Салиму према мору, и Ваитсамису, и излаз његових граница биће Јордан. Ово је наследство племена синова Исахарових према родовима њиховим, градови и села њихова.

И изашао је пети жреб Асиру према племенима њиховим. И постадоше границе њихове Екселекет, и Алеф, и Ваиток, и Кеаф. И Елимелех, и Амиел, и Маасија, и спојиће се са Кармилом према мору, и са Сионом, и Лабанатом. И вратиће се од истока сунца и Баитегенета, и спојиће се са Завулоном и Екгаи, и Фтаиел према северу, и ући ће у границе Сафтаибаитмеа и Инаела, и проћи ће кроз Ховамасомел, И Елвон, и Рахав, и Емемаон, и Кантан до Сидона великог. И вратиће се границе у Раму и до извора Масфасат и Тираца, и вратиће се границе на Јасиф, и биће излаз његов море, и Аполеб, и Ехозоб, и Архоб, и Афек, и Раау. Ово је наследство племена синова Асирових према родовима њиховим, градови и села њихова.

И Нефталиму изађе жреб шести. И њихове границе постадоше Моолам, и Мола, и Бесемиин, и Арме, и Набок, и Иефтамаи, до Додама, и његови пролази постадоше Јордан. И границе ће се вратити на море у Атавору, и одатле ће проћи Јакана, и спојиће се са Завулоном од југа, а Асир ће се спојити према мору, и Јордан од истока сунца.

И утврђени градови Тирана: Тир, и Оматадакет, и Кенерет, и Армаит, и Араил, и Асор, и Кадес, и Асари, и извор

Асор, И Кероје, и Мегалаарим, и Баитхаме, и Тесамис. Ово је наследство племена синова Нефталимових.

И Дану изађе жреб седми, И границе њихове постадоше Сарат, и Аса, и градови Самаус, и Саламина, и Амона, и Силата, и узевши Тимнат и Акарон, и Алката, и Бегетон, и Гебелан, и Азор, и Банаибакат, и Гетремон, и од мора Јеракона граница близу Јопе. Ово је наследство племена синова Данових према њиховим родовима, њихови градови и њихова села.

И отишли су синови Данови и ратовали су против Лакхиса, и заузели су га, и ударили су га оштрицом мача, и населили су се у њему, и назвали су име његово Ласендан,

И отишли су да узму у посед земљу према њиховој граници, и синови Израиља дали су жреб Исусу, сину Навином, међу њима. Кроз заповест Божју дали су му град који је тражио, Тамнасарих, који је у планини Ефрема, и саградио је град и живео у њему.

Ово су поделе које су као наследство доделили Елеазар свештеник, и Исус, син Навин, и поглавари породица у племенима Израиља, жребом у Силому пред Господом, поред врата шатора сведочанства, и отишли су да заузму земљу.

20

И Господ говори Исусу, рекавши, Говори синовима Израиља, говорећи: дајте градове уточишта, које сам вам рекао преко Мојсија. Уточиште убици, ономе који је ударио душу ненамерно, и биће вама градови уточиште, и неће

умрети убица од осветника крви док не стане пред скупштином на суд. И одвојио је Кадис у Галилеји, у планини Нефталимовој, и Сихем у планини Јефремовој, и град Арвок, ово је Хеврон, у планини Јудиној.

И с оне стране Јордана дао је Восор у пустињи на равници од племена Рувимовог, и Аримот у Галаду из племена Гадовог, и Гаулон у Васанитиди из племена Манасијиног.

Ови градови су одређени синовима Израиља и дошљаку који пребива међу њима, да побегне тамо сваки који удари душу ненамерно, да не умре руком осветника крви, док не стане пред скупштином на суд.

21

И приступише главни оци синова Левијевих ка Елеазару свештенику, и Исусу, сину Навином, и ка главним вођама отаца од племена Израиљевих, И рекох према њима у Силому у земљи Ханану, говорећи: Заповедио је Господ преко Мојсија да нам даде градове за становање и пашњаке за нашу стоку. И синови Израиља дадоше Левитима, при расподели наследства по заповести Господњој, градове и њихове пашњаке.

И изашао је жреб народу Катовом, и догодило се синовима Ароновим, свештеницима левитским, од племена Јудиног и од племена Симеоновог и од племена Венијаминовог, по жребу, градова тринаест.

И преосталим синовима Каатовим из племена Ефремовог и из племена Дановог и од половине племена Манасијиног жребом, десет градова.

И синовима Гедсоновим од племена Исахара и од племена Асира и од племена Нефталима и од половине племена Манасије у Васану, тринаест градова.

И синовима Мерарија, према родовима њиховим, од племена Рувимовог и од племена Гадовог и од племена Завулоновог, жребом, дванаест градова.

И дадоше синови Израиља Левитима градове и њихове пашњаке, на начин како заповеди Господ Мојсију, жребом.

И дало је племе синова Јудиних и племе синова Симеонових и од племена синова Венијаминових ове градове, и они су названи Синовима Арона од народа Каата, синова Левија, јер овима допаде жреб. И дао им је Каријатарбок, престоницу Енака — ово је Хеврон у планини Јуде — а пашњаке около ње, И поља града и села његова дао је Исус синовима Халева, сина Јефонијиног, у посед.

И синовима Аароновим дао је град уточиште убици, Хеврон, и одвојена земљишта уз њега, и Лемну, и одвојена земљишта уз њу, И Аилом, и оно што је одвојено за њега, и Тему, и оно што је одвојено за њега, И Смех, и њена одвојена места, и Дебир, и њена одвојена места, И Аса и одвојена њој, и Тану и одвојена њој, и Баитсамус и одвојена њој, градова девет од ова два племена. И од племена Венијаминовог, Гаваон и његова одвојена подручја, и Гатет и његова одвојена подручја, И Анатот са његовим одвојеним подручјима, и Гамала са њеним одвојеним подручјима, четири града. Све градове синова Арона, свештеника, тринаест.

И народима синова Каата, Левита који су преостали од синова Каата, и постаде град њихових свештеника од племена Ефрема, И дадоше им град уточишта убице, Сихем, и одвојена њему, и Газару и према њој, и одвојена њему. И Бетхорон, и градови који су му одвојени, четири града. И из племена Дан: Елкотаим и одвојена њему, и Гетедан и одвојена њему, И Ајалон, и одвојено њему, и Гетеремон, и одвојено њему, четири града. И од половине племена Манасије: Танах и земље одвојене за њега, и Јебату и земље одвојене за њега, два града. Свих десет градова, и одвојена уз њих, преосталим народима синова Каатових.

И синовима Гедсона, Левитима из половине племена Манасије, градове одвојене за оне који су убили: Гаулон у Васанитиди и њена одвојена подручја, и Восоран и њена одвојена подручја, два града. И из племена Исахар, Кисон и одвојено њему, и Дебу и одвојено њему, И Ремат, и њена одвојена подручја, и Извор писама, и њена одвојена подручја, четири града. И из племена Асира Баселлан и одвојено овоме, и Даббон и одвојено овоме, И Хелкат и одвојено њему, и Рааб и одвојено њему, градова четири. И из племена Нефталим: град одвојен за убицу, Кадес у Галилеји, и његова одвојена подручја, и Немат, и његова одвојена подручја, и Темон, и његова одвојена подручја, три града. Сви градови Гедсона према њиховим племенима, тринаест градова.

И народу синова Мерарија, Левитима преосталим, из племена Завулоновог, Маан и пашњаке њене, и Кадис и пашњаке њене, И Села, и пашњаци њени, три града. И с оне стране Јордана, оног према Јерихону, из племена Рувимовог: град уточиште убице – Восор у пустињи, Мисо и пашњаке њене, и Јазир и пашњаке њене, и Декмон и пашњаке његове,

и Мафу и пашњаке њене, четири града. И од племена Гадовог град уточиште убице, и Рамот у Галаду и пашњаке његове, Камин и пашњаке његове, и Есвон, и пашњаке његове, и Јазир, и пашњаке његове, свега четири града. Сви градови синовима Мерарија према њиховим породицама, од оних који су преостали од племена Левијевог, и границе постадоше дванаест градова.

Сви градови Левита у средини поседа синова Израиља, четрдесет осам градова и њихови пашњаци. околи ових градова, град и пашњаци околи града, свим овим градовима,

И дао је Господ Израиљу сву земљу коју се заклео да ће дати њиховим оцима, и наследили су је, и настанили су се у њој. И одмори их Господ унаоколо, као што се заклео оцима њиховим, не устаде ниједан пред њима од свих непријатеља њихових, све непријатеље њихове предаде Господ у руке њихове. Ниједна реч од свих добрих речи које је Господ говорио синовима Израиља није пропала, све се испунило.

22

Тада сазва Исус синове Рувимове и синове Гадове и половину племена Манасијиног, И рекао им је: ви сте чули све што вам је заповедио Мојсије, слуга Господњи, и послушали сте мој глас у свему што вам је заповедио. Нисте напустили браћу своју ових много дана, све до данашњег дана чували сте заповест Господа Бога свог. Сада је Господ Бог наш умирио нашу браћу, онако како им је рекао, сада дакле, окренувши се, идите у ваше куће и у земљу вашег поседа, коју вам је дао Мојсије с оне стране Јордана. Али веома чувајте да извршавате заповести и закон који нам је заповедио Мојсије,

слуга Господњи: да волите Господа Бога нашег, да ходите свим његовим путевима, да чувате његове заповести, да budete привржени њему и да му служите из целог вашег ума и из целе ваше душе. И благословио их је Исус, и послао их је, и отишли су у своје куће.

И половини племена Манасије дао је Мојсије у Васанитиди, и половини дао је Исус са браћом његовом с оне стране Јордана према мору, и када је Исус послао их у куће њихове, благословио их је. И са многим новцем отидоше у своје куће, и са веома многим стоком, и сребром, и златом, и гвожђем, и многим одећом, поделише плен непријатеља са својом браћом.

И отишли су синови Рувимови и синови Гадови и половина племена Манасијиног од синова Израилевих из Силома у земљи хананској да оду у Галад, у земљу свог поседа, коју су наследили по заповести Господњој преко Мојсија.

И дођоше у Галад код Јордана, који је у земљи Ханану, и сазидаше синови Рувимови и синови Гадови и половина племена Манасијиног тамо жртвеник на Јордану, жртвеник велики за гледање.

И чули су синови Израиља како говоре: Ево, саградили су синови Рувима и синови Гада и половина племена Манасије жртвеник на границама земље Ханана, на Галаду код Јордана, с оне стране синова Израиља. И сви синови Израилеви били су скупљени у Силому, тако да су отишли горе да ратују против њих.

И послаше синови Израилјеви према синовима Рувимовим и према синовима Гадовим и према синовима половине племена Манасијиног у земљу Галад Финееса, сина Елеазара, сина Арона, поглавара свештеничког. И десет владара са њим, по један владар од породичне куће из свих племена Израилја; владари породичних кућа су хиљадници Израилја. И дођоше к синовима Рувимовим, и к синовима Гадовим, и к половини племена Манасијиног у земљу Галад, и говораху им, говорећи, Ово говори сва заједница Господња: који је то преступ који сте учинили пред Богом Израилјевим, одвративши се данас од Господа, саградивши себи жртвеник, да постанете отпадници од Господа? Није ли нама мали грех Фогор, јер се нисмо очистили од њега до овог дана? И догодила се рана у скупштини Господњој. И ви сте се данас окренули од Господа, и биће ако данас одступите од Господа, и сутра ће на сав Израил доћи гнев. И сада, ако је мала земља вашег поседа, пређите у земљу Господњег поседа, где тамо станује шатор Господњи, и наследите међу нама, и не постајте одметници од Бога, и ви не одступајте од Господа, зато што градите олтар изван олтара Господа Бога нашег. Није ли ево Ахар, син Зарин, преступом преступио против посвећене ствари, и на сав збор Израилја дође гнев? А овај један сам умре због свог сопственог греха.

И одговорили су синови Рувимови, и синови Гадови, и половина племена Манасијиног, и говорили су заповедницима Израилјевим, говорећи: Бог Бог Господ је, и Бог Бог сам зна, и Израил сам ће знати: ако смо у отпадништву прегрешили пред Господом, нека нас не избави у овај дан. И ако смо саградили себи олтар да одступимо од Господа Бога нашег, да принесемо на њега жртву паљеница, да учинимо на њему жртву спасења, Господ ће истражити.

Али зарад опрезности речи учинисмо ово говорећи, да не кажу сутра деца ваша деци нашој: Шта вама са Господом, Богом Израиља? И Господ је поставио границу између нас и вас - Јордан, и није вама део Господњи, и синови ваши ће отуђити синове наше, да не поштују Господа. И рекосмо да чинимо тако, да градимо овај олтар не ради приношења нити ради жртава, Али да ово буде сведочанство између нас и вас, и између наших генерација после нас, да служимо службу Господу пред њим, у нашим приносима и у нашим жртвама и у жртвама наших мирних приноса, и неће рећи ваша деца нашој деци сутра: Није вама део Господњи. И рекосмо: ако икада постане да говоре према нама, или нашим генерацијама сутра, и рећи ће: видите сличност олтара Господњег који су начинили наши оци, не ради приноса нити ради жртава, него је сведочанство између вас и између нас, и између наших синова. Не би требало дакле да се одвратимо од Господа у данашњем дану да отступимо од Господа, тако да саградимо жртвеник за приносе воћа и жртве Саламина и жртву спасења, осим жртвеника Господа који је пред његовим шатором.

И чувши Финеес свештеник и сви вође скупштине Израиља који беху са њим речи које говорише синови Рувима и синови Гада и половина племена Манасије, и угоди им. И рече Финеес свештеник синовима Рувимовим и синовима Гадовим и половини племена Манасијиног: Данас смо познали да је са нама Господ, зато што нисте преступили пред Господом преступ, и зато што сте избавили синове Израиљеве из руке Господње. И вратио се Финеес свештеник и старешине од синова Рувимових и од синова Гадових и од половине племена Манасијиног из Галада у земљу Хананску према синовима Израиљевим, и одговорили су им речи. И то угоди

синовима Израиља, и говорише синовима Израиља, и благословише Бога синова Израиља, и рекоше да више не иду против њих у рат да униште земљу синова Рувимових и синова Гадових и половине племена Манасијиног, и настанише се на њој.

И Исус назва олтар Рувимов и Гадов и половине племена Манасијиног, и рече да је то сведочанство међу њима да је Господ Бог њихов.

23

И догодило се после више дана, пошто је Господ дао одмор Израиљу од свих његових непријатеља унаоколо, а Исус беше стар, одмакао у данима. И сазвао је Исус све синове Израиља и савет старешина њихових и владаре њихове и судије њихове и писаре њихове, и рекао им: ја сам остарио и одмакао у данима, Ви пак сте видели колико је учинио Господ Бог наш свим овим народима пред нама, јер Господ Бог ваш је ратовао за вас. Видите да сам вам доделио народе који су вам преостали, ове по жребу вашим племенима, од Јордана све народе које сам истребио, и од великог мора поставиће границу на заласку сунца.

Господ, Бог наш, уништиће их пред нама док не пропадну, и послаће на њих дивље звери док их не уништи, и цареви њихове пред вама, и наследићете њихову земљу, као што вам је говорио Господ, Бог наш. Будите дакле веома јаки да чувате и чините све што је написано у књизи закона Мојсијевог, да не скренете ни надесно ни налево, тако да не уђете у ове преостале народе, и имена богова њихових неће бити спомињана међу вама, нити ћете им служити, нити ћете

им се клањати, али Господу Богу нашем прилепићете се, као што сте чинили до овог дана. И уништиће их Господ од лица вашег народе велике и јаке, и ниједан није устао пред нама до овог дана. Један од вас прогонио је хиљаду, јер Господ, Бог наш, ратовао је за вас, као што вам је рекао.

И чувајте се веома да волите Господа Бога нашег. Ако се јер окренете и придружите овим преосталим народима који су са вама, и склопите бракове са њима, и помешате се са њима и они са вама, знајте да Господ неће више уништити ове народе испред вас, и они ће вам бити у замке, и у саблазни, и у ексеру у вашим петама, и у стреле у вашим очима, док не пропаднете са ове добре земље коју вам је дао Господ Бог ваш.

Ја пак одлазим путем као и сви они на земљи, и знаћете у срцу вашем и у души вашој, зато што није пала ниједна реч од свих речи које је рекао Господ Бог наш о свему што нам припада, ниједна од њих није изневерила. И биће да на који начин су дошле к нама све добре речи које је Господ говорио о вама, такође Господ Бог донети на вас све зле речи док вас не уништи са ове добре земље коју вам је Господ дао ако прекршите ви завет Господа Бога нашег који је заповедио нама, и отишавши служите боговима другим и поклоните се њима.

24

И сакупио је Исус сва племена Израиља у Силому, и сазвао је старешине њихове и писаре њихове и судије њихове, и поставио их пред Богом.

И рекао је Исус свему народу: ово говори Господ Бог Израиља: преко реке настанили су се ваши очеви од почетка, Тара отац Аврамов и отац Нахоров, и служили су другим боговима. И узех оца вашег Аврама с оне стране реке и водих га кроз сву земљу, и умножих семе његово, и дадох му Исака, И Исаку дадох Јакова и Исава, и дадох Исаву гору Сеир да је наследи, а Јаков и синови његови сиђоше у Египат, и постадоше тамо народ велики и многобројан и силан, и злостављаху их Египћани. И ударих Египат знацима које учиних међу њима. И после ових ствари извео је оце наше из Египта, и ушли сте у Црвено море, и Египћани су гонили оце наше у колима и на коњима у Црвено море. И заваписмо ка Господу, и он даде облак и таму између нас и Египћана, и наведе на њих море и покри их, и ваше очи видеше шта је учинио Господ у земљи египатској, а ви сте били у пустињи многе дане.

И довео је нас у земљу Аморејаца који живе с оне стране Јордана, и Господ их је предао у наше руке, и наследисте њихову земљу, и истребисте их испред себе.

И устао је Балак, син Сепфоров, краљ Моаба, и поставио се у борбу против Израиља, и пославши позвао је Валаама да нас прокуне. И није хтео Господ Бог твој да те уништи, и благословима нас је благословио, и избавио нас је из руку њихових, и предао их је. И прешли сте Јордан и дошли сте у Јерихон, и ратовали су против нас становници Јерихона: Аморејац и Хананејац и Ферезејац и Јевејац и Јевусејац и Хетејац и Гергесејац, и предао их је Господ у наше руке. И послао је пре вас стршљена, и протерао је од нас дванаест царева Аморејаца, не твојим мачем нити твојим луком.

И дао вам је земљу на којој нисте трудили, и градове које нисте изградили, и населили сте се у њима, и винограде и маслињаке које нисте посадили ви једете.

И сада бојте се Господа и служите Њему у правости и правди, и уклоните стране богове којима су служили наши оци с оне стране реке и у Египту, и служите Господу. Ако вам не угађа да служите Господу, изаберите себи данас коме ћете служити, било боговима очева ваших који су с оне стране реке, било боговима Аморејаца у чијој земљи живите, а ја и кућа моја служићемо Господу, јер је свет.

И одговарајући, народ рече: Не дај Боже да оставимо Господа, да бисмо служили другим боговима. Господ Бог наш, он је Бог, он је извео нас и оце наше из Египта, и чувао нас на свему путу којим смо ишли, и међу свим народима кроз које смо прошли. И Господ изгна Аморејца и све народе који су настањивали земљу испред нас, али и ми ћемо служити Господу, јер је он наш Бог.

И рече Исус народу: Нећете моћи служити Господу, јер је Бог свет и ревнујући, Он неће опростити грехе ваше и беззакоња ваша, Када би напустили Господа и служили другим боговима, он ће доћи и напаће вас и истребиће вас, уместо тога што вам је добро чинио. И народ рече Исусу: Не, него ћемо Господу служити.

И рекао је Исус народу: Сведоци сте против себе да сте изабрали да служите Господу. И сада уклоните стране богове који су међу вама, и усмерите своје срце ка Господу Богу Израиља. И народ рече Исусу: Господу ћемо служити и глас његов ћемо слушати.

И направио је Исус завет са народом у онај дан, и дао му је закон и суд у Силому пред шатором Бога Израиља. И написа ове речи у књигу закона Божијег, и узе велики камен, и Исус га постави под терebinтом пред Господом. И рече Исус народу: Ево, овај камен биће међу вама за сведочанство, јер је он чуо све што му је Господ рекао, јер је говорио вама данас, и овај ће бити међу вама за сведочанство у последњим данима, када будете лагали Господу Богу мом. И Исус посла народ, и отидоше сваки на своје место. И служио је Израиљ Господу све дане Исуса и све дане старешина који су продужили време после Исуса, и који су видели сва дела Господа која је учинио Израиљу.

И догодило се после тога да је умро Исус, син Навин, роб Господњи, од сто десет година. И сахранише га на границама његовог жреба у Тамнасараху, у планини Јефремовој, са севера од планине Галадске,

И кости Јосифа изнели су синови Израиљеви из Египта и закопали су их у Сихему, у делу поља које је Јаков стекао од Аморејаца који су становали у Сихему за сто јагањаца, и дао га је Јосифу у наследство.

И догодило се после ових ствари да је Елеазар, син Аронов, велики свештеник, умро, и сахрањен је у Гавари Финеса, сина његовог, коју му је дао у планини Јефремовој.